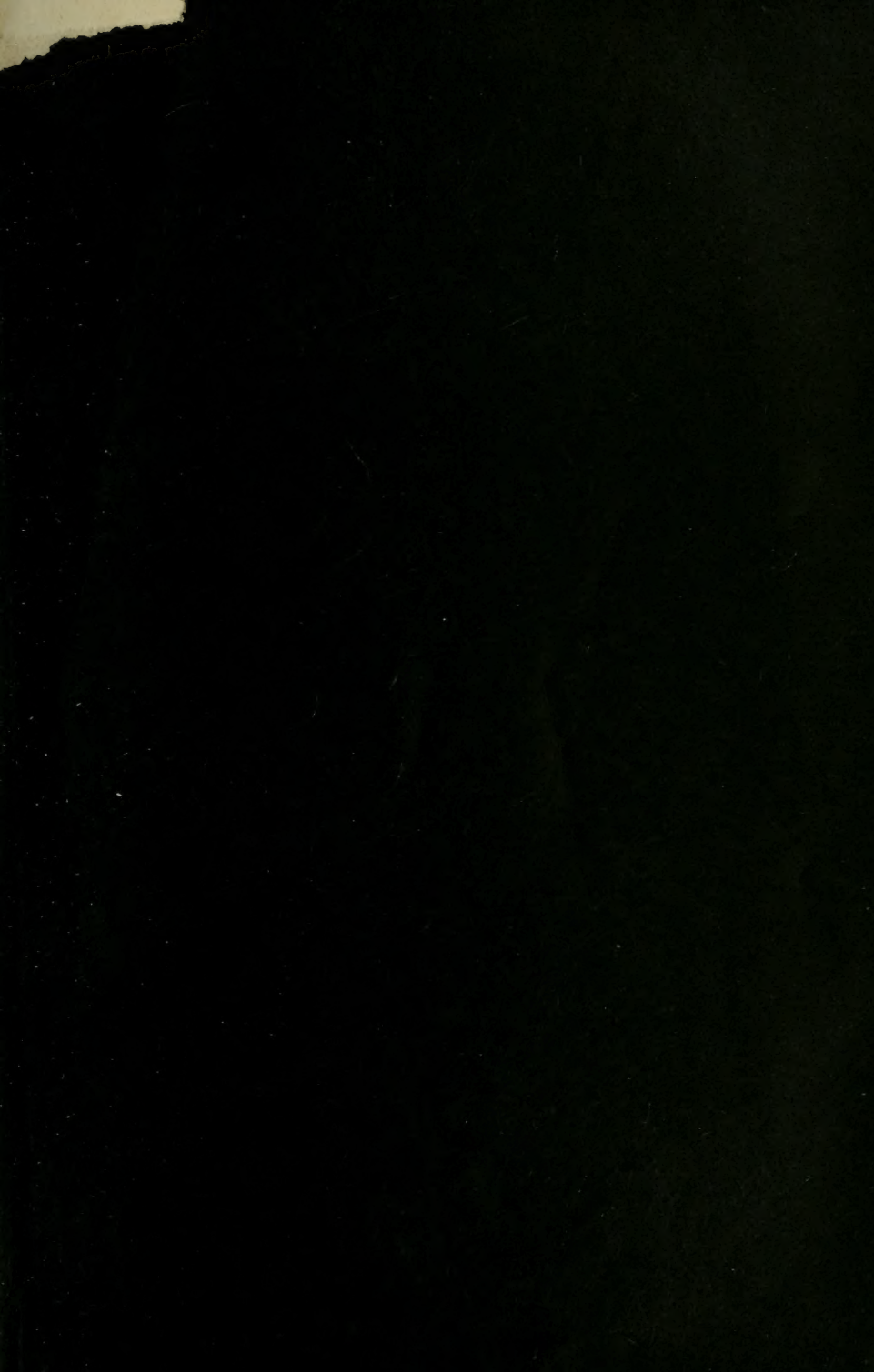
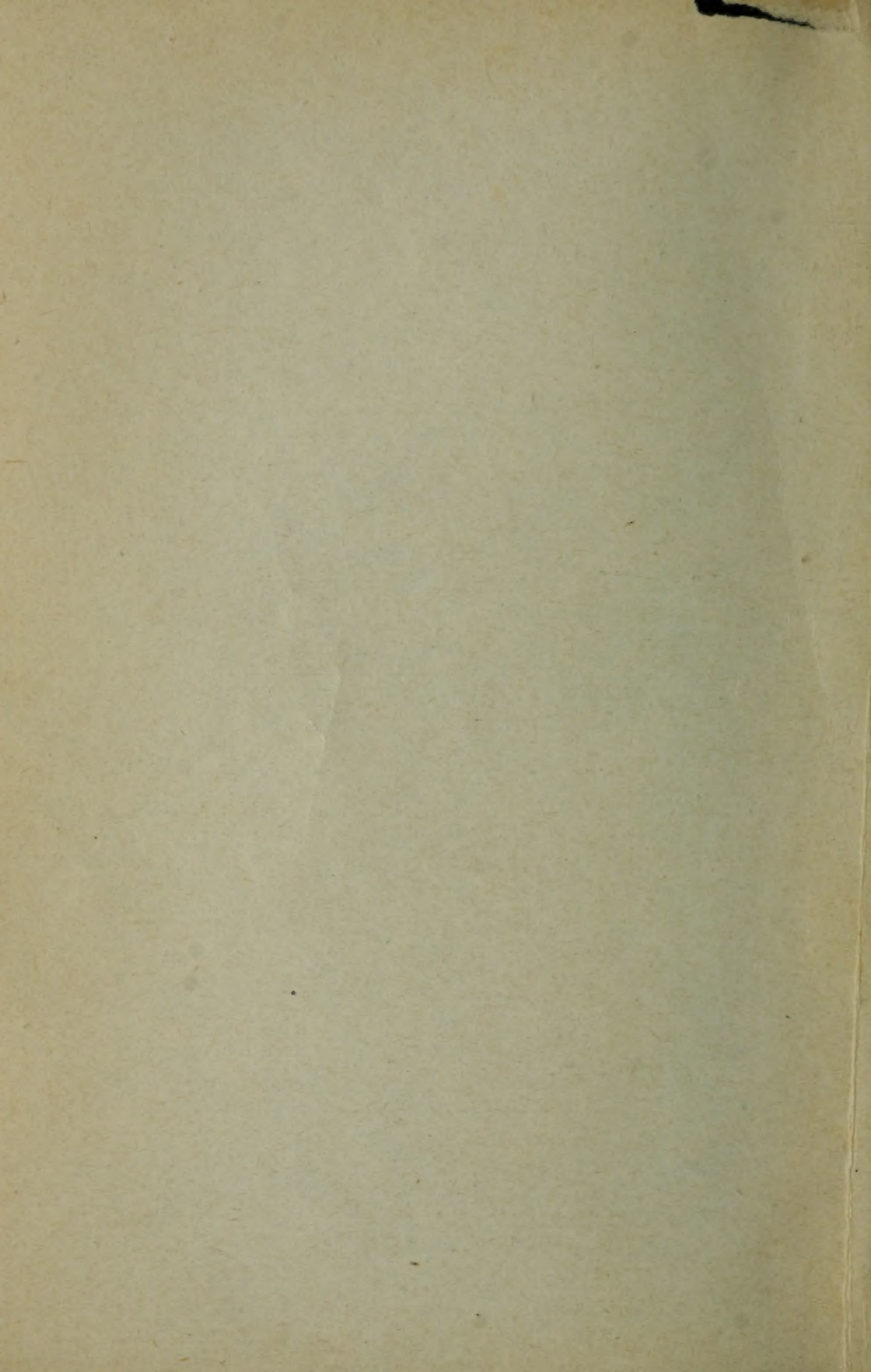

3 1761 05985130 3

TIOMNADH NUADH

AR

TIGHEARNA AGUS AR SLANUIGHIR

IOSA CRIOSD,

AIR A THARRUING

O'N GHREIGIS

CHUM GAIDHLIG ALBANNAICH.

COMUNN-BHÌOBULL DÙTHCHAIL NA H-ALBA;

NA H-ARD-AITREABHAN :

5 CEÀRNAN NAOIMH AINDREAIS, DUNEIDEANN ;

224 IAR-SHRÀID DHEÒRSA, GLASCHU.

1922

THE UNIVERSITY OF TORONTO

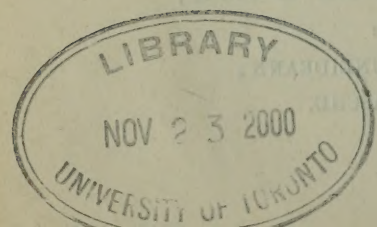
LIBRARY

JOSEPH GRISOLD

AND A TREATISE

ON THE

THEORY OF THE

Made in England

ABBREVIATIONS AND MARKS.

- A' for "an" the article, as "a' bhean," *the woman*, for "an bhean."
- A' for "ag," sign of the pres. par. of verbs beginning with a consonant, as "a' bualadh," *striking*, but "ag òl," *drinking*.
- A' for "ann," *in*, as "a'd' cheann," *in thy head*, for "an do cheann."
- A' for "as," *out of*, marked with an acute accent, as "à teine," *out of fire*.
- 'Ar for "thar," *over, above*, as "deich 'ar fhichead," *thirty*.
- B' for "bu," *was*, as "b'e," *he was*.
- C' for "cia," *who, what*, as "c'àit," *where or in what place?* "c'uin," *when or at what time?*
- D' for "do," *thy, thine*, as "d'athair," *thy father*.
- D', dh' for "do," sign of the preterite tense of verbs, as "an d'aidich e," *has he confessed?* "dh'aidich mi," *I have confessed*.
- Eabh. for "Eabhra," *Hebrew*.
- Eir. for "Eirionnach," *Irish*.
- 'G for "ag," sign of the pres. part. of verbs, as "'g a dheanamh," *doing it*.
- G' for "gu," *to*, as "g'a cheann," *to the end thereof*.
- M' for "mo," *my*, as "m'anam," *my soul*.
- M' for "mu," *about*, as "m'a cheann," *about his head*.
- 'N a for "ann a," *in his*, as "'n a chridhe," *in his heart*.
- 'N an for "ann an," *in their*, as "'n an tighibh," *in their houses*.
- 'N ar for "ann ar," *in our*, as "'n ar dùthaich," *in our country*.
- 'N 'ur for "ann bhur," *in your* as "'n 'ur fearann," *in your land*.
- 'N uair for "an uair," *in the time, when*.
- 'R for "ar," *our*, as "o'r sinnsiribh," *from our ancestors*.
- 'R for "bhur," *your*, as "le'r cead," *with your leave*.
- R' for "ri," *to*, as "r'ar guth," *to our voice*.
- 'S an, sa' for "anns an," *in the*, as "'s an àm," *in the time*, "'s a' bhaile," *in the city*.
- Sasg. for "Sasgonach," or "Sasonach," *English*.
- 'S na for "anns na," *in the*, as "'s na coillitibh," *in the woods*.
- T' for "do," *thy*, as "t'anail," *thy breath*. Before a vowel, *d*, the initial consonant of this pronoun, is changed into *t*: but *t*, the initial consonant of the verbs "téid, tig, toir," is retained in writing, though pronounced as *d*.
- 'Grave accent. Vowels marked with this accent are always sounded long; and such as are not are generally sounded short.
- 'Acute accent. When the vowel *e* is sounded like *e* in scene, or the Latin *œ* in Phœbus, as the Scotch pronounce it, it is commonly marked with this accent.
- 'Apostrophe. When there is an elision of one or more letters, it is usually marked with an apostrophe. Thus, when the preceding word ends, or the following word begins, with a vowel, there is an elision of the possessive pronoun "a," as "le 'shùil," *with his eye*, for "le a shùil"; "call 'anama," *the loss of his soul*, for "call a anama." A few Gaelic words admit of a final vowel, or not, as the euphony requires it, as "àit" or "àite," *a place*, "Tighearn" or "Tighearna," *Lord*, "naomh" or "naomha," *holy*, "fad" or "fada," *long*, "camp" or "campa," *a camp*; but as these final vowels are not essential to the words, their absence is not marked with an apostrophe.

LEABHRAICHEAN

AN

TIOMNAIDH NUAIDH.

	Cap.
Soisgeul Mhata 'anns am bheil	28
Soisgeul Mharcuis	16
Soisgeul Lucais	24
Soisgeul Eoin	21
Gnìomhara nan Abstol	28
Litir Phoil chum nam Romhanach	16
I. Corintianach	16
II. Corintianach	13
Galatianach	6
Ephesianach	6
Philipianach	4
Colosianach	4
I. Litir Phoil cum nan Tesalonianach	5
II. Litir Phòil chum nan Tesalonianach	3
I. Timoteuis	6
II Timoteuis	4
Tituis	3
Philemoin	1
Eabhruidheach	13
Litir Sheumais	5
Litir I. Pheadair	5
Litir II. Pheadair	3
Litir I. Eoin	5
Litir II. Eoin	1
Litir III. Eoin	1
Litir Iudais	1
Taisbeanadh Eoin	22

AN SOISGEUL

A REIR

M H A T A .

CAIB. I.

L EABHAR ginealaich Iosa Criosd, mhic Dhaibhidh, mhic Abraham.

2 Ghin Abraham Isaac, agus ghin Isaac Iacob, agus ghin Iacob Iudas agus a bhràithrean.

3 Agus ghin Iudas Phares agus Sara o Tamar, agus ghin Phares Esrom, agus ghin Esrom Aram.

4 Agus ghin Aram Aminadab, agus ghin Aminadab Naason, agus ghin Naason Salmon.

5 Agus ghin Salmon Boos o Rachab, agus ghin Boos Obed o Rut, agus ghin Obed Iese.

6 Agus ghin Iese Daibhidh an rìgh, agus ghin Daibhidh an rìgh Solomon o'n mhnaoi a bha aig Urias.

7 Agus ghin Solomon Roboam, agus ghin Roboam Abia agus ghin Abia Asa.

8 Agus ghin Asa Iosaphat, agus ghin Iosaphat Ioram, agus ghin Ioram Osias.

9 Agus ghin Osias Ioatam, agus ghin Ioatam Ahas, agus ghin Ahas Esecias.

10 Agus ghin Esecias Manases, agus ghin Manases Amon, agus ghin Amon Iosias.

11 Agus ghin Iosias Iechonias agus a bhràithre, mu àm an giùlain do Bhabilon.

12 Agus an déigh an toirt do Bhabilon, ghin Iechonias Salatiel, agus ghin Salatiel Serobabel.

13 Agus ghin Serobabel Abiud, agus ghin Abiud Eliacim, agus ghin Eliacim Asor.

14 Agus ghin Asor Sadoc, agus ghin Sadoc Achim, agus ghin Achim Eliud.

15 Agus ghin Eliud Eleasar, agus ghin Eleasar Matan, agus ghin Matan Iacob.

16 Agus ghin Iacob Ioseph fear Mhuire, o'n d'rugadh Iosa, d'an goirear Criosd.

17 Uime sin na h-uile ghinealaich o Abraham gu Daibhidh, is ceithir ginealaich deug iad; agus o Dhaibhidh gu bruid Bhabiloin, ceithir ginealaich deug; agus o bhruid Bhabiloin gu Criosd, ceithir ginealaich deug.

18 Agus mar so bha breith Iosa Criosd: oir an déigh do

cheangal-pòsaidh bhi air a dheanamh eadar a mhàthair Muire agus Ioseph, roimh dhoibh teachd cuideachd, fhuaradh torrach i o'n Spiorad Naomh.

19 Ach air bhi do Ioseph a fear 'na dhuine cothromach, agus gun toil aige ball-sampuill a dheanamh dhi, bu mhiann leis a cur uaith os ìosal.

20 Ach ag smuaineachadh nan nithe sin dha, feuch, dh'fhoillsich aingeal an Tighearn e fèin da ann am bruadar, ag ràdh, A Ioseph, a mhic Dhaibhidh, na biodh eagal ort do bhean Muire a ghabhail a d'ionnsuidh: oir an ni a ta air a ghineamhuin innte, is ann o'n Spiorad Naomh e.

21 Agus beiridh i mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air; oir saoraidh e a shlugh fèin o'm peacaibh.

22 (Agus rinneadh so uile chum gu coimhliontadh an ni a thubhairt an Tighearna leis an fhàidh, ag ràdh,

23 Feuch, bithidh maighdean torrach, agus beiridh i mac, agus bheir iad Emanuel mar ainm air, is ionnan sin r'a ràdh, air eadar-theangachadh, Dia maille ruinn.)

24 Agus air mosgladh do Ioseph as a chodal, rinn e mar a dh'iarr aingeal an Tighearn air, agus ghabh e d'a ionnsuidh a bhean:

25 Agus cha d'aithnich e i gus an d'rug i a ceud-ghin mic; agus thug e Iosa mar ainm air.

CAIB. II.

AGUS an uair a rugadh Iosa ann am Betlehem Iudea, ann an làithibh Heroid an righ, feuch, thàinig druidhean o'n àird an ear gu Ierusalem,

2 Ag ràdh, C'àit am bheil righ sin nan Iudhach a ta air a bhreith? oir chunnaic sinne a reult san aird an ear, agus a ta sinn air teachd a thabhairt aoraidh dha.

3 An uair a chual Herod an righ sin, bha e fo thrioblaid, agus Ierusalem uile maille ris.

4 Agus air cruinneachadh nan àrd-shagart uile dha agus sgrìobhaichean an t-sluaigh, dh'fheòraich e dhiubh c'àit an robh Criosd gu bhi air a bhreith.

5 Agus thubhairt iad ris, Ann am Betlehem Iudea: oir mar so sgrìobhadh leis an fhàidh,

6 Agus thusa Bhetlehem an tìr Iudah, cha tu idir a's lugha am measg cheannard Iuda: oir asadsa thig Uachdaran a stiùras mo shluagh Israel.

7 An sin air do Herod na druidhean a ghairm os ìosal d'a ionnsuidh, gheur-fhiosraich e dhiubh cia an t-àm an d'fhoillsicheadh an reult.

8 Agus chuir e iad gu Betlehem, agus thubhairt e, Imichibh, agus iarraibh gu dìchiollach an naoidhean; agus an déigh dhuibh fhaotainn, innsibh dhomhsa e, chum gu racham-sa fèin, agus gu deanam aoradh dha.

9 Agus an uair a chual iad

an rìgh, dh'imich iad; agus, feuch, chaidh an reult a chunnaic iad san àird an ear rompa, agus an d'fhàinig i agus gu'n do stad i os ceann an ionaid an robh an naoidhean.

10 Agus an uair a chunnaic iad an reult, rinn iad gairdeachas le h-aoibhneas ro-mhòr.

11 Agus air dol a steach dhoibh do'n tigh, fhuair iad an naoidhean maille r'a mhàthair Muire, agus thuit iad sìos, agus rinn iad aoradh dha: agus air fosgladh an ionmhas dhoibh, thug iad dha tiodhlac-an; òr, agus tùis, agus mirr.

12 Agus air faotainn rabhaidh o *Dhia* ann am bruadar, gun iad a philltinn a dh'ionnsuidh Heroid, chaidh iad d'an dùthaich fèin air slighe eile.

13 Agus an uair a dh'imich iad air an ais, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna do Ioseph ann am bruadar ag ràdh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus teich do'n Eiphit, agus bi an sin gus an labhair mise riut: oir iarraidh Herod an naoidhean g'a mhilleadh.

14 Agus dh'éirich e, agus ghabh e d'a ionnsuidh an naoidhean agus a mhàthair san oidhche, agus dh'imich e do'n Eiphit:

15 Agus bha e an sin gu bàs Heroid: a chum gu coimhliontadh an ni a labhair an Tighearna leis an fhàidh, ag ràdh, A mach as an Eiphit ghoir mi mo Mhac.

16 An sin an uair a chunnaic

Herod gu'n d'rinn na druidhean fanoid air, las e le feirg ro-mhòir, agus chuir a *luchd-millidh* uaith, agus mharbh e na bha do leanabaibh mac am Betlehem, agus 'na crìochaibh uile, o aois dhà bhliadhna agus fuidh, a réir na h-aimsir a dh'fhòghluim e gu dìchiollach o na druidhibh.

17 An sin choimhlionadh an ni a labhradh le Ieremias am fàidh, ag ràdh,

18 Chualas guth ann an Rama, caoidh, agus gul, agus bròn ro-mhòr, Rachel a' caoineadh a cloinne, agus cha b'áill leatha sòlas a ghabhail, a chionn nach 'eil iad *bed*.

19 Ach an uair a dh'eug Herod, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna ann am bruadar do Ioseph san Eiphit,

20 Ag ràdh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus imich gu talamh Israeil: oir fhuair an dream a bha 'g iarraidh anama an leinibh bàs.

21 Agus dh'éirich esan, agus ghabh e an leanabh agus a mhàthair d'a ionnsuidh, agus thàinig e gu talamh Israel.

22 Ach an uair a chual e gu'n robh Archelaus 'na rìgh an *tìr* Iudea an àit Heroid 'athar, bha eagal air dol an sin: ach, air faotainn da rabhaidh o *Dhia* ann am bruadar, thionndaidh e gu crìochaibh Ghalile:

23 Agus thàinig e agus ghabh e còmhnuidh ann am baile d'an goirear Nasaret. a

chum gu coimhliontadh an nì
a labhradh leis na fàidhibh,
Gu goirear Nasarach dheth.

CAIB. III.

A GUS anns na làithibh sin
thàinig Eoin Baiste, a'
searmonachadh am fàsach Iu-
dea,

2 Agus ag ràdh, Gabhaibh
aithreachas: oir a ta rìogh-
achd nèimh am fagus.

3 Oir is e so an ti ud mu'n
do labhair Esaias am fàidh, ag
ràdh, Guth an ti a ghlaodhas
anns an fhàsach, Ulluichibh
slighe an Tighearna, deanaibh
a cheumanna dìreach.

4 Agus bha a chulaidh aig
Eoin do fhionna chàmhail, a-
gus crios leathair aige tim-
chioll a leasraidh; agus is e
bu bhiadh dha locuist agus
mil fhiadhaich.

5 Chaidh Ierusalem a mach
d'a ionnsuidh an sin agus Iu-
dea uile, agus luchd-àiteach-
aidh na dùthcha timchioll Ior-
dain uile.

6 Agus bhaisteadh iad leis-
san ann an Iordan, ag aideach-
adh am peacanna.

7 Ach an uair a chunnaic
e mòran do na Phairisich, a-
gus do na Sadusaich a' teachd
a chum a bhaistidh-san, thu-
bhairt e riu, A shìol nan nath-
raiche nimhe, cò a thug rabh-
adh dhuibh-sa teicheadh o'n
fheirg a ta ri teachd?

8 Air an aobhar sin thug-
aibh a mach toradh iomchuidh
do'n aithreachas.

9 Agus na smuainichibh a

ràdh annaibh féin, A ta Abra-
ham 'na athair againn: oir a
ta mi ag ràdh ribh, gur comas-
ach Dia air clann a thogail suas
a dh' Abraham do na clachaibh
sin.

10 Agus a nis a ta an tuadh
air a cur ri freumh nan crann:
air an aobhar sin, ge b'e crann
nach toir a mach toradh maith,
gearrar e, agus tilgear san
teine e.

11 Gu deimhin a ta mise
'gur baisteadh le h-uisge chum
aithreachais; ach an ti a thig
a'm' dhéigh, is cumbachdaiche
e na mi, agus cha'n airidh
mise air a bhrògan a ghiùlan:
baistidh esan sibh leis an Spior-
ad Naomh, agus le teine:

12 Aig am bheil a ghuit 'na
làimh, agus glanaidh e gu ro-
bhaileach 'ùrlar-bualaidh, a-
gus cruinnichidh e a chruith-
neachd d'a thigh-tasgaidh; ach
loisgidh e am moll le teine
nach feudar a mhùchadh.

13 An sin thàinig Iosa o
Ghalile gu Iordan a dh'ionn-
suidh Eoin, chum gu'm biodh
e air a bhaisteadh leis.

14 Ach bhac Eoin e, ag
ràdh, A ta feum agamsa bhi
air mo bhaisteadh leatsa, agus
am bheil thusa a' teachd a m'
ionnsuidh-sa?

15 Agus fhreagair Iosa a-
gus thubhairt e ris, *Leig d'on
chùis a bhi mar* so a nis: oir
mar so is iomchuidh dhuinn
gach uile fhìreantachd a
choimhlionadh. Ansin dh'fhuil-
aing e dha.

16 Agus an uair a bhaist-

eadh Iosa, chaidh e air ball suas as an uisge; agus, feuch, dh'fhosgladh nèamh dha, agus chunnaic e Spiorad Dé a' tuirling mar choluman, agus a' teachd air-san:

17 Agus, feuch, guth o nèamh, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach, anns am bheil mo mhòr-thlachd.

CAIB. IV.

AN sin threòraicheadh Iosa leis an Spiorad do'n fhàsach, chum gu'm biodh e air a bhuaireadh leis an diabhl.

2 Agus an uair a thraisg e dà fhichead là agus dà fhichead oidheche, an déigh sin bha ocras air.

3 Agus air teachd do'n bhuaireadair d'a ionnsuidh thubhairt e, Ma's tu Mac Dhé, thoir àithne do na clachaibh so a bhi 'nan aran.

4 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, A ta e sgrìobhta, Cha'n ann le h-aran a mhàin a bheathaichear duine, ach leis gach uile fhocal a thig o bheul Dé.

5 An sin thug an diabhl e do'n bhaile naomh, agus chuir e air binnein an teampuill e,

6 Agus thubhairt e ris, Ma's tu Mac Dhé, tilg thu féin sìos: oir a ta e sgrìobhta, gu toir e àithne d'a ainglibh mu d' thimchioll, agus togaidh iad suas thu 'nan làmhaibh, chum nach buail thu uair air bith do chos air cloich.

7 Thubhairt Iosa ris a ris,

A ta e sgrìobhta, Cha bhuair thu an Tighearna do Dhia.

8 Thug an diabhl e a ris chum beinne ro àird, agus nochd e dha uile rìoghachdan an domhain, agus an glòir;

9 Agus thubhairt e ris, Iad so uile bheir mise dhuit, ma thuiteas tu sìos agus ma ni thu aoradh dhomhsa.

10 An sin thubhairt Iosa ris, Imich uam, a Shatain: oir a ta e sgrìobhta, Bheir thu aoradh do'n Tighearna do Dhia, agus dhasan 'na aonar ni thu seirbhis.

11 An sin dh'fhàg an diabhl e; agus, feuch, thàinig aingil agus fhritheil iad da.

12 Ach an uair a chual Iosa gu'n do chuireadh Eoin an làimh, dh'imich e do Ghalile.

13 Agus air fàgail Nasaret da, thàinig e agus ghabh e còmhnuidh ann an Capernaum, a ta ri taobh na fairge, ann an leth-iomall Shabuloin agus Nephtalim:

14 A chum gu'n coimhliontadh an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag ràdh,

15 Talamh Shabuloin, agus talamh Nephtalim, slighe na fairge air an taobh thall do Iordan, Galile nan Cinneach:

16 Am pobull a bha 'nan suidhe an dorchadas, chunnaic iad solus mòr: agus a ta solus air éirigh do na daoineibh a bha 'nan suidhe an tìr agus an sgàil a' bhàis.

17 O sin a mach thòisich Iosa air searmoin a dheanamh, agus a ràdh, Gabhaibh aith-

reachas, oir a ta rìoghachd nèimh am fagus.

18 Agus ag imeachd do Iosa ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e dithis bhràithre, Simon d'an goirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir b'iasgairean iad.)

19 Agus thubhairt e riu, Leanaibh mise, agus ni mi iasgairean air daoineibh dhibh.

20 Agus air ball dh'fhàg iad na lìonta, agus lean iad esan.

21 Agus air triall da as a sin, chunnaic e dithis eile bhràithre, Seumas *mac* Shebede, agus Eoin a bhràthair, ann an luing maille r'an athair Sebede, a' càradh an lìon: agus ghairm e iad.

22 Agus air ball dh'fhàg iad an long agus an athair, agus lean iad e.

23 Agus dh'imich Iosa timchioll Ghalile uile, a' teasgasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil na rìoghachd, agus a' slànuchadh gach gnè thinnis, agus gach gnè eucail am measg an t-sluaigh.

24 Agus chaidh a chluifeadh Shiria uile: agus thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus a bha air an cuibhreachadh le galaraidh, agus iomadh gnè phianta, agus iadsan aig an robh deamhain annta, agus air an robh an tuiteamas, agus luchd pairilis; agus shlànuich e iad.

25 Agus lean cuideachd mhòr e o Ghalile, agus o Dhe-

capolis agus o Ierusalem, agus o Iudea, agus o na crìochaibh a ta an taobh thall do Iordan.

CAIB. V.

A GUS an uair a chunnaic Iosa an sluagh, chaidh e suas air beinn; agus air suidhe dha, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh.

2 Agus dh'fhosgail e a bheul, agus theagaisg e iad, ag ràdh,

3 *Is* beannaichte iadsan a ta bochd 'nan spiorad: oir is leo rìoghachd nèimh.

4 *Is* beannaichte iadsan a ta ri bròn: oir gheibh iad sòlas.

5 *Is* beannaichte na daoine macanta: oir sealbhaichidh iad an talamh mar oighreachd.

6 *Is* beannaichte an dream air am bheil ocras agus tart na còrach: oir sàsuichear iad.

7 *Is* beannaichte na daoine tròcaireach: oir gheibh iad tròcair.

8 *Is* beannaichte na daoine a ta glan 'nan cridhe: oir chi iad Dia.

9 *Is* beannaichte luchd-deanamh na sìthe: oir goirear clann Dé dhiubh.

10 *Is* beannaichte an dream a ta fulang geur-leanmhuinn air son na còrach: oir is leosan rìoghachd nèimh.

11 *Is* beannaichte bhitheas sibh an uair a bheir daoine anacainnt dhuibh, agus a ni iad geur-leanmhuinn *oirbh*, agus a labhras iad gach uile dhroch

fhocal ribh gu breugach, air mo sgàth-sa.

12 Deanaibh gairdeachas, agus bithibh ro-shubhach; oir is mòr bhur duais air nèamh: oir mar sin rinn iad geur-leanmhuinn air na fàidhibh a bha roimhibh.

13 Is sibhse salann na talmhainn: gidheadh ma chaill-eas an salann a bhlas, ciod leis an sailleair e? cha'n 'eil feum ann o sin suas, ach a thilgeadh mach, agus a shalt-airt fo chosaibh dhaoine.

14 Is sibhse solus an t-saoghail. Cha'n fheudar baile a ta air a shuidheachadh air sliabh fholach.

15 Agus cha las daoine coinneal, chum gu'n cuir iad i fuidh shoitheach, ach ann an coinnleir, agus ni i solus do na bheil a stigh.

16 Gu ma h-ann mar sin a dhealraicheas bhur solus an làthair dhaoine, chum gu faic iad bhur deadh oibre, agus gu toir iad glòir do bhur n-Athair a ta air nèamh.

17 Na measaibh gu'n d'thàinig mise a bhriseadh an lagha no nam fàidhean; cha'n ann a bhriseadh a thàinig mi, ach a choimhlionadh.

18 Oir a ta mi ag ràdh ribh gu firinneach, Gus an téid nèamh agus talamh thairis, cha téid aon lide no aon phunc do'n lagh thairis, gus an coimhlionar gach aon ni.

19 Air an aobhar sin ge b'e neach a bhriseas aon do na h-àitheantaibh so a's lugha, a-

gus a theagaisgeas daoine mar sin, goirear an duine a's lugha dheth ann an rìoghachd nèimh: ach ge b'e neach a ni, agus a theagaisgeas *iad*, goirear duine mòr dheth ann an rìoghachd nèimh.

20 Oir a ta mi ag ràdh ribh, Mur toir bhur fireantachd-sa barrachd air fireantachd nan sgrìobhaiche agus nam Phairis-each, nach téid sibh air chor air bith a steach do rìoghachd nèimh.

21 Chuala sibh, gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na dean mortadh; agus ge b'e neach a ni mortadh, bithidh e an cunnart a' bhreitheanais.

22 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach aig am bi fearg r'a bhràthair gun aobhar, gu'm bi e an cunnart a' bhreitheanais: agus ge b'e neach a their r'a bhràthair, Raca, gu'm bi e an cunnart na combhairle: ach ge b'e neach a their, Amadain, gu'm bi e an cunnart teine ifrinn.

23 Uime sin ma bheir thu do thabhartas chum na h-altarach, agus gu'n cuimhnich thu an sin gu bheil ni air bith aig do bhràthair a'd' aghaidh;

24 Fàg do thabhartas an sin an làthair na h-altarach, agus imich, agus dean réite air tùs ri d'bhràthair, agus an déigh sin thig agus tabhair uait do thiodhlac.

25 Bi réidh ri d'eascaraid gu luath, am feadh a bhios tu maille ris san t-slighe; air eagal gu'n toir an t-eascaraid

thairis thu do'n bhreitheamh, agus gu'n toir am breitheamh thu do'n mhaor, agus gu tilgear am prìosan thu.

26 A ta mi ag ràdh riut gu firinneach nach téid thu mach as a sin, gus an ìoc thu an fheoirling dheireannach.

27 Chuala sibh gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na dean adhaltrannas.

28 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach a dh'amhairceas air mnaoi chum a miannachadh, gu'n d'rinn e adhaltrannas leatha cheana 'na chridhe.

29 Agus ma bheir do shùil dheas aobhar tuislidh dhuit, spìon a mach i, agus tilg uait *i*: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

30 Agus ma bheir do làmh dheas oilbheum dhuit, gearr dhìot i, agus tilg uait *i*: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d'bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

31 Agus a dubhradh, Ge b'e chuireas a bhean-phòsda air falbh, thugadh e litir-dhealaich dhi.

32 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean-phòsda féin, ach a mbáin air son strìopachais, gu bheil e toirt oirre adhaltrannas a dheanamh: agus an ti a phòsas a' bhean sin a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.

33 Mar an ceudna, chuala

sibh gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na tabhair mionnan eitheich, ach coimhlion do mhionnan do'n Tighearna.

34 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Na tugaibh mionnan idir: na *tugaibh* air nèamh, oir is e righ-chaithir Dhé e.

35 Na *tugaibh* air an talamh, oir is e stòl a chois e: na *tugaibh* air Ierusalem, oir is e baile an righ mhòir e.

36 Na tabhair mionnan air do cheann, oir cha'n urrainn thu aon fhuiltein a dheanamh geal no dubh.

37 Ach gu ma h-e is comhradh dhuibh, Seadh, seadh: ni h-eadh, ni h-eadh; oir ge b'e ni a bhios os ceann so, is ann o'n olc a ta e.

38 Chuala sibh gu'n dubhradh, Sùil air son sùla, agus fiacail air son fiacla.

39 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Na cuiribh an aghaidh an uile: ach ge b'e neach a bhuaileas tu air do ghial deas, tionndaidh thuige an gial eile mar an ceudna.

40 Agus an ti le'm b'àill thusa a thagradh san lagh, agus do chòta a bhuin dìot, leig leis d'fhalluinn mar an ceudna.

41 Agus ge b'e bheir leis air feadh mìle a dh'aindeoin thu, imich leis air feadh dhà mhìle.

42 Tabhair do'n ti a dh'iarras ort; agus uaithsan le'm bu mhiann iasachd fhaotainn uait, na pill air falbh.

43 Chuala sibh gu'n dubh-

radh, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach, agus bithidh fuath agad do d'nàmhaid

44 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Biodh gràdh agaibh do bhur naimhdibh, beannaichibh an dream a mhallaicheas sibh, deanaibh maith do no daoineibh air am beag sibh, agus deanaibh urnuigh air son na muinntir a ta buntuinn ribh gu naimhdeil, agus a ta 'gur geur-leanmhuinn :

45 A chum gu'm bi sibh 'nur cloinn aig bhur n-Athair a ta air nèamh : oir a ta esan a' tabhairt air a ghréin féin éirigh air na droch dhaoineibh, agus air na deadh dhaoineibh, agus a' cur uisge air na fireanaibh, agus air na neo-fhireanaibh.

46 Oir ma bhios gràdh agaibh do'n mhuinntir aig am bheil gràdh dhuibh, ciod an duais a gheibh sibh? nach 'eil eadhon na cìs-mhaoir a' deanamh an ni ceudna?

47 Agus ma chuireas sibh fàilte air bhur bràithribh féin a mhàin, ciod a tha sibh a' deanamh thar *chàch*? nach 'eil na cìs-mhaoir féin a' deanamh an ni ceudna?

48 Air an aobhar sin bithibh-sa coimhionta mar a ta bhur n-Athair a ta air nèamh coimhionta

fhaigh sibh tuarasdal o bhur n-Athair a ta air nèamh.

2 Uime sin, an uair a bheir thu do dhéire, na toir fa' near galltomp a shéideadh romhad, mar a ni na cealgairean, anns na sionagogaibh, agus anns na sràidibh, chum gu faigh iad glòir o dhaoineibh. Gu firinneach a ta mise ag ràdh ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

3 Ach an uair a bheir thusa déire, na biodh fios aig do làimh chli ciod a ta do làmh dheas a' deanamh;

4 Chum gu'm bi do dhéire an uaignidheas : agus bheir d'Athair a chi an uaignidheas, duais dhuitse gu follaiseach.

5 Agus an uair a ni thu urnuigh, na bi mar luchd an fhuar-chràbhaidh : oir is ionmhuinn leo urnuigh a dheanamh anns na sionagogaibh, agus ann an coinneachadh nan sràid 'nan seasamh, chum gu faicear le daoineibh iad. Gu deimhin tha mise ag ràdh ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

6 Ach thusa, an uair a ni thu urnuigh, imich a steach do d' sheòmar, agus air dùnadh do dhoruis duit, dean urnuigh ri d'Athair a ta an uaignidheas, agus bheir d'Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

7 Ach an uair a ni sibh urnuigh na gnàthaichibh ath-iarrtais dhìomhain, mar na Cinnich : oir saoilidh iadsan

CAIB. VI

THUGAIBH an aire nach toir sibh bhur déire am fianuis dhaoine, chum gu'm faicear leo sibh : no cha'n

gu'n éisdear riu air son lion-mhoireachd am focla.

8 Uime sin na bithibh-sa cosmhail riu : oir a ta fios aig bhur n-Athair cia iad na nithe a ta dh'uireasbhuidh oirbh, mu'n iarr sibh air iad.

9 Air an aobhar sin dean-aibh-sa urnuigh air a' mhodh so : Ar n-athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear d'ainm.

10 Thigeadh do rìoghachd. Deanar do thoil air an talamh, mar a nìtheair air nèamh.

11 Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran laitheil.

12 Agus maith dhuinn ar fiacha, amhuil mar a mhaitheas sinne d'ar luchd-fiach.

13 Agus na leig am buair-eadh sinn ; ach saor sinn o olc : oir is leatsa an rìoghachd, agus an cumhachd, agus a' ghlòir, gu sìorruidh. Amen.

14 Oir ma mhaitheas sibh an cionta do dhaoineibh, maithidh bhur n-Athair nèamhaidh dhuibh-sa mar an ceudna :

15 Ach mur maith sibh an cionta do dhaoineibh, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair dhuibh-sa bhur cionta.

16 Agus an uair a ni sibh trasgadh, na bitheadh gruaime air bhur gnùis, mar luchd an fhuar-chràbhaidh : oir cuiridh iadsan mi-dhreach air an aghaidh chum gu faicear le daoineibh iad a bhi trasgadh. Tha mi ag ràdh ribh gu firinneach, gu bheil an tuarasdal aca.

17 Ach thusa, an uair a ni thu trasgadh, cuir oladh air

do cheann, agus ionnail d'aghaidh :

18 Chum nach faicear le daoineibh gu bheil thu a' dean-amh trasgaidh, ach le d'Athair a ta an uaignidheas : agus bheir d'Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

19 Na taisgibh dhuibh féin ionmhais air an talamh, far an truail an leomann agus a' mheirg e, agus far an cladh-aich na meirlich a stigh agus an goid iad.

20 Ach taisgibh ionmhas dhuibh féin air nèamh, far nach truail an leomann no a' mheirg, agus nach cladhaich, agus nach goid na meirlich.

21 Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, is ann an sin a bhios bhur cridhe mar an ceudna.

22 Is i an t-sùil solus a chuirp : uime sin ma bhios do shùil glan, bithidh do chorp uile làn soluis.

23 Ach ma bhios do shùil gu h-olc, bithidh do chorp uile dorcha. Air an aobhar sin ma tha an solus a ta annad 'na dhorchadas, cia mòr an dorchadas sin ?

24 Cha'n urrainn neach air bith seirbhis a dheanamh do dhà Thighearn : oir an dara cuid bithidh fuath aige do neach aca, agus gràdh do neach eile ; no gabhaidh e le neach aca, agus ni e tàir air neach eile. Cha'n urrainn sibh seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

25 Uime sin a ta mise ag ràdh ribh, Na biodh ro-chùram oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciod a dh'itheas no dh'òlas sibh; no mu thimchioll bhur cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh. Nach mò a' bheatha na 'm biadh, agus an corp na'n t-eudach?

26 Amhaircibh air eunlaith an athair: oir cha chuir iad sìol, agus cha bhuain iad, agus cha chruinnich iad an saibhlibh: gidheadh a ta bhur n-Athair nèamhaidh-sa 'g am beathachadh. Nach fearr sibhse gu mòr na iadsan?

27 Agus cò agaibh le mòr-chùram a dh'fheudasaon làmh-choille a chur r'a àirde féin?

28 Agus c'ar son a ta sibh ro-chùramach mu thimchioll bhur culaidh? fòghlumaibh cionnus a ta na lilighean a' fàs sa' mhachair; cha saothraich iad, agus cha snìomh iad.

29 Gidheadh a ta mise ag ràdh ribh, Nach robh Solamh féin 'na uile ghlòir, air eudachadh mar aon diubh so.

30 Air an aobhar sin, ma tha Dia mar sin a' sgeadachadh feoir na macharach, a ta an diugh ann, agus am màir-each air a thilgeadh san àmh-uinn, nach mò na sin a *sgead-
aicheas* e sibhse, a dhaoine air bheag creidimh?

31 Uime sin na bithibh làn do chùram, ag ràdh, Ciod a dh'itheas sinn? no ciod a dh'òlas sinn? no ciod a chuir-cas sinn umainn?

32 (Oir iad so uile iarraidh

na Cinnich;) oir a ta fios aig bhur n-Athair nèamhaidh gu bheil feum agaibh-sa air na nithibh so uile.

33 Ach iarraibh air tùs rìogh-achd Dhé, agus fhìreantachd-san, agus cuirear na nithe so uile ribh.

34 Uime sin na bitheadh ro-chùram oirbh mu thimchioll an là màireach: oir bithidh a làn do chùram air an là màir-each mu thimchioll a nithe féin: is leòr do'n là 'ole féin.

CAIB. VII.

NA tugaibh breth, chum nach toirear breth oirbh:

2 Oir a réir na breth a bheir sibh, bheirear breth oirbh: agus leis an tomhas le'n tomh-aissibh, tomhaiseardhuibh aris.

3 Agus c'ar son a ta thu a' faicinn an smùirnein a ta an sùil do bhràthar, ach nach 'eil thu toirt fa'near an t-sail a ta ann do shùil féin?

4 No cionnus a their thu ri d'bràthair, Fulaing dhomh an smùirnein a spìonadh as do shùil; agus, feuch, an t-sail ann do shùil féin?

5 A chealgair, buin air tùs an t-sail as do shùil féin; agus an sin is léir dhuit gu maith an smùirnein a bhuntuinn á sùil do bhràthar.

6 Na toiribh an ni naomh do na madraibh, agus na tilgibh bhur nèamhnuidean am fianuis nam muc, air eagal gu saltair iad orra le'n cosaibh, agus air pilltinn doibh gu reub iad sibh féin as a chéile.

7 Iarraibh, agus bheirear dhuibh: sibh, agus gheibh sibh: buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh:

8 Oir gach uile neach a dh'iarras, glacadh e: agus ge b'e a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuaileas *an dorus*, fosgailear.

9 Oir cò an duine agaibhsa ma's e 's gu'n iarr a mhac aran, a bheir clach dha?

10 Agus ma's iasg a dh'iarras e, an tabhair e nathair dha?

11 Air an aobhar sin ma's aithne dhuibh-sa a ta olc, tiodhlacan maithe a thabhairt do bhur cloinn, nach mò na sin a bheir bhur n-Athair a ta airnèamh nithe maithe dhoibhsan a dh'iarras air *iad*?

12 Uime sin gach uile ni bu mhiann leibh daoine a dheanamh dhuibh-sa, deanaibh-sa a leithid dhoibhsan mar an ceudna: oir is e so an lagh agus na fàidhean.

13 Imichibh a steach air an dorus chumhann; oir is far-suinn an dorus, agus is leathan an t-slighe a ta treòrachadh chum sgrios, agus is lìonmhor iad a ta dol a steach oirre:

14 Ach is cumhann an dorus, agus is aimhleathan an t-slighe a ta treòrachadh chum na beatha, agus is tearc iad a ta 'g amas oirre.

15 Coimhidibh sibh féin o na fàidhibh bréige, a thig d'ur n-ionnsuidh ann an culaidhibh chaorach, ach a ta o'n leth a stigh 'nam madaibh-alluidh.

16 Air an toraibh aithnichidh sibh iad: an tionail daoine dearcana-fìona do dhrisibh, no figean do na foghannanaibh?

17 Agus mar sin bheir gach uile chrann maith toradh maith: ach bheir an droch chrann droch thoradh.

18 Cha'n fheud a' chraobh mhaith droch thoradh a ghiùlan, no an droch chraobh toradh maith a thabhairt.

19 Gach uile chrann nach giùlain toradh maith, gearrar sìos e, agus tilgear san teine e.

20 Air an aobhar sin is ann air an toraibh a dh'aithnicheas sibh iad.

21 Cha'n e gach uile neach a their riumsa, A Thighearn, a Thighearn, a théid a steach do rìoghachd nèimh; ach an ti a ni toil m' Athar-sa a ta air nèamh.

22 Is iomadh iad a their riumsa san là ud, A Thighearn, a Thighearn, nach d'rinn sinn fàidheadaireachd a' d'ainm-sa? agus a' d'ainm-sa nach do thilg sinn a mach deamhain? agus a' d'ainm-sa nach d'rinn sinn iomadh mior-bhuile?

23 Agus an sin aidichidh mise gu follaiseach dhoibh, Cha b'aithne dhomh riamh sibh: imichibh uam, a luchd-deanamh na h-eucorach.

24 Air an aobhar sin, gach uile neach a chluinneas na briathra so agamsa, agus a ni iad, samhluichidh mi e ri duine glic, a thog a thigh air carr-aig:

25 Agus thuirlingant-uisge, agus thàinig na tuitlean, agus shéid na gaothan, agus bhuail iad air an tigh sin : agus cha do thuit e, oir bha a bhunadh suidhichte air carraig.

26 Agus gach uile neach a chluinneas na briathra so agamsa, agus nach coimhlion iad, samhluichear e ri duine am-aideach a thog a thigh air a' ghaineamh :

27 Agus thuirling an t-uisge, agus thàinig na tuitlean, agus shéid na gaothan, agus bhuail iad air an tigh sin : agus thuit e ; agus bu mhòr a thuiteam.

28 Agus tharladh an uair a chrìochnaich Iosa na briathra so, gu'n do ghabh am pobull iongantas r'a theagasg-san :

29 Oir theagaisg e iad mar neach aig an robh cumhachd, agus cha'n ann mar na sgrìobhaichean.

CAIB. VIII.

A GUS air teachd a nuas o'n bheinn dha, lean cuid-eachd mhòr e.

2 Agus, feuch, thàinig lobhar, agus rinn e aoradh dha, ag ràdh, A Thighearna, ma's àill leat, is comasach thu air mise a ghlanadh.

3 Agus shìn Iosa mach a làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is àill leam ; bi thusa glan. Agus air ball bha a luibhre air a glanadh.

4 Agus thubhairt Iosa ris, Feuch nach innis thu do dhuine sam bith, ach imich, taisbein thu féin do'n t-sagart, agus

thoir d'a ionnsuidh an tiodh-lac a dh'àithn Maois, mar fhianuis dhoibh.

5 Agus air dol do Iosa a steach do Chapernaum, thàinig d'a ionnsuidh Caiptin-ceud, a' guidhe air,

6 Agus ag ràdh, A Thighearna, tha m'òglach 'na luidhe a stigh am pairilis agus air a phianadh gu h-anabarrach.

7 Agus thubhairt Iosa ris, Théid mise, agus slànuichidh mi e.

8 Agus air freagairt do'n Chaipitin-ceud, thubhairt e, A Thighearna, cha'n araidh mise air thusa a theachd a steach fo m' chleith : ach a mhàin ab-air am focal, agus slànuichear m'òglach.

9 Oir is duine mise féin a ta fuidh ùghdarras, aig am bheil saighdeara fodham : agus their mi ris an fhear so, Imich, agus imichidh e : agus ris an fhear so eile, Thig, agus thig e : agus ri m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

10 'Nuair a chual Iosa so, ghabh e iongantas, agus thubhairt e ris a mhuinntir a lean e, Gu fìrinneach a ta mi ag ràdh ribh, ann an Israel féin nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so.

11 Agus a ta mi ag ràdh ribh, gu'n tig mòran o'n àird an ear, agus o'n àird an iar, agus gu'n suidh iad maille ri Abraham, agus Isaac, agus Iacob, ann an rìoghachd nèimh :

12 Ach gu'n tilgear clann

na rìoghachd ann an dorchad-
as a ta 'n leth a muigh; bith-
idh an sin gul agus giosgan
fhiacal.

13 Agus thubhairt Iosa ris
a' Chaiptin-ceud, Imich romh-
ad, agus biodh dhuit a réir
mar a chreid thu. Agus shlàn-
uicheadh 'òglach air an uair
sin féin.

14 Agus an uair a thàinig
Iosa gu tigh Pheadair chunn-
aic e màthair a mhnà 'na
luidhe, agus i ann am fia-
bhrus.

15 Agus bhean e r'a làimh,
agus dh'fhàg am fiabhrus i:
agus dh'éirich i, agus rinn i
frithealadh dha.

16 Agus an uair a bha am
feasgar air teachd, thug iad
d'a ionnsuidh mòran anns an
robh deamhain; agus thilg e
na spioraid a mach le 'fhocal,
agus shlànuich e iad uile a bha
euslan:

17 A' chum gu'n coimh-
lìontadh an nì a labhradh le
Esaias am fàidh, ag ràdh,
Ghabh esan ar n-anmhuinn-
eachdan air féin, agus ghiùlain
e ar n-euslaintean.

18 Agus an uair a chunnaic
Iosa sluagh mòr m'a thim-
chioll, dh'àithn e dol á sin d'on
taobh eile.

19 Agus thàinig sgrìobh-
aiche àraidh, agus thubhairt e
ris, A mhaighstir, leanaidh
mise thu, ge b'e taobh a théid
thu.

20 Agus thubhairt Iosa ris,
Tha tuill aig na sionnaich, a-
gus nid aig eunlaith an ath-

air; ach cha'n 'eil aig Mac
an duine ionad anns an cuir e a
cheann fuidh.

21 Agus thubhairt fear eile
d'a dheisciobluibh ris, A
Thighearna, leig dhomh-sa im-
eachd air tùs agus m' athair
adhlacadh.

22 Ach thubhairt Iosa ris,
Lean mise, agus leig leis na
mairbh am mairbh féin adhlac-
adh.

23 Agus air dol dhasan a
steach do luing, lean a dheis-
ciobuil e.

24 Agus, feuch, dh'éirich
doinionn mhòr air an fhairge,
ionnus gu'n d'fholaich na tuinn
an long: ach bha esan 'na
chodal.

25 Agus thàinig a dheis-
ciobuil d'a ionnsuidh, agus
dhùisg iad e, ag ràdh, A Thigh-
earn, teasairg sinn: a ta sinn
cailte.

26 Agus thubhairt e riu,
C'ar son a ta sibh eagalach,
sibhse air bheag creidimh? An
sin dh'éirich e, agus chron-
uich e na gaothan agus an
fhairge; agus bha ciùine mhòr
ann.

27 Ach ghabh na daoine
iongantas, ag ràdh, Ciod e
ghnè dhuine so, gu bheil na
gaotha féin agus an fhairge
ùmhail dha?

28 Agus air teachd dha d'on
taobh eile gu tìr na Ger-
geseneach, thachair dithis
dhaoine air, anns an robh
deamhain, a' teachd a mach
as na h-àitibh-adhlaic, agus
iad ro-gharg, ionnus nach feud-

adh duine sam bith an t-slighe sin a ghabhail.

29 Agus, feuch, ghlaodh iad, ag ràdh, Ciod e ar gnothuch-ne riut, Iosa a Mhic Dhé? An d'thàinig thu an so g'ar pianadh roimh an àm?

30 Agus bha treud mòr mhuc am fad uatha, ag ion-altradh.

31 Agus dh'iarr na deamhain a dh'athchuinge airsan, ag ràdh, Ma thilgeas tu mach sinn, leig dhuinn dol san treud mhuc ud

32 Agus thubhairt e riu, Imichibh. Agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad anns an treud mhuc: agus, feuch, ruith an treud mhuc uile gu dian sìos air ionad corrach, do'n chuan; agus, chailleadh sna h-uisgeachaibh iad.

33 Agus theich na buachaillean, agus chaidh iad d'on bhaile, agus dh'innis iad na nithe so uile, agus na thachair dhoibh-san anns an robh na deamhain.

34 Agus, feuch, chaidh am baile uile a mach a choinneachadh Iosa; agus an uair a chunnaic iad e, ghuidh iad air imeachd as an crìochaibh-san.

CAIB. IX.

A GUS air dol an luing dha, chaidh e thar an uisge, agus thàinig e d'a bhaile féin.

2 Agus, feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine air an robh am pairilis, 'na luidhe air leabaidh: agus an uair a chunnaic Iosa an creidimh, thubhairt

e ri fear na pairilis, Biodh deadh mhisneach agad, a mhic, a ta do pheacanna air am maitheadh dhuit.

3 Agus, feuch, thubhairt dream àraidh do na sgrìobhaichibh annta féin, A ta am fear so a' labhairt toibheim.

4 Agus air do Iosa an smuaintean fhaicinn, thubhairt e, C'ar son a ta sibh a smuaineachadh uile ann bhur cridheachaibh?

5 Oir cia is usadh a rádh, A ta do pheacanna air am maitheadh dhuit? no a rádh, Eirich agus imich?

6 Ach a chum g'um bi fios agaibh gu bheil cumbachd aig Mac an duine peacanna a mhaitheadh air an talamh, (thubhairt e an sin ri fear na pairilis,) Eirich, tog do leabaidh, agus imich do d' thigh.

7 Agus dh'éirich e, agus chaidh e d'a thigh féin.

8 Ach an uair a chunnaic am pobull so, ghabh iad iongantais, agus thug iad glòir do Dhia, a thug a leithid so a chumbachd do dhaoineibh.

9 Agus ag dol do Iosa as an àite sin, chunnaic e duine 'na shuidhe aig bòrd na cìse, d'am b'ainm Mata; agus thubhairt e ris, Lean mise. Agus dh'éirich e, agus lean se e.

10 Agus tharladh, air suidhe do Iosa aig biadh san tigh, feuch thàinig mòran chismhaor agus pheacach, agus shuidh iad sìos maille ris-san agus r'a dheisciobluibh.

11 Agus an uair a chunnaic

na Phairisich *so*, thubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a dh'itheas bhur maighstir-sa maille ri eis-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

12 Ach an uair a chual Iosa, *so*, thubhairt e riu, Cha'n ann aig a'mhuinntir a ta slàn a ta feum air an léigh, ach aig a' mhuinntir a ta euslan.

13 Ach imichibh agus fògh-lumaibh ciod is ciall da *so*, Tròcair is àill leam, agus ch'an iobairt; oir cha d'thàinig mise a ghairm nam fireanach, ach nam peacach chum aithreachais.

14 An sin thàinig deiscio-buil Eoin d'a ionnsuidh, ag ràdh, C'ar son a ta sinne agus na Phairisich a' trasgadh gu minic, ach ni 'm bheil do dheisciobuil-sa a' trasgadh?

15 Agus thubhairt Iosa riu, Am feud clann seòmair an fhir-nuadh-phòsda bhi brònach, am feadh a bhitheas am fear-nuadh-phòsda maille riu? Ach thig na làithean anns an toirear am fear-nuadh-phòsda uatha, agus an sin ni iad trasgadh.

16 Cha chuir duine sam bith mìr do eudach nuadh air sean eudach: oir buinidh an ni a chuireadh g'a lìonadh suas as an eudach, agus nìthear an reubadh ni's miosa.

17 Cha mhò a chuireas daoine fion nuadh ann an seann searragaibh: no brisear na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach cuiridh iad

fion nuadh ann an searragaibh nuadh, agus bithidh iad araon slàn.

18 'Nuair a bha e a' labhairt nan nithe *so* riu, feuch, thainig uachdaran àraidh, agus thug e aoradh dha, ag ràdh, Fhuair mo nighean bàs air ball: ach thig-sa agus cuir do làmh oirre, agus bithidh i beò.

19 Agus dh'éirich Iosa, agus lean e féin agus a dheisciobuil e.

20 (Agus, feuch, thàinig bean, air an robh dòrtadh fola rè dhà bhliadhna dheug, air a chùlaobh, agus bhean i ri iomall 'eudaich:

21 Oir thubhairt i innte féin, Ma bheanas mi ach ri 'eudach, bithidh mi slàn.

22 Ach air tionndadh do Iosa mu'n cuairt, chunnaic e i, agus thubhairt e, A nighean, biodh deadh mhisneach agad; shlànuich do chreidimh thu. Agus bha a' bhean slàn o'n uair sin.)

23 Agus an uair a thàinig Iosa gu tigh an uachdarain, agus a chunnaic e an luchd-ciùil, agus a chuideachd a deanamh toirm *bhroin*,

24 Thubhairt e riu, Imichibh roimhibh, oir cha'n 'eil an nigheanag marbh ach 'na codal. Agus rinn iad gáire fochaid ris.

25 Ach an uair a chuireadh a' chuideachd a mach, chaidh e a steach, agus rug e air làmh oirre, agus dh'éirich an nigheanag.

26 Agus chaidh iomradh sin

a mach air feadh na tìre sin uile.

27 Agus an uair a dh'imich Iosa as a sin, lean dithis dhall e, ag éigheach, agus ag ràdh, A Mhic Dhaibhidh, dean tróc-air oirne.

28 Agus an uair a thàinig e steach d'on tigh, thàinig na doill d'a ionnsuidh: agus thubhairt Iosa riu, Am bheil sibh a' creidsinn gur comasach mise so a dheanamh? Thubhairt iad ris, A ta, a Thighearn.

29 An sin bhean e r'an sùilibh, ag ràdh, Biodh e dhuibh a réir bhur creidimh.

30 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus bhagair Iosa gu geur iad ag ràdh, Faicibh nach faigh neach air bith fios air so:

31 Ach an uair a dh'imich iad a mach, sgaoil iad a chliù air feadh na dùthcha sin uile.

32 Agus ag dol dhoibhsan a mach, feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine balbh anns an robh deamhan.

33 Agus an déigh d'on deamhan a bhi air a thilgeadh a mach, labhair am balbhan: agus ghabh an sluagh ion-gantas, ag ràdh, Cha'n fhacas a leithid so ann an Israel riamh.

34 Ach thubhairt na Phairisich, Troimh phrionnsa nan deamhan a ta e a' tilgeadh a mach dheamhan.

35 Agus ghabh Iosa mu chuairt nan uile chaithrichean agus bhailtean, a' teagasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmon-

achadh soisgeil na rìoghachd, agus a' slànuchadh gach uile euslaint agus eucail am measg a' phobuill.

36 Ach an uair a chunn-aic e an sluagh, ghabh e truas diubh, air son gu'n robh iad air fannachadh, agus air an sgapadh o chéile, mar chaor-aich aig nach 'eil buachaill.

37 An sin thubhairt e r'a dheiscioblubh, Gu deimhin is mòr am fogharadh, ach is tearc an luchd-oibre.

38 Uime sin guidhibh-sa air Tighearn an fhogharaidh, luchd-oibre chur a mach chum 'fhogharaidh féin.

CAIB. X.

A GUS air gairm a dhà dheisciobul deug d'a ionnsuidh, thug e cumhachd dhoibh an aghaidh nan spiorad neòghlan, gu'n tilgeadh a mach, agus a shlànuchadh gach gnè euslaint, agus gach gnè eucail.

2 Agus is iad so ainmean an dà Abstol deug; an ceud *fhear*, Simon d'an goirear Pea-dar, agus Aindreas a bhràth-air, Seumas mac Shebede, agus Eoin a bhràthair;

3 Philip agus Bartolomeu, Tomas, agus Mata an cismhaor, Seumas mac Alpheuis, agus Lebeus d'an co-ainm Tadeus;

4 Simon an Canaanach, agus Iudas Iscariot, an neach fòs a bhrath esan.

5 Chuir Iosa an dà fhear dheug so a mach, a tabhairt

àithne dhoibh, ag ràdh, Na gabhaibh gu slighe nan Cinn-each, agus na rachaibh a steach do *aon* bhaile a bhuineas do na Samaraich :

6 Ach gu ma fearr leibh dol a dh'ionnsuidh chaorach chailte tighe Israeil.

7 Agus air imeachd dhuibh, searmonaichibh, ag ràdh, A ta rìoghachd nèimh am fagus.

8 Leighisibh an dream a ta tinn, glanaibh na lobhair, [dùisgibh na mairbh,] tilgibh a mach na deamhain : a nasgaidh fhuaire sibh, a nasgaidh thugaibh uaibh.

9 Na solairibh òr, no air-giod, no umha ann bhur sporanaibh ;

10 No màla chum bhur turuis, no dà chòta, no brògan, no bataichean : (oir is airidh am fear-oibre air a lòn.)

11 Agus ge b'e air bith cairthir no baile d'an téid sibh a steach, feòraichibh cò a ta 'na dheadh airidh innte ; agus fanaibh an sin gus am fàg sibh an t-àite sin.

12 Agus 'nuair a thig sibh steach do thigh, beannaichibh dha.

13 Agus ma's airidh an tigh sin, thigeadh bhur sìth air ; ach mur airidh, pilleadh bhur sìth do bhur n-ionnsuidh féin a ris.

14 Agus ge b'e neach nach gabh ribh, agus nach éisd ri 'ur briathraibh ; air dol a mach as an tigh, no as a' bhaile sin dhuibh, crathaibh dhibh duslach bhur cos ;

15 Gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, gur so-iomchaire a bhitheas staid fearainn Shodoin agus Ghomorah an là a' bhreitheanais, na staid a' bhaile sin.

16 Feuch, cuiream-sa sibhse mach mar chaoraich am measg mhadadh-alluidh : air an aobhar sin bithibh-sa glic mar na nathraiche, agus neò-chronail mar na columain.

17 Ach bithibh air bhur faicill o dhaoinibh ; oir bheir iad an làimh sibh do chomhairlibh, agus sgiùrsaidh iad sibh 'nan sionagogaibh :

18 Agus bheirear sibh an làthair uachdaran agus rìghrean air mo sgàth-sa, mar fhianuis dhoibh-san agus do na Cinnich.

19 Ach an uair a bheir iad an làimh sibh, na biodh e 'na ro-chàs oirbh cionnus no ciod a labhras sibh ; oir bheirear dhuibh san uair sin féin an ni a labhras sibh.

20 Oir cha sibhse a labhras, ach Spiorad bhur n-Athar féin a labhras annaibh.

21 Agus bheir am bràthair a bhràthair féin suas chum bàis, agus an t-athair am mac ; agus éiridh a' chlann an aghaidh am pàrantan, agus bheir iad fa'near gu cuirear gu bàs iad.

22 Agus bithidh fuath aig na h-huile dhaoinibh dhuibh air son m'ainme-sa : ach ge b'e bhuanacheas gus a' chrìoch, is e so a thèarnar.

23 Agus an uair a ni iad

geur-leanmhuinn oirbh sa' bhaile so teichibh gu baile eile; oir gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, Nach imich sibh air feadh bhailtean Israeil mu'n tig Mac an duine.

24 Cha'n 'eil an deisciobul os ceann a mhaighstir, no an seirbhiseach os ceann a thigh-earna.

25 Is leòr do'n deisciobul a bhi mar a mhaighstir, agus do'n t-seirbhiseach a bhi mar a thighearn: ma ghoir iad Beelsebub do fhear an tighe, nach mò na sin a *ghoireas iad* e d'a mhuinntir?

26 Uime sin na biodh eagal oirbh rompa: oir cha'n 'eil ni sam bith folaichte, nach foillsichear; agus an ceilt, nach aithnichear.

27 An ni a dh'innseas mise dhuibh san dorchadas, labhraibh e san t-solus; agus an ni a chluinneas sibh sa' chluais, searmonaichibh e air mullach nan tighean.

28 Agus na biodh eagal na muinntir sin oirbh a mharbhas an corp, ach aig nach 'eil comas an t-anam a mharbhadh: ach gu ma mò bhitheas eagal an Ti sin oirbh, a's urrainn an corp agus an t-anam a mhilleadh araon an ifrinn.

29 Nach 'eil dà ghealbhonn air an reiceadh air fheoirling? agus cha tuit a h-aon diubh air an talamh as eugmhais *freasdail* bhur n-Athar-sa.

30 Ach a ta eadhon fuilteine bhur cinn uile air an àireamh.

31 Air an aobhar sin na

biodh eagal oirbh, is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

32 Uime sin ge b'e dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

33 Ach ge b'e dh'àicheadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhaidh mise esan am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

34 Nameasaibh gu'n d'thàinig mise a chur sìthe air an talamh: ch'an ann a chur sìthe a thàinig mi, ach a *chur* claidheimh;

35 Oir thàinig mi a chur duine an aghaidh 'athar, agus na nighinn an aghaidh a màthar, agus bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile.

36 Agus is iad muinntir a theaghlach féin a *bhitheas* 'nan naimhdibh do dhuine.

37 An ti a ghràdhaicheas athair no màthair ni's mò na mise, cha'n airidh orm e: agus an ti a ghràdhaicheas mac no nighean os mo cheann-sa, cha'n airidh orm e:

38 Agus an ti nach glac a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha'n airidh orm e.

39 An ti a gheibh 'anam, caillidh se e: ach an ti a chaill-eas 'anam air mo shonsa, gheibh se e.

40 An ti a ghabhas ribhse, gabhaidh e riumsa; agus an ti a ghabhas riumsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.

41 An ti a ghabhas ri fàidh an ainm fàidh, gheibh e duais

fàidh; agus an ti a ghabhas ri firean an ainm firein, gheibh e duais firein.

42 Agus ge b'e bheir cupan a dh'uisge fuar a mhàin r'a òl do aon neach do na daoineibh beaga so, an ainm deisciobuil, gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, nach caill e air chor s' am bith a dhuais.

CAIB. XI.

A GUS tharladh, an uair a chrìochnaich Iosa àith-eantan a thabhairt d'a dhà dheisciobul deug, gu'n d'imich e as a sin a theagasg agus a shearmonachadh 'n am bailt-ibh.

2 A nis an uair a chual Eoin 's a phrìosan gnìomhara Chrìosd, chuir e dithis d'a dheisciobluibh *d'a ionnsuidh*,

3 Agus thubhairt e ris, An tusa an ti ud a bha ri teachd, no am bi sùil againn ri neach eile?

4 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do Eoin na nithe a ta sibh a' cluinntinn agus a' faicinn:

5 A ta na doill a' faotainn an radhaire, agus na bacaich ag imeachd, a ta na lobhair air an glanadh, agus na bothair a' cluinntinn, a ta na mairbh air an dùsgadh, agus an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

6 Agus is beannaichte an ti nach faigh oilbheum annam-sa.

7 Agus air imeachd dhoibh-san air falbh, thòisich Iosa

air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, *ag ràdh*, Ciod e an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuile air a crathadh le gaoith?

8 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? *an* e duine air a sgeadachadh ann an eudach mìn? feuch, a' mhuinntir a chaitheas eudach mìn, is ann an tighibh nan rìghrean a ta iad.

9 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? *An* e fàidh? seadh, tha mi ag ràdh ribh, agus ni's mò na fàidh

10 Oir is e so an ti mu'm bheil e sgrìobhta, Feuch, cuir-eam-sa mo theachdair roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

11 Gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, 'nam measg-san a rugadh le mnaibh, nach d'éirich neach a's mò na Eoin Baiste: gidheadh, an ti sin a's lugha an rìoghachd nèimh, is mò e na esan.

12 Agus o làithibh Eoin Baiste gus a nis, a ta rìoghachd nèimh a' fulang ainneirt, agus luchd na h-ainneirt ga glacadh le làmhachas-làidir.

13 Oir rinn na fàidhean uile, agus an lagh fàidheadair-eachd gu *àm* Eoin.

14 Agus ma's toil leibh a ghabhail, is e so Elias a bha ri teachd.

15 'Ge b'e aig am bheil cluasan chum éisdeachd, éisd-eadh e.

16 Ach co ris a shamhluicheas mise an ginealach so? Is cosmhuil e ri cloinn a shuidheas anns a' mhargadh, agus ag éigheach r'an companaich,

17 Agus ag ràdh, Rinn sinne pìobaireachd dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse gul.

18 Oir thàinig Eoin cha'n ann ag itheadh no ag òl, agus tha iad ag ràdh, A ta deamhan aige.

19 Thàinig Mac an duine ag itheadh agus ag òl, agus tha iad ag ràdh, Feuch, duine geòcach agus pòiteir fiona, caraid chis-mhaor agus pheacach: ach a ta gliocas air a fireanachadh le a cloinn.

20 An sin thòisich e air achmhasan a thabhairt do na bailtibh anns am mò a rinn-eadh d'a oibribh cumhachdach, air son nach d'rinn iad aithreachas.

21 Is an-aoibhinn duit, a Chorasin; is an-aoibhinn duit, a Bhetsaida: oir nam biodh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annaibh-sa, air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fada o'n a dheanadh iad aithreachas ann an saic-eudach agus an luaith.

22 Ach tha mi ag ràdh ribh, Gu'm bi staid Thiruis agus Shidoin ni's so-iomchaire ann an là a'bhreitheanais, na bhith-eas bhur staid-sa.

23 Agus thusa, a Chaper-naum, a ta air do thogail suas gu nèamh, tilgear sìos gu h-if-

rinn thu: oir nam biodh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annad-sa, air an deanamh ann an Sodom, dh'fhanadh e *gun a sgrìos* gus an diugh.

24 Ach tha mi ag ràdh ribh, gur so-iomchaire a bhitheas e do fhearann Shodoim ann an là a' bhreitheanais, na dhuitse.

25 Anns an àm sin fhreag-air Iosa agus thubhairt e, Tha mi a' toirt buidheachais dhuit, O Athair, Thighearna nèimh agus na talmhainn, air son gu d'fholuich thu na nithe so o dhaoineibh eagnuidh agus tuigseach, agus gu d'fhoillsich thu iad do leanabaibh.

26 Seadh, Athair, do bhrìgh gu'm b'ann mar sin a bha do dheadh thoil-sa.

27 A ta na h-uile nithe air an tabhairt thairis dhomhsa o m' Athair: agus cha'n aithne do neach air bith am Mac, ach do'n Athair: ni mò is aithne do neach air bith an t-Athair, ach do'n Mhac, agus do gach aon d'an àill leis a' Mhac fhoillseachadh.

28 Thigibh a m' ionnsuidh-sa, sibhse uile a ta ri saothair, agus fuidh throm uallaich, agus bheir mise suaimhneas dhuibh.

29 Gabhaibh mo chuing oirbh, agus fòghlumaibh uam, oir a ta mise macanta agus iriosal an cridhe: agus gheibh sibh fois do bhur n-anamaibh.

30 Oir a ta mo chuing-sa so-iomchair, agus a ta m'uallach eutrom.

CAIB. XII.

CHAIDH Iosa san àm sin air là na sàbaid troimh na h-achaibh arbhair, agus bha ocras air a dheisciobuil, agus thòisich iad air diasan arbhair a bhuain, agus itheadh.

2 Ach an uair a chunnaic na Phairisich so, thubhairt iad ris, Feuch, a ta do dheisciobuil a' deanamh an ni nach còir a dheanamh air là na sàbaid.

3 Agus thubhairt esan riu, Nach do leugh sibh ciod a rinn Daibhidh an uair a bha ocras air féin, agus air a' mhuinntir a bha maille ris;

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a dh'ith e aran na fianuis, nach robh ceaduichte dha féin itheadh, no dhoibhsan a bha maille ris, ach do na sagartaibh a mhàin?

5 No nach do leugh sibh san lagh, gu bheil na sagairt anns an teampull air làithibh na sàbaid a' briseadh na sàbaid, agus iad neòchiontach?

6 Ach a ta mise ag ràdh ribh, gu bheil san ionad so neach a's mò na'n teampull.

7 Agus nam biodh fhios agaibh ciod is ciall da so, Tròc-air is àill leam agus cha'n iobairt, cha ditedh sibh an dream a ta neòchiontach.

8 Oir is e Mac an duine Tighearna na sàbaid.

9 Agus air dha imeachd as a sin, chaidh e steach d'an sionagag;

10 Agus, feuch, bha duine ann, aig an robh làmh shearg-

ta: agus dh'fheòraich iad dheth, ag ràdh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air làithibh na sàbaid? chum gu'm biodh cùis dhàidh aca 'na aghaidh.

11 Agus thubhairt esan riu, Cò agaibh-sa an duine, aig am bi aon chaora, agus ma thuit-eas i ann an slochd air là na sàbaid, nach beir e oirre, agus nach tog e nìos i?

12 Nach mòr ma ta is fearr duine na caora? Uime sin a ta e ceaduichte maith a dheanamh air làithibh na sàbaid.

13 An sin thubhairt e ris an duine, Sìn a mach do làmh: agus shìn e mach i; agus bha i air a h-aiseag slàn, mar an làmh eile.

14 Ach chaidh na Phairisich a mach, agus chum iad comhairle 'na aghaidh, cionnus a dh'fheudadh iad a mhill-eadh.

15 Ach an uair a thuig Iosa so, dh'in ich e as a sin: agus lean slòigh mhòre, agus leighis e iad uile.

16 Agus thug e sparradh dhoibh chum nach deanadh iad aithnichte e:

17 A chum gu coimhliontadh an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag ràdh,

18 Feuch, mo sheirbhiseach féina thagh mi; m'aon gràdh-ach anns am bheil tlachd aig m'anam: cuiridh mi mo Spiorad féin air, agus nochdaidh e breitheanas do na Cinnich.

19 Cha dean e strì, agus cha ghlaodh e; ni mò a chluinn-

eas neach air bith a ghuth air na sràidibh.

20 Cha bhris e a' chuile bhrùite, agus cha mhùch e an lìon as am bi deatach, gus an tabhair e mach breitheanas chum buaidh.

21 Agus is ann a ainm-san a bhitheas muinighinn aig na Cinnich.

22 An sin thugadh d'a ionn-suidh duine anns an robh deamhan, dall agus balbh : agus shlànuich se e, ionnus gu'n do labhair am balbhan agus gu'n robh an dall a' faicinn.

23 Agus ghabh am pobull uile iongantach, agus thubhairt iad, An e so Mac Dhaibhidh ?

24 Ach an uair a chuala na Phairisich so, thubhairt iad, Cha'n 'eil *am fear* so a' tilgeadh a mach dheamhan, ach troimh Bheelsebub prionnsa nan deamhan.

25 Agus thuig Iosa an smuaintean, agus thubhairt e riu, Gach rìoghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh féin, nìthear 'na fàsach i; agus gach uile bhaile no tigh a ta roinnte 'na aghaidh féin, cha seas e.

26 Agus ma thilgeas Satan a mach Satan, a ta e roinnte 'na aghaidh féin; air an aobhar sin cionnus a sheasas a rìoghachd ?

27 Agus ma tha mise troimh Bheelsebub a' tilgeadh a mach dheamhan, cò troimh am bheil bhur clann-sa 'gan tilgeadh a mach ? Uime sin bithidh iad 'nam breitheamhnaibh oirbh :

28 Ach ma's ann le Spiorad Dhé a ta mise a' tilgeadh a mach dheamhan, thàinig rìoghachd Dhè do bhur n-ionn-suidh-sa.

29 No cionnus is urrainn neach dol do thigh duine làidir, agus airneis a thighe a chreachadh, mur ceangail e air tùs an duine làidir ? Agus an sin creachaidh e a thigh.

30 An ti nach 'eil leam, tha e am' aghaidh; agus an ti nach cruinnich leam, sgapaidh e.

31 Air an aobhar sin tha mi ag ràdh ribh, Gu maithear gach peacadh agus gach toibheum do dhaoinibh: gidheadh cha mhaithear toibheum *an aghaidh* an Spioraid Naoimh do dhaoinibh.

32 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e: ach ge b'e neach a labhras an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha mhaithear dha e, anns an t-saoghal so, no anns an t-saoghal a ta ri teachd.

33 An dara cuid deanaibh a' chraobh maith, agus a toradh maith; no deanaibh a' chraobh truailidh, agus a toradh truailidh: oir is ann air a toradh a dh'aithnichear a' chraobh.

34 A shliochd nan nath-raiche nimhe, cionnus a dh'fheudas sibh nithe maithe a labhairt, o a ta sibh féin olc ? oir is ann á pailteas a' chridhe a labhras am beul.

35 Bheir duine maith a mach

nithe maithe á deadh ionmhas a chridhe: agus bheir an droch dhuine mach droch nithe as a dhroch ionmhas.

36 Ach tha mi ag ràdh ribh, Gu'n toir daoine cunntas ann an là a' bhreitheanas air son gach focail dhìomhan a labhras iad.

37 Oir is ann le d'fhoclaibh a shaorar thu, agus is ann le d'fhoclaibh a dhìtear thu.

38 An sin fhreagair dream àraidh do na sgrìobhaichean agus do na Phairisich, ag ràdh, A mhaighstir, bu mhiann leinn comhara fhaicinn uait.

39 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, A ta ginealach olc agus adhaltrannach ag iarraidh comhara, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhar' an fhàidh Ionais.

40 Oir mar a bha Ionas am broinn na muice-mara tri làithean agus tri oidhchean; is ann mar sin a bhitheas Mac an duine ann an cridhe na talmhainn tri làithean agus tri oidhchean.

41 Eiridh muinntir Nineveh sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh iad e; oir rinn iad aithreachas aig searmoin Ionais; agus, feuch, *a ta* ni's mò na Ionas an so.

42 Eiridh ban-righinn na h-àirde deas sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh i e: oir thàinig i o na h-àitibh a's iomallaich do'n talamh a dh'éisdeachd gliocais Sholaimh; agus, feuch,

a ta ni's mò na Solamh an so

43 An déigh do'n spiorad neòghlan dol a mach á duine, imichidh e troimh ionadaibh tiorma, ag iarraidh fois, agus cha'n fhaigh e.

44 An sin their e, Pillidh mi do m' thigh as an d'thàinig mi; agus air teachd dha, gheibh e falamh, sguabta, agus deadh-mhaiseach e.

45 Imichidh e an sin, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's miosa na e féin, agus théid iad a steach agus gabhaidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh staid dheireannach an duine sin ni's miosa na a thois-each. Is ann eadhon mar sin a thachaireas do'n ghinealach aingidh so.

46 Agus air dha bhi fathast a' labhairt ris a' phobull, feuch, sheas a mhàthair agus a' bhràithrean a muigh, ag iarraidh labhairt ris.

47 An sin thubhairt neach éigin ris, Feuch, a ta do mhàthair, agus do bhràithrean 'nan seasamh a muigh, ag iarraidh labhairt riut.

48 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ris an ti a dh'innis so dha, Cò i mo mhàthair? agus cò iad mo bràithrean?

49 Agus air sìneadh a làimhe chum a dheisciobul, thubhairt e, Feuch mo mhàthair, agus mo bhràithrean!

50 Oir ge b'e neach a ni toil m' Athar-sa a ta air nèamh, is e sin féin mo bhràthair, agus mo phiuthar, agus mo mhàthair.

CAIB. XIII

AIR an là sin féin chaidh Iosa mach as an tigh, agus shuidh e ri taobh na fairge.

2 Agus chruinnich sluagh mòr d'a ionnsuidh, air chor as air dol a steach do luing dha, gu'n do shuidh e; agus sheas an sluagh uile air an tràigh.

3 Agus labhair e mòran do nithibh riu ann an cosamhlachdaibh, ag ràdh, Feuch, chaidh sìoladair a mach a chur *sìl*.

4 Agus ag cur *an t-sìl* da, thuit cuid dheth ri taobh an rathaid; agus thàinig na h-eunlaith agus dh'ith iad e.

5 Thuit cuid air ionadaibh creagach, far nach robh mòran talmhainn aige; agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrìgh nach robh doimhneachd talmhainn aige.

6 Ach air éirigh do'n ghréin dhothadh e; agus do bhrìgh nach robh freumh aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid am measg droighinn: agus dh'fhàs an droighionn suas, agus mhùch se e.

8 Ach thuit cuid eile am fearann maith, agus thug e toradh a mach, cuid a cheud uiread, cuid a thri fichead, cuid a dheich thar fhichead uiread *'sa chuireadh*.

9 Ge b'e neach aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus thàinig na deisciobuil, agus thubhairt iad ris,

C'ar son a ta thu a' labhairt riu ann an cosamhlachdaibh?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e riu, Do bhrìgh gu'n d'thugadh dhuibh-sa eòlas a bhi agaibh air rùn dìomhair rìoghachd nèimh, ach dhoibhsan cha'n 'eil so air a thoirt.

12 Oir ge b'e neach aig am bheil, dhasan bheirear, agus bithidh aige an tuilleadh pailt-eis: ach ge b'e neach aig nach 'eil, uaithsan bheirear eadhon an ni a ta aige.

13 Uime sin a ta mise a' labhairt riu ann an cosamhlachdaibh, do bhrìgh air dhoibh faicinn nach faic iad, agus a' cluinntinn nach cluinn iad, agus nach tuig iad.

14 Agus annta-san a ta fàidheadaireachd Esaias air a coimhlionadh, a ta 'g ràdh, Le h-éisdeachd cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le h-amharc chì sibh, agus cha'n aithnich sibh.

15 Oir a ta cridhe a' pho-buill so air fàs reamhar, agus an cluasan mall chum éisdeachd, agus dhruid iad an sùilean; air eagal uair air bith gu'm faiceadh iad le'n sùilibh, agus gu'n cluinneadh iad le'n cluasaibh, agus gu'n tuigeadh iad le'n cridhe, agus gu'm biodh iad air an iompachadh, agus gu'n slànuichinn-sa iad.

16 Ach is beannaichte bhur sùilean-sa, oir a ta iad a' faicinn; agus bhur cluasan, oir a ta iad a' cluinntinn.

17 Oir tha mi ag ràdh ribh gu frinneach, Gu'm b'iomadh

faidh, agus firean leis am bu mhiann na nithe so fhaicinn a ta sibhse a' faicinn, agus nach fac siad *iad*: agus na nithe so chluinntinn a ta sibhse a chluinntinn, agus nach cual iad.

18 Eisdibh air an aobhar sin ri cosamhlachd an t-sìol-adair.

19 An uair a chluinneas neach air bith focal na rìoghachd, agus nach toir e fa'near e, thig an droch *spiorad*, agus bheir e air falbh an ni a chuireadh 'na chridhe: is e so esan anns an do chuireadh an sìol ri taobh an rathaid.

20 Ach esan a fhuaire sìol ann an àitibh creagach, is e so an ti a chluinneas am focal, agus a ghabhas e air ball le gairdeachas;

21 Gidheadh cha'n 'eil freumh aige ann féin, ach fanaidh e rè tamuill: agus an uair a thig trioblaid no geurleanmhuinn air son an fhocail, air ball gheibh e oilbheum.

22 Esan mar an ceudna a ghabh sìol am measg an droighinn, is e so an ti a ta chluinntinn an fhocail; agus a ta ro-chùram an t-saoghail so, agus mealltaireachd beartais a'mùchadh an fhocail, agus bithidh e gun toradh.

23 Ach an ti ud a ghabh sìol ann an deadh fhearann, is e sin an neach a ta chluinntinn an fhocail, agus 'ga thoirt fa'near; neach mar an ceudna ta giùlan toraidh, agus a ta toirt a mach cuid a cheud uiread, cuid a thri fichead, a-

gus cuid eile a dheich thar fhichead uiread 'sa *chuireadh*.

24 Chuire cosamhlachd eile mach dhoibh, ag ràdh, Is cosmhuil rìoghachd nèimh riduine a chuir sìol maith 'na fhearann:

25 Agus an uair a bha daoine 'nan codal, thàinig a nàmhaid agus chuir e cogal am measg a' chruithneachd, agus dh'imich e roimhe.

26 Ach an uair a thàinig an t-arbhar fuidh dhéis, agus a thug e mach a thoradh, dh'fhoillsich an cogal e féin mar an ceudna.

27 Agus air teachd do sheirbhisich fhir-an-tighe thubhairt iad ris, A Thighearna, nach do chuir thusa sìol maith ann ad fhearann? c'àite ma seadh as an d'fhuaire e an cogal?

28 Thubhairt esan riu, Rinn nàmhaid éigin so. Agus thubhairt na seirbhisich ris, An àill leat uime sin gu'n téid sinne agus gu'n cruinnich sinn ri chéile iad?

29 Ach thubhairt esan, Cha'n àill; air eagal 'nuair a chruinnicheas sibh an cogal, gu spion sibh an cruithneachd maille ris.

30 Leigibh leo fàs araon *an tig* am fogharadh: agus an àm an fhogharaidh their mise ris an luchd-buanaidh, Cruinnichibh air tùs an cogal, agus ceanglaibh e 'na cheanglachanaibh chum a losgaidh: ach cruinnichibh an cruithneachd do m' shabhal.

31 Chuir e mach cosamh-

lachd eile dhoibh, ag ràdh, A ta rìoghachd nèimh cosmhuil ri gràinne do shìol mustaird, a ghabh neach agus a chuir e 'na fhearann.

32 Ni gun amharus a's lugha do gach uile phòr: gidheadh air fàs da, is e a's mo do na luibheanaibh, agus fasaidd e 'na chrann: ionnus gu'n tig eunlaith an athair, agus gu'n dean iad nid 'na gheugaibh.

33 Cosamhlachd eile labhair e riu; Is cosmhuil rìoghachd nèimh ri taois ghoirt, a ghabh bean agus a dh'fholaich i ann an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

34 Na nithe sin uile labhair Iosa ris a' phobull ann an cosamhlachdaibh; agus gun chosamhlachd cha do labhair e riu:

35 A chum gu coimhliontadh an ni a labhradh leis an fhàidh, ag ràdh, Fosglaidh mi mo bheul ann an cosamhlachdaibh, cuiridh mi'n céill nithe a bha folaichte o thoiseach an t-saoghail.

36 An sin chuir Iosa am pobull air falbh, agus chaidh e steach d'on tigh: agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag ràdh, Mìnich dhuinne cosamhlachd cogail an fhearainn.

37 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti a chuireas an sìol maith is e Mac an duine e:

38 'S e'm fearann an domh-

an: agus is e an sìol maith clann na rìoghachd: ach is e an cogal clann an droch spioraid:

39 'S e an nàmhaid a chuir iad an diabhl: 's e am fogharadh deireadh an t-saoghail: agus is iad na buanaichean na h-aingil.

40 Agus amhuil mar a chruinnichear an cogal, agus a loisgear le teine e, is ann mar sin a bhitheas ann an deireadh an t-saoghail so.

41 Cuiridh Mac an duine aingil uaith, agus tionailidh iad as a rìoghachd na h-uile nithe a bheir oilbheum, agus iadsan a ta deanamh aingidheachd;

42 Agus tilgidh siad iad anns an àmhuinn air dearglasadh: an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

43 An sin dealraichidh na fireana mar a' ghrian, ann an rìoghachd an Athar féin. Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

44 A ris, a ta rìoghachd nèimh cosmhuil ri ionmhas air fholach am fearann; ni an déigh fhaotainn, a dh'fholaich duine, agus air sgàth a ghairdeachais air a shon, dh'imich e agus reic e na bha aige uile agus cheannaich e am fearann sin.

45 A ris, is cosmhuil rìoghachd nèimh ri ceannaiche àraidh ag iarraidh nèamhnuide maiseach:

46 Agus air amas da air aon nèamhnuid ro-luachmhoir,

dh'imich e agus reic e na bha aige, agus cheannaich e i.

47 A ris, a ta rìoghachd nèimh cosmhuil ri lìon air a thilgeadh san fhairge, agus a chruinnich do gach uile sheòrsa *eisg*:

48 Agus air dha bhi làn, tharruing na *h-iasgairean* e chum na tràighe, agus air suidhe dhoibh, chruinnich iad na *h-éisg* mhaithe ann an soithicheibh, ach thilg iad na droch *éisg* a mach.

49 Is ann mar sin a bhith-eas ann an deireadh ant-saoghail: théid na h-aingil a mach, agus dealaichidh iad na droch dhaoine á measg nam fireanach;

50 Agus tilgidh siad iad san àmhuinn theinntich: an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

51 Thubhairt Iosa riu, An do thuig sibh na nithe so uile? thubhairt iad ris, Thuig, a Thighearn.

52 Agus thubhairt esan riu, Air an aobhar sin gach uile sgriobhaiche a ta fòghluimte chum rìoghachd nèimh, is cosmhuil e ri fear-tighe, a bheir a mach as 'ionmhas nithe nuadha agus sean.

53 Agus thachair an uair a chrìochnaich Iosa na cosamhlachda so, gu'n d'imich e as a sin.

54 Agus an uair a thàinig e d'a dhùthaich féin, theagaisg e iad'n an sionagog, ionnus gu'n do ghabh iad iongantas, agus gu'n dubhairt iad, C'ait

an d'fhuair am fear so an gliòc-as so, agus na feartan ud?

55 Nach e so mac an t-saoir? nach e ainm a mhàthar Muire? nach iad a bhràithre, Seumas, agus Ioses. agus Simon, agus Iudas?

56 Agus a pheathraiche, nach eil iad uile maille ruinn? c'ait uime sin an d'fhuair an duine so na nithe ud uile?

57 Agus fhuair iad oilbheum ann. Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich féin, agus 'na thigh féin.

58 Agus cha d'rinn e mòr-an do oibribh cumhachdach an sin, air son am mi-chreidimh.

CAIB. XIV.

SAN àm sin chual Herod an Tetrarch cliu Iosa,

2 Agus thubhairt e r'a sheirbhisich, Is e so Eoin Baiste; dh'éirich e o na marbhaibh, agus uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

3 Oir 'nuair a ghlac Herod Eoin, cheangail se e, agus thilg e am prìosan e air son Herodiais, mnà Philipa bhràthar féin.

4 Oir thubhairt Eoin ris, Cha'n 'eil e dligheach dhuit i bhi agad.

5 Agus an uair bu mhiann leis a chur gu bàs, bha eagal a' phobuill air, oir bha meas fàidh aca air.

6 Ach an uair a bha co-ainm là-breithe Heroid air a chumail, rinn nighean Herod-

iais dannsa 'nan làthair, agus thaitinn i ri Herod :

7 Ionnnus gu'n do gheall e le mionnaibh, gu tugadh e dhi ge b'e air bith ni a dh'iarradh i.

8 Agus air dhise bhi air a teagasg le a màthair roimh làimh, thubhairt i, Thoir dhomh an so ceann Eoin Baiste air mèis.

9 Agus bha 'n rìgh doilich : ach air son a mhionnan, agus na muinntir a bha 'nan suidhe aig biadh maille ris, dh'àithn e a thabhairt *di*.

10 Agus air cur *fir-marbh-aidh* uaith, bhuin e a cheann do Eoin anns a' phrìosan.

11 Agus thogadh a cheann air mèis, agus thugadh d'on chailin e : agus thug ise d'a màthair *e*.

12 Agus thàinig a dheisciobuil, agus thug iad an corp leo, agus dh'adhlaic iad e, agus thàinig iad agus dh'innis iad *sin* do Iosa.

13 An uair a chual Iosa so, chaidh e as a sin air luing gu ionad fàsail air leth : agus an uair a chual am pobull *sin* lean iad d'an cois e as na bailtibh.

14 Agus air dol a mach do Iosa, chunnaic e coimhthional mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, agus shlànuich e an dream aca bha euslan.

15 Agus an uair a b'fheasgar e, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag ràdh, Is àite fàsail so, agus a ta an t-ám a nis air dol seachad ; cuir an sluagh

air falbh, chum g'un téid iad do na bailtibh, agus gu'n ceannaich iad biadh dhoibh féin.

16 Ach thubhairt Iosa riu, Cha ruig iad a leas falbh ; thugaibh-sa dhoibh r'a ith-eadh.

17 Agus thubhairt iad ris, Cha'n 'eil againn an so ach cùig arain, agus dà iasg.

18 Thubhairt esan *riu*, Thugaibh an so iad a m' ionnsuidh-sa.

19 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sìos air an fheur, agus ghlac e na cùig arain, agus an dà iasg, agus air amharc dha suas gu nèamh, bheannaich agus bhris e, agus thug e na h-arain d'a dheisciobluibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

20 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad : agus thog iad làn dà chliabh dheug do'n bhiadh bhriste, a *bha* dh'fhuigheall *aca*.

21 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cùig mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus air cloinn.

22 Agus air ball cho-éig-nich Iosa a dheisciobuil gu dol an luing, agus dol roimhe do'n taobh eile, gus an cuir-eadh esan an sluagh air falbh.

23 Agus an uair a leig e an sluagh uaith, chaidh e suas air beinn 'na aonar a dheanamh urnuigh : agus an uair a bha am feasgar air teachd, bha e an sin 'na aonar.

24 Ach bha an long san ám

sin am meadhon na fairge, air a tilgeadh a null agus a nall leis na tonnaibh: oir bha a' ghaoth 'nan aghaidh.

25 Agus anns a' cheathramh faire d'on oidhche, chaidh Iosa d'an ionnsuidh, ag imeachd air an fhairge.

26 Agus an uair a chunnai e na deisciobuil e ag imeachd air an fhairge, bha iad fo bhuaireas, ag ràdh, Is spiorad a ta ann; agus ghlaodh iad a mach le h-eagal.

27 Ach labhair Iosa riu air ball, ag ràdh, Biodh misneach mhaith agaibh; is mise a ta ann, na biodh eagal oirbh.

28 Agus fhreagair Peadar e agus thubhairt e, A Thigh-earna, ma's tu a ta ann, iarr ormsa teachd a d'ionnsuidh air na h-uisgeachaibh.

29 Agus thubhairt esan, Thig. Agus an uair a bha Peadar air teachd a nuas as an luing, dh'imich e air na h-uisgeachaibh, chum teachd gu h-Iosa.

30 Ach an uair a chunnaic e a' ghaoth làidir, ghabh e eagal: agus an uair a thòisich e air dol fuidh, ghlaodh e, ag ràdh, A Thighearna, fòir orm.

31 Agus air ball shìn Iosa mach a làmh, agus rug e air, agus thubhairt e ris, O thusa air bheag creidimh, c'ar son a bha thu fo amharus?

32 Agus an uair a chaidh iad a steach do'n luing, choisg a' ghaoth.

33 An sin thàinig iadsan a bha san luing, agus rinn iad

aoradh dha, ag ràdh, Gu firinn-each is tu Mac Dhé.

34 Agus an uair a chaidh iad do'n taobh eile, thàinig iad gu talamh Ghenesaret.

35 Agus an uair a fhuair luchd an àite sin fiosrachadh uime, chuir iad fios air feadh na tìre sin uile air gach taobh dhiubh, agus thug iad d'a ionnsuidh an dream sin uile a bha euslan.

36 Agus ghuidh iad air, gu feudadh iad beantuinn ri iomall 'eudaich a mhàin: agus a mheud dhiubh as abheàn, shlànuicheadh gu h-iomlan iad.

CAIB. XV.

AN sin thàinig sgrìobhaichean agus Phairisich o Ierusalem gu Iosa, ag ràdh,

2 C'ar son a ta do dheisciobuil a' dol an aghaidh gnàthachaidh nan sinnsear? oir ch'an ionnlaid iad an làmhan an uair a dh'itheas iad aran.

3 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibhse a' briseadh àithne Dhé le bhur gnàthachadh féin?

4 Oir thug Dia àithne, ag ràdh, Thoir urram do d'athair agus do d' mhàthair: agus ge b'e mhallaicheas 'athair no 'mhàthair, cuirear gu bàs e.

5 Ach their sibhse, Ge b'e neach a their r'a athair no r'a mhàthair, Biodh e 'na thiodhlac d'on teampull gach ni leis am feudadh tu buannachd fhaotainn uamsa;

6 Nach feum e urram a

thabhairt d'a athair no d'a mhàthair. Mar sin chuir sibhse an neò-bhrìgh àithne Dhé le bhur gnàthachadh féin.

7 A chealgairean, is maith a rinn Esaias fàidheadaireachd m' ur timchioll, ag ràdh,

8 A ta an sluagh so a' dlùthachadh riumsa le'm beul, agus a' toirt urram dhomh le'm bìlbh: ach a ta an cridhe fada uam.

9 Ach is ann an díomhanas a ta iad a' deanamh aoraidh dhomhsa, a' teagasg àitheanta dhaoine mar theagasg.

10 Agus air gairm an t-slàigh dha, thubhairt e riu, Eisdibh agus tuigibh:

11 Ch'an e an ni a théid a steach 's a bheul a shalaicheas an duine; ach an ni a thig a mach as a' bheul, is e so a shalaicheas an duine.

12 An sin thàinig a dheisciobuil, agus thubhairt iad ris, Am bheil fhios agad gu'n do ghabh na Phairisich oilbheum, an déigh dhoibh na briathran ud a chluinntinn?

13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Gach uile luibh nach do shuidhich m' Athair nèamhaidh-sa, spìonar á bhun e.

14 Leigibh leo: is cinn-iùil dhall nan dall iad. Agus ma thredraicheas dall dall *eile*, tuitidh iad araon anns a' chlais.

15 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Mìnich dhuinn a' chosamhlachd sin.

16 Agus thubhairt Iosa,

Am bheil sibhse fathast mar an ceudna gun tuigse?

17 Nach eil sibh a' tuigsinn fathast ge b'e ni a théid a steach sa bheul, gu'n téid e sa' bhroinn, agus gu'n tilgear a mach d'on t-slochd shalchair e?

18 Ach na nithe sin a thig a mach as a' bheul, a ta iad a' teachd o'n chridhe, agus is iad sin a shalaicheas an duine.

19 Oir is ann as a' chridhe thig droch smuainte, mortadh, adhaltrannas, strìopachas, gadachd, fianuis bhréige, toibheum:

20 Is iad so na nithe a shalaicheas an duine: ach itheadh le làmhaibh gun ionnlad, cha salaich sin an duine.

21 Agus air dol do Iosa as a sin, chaidh e gu crìochaibh Thiruis agus Shidoin.

22 Agus, feuch, thàinig bean do *mhuinntir* Chanaain o na crìochaibh sin, agus ghlaodh i ris, ag ràdh, Dean tròcair orm, a Thighearn, a Mhic Dhaibhidh; a ta mo nighean air a buaireadh gu truagh le deamhan.

23 Ach cha d'thug esan freagradh sam bith dhi. Agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus dh'iarr iad air ag ràdh, Cuir air falbh i, oir tha i a' glaothaich 'nar déigh

24 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha do chuireadh mise ach a chum chaorach chailte thighe Israeil.

25 An sin thàinig ise agus

rinn i aoradh dha, ag ràdh, A Thighearna, cuidich leam.

26 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha chòir aran na cloinne a ghlacadh, agus a thilgeadh chum nan con.

27 Agus thubhairt ise, Is fìor, a Thighearn: ach ithidh na coin do'n sbruileach a thuiteas o bhord am maighstir-ean.

28 An sin fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, O bhean, is mòr do chreidimh: biodh e dhuit mar is toil leat. Agus rinneadh a nighean slàn o'n uair sin a mach.

29 Agus air imeachd do Iosa as a sin thàinig e làimh ri fairge Ghalile; agus an uair a chaidh e suas air beinn, shuidh e sìos an sin.

30 Agus thàinig mòr-shluagh d'a ionnsuidh, agus aca maille riu bacaich, doill, balbhain, *daoine* ciurramach, agus mòr-an eile, agus thilg iad sìos aig cosaibh Iosa iad, agus shlànuich e iad:

31 Ionnsus gu'n do ghabh an sluagh iongantais 'nuair a chunnaic iad na balbhain a' labhairt, na *daoine* ciurramach slàn, na bacaich ag imeachd, agus na doill a' faicinn: agus thug iad glòir do Dhia Israeil.

32 An sin ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, A ta mi a' gabhail truais do'n t-sluagh, oir dh'fhan iad maille rium a nis rè thrì làithean, agus en'an 'eil ni air bith aca r'a itheadh: agus cha chuir mi

uam 'nan trasg iad, air eagal gu fannuich iad air an t-slighe.

33 Agus thubhairt a dheisciobuil ris, Cia as a gheibh-eamaid na h-uiread a dh'aran san fhàsach, as bu leòir a shàs-uchadh slòigh co mhòr?

34 Agus thubhairt Iosa riu, Cia lìon aran a ta agaibh? agus thubhairt iadsan, Seachd, agus beagan a dh'iasgaibh beaga.

35 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sìos air an làr.

36 Agus air glacadh nan seachd aran agus nan iasg dha, agus air tabhairt buidheachais, bhris e *iad*, agus thug e d'a dheisciobuibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

37 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad d'on bhiadh bhriste a dh'fhàgadh làn sheachd bascaid.

38 Agus b'iad a' mhuinntir a dh'ith, ceithir mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus air cloinn.

39 Agus air dha an sluagh a leigeadh uaith, chaidh e air luing, agus thàinig e gu crìoch-aibh Mhagdala.

CAIB. XVI.

A GUS air teachd do na Phairisich agus do na Sadusaich 'g a dhearbhadh, dh'iarr iad air comhar' a nochdadh dhoibh o nèamh.

2 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, An uair is feasgar e, their sibh, *Bithidh*

deadh aimsir *ann* ; oir a ta an t-athar dearg :

3 Agus air maduinn, *Bithidh* droch aimsir ann an diugh ; oir a ta an t-athar dearg agus dorcha. A chealgairean, is aithne dhuibh breth a thoirt air gnùis an athair, agus nach eil e'n comas duibh comharan nan aimsir *a thuigsinn* ?

4 A ta ginealach aingidh agus adhaltrannach ag iarraidh comhara, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhar' an fhàidh Ionais. Agus air dha am fàgail, dh'imich e *as a sin*.

5 Agus an uair a thàinig a dheisciobuil a dh'ionnsuidh na taoibh eile, dh'chuimhnich iad aran a thabhairt *leo*.

6 Agus thubhairt Iosa riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh féin o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

7 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra féin, ag ràdh, *Is ann* air son nach d'thug sinn aran *leinn*.

8 Agus 'nuair a thuig Iosa *sin*, thubhairt e riu, O sibhse air bheag creidimh, c'ar son a ta sibh a' reusonachadh eadar-aibh féin, *gur ann* a chionn nach d'thug sibh aran *leibh* ?

9 Nach 'eil sibh fathast a' tuigsinn, no a' cuimhneachadh nan cùig aran nan cùig mìle, agus cia lìon cliabh a thog sibh ?

10 No nan seachd aran nan ceithir mìle, agus cia lìon bascaid a thog sibh ?

11 Cionnus nach 'eil sibh

a' tuigsinn, nach ann mu aran a thubhairt mi ribh, sibh a bhi air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach ?

12 An sin thuig iad cionnus nach d'iarr e *orra* bhi air am faicill o thaois ghoirt an arain, ach o theagasg nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

13 Agus air teachd do Iosa gu crìochaibh Chesarea Philipi, dh'fhèdraich e d'a dheisciobluibh, ag ràdh, Cò tha daoine ag ràdh is e Mac an duine ?

14 Agus thubhairt iadsan, *Tha* cuid *ag ràdh* Eoin Baiste, cuid Elias, agus cuid eile Ieremias, no aon do na fàidhibh.

15 Thubhairt esan riu, Ach cò tha sibhse ag ràdh is mi ?

16 Agus fhreagair Simon Peadar agus thubhairt e, Is tusa Criosd, Mac an Dé bhed

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Is beannaichte thusa, a Shimoin Bhar-Iona ; oir cha d'fhoillsich fuil agus feoil sin duitse, ach m' Athair-sa a *ta* air nèamh.

18 Agus a ta mise ag ràdh riut, Gur tusa Peadar, agus air a' charraig so togaidh mise m' eaglais : agus cha toir geatachan ifrinn buaidh oirre.

19 Agus bheir mi dhuit iuchraiche ròghachd nèimh : agus ge b'e ni a cheanglas tusa air talamh, bithidh e ceangailte air nèamh ; agus ge b'e ni a dh'fhuasglas tusa air talamh, bithidh e fuasgailte air nèamh.

20 An sin dh'àithn e d'a dheisciobluibh gun iad a dh-innseadh do neach air bith, gu'm b'esan Iosa an Criosd.

21 O'n àm sin a mach thòisich Iosa air a nochdadh d'a dheisciobluibh, gur éigin dhasan dol suas gu Ierusalem, agus mòran do nithibh fhulang o na seanairibh, agus na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus a bhi air a thogail suas air an treas là.

22 Agus ghabh Peadar e, agus thòisich e air achmhasan a thabhairt dha, ag ràdh, Gu ma fada sin uaitse, a Thigh-earna; cha tachair sin duitse.

23 Ach air tionndadh dhasan, thubhairt e ri Peadar, Imich air mo chùl, a Shatain; is oilbheum dhomh thu: oir cha'n 'eil spéis agad do nithibh Dhé, ach do nithibh dhaoine.

24 An sin thubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Ma's àill le neach air bith teachd a'm' dhéigh-sa, àicheadhadh se e féin, agus togadh e air a chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.

25 Oir ge b'e neach le'm b'àill 'anam a ghleidheadh, caillidh se e; agus ge b'e neach a chailleas 'anam air mo sgàth-sa, gheibh se e.

26 Oir ciod an tairbhe a ta ann do dhuine, ged chosnadh e an saoghal uile, agus 'anam féin a chall? no ciod i a' mhalairt a bheir duine air son 'anama?

27 Oir thig Mac an duine ann an glòir 'Athar, maille r'a ainglibh; agus an sin bheir e do gach neach a réir a ghnìomhara.

28 Gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, Gu bheil cuid do'n dream a ta 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad Mac an duine a' teachd 'na rìoghachd féin.

CAIB. XVII.

AGUS an déigh shè làith-e an, ghabh Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin a bhràthair, agus threòraich e iad air leth gu beinn àrd,

2 Agus dh'atharraicheadh a chruth 'nan làthair; agus dhealraich 'aghaidh mar a' ghrian, agus rinneadh 'eudach geal mar an solus.

3 Agus, feuch, chunnacas leo Maois agus Elias a' comh-radh ris.

4 An sin fhreagair Peadar, agus thubhairt e ri Iosa, A Thighearn, is maith dhuinne bhi an so: ma's àill leatsa, deanamaid trì pàilliuna an so: aon duitse, aon do Mhaois, agus aon do Elias.

5 Air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thilg neul soillseach sgàile orra: agus, feuch, guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach-sa, anns am bheil mo mhòr-thlachd, éisidibh ris.

6 Agus an uair a chuala na deisciobuil so, thuit iad air an aghaidh, agus ghabh iad eagal ro-mhòr.

7 Agus thàinig Iosa agus bhean e riu, agus thubhairt e, Eiribh, agus na biodh eagal oirbh.

8 Agus an uair a thog iad suas an sùilean, cha'n fhac iad neach air bith, ach Iosa 'na aonar.

9 Agus an àm dhoibh teachd a nuas o'n bheinn, thug Iosa àithne dhoibh, ag ràdh, Na innsibh do neach air bith an ni a chunnaic sibh, gus an éirich Mac an duine o na marbh-aibh.

10 Agus dh'fheòraich a dheisciobuil dheth, ag ràdh, C'ar son ma seadh a their na sgrìobhaichean, gur éigin Elias a theachd air tùs?

11 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Thig Elias gu firinneach air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe:

12 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Gu'n d' thàinig Elias a cheana, agus cha d'aithnich iad e, ach rinn iad gach ni bu toil leo ris: is ann mar sin mar an ceudna a dh'fhulaing-eas Mac an duine uatha.

13 An sin thuig na deisciobuil gu'm b'ann mu Eoin Baiste a labhair e riu.

14 Agus an uair a thàinig iad chum an t-sluaigh, thàinig duine *àraidh* d'a ionnsuidh, a' tuiteam air a ghlùinibh dha, agus ag ràdh,

15 A Thighearna, dean tròc-air air mo mhac, oir a ta e gu tinn leis an tuiteamas, agus is mòr an cràdh a ta e a' fulang: oir a ta e gu minic a' tuiteam

san teine, agus gu tric san uisge.

16 Agus thug mi e dh'ionnsuidh do dheisciobuil, agus cha b'urrainn iad a leigheas.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, A ghinealaich neo-chreidich, agus choirbte, cia fhad a bhitheas mi maille ruibh? cia fhad a dh'fhulaing-eas mi sibh? thugaibh a m' ionnsuidh-sa an so e.

18 Agus chronuich Iosa an deamhan, agus dh'imich e as: agus shlànnuicheadh an lean-abh o'n uair sin a mach.

19 An sin an uair a thàinig na deisciobuil chum Iosa fa leth, thubhairt iad, C'ar son nach b'urrainn sinne a thilg-eadh a mach?

20 Agus thubhairt Iosa riu, Air son bhur mi-chreidimh: oir gu firinneach tha mi ag ràdh ribh, Nam biodh agaibh creidimh mar ghràinne must-aird, theireadh sibh ris a' bheinn so, Atharraich á so an sud, agus dh'atharraicheadh i; agus cha bhiodh ni air bith eu-comasach dhuibh.

21 Gidheadh, cha téid a' ghnè so mach, ach le h-ur-nuigh agus le trasgadh.

22 Agus am feadh a bha iad a' fantuinn ann an Galile, thubhairt Iosa riu, Bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do làmhaibh dhaoine:

23 Agus marbhaidh iad e, ach an treas là éiridh e. Agus bha iadsan ro bhrònach.

24 Agus air teachd dhoibh do Chapernaum, thàinig luchd-

togail na cìse gu Peadar, agus thubhairt iad *ris*, Nach 'eil bhur maighstir-sa ag iocadh na cìse?

25 Thubhairt esan, A ta. Agus an uair a chaidh e steach lo'n tigh, labhair Iosa ris air tùs, ag ràdh, Ciod i do bharail-sa, a Shimoin? co uaith a ta rìghrean na talmhainn a' togail càine no cìse? An ann o'n cloinn féin, no o choigrich?

26 Thubhairt Peadar ris, O choigrich. Thubhairt Iosa ris-san, Air an aobhar sin a ta a' chlann saor.

27 Gidheadh, chum nach tugamaid oilbheum dhoibh, imich thusa chum na fairge, agus tilg dubhan *inn*te, agus tog an ceud iasg a thig a nìos: agus air fosgladh a bheoil duit, gheibh thu bonn airgid; sin gabh, agus tabhair dhoibh air mo shon-sa, agus air do shon féin.

CAIB. XVIII

ANNS an àm sin féin thàinig na deisciobuil chum Iosa, ag ràdh, Cò is mò ann an rìoghachd nèimh?

2 Agus air do Iosa leanabh beag a ghairm d'a ionnsuidh, chuir e 'nam meadhon e,

3 Agus thubhairt e, Gu frinneach tha mi ag ràdh ribh, Mur iompaichear sibh, agus mur bi sibh mar leanabana, nach téid sibh a steach do rìoghachd nèimh.

4 Air an aobhar sin ge b'è dh'islicheas e féin mar an

leanaban so, 'se sin féin is mò ann an rìoghachd nèimh.

5 Agus ge b'è ghabhas aon leanaban d'a leithid so ann am ainm-sa, gabhaidh e mise.

6 Ach ge b'è neach a bheir oilbheum do aon neach do'n mhuinntir bhig so a ta creidsin annam-sa, b'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh r'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a bhàthadh ann an doimhne na fairge.

7 Isan-aobhinn do'n t-saoghal air son oilbheuman: oir is éigin do oilbheumaibh teachd; ach is an-aobhinn do'n duine sin troimh an tig an t-oilbheum.

8 Uime sin ma bheir do làmh no do chos aobhar oilbheim dhuit, gearr dhìot iad, agus tilg uait *iad*: is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth-chois no air leth-làimh, na dà làimh no dà chois a bhi agad, agus thu bhi air do thilgeadh anns an teine shiorraidh.

9 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spion asad i, agus tilg uait *i*: is fearr dhuit dol a steach chum na beatha air leth-shùil, na dà shùil a bhi agad agus thu bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn.

10 Thugaibh an aire nach dean sibh tarcuis air aon neach do'n mhuinntir bhig so; oir tha mise ag ràdh ribh, gu bheil an aingil-san air nèamh a' faicinn a ghnàth gnùis m' Athar-sa, a ta air nèamh.

11 Oir thàinig Mac an duine a shaoradh an nì sin a bha caillte.

12 Ciod is barail dhuibhse? ma bhitheas aig duine ceud caora, agus gu'n téid aon diubh air seacharan, nach fàg e na naoi caoraich dheug agus ceithir fichead air na beannaibh, agus nach téid e dh'iarraidh na caorach a chaidh air seacharan.

13 Agus ma tharlas da gu'm faigh e i, gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, Gu'n dean e tuilleadh gairdeachais air son na caorach sin, na air son nan naoi caorach dheug agus ceithir fichead, nach deachaidh air seacharan.

14 Mar so cha'n e toil bhur n-Athar-sa a ta air nèamh, gu'n rachadh aon neach do'n mhuinntir bhig so a chall.

15 Uime sin ma pheacaicheas do bhràthair a'd' aghaidh, imich agus innis a lochd dha eadar thu féin agus esan a mhàin: ma dh'éisdeas e riut, choisinn thu do bhràthair.

16 Ach mur éisd e riut, thoir leat aon no dithis eile, chum gu'm bi gach nì air a dheanamh seasmhach am beul dithis no triuir do fhianuisibh.

17 Agus ma dhiultas e iad-san éisdeachd, innis do'n eaglais e: ach ma dhiultas e 'n eaglais éisdeachd, biodh e dhuit mar Gheintileach, agus mar chis-mhaor.

18 Gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, Ge b'e air bith nithe a cheanglas sibhse air

talamh, bithidh iad ceangailte air nèamh: agus ge b'e air bith nithe a dh'fhuasglas sibhse air talamh, bithidh iad fuasgailte air nèamh.

19 A ris tha mi ag ràdh ribh, Ma choirdeas dithis ag-aibh air thalamh mu thimchioll aoìn nì a dh'iarras iad, nithear so dhoibh le m' Athair-sa a ta air nèamh.

20 Oir ge b'e àit am bheil dithis no triuir air an cruinneachadh an ceann a chèile a'm' ainm-sa, a ta mise an sin 'nam meadhon.

21 Air dol do Pheadar d'a ionnsuidh san àm sin, thu-bhairt e, A Thighearna, cia minic a pheacaicheas mo bhràthair a'm' aghaidh, agus a mhaitheas mi dha? An ann gu ruig an seachdamh uair?

22 Thubhairt Iosa ris, Cha'n abair mi riut, gus an seachdamh uair, ach gu deich agus tri fichead seachd uairean.

23 Air an aobhar sin is cos-mhuil rioghachd nèimh ri rìgh àraidh le'm b'àill cunntas a dheanamh r'a sheirbhisich.

24 Agus an uair a thòisich e air cunntas a dheanamh, thugadh aon d'a ionnsuidh air an robh aige deich mìle tàlann:

25 Ach do bhrìgh nach robh aige nì leis an dioladh e, dh'àithn a thighearn e féin, agus a bhean, agus a chlann, agus na h-uile nithe a bha aige a reiceadh, agus dioladh a dheanamh.

26 Air an aobhar sin thuit an seirbhiseach sin sìos, agus

rinn e umblachd dha, ag ràdh, A Thighearn, dean foighidinn rium, agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.

27 An sin air do thighearn an òglaich sin truas mòr a ghabhail dheth, leig e a chead da, agus mhaith e na fiacha dha.

28 Ach an uair a chaidh an seirbhiseach sin féin a mach, fhuair e aon d'a chomh-sheirbhisich air an robh aige ceud peghinn: agus chuir e làmh ann, agus rug e air sgornan air, ag ràdh, Ioc dhomh na bheil agam ort.

29 Agus thuit a chomh-sheirbhiseach sìos aig a chos-aibh, agus ghuidh e air, ag ràdh, Dean foighidinn rium, agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.

30 Agus cha b'àill leis-san sin: ach dh'imich e agus thilg e am prìosan e, gus an iocadh e na fiachan.

31 Agus an uair a chunn-aic a chomh-sheirbhisich na nithe a rinneadh, bha iad ro-dhoilich, agus thàinig iad, agus dh'fhoillsich iad d'an tigh-earn gach ni a rinneadh.

32 An sin ghairm a thigh-earn air, agus thubhairt e ris, A dhroch sheirbhisich, mhaith mi dhuit na fiachan ud uile, do bhrìgh gu'n do chuir thu impidh orm:

33 Nach bu chòir dhuitse mar an ceudna tròcair a dheanamh air do chomh-sheirbhis-each féin, amhuil mar a rinn unise tròcair ortsa?

34 Agus ghabh a thighearn fearg, agus thug e do na ceus-adairibh e, gus an ìocadh e 'fhiachan uile dha.

35 Agus mar sin ni m'Ath-air nèamhaidh ribhse, mur maith gach aon agaibh o bhur cridheachaibh d'a bhràthair an cionta.

CAIB. XIX.

A GUS tharladh, an uair a chrìochnaich Iosa na briathra sin, gu'n d'imich e o Ghalile, agus thàinig e gu crìochaibh Iudea, air an taobh thall do Iordan:

2 Agus lean sluagh mòr e, agus shlànuich e iad an sin.

3 Thàinig na Phairisich mar an ceudna d'a ionnsuidh 'ga dhearbhadh, agus ag ràdh ris, Am bheil e ceaduichte do dhuine a bhean a chur uaith air gach uile aobhar?

4 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Nach do leugh sibh, An ti a rinn air tùs iad, gu'n d'rinn e iad fear agus bean?

5 Agus thubhairt e, Air an aobhar so fàgaidh duine 'ath-air agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh e r'a mhnaoi: agus bithidh iad araon 'nan aon fheoil.

6 Air an aobharsin chadithis iad ni's mò, ach aon fheoil. Uime sin an ni a cheangail Dia, na sgaoileadh duine.

7 Thubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a dh'àithn Maois litir-dhealaich a thabhairt dhi, agus a cur air falbh?

8 Thubhairt esan riu, Dh'fhulaing Maois dhuibh-sa air son cruais bhur cridhe, bhur mnàì a chur uaibh: ach cha robh e mar sin o thùs.

9 Agus tha mise ag ràdh ribh, Ge b'e chuireas uaith a bhean, ach air son strìopachais, agus a phòsas bean eile, a ta e a' deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas ise a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.

10 Thubhairt a dheisciobuil ris, Ma's e sin cor an fhir r'a mhnai, cha'n 'eil am pòsadh maith r'a dheanamh.

11 Ach thubhairt esan riu, Cha'n 'eil na h-uile dhaoine comasach air a' chainnt so a ghabhail, ach *iadsan* d'an d'thugadh e.

12 Oir a ta cuid 'nan caillteanaich, a rugadh mar sin o bhroinn *am* màthar; agus a ta cuid do chaillteanaich ann, a rinneadh 'nan caillteanaich le daoineibh; agus a ta caillteanaich ann, a rinn iad féin 'nan caillteanaich air son rìoghachd nèimh. Ge b'e neach a ta comasach air a ghabhail d'a ionnsuidh, gabhadh se e.

13 An sin thugadh clann bheag d'a ionnsuidh, chum gu cuireadh e a làmhnan orra, agus gu'n deanadh e urnuigh: agus chronuich na deisciobuil iad.

14 Ach thubhairt Iosa, Fulaingibh do na leanabaibh, agus na bacadh dhoibh teachd a m' ionnsuidh: oir is ann

d'an leithidibh sin a ta rìoghachd nèimh.

15 Agus an déigh dha a làmhnan a chur orra, dh'imich e as a sin.

16 Agus, feuch, thàinig neach agus thubhairt e ris, A mhaighstir mhaith, ciod am maith a ni mi chum gu faigh mi a' bheatha mhaireannach?

17 Agus thubhairt esan ris, C'ar son a ghoireadh tu maith dhiom-sa? cha 'n 'eil aon neach maith ach a h-aon, *eadhon* Dia: ach ma's àill leat dol a steach chum na beatha, coimhid na h-àitheanta.

18 Thubhairt esan ris, Cia iad? agus thubhairt Iosa, Na dean mortadh. Na dean adhaltrannas. Na goid Na toir fianuis bhréige.

19 Thoir urram dod'athair, agus do d' mhàthair: agus, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu féin.

20 Thubhairt an t-òganach ris, Choimhid mi iad sin uile o m'òige: ciod a ta dh' uir-easbhuidh orm fathast?

21 Thubhairt Iosa ris, Ma's àill leat bhi coimhlionta, imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus gheibh thu ionmhas air nèamh; agus thig, *agus* lean mise.

22 Ach an uair a chual an t-òganach na briathra sin, dh'fhalbh e gu brònach: oir bha mòr-shaoibhreas aige.

23 An sin thubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Gu firinn-each tha mi ag ràdh ribh, gu bheil e cruaidh air duine

saoibhir dol a steach do rìoghachd nèimh.

24 Agus a ris tha mi ag ràdh ribh, Gur usadh do chàmhail dol troimh chrò snàthaid, na do dhuine saoibhir dol a steach do rìoghachd Dhé.

25 Agus 'nuair a chual a dheisciobuil so, ghabh iad iongantais mòr, ag ràdh, Cò ma seadh an neach a dh'fheudas a bhi air a shaoradh?

26 Ach air amharc do Iosa orra, thubhairt e riu, Do dhaoineibh a ta so eu-comasach, ach do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

27 An sin fhreagair Peadar, agus thubhairt e ris, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa; air an aobhar sin ciod a gheibh sinn?

28 Agus thubhairt Iosa riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Sibhse a lean mise, anns an ath-ghineamhuin, an uair a shuidheas Mac an duine air caithir a ghlòire féin, gu'n suidh sibhse mar an ceudna air dà chaithir dheug, a toirt breth air dà thrèibh dheug Israeil.

29 Agus ge b'e neach a thréig tighean, no bràithrean, no peathraichean, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann air sgàth m'ainme-sa, gheibh e a' cheud uiread, agus a' bheatha mhair-eannach mar oighreachd.

30 Ach a ta mòran air thoiseach a bhitheas air dheireadh;

agus air dheireadh, a bhitheas air thoiseach.

CAIB. XX.

OIR is cosmhuil rìoghachd nèimh ri fear-tighe, a chaidh a mach moch air mhaduinna thuarasdalachadh luchd-oibre d'a ghàradh fiona.

2 Agus an déigh dha cordadh ris an luchd-oibre air pheghinn *Romhanaich* san là, chuir e d'a ghàradh fiona iad.

3 Agus an uair a chaidh e mach timchioll na treas uaire, chunnaic e dream eile 'nan seasamh dìomhanach sa' mhargadh.

4 Agus thubhairt e riu, imichibh-sa mar an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus ge b'e nì a bhitheas ceart, bheir mi dhuibh e. Agus dh'imich iad.

5 An uair a chaidh e mach a ris timchioll na seathadh agus na naothadh uaire, rinn e mar an ceudna.

6 Agus an uair a chaidh e mach mu thimchioll na h-aoin uaire deug, fhuair e dream eile 'nan seasamh dìomhanach, agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'nur seasamh an so feadh an là dìomhanach?

7 Thubhairt iad ris, A chionn nach do thuarasdalaich duine air bith sinn. Thubhairt esan, riu, Imichibh-sa mar an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus ge b'e nì a ta ceart, gheibh sibh e.

8 Agus 'nuair thàinig am feasgar, thubhairt tighearn 'a

ghàraidh fhìona sin r'a stiùbhard, Gairm an luchd-oibre, agus thoir dhoibh an tuarasd-al, a' tòiseachadh o'n dream *a thàinig* mu dheireadh gu ruig na ceud *daoine*.

9 Agus an uair a thàinig iadsan *a thuarasdalaicheadh* mu thimchioll na h-aoin uaire deug, fhuair gach duine dhiubh pèghinn.

10 Ach an uair a thàinig an ceud dream, shaoil iadsan gu'm faigheadh iad ni bu mhò; ach fhuair gach aon diubh mar an ceudna pèghinn.

11 Agus air dhoibh fhaotainn, rinn iad gearan an aghaidh fhir-an-tighe,

12 Ag ràdh, An dream sin *a thàinig* mu dheireadh, cha d'rinn iad *obair* ach aon uair, agus rinn thu iad ionnan ruinne, a ghiùlain uallach agus teas an là.

13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ri fear dhiubh, A charaid, cha'n 'eil mi a' deanamh eucoir ort: nach do choird thu rium air pèghinn?

14 Tog leat do chuid féin, agus imich romhad: is i mo thoil-sa a thabhairt do'n ti so *a thàinig* mu dheireadh, mar *a thug mi* dhuit-sa.

15 Nach 'eil e ceaduichte dhomh-sa an ni a's toil leam a dheanamh ri mo chuid féin? am bheil do shùil-sa olc, air son gu bheil mise maith?

16 Mar sin bithidh an dream dheireannach air thoiseach, agus an dream *a ta* air thois-each air dheireadh: oir a ta

mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

17 Agus a' dol do Iosa suas gu Ierusalem, thug e an dà dheisciobul deug leis a leth taobh anns an t-slighe, agus thubhairt e riu,

18 Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Ierusalem; agus bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do na h-àrd-shagartaibh, agus do na sgrìobhaichibh, agus dìtidh iad chum bàis e.

19 Agus bheir iad thairis e do na Cinnich chum fanoid a dheanamh *air*, agus *chum a* sgiùrsadh, agus *a* cheusadh: ach an treas là éiridh e a ris.

20 An sin thàinig d'a ionnsuidh màthair cloinne Shebede, maille r'a mic, a' toirt aoraidh *dha*, agus ag iarraidh ni àraidh air.

21 Agus thubhairt esan rithe, Ciod a b'àill leat? Thubhairt i ris, Abair gu'n suidh iad so mo dhithis mhac, fear *aca* air do làimh dheis, agus fear eile air do làimh chlì, a'd' rìoghachd.

22 Ach fhreagair Iosa agus thubhairt e, Cha'n 'eil fhios agaibh ciod a ta sibh ag iarraidh. Am bheil sibh comasach air a' chupan sin òl a dh'òlas mise, agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise? Thubhairt iad ris, A ta sinn comasach.

23 Agus thubhairt esan riu, Olaidh sibh gu deimhin do m' chupan-sa, agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise: ach suidhe air

mo làimh dheis agus chli, cha leamsa *sin* a thabhairt, ach *dhoibh-san* d' am bheil e air ulluchadh le m' Athair-sa.

24 Agus 'nuair a chual an deichnear *so*, bha iad diombach air an ditlis bhràithre.

25 Ach ghairm Iosa iad d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, A ta fhios agaibh gu bheil aig uachdaranaibh nan Cinneach tighearnas orra, agus gu bheil aig *an* daoinibh mòra smachd orra.

26 Ach mar sin cha bhi e nur measg-sa: ach ge b'e neach le'm b'àill a bhi mòr nur measg, biodh e dhuibh 'na fhear-frithealaidh.

27 Agus ge air bith le'm b'àill toiseach a bhi aige 'nur measg, biodh esan 'na sheirbhiseach dhuibh:

28 Amhuil marnach d'thàinig Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thabhairt 'anama féin mar éiric air son mhòran.

29 Agus ag dol a mach dhoibh á Iericho, lean sluagh mòr e;

30 Agus, feuch, dithis dhaoine dalla, a bha 'nan suidhe ri taobh na slighe, 'nuair a chual iad gu'n robh Iosa a' dol seachad, ghlaodh iad, ag ràdh, Dean tràdcair oirne, a Thighearn, a Mhic Dhaibhidh.

31 Agus chronuich an sluagh iad, chum gu'm biodh iad 'nan tosd: ach is mòid a ghlaodh iadsan, ag ràdh, Dean tràdcair

oirnn, a Thighearn, a Mhic Dhaibhidh.

32 Agus sheas Iosa, agus ghairm e iad, agus thubhairt e, Ciod is àill leibh mise a dheanamh dhuibh?

33 Thubhairt iadsan ris, A Thighearn, ar sùilean a bhi air am fosgladh.

34 Agus ghabh Iosa truas dhiubh, agus bhean e r'an sùilibh: agus air ball thàinig radharc d'an sùilibh, agus lean iad e.

CAIB. XXI.

A GUS an uair a dhruid iad ri Ierusalem, agus a thàinig iad gu Betphage, gu sliabh nan crann-oladh, an sin chuir Iosa dithis *d'a* dheisciobluibh uaith,

2 Ag ràdh riu, Rachaibh do'n bhaile *a ta* thall fa 'ur comhair, agus air ball gheibh sibh asal ceangailte *ann*, agus loth maille rithe: fuasglaibh, agus thugaibh a m' ionnsuidh-sa *iad*.

3 Agus ma labhras aon duine ni air bith ribh, abraibh, Gu bheil feum aig an Tighearn orra; agus cuiridh e uaith air ball iad.

4 Rinneadh na nithe so uile, chum gu'n coimhlionadh an ni a labhradh leis an fhàidh ag ràdh,

5 Innsibh donighean Shioin, Feuch, a ta do Rìgh a' teachd a d' ionnsuidh gu ciùin, agus e' na shuidhe air asail, agus air loth mac na h-asail.

6 Agus dh'imich na deis-

ciobuil, agus rinn iad mar a dh'àithn Iosa dhoibh;

7 Agus thug iad an asal agus an loth leo, agus chuir iad am falluinnean orra, agus chuir iad *esan* 'na shuidhe air am muin

8 Agus sgaoil mòr-shluagh am falluinnean air an t-slighe; agus ghearr dream eile geuga do na crannaibh, agus leag iad air an t-slighe *iad*.

9 Agus thog an sluagh a bha roimhe agus 'na dhéigh iolach, ag ràdh, Hosanna do Mhac Dhaibhidh: beannaichte gu robh an Ti a thig ann an ainm an Tighearna; Hosanna anns na h-àrdaibh.

10 Agus 'nuair thàinig e steach do Ierusalem, ghluais-eadh am baile uile, ag ràdh, Cò e so?

11 Agus thubhairt an sluagh, Is e so Iosa am fàidh o Nasaret Ghalile.

12 Agus chaidh Iosa a steach do theampull Dé, agus thilg e mach iadsan uile a bha reic agus a' ceannach anns an teampull, agus thilg e buird luchd-malairt an airgid thairis, agus caithriche luchd-reicidh nan columan.

13 Agus thubhairt e riu, A ta e sgriobhta, Goirear tigh urnuigh do m' thigh-sa; ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

14 Agus thàinig na doill agus na bacaich d'a ionnsuidh anns an teampull, agus shlàn- uich e iad.

15 Agus an uair a chunn-

aic na h-àrd-shagairt agus na sgriobhaichean na gnìomharan iongantach a rinn e, agus a' chlann a' gladhaich san team-pull, agus ag ràdh, Hosanna do mhac Dhaibhidh, bha corr- uich mhòr orra.

16 Agus thubhairt iad ris, An cluinn thu ciod a ta a' mhuinntir sin ag ràdh? Agus thubhairt Iosa riu, A ta mi cluinntinn; nach do leugh sibhse riamh, A beul naoidh- ean agus chìochran choimh- lion thu moladh?

17 Agus an uair a dh'fhag e iad, chaidh e mach as a' bhaile gu Betani, agus dh'fhan e an sin.

18 Agus an uair a phill e chum a' bhaile air mhaduinn, bha ocras air.

19 Agus air dha crann-fige fhaicinn air an t-slighe, thàinig e d'a ionnsuidh, agus cha d'fhuair e ni air bith air, ach duilleach a mhàin; agus thubhairt e ris, Na fàsadh toradh o so suas gu bràth ort. Agus chrìon an crann-fige air ball.

20 Agus an uair a chunn- aic na deisciobuil e, ghabh iad iongantas, ag ràdh, Cia luath a shearg an crann-fige as?

21 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Gu deimh- in a ta mi ag ràdh ribh, ma bhitheas creidimh agaibh, agus nach bi sibh fo amharus, cha'n e mhàin gu'n dean sibh an ni a *rinneadh* do'n chrann- fhige, ach mar an ceudna ma their sibh ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san

fhairge thu, bithidh e dean-ta:

22 Agus ge b'e air bith nithe a dh'iarraas sibh ann bhur n-urnuigh, ma chreideas sibh, gheibh sibh iad.

23 Agus an uair a thàinig e do'n teampull, thàinig na h-àrd-shagairt agus seanairean a' phobuill d'a ionnsuidh, agus e a' teagasg, ag ràdh *ris*, Ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thusa a' deanamh nan nithe so? agus cò thug an cumhachd so dhuit?

24 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibh-sa, agus ma dh'innseas sibh dhomh e, innsidh mise dhuibh-sa air mhodh ceudna cia an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

25 Baisteadh Eoin, cia as a thàinig e? O nèamh, no o dhaoinibh? Ach reusonaich iadsan 'nam measg féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh, their esan ruinn, C'ar son ma seadh nach do chreid sibh e?

26 Ach ma their sinn, O dhaoinibh, a ta eagal a' phobuill oirnn; oir a ta meas fàidh aig gach uile *dhuine* air Eoin.

27 Agus fhreagair iad Iosa, agus thubhairt iad, Cha'n 'eil fhios againn. Agus thubhairt esan riu, Ni mò dh'innseas mise dhuibh-sa cia an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

28 Ach ciod i bhur barail-

sa? Bha aig duine àraidh dithis mhac, agus thàinig e dh'ionnsuidh a' cheud *mhic*, agus thubhairt e, A mhic, imich, dean obair an diugh a'm' ghàradh fiona.

29 Agus fhreagair esan agus thubhairt e, Cha dean; ach 'na dhéigh sin, ghabh e aithreachas agus dh'imich e.

30 Agus thàinig e gus an dara *mac*, agus thubhairt e mar an ceudna. Agus fhreagair esan agus thubhairt e, *Théid* a Thighearn; gidheadh cha deachaidh e.

31 Cò do'n dithis a rinn toil 'athar? Thubhairt iadsan ris, An ceud fhear. Thubhairt Iosa riu, Gu firinneach *tha* mise ag ràdh ribh, gu'n téid na cìs-mhaoir agus na strìopaichean do rìoghachd Dhé roimhibh-sa.

32 Oir thàinig Eoin do 'ur n-ionnsuidh an slighe na fir-eantachd, agus cha do chreid sibh e: ach chreid na cìs-mhaoir agus na strìopaichean e. Agus ged chunnaic sibhse so, cha do ghabh sibh aithreachas 'na dhéigh sin, a chum gu'n creideadh sibh e.

33 Eisdibh ri cosamhlachd eile: Bha fear-tighe àraidh ann, a phlannduich fion-lios, agus chuir e gàradh m'a thimchioll, agus chladhaich e ionad-bruthaidh an fhìona ann, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e féin air choigrich.

34 Agus an uair a dhruid *riu* àn an toraidh, chuir e a

sheirbhisich a dh'ionnsuidh na tuatha, a dh'fhaotainn a thoraidh.

35 Agus rug an tuath air a sheirbhisich, agus ghabh iad air fear dhiubh, agus mharbh iad fear eile, agus chlach iad fear eile.

36 A rìs, chuir e seirbhisich eile uaith, tuilleadh na *sa'* cheud *chuideachd*; agus rinn iad orra-san mar an ceudna.

37 Ach ma dheireadh, chuir e a mhac féin d'an ionnsuidh, ag ràdh, Bheir iad urram do mo mhac.

38 Ach an uair a chunnaic an tuath am mac, thubhairt iad eatorra féin, 'S e so an t-Oighre, thigibh, marbhamaid e, agus glacamaid 'oighreachd-san *dhuinn féin*

39 Agus rug iad air, agus thilg iad a mach as an fhionlios e, agus mharbh iad e.

40 Air an aobhar sin an uair a thig Tighearn an fhionlios *sin*, ciod a ni e ris an tuath sin?

41 Thubhairt iad ris, Sgriosaidh e gu truagh na droch dhaoine sin, agus suidhichidh e am fionlios air tuath eile, a bheir a thoraidh dha 'nan aimsiribh féin

42 Thubhairt Iosa riu, Nach do leugh sibh riamh anns na sgriobtuiribh, A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh i 'na cloich-chiunn na h-oisne: 's e an Tighearn a rinn so, agus a ta e iongantach 'nar sùilibh-ne?

43 Uime sin tha mi ag ràdh

ribh, Gu'n toirear rìoghachd Dhé uaibhse, agus gu'n toir-e ar do chinneach *eile* i, a bheir a toraidh uatha.

44 Agus ge b'e neach a thuiteas air a' chloich so, brisear e; ach ge b'e air an tuit i, ni i mìn-luathre dheth.

45 Agus an uair a chuala na h-àrd shagairt agus na Phairisich a chosamhlachdasan, thuig iad gu'm b'ann mu'n timchioll féin a labhair e

46 Ach an uair bu mhiann leo breith air, bha eagal a' phobuill orra, oir bha meas fàidh ac' airsan.

CAIB. XXII.

AGUS fhreagair Iosa, agus labhair e riu a rìs ann an cosamhlachdaibh, ag ràdh,

2 Is cosmhuil rìoghachd nèimh ri rìgh àraidh, a rinn banais-phòsaidh d'a mhac féin;

3 Agus chuir e a sheirbhisich a ghairm na muinntir a fhuair cuireadh chum na bainnse: ach cha b'àill leosan teachd.

4 A rìs, chuir e *d'an ionnsuidh* seirbhisich eile, ag ràdh, Abraibh-sa ris a' mhuinntir d'an d'thugadh cuireadh, Feuch, dheasaich mi mo dhì-neir: *a ta* mo dhaimh agus *mo* spréidh bhiadhta air am marbhadh, agus *a ta* na h-uile nithe ullamh; thigibh chum na bainnse

5 Ach chuir iadsan an suarachas *e*, agus dh'imich iad rompa, fear dhiubh d'a fhear-

ann, agus fear eile chum a cheannachd :

6 Agus rug a' chuid eile *dhiubh* air a sheirbhisich, agus thug iad masladh *dhoibh*, agus mharbh siad *iad*.

7 Ach an uair a chual an rìgh so ghabh e fearg; agus chuir e 'armailtean uaithe, agus sgrios e an luchd-mortaigh sin, agus loisg e am baile-san.

8 An sin thubhairt e r'a sheirbhisich, Gu firinneach a ta a' bhanais ullamh, gidheadh an dream a fhuair cuireadh cha b'airidh iad *air*.

9 Air an aobhar sin imichibh-sa gus na rathaidibh mòra, agus a lion *daoine* 's a gheibh sibh, cuiribh *iad* chum na bainnse.

10 Agus chaidh na seirbhisich sin a mach air na rathaidibh, agus chruinnich iad gach uile neach a fhuair iad, eadar olc agus mhaith: agus lionadh *tigh* na bainnse le muinntir a shuidh chum bìdh.

11 Agus air dol a steach do'n rìgh a dh'fhaicinn nan aoidhean, chunnaic e an sin duine aig nach robh trusgan na bainnse uime :

12 Agus thubhairt e ris, A charaid, cionnus a thàinig thusa steach an so, gun trusgan na bainnse umad? Ach dh'fhan esan 'na thosd.

13 An sin thubhairt an rìgh ris na seirbhisich, Air a cheangal duibh eadar chosan agus làmhan, togaibh leibh e,

agus tilgibh e anns an dorchadas iomallach : an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

14 Oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

15 An sin dh'imich na Phairisich, agus ghabh iad comhairle cionnus a dh'fheudadh iad esan a ribeadh 'na chainnt.

16 Agus chuir iad d'a ionnsuidh an deisciobuil féin, maille ri luchd-leanmhuinn Herod, ag ràdh, A mhaighstir, a ta fhios againn gu bheil thusa fìor, agus gu bheil thu teagasg slighe Dhé ann am firinn, agus nach 'eil suim agad do dhuine sam bith : oir cha'n 'eil thu ag amharc air pearsaibh dhaoine.

17 Uime sin innis dhuinne do bharail, Am bheil e ceaduichte cìs a thabhairt do Cheasar, no nach 'eil?

18 Ach air tuigsinn am mìruin a dh'Iosa, thubhairt e, C'ar son a ta sibh gam' bhuair-eadh, a chealgairean?

19 Nochdaibh dhomhsa airgiod na cìse. Agus thug iad d'a ionnsuidh peghinn.

20 Agus thubhairt e riu, Co dha a bhuineas an dealbh so, agus an sgrìobhadh a ta m'a *thimchioll*?

21 Thubhairt iadsan ris, Do Cheasar. An sin thubhairt esan riu, Thugaibh uime sin do Cheasar na nithe a's le Ceasar; agus do Dhia, na nithe a's le Dia.

22 Agus an uair a chual iad so, ghabh iad iongantas,

agus dh'fhàg iad e, agus dh'imich iad rompa.

23 Air an là sin féin thàinig d'a ionnsuidh na Sadusaich, a their nach 'eil aiseirigh ann, agus chuir iad ceisd air,

24 Ag ràdh, A mhaighstir, thubhairt Maois, Ma gheibh duine bàs gun chlann aige, gur còir d'a bhràthair a bhean-san a phòsadh a dhlighe daimhe, agus sliochd a thogail d'a bhràthair.

25 A nis bha seachdnar bhràithre 'nar measg-ne; agus air do'n cheud fhear dhiubh bean a phòsadh, fhuair e bàs, agus do bhrìgh nach robh sliochd aige, dh'fhàg e a bhean d'a bhràthair.

26 Agus *thachair* mar an ceudna do'n dara, agus do'n treas *bràthair*, gu ruig an seachdamh.

27 Agus 'nan déigh uile fhuair a' bhean bàs mar an ceudna.

28 Air an aobhar sin anns an aiseirigh, cò do'n t-seachdnar d'am bean i? Oir bha i aca uile.

29 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, A ta sibh 'air seacharan, gun eòlas agaibh air na sgriobtuiribh, no air cumhachd Dhé:

30 Oir anns an aiseirigh cha dean iad pòsadh, ni mò a bheirear am pòsadh iad; ach a ta iad mar aingil Dhé air nèamh

31 Ach mu thimchioll aiseirigh nam marbh, nach do

leugh sibh an ni sin a labhradh ribh le Dia, ag ràdh,

32 Is mise Dia Abrahaim, agus Dia Isaac, agus Dia Iacoib? cha'n e Dia, Dia nam marbh, ach nam beo.

33 Agus an uair a chual am pobull so, ghabh iad iongantas r'a theagasg-san.

34 Ach an uair a chuala na Phairisich gu'n do chuir e na Sadusaich 'nan tosd, chruinnicheadh iad an ceann a chéile.

35 An sin chuir neach àraidh dhiubh, a b'fhear teagaisg an lagha, ceisd *air*, 'ga dhearbhadh, agus ag ràdh,

36 A mhaighstir, cia i an àithne a's mò san lagh?

37 Thubhairt Iosa ris, Gràdhaichidh tu an Tighearn do Dhiale d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus d'uile inntinn.

38 Is i so a' cheud *àithne* agus an àithne mhòr.

39 Agus *is* cosmhuil an dara rithe so, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin.

40 Air an dà àithne so tha'n lagh uile, agus na fàidhean an crochadh.

41 Ach air do na Phairisich bhi cruinn an ceann a chéile, dh'fheòraich Iosa dhiubh,

42 Ag ràdh, Ciod i bhur barrail-sa mu thimchioll Chriosd? cò d'am mac e? thubhairt iad-san ris, Do Dhaibhidh.

43 Thubhairt esan riu, Cionnus ma seadh a ghoireas Daibhidh san spiorad a Thighearna dheth, ag ràdh,

44 Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn, Suidh air mo làimh dheis, gus an cuir mi do naimhdean 'nan stòl fo d' chosaibh?

45 Air an aobhar sin ma ghoireas Daibhidh a Thighearn dheth, cionnus is mac dha e?

46 Agus cha b'urrainn aon neach freagradh sam bith a thabhairt air; ni mò a bha chridhe aig aon neach o'n là sin suas ni air bith fheòraich dheth.

CAIB. XXIII.

AN sin labhair Iosa ris an t-sluagh, agus r'a dheis-ciobluibh féin,

2 Ag ràdh, A ta na sgrìobhaichean agus na Phairisich 'nan suidhe ann an caithir Mhaois:

3 Air an aobhar sin nah-uile nithe dh'iarras iad oirbh-sa a choimhead, coimhidibh agus deanaibh *iad*; ach na dean-aibh a reir an oibre: oir their iad, agus cha dean iad.

4 Oir ceanglaidh iad uall-aiche troma, agus do-iomchar, agus cuiridh siad *iad* air guailnibh dhaoine; gidheadh cha charuich iad féin iad le h-aon d'am meuraibh.

5 Ach an oibre uile a ta iad a' deanamh chum a bhi air am faicinn le daoineibh: ni iad am philacteridh leathan, agus iomall an eudaich mòr;

6 Agus is ionmhuinn leo na ceud ionada-suidhe anns na féillibh, agus na ceud chaith-

riche anns na coimhlthional-aibh,

7 Agus fáilte *f'haghail* air na margaibh, agus daoine a ghairm Rabbi, Rabbi dhiubh.

8 Ach na goirear Rabbi dhibhse: oir is aon àrd-mhaighstir a ta agaibh, Criosd; agus is bràithre sibh féin uile.

9 Agus na goiribh bhur n-athair do dhuine sam bith air thalamh: oir is aon Athair a ta agaibh, a ta air nèamh.

10 Cha mhò a ghoirear àrd-mhaighstirean dhibh: oir is aon àrd-mhaighstir a ta agaibh, Criosd.

11 Ach an ti a's mò 'nur measg, bithidh e 'na òglach agaibh.

12 Agus ge b'e neach a dh'àrdaicheas e féin, islichear e; agus ge b'e neach a dh'islicheas e féin, àrdaichear e.

13 Ach is an-aoibhinn dhuibh-sa, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgair-ean, do bhrìgh gu bheil sibh a' druidealadh rìoghachd nèimh an aghaidh dhaoine: oir cha téid sibh féin a steach, agus cha'n fhulaing sibh do'n dream a ta dol a stigh dol ann.

14 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgair-ean; oir a ta sibh ag itheadh suas tighean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a' deanamh urnuighean fada; uime sin gheibh sibh an damnadh a's mò.

15 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgair-ean; oir

cuairtichidh sibh muir agus tìr chum aon duine a dheanamh do bhur creidimh féin; agus an uair a bhitheas e deanta, ni sibh mac ifrinn dheth dà uair ni's mò na sibh féin.

16 Is an-aoibhinn dhuibh, a chinn-iùil dhalla, a their, Ge b'e duine a bheir mionnan air an teampull, cha ni air bith sin: ach ge b'e bheir mionnan air òr an teampuill, a ta e ceangailte.

17 Amadana, agus a dhaoine dalla! oir cò aca is mò an t-òr, no an teampull a ta naomhachadh an òir?

18 Agus, ge b'e bheir mionnan air an altair, cha'n 'eil suim ann: ach ge b'e bheir mionnan air an tiodhlac a ta oirre, a ta e ceangailte.

19 Amadana, agus a dhaoine dalla! oir cò aca is mò an tiodhlac, no'n altair a ta naomhachadh an tiodhlaic?

20 Air an aobhar sin ge b'e mhionnaicheas air an altair, a ta e a' mionnachadh oirre féin, agus air gach ni a ta oirre.

21 Agus ge b'e mhionnaicheas air an teampull, a ta e a' mionnachadh airsan, agus air an Ti a ta 'na chòmhnuidh ann

22 Agus ge b'e neach a mhionnaicheas air nèamh, a ta e a' mionnachadh air rìgh-chaitir Dhé, agus airsan a ta 'na shuidhe oirre.

23 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairis-eacha, a chealgairean: oir a ta

sibh a' toirt an deachamh as a' mhionnt, agus an anise, agus a' chuimin, agus dhiobair sibh nithe cudthromach an lagha, cothrom, tràcair, agus firinn: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad sud fhàgail gun deanamh.

24 A chinn-iùil dhalla, a shìolaidheas a' mhìn-chuileag, agus a shluigeas an càmhail.

25 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairis-eacha, a chealgairean; oir glanaidh sibh an taobh a muigh do'n chupan, agus do'n mhèis, ach a ta iad an taobh a stigh làn do reubainn, agus do eu-coir.

26 Phairisich dhoill, glan air tùs an taobh a stigh do'n chupan agus do'n mhèis, chum gu'm bi an taobh a muigh dhiubh glan mar an ceudna.

27 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean: oir is cosmhuil sibh ri uaighibh gealaichte, a ta deadh-mhaiseach air an taobh a muigh, ach air an taobh a stigh a ta làn do chnàmhaibh dhaoine marbha, agus do'n uile shalachar.

28 Mar an ceudna a ta sibh-se an leth a muigh am fianuis dhaoine ann an coslas fhìreana. ach san taobh a stigh làn ceilg, agus eusaontais.

29 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairis-eacha, a chealgairean; oir a ta sibh a' togail àitean adhlacaidh nam fàidhean, agus a'

deanamh leac-lithidh nam fir, h-eoin fuidh a sgiathaibh, agus ean deadh-mhaiseach, cha b'àill leibh!

30 Agus ag ràdh, Nam bith-camaid ann an làithibh ar n-aithriche, cha bhitheamaid compàirteach riu am fuil nam fàidhean.

31 Mar sin a ta sibh 'nur fianuisibh 'nur n-aghaidh féin, gur sibh clann na muinntir a mharbh na fàidhean.

32 Mar sin lìonaibh-sa suas tomhas bhur n-aithriche.

33 A nathraiche, a shìol nan nathraiche nimhe, cionnus a dh'fheudar leibh dol as o dhamnadh ifrinn?

34 Air an aobhar sin feuch, cuiream-sa d'ur n-ionnsuidh fàidhean, agus daoine glìce, agus sgrìobhaichean; agus *cuid* dhiubh marbhaidh agus cèusaidsibh, agus *cuid* dhiubh sgiùrsaidh sibh ann bhur sion-agogaibh, agus ni sibh geur-leanmhuinn *orra* o bhaile gu baile:

35 Chum gu'n tig oirbh gach uile fhuil fhìreanta a dhòirteadh air an talamh, o fhuil Abeil fhìreanta, gu fuil Shachariais, mhic Bharachiais, a mharbh sibh eadar an teampull agus an altair.

36 Gu firinneach a ta mi ag ràdh ribh, Gu'n tig na nithe so uile air a' ghinealach so.

37 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na fàidhean, agus a chlachas an dream a chuirear a d'ionnsuidh, cia minic a b'àill leam do chlann a chruinneachadh r'a chéile, mar a chruinnicheas cearc a

38 Feuch, fàgar bhur tigh agaibh 'na fhàsach.

39 Oir tha mise ag ràdh ribh, nach faic sibh mise o so suas, gus an abair sibh, *Is beannaichte an Ti a thig ann an ainm an Tighearn.*

CAIB. XXIV.

A GUS chaidh Iosa mach, agus dh'imich e o'n teampull; agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, a nochdadh dha aitreabh an teampull.

2 Agus thubhairt Iosa riu, Nach faic sibh iad so uile? gu firinneach tha mi ag ràdh ribh, Nach fàgar clach air muin cloiche an so, nach tilgear sìos.

3 Agus air suidhe dha air sliabh nan crann-oladh, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh an uaignidheas, ag ràdh, Innis dhuinne, c'uin a thig na nithe sin *gu crìch?* agus ciod e comhara do theachd-sa, agus deiridh an t-saoghail?

4 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Thugaibh an aire nach meall aon neach sibh:

5 Oir thig mòran a'm' ainm-sa, ag ràdh, Is mise Criosd; agus meallaidh iad mòran.

6 Agus cluinnidh sibh coganna, agus tuairisgeul choganna: thugaibh an aire nach bi sibh fo amhladh: oir is éigin do na *nithibh sin* uile

teachd gu crìch, ach cha'n 'eil an deireadh ann fathast.

7 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rìoghachd an aghaidh rìoghachd : agus bithidh gorta, agus plàigh-ean, agus criothanna-talmhainn ann am mòran àitean.

8 Agus cha'n 'eil ann ta so uile ach toiseach thruaigh-ean.

9 An sin bheir iad thairis sibh chum àmhghair, agus marbhaidh iad sibh : agus bithidh fuath aig gach uile chinneach dhuibh air sgàth m' ainme-sa.

10 Agus an sin gabhaidh mòran oilbheum, agus brathaidh iad a chéile, agus bithidh fuath aca d'a chéile.

11 Agus éiridh mòran do fhàidhibh bréige, agus meallaidh iad mòran.

12 Agus do bhrìgh gu'm bi an eucoir air a meudachadh, fuaraichidh gràdh mhòran.

13 Ach ge b'e bhitheas seasmhach chum na crìche, 'se so a thèarnar.

14 Agus bithidh soisgeul so na rìoghachd air a shearmonachadh air feadh an domhain uile, mar fhianuis do na h-uile chinnich : agus an sin thig an deireadh.

15 Air an aobhar sin an uair a chi sibhse gràineileachd an léir-sgrìos, air an do labhair Daniel am fàidh, 'na seasamh anns an ionad naomh, (tuigeadh an ti a leughas,)

16 An sin teicheadh iadsan,

a ta ann an Iudea, chum nam beann :

17 An ti a ta air mullach an tighe, na tigeadh e nuas a thabhairt ni sam bith leis as a thigh :

18 Agus an ti a ta sa' mhachair, na pilleadh e air ais a thogail 'fhalluinn leis.

19 Agus is an-aoibhinn do na mnaibh torrach, agus dhoibh-san a bheir cìoch uatha sna làithibh sin.

20 Ach guidhibh-sa gun bhur teicheadh a bhi sa' gheamhradh, no air an t-sàbaid :

21 Oir anns an àm sin bithidh àmhghar mòr ann, amhuil nach robh ann o thùs an domhain gus a nis, agus nach mò a bhitheas a chaoidh.

22 Agus mur biodh na làithean sin air an giorrachadh, cha bhiodh feoil sam bith air a tèarnadh : ach air son nan daoine taghta bithidh na làithean sin air an giorrachadh.

23 An sin ma their aon duine ribh, Feuch, *a ta* Criosd an so, no an sud ; na creidibh e :

24 Oir éiridh Criosdan bréige, agus fàidhean bréige, agus ni iad comharan agus mìorbhuilean mòra, ionnus gu mealladh iad, nam feudadh e bhi, na daoine taghta féin.

25 Feuch, dh'innismidhuibh *e* roimh-làimh.

26 Uime sin ma their iad ribh, Feuch, *a ta e* san fhàs-ach, na rachaibh a mach :

feuch, *a ta* e sua seòmraichibh uaigneach, na credibh *sin*.

27 Oir a réir mar a thig an dealanach o'n àird an ear, agus a dhealraicheas i gus an àird an iar; mar sin mar an ceudna bhitheas teachd Mhic an duine.

28 Oir ge b'e àit am bi a chairbh, is ann an sin a chruinnichear na h-iolairean.

29 Air ball an déigh trioblaid nan làithean ud, dorchaichear a' ghrian, agus cha tabhair a' ghealach, a solus, agus tuitidh na reultan o nèamh, agus bithidh cumhachdan nan nèamh air an crathadh.

30 Agus an sin foillsichear comhara Mhic an duine an nèamh: agus an sin nì uile threubha no talmhainn bròn, agus chi iad Mac an duine a' teachd air neulaibh nèimh, le cumhachd agus glòir ro-mhòir.

31 Agus cuiridh e mach 'aingil le fuaim mhòir na gall-truimp, agus cruinnichidh iad a shluagh taghta o na ceithir gaothaibh, o leth-iomall nèimh gus an leth-iomall eile.

32 Ach fòghlumaibh cos-amhlachd o'n chrann-fhìge: an uair a bhitheas a gheug a nis maoth, agus a dh'fhàsas an duilleach, aithnichidh sibh gur fagus an samhradh:

33 Agus mar an ceudna, an uair a chi sibhse na nithe sin uile, biodh fios agaibh gu bheil e am fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

34 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Nach téid an gin-

ealach so féin thairis, gus an tachair na nithe so uile.

35 Théid neamh agus talamh thairis, ach cha téid mo bhriathra-sa thairis a chaoidh.

36 Ach cha'n 'eil fios an là no na h-uaire sin aig duine air bith, no fòs aig ainglibh nèimh, ach aig m' Athair-sa a mhàin.

37 Ach amhuil *a bha* làith-ean Noe, mar sin mar an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

38 Oir mar a bha iad anns na làithibh roimh an tuil ag itheadh agus ag òl, a' pòsadh agus a' toirt am pòsadh, gus an là an deachaidh Noe a steach san àire,

39 Agus nach robh fhios aca gus an d'thàinig an tuil, agus an do thog i leatha iad uile; mar sin mar an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

40 An sin bithidh dithis air a' mhachair; gabhar fear aca, agus fàgar am fear eile.

41 Bithidh dithis bhan a' meileadh anns a' mhuilean; gabhar a h-aon aca, agus fàgar an aon eile.

42 Uime sin deanaibh-sa faire, oir cha'n 'eil fhios agaibh cia an uair an tig bhur Tighearn.

43 Ach a ta fhios so agaibh, nam b'fhiosrach fear an tighe cia an uair an tigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fulaingeadh e gu'm bristeadh a thigh troimh.

44 Uime sin bithibh-sa ullamh mar an ceudna: oir is

ann an uair nach saoil sibh, a thig Mac an duine.

45 Cò e ma seadh a ta 'na òglach firinneach agus glic, a chuir a Thighearn os ceann a mhuinntir, a thabhairt bìdh dhoibh na àm féin?

46 *Is* beannaichte an t-òglach sin, a gheibh a Thighearna, ri àm dha teachd, a' deanamh mar sin.

47 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n cuir se e os ceann a mhaoin gu h-ìomlan.

48 Ach ma their an droch sheirbhiseach ud 'na chridhe, A ta mo Thighearn a' cur dàil 'na theachd;

49 Agus ma thòisicheas e air *a* chomh-sheirbhisich a bh' aladh, agus air itheadh agus òl maille ri luchd-misge;

50 Thig Tighearn an òglaich sin ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus ann an uair nach fios da,

51 Agus gearraidh e 'na bhloighdibh e, agus bheir e a chuibhrionn *da* maille ris na cealgairibh: an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal

CAIB. XXV.

AN sin samhlaichear rioghachd nèimh ri deich òighibh, a thug leo an lòchrain, agus a chaidh a mach an còdhail an fhir nuadh-phòsda.

2 Agus bha cùignear dhiubh glic, agus cùignear amaideach.

3 Thug iadsan a bha amaideach an lòchrain *leo*, ach cha d'thug iad oladh leo.

4 Ach iadsan a bha glic,

thug iad oladh leo 'nan soithichibh maille r'an lòchranaibh.

5 Agus air deanamh maille do'n fhear nuadh-phòsda, thuit clò codail orra uile, agus suain.

6 Ach anns a' mheadhion-oidhche rinneadh glaoth, Feuch, a ta am fear nuadh-phòsda a' teachd; rachaibh a mach g'a choinneachadh.

7 An sin dh'éirich na h-òighean ud uile, agus dheasaich iad an lòchrain.

8 Agus thubhairt na h-òighean amaideach riusan *a bha* glic, Thoiribh dhuinne *cuid* do bhur n-oladh; oir a ta ar lòchrain a' dol as.

9 Ach fhreagair iadsan *a bha* glic, ag ràdh, Air eagal nach bi na 's leoir ann dhuinn féin agus dhuibh-san, gu ma fearr leibh dol a chum an luchd-reicidh, agus ceannaichibh dhuibh féin.

10 Agus am feadh a bha iad a' dol a cheannach, thàinig am fear-nuadh pòsda; agus chaidh iadsan a bha ullamh a steach leis chum a' phòsaidh, agus dhruideadh an dorus.

11 'Na dhéigh sin thàinig mar an ceudna na h-òighean eile, ag ràdh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail dhuinne.

12 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach aithne dhomh sibh.

13 Deanaibh faire air an aobhar sin, do bhrìgh nach aithne dhuibh an là no an uair, air an tig Mac an duine.

14 Oir is cosmhuil e ri

duine a' dol air choigrich, a ghairm a sheirbhisich, agus a thug dhoibh a mhaoin :

15 Agus do h-aon diubh thug e cùig tàlanna, agus do neach eile a dhà, agus do neach eile a h-aon; do gach aon fa leth a réir a chomais; agus air ball ghabh e a thurus.

16 Agus dh'imich esan a fhuair na cùig tàlanna, agus rinn e ceannachd leo, agus bhuannaich e cùig tàlanna eile.

17 Agus mar an ceudna esan a fhuair a dhà, bhuannaich e dithis eile.

18 Ach an ti a fhuair a h-aon, dh'imich e agus chladhaich e san talamh, agus dh'fhol-aich e airgiod a mhaighstir.

19 An déigh aimsir fhada thàinig Tighearna nan seirbhisich sin, agus rinn e cunntas riu.

20 Agus thàinig esan a fhuair na cùig tàlanna, agus thug e leis cùig tàlanna eile, ag ràdh, A Thighearna, thug thu dhomh-sa cùig tàlanna: feuch, bhuannaich mi cùig tàlanna eile thuilleadh orra.

21 Agus thubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich fhèin; bha thusa firinneach ann am beagan, cuiridh mise os ceann mhòran thu: imich a steach do aoibhneas do Thighearn.

22 Agus thàinig esan a fhuair an dà thàlann, agus thubhairt e, A Thighearna, thug thu dhomh-sa dà thàlann: feuch, bhuannaich mi dà thàlann eile thuilleadh orra.

23 Thubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich fhèin; bha thusa firinneach ann am beagan do nithibh, cuiridh mise os ceann mòran do nithibh thu: imich a steach do aoibhneas do Thighearn.

24 Ach an uair a thàinig esan a fhuair an t-aon tàlann, thubhairt e, A Thighearna, bha fhios agam gur duine cruaidh thu, a bhuaineas san àite nach do chuir thu, agus a thionailas san ionad anns nach do sgaoil thu;

25 Agus air dhomh bhi fo eagal, chaidh mi agus dh'fhol-aich mi do thàlann san talamh: feuch, sin agad do chuid féin.

26 Fhreagair a Thighearn agus thubhairt e ris, A sheirbhisich uile agus leisg, bha fhios agad gu buainim-sa san àit anns nach do chuir mi, agus gu tionalam as an ionad anns nach do sgaoil mi;

27 Bu chòir dhuit uime sin m' airgiod a thabhairt do'n luchd-malairt, agus air dhomh teachd gheibhinn mo chuid féin maille r'a riadh.

28 Buinibh uaith uime sin an tàlann, agus thugaibh dhasan e, aig am bheil na deich tàlanna.

29 (Oir do gach neach aig am bheil bheir, agus bithidh aige gu pailt: ach uaithsan aig nach 'eil, bheir eadhon an ni sin a ta aige.)

30 Agus tilgibh an seirbhisich mi-tharbhach so do

dhorchadas iomallach : an sin bithidh gul agus giosgan fhiacal.

31 An uair a thig Mac an duine 'na ghlòir, agus na h-aingil naomha uile maille ris, an sin suidhidh e air caithir rìoghail a ghlòire :

32 Agus cruinnichear 'na làthair na h-uile chinnich ; agus sgaraidh e iad o chèile, amhuil a sgaras buachaill na caoraich o na gabhraibh :

33 Agus cuiridh e na caoraich air a làimh dheis, ach na gabhair air a làimh chlì.

34 An sin their an Rìgh rìusan air a dheis, Thigibh, a dhaoine beannaichte m' Athar-sa, sealbhaichibh mar oighreachd an rìoghachd a ta air a deasachadh dhuibh o leagadh bunaite an domhain :

35 Oir bha mi ocrach, agus thug sibh dhomh biadh : bha mi tartmhor, agus thug sibh dhomh deoch : bha mi a'm' choigreach, agus thug sibh aoidheachd dhomh :

36 Lomnochd, agus dh'eudaich sibh mi : bha mi euslan, agus thàinig sibh g'am amharc : bha mi am prìosan, agus thàinig sibh a m' ionnsuidh.

37 An sin freagraidh na fìreana e, ag ràdh, A Thighearna, c'uin a chunnaic sinn ocrach thu, agus a bheathaich sinn thu ? no tartmhor, agus a thug sinn deoch dhuit ?

38 No c'uin a chunnaic sin a'd' choigreach thu, agus a thug sinn aoidheachd dhuit ?

no lomnochd, agus a dh'eudaich sinn thu ?

39 No c'uin a chunnaic sinn euslan thu, no am prìosan, agus a thàinig sinn a d'ionnsuidh ?

40 Agus freagraidh an Rìgh, agus their e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, a mheud 's gu'n do rinn sibh e do aon do na bràithribh a's lugha agam-sa, rinn sibh dhomh-sa e.

41 An sin their e mar an ceudna rìusan air an làimh chlì, Imichibh uam, a shluagh malluichte, dh'ionnsuidh an teine shiorruidh, a dh'ullaicheadh do'n diabhul agus d'a ainglibh :

42 Oir bha mi ocrach, agus cha d'thug sibh dhomh biadh : bha mi tartmhor, agus cha d'thug sibh dhomh deoch :

43 Bha mi a'm' choigreach, agus cha d'thug sibh aoidheachd dhomh : lomnochd, agus cha d'eudaich sibh mi : euslan, agus am prìosan, agus cha d'thàinig sibh g'am amharc.

44 An sin freagraidh iadsan mar an ceudna e, ag ràdh, A Thighearna, c'uin a chunnaic sinne thu ocrach, no tartmhor, no d' choigreach, no lomnochd, no euslan, no am prìosan, agus nach do fhritheil sinn dhuit ?

45 An sin freagraidh esan iad, ag ràdh, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, a mheud as nach d'rinn sibh e do'n neach

a's lugha dhiubh so, cha d'rinn sibh dhomh-sa e.

46 Agus imichidh iadsan chum peanais shiorruidh; ach na fireana chum na beatha maireannaich.

CAIB. XXVI

AGUS tharladh, 'nuair a chrìochnaich Iosa na briathra so uile, gu'n dubhairt e r'a dheisciobluibh,

2 A ta fhios agaibh gu bheil a' chàisg an déigh dà là, agus a ta Mac an duine air a bhrath chum a chèusaidh.

3 An sin chruinnich uachd-arain nan sagart, agus na sgrìobhaichean, agus seanair-ean a' phobuill, gu talla an àrd-shagairt, d'an goirear Caiaphas,

4 Agus ghabh iad comhairle le chèile chum Iosa a ghlacadh le feall, agus a chur gu bàs.

5 Ach thubhairt iad, Na *deanamaid* e san fhéill, air eagal gu'm bi buaireas am measg a' phobuill.

6 Agus air do Iosa a bhi ann am Betani, ann an tigh Shimoin an lobhair,

7 Thàinig bean d'a ionnsuidh aig an robh bocsa alabastair làn do oladh ro luachmhoir, agus dhòirt i air a cheann e, agus e 'na shuidhe aig *biadh*.

8 Ach an uair a chunnaic a dheisciobuil *sin*, bha fearg orra, ag ràdh, Ciod is ciall do'n ana-caitheadh so?

9 Oir dh'fheudadh an oladh

so bhi air a reiceadh air mhòran, agus a bhi air a toirt do na bochdaibh.

10 Ach air aithneachadh so do Iosa, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a' cur dragha air a' mhnaoi? oir rinn i deadh obair dhomh-sa.

11 Oir a ta na bochdan agaibh a ghnàth maille ribh, ach cha'n 'eil mise agaibh a ghnàth.

12 Oir air dòrtadh na h-oladh so dhi air mo chorp-sa, is ann fa chomhair m'adhlaid a rinn i e.

13 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e àit am bi an soisgeul so air a shearmonachadh air feadh an t-saoghail gu h-ìomlan, aithrisear an ni a rinn a' bhean so, mar chuimhne oirre.

14 An sin dh'imich aon do'n dà fhear dheug, d'am b'ainm Iudas Iscariot, chum nan àrd-shagart.

15 Agus thubhairt e, Ciod a bheir sibh dhomh-sa, agus brathaidh mi dhuibh e? Agus choird iad ris air dheich buinn fhichead airgid.

16 Agus o'n àm sin a mach dh'iarr e fàth air esan a bhrath.

17 Agus air a' cheud là do *fhéill* an arain neo-ghoirtichte, thàinig na deisciobuil chum Iosa, ag ràdh ris, C'àit an àill leat sinne a dh'ulluchadh dhuit, chum gu'n ith thu a chàisg?

18 Agus thubhairt esan, Rachaidh do'n bhaile gu leithid so do dhuine, agus abraibh

ris, Tha am maighstir ag ràdh, A ta m'àm am fagus, cumaidh mi a' chàisg aig do thigh-sa maille ri m' dheisciobluibh.

19 Agus rinn na deisciobuil mar dh'orduich Iosa dhoibh, agus dheasaich iad a' chàisg.

20 Agus an uair a thàinig am feasgar, shuidh e maille ris an dà fhear dheug.

21 Agus ag itheadh dhoibh, thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'm brath fear dhibh mise.

22 Agus bha iad ro bhrònach, agus thòisich gach aon aca fa leth air a ràdh ris, Am mise e, a Thighearn?

23 Agus fhreagair esan agus thubhairt e, An ti a thumas a làmh sa' mhèis maille rium-sa, brathaidh esan mi

24 Gu deimhin a ta Mac an duine ag imeachd, a réir mar a ta e sgrìobhta m'a thimchioll: ach is an-aoibhinn do'n duine sin le'm brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin mur beirte riamh e.

25 An sin fhreagair Iudas a bhrath e, agus thubhairt e, A mhaighstir, am mise e? Thubhairt esan ris, Thubhairt thu.

26 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac Iosa aran, agus air tabhairt buidheachais, bhris se e, agus thug e do na deisciobluibh e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh; is e so mo chorp-sa.

27 Agus air glacadh a' chupain, agus air tabhairt

buidheachais, thug e dhoibh e, ag ràdh, Olaibh uile dheth:

28 Oir is i so m'fhua-sa an tiomnaidh nuaidh, a dhòirtear air son mhòran chum maith-eanais pheacanna.

29 Ach tha mi ag ràdh ribh, Nach òl mi á so suas do thoradh so na fionain, gus an là sin an òl mi e nuadh maille ribh ann an rìoghachd m' Athar.

30 Agus air dhoibh laoidh a sheinn, chaidh iad a mach gu sliabh nan crann-oladh.

31 An sin thubhairt Iosa riu, Gheibh sibh uile oilbheum annam-sa an nochd; oir a ta e sgrìobhta, Buailidh mi am buachaill, agus sgapar caoraich an treuda.

32 Ach an déigh dhomh-sa éirigh a rìs, théid mi roimhibh do Ghalile.

33 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Ged gheibh gach uile dhaoine oilbheum annad, cha'n fhaigh mis oilbheum gu bràth.

34 Thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a ta mi ag ràdh riut, air an oidhche so féin mu'n goir an coileach, gu'n àich-eadh thu mi trì uairean.

35 Thubhairt Peadar ris, Ged a b'éigin dhomh bàsachadh maille riut, cha'n àich-eadh mi thu. Agus thubhairt na deisciobuil uile mar an ceudna.

36 An sin thàinig Iosa maille riu gu ionad d'an goir-ear Getsemane, agus thubhairt e ris na deisciobluibh, Suidh-

ibh-sa an so, gus an téid mise a dheanamh urnuigh an sud.

37 Agus thug e Peadar leis, agus dithis mbac Shebede, agus thòisich e air a bhi brònach, agus ro dhoilgheasach.

38 An sin thubhairt e riu, A ta m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs: fanaibh-sa an so, agus deanaibh faire maille riumsa

39 Agus dh'imich e beagan air adhart, agus thuit e air aghaidh, a' deanamh urnuigh, agus ag ràdh, O m' Athair, ma dh'fheudas e bhi, rachadh an cupan so seachad orm: gidheadh, na biodh e mar is àill leamsa, ach mar *is toil* leatsa.

40 Agus thàinig e chum nan deisciobul, agus fhuair e 'nan codal iad, agus thubhairt e ri Peadar, An ann mar sin, nach b'urrainn sibh faire a dheanamh aon uair a *mhàin* maille riumsa?

41 Deanaibh faire agus urnuigh, chum nach tuit sibh am buaireadh: a ta gun amharus an spiorad togarach; ach a ta'n fheoil anmhunn.

42 A rìs an dara uair, dh'imich e agus rinn e urnuigh, ag ràdh, O m' Athair, mur feudar gu'n téid an cupan so seachad orm, gun mi 'ga òl, do thoil-sa gu robh deanta.

43 Agus thàinig e agus fhuair e iad a rìs 'nan codal: oir bha an sùilean trom.

44 Agus dh'fhàg e iad, agus dh'imich e a rìs, agus rinn e urnuigh an treas uair, ag ràdh nam briathra ceudna.

45 An sin thàinig e chum a dheisciobul, agus thubhairt e riu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois; feuch, a ta an uair air druideadh, agus a ta Mac an duine air a bhrath thairis do làmhaibh pheacach.

46 Eiribh, imicheamaid: feuch, a ta an ti a bhrathas mise am fagus.

47 Agus air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thàinig Iudas, aon do'n dà fhear dheug, agus maille ris cuideachd mhòr le claidhibh agus bataibh o na h-àrd-shagartaibh agus o sheanairibh a' phobuill.

48 A nis bha an ti a bhrath esan air tabhairt comhara dhoibh, ag ràdh, Ge b'e neach a phògas mise, is e sin e; deanaibh greim air.

49 Agus air ball thàinig e chum Iosa, agus thubhairt e Fàilte dhuit, a mhaighstir: agus phòg se e.

50 Ach thubhairt Iosa ris, A charaid, c'ar son a thàinig thu? An sin thàinig iad, agus chuir iad làmh ann an Iosa, agus ghlac iad e.

51 Agus, feuch, shìn a h-aon diubhsan a bha maille ri Iosa a làmh, agus tharruing e a chlaidheamh, agus air dha seirbhiseach an àrd-shagairt a bhualadh, ghearr e a chluas dheth.

52 An sin thubhairt Iosa ris, Cuir a rìs do chlaidheamh air ais 'na ionad féin: oir iad-san uile a ghlacas an claidheamh, tuitidh iad leis a' chlaidheamh.

53 An saoil thusa nach feud mise a nis m' Athair a ghuidhe, agus bheir e dhomh tuilleadh na dà legion deug do ainglibh?

54 Ach cionnus an sin bhiodh na sgrìobtuirean air an coimhlionadh, *a tha'g ràdh* gur ann mar so is éigin tachairt?

55 Ach an uair sin féin thubhairt Iosa ris an t-sluagh, An d'thàinig sibh a mach mar gu b'ann an aghaidh gaduiche, le claidhibh agus bataibh chum mise a ghlacadh? Bha mi gach là a' m' shuidhe maille ribh san teampull a' teagasg, agus cha do chuir sibh làmh annam.

56 Ach thachair so uile, chum gu'm biodh sgrìobtuire nam fàidhean air an coimhlionadh. An sin thréig na deisciobuil uile e, agus theich iad.

57 Agus air dhoibh-san Iosa a ghlacadh, thug iad leo e gu Caiaphasan t-àrd-shagart, far an robh na sgrìobhaichean agus na seanairean air cruinneachadh.

58 Ach lean Peadar e fad uatha, eadhon gu talla an àrd-shagairt, agus chaidh e steach, agus shuidh e maille ris na seirbhisich, a dh'fhaicinn na crìche.

59 Agus dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na seanairean, agus a' chomhairle uile fianuis bhréige an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs.

60 Ach cha d'fhuair iad: seadh, ge do thàinig mòran

do fhianuisibh bréige, cha d'fhuair iad. Fa dheòidh thàinig dà fhianuis bhréige.

61 Agus thubhairt iad, Thubhairt am fear so, Is urrainn mise teampull Dé a leagadh, agus a thogail a ris an trì làithibh.

62 Agus air do'n àrd-shagart éirigh, thubhairt e ris, Nach freagair thu bheag? Ciod e a ta iad sin a' toirt fianuis a'd' aghaidh?

63 Ach dh'fhan Iosa 'na thosd. Agus fhreagair an t-àrd-shagart agus thubhairt e ris, A ta mi ga d' mhionnachadh air an Dia bheò, gu'n innseadh tu dhuinn, an tu Criosd Mac Dhé.

64 Thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu: gidheadh tha mi ag ràdh ribh, 'Na dhéigh so chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas làimh cumhachd *Dhé*, agus a' teachd air neulaibh nèimh.

65 An sin reub an t-àrd-shagart 'eudach, ag ràdh, Gu'n do labhair e toibheum; ciod am feum tuilleadh a ta againn air fianuisibh? feuch, a nis chuala sibh a thoibheum.

66 Ciod i bhur barail-sa? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, A ta e toillteanach air a' bhàs.

67 An sin thilg iad smugaid 'na eudan, agus bhuail iad le 'm basaibh e; agus ghabh cuid eile air le slataibh,

68 Agràdh, Dean fàidhead-aireachd dhuinn, a Chriosd, Cò e a bhuail thu?

69 Agus shuidh Peadar a mach anns an talla: agus thàinig cailin àraidh d'a ionnsuidh, ag ràdh, Bha thusa mar an ceudna maille ri Iosa o Ghalile.

70 Ach dh'àicheadh esan 'nan làthair uile, ag ràdh Cha'n 'eil fhios agam ciod a ta thu ag ràdh

71 Agus air dol a mach dha do'n fhor-dhorus, chunnaic cailin eile e, agus thubhairt i riu-san a bha 'n sin, Bha 'm fear so mar an ceudna maille ri Iosa o Nasaret.

72 Agus dh'àicheadh e a ris le mionnaibh, *ag ràdh*, Cha'n aithne dhomh an duine.

73 Agus tamull beag 'na dhéigh sin thàinig an dream a bha 'nan seasamh a làthair, agus thubhairt iad ri Peadar, Gu firinneach is ann diubh sud féin tha thusa; oir a ta do chainnt ga d' bhrath.

74 An sin thòisich e ri mallachadh agus mionnachadh, *ag ràdh*, Cha'n aithne dhomh an duine. Agus air ball ghoir an coileach.

75 Agus chuimhnich Peadar briathran Iosa, a thubhairt ris, Mu'n goir an coileach, àicheadhaidh tu mi tri uairean. Agus air dol a mach dha, ghuil e gu geur.

CAIB. XXVII.

AIR teachd do'n mhaduinn, ghabh uachdarain nan sagart uile, agus seanairean a' phobuill, comhairle le chéile an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs.

2 Agus air dhoibh esan a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Phontius Pilat an t-uachdaran.

3 An sin an uair a chunnaic Iudas a bhrath e, gu'n do dhìteadh e, ghabh e aithreachas, agus thug e air an ais na deich buinn fhichead airgid do na h-àrd-shagartaibh, agus do na seanairibh,

4 Ag ràdh, Pheacaich mi, ann am brath na fola neò-chiontaich. Ach thubhairt iad-san, Ciod e sin duinne? amh-aire thusa *air sin*.

5 Agus air tilgeadh uaith nam bonn airgid anns an teampull, dh'ìmich e roimhe, agus chaidh e agus chroch se e féin.

6 Agus ghlac na h-àrd-shagairt na buinn airgid, agus thubhairt iad, Cha chòir an cur san ionmhas, oir is luach fola iad.

7 Agus air gabhail comhairle dhoibh, cheannaich iad leo fearann a' chriadhaidair, chum a bhi 'na àit-adhlaic do choigrich.

8 Air an aobhar sin goir-e ar do'n fhearann sin, Fearann na fola, gus an là'n diugh.

9 (An sin choimhlionadh an ni a labhradh le Ieremias am fàidh, ag ràdh, Agus ghabh iad na deich buinn fhichead airgid, luach an ti a mheasadh, neach a mheas iadsan a bha do chloinn Israeil,

10 Agus thug siad iad air son fearainn a' chriadhaidair, mar a dh'orduich an Tighear-na dhomh-sa.)

11 Agus sheas Iosa an làthair an uachdarain : agus dh'fhios-raich an t-uachdaran dheth, ag ràdh, An tusa Rìgh nan Iudhach? Agus thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu.

12 Agus an uair a chuir na h-àrd-shagairt agus na seanairean cionta as a leth, cha do fhreagair e ni sam bith.

13 An sin thubhairt Pilat ris, Nach cluinn thu cia lìon nithe air am bheil iad a' toirt fianuis a'd' aghaidh?

14 Agus cha d'thug e freagradh dha air aon fhocal; ionnus gu'n do ghabh an t-uachdaran iongantais ro mhòr.

15 A nis ri àm na féille chleachd an t-uachdaran aon phrìosanach a b'àill leo chur fa sgaoil do'n phobull.

16 Agus bha aca san àm sin prìosanach ro-chomharaichte, d'am b'ainm Barabas.

17 Air an aobhar sin an uair a bha iad cruinn an ceann a chéile, thubhairt Pilat riu, Cò is àill leibh mise a chur fa sgaoil duibh? Barabas, no Iosa, d'an goirear Crìosd?

18 Oir bha fhios aige gu'm b'ann o fharmaid a thug iad thairis e.

19 Agus an uair a bha e 'na shuidhe air caithir a' bhreitheanais, chuir a bhean *teachd-aireachd* d'a ionnsuidh, ag ràdh, Na biodh agad-sa gnothuch sam bith ris an fhìrean sin: oir is mòr a dh'fhulaing mise an diugh ann am bruidhear, air a shon-san.

20 Ach chuir na h-àrd-shag-

airt agus na seanairean impidh air a' phobull gu'n iarradh iad Barabas, agus gu milleadh iad Iosa

21 Agus fhreagair an t-uachdaran agus thubhairt e riu, Cò do'n dithis is àill leibh mise a chur fa sgaoil duibh? Thubhairt iadsan, Barabas.

22 Thubhairt Pilat riu, Ciod ma seadh a ni mi ri Iosa, d'an goirear Crìosd? Thubhairt iad ris uile, Ceusar e.

23 Agus thubhairt an t-uachdaran, C'ar son? ciod an t-olc a rinn e? ach is mòr gu mòr a ghlaodh iadsan, ag ràdh, Ceusar e.

24 Agus an uair a chunn-aic Pilat nach do bhuadhaich e bheag sam bith, ach gu'n d'éirich an tuilleadh buaireis, ghabh e uisge, agus dh'ionn-laid e a làmh an am fianuis an t-sluaigh, ag ràdh, A ta mise neòchiontach do fhuil an fhìrean so; faicibh-sa sin.

25 Agus fhreagair am pobull uile, agus thubhairt iad, Biodh 'fhuil oirnne, agus air ar cloinn.

26 An sin leig e fa sgaoil Barabas dhoibh: ach air dha Iosa a sgiùrsadh, thug e thairis e chum a cheusaidh.

27 An sin thug saighdearan an uachdarain leo Iosa do thalla a' bhreitheanais, agus chruinnich iad a' bhuidheann uile m'a thimchioll.

28 Agus air dhoibh a rùsgadh, chuir iad uime falluinn scarlaid.

29 Agus air dhoibh crùn

droighinn fhigheadh, chuir iad m'a cheann e, agus slat chuilce 'na làimh dheis: agus iùb iad an glùn 'na làthair, agus rinn iad fanoid air, ag ràdh, Gu'm beannaichear thu, a Rìgh nan Iudhach.

30 Agus thilg iad smugaid air, agus ghlac iad an t-slat chuilce, agus bhuail iad sa' cheann e.

31 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad an fhalluinn dheth, agus chuir iad 'eudach féin uime, agus thug iad leo e chum a cheusaidh.

32 Agus an uair a chaidh iad a mach, fhuair iad duine o Chirene, d'am b'ainm Simon: esan dh'éignich iad chum a chrann-ceusaidh-san a ghiùlan.

33 Agus an uair a thàinig iad gu ionad d'an ainm Golgota, sin r'a ràdh, àite cloiginn,

34 Thug iad dha r'a òl fionneur, measgta le domblas: agus air dha a bhlasadh, cha'n òladh se e.

35 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thrusgan eatorra, a' tilgeadh crannchuir, chum gu'n coimhliontadh an ni a labhradh leis an fhàidh, Roinn iad m'eudach eatorra, agus chuir iad crannchur air mo bhrat.

36 Agus shuidh iad, agus rinn iad faire air an sin:

37 Agus chuir iad a chùis-dhìtidh sgrìobhta os a cheann, IS E SO IOSA RIGH NAN IUDHACH.

38 An sin cheusadh maille ris dà ghaduiche; fear air a làimh dheis, agus fear eile air a làimh chli.

39 Agus thug iadsan a bha dol seachad toibheum dha, a' crathadh an ceann,

40 Agus ag ràdh, Thusa a leagas an teampull, agus a chuireas suas an trì làithibh e, fòir ort féin: ma's tu Mac Dhé, thig a nuas o'n chrann-cheusaidh.

41 Mar an ceudna thubhairt na h-ard-shagairt, maille ris na sgrìobhaichibh, agus na sean-airibh, a' fanoid air,

42 Shaor e daoine eile, e féin a shaoradh ni 'n comasach e: ma's e Rìgh Israeil, thig-eadh e nis a nuas o'n chrann-cheusaidh, agus creididh sinn e.

43 Chuir e a dhòigh an Dia: saoradh e a nis e, ma tha toil aige dha: oir thubhairt e, Is mise mac Dhé.

44 Agus thug na gaduichean, a cheusadh maille ris, am beum ceudna dha.

45 A nis o'n t-seathadh uair bha dorchadas air an tìr uile agus an naothadh uair.

46 Agus mu thimechioll na naothadh uaire dh'éigh Iosa le guth àrd, ag ràdh, Eli, eli, lama, sabachtani? is e sin r'a ràdh, Mo Dhia, mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi?

47 Agus air cluinntinn sin do chuid diubhsan a bha 'nan seasamh an sin, thubhairt iad, A ta am fear so a' glaothach air Elias.

48 Agus air ball ruith a h-aon diubh, agus ghabh e spong, agus lion e do fhiongeur i, agus air dha a cur air slait chuilce, thug e dha r'a òl.

49 Ach thubhairt càch, Leig dha, faiceamaid an tig Elias g'a thèarnadh.

50 Agus an uair a dh'éigh Iosa a ris le glaoth mòr, thug e suas a spiorad.

51 Agus, feuch, reubadh brat-roinn an teampuill 'na dhà chuid, o mhullach gu ìochdar; agus chrìothnuich an talamh, agus sgoilteadh na creagan:

52 Agus dh'fhosgladh na h-uaighean, agus dh'éirich mòran do chorpaidh nan naomh, a bha 'nan codal,

53 Agus chaidh iad a mach as na h-uaighibh an déigh 'ais-eirigh-san, agus chaidh iad a steach do'n bhaile naomh, agus nochdadh iad do mhòran.

54 A nis an uair a chunn-aic an ceannard-ceud, agus iadsan a bha maille ris a' coimhead Iosa, a' chrith-thalmhainn, agus na nithe eile a rinneadh, ghabh iad eagal mòr, ag ràdh, Gu firinneach b'e so Mac Dhé.

55 Agus bha an sin mòran bhan (ag amharc am fad,) a lean Iosa o Ghalile, a' frith-ealadh dha:

56 Am measgan robh Muire Magdalen, agus Muire màth-air Sheumais agus Ioseis, agus màthair cloinne Shebede.

57 Agus air teachd do'n

fheasgar, thàinig duine saoi-bhir o Arimatea, d'am b'ainm Ioseph, a bha e féin 'na dheisciobul aig Iosa mar an ceud-na.

58 Chaidh esan gu Pilat, agus dh'iarr e corp Iosa: an sin dh'àithn Pilat an corp a thabhairt *da*.

59 Agus ghlac Ioseph an corp, agus phaisg e ann an lìon-eudach fìor-ghlan e,

60 Agus chuir se e 'na uaigh nuaidh féin, a chladhaich e ann an carraig: Agus charuich e clach mhòr gu dorus na h-uaighe, agus dh'imich e roimhe.

61 Agus bha Muire Magdalen, agus a' Mhuire eile 'nan suidhe fa chomhair na h-uaighe.

62 A nis air an là màireach, an là'n déigh an ulluchaidh, chruinnicheadh na h-àrd-shagairt, agus na Phairisich gu Pilat.

63 Ag radh, A Thighearn, is cuimhne leinn an uair a bha am mealltair ud fathast beò, gu'n dubhairt e, Eiridh mi an déigh thri làithean.

64 Orduich uime sin an uaigh a bhi air a coimhead gu cinnteach gus an treas là, air eagal gu'n tig a dheisciobuil san oidhche, agus gu'n goid iad leo e, agus gu'n abair iad ris an t-sluagh, Dh'éirich e o na marbhaibh: agus mar sin bithidh am mearachd deir-eannach nì's miosa na'n ceud *mhearachd*.

65 Thubhairt Pilat riu, Tha

faire agaibh; imichibh, dean-aibh *an uaigh* cho téaruinte 's is aithne dhuibh.

66 Agus dh'imich iad agus rinn iad an uaigh cinnteach, a' cur seula air 'a chloich, maille ri faire.

CAIB. XXVIII.

AN déigh na sàbaid, aig briseadh na faire air a' cheud *là* do'n t-seachduin, thàinig Muire Magdalen, agus a' Mhuire eile, a dh'fhaicinn na h-uaighe.

2 Agus, feuch, bha crith-thalmhainn mhòr ann; oir thàinig aingeal an Tighearna nuas o nèamh, agus air teachd dha charuich e a' chlach o'n dorus, agus shuidh e oirre.

3 Agus bha a ghnùis mar dhealanach, agus 'eudach geal mar shneachdadh.

4 Agus air eagal roimhe chrìothnuich an luchd-coimhid, agus chaidh iad an riochd mairbh.

5 Ach fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e ris na mnaibh, Na biodh eagal oirbhe: oir a ta fhios agam gu bheil sibh ag iarraidh Iosa, a chaidh cheusadh.

6 Cha'n 'eil e 'n so; oir dh'éirich e, mar a thubhairt e: thigibh, faicibh an t-àit an robh an Tighearn 'na luidhe.

7 Agus imichibh gu luath, agus innsibh d'a dheiscioblubh gu'n d'éirich e o na marbhaibh: agus, feuch, tha e dol roimhibh do Ghalile; an

sin chi sibh e; feuch, thubhairt mise ribh e

8 Agus dh'imich iad gu luath o'n uaigh, le h-eagal agus mòr-ghairdeachas, agus ruith iad a dh'innseadh d'a dheiscioblubh.

9 Agus ag imeachd dhoibh-san a dh'innseadh d'a dheiscioblubh, feuch, thachair Iosa féin orra, ag ràdh, Fàilte dhuibh. Agus thàinig iad am fagus da, agus rug iad air a chosaibh, agus rinn iad aoradh dha.

10 An sin thubhairt Iosa riu, Na biodh eagal oirbh: imichibh, abraibh ri m' bràithribh iadsan a dhol do Ghalile, agus an sin chi iad mi.

11 Agus an uair a bha iad-san ag imeachd, feuch, thàinig cuid do'n luchd-faire do'n bhaile, agus nochd iad do na h-àrd-shagartaibh gach ni a thachair.

12 Agus air cruinneachadh dhoibh-san an ceann a chèile maille ris na seanairibh, agus air gabhail comhairle dhoibh, thug iad mòran airgid do na saighdearaibh,

13 Ag ràdh, Abraibh-sa gu'n d'thàinig a dheisciobuil anns an oidheche, agus gu'n do ghoid iad e, an uair a bha sinne 'nar codal.

14 Agus ma chluinneas an t-uachdaran so, cuiridh sinne impidh air, agus ni sinn sibhse tèaruinte.

15 Agus ghabh iad an t-airgiod, agus rinn iad mar a theagaisgeadh dhoibh: agus

a ta a' chainnt so air a h-aithris am measg nan Iudhach gus an là'n diugh.

16 An sin chaidh an t-aon deisciobul deug do Ghalile, do'n bheinn far an d'orduich Iosa dhoibh.

17 Agus an uair a chunnaic iad e, rinn iad aoradh dha : ach bha cuid aca fo amharus.

18 Agus thàinig Iosa, agus labhair e riu, ag ràdh, Thugadh dhomh-sa gach uile

chumhachd air nèamh agus air talamh.

19 Uime sin imichibh-sa, agus deanaibh deisciobuil do gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainm an Athar, agus a' Mhic, agus an Spioraid naomh ;

20 A' teagasg dhoibh gach uile nithe a dh'àithn mise dhuibh a choimhead : Agus, feuch, a ta mise maille ribh a ghnàth, gu deireadh an t-saoghail. Amen.

AN SOISGEUL A REIR MHARCUIS.

CAIB. I.

TOISEACH Soisgeil Iosa Crìosd, Mhic Dhé :

2 A réir mar a ta e sgrìobhta anns na fàidhibh, Feuch, cuiream mo theachdair roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

3 Guth an ti a dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

4 Bha Eoin a' baisteadh anns an fhàsach, agus a' searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacanna.

5 Agus chaidh a mach d'a ionnsuidh tìr Iudea uile, agus luchd-àiteachaidh Ierusalem, agus bhaisteadh leis iad uile ann an amhainn Iordain, ag aideachadh am peacanna.

6 Agus bha Eoin air eudachadh le fionna chàmhail, agus crìos leathair m'a leas-

raidh ; agus bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhaich.

7 Agus shearmonaich e, ag ràdh, A ta neach a' teachd a'm' dhéigh a's cumhachdaiche na mise, neach nach airidh mise air cromadh sìos agus barr-iall a bhròg fhuasgladh.

8 Bhaist mise gu dearbh sibh le h-uisge : ach baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomh.

9 Agus tharladh anns na làithibh sin, gu'n d'thàinig Iosa o Nasaret Ghalile, agus bhaisteadh e le h-Eoin ann an Iordan.

10 Agus air ball an uair a chaidh e suas as an uisge, chunnaic e na nèamhan air am fosgladh, agus an Spiorad mar choluman a' teachd a nuas air.

11 Agus thàinig guth o nèamh, *ag ràdh*, Is tusa mo

Mhac gràdhach, anns am bheil mo mhòr thlachd.

12 Agus air ball tharruing an Spiorad e do'n fhàsach.

13 Agus bha e 'n sin san fhàsach dà fhichead là air a bhuaireadh le Satan, agus bha e maille ris na fiadh-bheathaichibh, agus fhritheil na h-aingil dha.

14 Agus an déigh Eoin a chur am prìosan, thàinig Iosa do Ghalile, a' searmonachadh soisgeil rìoghachd Dhé,

15 Agus ag ràdh, Choimhlionadh an aimsir, agus a ta rìoghachd Dhé am fagus; deanaibh-sa aithreachas, agus creidibh an soisgeul.

16 Agus air dha bhi 'g imeachd ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e Simon, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir b'iasg-airean iad.)

17 Agus thubhairt Iosa riu, Thigibh a'm' dhéigh-sa, agus ni mi 'nur iasgairibh air daoineibh sibh.

18 Agus air ball dh'fhàg iad an lionta, agus lean iad esan.

19 Agus an uair a chaidh e beagan air aghaidh as a sin, chunnaic e Seumas *mac Shebede*, agus Eoin a bhràthair, agus iad san luing a' càradh an lionta.

20 Agus air ball ghairm e iad; agus dh'fhàg iad Sebede an athair san luing maille ris an luchd-tuarasdail, agus lean iad esan.

21 Agus chaidh iad a steach

do Chapernaum; agus air ball air dha dol a stigh do'n t-sionagog air an t-sàbaid, theagaisg e.

22 Agus ghabh iad iongant-as r'a theagasg: oir bha e 'gan teagasg mar neach aig an robh ùghdarras, agus cha b'ann mar na sgrìobhaichean.

23 Agus bha 'nan sionagog-san neach anns an robh spiorad neòghlan, agus ghlaodh e,

24 Ag ràdh, Leig leinn; ciod ar gnothuch-ne riut, Iosa o Nasaret? an d'thàinig thu g'arsgrios-ne? Is aithne dhomh cò thu, aon naomh Dhé.

25 Agus chronnich Iosa e, ag ràdh, Bi a' d' thosd, agus thig a mach as.

26 Agus an uair a reub an spiorad neòghlan e, agus a ghlaodh e le guth àrd, thàinig e mach as.

27 Agus ghabh iad mòr-iongantas uile, ionnus gu'n robh iad a' cur na ceisde so r'a chéile, ag ràdh, Ciod e so? Ciod e an teagasg nuadh so? oir le h-ùghdarras a ta e toirt orduigh eadhon do na spioradaibh neòghlan, agus tha iad ùmhal dha.

28 Agus chaidh a chliù air ball a mach air feadh na tìre uile timcheall Ghalile.

29 Agus gun dàil, air dhoibh dol a mach as an t-sionagog, chaidh iad a steach do thigh Shimoin agus Aindreas, maille ri Seumas agus Eoin.

30 Ach bha màthair-chéile Shimoin 'na luidhe ann am

fiabhrus; agus ghrad labhair iad ris uimpe.

31 Agus thàinig esan agus thog e i, a' breith air làimh oirre; agus air ball dh'fhàg am fiabhrus i, agus fhritheil i dhoibh.

32 Agus an uair a bha 'm feasgar ann, air do'n ghréin dol fuidhe, thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus iadsan anns an robh deamhain.

33 Agus bha'm baile uile air a chruinneachadh chum an doruis.

34 Agus leighis e mòran air an robh iomadh gnè eucail, agus thilg e mach mòran dheamhan, agus cha d'fhulaing e do na deamhnaibh labhairt, air son gu'm b'aithne dhoibh e.

35 Agus air dha éirigh sa' mhaduinn, fada roimh là, chaidh e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail, agus rinn e urnuigh an sin.

36 Agus lean Simon, agus an dream a bha maille ris e.

37 Agus air fhaotainn dhoibh thubhairt iad ris, A ta gach uile neach ga d'iarraidh.

38 Agus thubhairt esan riu, Rachamaid a dh'ionnsuidh nam bailtean eile làimh ruinn, chum gu'n searmonaich mi an sin mar an ceudna: oir is ann a chum na crìche so thàinig mise mach.

39 Agus shearmonaich e 'nan sionagogaibh air feadh Ghalile uile, agus thilg e mach na deamhain.

40 Agus thàinig lobhar d'a ionnsuidh, a' guidhe air, agus a' lùbadh a ghluin da, agus ag ràdh ris, Ma's àill leat, tha thu comasach air mise a dheanamh glan.

41 Agus ghabh Iosa truas mòr dheth, agus air sìneadh a mach a làimhe, bhean e ris, agus thubhairt e ris, Is àill leam; bi-sa glan.

42 Agus co luath as a labhair e, air ball dh'fhalbh an luibhre uaith, agus rinneadh glan e.

43 Agus thug e geur-ordugh dha, agus air ball chuir e air falbh e;

44 Agus thubhairt e ris, Feuch nach innis thu bheag do neach air bith: ach imich, nochd thu féin do'n t-sagart, agus tabhair mar ìobairt air son do ghlanaidh na nithe a dh'àithn Maois, mar fhianuis dhoibh.

45 Agus air dhasan dol a mach, thòisich e air innseadh gu ro-fhollaiseach, agus air a chùis a sgaoileadh mu'n cuairt, air chor as nach feudadh Iosa dol tuilleadh gu follaiseach a steach do'n bhaile; ach bha e mach ann an àitibh uaigneach: agus thàinig iad d'a ionnsuidh as gach àird.

CAIB. II.

A GUS an dèigh làithean àraidh, chaidh e a rìs a steach do Chapernaum; agus chualas esan a bhi san tigh.

2 Agus air ball chruinnich-eadh mòran an ceann a chéile,

air chor as nach robh àit a chumadh *iad*, eadhon timchioll an doruis: agus labhair e am focal riu.

3 Agus thàinig iad, a' toirt d'a ionnsuidh neach air an robh am pairilis, air a ghiùlan le ceathrar.

4 Agus a chionn nach b'urrainn iad teachd am fagus da leis an t-sluagh, rùisg iad mullach an tighe anns an robh e: agus air dhoibh a tholladh, leig iad sìos an leabadh air an robh an neach a bha tinn leis a' phairilis 'na luidhe.

5 'Nuair chunnaic Iosa an creidimh-san, thubhairt e ris an neach air an robh am pairilis, A mhic, tha do pheacanna air am maitheadh dhuit.

6 Ach bha dream àraidh do na sgrìobhaichibh 'nan suidhe an sin, agus iad a' reusonachadh 'nan cridheachaibh féin,

7 C'ar son a ta am fear so a' labhairt toibheim mar so? Cò dh'fheudas peacanna a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

8 Agus air ball air aithneachadh do Iosa 'na spiorad féin gu'n robh iadsan a' reusonachadh mar sin annta féin, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a' reusonachadh nan nithe sin ann bhur cridheachaibh?

9 Cò aca is usadh a ràdh ris an neach air am bheil am pairilis, Tha do pheacanna air am maitheadh dhuit, no a ràdh, Eirich, agus tog do leabadh, agus imich?

10 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu bheil ùghdarras aig

Mac an duine peacanna a mhaitheadh air thalamh, (thubhairt e ris an fhear air an robh am pairilis,)

11 A ta mi ag ràdh riut, Eirich, agus tog do leabadh, agus imich do d' thigh.

12 Agus dh'éirich esan air ball, agus thog e an leabadh, agus chaidh e mach 'nam fianuis uile, ionnus gu'n robh mòr-iongantas orra uile, agus gu'n do ghlòraich iad Dia, ag ràdh, Cha'n fhaca sinne riamh a leithid so.

13 Agus chaidh e mach a ris ri taobh na mara; agus thàinig an sluagh uile d'a ionnsuidh, agus theagaisg e iad.

14 Agus ag dol seachad da, chunnaic e Lebhi *mac* Alpheuis 'na shuidhe aig àite togail na cìse, agus thubhairt e ris, Lean mise. Agus dh'éirich e, agus lean se e.

15 Agus tharladh, 'nuair a shuidh Iosa chum bìdh 'na thigh-san, gu'n do shuidh mòran chis-mhaor agus pheacach maille ri Iosa, agus r'a dheisciobluibh: oir bha mòran ann, agus lean iad e.

16 Agus an uair a chunnaic na sgrìobhaichean agus na Phairisich esan ag itheadh maille ri cis-mhaoraibh agus ri peacachaibh, thubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a ta e ag itheadh agus ag òl maille ri cis-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

17 Agus an uair a chuala Iosa so, thubhairt e riu, Cha'n 'eil feum acasan a ta slàn air

an léigh, ach acasan a ta tinn: cha d' thàinig mise a ghairm nam firean, ach nam peacach chum aithreachais.

18 Agus bu ghnàth le deis-aibhluibh Eoin, agus nam Phairiseach a bhi trasgadh: agus thàinig iad, agus thubhairt iad ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin, agus nam Phairiseach ri trasgadh, agus nach 'eil do dheisciobuil-sa a' trasgadh.

19 Agus thubhairt Iosa riu, Am bheil clann seòmair an fhir nuadh-phòsda comasach air trasgadh a dheanamh, am feadh a bhitheas am fear nuadh-phòsda maille riu? am feadh a ta am fear nuadh-phòsda aca maille riu, cha'n fheud iad trasgadh a dheanamh.

20 Ach thig 'na làithean anns an toirear am fear nuadh-phòsda uatha; agus an sin ni iad trasgadh sna làithibh sin.

21 Agus cha'n 'eil duine sam bith a dh'fhuaigheas mìr do eudach nuadh air sean eudach; no, *ma dh'fhuaigheas*, buinidh am mìr nuadh, a chuireadh g'a lìonadh suas, as an t-sean eudach, agus nithear an reubadh ni's miosa.

22 Agus cha chuir duine air bith fion ùr ann an seann searragaibh; no brisidh am fion nuadh na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach is còir fion nuadh a chur ann an searragaibh nuadha.

23 Agus tharladh gu'n

deachaidh e troimh na h-ach-aibh arbhair air là na sàbaid; agus thòisich a dheisciobuil, ag imeachd dhoibh, ris na diàsan arbhair a spionadh.

24 Agus thubhairt na Phairisich ris, Feuch, c'ar son a ta iad a' deanamh an ni nach 'eil ceaduichte air là na sàbaid?

25 Agus thubhairt esan riu, Nach da leugh sibhse riamh ciod a rinn Daibhidh, 'nuair a bha uireasbhuidh air, agus ocras air féin agus orra-san a bha maille ris?

26 Cionnusa chaidh e steach do thigh Dhé ann an làithibh Abiatair an àrd-shagairt, agus a dh'ith e aran na fianuis, nach 'eil ceaduichte do neach air bith itheadh, ach do na sagartaibh, agus a thug e mar an ceudna do'n dream a bha maille ris?

27 Agus thubhairt e riu, Dh'orduicheadh an t-sàbaid air son an duine, cha-n e an duine air son na sàbaid:

28 Air an aobhar sin is Tighearna Mac an duine air an t-sàbaid féin.

CAIB. III.

A GUS chaidh e ris a steach do'n t-sionagag; agus bha an sin duine aig an robh làmh sheargta.

2 Agus rinn iad faire air, a dh'fheuchainn an leighiseadh se e air là na sàbaid, chum gu'm biodh cùis-dhìtidh aca 'na aghaidh.

3 Agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh

sheargta, Eirich sa' mheadh-on.

4 Agus thubhairt e riu, Am lheil e ceaduichte maith a dheanamh air làithibh na sàbaid, no olc? anam a thèarnadh, no a sgrios? ach dh'fhan iadsan 'nan tosd.

5 Agus an uair a dh'amhairc e mu'n cuairt orra le feirg, air dha bhi doilich air son cruais an cridhe, thubhairt e ris an duine, Sin a mach do làmh. Agus shìn e mach i: agus rinneadh slàn i mar an làmh eile.

6 Agus chaidh na Phairisich a mach, agus ghabh iad combairle air ball maille ri luchd-leanmhuinn Heroid 'na aghaidh-san, cionnus a dh'fheudadh iad a sgrios.

7 Ach chaidh Iosa maille r'a dheisciobluibh a leth chum na mara: agus lean sluagh mòr e o Ghalile, agus o Iudea,

8 Agus o Ierusalem, agus o Idumea, agus o thaobh thall Iordain; agus iadsan a bha timchioll Thiruis agus Shidoin, thàinig cuideachd mhòr dhiubh d'a ionnsuidh, 'nuair a chual iad cia mòr na nithe a rinn e.

9 Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, long bheag a bhi feitheamh air, air son an t-sluaigh, chum nach dòmhluicheadh iad e:

10 Oir leighis e mòran; ionnus gu'n do dhlùth-theann iad ris, a mhead 's air an robh plàighean, chum gu'm beanadh iad ris.

11 Agus na spiorada neo-ghlan, an uair a chunnaic iad e, shleuchd iad da, agus ghlaodh iad, ag ràdh, Is tusa Mac Dhé.

12 Agus thug e sparradh teann dhoibh nach deanadh iad aithnichte e.

13 Agus chaidh e suas gu beinn, agus ghairm e iadsan a b'àill leis: agus thàinig iad d'a ionnsuidh.

14 Agus dh'orduich e dà fhear dheug, chum gu'm biodh iad maille ris, agus gu'n cuir-eadh e mach iad a shearmonachadh;

15 Agus gu'm biodh aca cumbachd a leigheas euslainte, agus a thilgeadh a mach dheamhan.

16 Agus air Simon thug e Peadar mar cho-ainm:

17 Agus Seumas *mac* Shebede, agus Eoin bràthair Sheumais, (agus orra-san thug e Boanerges mar cho-ainm, is e sin ri ràdh, Clann na tair-neanaich.)

18 Agus Aindreas, agus Philip, agus Bartolomeus, agus Mata, agus Tomas, agus Seumas *mac* Alpheuis, agus Tadeus, agus Simon an Canaanach,

19 Agus Iudas Iscariot, an neach sin a bhrath e: agus chaidh iad do thigh.

20 Agus chruinnicheadh an sluagh a rìs, ionnus nach robh e'n comas doibh uiread as aran itheadh.

21 Agus an uair a chual a chairdean so, thàinig iad a mach a bhreith air: oir thu-

bhairt iad, Tha e air mbi-chéill.

22 Agus thubhairt na sgrìobhaichean a thàinig a nuas o Ierusalem, A ta Beel-sebub aige, agus is ann troimh phrionnsa nan deamhan a ta e tilgeadh a mach dheamhan.

23 Agus ghairm e iad d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu ann an cosamhlachdaibh, Cionnus a dh'fheudas Satan Satan a thilgeadh a mach?

24 Agus ma bhitheas rìogh-achd roinnte 'na h-aghaidh féin, cha'n urrainn an rìogh-achd sin seasamh.

25 Agus ma bhitheas tigh air a roinn 'na aghaidh féin, cha'n urrainn an tigh sin seasamh.

26 Agus ma dh'éireas Satan 'na aghaidh féin, agus gu'm bi e roinnte, cha'n urrainn e seasamh, ach a ta crìoch aige.

27 Cha'n urrainn neach air bith dol a steach do thigh duine làidir, agus 'airneis a thogail leis, mur ceangail e 'n duine làidir an toiseach; agus an sin creachaidh e a thigh.

28 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gu maithear na huile pheacanna do chloinn nan daoine, agus gach toibheum a labhras iad.

29 Ach ge b'e labhras toibheum an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha'n fhaigh e maith-eanas a chaidh, ach a ta e an cunnart peanais shiorruidh;

30 Air son gu'n dubhairt iad, Tha spiorad neòghlan aige.

31 An sin thàinig a bhràith-rean agus a mhàthair, agus air dhoibh seasamh a muigh, chuir iad fios d'a ionnsuidh, a' gairm air.

32 Agus bha 'n sluagh 'nan suidhe m'a thimchioll; agus thubhairt iad ris, Feuch, a ta do mhàthair agus do bhràith-rean a muigh ga d' iarraidh.

33 Agus fhreagair e iad, ag ràdh, Cò i mo mhàthair, no mo bhràithrean?

34 Agus sheall e mu'n cuairt orra-san a bha 'nan suidhe m'a thimchioll, agus thubhairt e, Feuch mo mhàthair agus mo bhràithrean.

35 Oir ge b'e neach a ni toil Dé, is esan mo bhràthair, agus mo phiuthar, agus mo mhàthair.

CAIB. IV.

A GUS thòisich e air teagasg a ris làimh ris a' mhuir; agus chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh, ionnus gu'n deachaidh e steach do luing, agus gu'n do shuidh e air a' mhuir; agus bha'n sluagh uile ri taobh na mara air tìr.

2 Agus theagaisg e dhoibh mòran do nithibh ann an cosamhlachdaibh, agus thubhairt e riu 'na theagasg,

3 Eisidibh; Feuch, chaidh fear-cuir a mach a chur sìl:

4 Agus tharladh 'nuair chuir e an sìol, gu'n do thuit cuid deth ri taobh an rathaid, agus thàinig eunlaith an athair, agus dh'ith iad suas e.

5 Agus thuit cuid eile dheth

air fearann creagach, far nach robh mòr thalamh aige; agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrìgh nach robh doimhne talmhainn aige:

6 Ach air do'n ghréin éirigh, loisgeadh e; agus a chionn nach robh freumh aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid eile am measg droighinn, agus dh'fhàs an droighionn suas, agus thachd se e, agus cha d'thug e toradh uaith.

8 Agus thuit cuid eile air talamh maith, agus thug e toradh uaith a' fàs suas agus a' meudachadh; agus thug e mach, cuid a dheich thar fhichead uiread, agus cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *'s a chuireadh*.

9 Agus thubhairt e riu, An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus an uair a bha e 'na aonar, dh'fhiosraich iadsan, a bha mu'n cuairt da, maille ris an dà fhear dheug, an cosamhlachd deth.

11 Agus thubhairt e riu, Dhuibhse thugadh eòlas a ghabhail air nithibh dìomhair ròghachd Dhé: ach dhoibhsan a ta an leth muigh nithear gach ni an cosamhlachdaibh:

12 Chum asag faicinn doibh gu'm faic iad, agus nach aithnich iad, agus ag cluinntinn dhoibh gu'n cluinn iad, agus nach tuig iad; air eagal àm air bith gu'm pilleadh iad, agus gu'm biodh *am* peacanna air am maitheadh dhoibh.

13 Agus thubhairt e riu, Nach aithne dhuibh an cosamhlachd so? agus cionnus ma ta a thuigeas sibh gach uile chosamhlachd?

14 Tha 'm fear-cuir a' cur an fhocail.

15 Agus is iad so iadsan ri taobh an rathaid, anns an cuir-ear am focal, an déigh dhoibh a chluinntinn, air ball a ta Satan a' teachd, agus a' togail leis an fhocail, a shìol-chuireadh 'nan cridheachaibh.

16 Agus is iad so iadsan mar an ceudna a chuireadh air fearann creagach; muinntir, an uair a chluinneas iad am focal, a ghabhas e air ball le gairdeachas:

17 Agus cha'n 'eil freumh aca annta féin, ach mairidh iad rè sealain; 'na dhéigh sin 'nuair a dh'éireas àmhghar no geur-leanmhuinn air son an fhocail, air ball a ta iad a' gabhail oilbheim.

18 Agus is iad so iadsan a chuireadh am measg an droighinn, an dream a dh'éisdeas ris an fhocal;

19 Agus a ta ro chùram an t-saoghail so, agus mealltaireachd saoihbreis, agus anamianna nithe eile teachd a steach, agus a' tachdadh an fhocail, agus nithear neo-thorach e.

20 Agus is iad so iadsan a chuireadh ann an talamh maith; an dream a chluinneas am focal, agus a ghabhas e, agus a bheir a mach toradh, cuid a dheich thar fhichead uiread,

cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *as a chuireadh*.

21 Agus thubhairt e riu, An toirear coinneal chum gu'n cuirear i fuidh bheul soithich, no fuidh leabaidh? nach ann a chum a cur ann an coinn-leir?

22 Oir cha'n 'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear; agus cha robh ni air bith an cleith, nach tig am follais.

23 Ma ta cluasa chum éisd-eachd aig neach air bith, éisd-eadh e.

24 Agus thubhairt e riu, Thugaibh fa'near ciod a chluinneas sibh: leis an tomhas a thomhaiseas sibh, tomhaisear dhuibh féin; agus bheirear tuilleadh dhuibh-sa ta 'g éisd-eachd.

25 Oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha: agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheir-ear uaith an ni sin féin a ta aige.

26 Agus thubhairt e, Is amhuil rìoghachd Dhé, mar gu'n cuireadh duine sìol anns an talamh,

27 Agus gu'n coidleadh e, agus gu'n éireadh e a dh'oidh-che agus a là, agus gu'n gin-eadh an sìol, agus gu'm fàs-adh e suas, air dòigh nach fhios da.

28 Oir bheir an talamh a mach toradh uaith féin, air tùs am fochann, a rìs an dias, an déigh sin an làn arbhar anns an dèis.

29 Ach an uair a ta 'n tor-

adh abaich, air ball cuiridh e an corran ann, a chionn gu bheil am fogharadh air teachd.

30 Agus thubhairt e, Ciod *an ni* ri 'n samhluich sinn rìoghachd Dhé? no ciod e an cosamhlachd leis an coimh-meas sinn i?

31 *Is* cosmhuil i ri gràinne mustaird, ni, 'nuair a chuirear san talamh e, a's lugha do na h-uile phòraibh a ta air thalamh.

32 Ach an déigh a chur, fàsaidh e suas, agus cinnidh e ni's mò na luibh sam bith eile, agus fàsaidh geugan mòra air; ionnus gu'm feud eun-laith an athair nid a dheanamh fuidh a sgàile.

33 Agus le iomadh d'a leith-idibh sin do chosamhlachdaibh labhair e am focal riu, a réir mar a b'urrainn iad a chluinntinn.

34 Ach gun chosamhlachd cha do labhair e riu: Agus mhìnich e na h-uile nithe d'a dheisciobluibh féin air leth.

35 Agus thubhairt e riu air an là sin féin, air teachd do'n fheasgar, Rachamaid thairis do'n taobh eile.

36 Agus an uair a sgaoil iad an coimhthional, thug iad leo esan anns an luing mar a bha e; agus bha longa beaga eile maille ris mar an ceudna.

37 Agus dh'éirich doinionn mhòr ghaoithe, agus leum na tonnan a steach do'n luing, air chor as gu'n robh i nis làn.

38 Agus bha esan ann an deireadh na luinge, 'na chodal

air cluasaig: agus dhùisg iad e, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, nach 'eil suim agad gu'n caillear sinn?

39 Agus dh'éirich e, agus chronuich e a' ghaoth, agus thubhairt e ris an fhairge, Tosd, bi sàmhach. An sin luidh a' ghaoth, agus bha fèath mòr ann.

40 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh co eagalach? cionnus nach 'eil creidimh agaibh.

41 Agus ghabh iad eagal ro mhòr, agus thubhairt iad r'a chéile, Ciod e an duine so, gu bheil a' ghaoth, agus an fhairge féin ùmhal da?

CAIB. V

AGUS thàinig iad gu taobh eile na mara, gu dùthaich nan Gadarach.

2 Agus an uair a chaidh e mach as an luing, air ball thachair air as na h-àitibh-adhlaic, duine anns an robh spiorad neòghlan,

3 Aig an robh a chòmh-nuidh sna h-àitibh-adhlaic; agus cha b'urrainn neach air bith a cheangal, eadhon le slabhraidhibh:

4 Oir chaidh a cheangal gu tric le geimhlibh agus le slabhraidhibh, agus tharruing e na slabhraidhean as a chéile, agus mhìn-bhris e na geimblean: Agus cha b'urrainn duine sam bith a cheannsachadh.

5 Agus bha e ghnàth, a là agus a dh'oidheche, sna beanntaibh, agus sna h-ionadaibh-

adhlaic, a' glaothaich, agus 'ga ghearradh féin le clach-aibh.

6 Ach an uair a chunnaic e Iosa fada uaith, ruith e agus shleuchd e dha,

7 Agus ghlaodh e le guth mòr, agus thubhairt e, Ciod mo ghnothuch-sa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro àirde? tha mi a' cur ort á h-uchd Dé, gun mo phianadh.

8 (Oir thubhairt e ris, Thig a mach as an duine, a spioraid neòghloin.)

9 Agus dh'fhiosraich e dheth, Ciod is ainm dhuit? Agus fhreagair esan, ag ràdh, Legion is ainm dhomh: oir a ta sinn mòran ann.

10 Agus ghuidh e gu ro gheur air, gun e g'an cur a mach as an dùthaich sin.

11 Agus bha treud mòr mhuc an sin, ag ionaltradh am fagus do'n bheinn.

12 Agus ghuidh na deamhain uile air, ag ràdh, Cuir sinne dh'ionnsuidh nam muc, chum gu'n rachamaid a steach ann-ta.

13 Agus air ball thug Iosa cead doibh; agus air dol a mach do na spioradaibh neòghlan, chaidh iad a stigh anns na mucaibh, agus ruith an treud sìos gu dian le àite cas do'n fhairge, (bha iad mu thimchioll dà mhìle,) agus thachdadh iad san fhairge.

14 Agus theich iadsan a bha 'g ionaltradh nam muc, agus dh'innis iad sin, araon anns a' bhaile, agus anns an

tìr. Agus chaidh iad a mach a dh'fhaicinn ciod e an ni ud a thachair.

15 Agus thàinig iad chum Iosa, agus chunnaic iad an ti anns an robh an deamhan, agus aig an robh an legion, 'na shuidhe, agus eudach uime, agus a chiall aige; agus ghabh iad eagal.

16 Agus dh'innis iadsan a chunnaic e dhoibh, cionnus a thachair do'n ti anns an robh an deamhan, agus mu thimchioll nam muc.

17 Agus thòisich iad ri guidhe air imeachd a mach as an crìochaibh.

18 Agus air dha dol a stigh san luing, ghuidh an ti anns an robh an deamhan air, gu'm feudadh e bhi maille ris.

19 Gidheadh cha do leig Iosa leis, ach thubhairt e ris, Imich dhachaidh dh'ionnsuidh do mhuinntir, agus innis dhoibh meud nan nithe a rinn an Tighearna dhuit, agus gu'n d'rinn e tràcair ort.

20 Agus dh'imich esan, agus thòisich e ri chur an céill ann an Decapolis meud nan nithe a rinn Iosa dha: agus ghabh iad iongantais uile.

21 Agus 'nuair a chaidh Iosa a ris thairis anns an luing do'n taobh eile, chruinnich eadh sluagh mòr d'a ionnsuidh; agus bha e làimh ris a' mhuir.

22 Agus, feuch, thàinig aon do uachdaranaibh nan sionagag, d'am b'ainm Iairus; agus an uair a chunnaic e esan, leig se e féin sìos aig a chosaibh.

23 Agus ghuidh e gu dùrachdach air, ag ràdh, A ta mo nighean bheag ann an cunnart grad bhàis; thig, *tha mi a' guidhe ort*, agus leag do làmh an oirre chum gu'n slànuich-e ar i, agus mairidh i beò.

24 Agus dh'imich Iosa maille ris; agus lean sluagh mòr e, agus dhòmhluich iad e.

25 Agus *bha* bean àraidh an sin, air an robh dòrtadh fola rè dhà bhliadhna dheug,

26 Agus dh'fhulaing i mòran o iomadh léigh, agus chaith i na bha aice, agus cha b' fheairrd i bheag e, ach gu'm bu mhiosd;

27 'Nuair a chual i iomradh air Iosa, thàinig i am measg an t-sluaigh o chùlaobh, agus bhean i r'a eudach:

28 Oir thubhairt i, Ma dh'fheudas mi beantuinn ach r'a eudach, slànuichear mi.

29 Agus air ball thiormaicheadh tobar a fola; agus dh'aithnich i air a corp féin, gu'n do leighiseadh i o'n phlàigh sin.

30 Agus dh'aithnich Iosa air ball ann féin gu'n deachaidh cumhachd a mach as, agus air dha tionndadh san t-sluaigh, thubhairt e, Cò a bhean ri m' eudach?

31 Agus thubhairt a dheisciobuil ris, A ta thu faicinn gu bheil an sluagh gad' dhòmh-lachadh, agus an abair thu, Cò a bhean rium?

32 Agus dh'amhaire e mu'n cuairt g'a faicinn-sa a rinn so.

33 Ach air do'n mhnai bhi

fo eagal agus air chrith, air aithneachadh an nì a rinneadh innte, thàinig i, agus leig si i féin sìos 'na làthair, agus dh'innis i an fhirinn uile dha.

34 Agus thubhairt e rithe, A nighean, shlànuich do chreidimh thu; imich an sìth, agus bi slàn o d' phlàigh.

35 Am feadh a bha e fathast a' labhairt, thàinig *dream* o *thigh* uachdarain na sionagoig, ag ràdh, Fhuair do nighean bàs; c'ar son a chuireadh tu tuilleadh dragha air a' mhaighstir?

36 Co luath is a chual Iosa an còmhraidh so a labhradh, thubhairt e ri uachdaran na sionagoig, Na biodh eagal ort, a mhàin creid.

37 Agus cha d'fhulaing e do neach air bith a leantuinn, ach Peadar, agus Seumas, agus Eoin bràthair Sheumais.

38 Agus thàinig e gu tigh uachdarain na sionagoig, agus chunnaic e an iomairt agus iadsan a bha gul, agus a' caoineadh gu mòr.

39 Agus 'nuair thàinig e a steach, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ris an iomairt so, agus ri bròn? cha'n 'eil an nigheanag marbh, ach 'na codal.

40 Agus rinn iadsan gàire fanoid air: ach air dhasan an cur uile mach, thug e leis ath-air agus màthair na nighinn, agus iadsan a bha maille ris, agus chaidh e steach far an robh an nigheanag 'na luidhe

41 Agus rug e air an nigh-

eanaig air làimh, agus thubhairt e rithe, Talitha-cumi; 's e sin, air eadar-mhìneachadh, A chailin, (a ta mise ag ràdh riut,) éirich.

42 Agus air ball dh'éirich an nigheanag, agus dh'imich i; oir bha i dà bhliadhna dheug a *dh'aois*: agus ghabh iad iongantas anabarrach.

43 Agus thug e ordugh teann doibh, nach faigheadh duine air bith fios air so; agus dh'àithn e *càileigin* a thoirt di r'a itheadh.

CAIB. VI.

AGUS chaidh e mach as a sin, agus thàinig e d'a dhùthaich féin; agus lean a dheisciobuil e.

2 Agus an uair a thàinig an t-sàbaid, thòisich e air teagasg anns an t-sionagog: agus air do mhòran a chluinntinn, ghabh iad iongantas, ag ràdh, Cia uait a ta na nithe sin aig an fhear so? Agus ciod e an gliocas so thugadh dha, gu bheil a leithid so do fheartaibh air an deanamh le a làmhaibh-san?

3 Nach e so an saor, mac Mhuire, bràthair Sheumais, agus Ioseis, agus Iudais, agus Shimoin? Agus nach 'eil a pheathraiche an so maille ruinn? Agus fhuair iad oilbheum ann.

4 Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich féin, agus am measg a chairdean, agus 'na thigh féin.

5 Agus cha robh e 'n comas da mìorbhuil air bith a dheanamh an sin, saor o gu'n do chuir e a làmhnan air beagan do mhuinntir a bha tinn, agus gu'n do leighis e *iad*.

6 Agus bha iongantais air air son am mi-chreidimh. Agus chaidh e timchioll nam bailtean, a' teagasg.

7 Agus ghairm e d'a ionnsuidh an dà fhear dheug, agus thòisich e air an cur a mach dithis agus dithis; agus thug e dhoibh cumhachd air spioradaibh neòghlan;

8 Agus dh'àithn e dhoibh gun ni air bith thoirt leo air son na slighe, ach lorg a mhàin; gun mhàla, gun aran, gun airgiod 'nan sporan:

9 Ach bonn-bhròga *bhi* air an cosaibh, agus gun dà chòta bhi umpa.

10 Agus thubhairt e riu, Ge b'e ionad air bith anns an téid sibh a steach do thigh, an sin fanaibh gus am falbh sibh as an àite sin.

11 Agus cò air bith iad nach gabh ribh, agus nach éisd ribh, air dhuibh imeachd as an àite sin, crathaibh an duslach a bhitheas fo 'ur cosaibh, mar fhianuis 'nan aghaidh. Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gur so-iomchaire a bhitheas e do Shodom agus do Ghomorah ann an là a' bhreitheanais, na do'n bhaile sin.

12 Agus chaidh iad a mach, agus shearmonaich iad gu'n deanadh *daoine* aithreachas.

13 Agus thilg iad a mach

mòran dheamhan, agus dh'ung iad le h-oladh mòran a bha tinn, agus leighis siad iad.

14 Agus chual Herod an rìgh *uime*, (oir chaidh 'ainm am follais;) agus thubhairt e, A ta Eoin Baiste air éirigh o na marbhaibh, agus uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

15 Thubhairt cuid eile, Gur e Elias a t'ann. Agus thubhairt cuid eile, Gur fàidh a t'ann, no mar aon do na fàidhibh.

16 Ach an uair a chual Herod so, thubhairt e, Is e Eoin d'an do chuir mise an ceann, a th'ann; dh'éirich e o na marbhaibh.

17 Oir chuir Herod féin a mach agus ghlac e Eoin, agus cheangail e ann am prìosan e, air son Herodias bean phòsda Philip, a bhràthar féin, do bhrìgh gu'n do phòs e i.

18 Oir thubhairt Eoin ri Herod, Cha'n 'eil e ceaduichte dhuit bean do bhràthar a bhi agad.

19 Uime sin bha diom mòr aig Herodias ris, agus bu mhiann leatha a chur gu bàs; ach cha b'urrainn i.

20 Oir bha eagal Eoin air Herod, air dha fios a bhi aige gu'm bu duine ceart agus naomh e, agus thug e fa'near e; agus 'nuair a chual se e, rinn e mòran do nithibh *air a chomhairle*, agus dh'éisd e ris gu toileach.

21 Agus air teachd do là iomchuidh, rinn Herod, air

co-ainm an là an d'rugadh e, suipeir d'a uaislibh, agus d'a àrd-cheannardaibh, agus do mhaithibh Ghalile :

22 Agus an uair a chaidh nighean Herodiais so steach, agus a rinn i dannta, thaitinn i ri Herod agus riu-san a shuidh maille ris, agus thubhairt an rìgh, ris a' chailin, Iarr ormsa ge b'e ni is àill leat, agus bheir mi dhuit e.

23 Agus thug e mionnan di, Ge b'e ni a dh'iarras tu orm, bheir mi dhuit e, gu leth mo rìoghachd.

24 Agus an uair a chaidh i mach thubhairt i r'a màthair, Ciod a dh'iarras mi? Agus thubhairt ise, Ceann Eoin Bhaiste.

25 Agus chaidh i air ball le cabhaig a steach a dh'ionnsuidh an rìgh, agus dh'iarr i, ag ràdh, Is àill leam gu'n tugadh tu dhomh gun dàil ceann Eoin Bhaiste air mèis.

26 Agus bha 'n rìgh ro dhoilich; *gidheadh* air son a mhionnan, agus an dream a bha 'nan suidhe maille ris, cha robh toil aige a diultadh.

27 Agus air ball chuir an rìgh a mach fear-millidh, agus dh'aithn e a cheann a thoirt a steach: agus dh'imich esan agus thug e an ceann deth anns a' phrìosan;

28 Agus thug e a cheann leis air mèis, agus thug e do'n chailin e: agus thug an cailin d'a màthair e.

29 Agus an uair a chual a dheisciobuil *sin*, thàinig iad

agus thog iad a chorp, agus chuir iad ann an uaigh e.

30 Agus chruinnicheadh na h-Abstoil chum Iosa, agus dh'innis iad da na h-uile nithe, araon gach ni a rinn iad, agus gach ni a theagaisg iad.

31 Agus thubhairt e riu, Thigibh-sa air leth do àit uaigneach, agus gabhaibh fois car tamuill bhig: Oir bha mòran a' teachd agus a' dol, agus cha robh ùine aca uiread as biadh itheadh.

32 Agus chaidh iad gu àite fasail ann an luing air leth.

33 Agus chunnaic an sluagh iadsan a' falbh, agus dh'aithnich mòran e, agus ruith iad d'an cois as na bailtibh uile an sin, agus bha iad rompa, agus chruinnicheadh iad d'a ionnsuidh.

34 Agus an uair a chaidh Iosa mach, chunnaic e sluagh mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, a chionn gu'n robh iad mar chaoraich gun bhuachail aca: agus thòisich e air mòran do nithibh a theagasg dhoibh.

35 Agus an uair a bha nis mòran do'n là air dol seachad, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag ràdh, A ta 'n t-àite so fàs, agus a ta nis mòran do'n là *air dol thairis*:

36 Leig air falbh iad, chum gu téid iad do'n tìr mu'n cuairt, agus do na bailtibh, agus gu ceannaich iad biadh dhoibh féin: oir cha'n eil ni air bith aca r'a itheadh.

37 Ach fhreagair esan, a-

gus thubhairt e riu, Thugaibh-sa dhoibh r'a itheadh. Agus thubhairt iadsan ris, An téid sinn agus an ceannaich sinn luach dhà cheud pèghinn a dh'aran, chum gu tugamaid dhoibh ni r'a itheadh?

38 Ach thubhairt esan riu, Cia lìon builinn a ta agaibh? rachaibh agus faicibh. Agus air faotainn fios doibh, thubhairt iad, Cùig, agus dà iasg.

39 Agus dh'aithn e dhoibh a thoirt orra uile suidhe sìos 'nan cuideachdaibh air an fheur uaine.

40 Agus shuidh iad sìos 'nam buidhnibh fa leth, 'nan ceudaibh, agus 'nan leth-cheudaibh.

41 Agus air dha na cùig builinnean agus an dà iasg a ghabhail, agus amhare suas gu nèamh, bheannaich, agus bhris e na builinnean, agus thug e d'a dheisciobluibh *iad*, chum gu'n cuireadh iad rompa iad; agus roinn e an dà iasg orra uile.

42 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad.

43 Agus thog iad dà chliabh dheug làn do'n bhiadh bhriste, agus do na h-iasgaibh.

44 Agus b'iad an dream a dh'ith do na builinnibh cùig mìle fear.

45 Agus air ball cho-éignich e a dheisciobuil gu dol anns an luing, agus dol roimhe dh'ionnsuidh an taoibh thall gu Betsaida, gus an cuireadh e an sluagh air falbh.

46 Agus an uair a chuir e

air falbh iad, chaidh e gu beinn a dheanamh urnuigh.

47 Agus an uair a bha 'n t-anmoch ann, bha an long am meadhon na mara, agus esan 'na aonar air tìr.

48 Agus chunnaic e iadsan air am pianadh ag iomramh; oir bha a' ghaoth 'nan aghaidh: agus thàinig e d'an ionnsuidh mu thimchioll na ceathramh faire do'n oidhche, ag imeachd air a mhuir, agus b'àill leis dol seachad orra.

49 Ach an uair a chunnaic iadsan e ag imeachd air a' mhuir, shaoil iad gu'm bu tannasg a bh'ann; agus ghlaodh iad.

50 (Oir chunnaic iad uile e, agus bha iad fo bhuaireas:) Agus air ball labhair e riu, agus thubhairt e riu, Biodh misneach mhaith agaibh; is mise ta ann, na biodh eagal oirbh.

51 Agus chaidh e suas d'an ionnsuidh do'n luing; agus luidh a' ghaoth: agus bha uamhas mòr thar tomhas orra, agus ghabh iad iongantais.

52 Oir cha d'thug iad fa' near *mòrbhuil* nam builinnean; oir bha'n cridhe air a chruadhachadh.

53 Agus an uair a chaidh iad thairis thàinig iad gu talamh Ghenesaret, agus tharruing iad gu tìr.

54 Agus an uair a thàinig iad a mach as an luing, air ball dh'aithnich iad e,

55 Agus ruith iad air feadh na tìre sin uile mu'n cuairt,

agus thòisich iad air an dream a bha tinn a ghiùlan mu'n cuairt air leabaichibh, ge b'e àit an cual iad esan a bhi.

56 Agus ge b'e air bith bailte, no caithriche, no dùth-aich an deachaidh e steach, chuir iad na daoine tinn air na sràidibh, agus ghuidh iad air gu'm feudadh iad bean-tuinn a mhàin ri iomall 'eud-aich : agus a mheud is a bhean ris, leighiseadh iad.

CAIB. VII.

A GUS chruinnicheadh na Phairisich d'a ionnsuidh, agus dream àraidh do na sgrìobhaichibh a thàinig o Ierusalem.

2 Agus an uair a chunnaic iad cuid d'a dheisciobluibh ag itheadh arain le làmhaibh salach, (sin r'a ràdh neo-ionn-laidte,) fhuair iad cron *doibh*.

3 Oir cha'n ith na Phairisich, agus na h-Iudhaich uile, biadh, mur ionn-laid iad an làmhan gu minic, a' coimhead beul-aithris nan seannairean.

4 Agus *air dhoibh teachd* o'n mhargadh, mur tum siad iad, cha'n ith iad. Agus a ta mòran do nithibh eile a ghabh iad orra a choimhead, *mar a ta* nigheadh chupan, agus phoit-ean, agus shoithiche umha, agus leabaichean.

5 An sin dh'fheòraich na Phairisich agus na sgrìobhaichean dheth, C'ar son nach 'eil do dheisciobuil ag imeachd a réir beul-aithris nan seanair-ean, ach a ta iad ag itheadh

arain le làmhaibh neo-ionn-laidte?

6 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, Is maith a rinn Esaias fàidheadaireachd mu bhur timchioll-sa, a chealgairean, a réir mar a ta e sgrìobhta, A ta am pobull so toirt urraim dhomh-sa le 'm bilibh, ach a ta an cridhe fada uam.

7 Ach is ann gu dìomhanach a ta iad a' toirt aoraidh dhomh-sa, a' teagasg àitheanta dhaoine mar theagasg.

8 Oir air dhuibh àithne Dhé a thréigsinn, a ta sibh a' cumail orduchaidh dhaoine, *mar a ta* nigheadh phoit-ean agus chupan : agus mòran eile d'an leithidibh sin a ta sibh a' deanamh.

9 Agus thubhairt e riu, Is maith a ta sibh a' cur air cùl àithne Dhé, chum gu'n coimhid sibh bhur n-orduchadh féin.

10 Oir thubhairt Maois, Thoir urram do d'athair, agus do d' mhàthair : agus, Ge b'e neach a mhallaicheas athair no màthair, cuirear gu cinnteach gu bàs e.

11 Ach their sibhse, Ma their neach r'a athair, no r'a màthair, Biodh e 'na Chorb-an, sin r'a ràdh, 'na thiodhlac *do'n teampull*, ge b'e ni leis am faigheadh tu tairbhe uam-sa ;

12 Nach leig sibh dha á sin suas ni sam bith a dheanamh air son 'athar, no a màthar ;

13 A' cur focail Dé an neò-bhrigh le bhur beul-aithris

féin, a dh'aithris sibh: agus mòran d'an leithidibh sin do nithibh a ta sibh a' deanamh.

14 Agus 'nuair a ghairm e an sluagh uile d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Eisdibh riumsa uile, agus tuigibh:

15 Cha'n 'eil ni sam bith o'n taobh a muigh do'n duine, a théid a steach ann, d'am bheil e 'n comas a shalachadh; ach na nithe tha teachd a mach as, is iad sin a ta salachadh an duine.

16 Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

17 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh o'n t-sluagh, chuir a dheisciobuil ceisd air mu thimchioll a' chosamlachd.

18 Agus thubhairt e riu, Am bheil sibhse mar so fathast gun tuigse? Nach 'eil fhios agaibh, ge b'e ni air bith a théid a steach san duine o'n leth a muigh, nach 'eil e 'n comas da esan a shalachadh?

19 Do bhrìgh nach téid e steach d'a chridhe, ach do'n bhroinn, agus théid e mach do'n t-slochd shalchair, a' glanadh gach uile bhìdh.

20 Agus thubhairt e, Is e an ni a thig a mach as an duine, a shalaicheas an duine.

21 Oir is ann o'n taobh a stigh, á cridhe dhaoine, a thig a mach droch smuaintean, adhaltrannas, strìopachas, mortadh,

22 Goid, sannt, aingidheachd, mealltaireachd, mac-

nus, droch shùil, toibheum, uabhar, amaideachd:

23 A ta na h-uile so uile a' teachd a mach o'n taobh a stigh, agus a' salachadh an duine.

24 Agus air dha éirigh as a sin, chaidh e gu crìochaibh Thiruis agus Shidoin: agus an uair a chaidh e steach do thigh, cha b'àill leis fios a bhi aig neach sam bith *air*; gidheadh cha'n fheudadh e bhi'm folach.

25 Oir chuala bean uime, aig an robh nighean bheag, anns an robh spiorad neo-ghlan, agus thàinig i agus thuit i aig a chosaibh:

26 (Agus bu Ghreugach a' bhean, Ban-shiropheiseach a thaobh cinnich;) agus ghuidh i air gu'n tilgeadh e an deamhan a mach as a nighinn.

27 Agusthubhairt Iosa rithe, Fulaing do'n chloinn air tùs a bhi air an sàsachadh: oir cha 'n'eil e iomchuidh aran na cloinne a ghabhail, agus a thilgeadh chum nan con.

28 Agus fhreagair ise agus thubhairt i ris, Is fìor sin, a Thighearn: gidheadh ithidh na coin fo 'n bhòrd do sbruil-each na cloinne.

29 Agus thubhairt esan rithe, Air son na cainnte so féin, imich romhad, a ta an deamhan air dol a mach á d' nighinn.

30 Agus an uair a bha ise air teachd a dh'ionnsuidh a tighe, fhuair i an deamhan air dol a mach, agus a nighean

air a cur 'na luidhe air an leabaidh.

31 Agus a rìs 'nuair a dh'imich e o chrìochaibh Thiruis agus Shidoin, thàinig e gu muir Ghalile, troimh mheadhon crìoch Dhecapolis.

32 Agus thug iad d'a ionnsuidh duine bodhar, aig an robh staduich 'na chainnt: agus ghuidh iad air gu'n cuir-eadh e a làmh air.

33 Agus thug e a leth o'n t-sluagh e, agus chuir e a mheoir 'na chluasaibh, agus shil e, agus bhean e r'a theangaidh.

34 Agus air dha amharc suas gu nèamh, rinn e osna, agus thubhairt e ris, Ephphata, is e sin r'a ràdh, Bi fosgailte.

35 Agus air ball dh'fhosgladh a chluasan, agus dh'fhuasgladh ceangal a theangaidh, agus labhair e gu ceart.

36 Agus dh'àithn e dhoibh gun iad a dh'innseadh sin do neach air bith: ach mar is mò a thoirmisg esan doibh, bu mhòid gu ro mhòr a chuir iad-san an gnìomh am follais;

37 Agus bha iad gu ro mhòr air an lionadh le h-iongantais, ag ràdh, Rinn e na h-uile nithe gu maith: tha e araon a' tabhairt air na bodhair gu'n cluinn iad, agus air na bailbh gu'n labhair iad.

CAIB. VIII.

ANNS na làithibh sin air do shluagh ro mhòr a bhi ann, agus gun nì air bith aca

r'a itheadh, ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus thubhairt a riu,

2 A ta truas mòr agam do'n t-sluagh, do bhrìgh gu'n d'fhan iad a nis tri làithean maille rium, agus nach 'eil nì air bith aca r'a itheadh;

3 Agus ma leigeas mi d'an tighibh féin 'nan trasg iad, fannuichidh iad air an t-slighe: oir thàinig cuid aca am fad.

4 Agus fhreagair a dheisciobuil e, Cia as a dh'fheudas neach iad so a shàsachadh le h-aran an so san fhàsach?

5 Agus dh'fhiosraich e dhiubh, Cia lìon builinn a ta agaibh? Agus thubhairt iad-san, Seachd.

6 Agus thug e ordugh do'n t-sluagh suidhe sìos air an làr: agus ghlac e na seachd builinn-ean, agus air toirt buidheachais, bhris e, agus thug e iad d'a dheisciobluibh, chum gu'n cuireadh iad 'nan làthair iad: agus chuir iad sìos an làthair an t-sluaigh iad.

7 Agus bha aca beagan a dh'iasgaibh beaga: agus bheannaich e iad, agus dh'àithn e an cur sìos 'nan làthair mar an ceudna.

8 Agus dh'ith iad, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad làn sheachd bascaidean do'n bhiadh bhriste, a bha dh'fhuigheall aca.

9 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cheithir mìle; agus leig e air falbh iad.

10 Agus air ball chaidh e steach an luing maille r'a

dheisciobluibh, agus thàinig e nach 'eil sibh a' cuimhneachadh gu crìochaibh Dhalmanuta.

11 Agus thàinig na Phairisich a mach; agus thòisich iad ri ceisdean a chur air, ag iarraidh comhara uaith o nèamh, 'ga dhearbhadh.

12 Agus air deanaibh osna dhasan 'na spiorad, thubhairt e, C'ar son a ta an ginealach so ag iarraidh comhara? gu deimhin a ta mise ag ràdh ribh nach toirear comhara do'n ghinealach so.

13 Agus dh'fhàg e iad, agus air dha dol a steach do'n luìng a rìs, chaidh e do'n taobh eile.

14 Agus dhìchuimhnich na deisciobuil aran a thoirt léo; agus cha robh aca ach aon bhuilinn maille riu san luìng.

15 Agus dh'àithn e dhoibh, ag ràdh, Thugaibh an aire, bithibh air bhur faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairis-each, agus taois ghoirt Heroid.

16 Agus bha iadsan a' reusonachadh 'nam measg féin, ag ràdh, *Is ann* air son nach 'eil aran againn *a ta e*.

17 Agus air aithneachadh sin do Iosa, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a' reusonachadh do bhrìgh nach 'eil aran agaibh? Nach 'eil fhios agaibh fathast, agus nach 'eil sibh a' tuigsinn? am bheil bhur cridhe fathast air a chruadhachadh?

18 Air dhuibh sùilean a bhi agaibh, nach faic sibh? agus air dhuibh cluasan a bhi agaibh, nach cluinn sibh? agus

nach 'eil sibh a' cuimhneachadh?

19 An uair a bhris mi na cùig buillinnean am measg nan cùig mìle, cia lìon cliabh làn do bhiadh briste a thog sibh? Thubhairt iadsan ris, A dhà dheug.

20 Agus an uair a bhris mi na seachd am measg nan ceithir mìle, cia lìon bascaid làn do bhiadh briste a thog sibh? Agus thubhairt iadsan, Seachd.

21 Agus thubhairt e riu, Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn?

22 Agus thàinig e gu Bet-saida; agus thug iad d'a ionnsuidh duine dall, agus ghuidh iad air gu'm beanadh e ris.

23 Agus rug e air làimh an doill agus threòraich e mach as a' bhaile e; agus air dha a shìleadh a chur air a shùilibh, agus a làmhan a chur air, dh'fheòraich e dheth an robh e faicinn ni air bith.

24 Agus dh'amhairc esan suas, agus thubhairt e, A ta mi faicinn dhaoine mar chraobhan ag imeachd.

25 'Na dhéigh sin, chuir e a làmhan a rìs air a shùilibh, agus thug e air amharc suas: agus dh'aisigeadh a *radharc dha*, agus chunnaic e gach uile dhuine gu soilleir.

26 Agus chuir e dh'ionnsuidh a thighe féin e, ag ràdh, Na rach a steach do'n bhaile, agus na innis do neach air bith anns a' bhaile *e*.

27 Agus chaidh Iosa agus

a dheisciobuil a mach gu bailt-ibh Chesarea Philipi: agus air an t-slighe chuir e ceisd air a dheisciobluibh, ag ràdh riu, Cò a tha daoine ag ràdh is mise?

28 Agus fhreagair iadsan, Eoin Baiste; agus cuid eile, Elias; agus cuid eile, Aon do na fàidhibh.

29 Agus thubhairt esan riu, Ach cò a tha sibhse ag ràdh is mi? Fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Is tu Crìosd.

30 Agus thug e sparradh dhoibh gun iad a dh'innseadh so uime do neach sam bith.

31 Agus thòisich e r'an teagasg, gur éigin do Mhac an duine mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis na seanairibh, agus na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus éirigh a ris an déigh thri làithean.

32 Agus labhair e a' chainnt so gu follaiseach. Agus rug Peadar air, agus thòisich e r'a chronuchadh.

33 Ach air dhasan tionndadh mu'n cuairt, agus amhare air a dheisciobluibh, chronuich e Peadar, ag ràdh, Imich air mo chùlaobh, a Shatain: oir cha'n 'eil spéis agad do nithibh Dhé, ach do nithibh dhaoine.

34 Agus air gairm an t-sluaigh, agus a dheisciobul d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Ge b'e neach leis an àill teachd a'm' dhéigh-sa, àicheadhadh se e féin, agus togadh e a

chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.

35 Oir ge b'e neach leis an àill 'anam féin a choimhead, caillidh se e; ach ge b'e neach a chailleas 'anam air mo shon-sa, agus *air son* an t-soisgeil, coimhididh esan e.

36 Oir ciod e an tairbhe do dhuine, ge do chosnadh e an saoghal gu h-ìomlan, agus 'anam a chall?

37 No ciod a bheir duine an éiric 'anama?

38 Oir ge b'e neach a ghabhas nàire dhiomsa, agus do m'fhoclaibh, anns a' ghinealach adhaltrannach agus olc so, dheth-san gabhaidh Mac an duine nàire, 'nuair a thig e an glòir 'Athar, maille ris na h-ainglibh naomha.

CAIB. IX.

A GUS thubhairt e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu bheil cuid dhiubhsan a ta 'nan seasamh an so, nach blais bàs, 'gus am faic iad rioghachd Dhé a teachd le cumhachd.

2 Agus an ceann shè làithean, thug Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin leis, agus threòruich e iad leo féin air leth gu beinn àird: agus dh'atharraicheadh a chruth 'nam fianuis.

3 Agus rinneadh 'eudach dealrach, ro gheal mar an *sneachdadh*; air mhodh nach robh e 'n comas do ghlanadair-eudaich sam bith air talamh a ghealachadh.

4 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh Elias maille ri Maois : agus bha iad a' còmhradh ri Iosa.

5 Agus fhreagair Peadar, agus thubhairt e ri Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi an so : air an aobhar sin deanamaid tri pàilliuna ; aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias.

6 Oir cha robh fhios aige ciod a theireadh e : oir bha iad fuidh eagal ro mhòr.

7 Agus thàinig neul a chuir sgàile orra, agus thàinig guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach-sa, éisdibh ris.

8 Agus air ball, an uair a dh'amhaire iad mu'n timchioll, cha'n fhac iad neach air bith á sin suas, ach Iosa 'na aonar maille riu.

9 Agus ag teachd dhoibh a nuas o'n bheinn, dh'àithn e dhoibh gun na nithe a chunnaic iad innseadh do neach sam bith, gus an éireadh Mac an duine a ris o na marbhaibh.

10 Agus ghléidh iad a' chainnt so aca féin, a' fiosrachadh d'a chéile ciod bu chiall do'n aiseirigh o na marbhaibh.

11 Agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh, C'ar son a ta na sgrìobhaichean ag ràdh, gur éigin Elias a theachd air tùs?

12 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Thig Elias gu deimhin air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe, agus mar a ta e sgrìobhta mu Mhac

an duine, gu bheil e gu mòran do nithibh fhùlang, agus a bhi air a chur an dimeas.

13 Ach a ta mi ag ràdh ribh, gu bheil Elias da rìreadh air teachd, agus rinn iad ris gach ni a thogair iad, a réir mar a ta e sgrìobhta uime.

14 Agus 'nuair thàinig e chum a dheisciobul, chunnaic e sluagh mòr mu'n timchioll, agus na sgrìobhaichean a' deasboireachd riu.

15 Agus air ball bha 'n sluagh uile, 'nuair a chunnaic iad e, fo uamhas mòr, agus air dhoibh ruith d'a ionnsuidh, chur iad fàilte air.

16 Agus dh'fhiosraich e do na sgrìobhaichibh, Ciod e mu'm bheil sibh a' deasboir-eachd riu?

17 Agus air freagairt do neach do'n t-sluagh, thubhairt e, A mhaighstir, thug mi mo mhac a d' ionnsuidh, anns am bheil spiorad balbh :

18 Agus ge b'e ionad sam bith an glac se e, a ta e 'ga tharruing as a chéile ; agus a ta e cur cobhair *as a bheul*, agus a' giosgarnaich le 'fhiac-laibh, agus a ta e a' seargadh as : agus thubhairt mi ri d'-dheisciobluibh, iad g'a chur a mach, agus cha b'urrainn iad.

19 Ach fhreagair esan, agus thubhairt e ris, O chinnich gun chreidimh, cia fhad a bhitheas mi maille ribh ? cia fhad a dh'fhuilgeas mi sibh ? thugaibh e a m'ionnsuidh.

20 Agus thug iad d'a ionnsuidh e : agus an uair a chunn-

aic se e, reub an spiorad air ball e; agus thuit e air an talamh, agus *bha e 'ga aoirneagan féin, agus a' cur cobhair as a bheul.*

21 Agus dh'fhiosraich e d'a athair, Cia fhad an aimsir o thàinig so air? agus thubhairt e, O bha e 'na leanabh.

22 Agus gu minic thilg e san teine e, agus anns an uisge, chum gu milleadh se e: ach ma ta thusa comasach air ni sam bith a dheanamh, gabh truas dinn, agus cuidich leinn.

23 Ach thubhairt Iosa ris, Ma 's urrainn thusa creidsinn, a ta gach aon ni comasach do'n neach a chreideas.

24 Agus ghlaodh athair an leinibh a mach air ball, agus thubhairt e le deuraibh, A ta mi creidsinn, a Thighearn; cuidich thusa le mo mhi-chreidimh.

25 Agus an uair a chunnaic Iosa an sluagh a' ruith cuid-eachd, chronuich e an spiorad neòghlan, ag ràdh ris, A spioraid bhailbh agus bhodhair, a ta mi 'g orduchadh dhuit, Thig a mach as, agus na rach a steach ann ni's mò

26 Agus ghlaodh an spiorad, agus reub e gu ro chràit-each e, agus chaidh e mach as: agus bha e'n riochd mairbh, ionnus g'un dubhairt mòran, Tha e marbh.

27 Ach air do Iosa a ghlacadh air làimh, thog e suas e, agus dh'éirich e.

28 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, dh'fhiosraich

a dheisciobuil deth an uaigh-nidheas, C'ar son nach b' urrainn sinne a thilgeadh mach?

29 Agus thubhairt esan riu, Cha'n 'eil e comasach gu'n téid a' ghnè so mach le ni air bith, ach le h-urnuigh agus trasgadh.

30 Agus dh'imich iad as a sin, agus chaidh iad troimh Ghalile; agus cha b'àill leis fhios so bhi aig aon neach.

31 Oir theagaisg e a dheisciobuil féin, agus thubhairt e riu, A ta Mac an duine air a thabhairt thairis do làmbaibh dhaoine, agus cuiridh iad gu bàs e; agus an déigh a chur gu bàs, éiridh e a rìs an treas là.

32 Ach cha do thuig iad a' chainnt so, agus bha eagal orra fheòraich dheth.

33 Agus thàinig e gu Capernaum; agus air dha bhi san tigh, dh'fhiosraich e dhiubh, Ciod e mu'n robh sibh a' deas-boireachd eadairibh féin, air an t-slighe?

34 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd: oir air an t-slighe bha iad a' reusonachadh eatorra féin, cò aca bu mhò a bhiodh.

35 Agus air suidhe dha, ghairm e'n dà fhear dheug d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu, Ge b'e neach leis am miann a bhi air thoiseach, bithidh esan air dheireadh air chach uile, agus 'na sheirbhiseach do na h-uile.

36 Agus ghabh e leanabh, agus chuir e 'nam meadhon e: agus an uair a thog e suas 'na uchd e, thubhairt e riu,

37 Ge b'è neach a ghabhas ri h-aon d'an leithidibh so do leanabaibh a'm' ainm-sa, a ta e a' gabhail riumsa; agus ge b'è neach a ghabhas riumsa, cha mhise ris am bheil e a' gabhail, ach an Ti a chuir uaith mi.

38 Agus fhreagair Eoin e, ag ràdh, A mhaighstir, chunnaic sinne neach nach 'eil 'gar leantuinn a' tilgeadh a mach dheamhan a'd' ainm-sa; agus bhac sinn e, a chionn nach 'eil e 'gar leantuinn féin.

39 Ach thubhairt Iosa, Na bacaibh e: oir cha'n 'eil neach sam bith a ni mìorbhuil a'm' ainm-sa, d'am bheil e'n comas ole a labhairt gu h-ealamh umam.

40 Oir ge b'è neach nach 'eil 'nar n-aghaidh, a ta e leinn.

41 Oir ge b'è neach a bheir cupan uisge dhuibh-sa r'a òl a'm' ainm-sa, a chionn gur le Criosd sibh, gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach caill e a dhuais.

42 Agus ge b'è bheir aobhar oilbheim do aon neach do na h-aonaibh beaga so, a ta creidsinn annam-sa, b' fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a thilgeadh san fhairge.

43 Agus ma bheir do làmh aobhar oilbheim dhuit, gearr dhìot i: is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth-làimh, na dà làimh a bhi agad, agus dol gu h-ifrinn,

do'n teine nach mùchar a chaidh;

44 Far nach bàsaich an enuimh, agus nach téid an teine as.

45 Agus ma bheir do chos aobhar oilbheim dhuit, gearr dhìot i: is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth-chois, na dà chos a bhi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an ifrinn, do'n teine nach mùchar a chaidh;

46 Far nach bàsaich an enuimh, agus nach téid an teine as.

47 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spìon asad i: is fearr dhuit dol a steach do rìoghachd Dhé air aon sùil, na dà shùil a bhi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn;

48 Far nach bàsaich an enuimh, agus nach téid an teine as.

49 Oir sailleair gach aon neach le teine, agus sailleair gach aon ìobairt le salann.

50 Is maith an salann: ach ma chailleas an salann a shailleachd, ciod e leis an dean sibh deadh-bhlasda e? Biodh agaibh salann annaibh féin, agus bithibh sìochail r'a chéile.

CAIB. X.

A GUS air èirigh dha as a sin, thàinig e gu crìochaibh Iudea troimh an dùthaich a ta air an taobh thall do Iordan: agus thàinig slòigh d'a ionnsuidh a rìs; agus mar bu

ghnàth leis, theagaisg e iad a rìs.

2 Agus thàinig na Phairisich d'a ionnsuidh, agus dh'fhiosraich iad deth, Am bheil e ceaduichte do dhuine a bhean a chur air falbh? 'ga dhearbhadh.

3 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, Ciod a dh'àithn Maois dhuibh?

4 Agus thubhairt iadsan, Thug Maois cead duinn litir-dhealaich a sgrìobhadh, agus a cur air falbh.

5 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Air son cruais bhur cridhe, sgrìobh e an àithne so dhuibh.

6 Gidheadh o thoiseach na cruitheachd, rinn Dia iad fear agus bean.

7 Air an aobhar so fàgaidh duine 'athair agus a mhàthair, agus dlùth leanaidh e r'a mhnaoi-phòsda:

8 Agus bithidh iad araon 'nan aon fheoil: ionnus nach dithis iad o sin suas, ach aon fheoil.

9 Air an aobhar sin an ni a chuir Dia cuideachd, na cuir-eadh duine o chéile.

10 Agus anns an tigh dh'fheòraich a dheisciobuil deth a rìs mu thimchioll an ni cheudna.

11 Agus thubhairt e riu, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean féin, agus a phòsas *bean* eile, a ta e a' deanamh adhaltrannais 'na h-aghaidh.

12 Agus ma chuireas bean

air falbh a fear féin, agus ma bhitheas i air a pòsadh ri fear eile, a ta i a' deanamh adhaltrannais.

13 Agus thug iad leanabana d'a ionnsuidh, chum gu'm beanadh e riu: agus chronuich a dheisciobuil a' mhuinntir a thug leo iad.

14 Ach an uair a chunnaic Iosa *sin*, bha e ro dhiombach, agus thubhairt e riu, Leigibh do na leanabanaibh teachd a m' ionnsuidh, agus na bacaibh iad: oir is ann d'an leithidibh a ta rìoghachd Dhé.

15 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e neach nach gabh rìoghachd Dhé mar leanabh beag, nach téid e gu bràth a steach innte.

16 Agus ghlac e 'na uchd iad, agus chuir e a làmhan orra, agus bheannaich e iad.

17 Agus an uair a chaidh e mach air an t-slighe, thàinig neach 'na ruith, agus leig se e féin air a ghlùinibh dha, agus dh'fheòraich e dheth, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a bheatha mhaireannach?

18 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas tu maith dhiomsa? cha'n 'eil neach sam bith maith, ach a h-aon, *is e sin* Dia.

19 Is aithnedhuit na h-àith-eanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Na dean eucoir, Thoir urram do d'athair, agus do d' mhàthair.

20 Ach fhreagair esan agus

thubhairt e ris, A mhaighstir, choimhid mi iad so uile o m'òige.

21 Agus air amharc do Iosa air, ghràdhaich se e, agus thubhairt e ris, A ta aon nì dh'uir-easbluidh ort : imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh ; agus thig, tog an crann-ceusaidh, agus lean mise.

22 Agus bha doilghios air-san air son nam briathra sin, agus dh'fhalbh e gu tuirseach ; oir bha mòran saoihbheis aige.

23 Agus air amharc do Iosa mu'n cuairt, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cia deacair do'n mhuinntir sin aig am bheil mòr-shaoibhreas dol a steach do rìoghachd Dhé !

24 Agus bha mòr-uamhas air na deisciobluibh air son a bhriathra. Ach fhreagair Iosa a ris, agus thubhairt e riu, A chlann, cia deacair dhoibh-san a chuireas an dòigh ann an saoihbheas, dol a steach do rìoghachd Dhé !

25 Is usadh do chàmbhal dol troimh chrò na snàthaid, na do dhuine saoihbhir dol a steach do rìoghachd Dhé.

26 Ach bha uamhas orra-san thar tombas, ag ràdh eatorra féin, Cò ma seadh a dh'fheudas a bhi air a shaoradh ?

27 Agus air do Iosa amharc orra, thubhairt e, Do dhaoineibh a ta so eu-comasach, ach cha 'n'eil e do Dhia : oir do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

28 Agus thòisich Peadar air a ràdh ris, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Ach fhreagair Iosa, agus thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil neach sam bith a dh'fhàg tigh, no bràithre, no peathraiche, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann, air mo shonsa agus air son an t-soisgeil,

30 Nach faigh a cheud uir-ead san aimsir so féin, tighean, agus bràithrean, agus peathraichean, agus màthraichean, agus clann, agus fearann, maille ri geur-leanmhuinn ; agus anns an t-saoghal a ta ri teachd, a' bheatha mhaireannach.

31 Ach a ta mòran air thùs, a bhitheas air dheireadh ; agus air dheireadh, a *bhitheas* air thùs.

32 Agus bha iad air an t-slighe a' dol suas gu Ierusalem : agus bha Iosa ag im-eachd rompa ; agus ghlac uamhas iad, agus ag dhoibh *esan* a leantuinn, bha eagal orra. Agus thug e an dà fhear dheug air leth a ris, agus thòisich e air na nithe a bha gu tachairt da innseadh dhoibh,

33 *Ag ràdh*, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Ierusalem ; agus bithidh Mac an duine air a thoirt thairis do na h-àrd-shagartaibh, agus do na sgrìobhaicheibh : agus d'itidh iad chum bàis e, agus bheir iad thairis e do na Cinnich ;

34 Agus ni iad fanoid air, agus sgiùrsaidh iad e, agus tilgidh iad smugaid air, agus cuiridh iad gu bàs e: agus air an treas là éiridh e a ris.

35 Agus thàinig d'a ionnsuidh Seumas agus Eoin, mic Shebede, ag ràdh, A mhaighstir, is àill leinn gu'n dean thu dhuinne ge b'e ni a dh'iarras sinn.

36 Agus thubhairt esan riu, Ciod is àill leibh mise a dheanamh dhuibh?

37 Agus thubhairt iadsan ris, Deònuich dhuinne gu'n suidheamaid, a h-aon air do làimh dheis, agus am fear eile air do làimh chli, ann do ghlòir.

38 Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n aithne dhuibh ciod a ta sibh ag iarraidh: am bheil sibh comasach air a' chupan òl a dh'òlas mise? agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise?

39 Thubhairt iadsan ris, A ta sinn comasach. Ach thubhairt Iosa riu, Olaidh sibhse gu deimhin an cupan a dh'òlas mise; agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise:

40 Ach suidhe air mo làimh dheis, agus air mo làimh chli, cha leamsa sin r'a thabhairt, ach dhoibh-san d'an d'ulluich-eadh e.

41 Agus air cluinntinn so do'n deichnear, thòisich iad air mòr-chorruich a ghabhail ri Seumas agus Eoin.

42 Ach ghairm Iosa iad d'a

ionnsuidh, agus thubhairt e riu, A ta fhios agaibh gu bheil acasan a ta air am meas mar uachdarain air na Cinnich, àrd-thighearnas orra; agus gu bheil aig an daoineibh mòra làn-ùghdarras orra.

43 Ach cha bhi e mar sin 'nur measg-sa: ach ge b'e neach le'n àill a bhi mòr 'nur measg, bithidh e 'na òglach agaibh:

44 Agus ge b'e neach agaibh le'n àill toiseach a bhi aige, bithidh e 'na sheirbhis-each do na h-uile.

45 Oir cha d'thàinig eadhon Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thoirt 'anama féin mar éiric air son mhòran.

46 Agus thàinig iad gu Iericho: agus air imeachd dhasan agus d'a dheisciobluibh, agus do shluagh mòr, a mach á Iericho, bha Bartimeus an dall, mac Thimeuis, 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

47 Agus an uair a chual e gu'm b'e Iosa o Nasaret a bh'ann, thòisich e ri glaoth-aich, agus a ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

48 Agus chronuich mòran e, chum gu'm biodh e 'na thosd: ach bu ro mhòid a ghlaodh esan, a Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

49 Agus sheas Iosa, agus dh'àithn e esan a ghairm d'a ionnsuidh: agus ghairm iad an dall, ag ràdh ris, Biodh mis-

neach agad, éirich ; tha e ga d'ghairm.

50 Agus air dhasan 'fhall-uinn a thilgeadh uaith, dh'éirich e, agus thàinig e gu Iosa.

51 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e ris, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit ? Thubhairt an dall ris, A Thigh-earn, mi dh'fhaotainn mo radhaire.

52 Agus thubhairt Iosa ris, Imich ; shlànuich do chreidimh thu. Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean e Iosa san t-slighe.

CAIB. XI.

A GUS an uair a thàinig iad am fagus do Ierusalem, gu Betphage agus Betani, aig sliabh nan crann-oladh, chuir e uaith dithis d'a dheisciobluibh,

2 Agus thubhairt e riu, Rachaidh do'n bhaile ud thall fa bhur comhair ; agus air ball an uair a théid sibh a steach ann, gheibh sibh searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh ; fuasglaibh e, agus thugaibh leibh e.

3 Agus ma their neach air bith ruibh, C'ar son a ta sibh a' deanamh so ? abraidh, Gu bheil feum aig an Tighearn air ; agus air ball cuiridh e'n so e.

4 Agus dh'imich iad, agus fhuair iad an searrach ceangailte a muigh aig an dorus, aig coinneachadh dà shlighe ; agus dh'fhuasgail iad e.

5 Agus thubhairt cuid dhiubh-san, a bha 'nan seas-

amh an sin, riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich ?

6 Agus thubhairt iadsan riu mar a dh'àithn Iosa dhoibh : agus leig iad uatha iad.

7 Agus thug iad an searrach chum Iosa, agus chuir iad am falluinnean air ; agus shuidh esan air.

8 Agus sgaoil mòran am falluinnean féin air an t-slighe : agus ghearr cuid eile geugan do na craobhaibh, agus sgaoil iad air an t-slighe iad.

9 Agus ghlaodh iadsan a bha 'g imeachd roimhe, agus iadsan a bha 'ga leantuinn, ag ràdh Hosanna, is beannaichte an ti a ta teachd ann an ainm an Tighearn.

10 Is beannaichte rìoghachd ar n-Athar Daibhidh, a ta teachd [ann an ainm an Tighearna ;] Hosanna anns na h-àrdaibh.

11 Agus chaidh Iosa a steach do Ierusalem, agus do'n teampull ; agus an uair a dh'ambaire e air gach ni mu'n cuairt, agus a bha 'm feasgar a nis air teachd, chaidh e mach gu Betani maille ris an dà fhear dheug.

12 Agus air an là màireach, 'nuair a chaidh iad a mach á Betani, dh'fhàs e ocrach.

13 Agus air faicinn craoibh-fhìge fada uaith, air an robh duilleach, thàinig e, dh'fheuchainn am faigheadh e ni sam bith oirre : agus air dha teachd d'a h-ionnsuidh, cha d'fhuair e ni sam bith ach duilleach ;

oir cha robh àm *tionail* nam fìge fathast ann.

14 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Nar ith-eadh neach sam bith toradh dhìotsa o so suas a chaidh. Agus chual a dheisciobuil e.

15 Agus thàinig iad gu Ierusalem : agus chaidh Iosa a steach do'n teampull, agus thòisich e air an dream a bha reiceadh agus a' ceannach san teampull a chur a mach, agus thilg e thairis bùird luchd malairt an airgid, agus caithriche na muinutir a bha reiceadh choluman :

16 Agus cha'n fhuilgeadh e gu'n giùlaineadh neach sam bith soitheach troimh an teampull.

17 Agustheagaisge, ag ràdh riu, Nach 'eil e sgrìobhta, Goirear tigh urnuigh do m' thigh-sa do na h-uile chinnich? Ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

18 Agus chuala na sgrìobhaichean agus na h-àrd-shagairt so, agus dh'iarr iad cionnus a dh'fheudadh iad esan a mhill-eadh : oir bha 'eagal-san orra, do bhrìgh gu'n robh an sluagh uile fo iongantas mòr r'a theag-asg.

19 Agus an uair a bha am feasgar air teachd, chaidh e mach as a' bhaile.

20 Agus air mhaduinn, ag gabhail seachad dhoibh, chunnaic iad an crann-fìge air crìonadh o fhreumhaibh.

21 Agus air cuimhneachadh do Pheadar, thubhairt e

ris, A mhaighstir, feuch, a ta a' chraobh-fhìge, a mhalluich thu, air crìonadh.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Biodh creidimh Dhé agaibh.

23 Oir gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ge b'e neach a their ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san fhairge thu, agus nach bi fo amharus 'na chridhe, ach a chreideas gu'n tachair na nithe a their e, thig gach ni a their e gu crìch dha.

24 Air an aobhar sin tha mi ag ràdh ribh, Ge b'e nithe air bith a dh'iarras sibh ann an urnuigh, creidibh gu'm faigh sibh, agus gheibh sibh.

25 Agus an uair a sheasas sibh a' deanamh urnuigh, maithibh, ma ta ni air bith agaibh an aghaidh aoin duine; chum gu maith bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacanna féin duibhse.

26 Ach mur maith sibhse, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacanna féin duibhse.

27 Agus thàinig iad a ris gu Ierusalem : agus air dhasan bhi a' spaisdeireachd anns an teampull, thàinig d'a ionnsuidh na h-àrd-shagairt, agus na sgrìobhaichean, agus na seanairean.

28 Agus thubhairt iad ris, Ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so? Agus cò thug dhuit an t-ùghdarras so chum na nithe so dheanamh?

29 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse, agus freagraibh mi, agus innsidh mise dhuibhsa ciod e an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

30 An ann o nèamh, no o dhaoinibh a thàinig baisteadh Eoin? freagraibh mi.

31 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh; their esan ruinn, C'ar son ma seadh nach do chreid sibh e?

32 Ach ma their sinn, O dhaoinibh; bha eagal an t-sluaigh orra: oir b'e meas gach uile air Eoin gu'm b'fhàidh e gu firinneach.

33 Agus air freagairt dhoibh, thubhairt iad ri Iosa, Cha'n 'eil fhios againn. Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha mhò a dh'innseas mise dhuibhse ciod e an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

CAIB. XII.

A GUS thòisich e air labhairt riu ann an cosamhlachdaibh. Shuidhich duine àraidh fion-lios, agus chuir e gàradh mu'n cuairt air, agus chladhaich e ionad-bruthaidh nam fion-dhearc, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e, agus ghabh e a thurus as a dhùthaich.

2 Agus san àm dhligheach chuir e seirbhiseach a dh'ionn-

suidh na tuatha, chum gu'm faigheadh e do thoradh an fhìon-lios o'n tuath.

3 Ach air dhoibh-san esan a ghlacadh, bhuail iad e, agus chuir iad uatha falamh e.

4 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile d'an ionnsuidh; agus chlach iad e, agus reub iad a cheann, agus chuir iad uatha e le h-eas-urram.

5 Agus a rìs chuir e neach eile d'an ionnsuidh; agus esan mharbh iad: agus mòran eile, a' bualadh cuid diubh, agus a' marbhadh cuid eile.

6 Fathast uime sin, air dha aon Mhac a bhi aige, a b' ionmhuinn leis, chuir e esan mar an ceudna fa dheoidh d'an ionnsuidh, ag ràdh, Bheir iad urram do m' Mhac.

7 Ach thubhairt an tuath sin 'nam measg féin, Is e so an t-oighre; thigibh, marbhamaid e, agus bithidh an oighreachd againn féin.

8 Agus rug iad air, agus mharbh iad e, agus thilg iad a mach as an fhìon-lios e.

9 Ciod e uime sin a ni Tighearn an fhìon-lios? Thig e agus sgriosaidh e 'n tuath sin, agus bheir e am fion-lios do dhaoinibh eile.

10 Nach do leugh sibh an sgriobtuir so? A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinn dith.

11 Rinneadh so leis an Tighearn, agus is iongantach e 'nar sùilibh-ne.

12 Agus dh'iarr iad breith air, ach bha eagal an t-sluaigh

orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh fein a labhair e an cosamhlachd: agus air fhàgail doibh, dh'imich iad rompa.

13 Agus chuir iad d'a ionnsuidh dream àraidh do na Phairisich, agus do luchd-leanmhuinn Heroid, chum gu'n glacadh iad e 'na chainnt.

14 Agus air dhoibh-san teachd, thubhairt iad ris, A mhaighstir, a ta fhios againn gu bheil thusa firinneach, agus nach 'eil suim agad do neach air bith: oir cha'n 'eil thu ag amharc air gnùis dhaoine, ach a' teagasg slighe Dhé ann am firinn. Am bheil e ceaduichte cìs a thoirt do Cheasar, no nach 'eil? an tabhair, no nach tabhair sinn i?

15 Ach air dhasan an cealg a thuigsinn, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ga m' bhuair-eadh? thugaibh peghinn a m' ionnsuidh, chum gu'm faic mi i?

16 Agus thug iad *d'a ionnsuidh* i, agus thubhairt e riu, Cò d'an ìomhaigh so, agus cò *d' am buin* an sgrìobhadh so? Agus thubhairt iadsan ris, Do Cheasar.

17 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Thugaibh do Cheasar na nithe a's le Ceasar, agus do Dhia na nithe a's le Dia. Agus ghabh iad iongantais ris.

18 An sin thàinig na Sadausaich d'a ionnsuidh, a ta 'g ràdh nach 'eil aiseirigh ann; agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh,

19 A mhaighstir, sgrìobh Maois dhuinne, Nam faigh-eadh bràthair duine air bith bàs, agus gu'm fàgadh e bean, agus nach fàgadh e clann, gu'n gabhadh a bhràthair a bhean *d'a ionnsuidh*, agus gu'n togadh e sliochd d'a bhràthair.

20 A nis bha seachdnar bhràithrean ann: agus ghabh an ceud fhear dhiubh bean, agus an uair a dh'eug e, cha d'fhàg e sliochd.

21 Agus ghabh an dara fear i, agus fhuair esan bàs, agus cha mhò a dh'fhàg esan sliochd: agus an treas fear mar an ceudna.

22 Agus ghabh an t-seachdnar i, agus cha d'fhàg iad sliochd: 'nan déigh uile, chaochail a' bhean mar an ceudna.

23 Anns an aiseirigh uime sin, an uair a dh'éireas iad, cò dhiubh d'am bean i? oir bha i aig an t-seachdnar 'na mnaoi.

24 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Nach 'eil sibh uime sin ann am mearachd, do bhrìgh nach 'eil eòlas agaibh air na sgrìobtuiribh, no air cumhachd Dhé?

25 Oir an uair a dh'éireas iad o na marbhaibh, cha phòs iad, ni mò a bheirear am pòsadh iad; ach a ta iad mar na h-aingil *a ta* air nèamh.

26 Ach mu thimchioll nam marbh, gu'n éirich iad, nach do leugh sibh ann an leabhar Mhaois, cionnus a labhair Dia

ris anns a' phreas, ag ràdh, Is mise Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib?

27 Cha 'n e Dia nam marbh e, ach Dia nam beò: tha sibhse uime sin ann am mearachd mòr.

28 Agus thàinig neach do na sgrìobhaichibh, agus an uair a chual e iadsan a' deasboir-eachd r'a chéile, agus a thuig e gu'n do fhreagair e gu maith iad, chuir e ceisd air, Cia i a' cheud àithne do na *h-àitheant-aibh* uile?

29 Agus fhreagair Iosa e, 'S i so a' cheud àithne do na *h-àitheantaibh* uile, Eisd, O Israel, an Tighearn ar Dia-ne, is aon Tighearn e;

30 Agus gràdhaichidh tu an Tighearn do Dhia le d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus le d'uile inntinn, agus le d'uile neart: *Is* i so a' cheud àithne:

31 Agus is cosmhuil an dara *àithne* rithe so, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin: cha'n 'eil àithne eile ann a's mò na iad so.

32 Agusthubhairtansgrìobhaiche ris, Is maith, gu firinneach, a Mhaighstir, a thubhairt thu: oir a ta aon Dia ann, agus cha'n 'eil atharrach ann ach e féin.

33 Agus esan a ghràdhachadh leis an uile chridhe, agus leis an uile thuigse, agus leis an uile anam, agus leis an uile neart, agus neach à ghràdhachadh a choimhearsnaich mar e féin, is mò sin na na *h-uile*

làn ìobairte-loisgte, agus thabhartasa.

34 Agus an uair a chunn-aic Iosa gu'n do fhreagair e gu tuigseach, thubhairt e ris, Cha'n eil thu fada o rìoghachd Dhé. Agus cha robh a mhisnich aig neach air bith o sin suas ceisd a chur air.

35 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, a' teagasg anns an teampull, Cionnus a tha na sgrìobhaichean ag ràdh gur e Criosd Mac Dhaibhidh?

36 Oir thubhairt Daibhidh féin troimh an Spiorad naomh, Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn-sa, Suidh air mo làimh dheis, gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fo d' chos-aibh;

37 Air an aobhar sin a ta Daibhidh féin a' gairm a Thighearna dheth; cionnus ma seadh is e 'mhac e? Agus dh'éisd am mòr-shluagh ris gu taitneach.

38 Agus thubhairt e riu 'na theagasg, Bithibh air bhur faicill o na sgrìobhaichibh, leis an ionmhuinn imeachd ann an culaidhibh fada, agus failte *fhaptainn* air na margaidh,

39 Agus na ceud chaithriche anns an sionagogaibh, agus na ceud àiteacha-suidhe aig na féillibh:

40 A dh'itheas suas tigh-ean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a ni urnuighean fada: gheibh iad sin an dìteadh a's mò.

41 Agus air do Iosa suidhe fa chomhair àite-coimhid an

ionmhais, thug e fa'near cionnus a bha 'm pobull a' cur an airgid anns an ionmhas : agus chuir mòran do dhaoineibh saoi bhir mòran ann.

42 Agus air teachd do bhantraich bho chd, thilg i dà bhonn bheag ann, a ni feirling.

43 Agus air dha a dheis-ciobuil a ghairm d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n do chuir a' bhantrach bho chd so tuilleadh san ionmhas, na iad-san uile a thilg ann.

44 Oir thilg iadsan uile ann d'am mòr-phailteas ; ach thilg ise as a gainne na bha aice uile, eadhon a beathachadh gu h-iomlan

CAIB. XIII.

A GUS an uair a bha e dol a mach as an teampull, thubhairt neach d'a dheis-ciobluibh ris, A Mhaighstir, feuch ciod e a' ghnè chlach so, agus ciod e a' ghnè aitreibh so !

2 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am faic thu an aitreabh mhòr so ? cha'n fhàgar clach air muin cloiche, nach sgarar o chéile.

3 Agus 'nuair a shuidh e air sliabh nan crann-oladh, fa chomhair an teampuill, dh'fheòraich, Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas an uaignidheas deth,

4 Innis duinne c'uin a bhitheas na nithe sin, agus ciod e 'n comhara 'nuair a

bhitheas na nithe sin gu léir air an coimhlionadh.

5 Agus fhreagair Iosa iad, agus thòisich e air a ràdh, Thugaibh an aire nach meall aon neach sibh :

6 Oir thig mòran ann am ainm-sa, ag ràdh, Is mise e : agus meallaidh iad mòran.

7 Agus an uair a chluinneas sibh coganna, agus tuair-isgeul choganna, na biodh buaireas oirbh : oir is éigin iad so a theachd ; ach cha 'n'eil an deireadh ann fathast.

8 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rìoghachd an aghaidh rìoghachd : agus bithidh critheanna talmhainn ann an iomadh àit, agus bithidh gorta agus trioblaidean ann : is iad sin toiseach dhòruinnean.

9 Ach thugaibh an aire dhuibh féin : oir bheir iad thairis sibh do chomhairlibh : agus anns na sionagogaibh sgiùrsar sibh, agus cuirear sibh an làthair uachdaran agus rìghrean air mo shonsa, mar fhianuis dhoibh-san.

10 Agus is éigin air tùs an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do na h-uile chinnich.

11 Ach an uair a bheir iad leo sibh, 'gur tabhairt thairis, na biodh e 'na ro-chùram oirbh ciod e a labhras sibh, agus na smuainichibh roimh-làimh air : ach ge b'e ni a bheirear dhuibh san uair sin féin, abraibh e : oir cha sibhse ta labhairt, ach an Spiorad naomh.

12 Agus bheir am bràthair

a bhràthair thairis chum bàis, agus an t-athair a mhac: agus éiridh a' chlànn suas an aghaidh *am* pàranta, agus bheir iad fa'near an cur gu bàs.

13 Agus bithidh sibh air bhrù fuathachadh leis na h-uile dhaoineibh air sgàth m'ainmesa: ach an ti a bhunaicheas chum na crìche, is e so a shaorar.

14 Ach an uair a chi sibh gràineileachd an léir-sgrios, air an do labhair Daniel am fàidh, 'n a seasamh anns an ionad nach bu chòir dhi, (tuigeadh an ti a leughas,) an sin teicheadh iadsan, a *ta* ann an *àir* Iudea, chum nam beann:

15 Agus na tigeadh esan a ta air mullach an tighe, a nuas do'n tigh, agus na rachadh e steach, a thoirt ni air bith as a thigh.

16 Agus an ti a ta 's a mhachair, na pilleadh e air ais a thogail 'fhalluinn leis.

17 Ach mo thruaigh iad na mnàin sin a ta torrach, agus iadsan a ta toirt cìche 'sna làithibh sin!

18 Agus guidhibh-sa gun bhrù teicheadh a bhi 's a gheamhradh.

19 Oir bithidh àmhghar anns na làithibh sin, amhuil nach robh a leithid ann o thois-each na cruitheachd a chruthaich Dia, gus a nis, agus nach mò a bhitheas.

20 Agus mur giorraicheadh an Tighearn na làithean ud, cha rachadh feoil air bith as; ach air son an t-sluaigh thagh-

ta, a thagh e féin, ghiorraich e na làithean ud.

21 Agus an sin ma their neach air bith ribh, Feuch, a ta Criosd an so, no, Feuch, *a ta* e'n sin, na creidibh e:

22 Oir éiridh Criosdan bréige, agus fàidhean bréige agus ni iad comharan, agus mìorbhuilean, chum, nam bu chomasach e, na daoine taghta féin a mhealladh.

23 Agus thugaibh-sa an aire: feuch, roimh-innis mi dhuibh na h-uile nithe.

24 Ach anns na làithibh sin, an déigh an àmhghair ud, bithidh a' ghrian, air a dorchachadh, agus cha toir a' ghealach a solus uaipе;

25 Agus tuitidh reulta nèimh, agus bithidh na cumhachdan *a ta* 'sna nèamhaibh air an crathadh.

26 Agus an sinn chi iad Mac an duine a' teachd anns na neulaibh, maille ri mòr-chumhachd, agus glòir.

27 Agus an sin cuiridh e 'aingil a mach, agus cruinnichidh e r'a chéile a dhaoine taghta féin o na ceithir gaothaibh, o leth-iomall na talmhainn gu leth-iomall nèimh.

28 A nis foghlumaibh cos-amhlachd o 'n chraoibh-fhìge: An uair a bhitheas a geug a nis maoth, agus a chuireas i mach a duilleach, a ta fhios agaibh gu bheil an samhradh am fagus:

29 Agus mar an ceudna sibhse, an uair a chi sibh na nithe sin tachairt. biodh fhios

agaibh gu bheil e 'm fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

30 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach téid an ginealach so thairis, gus an coimh-ionar na nithe sin uile.

31 Théid nèamh agus talamh seach; ach cha téid m'fhocail-sa seach a chaoidh.

32 Ach cha-n 'eil fios an là no na h-uair sin aig neach air bith, cha-n 'eil aig na h-ainglibh a ta air nèamh; no aig a' Mhac, ach aig an Athair.

33 Thugaibh fa'near, dean-aibh faire agus urnuigh: oir cha-n 'eil fhios agaibh c'uin a thig an t-àm.

34 *Oir a ta Mac an duine* mar dhuine a chaidh air thurus, agus a dh'fhàg a thigh féin, agus a thug d'a sheirbhisich cumhachd, agus 'obair féin do gach neach, agus a thug àithne do'n dorsair faire a dheanamh.

35 Uime sin deanaibh-sa faire, (oir cha-n 'eil fhios agaibh c'uin a thig maighstir an tighe; an ann air feasgar, no air mheadhon-oidheche, no aig gairm-choileach, no anns a' mhaduinn;)

36 Air eagal air teachd dha gu h-obann, gu'm faigh e sibh 'n ur codal.

37 Agus na nithe a ta mi ag ràdh ribhse, a ta mi ag ràdh ris na h-uile dhaoinibh, Dean-aibh faire.

ichte an déigh dà là: agus dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean, cionnus a ghlacadh iad esan le foill, agus a chuireadh iad gu bàs e.

2 Ach thubhairt iad, Cha-n ann air an fhéill, air eagal gu'n éirich buaireas 'am measg an t-sluaigh.

3 Agus air bhi dha ann am Betani, ann an tigh Shimoin an lobhair, an uair a bha e 'n a shuidhe air bòrd, thàinig bean, aig an robh bocsa alabastair do oladh spicnaird, ro luachmhoir; agus bhris i am bocsa, agus dhòirt i air a cheann e.

4 Agus bha cuid diubh diombach anna féin, agus ag ràdh, C'ar son a rinneadh an t-ana-caitheadh so air an oladh?

5 Oir dh'fheudadh i bhi air a reiceadh air son tuilleadh na tri cheud peghinn, agus air a toirt do na bochdaibh. Agus rinn iad gearan 'n a h-aghaidh.

6 Ach thubhairt Iosa, Leigibh leatha; c'ar son a ta sibh cur dragha oirre? rinn i obair mhaith ormsa.

7 Oir a ta na bochdan a ghnàth maille ribh, agus ge b'e uair is àill leibh, feudaidh sibh maith a dheanamh dhoibh: ach cha-n 'eil mise a ghnàth agaibh.

8 Rinn i na dh'fheudadh i: thàinig i roimh-làimh a dh'ungadh mo chuirp chum adhlaic.

9 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e earrann air bith air feadh an domhain uile

CAIB. XIV.

A GUS bha a' chàisg, agus féill an arain neò-ghoirt-

am bi an soisgeul so air a shearmonachadh, bithidh mar an ceudna an ni so a rinn i air innseadh, mar chuimhne oirre.

10 Agus dh'imich Iudas Iscariot, aon do'n dà fhear dheug, chum nan àrd-shagart, gu esan a bhrath dhoibh.

11 Agus 'n uair a chual iad-san so, bha iad aoibhneach, agus gheall iad airgiod a thoirt da. Agus dh'iarr e cionnus a dh'fheadadh e gu h-ìomchuidh esan a bhrath.

12 Agus air a' cheud là do fhéill an arain neo-ghoirtichte, an uair bu ghnàth leo an t-uan càisge a mharbhadh, thubhairt a dheisciobuil ris, C'ait an toil leat sinne dhol a dh'ulluchadh, chum gu'n itheadh tu a' chàisg?

13 Agus chuir e dithis d'a dheisciobluibh, agus thubhairt e riu, Rachaidh a steach do'n bhaile, agus coinnichidh duine sibh a' giùlan soithich uisge: leanaibh e.

14 Agus ge b'e àit an téid e stigh, abraidh-sa ri fear-antighe, Tha am Maighstir ag ràdh, C'ait am bheil an seòm-ar aoidheachd, anns an ith mi a' chàisg maille ri m' dheisciobluibh?

15 Agus nochdaidh esan dhuibh seòmhar àrd, farsuinn, 'n a làn uidheam agus deas-aichte: an sin ulluichibh dhuinn.

16 Agus chaidh a dheisciobuil a mach, agus thàinig iad do'n bhaile, agus fhuair

iad mar thubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

17 Agus air teachd do'n fheasgar, thàinig esan maille ris an dà fhear dheug.

18 Agus an uair a bha iad 'n an suidhe, agus ag itheadh, thubhairt Iosa, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'm brath aon agaibh-sa, a ta 'g itheadh maille rium, mise.

19 Agus thòisi b iad air a bhi dubhach, agus a ràdh ris an déigh a chéile, Am mise e? agus fear eile, Am mise e?

20 Agus air freagairt dhasan thubhairt e riu, Is fear do'n dà fhear dheug e, a ta 'tumadh maille riumsa 's a mhèis.

21 A ta mac an duine gu deimhin ag imeachd, mar a ta e sgriobhta uime, ach is an-aoibhinn do'n fhear sin le 'm brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin mur beirteadh riamh e.

22 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac Iosa aran, agus an déigh a bheannachadh, bhris e, agus thug e dhoibhsan e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh: is e so mo chorpas.

23 Agus air glacadh a' chupain, agus air tabhairt buidheachais, thug e dhoibhsan e: agus dh'òl iad uile as.

24 Agus thubhairt e riu, Is i so m'fhuil-sa an Tiomnaidh-nuaidh, a dhòirtear air son mhòran.

25 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh. Nach òl mi ni's mò do thoradh na fionain, gus an

là sin an òl mi nuadh e ann an rìoghachd Dhè.

26 Agus air dhoibh laoidh a sheinn, chaidh iad a mach gu sliabh nan crann-oladh.

27 Agus thubhairt Iosa riu, Gheibh sibh uile oilbheum annamsa an nochd: oir a ta e sgriobhta, Buailidh mi am buachaill, agus sgapar na caoraich.

28 Ach an déigh dhomb éirigh, théid mi roimhibh do Ghalile.

29 Ach thubhairt Peadar ris, Ged fhaigh iadsan uile oilbheum annad, gidheadh cha-n *fhaigh* mise e.

30 Agus thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a ta mi ag ràdh riut, An diugh, air an oidheche so féin, mu'n goir an coileach dà uair, gu'n àicheadh thusa mi trì uairean.

31 Ach is ro mhòid a thubhairt esan, Ged is éigin domh am bàs fhulang maille riut, cha-n àicheadh mi chaoidh thu. Agus mar sin thubhairt càch uile mar an ceudna.

32 Agus thàinig iad gu ionad d'am b' ainm Getsemane; agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Suidhibh-sa an so, gus an dean mise urnuigh.

33 Agus thug e leis Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus thòisich e air a bhi fuidh uamhchrith, agus fuidh anabarra bròn.

34 Agus thubhairt e riu, Tha m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs: fanaibh-sa an so, agus deanaibh faire.

35 Agus chaidh e beagan air aghaidh, agus thuit e air an talamh, agus rinn e urnuigh, nam bu chomasach e, gu'n rachadh an uair thairisair.

36 Agus thubhairt e, Abba, Athair, a ta gach ni so-dheanta dhuitse; cuir an cupan so seachad orm: gidheadh, na b'e an ni a b'àill leamsa, ach an ni a's toil leatsa.

37 Agus thàinig e, agus fhuair e iadsan 'n an codal, agus thubhairt e ri Peadar, A Shimoin am bheil thu 'ad' chodal? nach b'urrainn thu faire a dheanamh aon uair?

38 Deanaibh faire agus urnuigh, chum nach tuit sibh am buaireadh: *a ta* an spiorad gu deimhin togarrach, ach *a ta* an fheoil anmhunn.

39 Agus air dha imeachd a rìs, rinn e urnuigh, ag ràdh nam briathra ceudna.

40 Agus an uair a phill e, fhuair e iad a rìs 'n an codal, (oir bha'n sùilean trom,) agus cha robh fhios aca cionnus a bheireadh iad freagradh air.

41 Agus thàinig e an treas uair, agus thubhairt e riu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois: is leoir e, thàinig an uair; feuch, a ta Mac an duine air a bhrath thairis do làmbaibh nam peacach.

42 Eiribh, imicheamaid; feuch, a ta an ti a bhrathas mise am fagus.

43 Agus air ball, air dha bhi fathast a' labhairt, thàinig Iudas, aon do'n dà fhear dheug, agus sluagh mòr maille

ris le claidhibh agus bataibh, o na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus na seanairibh.

44 Agus bha an tì a bhrath esan air toirt comhara dhoibh, ag ràdh, Ge b'e neach d'an toir mise pòg, is e sin e; glac-aibh e, agus thugaibh leibh e gu tèaruinte.

45 Agus air teachd dha chaidh e air ball d'a ionnsuidh-sa, agus thubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus phòg se e.

46 Agus chuir iadsan làmh ann, agus ghlac iad e.

47 Agus air tarruing claidheimh do fhear do na bha làth-air, bhuail e òglach an àrd-shagairt, agus ghearr e a chluas deth.

48 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, An d'thàinig sibh a mach gu mo ghlacaidh-sa, mar gu b'ann an aghaidh fir-reubainn le claidhibh agus le bataibh?

49 Bha mi gach là maille ribh san teampull, a' teagasg, agus cha do ghlac sibh mi: ach *a ta so* chum gu biodh na sgrìobtuirean air an coimhlionadh.

50 Agus air do na h-uile a thréigsinn, theich iad.

51 Agus lean òganach àraidh e, aig an robh lion-eudach air a chur m'a chorp lom-nochd; agus rug na h-ògan-aich air.

52 Ach air dhasan an lìon-eudach fhàgail, theich e lom-nochd uatha.

53 Agus thug iad leo Iosa chum an àrd-shagairt: agus chruinnicheadh maille ris na h-àrd-shagairt uile, agus na seanairean, agus na sgrìobhaichean.

54 Agus lean Peadar e fada uatha, gus an deachaidh e steach do thalla an àrd-shagairt: agus bha e 'n a shuidhe maille ris na seirbhisich, agus 'g a gharadh ris an teine.

55 Agus dh'iarr na h-àrd-shagairt, agus a' chomhairle uile fianuis an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs; agus cha d'fhuair iad.

56 Oir rinn mòran dhaoine fianuis bhréige 'n a aghaidh, ach cha do chòird am fianuis r'a chéile.

57 Agus dh'éirich dream àraidh, agus thug iad fianuis bhréige 'n a aghaidh, ag ràdh,

58 Chuala sinne ag ràdh, Leagaidh mi sìos an teampull so, a rinneadh le làmbaibh, agus 'an trì làithibh, togaidh mi teampull eile, neo-dheanta le làmbaibh.

59 Agus mar sin féin cha robh am fianuis a' teachd r'a chéile.

60 Agus air éirigh suas do'n àrd-shagart 's a mheadhon, chuir e ceisd air Iosa, ag ràdh, Nach toir thu freagradh air bith uait? ciod sin mu bheil iad so a' toirt fianuis 'a d' aghaidh.

61 Ach dh'fhan esan 'n a thosd, agus cha do fhreagair e ni 'sam bith. A rìs dh'fheòraich an t-àrd-shagart deth, a

agus thubhairt e ris, An tu Croisd, Mac an ti bheannaichte?

62 Agus thubhairt Iosa, Is mi: agus chi sibh Mac an duine 'n a shuidhe, air deas làimh cumhachd *Dhé*, agus a' teachd le neulaibh nèimh.

63 An sin reub an t-àrd-shagart 'eudach, agus thubhairt e, Ciod am feum a ta againn tuilleadh air fianuisibh?

64 Chuala sibh an toibheum: ciod i bhur barail-sa? Agus thug iad uile breth 'n a aghaidh gu'n do thoill e am bàs.

65 Agus thòisich cuid diubh air smugaid a thilgeadh air, agus 'aghaidh fholach, agus a bhualadh le'n dornaibh, agus a ràdh ris, Dean fàidheadair-eachd: agus ghabh na seirbhisich le m' basaibh air.

66 Agus air do Pheadar a bhi shìos anns an talla, thàinig aon do bhanoglaich an àrd-shagairt:

67 Agus 'n uair a chunnaic i Peadar 'g a gharadh, agus air dhi beachdachadh air thubhairt i *ris*, Bha thusa cuid-eachd maille ri Iosa o Nasaret.

68 Ach dh'àicheadh esan, ag ràdh, Cha-n aithne dhomh, agus cha-n 'eil mi tuigsinn ciod a ta thu 'g ràdh. Agus chaidh esan a mach do'n fhor-dhorus; agus ghoir an coileach,

69 Agus air do bhanoglaich fhaicinn a ris, thòisich i air a ràdh riu-san a bha 'n an seasamh a làthair, Is ann diubh a ta 'm fear so.

70 Agus dh'àicheadh e ris. Agus an ceann beagan 'n a dhéigh sin, thubhairt iadsan a bha 'n an seasamh a làthair a ris ri Peadar, Gu firinneach is ann diubh sud thu: oir is Galiléach thu, agus is cosmhuil do chainnt *riu*.

71 Ach thòisich esan air mallachadh agus air mionnachadh, *ag ràdh*, Cha-n aithne dhomh an duine so mu 'm bheil sibh a' labhairt.

72 Agus ghoir an coileach an dara uair. Agus chuimhnich Peadar am focal a thubhairt Iosa ris, Mu'n goir an coileach dà uair, àicheadbaidh tu mi tri uairean. Agus an uair a smuainich e air, ghuil e.

CAIB. XV.

AGUS air ball 'sa 'mhaduinn chum na h-àrd-shagairt maille ris na seanairibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a' chomhairle gu h-ìomlan, comhairle, agus air dhoibh Iosa a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Philat.

2 Agus dh'fhiosraich Pilat deth, An tusa rìgh nan Iudhach? Agus air freagairt dha, thubhairt e ris, Thubhairt thu e.

3 Agus chuir na h-àrd-shagairt mòran do nithibh as a leth: ach cha do fhreagair esan aon ni.

4 Agus chuir Pilat a ris ceisd air, ag ràdh, Nach freagair thu ni 'sam bith? feuch cia lìon nithe air am bheil iad sin a' toirt fianuis 'a d' aghaidh.

5 Ach cha do fhreagair Iosa ni 'sam bith tuilleadh; air chor as gu'n do ghabh Pilat ion-gantas

6 A nis air an fhéill bu ghnàth leis àon phrìosanach, ge b'e air bith a dh'iarradh iad, a leigeadh as doibh.

7 Agus bha *neach àraidh* d'am b'ainm Barabas, ceangailte maille r'a chompanaich ceannairce, muinntir a bha air deanamh mortaidh anns a' cheannaire.

8 Agus air glaothaich gu h-àrd do'n t-sluagh, thòisich iad air iarraidh *air, a dheanamh* dhoibh mar a rinn e an còmh-nuidh.

9 Ach fhreagair Pilat iad, ag ràdh, An àill leibh gu'n cuir mi rìgh nan Iudhach fa sgaoil duibh?

10 (Oir bha fhios aige gu'm b'ann troimh fharmad a thug na h-àrd-shagairt thairis e.)

11 Ach bhrosnuich na h-àrd-shagairt an sluagh, chum gu'm b'fhearr leis Barabas a chur fa sgaoil doibh.

12 Agus fhreagair Pilat, agus thubhairt e riu a ris, Ciod ma seadh is àill leibh mi a dheanamh ris *an duine sin*, d' an goir sibh Rìgh nan Iudhach?

13 Agus ghlaodh iad a ris, Ceus e.

14 An sin thubhairt Pilat riu, C'ar son, ciod e 'n t-ole a rinn e? Ach bu ro mhòid a ghlaodh iadsan, Ceus e.

15 Agus air do Philat 'bhi toileach gnìomh taitneach a

dheanamh do'n t-sluagh, dh'fhuasgail e Barabas dhoibh, agus thug e thairis Iosa, an déigh dha *a* sgiùrsadh, chum a cheusaidh.

16 Agus thug na saighdearan leo e steach do'n talla, eadhon cùirt an uachdarain: agus ghairm iad a' chuideachd uile an ceann a chéile.

17 Agus chuir iad uime eudach purpuir, agus air dhoibh coron droighinn fhigheadh, chuir iad air e.

18 Agus thòisich iad air beannachadh dha, *ag ràdh*, Fàilte dhuit, a Rìgh nan Iudhach!

19 Agus bhuail iad 's a' cheann e le slait chuilce, agus thilg iad smugaid air, agus a' lùbadh *an* glùn, rinn iad aoradh dha.

20 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad deth an *t-eudach* purpuir, agus chuir iad 'eudach féin uime, agus thug iad a mach e chum gu'n ceusadh iad e.

21 Agus dh'éignich iad duine àraidh bha dol seachad, Simon o Chirene, (athair Alec-sandeir agus Rufuis, a bha teachd as a' mhachair,) chum a chrann-ceusaidh a ghiùlan.

22 Agus thug iad e gu ionad *d'am b'ainm* Golgota, is e sin air eadar-theangachadh, aite cloiginn.

23 Agus thug iad da r'a òl, fion air a mheasgadh le mirr: ach cha do ghabh esan e.

24 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thrusgan, a

tilgeadh croinn air, ciod a' chuid a bhiodh aig gach duine dheth.

25 Agus bha 'n treas uair ann; agus cheus iad e.

26 Agus bha sgrìobhadh a chùise-ditidh air a sgrìobhadh os a cheann, RIGH NAN IUDHACH.

27 Agus cheus iad maille ris dà ghaduiche; fear air a làimh dheis, agus fear air a làimh chlì.

28 An sin choimhlionadh an sgrìobtuir, a thubhairt, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach,

29 Agus thug iadsan a bha dol seachad anacainnt da, a' crathadh an ceann, agus ag ràdh, O thusa a leagas an teampull agus a thogas e ann an trì làithibh,

30 Fòir ort féin, agus thig a nuas o'n chrann-cheusaidh.

31 Agus mar an ceudna thubhairt na h-árd-shagairt agus na sgrìobhaichean r'a chéile, a' fanoid air, Shaor e daoine eile; cha-n 'eil e comasach air e féin a shaoradh.

32 Thigeadh a nis Criosd Rìgh Israeil a nuas o'n chrann-cheusaidh, chum gu'm faic agus gu'n creid sinn. Agus thug iadsan a chaidh cheusadh maille ris, anacainnt da.

33 Agus an uair a thàinig an seathadh uair, bha dorchadas air an talamh uile, gu ruig an naothadh uair.

34 Agus air an naothadh uair dh'éigh Iosa le guth àrd, ag ràdh, Eloi, Eloi, lama sab-

achtani? is e sin, air eadar-theangachadh, Mo Dhia mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi?

35 Agus air cluinntinn sin do chuid diubhsan a bha 'n an seasamh a làthair, thubhairt iad, Feuch, a ta e a' gairm Eliais.

36 Agus ruith fear diubh, agus air dha spòng a lionadh do fhìon geur agus a cur air slait chuilce, thug e deoch dha, ag ràdh, Leigibh leis; faiceamaid an tig Elias g'a thoirt a nuas.

37 Agus air do Iosa éigh-each le guth àrd thug e suas an deò.

38 Agus bha brat-roinn an teampuill air a reubadh 'n a dhà chuid o mhullach gu ìochdar.

39 Agus an uair a chunnaic an ceannard-ceud, a bha 'n a sheasamh fa chomhair, gu'n d'thug e suas an deò, a' glaoth-aich mar sin, thubhairt e, Gu firinneach b'e 'n duine so Mac Dhé.

40 Agus bha mar an ceudna mnàì am fad uatha ag amharc: 'n am measg sin bha Muire Magdalen, agus Muire màth-air Sheumais bu lugha, agus Ioseis, agus Salome;

41 Muinntir a lean e mar an ceudna, an uair a bha e 'an Galile, agus a bha frithealadh dha; agus mòran eile do mhnaibh a chaidh suas maille ris gu Ierusalem.

42 Agus a nis air teachd do'n fheasgar, (do bhrìgh gu'm

b'è *là* an ullachaidh e, eadhon an là roimh an t-sàbaid,)

43 Thàinig Ioseph o Arimatea, comhairleach urramach, aig an robh mar an ceudna sùil ri rìoghachd Dhé, agus chaidh e steach gu dàna dh'ionnsuidh Philait, agus dh'iarr e corp Iosa.

44 Agus b'ìoghnadh le Pilat ma bha e cheana marbh: Agus air dha an ceannard-ceud a ghairm, dh'fhiosraich e dheth, An robh fad o fhuair e bàs.

45 Agus air dha fios fhaotainn o'n cheannard-ceud, thug e 'n corp do Ioseph.

46 Agus cheannaich esan lìon-eudach grinn, agus thug e nuas e, agus phaisg e 's an lìon-eudach e, agus chuir se e ann an uaigh a chladhaicheadh á carraig, agus charuich e clach gu doras na h-uaighe.

47 Agus dh'amhaire Muire Magdalen, agus Muire *màthair* Ioseis, air an àite 's an do chuireadh e.

CAIB. XVI.

AGUS air dol do'n t-sàbaid seachad, cheannaich Muire Magdalen, agus Muire *màthair* Sheumais, agus Salome, spìosraidh deadh fhàile, chum air dhoibh teachd gu'n ungadh iad e.

2 Agus thàinig iad gu ro mhoch air maduinn a' cheud *là* do'n t-seachduinn chum na h-uaighe, aig éirigh na gréine.

3 Agus thubhairt iad eat-orra féin, Cò a charuicheas

dhuinn a' chlach o dhorus na h-uaighe?

4 (Agus air dhoibh amharc, chunnaic iad gu'n robh a' chlach air a h-àtharrachadh air falbh,) oir bha i ro mhòr.

5 Agus air dhoibh dol a stigh do'n àit-adhlaic, chunnaic iad òganach 'n a shuidhe air an làimh dheis, uime an robh trusgan fada geal; agus bha eagal orra.

6 Agus thubhairt esan riu, Na biodh eagal oirbh: a ta sibh ag iarraidh Iosa o Nasaret, a cheusadh: dh'éirich e, cha-n 'eil e 'n so: faicibh an t-àit anns an do chuir iad e:

7 Ach imichibh, innsibh d'a dheisciobluibh agus do Pheadar, gu bheil e dol roimhibh do Ghalile: chi sibh an sin e, mar thubhairt e ribh.

8 Agus air dol a mach dhoibh, theich iad o'n uaigh; oir bha ball-chrith agus uamhunn orra: agus cha dubhairt iad ni sam bith ri neach air bith; oir bha eagal orra.

9 Agus air éirigh do Iosa 's a' mhaduinn air a' cheud *là* do'n t-seachduin, nochdadh e air tùs do Mhuire Magdalen, as an do thilg e seachd deamhain.

10 *Agus* air imeachd dhise, dh'innis i sin dhoibh-san a bha maille ris, agus iad ri bròn agus gul.

11 Agus iadsan, an uair a chual iad gu'n robh e beò, agus g'um facadh leathasan e, cha do chreid iad.

12 'N a dhéigh sin, nochd-

adh e do dhithis diubh ann an cruth eile, ag imeachd dhoibh, agus iad a' dol do'n dùthaich.

13 Agus dh'imich iadsan agus dh'innis iad e do chàch : agus cha mhò a chreid iad iadsan.

14 An déigh sin nochdadh e do'n aon fhear deug, agus iad 'n an suidhe aig biadh, agus thilg e orra am mi-chreidimh, agus an cruas-eridhe, a chionn nach do chreid iad iadsan a chunnaic e an déigh dha éirigh.

15 Agus thubhairt e riu, Imichibh air feadh an t-saoghail uile, agus searmonaichibh an soisgeul do gach dùil.

16 Ge b'e chreideas agus a bhlaistear, saorar e, ach ge b'e nach creid, dìtear e.

17 Agus leanaidh na comharan so an dream a chreideas : Ann am ainm-sa tilgidh iad a mach deamhain ; labhraidh iad le teangaibh nuadha ;

18 Togaidh iad nathraiche nimhe ; agus ma dh'òlas iad ni air bith marbhtach, cha chiùrr e iad ; cuiridh iad an làmban air daoineibh tinne, agus bithidh iad gu maith.

19 Mar sin an déigh do'n Tighearna labhairt riu, ghabhadh suas gu nèamh e, agus shuidh e air deas làimh Dhé.

20 Agus air dhoibh-san dol a mach, shearmonaich iad anns gach àit, air bhi do'n Tighearna a' co-oibreachadh leo, agus a' daingneachadh an fhocail leis na comharaibh a lean e. Amen

AN SOISGEUL A REIR LUCAIS

DO bhrìgh gu'n do ghabh mòran os làimh eachdraidh sgrìobhadh ann an ordugh air na nithibh sin a ta air an coimhlionadh 'n ar measg-ne,

2 A réir mar a dh'aithris na daoine sin dhuinne iad, a chunnaic iad o thùs le 'n sùilibh, agus a bha 'n an luchd-frithealadh an fhocail :

3 Chuinnacas dhomhsa mar an ceudna, a Theophiluis ro òirdheire, air faotainn dearbh fhios nan uile nithe dhomh o'n fhìor thoiseach, sgrìobhadh a d'ionnsuidh-sa 'an ordugh,

4 Chum gu'm biodh fios agad air cinnteachd nan nithe anns an deachaidh do theagasg.

5 **B**HA ann an làithibh Heroid rìgh Iudea, sagart àraidh d'am b'ainm Sacharias, do sheal Abia : agus *bha* a bhean do nigheanaibh Aaroin, agus b'ainm dhi Elisabet.

6 Agus bha iad le chèile ionraic am fianuis Dé, ag imeachd ann an uile àitheantaibh agus orduighibh an Tighearna, gu neo-lochdach.

7 Agus cha robh duine cloinne aca, do bhrìgh gu'n

robh Elisabet neo-thorrach, agus bha iad le chéile aosmhor.

8 Agus tharladh, am feadh a bha esan a' frithealadh mar shagart an làthair Dhé ann an ordugh a sheala,

9 A réir gnàtha na sagartachd b'e a chrannchur tùis a losgadh, air dha dol a steach do theampull an Tighearn.

10 Agus bha coimhthional an t-sluaigh uile a' deanamh urnuigh a muigh, ri àm na tùise.

11 Agus chunnacas leis-san aingeal an Tighearna'n a sheasamh air taobh deas altarach na tùise.

12 Agus an uair a chunnaic Sacharias e, bha e fo thrioblaid, agus thuit eagal air.

13 Ach thubhairt an t-aingeal ris, Na gabh eagal, a Shachariais; oir fhuair d'urnuigh éisdeachd, agus beiridh do bhean Elisabet mac dhuit, agus bheir thu Eoin mar ainm air.

14 Agus bithidh aoibhneas agus subhachas ort; agus ni mòran gairdeachas r'a bhreith.

15 Oir bithidh e mòr an làthair an Tighearn, agus cha-n òl e fion no deoch làidir; agus bithidh e air a lìonadh leis an Spiorad naomh, eadhon o bhroinn a mhàthar.

16 Agus pillidh e mòran do chloinn Israeil chum an Tighearn an Dé.

17 Agus théid e roimhe-san ann an spiorad agus ann an cumhachd Eliais, a thionnd-

adh cridhe nan aithriche chum na cloinne, agus nan eas-umbal gu gliocas nan firean, a dh'ull-uchadh pobuill deas do'n Tigh-earn.

18 Agus thubhairt Sacharias ris an aingeal, Cionnus a bhios fhios so agam? oir is seann duine mise, agus a ta mo bhean aosmhor.

19 Agus fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e ris, Is mise Gabriel a sheasas 'an làthair Dhé; agus chuireadh mi a labhairt riutsa, agus a dh'innseadh an naidheachd mhaith so dhuit.

20 Agus, feuch, bithidh tu balbh agus gun chomas labhairt, gus an là anns an tig na nithe so gu crìch, a chionn nach do chreid thu mo bhriath-rasa, a bhitheas air an coimhlionadh 'n an àm féin.

21 Agus bha am pobull a' feitheamh ri Sacharais, agus b'iongantach leo a' mhoille a rinn e 's an teampull.

22 Agus an uair a thàinig e mach, cha b'urrainn e labhairt riu: agus thuig iad gu'm fac e sealladh *nèamhaidh* 's an teampull: oir bha e sméideadh orra, agus dh'fhan e 'n a thosd.

23 Agus tharladh, an uair a choimhlionadh làithean a fhrithealaidh, gu'n deachaidh e d'a thigh féin.

24 Agus an déigh nan làithean sin dh'fhàs a bhean Elisabet torrach, agus dh'fholaich si i féin rè chùig mìosan, ag ràdh,

25 Is ann mar so a rinn an Tighearna dhomh anns na làithibh air an d'amhaire e orm, a thogail diom mo mhas-laidh am measg dhaoine.

26 Agus anns an t-seathadh mìos, chuireadh an t-aingeal Gabriel o Dhia, gu caithir do Ghalile, d'am b'ainm Nasaret,

27 Dh'ionnsuidh òigh a bha fo cheangal pòsaidh aig fear d'am b'ainm Ioseph, do thigh Dhaibhidh; agus *b'e* ainm na h-òigh Muire.

28 Agus air dol a steach do'n aingeal d'a h-ionnsuidh, thubhairt e, Fàilte dhuit, o thusa d'an do nochdadh mòr dheadh-ghean, *a ta* an Tighearna maille riut: *is* beannaichte thu am measg bhan.

29 Agus an uair a chunn-aic i e, bha i fo thrioblaid inntinn air son a chainnte, agus a' reusonachadh ciod a' ghnè altacha-beatha dh'fheudadh bhi 'n so.

30 Agus thubhairt an t-aingeal rithe, Na biodh eagal ort, a Mhuire: oir fhuair thu deadh-gean o Dhia.

31 Agus, feuch, gabhaidh tu a'd' bhroinn, agus beiridh tu mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air.

32 Bithidh e mòr, agus goirear Mac an Ti a's ro-àirde dheth; agus bheir an Tighearna Dia dha rìgh-chaithir 'athar féin Dhaibhidh.

33 Agus bithidh e 'na Rìgh air tigh Iacoib gu bràth, agus cha bhi crìoch air a rìoghachd.

34 Agus thubhairt Muire ris an aingeal, Cionnus a bhith-eas so, do bhrìgh nach 'eil aithne agamsa air duine?

35 Agus fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e rithe, Thig an Spiorad naomh ort, agus cuiridh cumhachd an Ti a's àirde sgàil ort: uime sin an ni naomh sin a bheirear leat, goirear Mac Dé dheth.

36 Agus, feuch, do bhan-charaid Elisabet, a ta ise féin torrach air mac 'n a sean aois; agus is e so an seathadh mìos dhise d'an goirteadh bean neo-thorrach;

37 Oir cha-n 'eil ni sam bith do-dheanta do Dhia.

38 Agus thubhairt Muire, Feuch banoglach an Tighearna; biodh e dhomhsa réir d'fhocail. Agus dh'fhalbh an t-aingeal uaipe.

39 Agus air éirigh do Mhuire's na làithibh sin, chaidh i le cabhaig do dhùthaich nam beann, gu baile do Iuda,

40 Agus chaidh i steach do thigh Shachariais, agus chuir i fàilte air Elisabet.

41 Agus tharladh, an uair a chual Elisabet beannachadh Mhuire, gu'n do leum an naoidhean 'n a broinn; agus lìonadh Elisabet leis an Spiorad naomh.

42 Agus ghlaodh i mach le guth àrd, agus thubhairt i, *Is* beannaichte thu am measg bhan, agus *is* beannaichte toradh do bhronn.

43 Agus cionnus *a dh'éirich* so dhomhsa, gu'n tigeadh

màthair mo Thighearn a m' ionnsuidh?

44 Oir feuch, co luath as a thàinig fuaim do bheannachaidh a'm' chluasaibh, bhriosg an naoidhean le h-aoibhneas ann mo bhroinn.

45 Agus is beannaichte ise a chreid : oir coimhlionar na nithe a labhradh rithe leis an Tighearn.

46 Agus thubhairt Muire, A ta m'anam ag àrd-mholadh an Tighearn,

47 Agus a ta mo spiorad a' deanamh gairdeachais ann an Dia mo Shlànuighear :

48 Do bhrìgh gu'n d'amhairc e air staid ìosail a bhanoglaich : oir feuch, o so suas goiridh gach linn beannaichte dhìom.

49 Do bhrìgh gu'n d'rinn an Tì a ta cumbachdach nithe mòra dhomh ; agus is naomb 'ainm.

50 Agus a ta a thròcair-san o linn gu linn, do'n dream d'an eagal e.

51 Nochd e neart le 'ghairdean, sgap e na h-uaibhrich ann an smuaintibh an cridhe féin.

52 Thug e nuas na daoine cumhachdach o'n caithrichibh rìoghail, agus dh'àrdaich e iadsan a bha ìosal.

53 Lìon e 'n dream a bha ocrach le nithibh maithe ; agus chuir e uaith na daoine saoi bhir falambh.

54 Rinn e còmhnadh ri Israel òglach féin, ann an cuimhneachadh a thròcair ;

55 Mar a labhair e r'ar

n-aithrichibh, do Abraham agus d'a shliochd gu bràth.

56 Agus dh'fhan Muire maille rithe mu thimchioll thri mìosan, agus phill i d'a tigh féin.

57 A nis thàinig làn inbhe Elisabet, gu'm biodh i air a h-aisead ; agus rug i mac.

58 Agus chual a coimhearsnaich agus a càirdean mar a nochd an Tighearna mòr-thròcair dhi : agus rinn iad gairdeachas maille rithe.

59 Agus tharladh air an ochdamh là gu'n d'thàinig iad a thimchioll-ghearradh an naoidhein : agus ghairm iad Sacharias deth, a réir ainme 'athar.

60 Agus fhreagair a mhàthair, agus thubhairt i Ni headh ; ach goirear Eoin deth.

61 Agus thubhairt iad rithe, Cha-n 'eil aon neach do d' chàirdibh d' an gairmear an t-ainm so.

62 Agus sméid iad air 'athair, ciod an t-ainm a b'àill leis thoirt air.

63 Agus air iarraidh clàir-sgrìobhaidh dhasan, sgrìobh e, ag ràdh, Is e Eoin is ainm dha. Agus ghabh iad iongantas uile.

64 Agus air ball dh'fhosgladh a bheul, agus dh'fhuasgladh a theangadh, agus labhair e, a' moladh Dhé.

65 Agus thàinig eagal air an coimhearsnaich uile : agus dh'aithriseadh na nithe sin gu léir feadh dhùthaich àrd Iudea uile.

66 Agus iadsan uile achuala

na nithe sin, thaisg iad 'n an cridhe iad, ag ràdh, Ciod a' ghnè leinibh a bhitheas an so? Agus bha làmh an Tighearna maille ris.

67 Agus bha Sacharias 'ath-air air a lìonadh leis an Spiorad naomh, agus rinn e fàidh-cadaireach, ag ràdh,

68 Gu ma beannaichte an Tighearna Dia Israeil, air son gu'n d'fhiosraich e, agus gu'n d'thug e saorsa d'a phobull,

69 Agus gu'n do thog e suas dhuinne adhare slàinte, ann an tigh Dhaibhidh 'òglach féin;

70 A réir mar a labhair e le beul 'fhàidhean naomha féin, a bha ann o thoiseach an t-saoghail;

71 A thoirt saorsa dhuinn o' ar naimhdibh, agus o làimh na muinntir sin uile le'm fuathach sinn:

72 A choimhlionadh na tròcair a gheall e d'ar n-aithrichibh, agus a chuimhneachadh a choimhcheangail naoimh fein:

73 Na mionnan a mhionnaich e d'ar n-athair Abraham,

74 Gu'n tugadh e dhuinn, air dhuinn bhi air ar saoradh o làimh ar naimhde, gu'n deanamaid seirbhis dha as eugmhais eagail.

75 Ann an naomhachd agus ann an fireantachd 'n a làthair fein, uile làithean ar beatha.

76 Agus thusa, a leinibh, goirear dhìot Fàidh an Ti a's àirde: oir theid thu roimh

aghaidh an Tighearn, a dh'ulluchadh a shlighe;

77 A thoirt eòlais na slàinte d'a phobull, ann am maith-eanas am peacanna,

78 Troimh thròcair ro mhòir ar Dé-ne, leis an d'fhiosraich an ùr-mhaduinn o'n ionad a's àirde sinn,

79 A thoirt soluis dhoibhsan a ta 'n an suidhe ann an sgàil a' bhàis, a threòrachadh ar cos air slighe na sìthe.

80 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh 'an spiorad e, agus bha e san fhàsach gu là 'fhoillseachaidh do Israel.

CAIB. II.

A GUS tharladh 's nalàithibh sin, gu'n deachaidh ordugh a mach o Cheasar Augustus, an domhan uile a mheas.

2 (Agus rinneadh an ceud mheas so 'n uair a bha Cirenus 'n a uachdaran air Siria.)

3 Agus chaidh iad uile chum a bhi air am meas, gach aon fa leth d'a bhaile fein

4 Agus chaidh Ioseph mar an ceudna suas o Ghalile, á baile Nasaret, do Iudea, gu baile Dhaibhidh, d'an gairmear Betlehem, (do bhrìgh gu'n robh e do thigh agus do shliochd Dhaibhidh,)

5 Chum gu biodh e air a mheas maille ri Muire a bha fo cheangal pòsaidh dha, agus i mòr-thorrach.

6 Agus tharladh, am feadh a bha iad an sin, gu'n do

choimhlionadh làithean a h-in-
bhe, chum i bhi air a h-aisead.

7 Agus rug i a ceud-ghin
mic, agus phaisg i e 'am brat-
speilidh, agus chuir i 'n a luidhe
'am prasaich e; do bhrìgh nach
robh àit aca 's an tigh-òsda.

8 Agus bha anns an dùth-
aich sin buachaillean a' fan-
tuinn a muigh, agus a' dean-
amh faire-oidliche air an treud.

9 Agus, feuch, thàinig ain-
geal an Tighearn orra, agus
dhealraich glòir an Tighearna
mu'n timchioll; agus ghabh
iad eagal mòr.

10 Agus thubhairt an t-ain-
geal riu, Na biodh eagal oirbh:
oir feuch, a ta mi ag innseadh
dhuibh deadh sgeil mhòr-
aoibhneis, a bhitheas do'n uile
shluagh:

11 Oir rugadh dhuibh an
diugh Slànuighear, ann am
baile Dbaibhidh, neach a's e
Criosd an Tighearna.

12 Agus bithidh so 'n a
chomhara dhuibh; Gheibh
sibh an naoidhean paisgte ann
am brat-speilidh, 'n a luidhe
am prasaich.

13 Agus air ball bha maille
ris an aingeal cuideachd mhòr
do armaitibh nèimh, a' mol-
adh Dhe, agus ag ràdh,

14 Glòir do Dhia anns na
h-àrdaibh, agus air talamh sìth,
deadh-ghean do dhaoinibh.

15 Agus tharladh, 'n uair
a dh'fhalbh na h-aingil uatha
do nèamh, gu'n dubhairt na
buachaillean r'a cheile, Rach-
amaid a nis eadhon do Bhet-
lehem, agus faiceamaid an nì

so a rinneadh, a dh'fhoillsich
an Tighearna dhuinne.

16 Agus thàinig iad gu
grad, agus fhuair iad Muire
agus Joseph, agus an leanabh
'n a luidhe 's a' phrasaich.

17 Agus an uair a chunnaic
iad sin, dh'aithris iad an nì a
dh'innseadh dhoibh mu thim-
chioll an leinibh so.

18 Agus ghabh gach neach
a chuala 'so, iongantas ris
na nithibh sin a dh'innseadh
dhoibh leis na buachaillibh.

19 Ach ghléidh Muire na
nithe sin uile, a' beachd-
smuaineachadh orra 'n a cridhe.

20 Agus phill na buachaill-
ean, a' tabhairt glòire agus mol-
aidh do Dhia air son nan nithe
sin uile a chual agus a chunn-
aic iad, a réir mar a labhradh
riu.

21 Agus an uair a choimh-
lionadh ocd làithean chum an
leanabh a thimchioll-ghearr-
adh, thugadh IOSA mar ainm
air, eadhon an t-ainm a ghairm
an t-aingeal deth mu'n do
ghabhadh 's a' bhroinn e.

22 Agus an uair a choimh-
lionadh làithean a glanaidh, a
réir lagha Mhaois, thug iad
esan gu Ierusalem, chum a
thaisbeanadh do'n Tighearna;

23 (Mar a ta e sgrìobhta
ann an lagh an Tighearna,
Gach ceud-ghin mic a dh'-
fhosgla a' bhrù, gairmear
naomh do'n Tighearn e;)

24 Agus a thoirt iobairt a
réir mar a theirear ann an lagh
an Tighearna, dà thurtur, no
dà choluman òg.

25 Agus, feuch. bha duine ann an Ierusalem d'am b'ainm Simeon; agus bha 'n duine so ionraic agus diadhaidh, agus bha dùil aige ri sòlas Israeil: agus bha'n Spiorad naomh air.

26 Agus dh'fhoillsicheadh dha leis an spiorad naomh, nach faiceadh e bàs, gus am faiceadh e Crìosd an Tighearn.

27 Agus thàinig e le treòrachadh an Spioraid do'n teampull: Agus an uair a thug na pàrantan an leanabh Iosa a stigh, chum gu'n deanadh iad air a shon a réir gnàthachaidh an lagha.

28 An sin ghlac esan 'n a uchd e, agus bheannaich e Dia, agus thubhairt e.

29 A nis, a Thighearn, a ta thu leigeadh do d' sheirbhis-each siubhal 'an sìth, a réir d'fhocail;

30 Oir chunnaic mo shùilean do shlàinte.

31 A dh'ulluich thu roinn ghnùis nan uile shluagh:

32 Solus a shoillseachadh nan Cinneach, agus glòir do phobuill Israeil.

33 Agus ghabh Ioseph agus a mhàthair iongantais mu na nithibh a labhradh uime.

34 Agus bheannaich Simeon iad, agus thubhairt e ri Muire a mhàthair, Feuch, chuireadh an *leanabh* so chum tuiteam agus aiseirigh mhòran ann an Israel, agus 'n a chomhar' an aghaidh an labhrar;

35 (Agus théid claidheamh troimh d' anamsa féin,) chum

gu'm foillsichear smuainte cridheacha mhòran.

36 Agus bha Anna ban-fhaidh, nighean Phanueil, do thrèibh Aseir; *bha* i ro aos-mhor, agus chaith i seachd bliadhna maille ri fear o àm dhi bhi 'n a h-òigh.

37 Agus bu bhantrach i mu thimchioll ceithir bliadhna agus ceithir fichead a dh'aois, nach deachaidh o'n teampull, a' deanamh seirbhis *do Dhia* a là agus a dh'oidhche le trasgadh agus le h-urnuigh.

38 Agus air teachd dhise a stigh 's an uair sin féin, thug i moladh do'n Tighearn, agus labhair i m'a thimchioll rìusan uile aig an robh sùil ri saorsa ann an Ierusalem.

39 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe a réir lagha an Tighearna, phill iad do Ghalile, d'am baile féin Nasaret.

40 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh 'an spiorad e, air a lìonadh le gliocas; agus bha gràsa Dhé air.

41 Agus chaidh a phàranta gach bliadhna gu Ierusalem, aig féill na càisge.

42 Agus 'n uair a bha e dà bhliadhna dheug a dh'aois, chaidh iad suas gu Ierusalem, a réir gnàtha na féille,

43 Agus air coimhlionadh nan làithean sin doibh, 'n uair a phill iadsan, dh'fhan an leanabh Iosa 'n an déigh ann an Ierusalem; agus cha robh fios aig Ioseph no aig a mhàthair air sin.

44 Ach air dhoibh a shaoil-sinn gu'n robh e 's a' chuid-eachd, dh'imich iad astar là; agus dh'iarr iad e 'measg an càirdean, agus an luchd-eòlais.

45 Agus an uair nach d'fhuair iad e, phill iad gu Ierusalem, 'g a iarraidh.

46 Agus tharladh an déigh thri làithean, gu'n d'fhuair iad e 's an teampull, 'n a shuidhe 'am meadhon an luchd-teagaisg, araon 'g an éisdeachd, agus a' cur cheisd orra.

47 Agus ghabh a' mhuinntir a chual e uile iongantas r'a thuigse agus r'a fhreagraibh.

48 Agus an uair a chunnaic iad e, ghlac uamhas iad: agus thubhairt a mhàthair ris, A mhic, c'ar son a rinn thu mar so oirnn? feuch, bha d'athair agus mise gu brònach 'g a d'iarraidh.

49 Agus thubhairt esan riu, C'ar son a bha sibh 'g a m' iarraidh? nach robh fhios agaibh gu'm bu chòir dhomhsa bhi ann an tigh m'Athar?

50 Agus cha do thuig iad-san an nì a labhair e riu.

51 Agus chaidh e sìos maille riu, agus thàinig e gu Nasaret, agus bha e ùmhal doibh: ach ghleidh a mhàthairna nithe sin uile 'n a cridhe.

52 Agus thàinig Iosa air aghaidh ann an gliocas agus 'am meudachd, agus ann an deadh-ghean aig Dia, agus aig daoineibh.

CAIB. III.

ANIS anns a' chùigeadh bliadhna deug do impir-

eachd Thiberiuis Cheasair, air bhi do Phontius Pilat 'n a uachdaran air Iudea, agus Herod 'n a Thetrarc air Galile, agus Philip a bhràthair 'n a Thetrarc air Iturea agus dùth-aich Thrachonitis, agus Lisaias 'n a Thetrarc air Abilene.

2 An uair a bha Annas agus Caiaphas 'n an àrd-shagartaibh, thàinig focal Dé chum Eoin, mhic Shachariais, anns an fhàsach.

3 Agus thàinig e do'n dùth-aich uile timchioll Iordain, a' searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacaana;

4 Mara ta e sgriobhta ann an leabhar bhriathra an fhàidh Esaias, ag ràdh, Guth an ti a dh'èigheas anns an fhàsach. Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

5 Bithidh gach gleann air a lìonadh, agus gach beinn agus cnoc air an ìsleachadh; agus bithidh na nithe cama air an deanamh dìreach, agus na slighean garbha air an deanamh rèidh;

6 Agus chi gach uile fheoil slàinte Dhé.

7 Uime sin thubhairt e ris an t-sluagh a thàinig a mach chum bhì air am baisteadh leis, A shìl nan nathraiche nimhe, cò thug rabhadh dhuibh-sa teicheadh o'n fheirg a ta ri teachd?

8 Air an aobhar sin thug-aibh a mach toradh iomchuidh an aithreachais, agus na tòis-

ichibh air a ràdh annaibh féin, A ta Abraham 'n a Athair againn : oir a ta mi ag ràdh ribh, gur comasach Dia do na clach-aibh so air clann a thogail suas do Abraham.

9 Agus a nis féin a ta 'n tuagh air a' cur ri bun nan craobh : air an aobhar sin gach craobh nach toir a mach toradh maith, gearrar sìos i, agus tilgear san teine i.

10 Agus dh'fhiosraich an sluagh dheth ag ràdh, Ciod uime sin a ni sinne?

11 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti aig am bheil dà chòta roinneadh e ris an ti aig nach 'eil ; agus an ti aig am bheil biadh, deanadh e mar an ceudna.

12 Agus thàinig mar an ceudna cis-mhaoir gu bhi air am baisteadh, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, ciod a ni sinne?

13 Agus thubhairt esan riu, Na deanaibh ni air bith os ceann na dh'orduicheadh dhuibh.

14 Agus dh'fhiosraich na saighdearan mar an ceudna dheth ag ràdh, Agus ciod a ni sinne? Agus thubhairt e riu, Na deanaibh foirneart air neach sam bith, no casaid-bhréige, agus bithibh toilichte le 'ur tuarasdal.

15 Agus air bhi do'n phobull a' feitheamh, agus na h-uile dhaoine a' reusonachadh 'n an cridheachaibh féin mu thimchioll Eoin, am b'e Crìosd a bh'ann ;

16 Fhreagair Eoin, ag ràdh riu uile, Tha mise gu dearbh 'g ur baisteadh le h-uisge ; ach a ta neach a' teachd a's cumhachdaiche na mise, agus cha-n airidh mise air barr-iall a bhròig fhuasgladh : baistidh esan sibh leis an Spiorad naomh, agus le teine.

17 Aig am bheil a ghuit 'n a làimh, agus ro-ghlanaidh e 'ùrlar, agus cruinnichidh e an cruithneachd d'a thigh-tasgaidh ; ach loisgidh e am moll le teine nach fheudar a mhùchadh.

18 Agus ag earalachadh mòran do nithibh eile shearmonaich e do'n t-sluagh.

19 Ach air do Herod an Tetrarc bhi air a chronachadh leis air son Herodias bean a bhràthar (Philip,) agus air son gach olc a rinn Herod,

20 Chuir e so ris gach olc eile, gu'n do dhruid e Eoin am prìosan.

21 Agus tharladh, 'n uair a bha 'n sluagh uile air am baisteadh, air do Iosa mar an ceudna bhi air a bhaisteadh, agus e ri urnuigh, gu'n d'fhosgladh nèamh,

22 Agus gu'n d'thàinig an Spiorad naomh a nuas air 'an coslas corporra, mar choluman, agus gu'n d'thàinig guth o nèamh, ag ràdh, Is tusa mo Mhac gràdhach, anns am bheil mo mhòr-thlachd.

23 Agus thòisich Iosa féin air a bhi mu thimchioll deich bliadhna fichead a dh'aois, air dha bhi, (a réir barail dhaoine,)

'na mhac do Ioseph, *mac Heli,*

24 *Mhic Mhatait, mhic Lebhi, mhic Mhelchi, mhic Ianna, mhic Ioseiph,*

25 *Mhic Mbatatais, mhic Amois, mhic Nauim, mhic Esli, mhic Nage,*

26 *Mhic Mhaait, mhic Mhatatais, mhic Shemei, mhic Ioseiph, mhic Iudah,*

27 *Mhic Ioanna, mhic Rhesa, mhic Shorobabeil, mhic Shalatieil, mhic Neri,*

28 *Mhic Mhelchi, mhic Adi, mhic Chosaim, mhic Elmodaim, mhic Eir,*

29 *Mhic Iose, mhic Elieseir, mhic Ioreim, mhic Mhatait, mhic Lebhi,*

30 *Mhic Shimeoin, mhic Iudah, mhic Ioseiph, mhic Ionain, mhic Eliacim,*

31 *Mhic Mhelea, mhic Mhainain, mhic Mhatata, mhic Naitain, mhic Dhaibhidh,*

32 *Mhic Iese, mhic Obeid, mhic Bhoois, mhic Shalmoin, mhic Naasoin,*

33 *Mhic Aminadaib, mhic Araim, mhic Esroim, mhic Phareis, mhic Iudah,*

34 *Mhic Iacoib, mhic Isaac, mhic Abraham, mhic Thara, mhic Nachoir,*

35 *Mhic Sharuich, mhic Ragau, mhic Phaleic, mhic Ebeir, mhic Shala,*

36 *Mhic Chainain, mhic Arphacsaid, mhic Shem, mhic Noe, mhic Lameich,*

37 *Mhic Mhatusala, mhic Enoich, mhic Iareid, mhic Mhaleleil, mhic Chainain,*

38 *Mhic Enois, mhic Shet, mhic Adhaimb, mhic Dhé.*

CAIB. IV.

A GUS air do Iosa bhi làn do'n Spiorad naomh, phill e air ais o Iordan, agus threòraicheadh e leis an Spiorad do'n fhàsach,

2 Agus bha e air a bhuaireadh rè dhà fhichead là leis an diabhl; agus cha d'ith e ni sam bith anns na làithibh sin: agus air dhoibh bhi air an crìochnachadh, an sin dh'fhàs e ocrach.

3 Agusthubhairt an diabhl ris, Ma's tu Mac Dhé, abair ris a' chloich so 'bhi 'n a h-aran.

4 Agus fhreagair Iosa e, ag ràdh, A ta e sgrìobhta, nach ann le h-aran a mhàin a thig duine beò, ach le gach uile fhocal Dé.

5 Agus air do'n diabhl a thoirt gu beinn àrd, nochd e dha uile rìoghachdan an domhainn ann am mionaid aimsir.

6 Agus thubhairt an diabhl ris, Bheir mise an cumhachd so uile dhuit, agus an glòir; oir thugadh dhomhsa sin; agus bheir mi e do neach air bith a's toil leam.

7 Uime sin ma ni thu aoradh dhomhsa, is leat iad uile.

8 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Tàr air mo chùlaobh, a Shatain: oir a ta e sgrìobhta, Ni thu aoradh do'n Tighearn do Dhia, agus dhasan 'n a aonar ni thu seirbhis.

9 Agus thug se e gu Ieru-

saleam, agus chuir e air binn-ein an teampuill e, agus thubhairt e ris, Ma's tu Mac Dhé, tilg thu féin sìos á so.

10 Oir a ta e sgrìobhta, Bheir e àithne d'a ainglibh mu d' thimchioll, thusa a choimhead.

11 Agus togaidh iad suas thu 'n an làmhaibh, air eagal gu'm buail thu uair air bith do chos air cloich.

12 Agus air freagairt do Iosa thubhairt e ris, A dubhradh, Na buair thusa an Tigh-earna do Dhia.

13 Agus an uair a chrìochnaich an diabhul am buaireadh uile, dh'imich e uaith rè tamuill.

14 Agus phill Iosa ann an cumhachd an Spioraid chum Ghalile; agus chaidh 'iomradh-san air feadh na dùthcha mu'n cuairt gu h-ìomlan.

15 Agus theagaisg e 'n an sionagogaibh, a' faotainn glòire o na h-uile dhaoinibh.

16 Agus thàinig e gu Nasaret, far an d'àraicheadh e: agus chaidh e steach, mar bu ghnàth leis, air là na sàbaid do'n t-sionagog, agus dh'éirich e 'n a sheasamh chum leughaidh.

17 Agus thugadh dha leabhar an fhàidh Esaias; agus air fosgladh an leabhair dha, fhuair e an t-àit anns an robh e sgrìobhta,

18 Tha Spiorad an Tigh-earn orm, do bhrìgh gu'n d'ung e mi a shearmonachadh an t-soisgeil do na bochdaibh;

chuir e mi a shlànuchadh na muinntir aig am bheil an cridhe briste, a ghairm fuasglaidh do na braighdibh, agus aiseag an radhaire do na doill, a thoirt saorsa do'n mhuinntir a ta brùite,

19 A shearmonachadh bliadhna thaitnich an Tighearn.

20 Agus air dùnadh an leabhair dha, thug e do'n fhear-frithealaidh e, agus shuidh e: agus bha sùilean na bha san t-sionagog uile a' geur-amharc airsan.

21 Agus thòisich e air a ràdh riu, An diugh a ta an sgrìobtur so air a choimhlionadh ann bhur clusaibh-sa.

22 Agus thug iad uile fianuis da, agus ghabh iad iongantais ris na briathraibh gràs-mhor a thàinig a mach as a bheul. Agus thubhairt iad, Nach e so mac Ioseiph?

23 Agus thubhairt e riu, Gun amharus thubhairt sibh rium an gnàth-fhocal so, A léigh, leighis thu féin: ge b'e air bith iad na nithe a chuala sinn a rinneadh *leat* 'an Capernaum, dean mar an ceudna iad an so a'd' dhùthaich féin.

24 Agus thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil fàidh air bith taitneach 'n a dhùthaich féin.

25 Ach gu firinneach a ta mise ag ràdh ribh, gu'n robh mòran bhantrach ann an Israel an làithibh Eliais, an uair a dbruideadh nèamh rè thri bliadhna agus shè mìosan, a-

gus a bha gorta mhòr air feadh na tìre uile:

26 Ach cha do chuireadh Elias dh'ionnsuidh aoin diubh, ach gu Sarepta Shidoin, chum mnà a bha 'n a bantraich.

27 Agus bha mòran lobhar ann an Israel ri linn Eliseuis an fhàidh; agus cha do ghlanadh a h-aon aca, ach Naaman an Sirianach.

28 Agus lionadh iadsan uile a bha 's an t-sionagog le feirg, an uair a chual iad na nithe sin;

29 Agus dh'éirich iad suas, agus thilg iad a mach as a' bhaile e, agus thug iad leo e gu maluidh a' chnoic, air an robh am baile togta, chum a thilgeadh sìos an coinneamh a chinn.

30 Ach air gabhail dhasan troimh am meadhon, dh'fhalbh e,

31 Agus chaidh e sìos gu Capernaum, baile do Ghalile, agus bha e 'g an teagasg air làithibh na sàbaid;

32 Agus ghabh iad iongant-as r'a theagasg; do bhrìgh gu'n robh 'fhocal le cumhachd.

33 Agus bha anns an t-sionagog duine anns an robh spiorad deamhain neòghloin, agus ghlaodh e le guth mòr,

34 Ag ràdh, Leig leinn; ciod e ar gnothuch-ne riut, Iosa o Nasarèt? an d'thàinig thu g'ar sgrios? a ta fhios ag-am cò thu, Aon naomh Dhé.

35 Agus chronuich Iosa e, ag ràdh, Bì a'd' thosd, agus

thig a mach as. Agus air do'n deamhan esan a thilgeadh sìos 'nam meadhon, thàinig e mach as, gun chiurradh sam bith a dheanamh air.

36 Agus thàinig uamhas orra uile, agus labhair iad r'a chéile, ag ràdh, Ciod a' ghné cainnte so? oir le h-ùghdarras agus cumhachd a ta e 'toirt orduigh do na spioradaibh neòghlan, agus tha iad a' teachd a mach

37 Agus chaidh iomradh airsan a mach feadh gach àite do'n dùthaich mu'n cuairt.

38 Agus dh'éirich e as an t-sionagog, agus chaidh e steach do thigh Shimoin: agus bha fiabhrus mòr air màthair-chéile Shimoin; agus ghuidh iad air as a leth.

39 Agus air dha seasamh os a ceann, chronuich e am fiabhrus, agus dh'fhàg e i. Agus dh'éirich ise air ball, agus rinn i frithealadh dhoibh,

40 Agus ag dol fuidhe na gréine, iadsan uile aig an robh daoine euslan le iomadh gné tinnis, thug iad d'a ionnsuidh iad: agus chuir esan a làmhan air gach aon diubh, agus leighis e iad.

41 Agus chaidh mar an ceudna deamhain a mach a mòran, a' glaodhaich agus ag ràdh, Is tu Criosd Mac Dhé. Agus chronuich e iad, agus cha d'fhulaing e dhoibh labhairt: oir bha fhios aca gu'm b' esan Criosd.

42 Agus air teachd do'n là, chaidh e mach, agus dh'imich

e gu àite fàisail : agus bha'n sluagh 'g a iarraidh, agus thàinig iad d'a ionnsuidh, agus b'àill leo a chumail, chum nach rachadh e uatha.

43 Ach thubhairt esan riu, Is éigin dhonhsa rìoghachd Dhé a shearmonachadh do bhailtibh eile mar an ceudna ; oir is ann chum so a chuireadh mi.

44 Agus shearmonaich e ann an sionagogaibh Ghalile.

CAIB. V.

A GUS tharladh, 'n uair a bha am pobull a' dlùth-theannadh air, chum focal Dé éisdeachd, gu'n do sheas e làimh ri loch Ghenesaret,

2 Agus chunnaic e dà luing 'n an seasamh ri taobh an locha : ach bha na h-iasg-airean air dol a mach asda, agus a' nigheadh an lìonta.

3 Agus chaidh e steach do aon do na longaibh bu le Simon, agus dh'iarr e air dol a mach beagan o thìr : agus air suidhe dha, theagaisg e an sluagh as an luing.

4 A nis an uair a sguir e do labhairt, thubhairt e ri Simon, Cuir a mach chum na doimhne, agus leigibh sìos bhur lìonta chum tarruing.

5 Agus fhreagair Simon, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, shaothraich sinn fèadh na h-oidhche uile, agus cha do ghlac sinn ni sam bith : ach air t'fhocalsa leigidh mi sìos an lìon.

6 Agus an uair a rinn iad

so, chuartich iad tachdar mòr éisg ; ionnus gu'n do bhriseadh an lìon.

7 Agus sméid iad air an companaich, a bha san luing eile, teachd agus còmhnaidh a dheanamh leo. Agus thàinig iad, agus lìon iad an dà luing, ionnus gu'n robh iad an inbhe dol fuidhe.

8 'N uair a chunnaic Simon Peadar so, thuit e sìos aig glùinibh Iosa, ag ràdh, Imich uamsa, a Thighearn, oir is duine peacach mi.

9 Oir ghlac uamhas e féin agus iadsan uile bha maille ris, air son an tarruing éisg a ghlac iad :

10 Agus mar an ceudna Seumas agus Eoin, mic Shebede, a bha 'n an companaich aig Simon. Agus thubhairt Iosa ri Simon, Na biodh eagail ort ; á so suas glacadh tu daoine.

11 Agus an uair a thug iad an longa gu tìr, dh'fhàg iad na h-uile nithe, agus lean iad esan.

12 Agus an uair a bha esan ann am baile àraidh, feuch duine làn do luibhre : agus air dha Iosa fhaicinn, thuit e sìos air 'aghaidh, agus ghuidh e air, ag ràdh, A Thighearn, ma's toil leat, tha thu comasach air mise a ghlanadh.

13 Agus shin e a làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is toil leam ; bi glan. Agus air ball dh'fhàg an luibhre e,

14 Agus dh'àithn e dha, gun innseadh do neach air

bith: Ach imich, agus nochd thu féin do'n t-sagart, agus thoir seachad air son do ghlanaidh, mar a dh'àithn Máois, mar fhianuis doibh.

15 Ach bu mhòid a sgaoileadh 'iomradhsan: agus thàinig sluagh mòr an ceann a chèile chum éisdeachd, agus a bhi air an slànuchadh leis o'n eucailibh.

16 Agus chaidh e air leth chum an fhàsaich, agus rinn e urnuigh.

17 Agus tharladh air là àraidh, 'n uair a bha e a' teagasg, gu'n robh 'n an suidhe *an sìn* Phairisich agus luchd-teagaisg an lagha, a thàinig as gach uile bhaile do Ghalile, agus do Iudea, agus o Ierusalem: agus bha cumhachd an Tighearn a làthair chum an slànuchadh.

18 Agus, feuch, ghiùlain daoine air leabaidh duine air an robh am pairilis; agus dh'iarr iad a thoirt a steach, agus a chur 'n a làthair-san.

19 Agus an uair nach d'fhuair iad seòl air am feudadh iad a thoirt a steach, le meud na cuideachd, chaidh iad suas air an tigh, agus leig iad sìos troimh mhullach an tighe e féin agus a leabadh, anns a' mheadhon an làthair Iosa.

20 Agus an uair a chunnaic e an creidimh, thubhairt e ris, A dhuine, tha do pheacanna air am maitheadh dhuit.

21 Agus thòisich na sgrìobh aichean agus na Phairisich air

reusonachadh, ag ràdh, Cò e so a ta labhairt toibheim? cò dh fheudas peacanna a mhaith-eadh ach Dia a mhàin?

22 Ach air àithneachadh an smuainte do Iosa, fhreagair e agus thubhairt e riu, Ciod a ta sibh a' reusonachadh 'n ur cridheachaibh?

23 Cò aca is usadh a ràdh, Tha do pheacanna air am maitheadh dhuit, no ràdh, Eirich agus imich?

24 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu bheil cumhachd aig Mac an duine peacanna a mhaithheadh air talamh, (thubhairt e ri fear na pairilis,) A ta mi ag ràdh riut, éirich, agus tog do leabadh, agus imich do d' thigh.

25 Agus dh'éirich e air ball 'na n làthair, agus thog e an leabadh air an robh e 'n a luidhe, agus chaidh e d'a thigh fein, a' toirt glòire do Dhia.

26 Agus ghlac uamhas iad uile, agus thug iad glòir do Dhia, agus lìonadh le h-eagal iad, ag ràdh, Chunnaic sinne nithe do-chreidsinn an diugh.

27 Agus an déigh nan nithe sin, chaidh e mach, agus chunnaic e càs-mhaor d'am b'ainm Lebhi, 'n a shuidhe aig àite togail na cìse; agus thubhairt e ris, Lean mise.

28 Agus air fàgail nan uile nithe dha, dh'éirich e, agus lean se e.

29 Agus rinn Lebhi féisd mhòr dha 'n a thigh féin: agus bha cuideachd mhòr do chis-

mhaoraibh, agus do mhuinntir eile a shuidh maille riu.

30 Agus rinn na sgrìobhaichean agus an Phairisich gearan an aghaidh a dheisciobul-san, ag ràdh, C'ar son a ta sibh ag itheadh, agus ag òl maille ri cìs-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

31 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha-n 'eil feum aca-san a ta slàn air an làigh, ach aca-san a ta tinn.

32 Cha d'thàinig mise a ghairm nam firean, ach nam peacach chum aithreachais.

33 Agus thubhairt iadsan ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin gu tric ri trasgadh, agus a' deanamh 'urnuigh, agus mar an ceudna *deisciobuil* nam Phairiseach; ach a ta do dheisciobuil-sa ag itheadh agus ag òl?

34 Agus thubhairt esan riu, Am feud sibh a thoirt air cloinn seòmair an fhir nuadh-phòsda trasgadh a dheanamh, am feadh a ta am fear nuadh-phòsda maille riu?

35 Ach thig na làithean an uair a bheirear am fear nuadh-phòsda uatha; an sin ni iad trasgadh anns na làithibh sin.

36 Agus labhair e mar an ceudna cosamhlachd riu; Cha chuir neach air bith mìr a dh'eudach nuadh air sean eudach: no, reubaidh an t-eudach nuadh e, agus cha tig am mìr do'n eudach nuadh ris an t-sean eudach.

37 Agus cha chuir duine

sam bith fìon nuadh ann an seann searragaibh; no, brisidh am fìon nuadh na searragan, agus dòirtear e féin, agus caillear na searragan.

38 Ach is còir fìon nuadh a chur ann an searragaibh nuadha; agus bithidh iad le chéile tèaruinte.

39 Agus cha-n 'eil duine sam bith, air dha sean *fhìon* òl, a dh'iarras air ball *fìon* nuadh: oir their e, is e an sean *fhìon* a's fearr.

CAIB. VI.

A GUS tharladh air a' cheud là sàbaid an déigh an dara là *do fhéill na cáisge*, gu'n deachaidh e troimh na h-achaidh arbhair; agus spìon a dheisciobuil na diasan arbhair, agus dh'ith iad, an déigh *am* bruthadh le'n làmhaibh.

2 Agus thubhairt cuid do na Phairisich riu, C'ar son a ta sibh a' deanamh an ni nach 'eil ceaduichte r'a dheanamh air làithibh na sàbaid?

3 Agus fhreagair Iosa iad, agus thubhairt e, Nach do leugh sibhse an ni so rinn Daibhidh, 'n uair a bha ocras air féin, agus orra-san a bha maille ris;

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a ghabh e aran na fianuis, agus a dh'ith e féin, agus a thug e mar an ceudna dhoibh-san a bha maille ris; ni nach 'eil ceaduichte-itheadh ach do na sagartaibh a mhàin?

5 Agus thubhairt e riu, Is

Tighearn Mac an duine air an t-sàbaid féin.

6 Tharladh mar an ceudna air sàbaid eile, gu'n deachaidh e steach do'n t-sionagag, agus gu'n do theagaisg e; agus bha an sin duine, aig an robh a làmh dheas air seargadh.

7 Agus rinn na sgrìobhaichean agus na Phairisich faire, a *dh'fheuchainn* an leighiseadh e air an t-sàbaid; chum gu'm faigheadh iad cùis-dhìtidh 'n a aghaidh.

8 Ach thuig esan an smuaintean, agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh sheargta, Eirich, agus seas a mach 's a' mheadhon. Agus dh'éirich esan, agus sheas e.

9 An sin thubhairt Iosa riu, Feòraichidh mise aon ni dhibh; Am bheil e ceaduichte air làithibh na sàbaid maith a dheanamh, no olc? anam a shaoradh, no a sgrios?

10 Agus air dha amharc mu'n cuairt orra uile, thubhairt e ris an duine, Sìn a mach do làmh. Agus rinn e sin: agus dh'aisigeadh a làmh slàn da mar an *làmh* eile.

11 Agus lìonadh iadsan do chuthach; agus labhair iad r'a chéile, ciod a dheanadh iad ri Iosa.

12 Agus anns na làithibh sin chaidh esan gu beinn a dheanamh urnuigh, agus bhuanaich e rè na h-oidhche ann an urnuigh ri Dia.

13 Agus air teachd da'n là, ghairm e d'a ionnsuidh a dheisciobuil; agus thagh e dà fhear

dheug asda, d'an do ghairm e Abstoil:

14 Simon, (a dh'ainmich e mar an ceudna Peadar,) agus Aindreas a bhràthair, Seumas agus Eoin, Philip agus Bartolomeus,

15 Mata agus Tomas, Seumas *mac* Alpheuis, agus Simon d'an goirear Selotes,

16 Iudas *bràthair* Sheumais, agus Iudas Iscariot, esan a bha 'n a fhear-brathaidh.

17 Agus thàinig e nuas leo, agus sheas e air ionad còmh-nard, agus coimhthional a dheisciobul, agus buidheann mhòr-shluaigh o Iudea uile agus o Ierusalem, agus o chois fairge Thiruis agus Shidoin, muinntir a thàinig g'a éisd-eachd, agus gu bhì air an leigheas o'n euslaintibh;

18 Agus iadsan a bha air am pianadh le spioradaibh neòghlan: agus leighiseadh iad.

19 Agus dh'iarr an sluagh uile beantuinn ris: oir chaidh cumhachd a mach as, agus shlànuich e iad uile.

20 Agus thog e suas a shuilean air a dheisciobluibh, agus thubhairt e, *Is* beannaichte *sibhse* ta bochd: oir is leibh rìoghachd Dhé.

21 *Is* beannaichte *sibhse* ta ocrach a nis: oir sàsuichear sibh, *Is* beannaichte *sibhse* ta caoidh a nis: oir gàiridh sibh.

22 *Is* beannaichte sibh, 'n uair a bheir daoine fuath dhuibh, agus a chuireas iad as an cuideachd sibh, agus a bheir

iad cainnt mhaslach dhuibh, agus a thilgeas iad a mach bhur n-ainm mar olc, air son Mhic an duine.

23 Deanaibh-sa gairdeachas 's an là sin, agus leumaibh le h-auibhneas: oir feuch, is mòr bhur duais air nèamh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche air na fàidhibh.

24 Ach is an-aobhinn duibhse ta saoibhir: oir fhuair sibh bhur sòlas.

25 Is an-aobhinn duibhse ta sàthach: oir bithidh ocras oirbh. Is an-aobhinn duibhse ta gàireachdaich a nis: oir ni sibh bròn agus gul.

26 Is an-aobhinn duibhse 'n uair a labhras daoine maith umaibh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche ris na fàidhibh bréige.

27 Ach a ta mi ag ràdh ribhse ta 'g éisdeachd, Gràdh-aichibh bhur naimhde, deanaibh maith dhoibh-san le'm fuathach sibh;

28 Beannaichibh iadsan a ta 'g ur mallachadh, agus deanaibh urnuigh air son na muinntir a ta buntuinn gu naimhdeil ribh.

29 Ris an ti a bhuaileas thu air aon ghial, cum an gial eile; agus do'n ti a bheir t' fhalluinn dhìot, na bac do chòta mar an ceudna.

30 Thoir do gach neach a dh'iarras ort; agus o'n neach a bheir uait do mhaoin, na iarr air ais i.

31 Agus mar a b'àill leibh daoine dheanamh dhuibh,

deanaibh-sa mar an ceudna dhoibhsan.

32 Oir ma ghràdhaicheas sibh iadsan aig am bheil gràdh dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir gràdhaichidh peacaich féin an dream aig am bheil gràdh dhoibh.

33 Agus ma ni sibh maith do'n mhuinntir a ni maith dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir ni peacaich an ni so féin mar an ceudna.

34 Agus ma bheir sibh iasachd dhoibhsan o'm bheil dùil agaibh ri fhaotainn a ris, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir bheir peacaich féin iasachd do pheacachaibh, chum gu'm faigh iad uiread a ris.

35 Ach gràdhaichibh-sa bhur naimhde, agus deanaibh maith, agus thugaibh iasachd, gun dùil a bhi agaibh ri ni sam bith 'n a éiric: agus bithidh bhur duais mor, agus bithidh sibh 'n ur cloinn do'n Ti a's àirde: oir a ta esan tabhartach dhoibhsan a ta mi-thaingéal agus olc.

36 Bithibh-sa uime sin trècaireach, mar a ta bhur n-Ath-air trècaireach.

37 Agus na tugaibh breth, agus cha toirear breth oirbh: na ditibh, agus cha dìtear sibh: thugaibh maitheanas, agus bheirear maitheanas dhuibh.

38 Thugaibh uaibh, agus bheireardhuibh; deadh thomhas, air a gheinneadh, agus air a chrathadh ri chéile, agus a' cur thairis. bheir daoine ann bhur n-uchd; oir leis an

tomhas le'n tomhais sibh, tomhaisear dhuibh a ris.

39 Agus labhair e cosamlachd riu, Am feud an dall dall a thredrachadh? nach tuit iad le chéile ann an slochd?

40 Cha-n 'eil an deisciobul os ceann a mhaighstir: ach ge b'e neach a ta coimhlionta, bithidh e mar a mhaighstir.

41 Agus c'ar son a ta thu faicinn an smùirnein a ta an sùildo bhràthar, agus nach 'eil thu toirt fa'near an t-sail a ta ann do shùil féin?

42 No cionnus a dh'fheudas tu ràdh ri do bhràthair, A bhràthair, leig dhomh an smùirnein a thoirt à d' shùil, agus nach 'eil thu toirt fa'near an t-sail a ta ann do shùil féin? A chealgair, tilg a mach air tùs an t-sail as do shùil féin, agus an sin is léir dhuit gu soilleir an smùirnein a ta ann an sùil do bhràthar a thoirt aisde.

43 Oir cha deadh chraobh a bheir a mach droch thoradh: agus cha droch chraobh a bheir a mach deadh thoradh.

44 Oir aithnichear gach craobh air a toradh: oir cha tionail daoine fìgean do dhroighionn, no caoran fiona do'n fhearr-dhris.

45 Bheir duine maith ni maith a mach á deadh ionmhas a chridhe; agus bheir droch dhuine ni olc a mach á droch ionmhas a chridhe: oir is ann á pailteas a chridhe a labhras a bheul.

46 Agus c'ar son a ghoireas

sibh, a Thighearn, a Thighearn dhiomsa, agus nach dean sibh na nithe a ta mi ag ràdh?

47 Gach neach a thig a m' ionnsuidh-sa, agus a chluinn-eas mo bhriathra, agus a ni iad, feuchaidh mi dhuibh co ris is cosmhuil e:

48 Is cosmhuil e ri duine a thog tigh, agus a chladhaich domhain, agus a chuir a' bhunait air carraig: agus an uair a thàinig an tuil, bhual an sruth gu dian air an tigh sin, agus cha b'urrainn e 'charachadh; oir bha e air a shuidh-eachadh air carraig.

49 Ach an ti a chluinneas, agus nach dean, is cosmhuil e ri duine a thog tigh air an talamh gun bhunait, air an do bhual an sruth gu dian, agus air ball thuit e; agus bu mhòr tuiteam an tighe sin.

CAIB. VII.

A GUS an uair a chrìochnaich e a bhriathrasan uile ann an éisdeachd an t-sluaigh, chaidh e steach do Chapernaum.

2 Agus bha seirbhiseach ceannaird-ceud àraidh, a b' ionmhuinn leis, gu tinn, agus ri h-uchd bàis.

3 Agus an uair a chual e mu Iosa, chuir e seanairean nan Iudhach d'a ionnsuidh, a' cur impidh air gu'n tigeadh e, agus gu'n leighiseadh e a sheirbhiseach.

4 Agus an uair a thàinig iad gu Iosa, ghuidh iad air gu dùrachdach, ag ràdh, Gu'n

b'airidh e gu'n deanadh esan so dha:

5 Oir is toigh leis ar cinn-each-ne, agus thog esan dhuinn sionagog.

6 Agus chaidh Iosa maille riu. Ach air dha bhi nis fagus do'n tigh, chuir an ceannard-ceud càirdean d'a ionnsuidh, ag ràdh ris, A Thighearn, na cuir dragh ort féin; oir cha-n airidh mise gu'n rachadh tu steach fo m' chleith:

7 Uime sin cha mhò a mheas mi gu'm b'airidh mi féin air teachd a d' ionnsuidh: ach a *mhàin* abair am focal, agus slànuichear m' òglach.

8 Oir is duine mise féin air mo chur fo ùghdarras, aig am bheil saighdeara fodham; agus their mi ris an fhear so, Imich, agus imichidh e; agus ri fear eile, Thig, agus thig e; agus ri m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

9 Agus an uair a chual Iosa na nithe so, ghabh e iongant-as ris, agus air tionndadh dha, thubhairt e ris an t-sluagh a lean e, A ta mi ag ràdh ribh, nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so, ann an Israel féin.

10 Agus air pilltinn air an ais do'n tigh do na teachdàiribh a chuireadh d'a ionnsuidh, fhuair iad an seirbhiseach a bha tinn, slàn.

11 Agus tharladh an là 'n a dhéigh sin, gu'n deachaidh e chum baile d'an gairmear Nain; agus chaidh a dheisciobuil maille ris, agus sluagh mòr.

12 A nis an uair a thàinig e am fagus do gheata a' bhaile, feuch, ghiùlaineadh a mach duine marbh, aon mhac a mhàthar, agus bu bhantrach i: agus bha sluagh mòr do *mhuinntir* a' bhaile maille rithe.

13 Agus an uair a chunnaic an Tighearn i, ghabh e truas, dith, agus thubhairt e rithe, Na guil.

14 Agus thàinig e agus bhean e ris a' ghiulan; (agus sheas iadsan a bha 'g a iom-char;) agus thubhairt e, Ogan-aich, a ta mi ag ràdh riut, éirich.

15 Agus dh'éirich an duine bha marbh 'n a shuidhe, agus thòisich e air labhairt: agus thug e d'a mhàthair e.

16 Agus ghlac eagal iad uile: agus thug iad glòir do Dhia, ag ràdh, Dh'éirich fàidh mòr 'n ar measg-ne; agus, Dh'amhaire Dia air a shluagh féin.

17 Agus chaidh an t-ìomradh so mach airesan air feadh Iudea uile, agus na dùthcha mu'n cuairt uile.

18 Agus dh'innis a dheisciobuil do Eoin mu thimchioll nan nithe sin uile.

19 Agus ghairm Eoin d'a ionnsuidh dithis àraidh d'a dheisciobluibh, agus chuir e iad gu Iosa, ag ràdh, An tusa esan a bha ri teachd, no 'm bi sùil againn ri neach eile?

20 Agus air teachd, do na daoineibh d'a ionnsuidh, thubhairt iad, Chuir Eoin Baiste

sinne a d' ionnsuidh, ag ràdh, An tusa an ti a bha ri teachd, no 'm bi sùil againn ri neach eile?

21 Agus anns an uair sin féin leighis e mòran o'n euslaintibh agus o'm plàighibh, agus o dhroch spioradaibh; agus thug e 'n radhare do mhòran a bha dall.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Imichibhsa agus innsibh do Eoin na nithe a chunnaic agus a chuala sibh, gu bheil na doill a' faicinn, na bacaich ag imeachd, na lobhair air an glanadh, na bodhair a' cluinntinn, na mairbh air an dùsgadh, an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

23 Agus is beannaichte esan nach faigh oilbheum annamsa.

24 Agus an uair a dh'fhalbh teachdairean Eoin, thòisich e air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, Ciod an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuile air a crathadh le gaoith?

25 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e duine air a sgeadachadh ann an eudach mìn? feuch, iadsan a ta sgeadaichte le eudach riomhach, agus a' caitheadh am beatha gu sòghail, is ann an cùirtibh nan rìghrean a ta iad.

26 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e fàidh? seadh, a ta mi ag ràdh ribh, agus ni's mò na fàidh

27 Is e so an ti mu'm bheil e sgrìobhta, Feuch, cuiridh mi mo theachdair roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

28 Oir a ta mi ag ràdh ribh, 'N am measgsan a rugadh le mnaibh, cha-n 'eil fàidh a's mò na Eoin Baiste: gidheadh an ti a's lugha ann an rìoghachd Dhé, is mò e na esan.

29 Agus dh'fhìreanaich am pobull uile 'chual e, agus na cìs-mhaoir Dia, air dhoibh bhi air am baisteadh le baisteadh Eoin.

30 Ach chuir na Phairisich agus an luchd-lagha cùl ri comhairle Dhé d'an taobh fein, am feadh nach do bhaisteadh iad leis.

31 Agus thubhairt an Tigh-earn, Cò ris uime sin a shamhlaicheas mi daoine a'ghinealaich so? agus có ris a ta iad cosmhuil?

32 A ta iad cosmhuil ri cloinn a ta 'n an suidhe 's a 'mhargadh, agus a dh'éigheas r'a chéile, ag ràdh, Rinn sinne pìobaireachd dhuibh-sa, agus cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh dhuibh-sa, agus cha d'rinn sibhse gul.

33 Oir thàinig Eoin Baiste, cha-n ann ag itheadh arain, no ag òl fiona; agus their sibh, A ta deamhan aige.

34 Thàinig Mac an duine ag itheadh agus ag òl; agus their sibh, Feuch duine geòdach, agus pòitear-fiona, caraid chis-mhaor agus pheacach.

35 Ach a ta gliocas air a fireanachdh le a cloinn uile.

36 Agus dh'iarr duine àraidh do na Phairisich air, gu'n itheadh e biadh maille ris. Agus chaidh e steach do thigh an Phairisich, agus shuidh e sìos chum bìdh.

37 Agus, feuch, an uair a fhuair bean anns a' bhaile, a bha 'n a peacach, fios gu'n robh e 'n a shuidhe aig biadh ann an tigh an Phairisich, thug i leatha bocsa alabastair làn do oladh chùbhraidh,

38 Agus sheas i aig a chos-aibh air a chùlaobh a' gul, agus thòisich i air a chosan a fhliuchadh le a deuraibh, agus thiorraich i *iad* le folt a cinn, agus phòg i a chosa, agus dh'ung i leis an oladh iad.

39 Agus an uair a chunn-aic am Phairiseach, a thug cuireadh dha, so, labhair e ann féin, ag ràdh, Nam b'fhàidh an duine so, bhiodh fhios aige cò i a' bhean so a ta' beantuinn ris, agus ciod is gnè dhi; oir is peacach i.

40 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e ris, A Shìmoin, a ta nì agam ri ràdh riut. Agus thubhairt esan, A mhaighstir, abair e.

41 Bha aig fear-fiacha àraidh dithis do fheichneibh: bha aige air aon fhear cùig ceud peghinn, agus air an fhear eile leth-cheud.

42 Agus do bhrìgh nach robh aca nì leis an dioladh iad, mhaith e gu saor dhoibh ar-

aon. Innis dhomhsa uime sin, cò dhiubh is mò a ghràdh-aicheas e?

43 Agus fhreagair Simon agus thubhairt e, Is i mo bharail gur e an neach is mò d'an do mhaith e. Agus thubhairt e ris, is ceart a thug thu breth.

44 Agus air tionndadh ris a' mhnaoi, thubhairt e ri Simon, Am faic thu a' bhean so? thàinig mi steach do d' thigh, cha d'thug thu dhomh uisge chum mo chos; ach dh'ionn-laid ise mo chosa le 'deuraibh, agus thiorraich i *iad* le folt a cinn.

45 Cha d'thug thusa dhomh pòg; ach o thàinig ise stigh, cha do sguir i a phògadh mo chos.

46 Cha d'ung thusa mo cheann le h-oladh: ach dh'ung ise mo chosa le h-oladh chùbhraidh.

47 Uime sin a ta mi ag ràdh riut, Gu bheil a peacanna a ta lìonmhor, air am maitheadh; air an aobhar sin ghràdhaich i gu mòr: ach ge b'e neach d'am maithear beagan, bithidh a ghràdh beag.

48 Agus thubhairt e rithe, Tha do pheacanna air am maitheadh.

49 Agus thòisich iadsan a bha 'n an suidhe aig biadh maille ris, air a ràdh annta féin, Cò e so a ta eadhon a maitheadh pheacanna?

50 Agus thubhairt e ris a' mhnaoi, Shlànuich do chreidimh thu; imich 'an sìth.

CAIB. VIII.

AGUS tharladh an déigh sin, gu'n d'imich esan troimh gach caithir agus baile, a' searmonachadh, agus a' cur an céill soisgeil rìoghachd Dhé, agus an dà fhear dheug maille ris;

2 Agus mnàì àraidh a leighiseadh o dhroch spioradaibh agus o euslaintibh, Muire d'an gairmear Magdalen, as an deachaidh seachd deamhain,

3 Agus Ioanna bean Chusa stiùbhaird Heroid, agus Susanna, agus mòran eile, a bha frithealadh dha le am maoin.

4 Agus an uair a chruinnich sluagh mòr, agus a thàinig iad as gach baile d'a ionnsuidh, labhair e ann an cosamhlachd:

5 Chaidh fear-cuir a mach a chur a shìl: agus ag cur da, thuit cuid ri taobh an rathaid; agus shaltradh sìos e, agus dh'ith eunlaith an athair suas e.

6 Agus thuit cuid eile air carraig, agus air fàs da, shearg e, do bhrìgh nach robh sùgh aige

7 Agus thuit cuid eile 'am measg droighinn, agus dh'fhàs an droighionn maille ris, agus thachd se a.

8 Agus thuit cuid eile air talamh maith, agus dh'fhàs e suas, agus thug e toradh uath a cheud uiread *as a chuireadh*. Agus air dha na nithe sin a ràdh, ghlaodh e, Ge b'e aig am bheil chuasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

9 Agus dh'fhiosraich a

dheisciobuil deth, ag ràdh, Ciod e an cosamhlachd so?

10 Agus thubhairt esan, Thugadh dhuibh-sa eòlas fhaotainn air run dìomhair rìoghachd Dhé; ach do chàch 'an cosamhlachdaibh, ionnus ag faicinn doibh nach faiceadh iad, agus ag cluinntinn doibh nach tuigeadh iad.

11 Ach is e so an cosamhlachd: Is e an sìol focal Dè.

12 Iadsan ri taobh an rathaid, is iad sin a dh'éisdeas: 'n a dhéigh sin a ta an diabhul a' teachd, agus a' togail air falbh an fhocail as an cridheachaidh, air eagal gu'n creideadh iad agus gu'm biodh iad air an saoradh.

13 An dream air a' charr-aig, *is iad sin iadsan*, an uair a dh'éisdeas iad, a ghabhas am focal d'an ionnsuidh le gairdeachas, ach cha-n 'eil aca so freumh, *muinntir* a chreideas rè tamuill, agus an àm buairidh a ta tuiteam air falbh.

14 Agus an ni a thuit am measg droighinn, is iad sin an dream a dh'éisdeas, agus air dhoibh dol a mach, a ta iad air an tachdadh le curam, agus le saobhbreas, agus le sàimhean na beatha *so*, agus cha-n 'eil iad a toirt toraidh uatha chum foirfeachd.

15 Ach an ni *a thuit* san talamh mhaith, is iad sin iadsan, air dhoibh am focal éisdeachd, a ta 'g a choimhead ann an cridhe treibh-dhireach agus maith, agus a' toirt toraidh uatha le foighidinn.

16 Cha-n 'eil neach air bith, air dha coinneal a lasadh, a dh'fholaicheas fo shoitheach i, no 'chuireas fo leabaidh i: ach cuiridh e ann an coinnleir i, chum gu'm faic iadsan a thig a stigh an solus.

17 Oir cha-n 'eil ni sam bith folaichte, nach deanar follais-each; no uaigneach, nach aith-nichear, agus nach tig am follais.

18 Air an aobhar sin thug-aibh fa'near cionnus a dh'éis-deas sibh: oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha; agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith eadhon an ni sin a shaoilear a bhi aige.

19 An sin thàinig d'a ionn-suidh a mhàthair agus a bhràithre, agus cha b'urrainn iad teachd am fagus da leis an dòmhlas.

20 Agus dh'innseadh dha le *dream araidh*, a thubhairt, Tha do mhàthair agus do bhràithre 'n an seasamh a muigh, ag iarraidh t'fhaicinn.

21 Agus fhreagair esan a-gus thubhairt e riu, Is iad mo mhàthair agus mo bhràithrean iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a ni e.

22 Agus tharladh air là àr-aidh, g'un deachaidh e féin a-gus a dheisciobuil a stigh do luing: agus thubhairt e riu, Rachamaid thairis gu taobh thàll an locha. Agus chuir iad a mach o *thìr*.

23 Ach ag seòladh dhoibh, thuit codal aairsan: agus thàinig ànradh gaoithe a nuas air

an loch, agus lìonadh iad le *h-uisge* agus bha iad ann an gàbhadh.

24 Agus thàinig iad d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag ràdh, A mhaighstir, a mhaighstir, tha sinn caillte! An sin dh'éirich esan, agus chronuich e a' ghaoth, agus onfha an uisge: agus sguir iad, agus thàinig fèath ann:

25 Agus thubhairt e riu, C'ait am bheil bhur creidimh? agus air dhoibh bhi fo eagal, ghabh aid iongantais, ag ràdh r'a chéile, Ciod a' ghnè dhuine so? oir a ta e toirt àithne do na gaothaibh, agus do'n uisge féin, agus a ta iad umhal dha.

26 Agus thàinig iad air tìr aig duthaich nan Gadareneach, a ta thall fa chomhair Ghalile.

27 Agus an uair a chaidh e mach air tìr, choinnich duine àraidh as 'a bhaile e, anns an robh deamhain rè aimsir fhada, agus aig nach biodh eudach uime, agus nach fanadh ann an tigh, ach anns na h-àitibh-adhlaic.

28 An uair a chunnaic e Iosa, ghlaodh e mach, agus thuit e sìos 'n a làthair, agus thubhairt e le guth àrd, Ciod e mo ghnothuchsa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro àirde? guidheam ort, na pian mi.

29 (Oir bha e air toirt àithne do'n spiorad neòghlan dol a mach as an duine. Oir bu tric a rug e gu naimhdeil air: agus cheangladh e le slabh-ruidhibh, agus choimhheadh 'an geimhlibh e; agus air bris-

eadh *a* chuibhreacha dha, dh'iomaineadh leis an deamhan do'n fhàsach.)

30 Agus dh'fhiosraich Iosa dheth, ag ràdh, Ciod is ainm dhuit? agus thubhairt esan, Legion: do bhrìgh gu'n deachaidh mòran dheamhan a steach ann.

31 Agus ghuidh iad air, gun àithne thoirt doibh dol sìos do'n doimhneachd.

32 Agus bha treud Ìon-mhor mhuc an sin, ag ionalt-radh air an t-sliabh: agus ghuidh iad air cead a thoirt doibh dol a steach anna. Agus thug e cead doibh.

33 An sin air dol do na deamhnaibh a mach as an duine, chaidh iad anns na mucaibh: agus ruith an treud mhuc gu dian sìos le bruthach do'n ìoch, agus thachdadh iad.

34 Agus an uair a chunnaic an dream a bha 'g am biadhadh an ni a rinneadh, theich iad, agus dh'innis iad *e* anns a' bhaile, agus anns an dùthaich.

35 Agus chaidh iadsan a mach a dh'fhaicinn an ni a rinneadh; agus thàinig iad gu Iosa, agus fhuair iad an duine as an deachaidh na deamhain, 'n a shuidhe aig cosaibh Iosa, air eudachadh, agus e 'n a chèill: agus ghabh iad eagal.

36 Agus dh'innis an dream a chunnaic e dhoibh, cionnus a shlànuicheadh an duine 's an robh na deamhain.

37 An sin dh'iarr muinntir dùthcha nan Gadaréneach uile air-san imeachd uatha; oir

ghlacadh le h-eagal mòr iad: agus chaidh e san luing, agus phill e air ais a rìs.

38 A nis ghuidh an duine as an deachaidh na deamhain air, e fèin a bhi maille ris: ach chuir Iosa uaith e, ag ràdh,

39 Pill do d' thigh fèin agus cuir an céill meud nan nithe a rinn Dia dhuit. Agus dh'imich e roimhe, ag innseadh gu follaiseach air feadh a' bhaile uile, meud nan nithe a rinn Iosa dha.

40 Agus tharladh, an uair a phill Iosa air ais, gu'n do ghabh an sluagh *gu toileach* ris; oir bha iad uile 'g a fheith-eamh.

41 Agus, feuch, thàinig duine d'am b'ainm Iairus, a bha 'n a uachdaran air an t-sionagag; agus thuit e aig cosaibh Iosa, agus ghuidh e air gu'n tigeadh e d'a thigh;

42 Do bhrìgh gu'n robh aon-ghin nighinn aige, mu thimchioll dà bhliadhnadheug, agus i faotainn a' bhàis. (Ach air dha bhi 'g imeachd, bha'n sluagh 'g a theannadh.

43 Agus *thàinig* bean air an robh dòrtadh fola dà bhliadhnadheug, agus a chaidh a beathachadh uile ri léigh-ibh, agus nach b'urrainn bhi air a leigheas le neach air bith,

44 Thàinig *ise* air a chùlaobh, agus bhean i ri iomall 'eudaich: agus sguir a dòrtadh fola air ball.

45 Agus thubhairt Iosa, Cò bhean rium? Air àicheadh do na h-uile, Thubhairt Peadar

ris, agus iadsan a bha maille ris, A mhaighstir, tha'n sluagh ga d' dhòimhlachadh, agus ga d' theannadh, agus an abair thu, Cò bhean rium?

46 Agus thubhairt Iosa, Bhean neach éigin rium: oir mhothaich mi cumbachd a' dol asam.

47 Agus an uair a chunn-
aic a' bhean nach robh i an
ain-fhios, thàinig i air chrith,
agus a' sleuchdadh dha, chuir
i'n céill da, an làthair an
t-sluaigh uile, c'ar son a bhean
i ris, agus mar a shlànuich-
eadh i gu grad.

48 Agus thubhairt esan
rithe, A nighean, biodh mis-
neach agad: shlànuich do
chreidimh thu; imich an sìth.)

49 Am feadh a bha e fath-
ast a' labhairt, thàinig neach
o *thigh* Uachdarain na siona-
goig, ag ràdh ris, Tha do nigh-
ean marbh; na cuir dragh air
a' mhaighstir.

50 Ach an uair a chual Iosa
so, fhreagair se e, ag ràdh,
Na biodh eagal ort: a mhàin
creid, agus bithidh i air a slàn-
uchadh.

51 Agus an uair a chaidh
e do'n tigh, cha do leig e le
neach air bith dol a stigh, ach
Peadar, agus Eoin, agus Seu-
mas, agus athair agus màthair
na nighinn.

52 Agus bha iad uile a' gul,
agus a' deanamh caoidh air a
son: ach thubhairt esan, Na
guilibh; cha-n 'eil i marbh,
ach 'n a codal.

53 Agus rinn iad gàire fan-

oid ris, do bhrìgh gu'n robh
fhios aca gu'n robh i marbh.

54 Agus air dha an cur a
mach uile, ghlac e air làimh i,
agus ghlaodh e, ag ràdh, A
nighean, éirich.

55 Agus thàinig a spiorad
air ais, agus dh'éirich i air
ball: agus dh'àithn e biadh a
thoirt di.

56 Agus ghlac uamhas mòr
a pàrantan: ach thug esan
àithne dhoibh gun an ni a
rinneadh innseadh do neach
air bith.

CAIB. IX.

A GUS ghairm e an dà fhear
dheug an ceann a chéile,
agus thug e cumbachd agus
ùghdarras doibh air na h-uile
dheamhnaibh, agus a chum
euslaintean a leigheas.

2 Agus chuir é mach iad
a shearmonachadh rioghachd
Dhé, agus a shlànuchadh nan
euslan.

3 Agus thubhairt e riu, Na
tugaibh ni air bith leibh chum
na slighe, bataiche, no màla,
no aran, no airgiod; ni mò
bhios dà chòta aig gach fear
agaibh.

4 Agus ge b'e air bith tigh
d'an téid sibh a steach, fan-
aibh an sin, agus á sin rach-
aibh a mach.

5 Agus cò air bith iad nach
gabh ribh, air dhuibh dol a
mach as a' bhaile sin, crath-
aibh dhibh eadhon an duslach
o bhur cosaibh mar fhianuis
'n an aghaidh.

6 Agus chaidh iadsan a

mach, agus ghabh iad troimh na bailtibh, a' searmonachadh an t-soisgeil, agus a' leigheas anns gach àit.

7 Agus chual Herod an Tetrarc na h-uile nithe a rinn-eadh leis: agus bha e an im-cheist, do bhrìgh gu'n dubhradh le cuid, gu'n robh Eoin air éirigh o na marbhaibh;

8 Agus le cuid, gu'n d'fhoillsicheadh Elias; agus le cuid eile, gu'n robh aon do na sean fhàidhibh air éirigh a rìs.

9 Agus thubhairt Herod, Thug mise an ceann do Eoin: ach cò e am fear so mu 'm bheil mi cluinntinn a leithid so do nithibh? Agus dh'iarr e fhaicinn.

10 Agus air pilltinn do na h-abstolaibh, dh'innis iad dha gach ni a rinn iad. Agus thug e leis iad, agus chaidh e fa leth gu àite fàsaid, a bhuineadh do'n bhaile d'an goirear Betsaida.

11 Agus an uair a fhuair an sluagh fios air, lean iad e: agus ghabh e *d'a ionnsuidh* iad, agus labhair e riu mu thimchioll rìoghachd Dhé, agus leighis e iadsan aig an robh feum air leigheas.

12 Agus an uair a thòisich an là air teireachdainn, thàinig an dà fhear dheug, agus thubhairt iad ris, Cuir air falbh an sluagh, chum gu'n téid iad do na bailtibh agus do'n tìr mu'n cuairt, agus gu'n gabh iad tàmh agus gu'm faigh iad biadh; oir tha sinn an so an àite fàsaid.

13 Ach thubhairt esan riu, Thugaibh-sa dhoibh ni r'a ith-eadh. Agus thubhairt iadsan, Cha-n 'eil againn tuilleadh na cùig builinnean agus dà iasg: mur téid sinn agus biadh a cheannach do'n t-sluagh so uile.

14 Oir bha iad mu thimchioll cùig mìle fear. Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cuiribh 'n an suidhe iad, leth-cheud anns gach cuideachd.

15 Agus rinn iad mar sin, agus chuir iad 'n an suidhe iad uile.

16 Agus ghabh e na cùig builinnean agus an dà iasg, agus air amharc suas gu nèamh, bheannaich e iad, agus bhris e, agus thug e d'a dheisciobluibh iad gu'n cur an làthair-an t-sluaigh.

17 Agus dh'ith iad, agus shàsuicheadh iad uile: agus thogadh dà chliabh dheug do bhiadh briste, a bha dh'fhuigh-eall aca.

18 Agus tharladh, air dha bhi ri urnuigh fa leth, gu'n robh a dheisciobuil maille ris: agus dh'fheòraich e dhiubh, ag ràdh, Cò tha an sluagh ag ràdh is mise?

19 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, Eoin Baiste: ach *tha* cuid *ag ràdh* Elias: agus cuid eile, gu bheil aon do na sean fhàidhibh air éirigh a rìs.

20 Thubhairt e riu, Ach cò tha sibhse ag ràdh is mi? Agus fhreagair Peadar, agus thubhairt e, Criosd Dhé.

21 Agus air dha sparradh teann a thoirt doibh, dh'àithn e gun iad a dh'innseadh so do neach sam bith;

22 Ag ràdh, Gur éigin do Mhac an duine mòran fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis na seanairibh, agus na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus air a thogail suas air an treas là.

23 Agus thubhairt e riu uile, Ma's àill le neach air bith teachd a'm' dhéigh-sa, àicheadh se e féin, agus togadh e a chrann-ceusaidh gach là, agus leanadh e mise.

24 Oir ge b'e neach le'm b'àill 'anam a thèarnadh, caillidh se e: ach ge b'e neach a chailleas 'anam air mo sgàth-sa, saoraidh esan e.

25 Oir ciod e an tairbhe do dhuine, ged 'chosnadh e an saoghal gu h-ìomlan, agus e féin a chall, no bhi air a sgrios?

26 Oirge b'e neach a ghabhas nàire dhiomsa agus do m' bhriathraibh, gabhaidh Mac an duine nàire dheth-san, an uair a thig e 'n a ghlòir féin, agus '*an glòir*' Athar, agus nan aingeal naomha.

27 Ach a ta mise ag ràdh ribh gu fìrinneach, gu bheil cuid 'n an seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad rìoghachd Dhé.

28 Agus tharladh, mu thimchioll ochd làithean an déigh nam briathra so, gu'n d'thug e leis Peadar, agus Eoin, agus

Seumas, agus gu'n deachaidh e suas gu beinn a dheanamh urnuigh.

29 Agus an uair a bha e ri urnuigh, bha dreach a ghnùise air atharrachadh, agus rinn eadh 'eudach geal agus dealrach.

30 Agus, feuch, bha dithis fhear a' còmhradh ris, eadhon Maois agus Elias,

31 A nochdadh ann an glòir, agus a bha labhairt m'a bhàs, a bha esan gu choimhlionadh ann an Ierusalem.

32 Ach bha Peadar, agus iadsan a bha maille ris, trom 'n an codal: agus an uair a dhùisg iad, chunnaic iad a ghlòir, agus an dithis fhear a bha 'n an seasamh maille ris.

33 Agus an uair a bha iadsan a' dealachadh ris, thubhairt Peadar ri Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi an so; agus deanamaid trì pàilliuna, aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias; gun fhios aige ciod a bha e ag ràdh.

34 Am feadh a bha e ag ràdh so thàinig neul, agus chuir e sgàile orra: agus ghabh iad eagal an uair a bha iad a' dol'a stigh 's an neul.

35 Agus thàinig guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach sa; éisdibh ris.

36 Agus an uair a rinneadh an guth so, fhuaradh Iosa 'n a aonar: agus dh'fhan iadsan 'n an tosd, agus cha d'innis iad do neach air bith anns na

làithibh sin aon ni do na chunnaic iad.

37 Agus tharladh, an là 'n a dhéigh sin, an uair a thàinig iad a nuas o'n bheinn, gu'n do thachair sluagh mòr air.

38 Agus, feuch, ghlaodh duine àraidh do'n t-sluagh, ag ràdh, A mhaighstir, tha mi a' guidhe ort, amhairc air mo mhac, oir is e m' aon duine cloinne e.

39 Agus, feuch, a ta spiorad a' breith air, agus a ta e gu h-obann ag éigheach; agus a ta e 'g a tharruing as a chéile, air chor as gu bheil e cur cobhair a mach, agus an déigh a chomh-bhruthadh is gann a dh'fhàgas se e.

40 Agus ghuidh mi air do dheisciobluibh gu'n cuireadh iad a mach e, agus cha b'urrainn iad.

41 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, O ghinealaich mhi-chreidich agus fhiair, cia fhad a bhios mi maille ribh, agus a dh'fhuilgeas mi sibh? Thoir an so do mhac.

42 Agus am feadh a bha e fathast a' teachd, thilg an deamhan sìos e, agus reub se e: agus chronuich Iosa an spiorad neòghlan, agus shlàn-uich e an leanabh, agus thug e d'a athair e.

43 Agus ghabh iad uamhas uile ri mòr-chumbachd Dhé. Ach air dhoibh uile bhi gabhail iongantais ris na h-uile nithibh a rinn Iosa, thubhairt e r'a dheisciobluibh,

44 Taisgibh na briathra so

ann bhur cluasaibh: oir tha Mac an duine gu bhi air a thoirt thairis do làmbhaibh dhaoine.

45 Ach cha do thuig iad-san an còmhradh so, agus bha e folaichte uatha, air chor as nach b'aithne dhoibh e: agus b'eagalach leo ceisd a chur air mu thimechioll a' chòmhradh so.

46 An 'sin dh'éirich deas-boireachd eatorra, cò aca bu mhò a bhitheadh.

47 Agus air do Iosa smuaintean an cridhe fhaicinn, ghabh e leanabh, agus chuir e làimh ris féin e,

48 Agus thubhairt e riu, Ge b'e ghabhas ris an leanabh so ann am ainm-sa, tha e a' gabhail riumsa: agus ge b'e neach a ghabhas riumsa, tha e gabhail ris an ti a chuir uaith mi: oir an neach a's lugha 'n ur measgsa uile, bithidh esan mòr.

49 Agus fhreagair Eoin, agus thubhairt e, A mhaighstir, chunnaic sinne duine àraidh a' tilgeadh mach dheamhan a' d'ainm-sa; agus bhac sinn e, a chionn nach 'eil e 'g ar leantuinne.

50 Agus thubhairt Iosa ris, Na bacaibh e: oir ge b'e nach 'eil 'n ar n-aghaidh, tha e leinn.

51 A nis an uair a choimhlionadh làithean a ghabhail suas, shuidhich e a ghnùis chum dol gu Ierusalem;

52 Agus chuir e teachdaircean roimh a ghnùis: agus

dh'imich iad, agus chaidh iad a steach do bhaile leis na Samaritanaich, a dh'ulluchadh air a shon-san.

53 Agus cha do ghabh iad-san ris, a chionn gu'n robh 'aghaidh mar gu'm biodh e dol gu Ierusalem.

54 Agus an uair a chunnaic a dheisciobuil Seumas agus Eoin so, thubhairt iad, A Thighearn, an àill leat gu'n abramaid teine a theachd a nuas o nèamh, agus an losgadh, eadhon mar a rinn Elias?

55 Ach thionndaidh esan agus chronuich e iad, agus thubhairt e, Cha-n 'eil fhios agaibh ciod a' ghnè spioraid d'am bheil sibh:

56 Oir chad'thàining Macan duine a sgrios anama dhaoine ach g'an saoradh. Agus chaidh iad gu baile eile.

57 Agus tharladh, an uair a bha iad ag imeachd air an t-slighe, gu'n dubhairt duine àraidh ris, A Thighearn, leanaidh mise thu ge b'e àit an téid thu.

58 Agus thubhairt Iosa ris, Tha tuill aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athair; ach cha-n 'eil àit aig Mac an duine anns an cuir e a cheann fuidhe.

59 Agus thubhairt e ri duine eile, Lean mise: ach thubhairt esan, A Thighearn, leig dhomh dol air tùs agus m'athair adhlac.

60 Ach thubhairt Iosa ris, Leig leis na mairbh am mairbh féin adhlac; ach imich thusa

agus searmonaich rìoghachd Dhé.

61 Agus thubhairt neach eile mar an ceudna, A Thighearn, leanaidh mise thu: ach leig dhomh air tùs mo chead a ghabhail diubhsan a ta aig mo thigh.

62 Ach thubhairt Iosa ris, Cha-n 'eil neach air bith, a chuireas a làmh ris a' chrannaraidh, agus a sheallas 'n a dhéigh, iomchuidh air son rìoghachd Dhé.

CAIB. X.

AN déigh nan nithe sin, dh'orduich an Tighearna mar an ceudna deichnear agus tri fichead eile, agus chuir e lìon dithis agus dithis roimh a ghnùis iad, do gach baile, agus àit, anns an robh e féin gu teachd.

2 Air an aobhar sin thubhairt e riu, *Tha* am fogharadh gu fìrinneach mòr, ach *a ta* an luchd-oibre tearc: guidhibh uime sin air Tighearn an fhogharaidh, luchd-oibre chur a mach chum 'fhogharaidh féin.

3 Imichibh: feuch, a ta mise 'g ur cur a mach mar uain am measg mhadadh-alluidh.

4 Na giùlainibh sporan, no màla, no brògan; agus na beannaichibh do neach air bith san t-slighe.

5 Agus ge b'e tigh d'an téid sibh a steach, abraidh air tùs, Sìth do'n tigh so.

6 Agus ma bhios mac na sìthe an sin gabhaidh bhuir

sith còmhnuidh air : ach mur bi, pillidh *bhur sìth* do bhur n-ionnsuidh féin a rìs.

7 Agus fanaibh anns an tigh sin, ag itheadh agus ag òl nan nithe a bheirear dhuibh : oir is airidh an t-oibriche air a thuarasdal. Na rachaibh o thigh gu tigh.

8 Agus ge b'e baile d'an téid sibh a steach, agus 's an gabh iad ribh, ithibh na nithe sin a chuireas iad 'n ur làthair.

9 Agus leighisibha'mhuinntir a ta euslan ann, agus abraibh riu, Tha rìoghachd Dhé air teachd am fagus duibh.

10 Ach ge b'e baile d'an téid sibh a steach, agus nach gabh iad ribh, air dhuibh dol a mach air a shràidibh, abraibh,

11 Eadhon duslach bhur baile a lean ruinn, tha sinne a' glanadh dhinn 'n ur n-aghaidh-sa : gidheadh, bìodh fhios so agaibh gu'n do dhruid rìoghachd Dhé ribh.

12 Ach a ta mise ag ràdh ribh, gur so-iomchaire a bhith-eas e do Shodom san là ud, na do'n bhaile sin.

13 Is an-aoibhinn duit, a Chorasin ! is an-aoibhinn duit, a Bhetsaida ! oir nam bitheadh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annaibh-sa air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fad o'n a dheanadh iad aithreachas, 'n an suidhe ann an saic-eudach agus ann an luaithre.

14 Ach bithidh e nì's so-iomchaire do Thirus agus do

Shidon anns a' bhreitheanas, na dhuibh-sa.

15 Agus thusa, a Chaper-naum, a ta air t'àrdachadh gu nèamh, tilgear sìos gu h-ifrinn thu.

16 Esan a dh'éisdeas ribhse, éisdidh e rium-sa : agus esan a dhiultas sibhse, tha e ga mo dhiultadh-sa : agus an neach a dhiultas mise, tha e a' diultadh an ti a chuir uaith mi.

17 Agus phill an deichnear agus an tri fichead le gairdeachas, ag ràdh, a Thighearn, a ta na deamhain féin fo smachd againne troimh t'ainm-sa.

18 Agus thubhairt e riu, Chunnaic mi Satan, mar dhealanach, a' tuiteam o nèamh.

19 Feuch, a ta mi toirt dhuibh cumhachd saltairt air nathraichibh, agus air scorpionaibh, agus air uile neart an nàmhaid ; agus cha ghoirtich nì air bith air aon dòigh sibh.

20 Gidheadh na deanaibh gairdeachas air son gu bheil na spioraid fo bhur smachd ; ach deanaibh gairdeachas air son gu bheil bhur n-ainmean sgrìobhta anns na nèamhaibh.

21 Anns an uair sin féin rinn Iosa gairdeachas 'n a spioraid, agus thubhairt e, Tha mi toirt buidheachais duit, O Athair, a Thighearn nèimh agus talmhainn, air son gu'n d'fhol-aich thu na nithe sin o *dhaoinibh* glice agus tuigseach, agus gu'n d'fhoillsich thu iad do naoidheanaibh : seadh, Athair,

oir is ann mar sin bu toil leat-sa

22 Tha na h-uile nithe air an tabhairt dhomhsa le m' Ath-air : agus cha-n aithne do neach air bith cò e am Mac, ach do'n Athair ; no cò e an t-Athair ach do'n Mhac, agus an neach d'an àill leis a' Mhac fhoillseachadh.

23 Agus air tionndadh r'a dheiscioblubh, thubhairt e riu an uaignidheas, Is beannaichte na sùilean a chi na nithe ta sibhse a' faicinn :

24 Oir a ta mi ag ràdh ribh, Gu'm b'iomadh fàidh agus rìgh, le'm bu mhiann na nithe fhaicinn a ta sibhse a' faicinn, agus nach fac *iad* ; agus na nithe a' chluinntinn, a ta sibhse a' cluinntinn, agus nach cual *iad*.

25 Agus, feuch, sheas fear-lagha àraidh suas, 'g a dhearbhadh, agus ag ràdh, A mhaighstir, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi 'a bheatha mhaireannach ?

26 Agus thubhairt e ris, Ciod a tha sgrìobhta san lagh ? cionnus a leughas tu ?

27 Agus ag freagairt dasan, thubhairt e, Gràdhaichidh tu an Tighearna do Dhia le d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus le d'uile neart, agus le d'uile inntinn ; agus do choimh-carsnach mar thu féin.

28 Agus thubhairt esan ris, Is ceart a fhreagair thu : dean-sa so, agus bithidh tu beò.

29 Ach air dhasan toil a bhi aige e féin fhìreanachadh, thu-

bhairt e ri Iosa, Agus cò e mo choimhearsnach ?

30 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e, Chaidh duine àraidh sìos o Ierusalem gu Iericho, agus thuit e am measg luchd-reubainn, agus air dhoibh a rùsgadh, agus a lotadh, dh'imich iad rompa, air fhagail-san doibh leth-mharbh.

31 Agus tharladh, gu'n d'imich sagart àraidh sìos air an t-slighe sin : agus an uair a chunnaic se e, ghabh e seachad air an taobh eile

32 Agus mar an ceudna air do Lebhitheach bhi dlùth do'n ionad sin, thàinig e agus dh'ambaire e *air*, agus ghabh e seachad air an taobh eile.

33 Ach air do Shamaritanach àraidh bhi gabhail an rathaid, thàinig e far an robh esan : agus an uair a chunnaic se e, ghabh e truas mòr *dheth*.

34 Agus thàinig e d'a ionnsuidh, agus cheangail e suas a chreuchdan, a' dòrtadh oladh agus fìona annta, agus chuir e air 'ainmhidh féin e, agus thug e gu tigh-òsda e, agus ghabh e cùram dheth.

35 Agus air an là màireach, 'n uair a dh'fhalbh e, thug e mach dà pheghinn *Romhanach*, agus thug e do fhear an tigh-òsda *iad*, agus thubhairt e ris, Gabh cùram dheth ; agus ge b'e ni tuilleadh a chaitheas tu, an uair a philleas mise air m'ais, diolaidh mi dhuit e.

36 Cò a nis do'n triuir-so, a shaoileas tu, bu choimhears-

nach dhasan a thuit am measg an luchd-reubainn?

37 Agus thubhairt esan, An ti a rinn tròcair air. An sin thubhairt Iosa ris, Imich thusa, agus dean mar an ceudna.

38 Agus ag imeachd dhoibh, chaidh e steach do bhaile àraidh; agus ghabh bean àraidh, d'am b'ainm Marta, d'a tigh féin e.

39 Agus bha piuthar aice d'an goirte Muire, a shuidh aig cosaibh Iosa, agus a bha 'g éisdeachd 'fhocail.

40 Ach bha Marta air a ro-chùradh le mòran frithealaidh, agus air seasamh dhi 'n a làthair, thubhairt i, A Thighearn, nach 'eil suim agad gu'n d'fhàg mo phiuthar mise a'm' aonar ri frithealadh? uime sin abair rithe cuideachadh leam.

41 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e rithe, a Mharta, a Mharta, tha thusa làn cùraim, agus dragha mu thimchioll mòrain do nithibh:

42 Ach a ta aon ni feumail. Agus rinn Muire roghainn do'n chuid mhaith sin, nach toirear uaipe.

CAIB. XI.

A GUS tharladh air dha bhi ann an ionad àraidh ri h-urnuigh, 'n uair a sguir e, gu'n dubhairt neach àraidh d'a dheisciobluibh ris, A Thighearna, teagaisg dhuinne urnuigh a dheanamh, mar a theagaisg Eoin d'a dheisciobluibh féin.

2 Agus thubhairt e riu,

'N uair a ni sibh urnuigh, abraibh, Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear d'-ainm, Thigeadh do rìoghachd. Deanar do thoil, mar air nèamh, gu ma h-amhluidh sin air thalamh.

3 Thoir dhuinn o là gu là ar n-aran lathail.

4 Agus maith dhuinn ar peacanna: oir a ta sinne féin a' maitheadh do gach aon air am bheil fiachan againn. Agus na leig ann am buaireadh sinn, ach saor sinn o'n ole.

5 Agus thubhairt e riu, Cò agaibh-sa aig am bi caraid, agus a théid d'a ionnsuidh air mheadhon-oidhche, agus a their ris, A charaid, thoir dhomh tri builinnean air iasachd;

6 Oir thàinig caraid dhomh a m' ionnsuidh as a shlighe, agus cha-n 'eil ni agam a chuireas mi 'n a làthair:

7 Agus gu'm freagair esan o'n taobh a stigh agus gu'n abair e, Na cuir dragh orm: tha 'n dorus a nis air a dhùndadh, agus tha mo chlann maille rium 's an leabaidh; cha-n fhaigh mi éirigh agus an toirt duit.

8 A ta mi ag ràdh ribh, Ged nach éirich e agus nach toir e dha, air son gur e a charaid e; gidheadh air son a liosdachd, éiridh e agus bheir e dha mheud as a ta dh'uir-easbhuidh air.

9 Agus a ta mise ag ràdh ribh, Iarraibh, agus bheirear dhuibh: siribh, agus gheibh

sibh; buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh.

10 Oir gach neach a dh'iarras, glacaidh e: agus an ti a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuailleas, fosgailear.

11 Ma dh'iarras mac aran air aon neach agaibh-sa ta 'n a athair, an toir e dha clach? no ma *dh'iarras e* iasg, an toir e nathair dha an àit éisg?

12 No ma dh'iarras e ubh, an toir e scorpion da?

13 Air an aobhar sin mas aithne dhuibh-sa a ta olc, tiodhlacan maithe a thoirt do 'ur cloinn, nach mòr is mò na sin a bheir bhur n-Athair mèambaidh an Spiorad naomh dhoibhsan a dh'iarras air e?

14 Agus bha e tilgeadh a mach deamhain, agus bha e balbh. Agus air dol do'n deamhan a mach, labhair am balbhan; agus ghabh an sluagh iongantas.

15 Ach thubhairt cuid diubh, Is ann troimh Bheelsebub ceannard nan deamhan a ta e tilgeadh mach dheamhan.

16 Agus dh'iarr dream eile dhiubh, ga dhearbhadh, comhar air o nèamh.

17 Ach air dhasan an smuaintean a thuigsinn, thubhairt e riu, Gach rìoghachd a ta roinnte 'n a h-aghaidh féin, fàsaichear i; agus gach tigh *a la roinnte* 'n a aghaidh féin, tuitidh e.

18 Agus ma tha Satan mar an ceudna air a roinn 'n a aghaidh féin, cionnus a sheasas a rìoghachd? oir tha sibhse ag

ràdh, gu bheil mise troimh Bheelsebub a' tilgeadh a mach dheamhan.

19 Agus ma 's ann troimh Bheelsebub a ta mise a' tilgeadh mach dheamhan, cò e troimh am bheil bhur clann-sa 'g an tilgeadh mach? uime sin bithidh iadsan 'n am breith-eamhnaibh oirbh.

20 Ach ma 's ann le mèur Dhé a ta mise a' tilgeadh mach dheamhan, tha rìoghachd Dhé, gun teagamh, air teachd oirbhse.

21 'Nuair aghleidheas duine làidir fo armaibh a thalla féin, tha na bhuineas da ann an sìth.

22 Ach an uair a thig duine a's treise na e, agus a bheir e buaidh air, bheir e uaith 'armachd uile anns an robh a dhòigh, agus roinnidh e a chreach.

23 An neach nach 'eil leamsa, tha e a'm' aghaidh; agus an neach nach 'eil a' cruinneachadh leam-sa, sgapaidh e.

24 'Nuair a théid an spiorad neòghlan a mach á duine, imichidh e troimh ionadaibh tiorma, ag iarraidh foise: agus an uair nach faigh e sin, their e, Pillidh mi dh'ionnsuidh mo thighe as an d' thàinig mi.

25 Agus air dha teachd, gheibh se e air a sguabadh agus air a dheanamh maiseach.

26 An sin imichidh e, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's miosa na e féin; agus air dhoibh dol a steach, gabhaidh iad còmhnuidh an sin:

agus bithidh deireadh an duine sin ni's miosa na a thoiseach.

27 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so, thog bean àraidh do'n t-sluagh a guth, agus thubhairt i ris, Is beannaichte a' bhrù a ghiùlain thu, agus na cìochan a dheoghail thu.

28 Ach thubhairt esan, Is mò gur beannaichte iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a choimhideas e.

29 Agus an uair a chruinnich an sluagh gu tìugh *d'a ionnsuidh*, thòisich e air a ràdh, Is droch ghinealach so : tha iad ag iarraidh comhara ; agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhara Ionais an fhàidh.

30 Oir mar a bha Ionas 'n a chomhara do mhuinntir Nìnebheh, is ann mar sin mar an ceudna bhios Mac an duine do'n ghinealach so.

31 Eiridh ban-rìghinn na h-àirde deas suas anns a' bhreitheanas maille ri daoineibh a' ghinealaich so, agus dìtidh i iad : oir thàinig ise o iomallaibh na talmhainn, a dh'éisdeachd ri gliocas Sholaimh ; agus, feuch, *a ta* ni's mò na Solamh an so.

32 Eiridh muinntir Nìnebheh suas anns a' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh iad e : oir rinn iadsan aithreachas le searmoin Ionais ; agus, feuch, *a ta* ni's mò na Ionas an so.

33 Cha-n 'eil neach 's am bith, air dha coinneal a lasadh, a chuireas am folach i, no fo

shoitheach ; ach ann an coinnleir, chum gu'm faic an dream a thig a stigh an solus.

34 Is i an t-sùil solus a' chuirp : uime sin an uair a bhios do shùil glan, bithidh do chorp uile làn soluis : ach an uair a bhios *do shuìl* olc, bithidh do chorp mar an ceudna dorcha.

35 Uime sin thoir an aire, nach bi an solus a ta annad 'n a dhorchadas.

36 Air an aobhar sin ma bhitheas do chorp uile soilleseach, gun chuid sam bith dheth dorcha, bithidh e soilleseach gu h-iomlan, mar an uair a shoillsicheas coinneal thu le dealradh.

37 Agus a' labhairt dhasan, dh'iarr Phairiseach àraidh air a dhinneir a ghabhail maille ris : agus chaidh e stigh, agus shuidh e chum bidh.

38 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach *sin*, b'ìoghnadh leis nach d'ionnlaid se e féin roimh a dhinneir.

39 Agus thubhairt an Tigh-earna ris, A nis, Phairiseacha, glanaidh sibhse an taobh a muigh do'n chupan agus do'n mhèis : ach a ta 'n taobh a stigh dhibh làn do reubainn agus do aingidheachd.

40 Amadana, an ti a rinn an ni a ta 'n taobh a muigh, nach do rinn e an ni a ta 'n taobh a stigh mar an ceudna ?

41 Ach thugaibh uaibh déire do na nithibh a ta agaibh : agus, feuch, a ta na h-uile nithe glan duibh.

42 Ach is an-aoibhinnduibh, Phairiseacha: oir a ta sibh a' toirt deachaimh á mionnt, agus á rù, agus as gach uile ghnè luibhean, agus a' gabhail thairis air breitheanas agus air gràdh Dhé: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad sud fhàgail gun deanamh.

43 Is an-aoibhinn duibh, Phairiseacha: oir is ionmhuinn leibh na ceud àiteacha-suidhe anns na sionagogaibh, agus fàilte *fhaotainn* air na marg-aibh.

44 Is an-aoibhinn duibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean: oir a ta sibh mar uaighean nach faicear, agus do nach toir na daoine a ta 'g imeachd thairis orra, an aire.

45 Agus fhreagair duine àraidh do'n luchd-lagha, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, le so a labhairt, tha thu toirt maslaidh dhuinne mar an ceudna.

46 Agus thubhairt esan, Is an-aoibhinn dhuibh-sa mar an ceudna, a luchd-lagha: oir a ta sibh a' cur uallacha troma do ghiùlan air daoinibh, agus cha bhean sibh féin ris na h-uallaichibh le h-aon do bhur mèuraibh.

47 Is an-aoibhinn duibh: oir a ta sibh a' togail àitean-adhlaic nam fàidhean, agus is iad bhur n-aithriche a mharbh iad.

48 Gu deimhin a ta sibh a' toirt fianuis gu bheil sibh ag

aontachadh le gnìomharaibh bhur n-aithriche: oir mharbh iadsan gu deimhin iad, agus a ta sibhse a' togail an àitean-adhlaic.

49 Air an aobhar sin thubhairt gliocas Dé, Cuiridh mise fàidhean, agus abstoil d'an ionnsuidh, agus *cuid* diubh marbhaidh iad, agus *cuid eile* geur-leanaidh iad:

50 Chum gu'n agrar air a' ghinealach so fuil nam fàidhean uile a dhòirteadh o thois-each an domhain;

51 O fhuil Abeil gu fuil Shachariais, a mhilleadh eadar an altair agus an teampull: gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n agrar i air a' ghinealach so.

52 Is an-aoibhinn duibh, a luchd-lagha: oir thug sibh air falbh iuchair an eòlais: cha deachaidh sibh féin a steach, agus an dream a bha dol a steach, bhac sibh iad.

53 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so riu, thòisich na sgrìobhaichean agus na Phairisich air a chur thuige gu dian, agus a tharruing gu labhairt air mòran do nithibh:

54 A' deanamh feall-aire air, agus ag iarraidh ni éigin a ghlacadh as a bheul, chum gu'm bìodh cùis-dhìtidh aca 'n a aghaidh.

CAIB. XII

A NNS an àm sin, an uair a bha sluagh gun àireamh air cruinneachadh, ionnus

gu'n robh iad a' saltairt air a chéile, thòisich e air a ràdh r'a dheiscioblubh féin, Roimh gach ni bithibh air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairis-each, eadhon cealgaireachd.

2 Oir cha-n 'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear; no uaigneach, air nach faigh-ea fios.

3 Air an aobhar sin ge b'e ni a labhair sibh san dorchadas, cluinnear e 's an t-solus: agus an ni a labhair sibh 's a' chluais 'an seòmraichibh uaigneach, gairmear e air mullach nan tighean.

4 Agus a ta mi ag ràdh ribhse, mo chàirde, Na biodh eagal oirbh roimh 'n mhuinntir sin a mharbhas an corp, agus 'na dhéigh sin aig nach 'eil ni tuilleadh dh'fheudas iad a dheanamh:

5 Ach nochdaidh mi dhuibh cò e roimh an còir dhuibh eagal a bhi oirbh: Biodh eagal an Ti ud oirbh, aig am bheil cumhachd, an déigh neach a mharbhadh, a thilgeadh do ifrinn; seadh, a ta mi ag ràdh ribh, Biodh eagal an Ti so oirbh.

6 Nach 'eil cùig gealbhoinn air an reiceadh air dhà fheoir-ling, agus cha-n 'eil aon diubh air dhearmad 'am fianuis Dé?

7 Ach a ta eadhon fuilteine bhur cinn uile air an àireamh. Uime sin na biodh eagal oirbh: is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

8 Agus a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach a dh'aidich-

eas mise 'am fianuis dhaoine, aidichidh Mac an duine esan mar an ceudna an làthair aingle Dhé:

9 Ach ge b'e neach a dh'àicheadhas mise 'am fianuis dhaoine, àicheadhar esan am fianuis aingle Dhé.

10 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e: ach do'n ti a labhras toibheum an aghaidh an Spioraid naoimh, cha toirear maitheanas.

11 Agus an uair a bheir iad sibh chum nan sionagog, agus nan uachdaran, agus nan daoine cumhachdach, na biodh e 'n a ro-chùram oirbh cionnus no ciod a fhreagras sibh, no ciod a their sibh:

12 Oir teagaisgidh an Spiorad naomh dhuibh anns an uair sin féin na nithe a's còir dhuibh a ràdh.

13 Agus thubhairt neach àraidh do'n t-sluagh ris, A mhaighstir, abair ri m' bhràthair an oighreachd a roinn rium.

14 Agus thubhairt e ris, A dhuine, cò a chuir mise a'm' bhreitheamh, no a'm' fhear-roinn os bhur ceann?

15 Agus thubhairt e riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh féin o shannt: oir cha-n ann 'am mòr-phailteas nan nithe ta e sealbhachadh tha beatha an duine.

16 Agus labhair e cosamhlachd riu, ag ràdh, Thug fear-ann duine shaoibhir àraidh bàrr pailte uaith:

17 Agus smuainich e ann

féin, ag ràdh, Ciod a ni mi, a chionn nach 'eil agam àit anns an cruinnich mi mo thoraidh?

18 Agus thubhairt e, Ni mi so: leagaidh mi mo shaibhlean, agus togaidh mi *saibhlean* a's mò; agus cruinnichidh mi anna sin mo thoraidh uile, agus mo mhaoin.

19 Agus their mi ri m' anam, Anam, a ta agad mòran do nithibh maithe air an tasgaidh fa chomhair mòrain bhliadhnacha; gabh fois, ith, òl, agus bi subhach.

20 Ach thubhairt Dia ris, Amadain, air an oidhche so féin iarrar t'anam uait: an sin cò dha a bhuineas na nithe sin a dh'ulluich thu?

21 Is *ann* mar sin a ta an ti a thaisgeas ionmhas dha féin, agus nach 'eil saoi bhir a thaobh Dhé.

22 Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Uime sin a ta mise ag ràdh ribh, na biodh ro-chùram oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciod a dh'itheas sibh; no mu thimchioll bhur cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh.

23 Is mò a' bheatha na 'm biadh, agus an corp na 'n t-eudach.

24 Thugaibh fa'near na fithich: oir cha-n 'eil iadsan a' cur no buain; cha-n 'eil aca tigh-tasgaidh no sabhal; agus a ta Dia 'g am beathachadh: Cia mòr is fearr sibhse na 'n eunlaith?

25 Agus cò agaibh-sa, le ro-

chùram, is urrainn aon làmh-choille a chur r'a àirde féin?

26 Mur 'eil sibh uime sin comasach air an ni a's lugha a dheanamh, c'ar son a ta sibh ro-chùramach mu nithibh eile?

27 Thugaibh fa'near na lilighean, cionnus a ta iad a' fàs: cha-n 'eil iad a' saoithreachadh, no a' snìomh: gidheadh a ta mi ag ràdh ribh, nach robh Solamh féin 'n a ghloir uile, air a sgeadachadh mar aon diubh so.

28 Agus ma tha Dia mar sin a' sgeadachadh an fheoir, a ta 'n diugh s a' mhachair, agus am màireach air a thilg-e adh 's an amhuinn; nach mòr is mò a *sgeadaicheas e* sibhse, O dhaoine air bheag creidimh?

29 Uime sin na iarraibh-sa ciod a dh'itheas sibh, no ciod a dh'òlas sibh, agus na bithibh amharusach.

30 Oir na nithe so uile ta Cinnich an t-saoghail ag iarraidh: ach a ta fhios aig bhur n-Athair-sa gu bheil feum agaibh air na nithibh sin.

31 Ach iarraibh-sa rìoghachd Dhé, agus cuirear na nithe so uile ribh.

32 Na biodh eagal ort, a threud bhig; oir is e deadh thoil bhur n-Athar an rìoghachd a thoirt duibh.

33 Reicibh na bheil agaibh, agus thugaibh déire uaibh: deanaibh dhuibh féin sporain nach fàs sean, ionmhas nach teirig anns na nèamhaibh, far nach tig gaduiche am fagus, agus nach truail an reudan.

34 Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, an sin bithidh bhur cridhe mar an ceudna.

35 Biodh bhur leasraidh crioslaichte mu'n cuairt, agus *bhur* lòchrain air an lasadh;

36 Agus sibh féin cosmhuil ri daoineibh a ta feitheamh an Tighearna, 'n uair a philleas e o'n phòsadh; chum air dha teachd agus bualadh, gu'n grad-fhosgail iad dha.

37 Is beannaichte na seirbhisich sin, a gheibh an Tighearna, 'nuair a thig e, ri faire: gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n crioslaich se e féin mu'n cuairt, agus gu'n cuir e 'n an suidhe iad chum bìdh, agus gu'n tig e mach agus gu'n dean e frithealadh dhoibh.

38 Agus ma thig e 's an dara faire, no ma thig e 's an treas faire, agus gu'm faigh e *iad* mar sin, is beannaichte na seirbhisich sin.

39 Agus biodh cinnt agaibh air so, nam biodh fhios aig fear an tighe cia an uair anns an tigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fuilgeadh e a thigh a bhi air a tholladh triomh.

40 Bithibh-sa uime sin deas mar an ceudna: oir thig Mac an duine 'n uair nach saoil sibh.

41 Agus thubhairt Peadar ris, A Thighearna, an ann ruinne a ta thu labhairt a' chosamhlachd so, no ris gach uile?

42 Agus thubhairt an Tighearna, Cò e uime sin an stiùbh-

ard firinneach agus glic sin, a chuireas a Thighearna os ceann a theaghlaich, a thoirt *doibh an cuibhrinn* bìdh 'n a àm fèin?

43 *Is* beannaichte an seirbhisich sin, a gheibh a Thighearna, an uair a thig e, a' deanamh mar sin.

44 Gu firinneach a ta mi ag ràdh ribh, gu'n cuir se e os ceann na bheil aige.

45 Ach ma their an seirbhisich sin 'n a chridhe, Tha mo Thighearna a' cur dàile 'n a theachd; agus ma thòisicheas e air na h-òglaich agus na ban-òglaich a bhualadh, agus ith-eadh, agus òl, agus a bhi air mhisg;

46 Thig Tighearna an t-seirbhisich sin ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus ann an uair nach fios da, agus gearraidh e 'n a bhloighdibh e, agus bheir e a chuibhrionn da maille ris na mi-chreidich.

47 Agus an seirbhisich sin d'am b'aithne toil amhaighstir, agus nach d'ulluich e *fein*, agus nach d'rinn a réir a thoile, buailear e le mòran bhuillean.

48 Ach an ti do nach b'aithne, agus a rinn nithe a b'airidh air buillibh, buailear esan le beagan *do bhuillibh*. Oir gach neach d'an d'thugadh mòran, iarrar mòran uaith: agus ge b'e ri 'n d'earbadh mòran, iarrar an tuilleadh air.

49 Thàinig mise a chur teine air an talamh, agus ciod is àill leam, ma ta e cheana air fhadadh.

50 Ach a ta baisteadh agam ri bhi air mo bhaisteadh leis, agus cionnus a ta mi air mo theannadh gus an coimhlionar e!

51 Am bheil sibh a' saoil-sinn gu'n d'thàinig mise a thoirt sìthe air an talamh? ni h-eadh, a ta mi ag ràdh ribh, ach aimhreit.

52 Oir bithidh á so suas cùignear 'an aon tigh air an roinn, triuir an aghaidh dithis, agus dithis an aghaidh triuir.

53 Bithidh an t-athair air a roinn an aghaidh a' mhic, agus am mac an aghaidh an athar; a' mhàthair an aghaidh na nighinn, agus an nigh-ean an aghaidh na màthar; a' mhàthair-chéile an aghaidh mnà a mic, agus bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile

54 Agus thubhairt e mar an ceudna ris an t-sluagh, 'N uair a chi sibh neul ag éirigh san àird an iar, air ball their sibh, A ta fras a'teachd; agus a ta e mar sin.

55 Agus an uair a *chi sibh* a' ghaoth á deas a' séideadh, their sibh, Bithidh teas ann; agus a ta e tachairt.

56 A chealgairean, is aithne dhuibh breth a thoirt air aghaidh nan speur, agus na talmhainn; ach cionnus nach 'eil sibh a' toirt breth air an aimsir so?

57 Agus c'ar son nach 'eil sibh eadhon uaibh fèin a' breithneachadh an ni sin a ta ceart?

58 'N uair a théid thu maille

ri d' eascaraid chum an uachd-arain, dean dìchioll san t-slighe air bhi air do shaoradh uaith; air eagal gu'n tarruing e chum a' bhreitheimh thu, agus gu'n toir am breitheamh thairis do'n mhaor thu, agus gu'n tilg am maor 'am prìosan thu.

59 A ta mi ag ràdh riut, nach téid thu mach as a sin. gus an ìoc thu eadhon a' pheighinn dheireannach.

CAIB. XIII.

AGUS bha làthair 's an àm sin daoine àraidh a dh'-innis dha mu thimchioll nan Galiléach, muinntir a mheasg Pilat am fuil maille r'an iob-airtibh.

2 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Am bheil sibh a' saoil-sinn gu'n robh na Galiléaich sin 'n am peacaich ni's mò na na Galiléaich uile, air son gu'n d'fhulaing iad a leithid so?

3 Ni h-eadh, a ta mi ag ràdh ribh: ach mur dean sibh-se aithreachas, sgriosar sibh uile mar an ceudna.

4 No na h-ochd fir dheug sin air an do thuit an tùr ann an Siloam, agus a mharbh iad, an saoil sibh gu'n robh iadsan 'n am peacaich os ceann nan uile dhaoine a bha 'n an còmh-nuidh an Ierusalem?

5 Ni h-eadh, a ta mi ag ràdh ribh: ach mur dean sibh-se aithreachas, sgriosar sibh uile mar an ceudna.

6 Labhair e mar an ceudna

an cosamhlachd so : Bha aig duine àraidh crann-fige suidhichte 'n a ghàradh fìona : agus thàinig e ag iarraidh toraidh air, agus cha d'fhuair e.

7 An sin thubhairt e ris a' ghàradair, Feuch, a ta mi rè thri bliadhna a' teachd a dh'iarraidh toraidh air a' chrann-fhìge so, agus cha-n 'eil mi faotainn a bheag : gearr sìos e, c'ar son a ta 'e 'fàsachadh na talmhainn ?

8 Agus fhreagair esan agus thubhairt e ris, A Thighearna, leig leis air a' bhliadhna so mar an ceudna, gus an cladhaich mi m'a thimchioll, agus gu'n cuir mi aolach m'a bhun :

9 Agus ma ghiùlaineas e toradh, *is maith sin* : ach mur giùlain, 'n a dhéigh sin gearraidh tu sìos e.

10 Agus bha e a' teagasg 'an aon do na sionagogaibh air an t-sàbaid.

11 Agus, feuch, bha bean àraidh a làthair aig an robh spiorad anmhuinneachd rè ochd bliadhna deug, agus bha i air a cromadh ri chéile, agus gun chomas aice air chor sam bith i féin a dhìreachadh.

12 Agus an uair a chunnaic Iosa i, ghairm e d'a ionnsuidh i, agus thubhairt e rithe, A bhean, tha thu air d'fhuasgladh o d'anmhuinneachd.

13 Agus chuir e a làmhan oirre ; agus air ball rinneadh dìreach i, agus thug i glòir do Dhia.

14 Agus fhreagair uachdaran na sionagoig, agus e làn

do fheirg air son gu'n d'rinn Iosa leigheas air là na sàbaid, agus thubhairt e ris an t-sluagh, Tha sè làithean anns an còir obair a dheanamh : orra so air an aobhar sin thigibh, agus bithibh air bhur leigheas, agus na b'ann air là na sàbaid.

15 An sin fhreagair an Tighearna e, agus thubhairt e, A chealgair, nach fuasgail gach aon agaibh a dhamh no 'asal o'n phrasaich, agus nach toir e gu uisge e air là na sàbaid ?

16 Agus nach bu chòir a' bhean so, a ta 'n a nighinn do Abraham, a cheangail Satan a nis rè ochd bliadhna deug, a bhi air a fuasgladh o'n chuibhreach so air là na sàbaid ?

17 Agus an uair a thubhairt e na nithe sin, chuireadh a naimhdean uile gu nàire : ach rinn an sluagh uile gairdeachas, air son nan uile nithe glòrmhor a rinneadh leis.

18 A sin thubhairt e, Cò ris a ta rìoghachd Dhé cosmhuil ? agus cò ris a shamhlaicheas mi i ?

19 Tha i cosmhuil ri gràinne do shìol mustaird, a ghabh duine, agus a chuir a 'n a ghàradh : agus dh'fhàs e, agus rinneadh craobh mhòr dheth ; agus rinn eunlaith an athair nid 'n a geugaibh.

20 Agus thubhairt e a ris, Cò ris a shamhlaicheas mi rìoghachd Dhé ?

21 Tha i cosmhuil ri taois ghoirt, a ghabh bean agus a

dh'fholaich i an tri tomhas-aibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-ìomlan.

22 Agus chaidh e troimh gach caithir agus baile beag, a' teagasg, agus a' gabhail na slighe gu Ierusalem.

23 An sin thubhairt neach àraidh ris, A Thighearn, an tearc iad a shaorar? Agus thubhairt esan riu,

24 Deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann: oir a ta mi ag ràdh ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh, agus nach urrainn iad.

25 O'n uair a dh'éireas fear an tighe, agus a dhùineas e 'n dorus, agus a thòisicheas sibhse air seasamh a muigh, agus an dorus a bhualadh, ag ràdh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail duinn; agus air dhasan freagairt their e ribh, Cha-n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh:

26 An sin tòisichidh sibh air a ràdh, Dh'ith sinn agus dh'òl sinn a' d' lathair, agus theagaisg thu 'n ar sràidibh.

27 Ach their esan, A ta mi ag ràdh ribh, cha-n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh; imichibh uam uile, a luchd-deanamh na h-eucorach.

28 An sin bithidh gul agus giosgan fhiacal, an uair a chi sibh Abraham, agus Isaac, a gus Iacob, agus na fàidhean uile ann an rìoghachd Dhé, agus sibh féin air bhur tilgeadh a mach.

29 Agus thig iad o'n àird

an ear, agus o'n àird an iar, agus o'n àirde tuath agus deas, agus suidhidh iad ann an rìoghachd Dhé.

30 Agus, feuch, a ta daoine air dheireadh a bhitheas air thoiseach, agus air thoiseach a bhitheas air dheireadh.

31 Air an là sin féin thàinig Phairisich àraidh d'a ionnsuidh, ag ràdh ris, Gabh a mach agus imich á so: oir tha toil aig Herod do mharbhadh.

32 Agus thubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do'n t-sionnach sin, Feuch, a ta mi tilgeadh mach dheamhan, agus a ta mi deanamh leigheas an diugh, agus am màireach, agus air an treas là bithidh mi air mo dheanamh foirfe.

33 Gidheadh, is éigin domh imeachd an diugh agus am màireach, agus an là 'n a dhèigh sin: oir cha-n fheud e bhi gu'n cuirear fàidh gu bàs a mach á Ierusalem.

34 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na fàidhean, agus a chlachas an dream a chuirear a d'ionnsuidh: cia minic a b'àill leam do chlann a chruinneachadh, mar a chruinnicheas cearc a h-àlach fuidh a sgiathaibh, agus cha b'àill leibh!

35 Feuch, dh'fhàgadh bhur tigh fàs agaibh: agus gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach faic sibh mise, gus an tig an t-àm, anns an abair sibh, Is beannaichte an ti a thig 'an ainm an Tighearna.

CAIB. XIV.

A GUS tharladh, an tràth chaidh e gu tigh uachd-arain araidh do na Phairisich a dh'itheadh bìdh air là na sàbaid, gu'n robh iad a' deanamh geur-fhaire air.

2 Agus, feuch, bhla duine àraidh 'n a làthair air an robh a' mheud-bhronn.

3 Agus fhreagair Iosa, agus labhair e ris an luchd-lagha, agus ris an Phairisich, ag ràdh, Am bheil e ceaduichte leigh-eas a dheanamh air là na sàbaid?

4 Ach dh'fhan iadsan 'n an tosd. Agus air dha breith air, leighis se e, agus leig e uaith e:

5 Agus fhreagair e iadsan, ag ràdh, Cò agaibh-sa, ma thuiteas 'asal no a dhamh ann an slochd, nach tarruing a mach gu grad e air là na sàbaid?

6 Agus cha b'urrainn iad a fhreagairt a ris anns na nithibh sin.

7 Agus labhair e cosamhlachd riu-san a fhuair cuir-eadh, 'n uair a thug e fa'near mar a thagh iad na ceud àit-eacha-suidhe, ag ràdh riu,

8 'Nuair a gheibh thu cuir-eadh o neach air bith chum bainnse, na suidh anns a' cheud àit; air eagal gu'n d'fhuair duine a's urramaiche na thusa cuireadh uaith;

9 Agus gu'n tig an ti a thug cuireadh dhuitse agus dhasan, agus gu'n abair e riut, Thoir àit do'n duine so; agus

gu'n tòisich thusa an sin le nàire air suidhe anns an àit a's isle.

10 Ach an uair a gheibh thu cuireadh, imich agus suidh anns an àit a's isle; chum, 'n uair a thig esan a thug cuir-eadh dhuit, gu'n abair e riut, A charaid, suidh suas ni's àirde: an sin gheibh thu urram an làthair na muinntir a ta 'n an suidhe air bord maille riut.

11 Oir ge b'e neach a dh'àrd-aicheas e féin, islichear e; agus ge b'e neach a dh'islicheas e féin, àrdaichear e.

12 An sin thubhairt e ris an ti mar an ceudna a thug cuireadh dha, 'N uair a ni thu dinneir no suipeir, na gairm do chàirdean, no do bhràithre, no do luchd-dàimh, no do choimhearsnaich shaoibhir; air eagal gu'n toir iadsan mar an ceuda cuireadh dhuitse a ris, agus gu'm faigh thu a' chomain cheudna.

13 Ach an uair a ni thu cuirm, gairm na bochdan, na daoine ciurramach, na bacaich, na doill:

14 Agus bithidh tu beannaichte, a chionn nach urrainn iad a' chomain cheudna thoirt duit: oir gheibh thu comain ann an aiseirigh nam fìrean.

15 Agus an uair a chual aon do na shuidh maille ris air bord na nithe sin, thubhairt e ris, Is beannaichte an ti sin a dh'itheas aran ann an rìoghachd Dhé.

16 Ach thubhairt esan ris,

Rinn duine àraidh suipeir mhòr, agus thug e cuireadh do mhòran:

17 Agus chuir e a sheirbhis-each uaith an àm na suipeir a ràdh ris à mhuinntir a fhuair cuireadh, Thigibh, oir a ta na h-uile nithe a nis ullamh.

18 Agus thòisich iad uile a dh'aon *ghuth* air an leithsgeul a ghabhail. Thubhairt an ceud fhear ris, Cheannaich mi fear-ann, agus is éigin domh dol a mach agus fhaicinn: tha mi ag guidhe ort, gabh mo leithsgeul.

19 Agus thubhairt fear eile, Cheannaich mi cùig cuing dhamh, agus a ta mi dol g'an dearbhadh: tha mi ag guidhe ort, gabh mo leithsgeul.

20 Agus thubhairt fear eile, Phòs mi bean, agus air an aobhar sin cha-n 'eil e 'n comas domh teachd.

21 Agus thàinig an seirbhiseach sin, agus dh'innis e na nithe sin d'a thighearn. An sin air gabhail feirge do fhear an tighe, thubhairt e r'a sheirbhiseach, Gabh a mach gu grad gu sràidibh agus gu caol-shràidibh a' bhaile, agus thoir a stigh 'an so na bochdan, agus na daoine ciurramach, agus na bacaich, agus na doill.

22 Agus thubhairt an seirbhiseach, A Thighearn, rinn-eadh mar a dh'òrduich thu, gidheadh tha àite *falamh* ann fathast.

23 Agus thubhairt an Tigherna ris an t-seirbhiseach,

Gabh a mach gus na rathaidibh mòra agus na gàrachaibh, agus co-éignich iad gu teachd a steach, chum gu'm bi mo thigh air a lìonadh.

24 Oir a ta mi ag ràdh ribh, nach blais aon do na daoineibh ud a fhuair cuireadh, do m' shuipeir-sa.

25 Agus bha sluagh mòr ag imeachd maille ris: agus air dha tionndadh, thubhairt e riu,

26 Ma thig neach air bith a m' ionnsuidh-sa, agus nach fuathaich e 'athair, agus a mhàthair, agus a bhean-phòsda, agus a chlann, agus a bhràithrean, agus a pheathraichean, seadh, agus a bheatha mar an ceudna, cha-n 'eil e'n comas da bhi 'n a dheisciobul dhomhsa.

27 Agus ge b'e neach nach giùlain a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise cha-n 'eil e 'n comas da bhi 'n a dheisciobul dhomhsa.

28 Oir cò am fear agaibhsa leis am miann tùr a thogail, nach suidh sìos air tùs, agus nach meas an costus, a dh'fheuchainn am bheil aige na chuireas crìoch air?

29 Air eagal an déigh dha a bhunadh a leagadh, agus gun bhi comasach air crìoch a chuir *air*, gu'n tòisich na h-uile a chi e ri fanoid air,

30 Ag ràdh, Thòisich an duine so air *tigh* a thogail, agus cha b'urrainn e a chrìoch-nachadh.

31 No cò an rìgh, ag dol a

mach dha gu cogadh an aghaidh rìgh eile, nach suidh sìos air tùs, agus nach gabh comhairle, a dh'fheuchainn an urrainn e le deich mìle coinn-eamh a thoirt dasan a ta teachd le fichead mìle 'n a aghaidh?

32 No air bhi dhasan fathast fad uaith, cuiridh e teachd-aireachd a dh'iarraidh cumhachan sìthe.

33 Mar sin mar an ceudna, gach neach agaibh-sa, nach tréig na h-uile nithe a ta aige, cha-n 'eil e'n comas da bhi 'n a dheisciobul dhomhsa.

34 *Tha* 'n salann maith: ach ma chailleas an salann a bhlas, ciod e leis an deanar deadh-bhlasda e?

35 Cha-n 'eil e iomchuidh chum an talmhainn, no chum an dùnain; *ach* tilgidh daoine mach e. An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisd-eadh e.

CAIB. XV.

AN sin thàinig na cismhaoir uile agus na peacach am fagus da, chum éisdeachd ris.

2 Agus rinn na Phairisich agus na sgrìobhaichean gearan, ag ràdh, Tha am fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh, agus ag itheadh maille riu.

3 Agus labhair esan an cosamhlachd so riu, ag ràdh,

4 Cò an duine dhibhse aig am bheil ceud caora, ma chaill-eas e aon diubh, nach fàg an

naoi deug agus an ceithir fich-ead anns an fhàsach, agus nach téid an déigh na caorach a chailleadh, gus am faigh e i?

5 Agus air dha a faotainn, cuiridh e air a ghualibh i le gairdeachas.

6 Agus an uair a thig e dhachaidh, gairmidh e achàird-ean agus a choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh riu, Deanaibh gairdeachas maille riumsa, a chionn gu'n d'fhuair mi mo chaora bha caillte.

7 Mar sin, a ta mi ag ràdh ribh, gu'm bi aoibhneas air nèamh air son aoin pheacaich a ni aithreachas, ni's mò na air son naoi deug agus ceithir fichead firean, aig nach 'eil feum air aithreachas.

8 No cò a' bhean aig am bheil deich buinn airgid, ma chailleas i aon bhonn diubh, nach las coinneal, agus nach sguab an tigh, agus nach iarr gu dìchiollach gusam faigh i e?

9 Agus air dhi fhaotainn, gairmidh i a ban-chairdean agus a ban-choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh, Deanaibh gairdeachas leamsa, oir fhuair mi am bonn a chaill mi.

10 Mar an ceudna a ta mi ag ràdh ribh, A ta gairdeachas an làthair aingle Dhé, air son aoin pheacaich a ni aithreachas.

11 Agus thubhairt e, Bha aig duine àraidh dithis mhac:

12 Agus thubhairt am *mac* a b' òige dhiubh r' a athair, Athair, thoir dhomhsa a'

chuid-roinn a thig *orm* do *d'* mhaoin. Agus roinn e eatorra a bheathachadh.

13 Agus an déigh beagain do làithibh, chruinnich am mac a b'òige a chuid uile, agus ghabh e a thurus do dhùthaich fad air astar, agus an sin chaith e a mhaoin le beatha struidheasach.

14 Agus an uair a chaith e a *chuid* uile, dh'éirich gorta ro mhòr san tìr sin; agus thòisich e ri bhì ann an uireasbhuidh.

15 Agus chaidh e agus cheangail se e féin ri aon do shaor-dhaoineibh na dùthcha sin; agus chuir e d'a fhearann e, a bhiadhadh mhuc.

16 Agus bu mhiann leis a bhrù a lìonadh do na plaosg-aibh a bha na mucan ag itheadh; ach cha d'thug neach air bith dha.

17 Agus an uair a thàinig e d'a ionnsuidh féin, thubhairt e, Cia lìon do luchd-tuarasdail m'atharsa aig am bheil aran gu leoir agus r'a sheachnadh, 'n uair a ta mise a' bàsachadh le gorta?

18 Eiridh mi, agus théid mi dh'ionnsuidh m'athar, agus their mi ris, Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaithceanais, agus a'd' làthair-sa.

19 Agus cha-n airidh mi tuilleadh gu'n goirte do mhacsa dhiom: dean mi mar aon do d'luchd-tuarasdail.

20 Agus dh'éirich e, agus chaidh e dh'ionnsuidh 'athar. Ach air dha bhì fathast fad

uaith, chunnaic 'athair e, agus ghabh e truas mòr *dheth*, agus ruith e, agus thuit e air a mhuineal, agus phòg se e.

21 Agus thubhairt am mac ris, Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaithceanais, agus a'd' làthair-sa, agus cha-n airidh mi tuilleadh gu'n goirte do mhac dhiom.

22 Ach thubhairt an t-athair r'a sheirbhisich, Thugaibh a mach a' chulaidh a's fearr, agus cuiribh uime i; agus cuiribh fainne air a làimh, agus brògan air a chosaibh.

23 Agus thugaibh an so an laogh biadhtha, agus marbhaibh e; agus itheamaid agus biomaid subhach:

24 Oir bha mo mhac so marbh, agus tha e beò a ris; bha e cailte, agus fhuaradh e Agus thòisich iad air bhì subhach.

25 A nis bha a mhac bu shine mach 's an fhearann: agus an uair a thàinig e, agus a thàr e am fagus do'n tigh, chual e an ceòl agus an dannsa.

26 Agus ghairm e d'a ionnsuidh aon do na h-òglaich, agus dh'fhiosraich e ciod bu chiall do na nithibh sin.

27 Agus thubhairt esan ris, Thàinig do bhràthair; agus mharbh t'athair an laogh biadhtha, a chionn gu'n d'fhuair e ris slàn fallain e.

28 Agus ghabh esan fearg, agus cha b'àill leis dol a stigh: air an aobhar sin thàinig 'athair a mach, agus chuir e impidh air.

29 Ach fhreagair esan agus thubhairt e r'a athair, Feuch, a ta mise a' deanamh seirbhis duit an uiread so do bhliadh-nachaibh, agus uair air bith cha do bhris mi t'àithne, gidh-eadh cha d'thug thu meann riamh dhomh, chum gu'm bithinn subhach maille ri m' chàirdibh.

30 Ach an uair a thàinig do mhac so, a dh'ith suas do bheathachadh maille ri strìop-aichibh, mharbh thu an laogh biadhtha dha.

31 Agus thubhairt e ris, A mhic, tha thusa a ghnàth maille rium, agus na h-uile nithe a's leamsa, is leatsa *iad*.

32 Bu chòir dhuinn a bhi subhach, agus aoibhneach; oir bha do bhràthair so marbh, agus tha e beò a ris; agus bha e caillte, agus fhuaradh e.

CAIB. XVI.

A GUS thubhairt e mar an ceudna r'a dheisciobluibh, Bha duine saoi bhir àraidh annaig an robh stiùbhard; agus chasaideadh ris e, mar neach a bha deanamh ana-caithidh air a mhaoin.

2 Agus ghairm se e, agus thubhairt e ris, Ciod e so a ta mi cluinntinn mu d' thimechioll? thoir cunntas air do stiùbhardachd; oir cha-n fheud thu bhi ni's faide a'd stiùbhard.

3 An sin thubhairt an stiùbhard ann féin, Ciod a ni mi? oir a ta mo mhaighstir a' toirt na stiùbhardachd uam: cha-n

urrainn mi ruamhar a dheanamh, is nàr leam déirc iarraidh.

4 A ta fhios agam ciod a ni mi, chum 'n uair a chuirear as an stiùbhardachd mi, gu'n gabh iad a steach d'an tighibh mi.

5 Agus air dha gach aon diubhsan air an robh fiachan aig a Thighearn, a ghairm d'a ionnsuidh, thubhairt e ris a' cheud fhear, Cia meud a ta aig mo Tighearn ortsa?

6 Agus thubhairt esan, Ceud tomhas oladh. Agus thubhairt e ris, Gabh do sgrìobhadh, agus suidh sìos gu h-ealamh, agus sgrìobh leth-cheud.

7 An sin thubhairt e ri fear eile, Agus cia meud a ta aig ortsa? Agus thubhairt esan, Ceud tomhas cruithneachd. Agus thubhairt e ris, Gabh do sgrìobhadh, agus sgrìobh ceithir fichead.

8 Agus mhol an Tighearn an stiùbhard eucorach, do bhrìgh gu'n d'rinn e gu glic: oir a ta clann an t-saoghail so 'n an ginealach féin ni's glìce na clann an t-soluis.

9 Agus a ta mise ag ràdh ribh, Deanaibh dhuibh féin càirdean le Mamonna h-eucorach; chum 'n uair a shiubhlas sibh, gu'n gabhar sibh do àitibh-còmhnuidh sìorruidh.

10 An ti a ta fìrinneach anns an ni a's lugha, tha e fìrinneach mar an ceudna ann am mòran; agus an ti a ta eucorach anns an ni a's lugha, tha e eucorach an am mòran mar an ceudna.

11 Air an aobhar sin mur robh sibh fìrinneach anns an t-saoibhreas eucorach, cò a dh'earbas ribh an *saoibhreas* fìor?

12 Agus mur robh sibh fìrinneach ann an cuid duine eile, cò a bheir dhuibh an nì a's leibh féin?

13 Cha-n 'eil seirbhiseach sam bith comasach air seirbhis a dheanamh do dhà thighearn; oir an dara cuid fuathaidh e aon diubh, agus bheir e gràdh do'n fhear eile; no gabhaidh e le aon diubh agus nì e tàir air an fhear eile. Cha-n 'eil sibh comasach air seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

14 Agus chuala na Phairisich, a bha sanntach, na nithe sin uile: agus rinn iad fanoid air.

15 Agus thubhairt e riu, Is sibhse an dream a ta 'g ur fìreanachadh féin am fianuis dhaoine; ach is aithne do Dhia bhur cridheachan: oir an nì sin a ta ro mheasail aig daoineibh, is gràineileachd e am fianuis Dé.

16 Bha an lagh agus na fàidhean ann gu teachd Eoin: o sin tha rìoghachd Dhé air a searmonachadh, agus a ta gach duine a' dol le dian strì a steach innte.

17 Agus is usadh do nèamh agus do'n talamh dol thairis, na do aon lide do'n lagh tuit-eam.

18 Gach neach a chuireas uaith a bhean, agus a phòsas

bean eile, tha e deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas a' bhean a chuireadh air falbh o a fear, tha e deanamh adhaltrannais.

19 Bha duine saoibhir àraidh ann, a bha air a sgeadachadh le purpur agus lìon-eudach grinn, agus bha e caith-eadh a bheatha gach là agus òghail le mòr-ghreadhnachas:

20 Agus bha duine bochd àraidh ann, d'am b'ainm Lasarus, a chuireadh 'n a luidhe aig a dhorus, làn de chreuchdaibh,

21 Agus bu mhiann leis bhi air a shàsachadh leis an sbruileach a bha tuiteam o bhord an duine shaoibhir: seadh, agus thàinig na madraidh agus dh'imlich iad a chreuchd-an.

22 Agus tharladh gu'n d'fhuair an duine bochd bàs, agus gu'n do ghiùlaineadh leis na h-ainglibh e gu uchd Abraham: fhuair an duine saoibhir bàs mar an ceudna, agus dh'adhlaiseadh e.

33 Agus ann an ifrinn thog e suas a shùilean, air dha bhi ann am piantaibh, agus chunn-aic e Abraham fad uaith, agus Lasarus 'n a uchd.

24 Agus ghlaodh e, agus thubhairt e, Athair Abraham, dean tròcair orm, agus cuir Lasarus, chum gu'n tum e bàrr a mheoir ann an uisge, agus gu'm fuaraich e mo theangadh; oir a ta mi air mo ro-phianadh 's an lasair so.

25 Ach thubhairt Abraham, A mhic, cuimhnich gu'n d'fhuair thusa do nithe maithe ri àm dhuit bhi beò, agus Lassar mar an ceudna droch nithe: ach a nis a ta esan a' faotainn sòlais, agus a ta thusa air do phianadh.

26 Agus a bhàrr air so uile, tha doimhne mhòr air a cur eadar sinne agus sibhse, air chor agus iadsan le am b'àill dol á so do 'ur n-ionnsuidh-sa, nach 'eil e 'n comas doibh; agus nach mò tha e 'n comas do aon neach teachd as sin d'ar n-ionnsuidh-ne.

27 An sin thubhairt e, Uime sin tha mi a' guidhe ort, athair, gu'n cuireadh tu e gu tigh m'athar:

28 Oira ta cùignearbhràithrean agam; chum gu'n toir e fianuis doibh, air eagal gu'n tig iadsan mar an ceudna do'n ionad ro phiantach so.

29 Thubhairt Abraham ris, Tha Maois agus na fàidhean aca, éisdeadh iad riu-san.

30 Agus thubhairt esan, Ni h-eadh, Athair Abraham: ach ma théid neach d'an ionnsuidh o na marbhaibh, ni iad aithreachas.

31 Agus thubhairt e ris, Mur éisd iad ri Maois agus ris na fàidhibh, cha mhò a chreideas iad, ged dhéireadh neach o na marbhaibh

CAIB. XVII.

A Nsin thubhairt e r'adheisciobluibh, Cha-n fheudar nach tig oilbheuman: ach is

an-aoibhinn *dasan* troimh an tig iad.

2 B'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuinal, agus gu'm biodh e air a thilgeadh 's an fhairge, na gu'n tugadh e olibheum do aon neach do'n mhuinntir bhig so.

3 Thugaibh an aire dhuibh féin: ma pheacaicheas do bhràthair a'd' aghaidh, cronuich e; agus ma ghabhas e aithreachas, thoir maitheanas da.

4 Agus ma pheacaicheas e a'd' aghaidh seachd uairean 's an là, agus gu 'm pill e riut seachd uairean 's an là, ag ràdh, Tha aithreachas orm; thoir maitheanas da.

5 Agus thubhairt na h-abstoil ris an Tighearn, Meudaich ar creidimh.

6 Agus thubhairt an Tighearn, Nam biodh agaibh creidimh mar ghràinne do shìol mustaird, theireadh sibh ris a' chraoibh Shicamin so, Bi air do spìonadh as do fhreumhaibh, agus bi air do shuidh-eachadh's a' chuan; agus bhith-eadh i ùmhal duibh.

7 Ach cò agaibh-sa aig am bheil seirbhiseach a' treabh-adh, no ri buachailleachd, a their ris, an déigh dha teachd a steach o'n fhearann, Thig air ball, agus suidh sìos chum bìdh?

8 Agus nach dòchadh e ràdh ris, Ulluich ni a ghabhas mise gu m' shuipeir, agus crioslaich thu féin, agus frith-

eil dombh, gus an ith agus an òl mi; agus 'n a dhéigh sin ithidh agus òlaidh tusa?

9 An toir e buidheachas do'n t-seirbhiseach sin do bhrìgh gu'n d'rinne na nithe a dh'orduicheadh dha? cha saoil mi *gu'n toir*.

10 Mar sin sibhse, 'n uair a ni sibh na h-uile nithe a dh'àithneadh dhuibh, abraibh, Is seirbhisich neo-tharbhach sinn: oir rinn sinn *a mhàin* an ni bu dligheach dhuinn a dheanamh.

11 A nis, ag dol suas da gu Ierusalem, chaidh e troimh mheadhon Shamaria agus Ghalile.

12 Agus an uair a bha e dol a stigh do bhaile àraidh thachair deichnear dhaoine air a bha 'n an lobhair, a sheas fad uaith:

13 Agus thog iad suas an guth, ag ràdh, Iosa, a mhaighstir, dean tròcair oirnn

14 Agus an uair a chunnaic e *iad*, thubhairt e riu, Imichibh, nochdaibh sibh féin do na sagartaibh. Agus ag imeachd dhoibh, ghlanadh iad.

15 Agus an uair a chunnaic aon diubh gu'n do lèighiseadh e, phill e air ais, a' toirt glòire do Dhia le guth àrd.

16 Agus thuit e air aghaidh aig a chosaibh-san, a' toirt buidheachais da: agus bu Samaritanach e.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, Nach do ghlanadh deichnear? ach an naoinear, c'àit am bheil iad?

18 Cha d'fhuaradh a phill a thoirt glòire do Dhia, ach an coigreach so.

19 Agus thubhairt e ris, Eirich, imich; shlànuich do chreidimh thu.

20 Agus an uair a dh'fheòraich na Phairisich dheth, c'uin a thigeadh rìoghachd Dhé, fhreagair e iad agus thubhairt e, Cha tig rìoghachd Dhé air chor gu faicear i.

21 Cha mhò a their iad, Feuch an so, no, Feuch an sin: oir feuch, a ta rìoghachd Dhé an taobh a stigh dhibh.

22 Agus thubhairt e ris na deisciobluibh, Thig na làithean anns am miannach leibh aon do làithibh Mhic an duine fhaicinn, agus cha-n fhaic sibh *e*.

23 Agus their iad ribh, Feuch an so, no, Feuch an sud: na rachaibh, agus na leanaibh *iad*.

24 Oir mar a ta an dealanach a dhealraicheas o aon *ionad* fo nèamh, a' soillseachadh gus an *ionad* eile fo nèamh, mar sin a bhitheas Mac an duine mar an ceudna 'n a là féin.

25 Ach is éigin da air tùs mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis a' ghinealach so.

26 Agus mar a bha e ann an làithibh Noe, mar sin mar an ceudna bithidh e ann an làithibh Mhic an duine:

27 Bha iad ag itheadh agus ag òl, a' pòsadh agus air an toirt 'am pòsadh, gus an là an

deachaidh Noe a steach do'n àirc: agus thàinig an dèile, agus sgrios i iad uile.

28 Amhuil fòs mar a thach-air ann an làithibh Lot; bha iad ag itheadh agus ag òl, a' ceannach agus a' reiceadh, a' planndachadh agus a' togail aitreabh:

29 Ach air an là sin féin anns an deachaidh Lot a mach á Sodom, fhrasadh teine agus pronnasg o nèamh, agus sgrios e iad uile.

30 Is ann mar sin a bhith-eas anns an là am foillsichear Mac an duine.

31 Anns an là sin, an ti bhios air mullach an tighe, agus 'airneis anns an tigh, na tigeadh e nuas gu a toirt leis: agus an ti a ta s a' mhachair, na pilleadh esan air ais mar an ceudna.

32 Cuimhnichibh bean Lot.

33 Ge b'e neach a dh'iarras a bheatha féin a thèarnadh, caillidh e i; agus ge b'e neach a chailleas a bheatha, gleidhidh esan i.

34 A ta mi ag ràdh ribh, anns an oidhche sin bithidh dithis dhaoine san aon leabaidh; gabhar aon diubh, agus fàgar am fear eile.

35 Bithidh dithis bhan a' bleath cuideachd; gabhar aon diubh agus fàgar a' bhean eile.

36 Bithidh dithis dhaoine anns a' mhachair; gabhar aon diubh agus fàgar am fear eile.

37 Agus fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, C'àit, a Thighearn? agus thubhairt

esan riu, Ge b'e àit *am bi* an corp, an sin cruinnichear na h-iolairean.

CAIB. XVIII.

AGUS labhair e cosamhlachd riu, a' nochdadh gur còir urnuigh a dheanamh a ghnàth, agus gun fhannachadh;

2 Ag ràdh, Bha breith-eamh ann am baile *àraidh*, air nach robh eagal Dé, agus aig nach robh urram do dhuine:

3 Agus bha bantrach *àraidh* s a' bhaile sin, agus thàinig i d'a ionnsuidh, ag ràdh, Cum còir rium an aghaidh mo nàmhaid.

4 Agus cha b'àill leis rè tamuill: ach 'n a dhéigh sin thubhairt e an féin, Ged nach 'eil eagal Dé orm, no urram agam do dhuine;

5 Gidheadh air son gu bheil a' bhantrach so cur dragha orm, cumaidh mi còir rithe, air eagal le a sior-theachd gu'n sgèithich i mi.

6 Agus thubhairt an Tigh-earn, Eisdibh ciod a ta am breitheamh eucorach ag ràdh.

7 Agus nach dean Dia dioghaltas air son a dhaoine taghta féin, a ta ag éigheach ris a là agus a dh'oidhche, ged tha e fad-fhulangach mu'n timchioll?

8 A ta mi ag ràdh ribh gu'n dean e dioghaltas air an son gu luath. Gidheadh, an uair a thig Mac an duine, am faigh e creidimh air an talamh?

9 Agus labhair e an cos-

amhlachd so ri dream àraidh a bha 'g earbsadh asda féin gu'n robh iad 'n am fireanaibh, agus a bha 'deanamh tàir air dream eile:

10 Chaidh dithis dbaoine suas do'n teampull a dheanamh urnuigh; fear diubh 'n a Phairiseach, agus am fear eile 'n a chis-mhaor.

11 Sheas am Phairiseach leis féin, agus rinn e urnuigh mar so, A Dhé, tha mi toirt buidheachais duit nach 'eil mi mar *a ta* daoine eile, 'n an luchd-foireigin, eucorach, adhaltrannach, no eadhon mar an cis-mhaor so.

12 Tha mi a' trasgadh dà uair 's an t-seachduin, tha mi toirt deachaimh as na h-uile nithibh a ta mi 'sealbhachadh.

13 Agus air seasamh do'n chis-mhaor fad air ais, cha b'àill leis fiu a shùl a thogail suas gu nèamh, ach bhuail e 'uchd, ag ràdh, A Dhia, dean tròcair ormsata 'a m' pheacach.

14 A ta mi ag ràdh ribh, gu'n deachaidh am fear so sìos d'a thigh air fhìreanachadh *ni's mò* na'm fear ud eile: oir ge b'e neach a dh'àrdaicheas e féin, islichear e; agus ge b'e a dh'islichear e féin, àrd-aichear e.

15 Agus thug iad d'a ionnsuidh mar an ceudna naoidheana, chum gu'm beanadh e riu: agus an uair a chunnaic na deisciobuil so, chronuich siad iad.

16 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, thubhairt e,

Fuilgibh do na leanabaibh teachd a m' ionnsuidh-sa, agus na bacaibh iad; oir is ann d'an leithidibh so a ta rìoghachd Dhé.

17 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ge b'e nach gabh rìoghachd Dhé mar leanabh beag, nach téid e air chor sam bith a steach innte.

18 Agus dh'fheòraich uachdaran àraidh dheth, ag ràdh, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

19 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas tu maith dhiomsa? cha-n 'eil neach sam bith maith ach a h-aon, *eadhon* Dia.

20 Is aithne dhuit na h-àith-eanta Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Thoir urram do t'athair agus do d' mhàthair.

21 Agus thubhairt esan, Choimhid mi iad sin uile o m' òige.

22 Agus an uair a chual Iosa so, thubhairt e ris, Tha aon ni fathast a dh'uireasbhuidh ort: reic na h-uile nithe a ta agad, agus roinn air na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh; agus thig, *agus* lean mise.

23 Agus an uair a chual e so, bha e ro dhoilich: oir bha mòr-bheartas aige.

24 Agus an uair a chunnaic Iosa gu'n robh e làn tuirse, thubhairt e, Cia deacair dhoibhsan aig am bheil saoihb-

reas, dol a steach do rìoghachd Dhé!

25 Oir is usadh do chàmhail dol troimh chrò snàthaid, na do dhuine saoi bhir dol a steach do rìoghachd Dhé.

26 Agus thubhairt iadsan a chuala so, Cò ma seadh a dh'fheudas bli air a shaoradh?

27 Ach thubhairt esan, Na nithe a ta eu-comasach do dhaoibh, tha iad comasach do Dhia.

28 An sin thubhairt Peadar, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Agus thubhairt esan riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil aon neach a thréig tigh, no pàrantan, no bràithrean, no bean-phòsda, no clann air son rìoghachd Dhé,

30 Nach faigh mòran ni's mò anns an aimsir so a ta làth-air, agus anns an t-saoghal a ta ri teachd a' bheatha mhair-eannach.

31 Agus ghabh e an dà fhear dheug d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Ierusalem, agus bithidh na h-uile nithe a ta sgrìobhta leis na fàidhibh mu Mhac an duine, air an coimhlionadh.

32 Oir bheirear thairis e do na Cinnich, agus théid fanoid a dheanamh air agus mas-luichear e, agus tilgear smugaid air;

33 Agus sgiùrsaidh agus marbhaidh iad e: agus air an treas là éiridh e a rìs.

34 Agus cha do thuig iadsan aon ni dhiubh so: agus bha na briathra so foluichte orra, agus cha b'aithne dhoibh na nithe a chaidh 'labhairt.

35 Agus tharladh, 'n uair a dhruid e ri Iericho, gu'n robh dall àraidh 'n a shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce;

36 Agus air cluinntinn an t-sluaigh a' dol seachad, dh'fhiosraich e ciod e so.

37 Agus dh'innis iad da, gu'm b'e Iosa o Nasaret a bha 'gabhail seachad

38 Agus ghlaodh e, ag ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

39 Agus chronuich iadsan a bha air thoiseach e, chum gu'm biodh e 'n a thosd: ach bu mhòid gu mòr a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

40 Agus air seasamh do Iosa, dh'àithn e a thoirt d'a ionnsuidh: agus an uair a thàinig e 'am fagus da, dh'fhiosraich e dheth,

41 Ag ràdh, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? agus thubhairt esan, a Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radh-aire.

42 Agus thubhairt Iosa ris, Faigh do radharc: shlànuich do chreidimh thu.

43 Agus air ball fhuaire a radharc, agus lean se e, a' toirt glòire do Dhia: agus thug an sluagh uile cliu do Dhia, 'n uair a chunnaic iad so.

CAIB. XIX.

A GUS air do *Iosa* dol a steach, chaidh e troimh Iericho.

2 Agus, feuch, *bha* duine ann d'am b'ainm Sacheus, agus b'àrd chùs-mhaor esan, agus *bha* e saobhair :

3 Agus *bha* déidh aige air *Iosa* fhaicinn, cò e; agus cha b'urrainn e air son an t-sluaigh, a chionn gu'n robh e ìosal 'n a phearsa.

4 Agus ruith e roimhe, agus streap e suas ann an craoibh Shicamoir, chum gu faiceadh se e; oir *bha* e gus an t-slighe sin a ghabhail.

5 Agus an uair a thàinig *Iosa* chum an àite sin, air dha amharc suas, chunnaic se e, agus thubhairt e ris, A Shacheuis, thig a nuas gu grad; oir is éigin domhsa stad an diugh aig do thigh.

6 Agus thàinig e nuas le cabhaig, agus ghabh e ris gu subhach.

7 Agus an uair a chunnaic iad *so*, rinn iad uile gearan, ag ràdh, Gu'n deachaidh e steach air aoidheachd gu duine a ta 'n a pheacach.

8 Agus sheas Sacheus agus thubhairt e ris an Tighearn, Feuch, a Thighearn, a ta mi toirt leth mo mhaoin do na bochdaibh: agus ma thug mi aon ni o neach air bith le casaid bhréige, tha mi 'toirt *dha* a cheithir uiread.

9 Agus thubhairt *Iosa* ris, Thàinig slàinte an diugh a dh'ionnsuidh an tighe *so*, do

bhrìgh gur mac do Abraham esan mar an ceudna.

10 Oir thàinig Mac an duine a dh'iarraidh agus a thèarnadh an ni sin a *bha* caillte

11 Agus ag cluinntinn nan nithe sin dhoibh, chuir e ris, agus labhair e cosamhlachd, do bhrìgh gu'n robh e am fagus do Ierusalem, agus gu'n do shaoil iadsan gu'm biodh rìoghachd Dhé air a grad-fhoillseachadh.

12 Air an aobhar sin thubhairt e, Chaidh duine uasal aithn do dhùthaich fad as a dh'fhaotainn rìoghachd dha féin, agus a philltinn air ais.

13 Ach ghairm e a dheich seirbhisich, agus thug e dhoibh deich puind, agus thubhairt e riu, Cuiribh gu buil iad, gus an tig mise.

14 Ach *bha* fuathaig muinntir a dhùthcha dha, agus chuir iad teachdaireachd 'n a dhéigh, ag ràdh, Cha-n àill leinn an duine *so* bhi 'n a rìgh oirnn.

15 A nis an uair a phill e air ais, an déigh dha an rìoghachd fhaotainn, an sin dh'orduich e na seirbhisich ud bhi air an gairm d'a ionnsuidh, d'an d'thug e an t-airgid, chum gu'm biodh fhios aige ciod a bhuannaich gach aon diubh leis a bhuileachadh.

16 An sin thàinig an ceud *fhear*, ag ràdh, A Thighearn, bhuidhinn do phund deich puind.

17 Agus thubhairt e ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich: do bhrìgh gu'n robh thusa fir-

inneach ann an ro-bheagan, biodh agadsa uachdaranachd air deich bailtibh.

18 Agus thàinig an dara *fear*, ag ràdh, A Thighearn, rinn do phund cùig puind.

19 Agus thubhairt e risan, Bi-sa mar an ceudna os ceann chùig bailtean

20 Agus thàinig *fear* eile, ag ràdh, a Thighearn, feuch do phund, a bha agamsa taisgte ann an neapaicin :

21 Oir bha eagal orm romhad, do bhrìgh gur duine geurtheann thu : tha thu a' togail an ni nach do leag thu, agus a' buain an ni nach do chuir thu.

22 Agus thubhairt e ris, As do bheul féin bheir mi breth ort, a dhroch sheirbhisich. Bha fhios agad gu'm bu duine geur-theann mi, a' togail an ni nach do leag mi, agus a' buain an ni nach do chuir mi :

23 Air an aobhar sin c'ar son nach d'thug thu m' airgiod do'n luchd-malairt, agus air teachd dhomhsa thogainn e le riadh ?

24 Agus thubhairt e riusan a bha 'n an seasamh a làthair, Thugaibh uaith am pund, agus thoiribh dhasan e aig am bheil na deich puind.

25 (Agus thubhairt iad ris, A Thighearn, tha deich puind aige ;)

26 Oir a ta mi ag ràdh ribh, Gu'n toirear do gach neach aig am bheil : ach uaith-san aig nach 'eil, bheirear eadhon an ni sin a ta aige.

27 Ach thugaibh an so na naimhdean ud agamsa, leis nach b'àill mise bhi am rìgh os an ceann, agus marbhaibh a'm' fhianuis *iad*.

28 Agus air dha so a ràdh, dh'imich e rompa, a' dol suas gu Ierusalem.

29 A nis an uair a dhruid e ri Betphage agus Betani, làimh ris an t-sliabh d'an gairmear *sliabh* nan crann-oladh, chuir e dithis d'a dheisciobluibh uaith,

30 Ag ràdh, Imichibh do'n bhaile ta fa bhur comhair ; anns am faigh sibh, air dhuibh dol a steach, searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh : fuasglaibh, agus thugaibh an so e.

31 Agus ma dh'fhiosraicheas neach air bith dhibh, C'ar son a ta sibh 'g a fhuasgladh ? mar so their sibh ris, A ta feum aig an Tighearn air.

32 Agus air imeachd dhoibh-san a chuireadh air falbh, fhuair iad mar thubhairt e riu.

33 Agus an uair a bha iad a' fuasgladh an t-searraich, thubhairt a shéalbhadair ean riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich ?

34 Agus thubhairt iadsan, Tha feum aig an Tighearn air.

35 Agus thug iad gu Iosa e : agus thilg iad am falluinnean air an t-searrach, agus chuir iad Iosa air.

36 Agus ag imeachd dhasan, sgaoil iad am falluinnean fuidhe air an t-slighe.

37 Agus an uair a thàinig e am fagus, eadhon gu dol sìos sléibh nan crann-oladh, thòisich mòr-chuideachd nan deisciobul uile ri gairdeachas a dheanamh, agus moladh a thoirt do Dhia le guth àrd, air son nan uile oibre cumhachdach a chunnaic iad.

38 Ag ràdh, Gu ma beannaichte an rìgh a ta teachd ann an ainm an Tighearna: sìth air nèamh, agus glòir anns na h-àrdaibh.

39 Agus thubhairt cuid do na Phairisich o mheasg an t-sluaigh ris, A mhaighstir, cronuich do dheisciobuil.

40 Agus fhreagair esan, agus thubhairt e riu, A ta mi ag ràdh ribh, nam fanadh iad sin 'n an tosd, gu'n glaodhadh na clacha féin.

41 Agus an uair a thàinig e am fagus, chunnaic e am baile, agus ghul e air a shon.

42 Ag ràdh, Nam b'aithne dhuit, eadhon dhuitse, air bheag sam bith ann ad là so féin, na nithe a bhuineas do d' shìth! ach a nis a ta iad fol-aichte o d' shùilibh.

43 Oir thig na làithean ort, anns an tilg do naimhde dig mu d' thimchioll, agus an iadh iad umad mu'n cuairt, agus an druid iad a stigh air gach taobh thu,

44 Agus an leag iad co'osal ris an làr thu, agus do chlann annad, agus nach fàg iad annad clach air muin cloiche; do bhrìgh nach b'aithne dhuit aimsir t'fhiosrachaidh.

45 Agus chaidh e steach do'n teampull, agus thòisich e air an dream a bha reiceadh, agus a' ceannach ann a thilgeadh mach,

46 Ag ràdh riu, Tha e sgrìobhta, Is tigh urnuigh mo thigh-sa; ach rinn sibhse 'n a gharaidh luchd-reubainn e.

47 Agus bha e gach là a' teagasg san teampull. Ach dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean, agus ceannardan a' phobuill esan a mhill-eadh,

48 Gidheadh cha robh fhios aca ciod a dheanadh iad: oir bha am pobull uile ag éisd-eachd ris le ro-aire.

CAIB. XX.

AGUS tharladh air aon do na làithibh sin, an uair a bha e 'teagasg a' phobuill 's an teampull, agus a' searmonachadh an t-soisgeil gu'n d'thàinig na h-àrd-shagairt, agus na sgrìobhaichean air, maille ris na seanairibh.

2 Agus labhair iad ris, ag ràdh, Innis duinn ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so? no cò esan a thug an t-ùghdarras so dhuit?

3 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhìbhse; agus freagraibh mi:

4 Baisteadh Eoin, an ann o nèamh a bha e, no o dhaoinibh?

5 Agus reusonaich iad eat-orra féin, ag ràdh, Mà their sinn, O nèamh; their esan,

C'ar son ma ta nach do chreid sibh e?

6 Ach ma their sinn, O dhaoibh, clachaidh an sluagh uile sinn; oir is deimhin leo gu'm b'fhàidh Eoin.

7 Agus fhreagair iadsan, Nach robh fhios aca cia uaith a bha e.

8 Agus thubhairt Iosa riu, Ni mò a dh'innseas mise dhuibh-sa ciod e an t-ùghdarras leis am bheil mi 'deanamh nan nithe so.

9 An sin thòisich e air a' chosamhlachd so a labhairt ris an t-sluagh; Phlannduich duine àraidh fhion-lios, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e air choigrich rè aimsir fhada.

10 Agus anns an àm dh'ìgh-each chuir e seirbhiseach dh'ionnsuidh na tuatha, chum gu'n tugadh iad da do thoradh an fhion-lios: ach ghabh an tuath air, agus chuir iad uatha falamh e.

11 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile uaith; agus ghabh iad airsan mar an ceudna, agus mhaslaich iad e, agus chuir iad uatha falamh e.

12 Agus a thuilleadh air sin chuir e an treas seirbhiseach uaith; agus lot iad esan mar an ceudna, agus thilg iad a mach e.

13 An sin thubhairt Tighearn an fhion-lios, Ciod a ni mi? cuiridh mi mo Mhac gràdhach *d'an ionnsuidh*: feudaidh e bi, 'n uair a chi iad e, gu'n toir iad urram dha.

14 Ach an uair a chunnaic an tuath e, reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Is e so an t-oighre: thigibh, marbhamaid e, chum gu'm bi an oighreachd againn féin.

15 Agus thilg iad a mach as an fhion-lios e, agus mharbh iad e. Ciod uime sin a ni Tighearn an fhion-lios riu?

16 Thig e agus sgriosaidh e an tuath ud, agus bheir e am fion-lios do dhaoibh eile. Agus an uair a chual iad so, thubhairt iad, Nar leigeadh Dia.

17 Agus air dhasan amharc orra, thubhairt e, Ciod e se ma seadh a ta sgriobhta, A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh ceann na h-oisne dhith?

18 Ge b'e neach a thuiteas air a' chloich sin brisear e: ach ge b'e neach air an tuit i, pronnaidh i gu luathre e.

19 Agus anns an uair sin féin dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na sgriobhaichean làn a chur ann; ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'n an aghaidh féin a labhair e'n cosamhlachd so.

20 Agus rinn iad geur-fhaire air, agus chuir iad a mach luchd-feill, a leigeadh orra féin a bhi 'n am fireanaibh, chum gu'n deanadh iad greim air 'fhoclaibh, air chor's gu'n tugadh iad thairis e do chumhachd agus do ùghdarras an uachdarain.

21 Agus dh'fhiosraich iad deth, ag ràdh, A mhaighstir,

tha fhios againn gu bheil thu a' labhairt agus a' teagasg gu ceart, agus nach 'eil suim agad do phearsa *duine sam bith*, ach gu bheil thu teagasg slighe Dhé a réir na fìrinn.

22 Am bheil e ceadaichte dhuinn cìs a thoirt do Cheasar, no nach 'eil?

23 Ach thuig esan an cuil-bheartachd, agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh?

24 Nochdaibh dhomh pegh-inn: co leis an dealbh agus an sgrìobhadh a ta oirre? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, Le Ceasar.

25 Agus thubhairt esan riu, Thugaibh-sa air an aobhar sin do Cheasar na nithe a's le Ceasar, agus do Dhia na nithe a's le Dia.

26 Agus cha b'urrainn iad greim a dheanamh air 'fhoclaibh am fianuis an t-sluaigh: agus ghabh iad iongantais r'a fhreagradh, agus dh'fhan iad 'n an tosd.

27 An sin thàinig d'a ionn-suidh dream àraidh do na Sadausaich, a ta 'g àicheadh gu bheil aiseirigh ann, agus dh'fhiosraich iad deth,

28 Ag ràdh, A mhaighstir, sgrìobh Maois dhuinn, Nam faigheadh bràthair duine air bith bàs, agus bean-phòsda aige, agus gu'm faigheadh e bàs gun chlann, gu'n gabhadh a bhràthair a bhean, agus gu'n togadh e suas sliochd d'a bhràthair.

29 Air an aobhar sin, bha

seachdnar bhràithrean ann: agus ghabh an ceud fhear bean, agus fhuair e bàs gun chlann.

30 Agus ghabh an dara fear i mar mhnai, agus fhuair esan bàs gun chlann.

31 Agus ghabh an treas fear i; agus mar an ceudna an t-seachdnar. Agus cha d'fhàg iad clann, agus fhuair iad bàs.

32 Ma dheireadh uile fhuair a' bhean bàs mar an ceudna.

33 Anns an aiseirigh uime sin, co dhiubb d' am bean i? oir bha i aig an t-seachdnar 'n a mnai.

34 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Tha clann an t-saoghail so a' pòsadh, agus air an toirt am posadh:

35 Ach an dream sin a mheasar gur airidh iad air an t-saoghal ud fhaghail, agus an aiseirigh o na marbhaibh, cha-n 'eil iad a' pòsadh, no air an toirt am pòsadh.

36 Agus cha-n urrainn iad bàs fhaghail ni's mò; oir tha iad an co-inbhe ris na h-ainglibh; agus is iad clann Dé iad, air bhi dhoibh 'n an cloinn do'n aiseirigh.

37 Ach gu'n éirich na mairbh, nochd Maois féin aig a' phreas, an uair a ta e a' gairm do'n Tighearn, Dia Abrahaim, agus Dia Isaac, agus Dia Iacoib.

38 A nis cha-n e Dia nam marbh e, ach nam beò: oir a ta iad uile beò dhasan.

39 An sin fhreagair dream

àraidh do na sgrìobhaichibh, agus thubhairt iad, A mhaighstir, is maith a labhair thu.

40 Agus cha robh 'chridhe aca tuilleadh ni sam bith fheòraich dheth.

41 Agus thubhairt e riu, Cionnus a their iad gur e Criosd mac Dhaibhidh?

42 Agus tha Daibhidh féin ag ràdh ann an leabhar nan Salm, Thubhairt an Tigh-earn ri mo Thighearn, Suidh air mo làimh dheis,

43 Gus an cuir mi do naimhde 'n an stòl fo do chosaibh.

44 Tha Daibhidh air an aobhar sin a' gairm a Thighearna dheth, cionnus ma seadh is e a mhac e?

45 An sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, ann an éisd-eachd an t-sluaigh uile,

46 Thugaibh an aire dhuibh féin o na sgrìobhaichibh, leis am miann imeachd ann an culaidhibh fada, agus leis an ionmhuinn fàilte *phaotainn* air na margaibh, agus na caithrichean a's àirde, anns na sion-agogaibh, agus na ceud àite-eacha-suidhe aig féillibh;

47 A shluigeas suas tigh-ean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a ni urnuigh-ean fada: gheibh iad sin an dìteadh a's mò.

CAIB. XXI.

A GUS air dha amharc suas, chunnaic e na daoine saoi bhir a' tilgeadh an tiodhlacan ann an àite-coimhead an ionmhais.

2 Agus chunnaic e mar an ceudna bantrach bho chd àraidh a' tilgeadh dà leth-fheoir-ling an sin.

3 Agus thubhairt e, Gu fìr-inneach a ta mi ag ràdh ribh, gu'n do chuir a' bhantrach bho chd so ni's mò ann na iad uile.

4 Oir thilg iad so uile d'am pailteas a steach do thiodhlac-aibh Dhé: ach thilg ise d'a h-uireasbhuidh féin am beath-achadh uile a bha aice.

5 Agus air do chuid diubh bhi 'labhairt mu'n teampull, mar a bha e air a dheanamh maiseach le clachaibh sgiamh-ach, agus le tiodhlacaibh, thubhairt e,

6 *A thaobh* nan nithe so a chi sibh, thig na làithean, anns nach fagar clach air muin cloiche *dhiubh*, nach tilgear sìos.

7 Agus dh'fhiosraich iadsan deth, ag ràdh, A mhaighstir, c'uin ma ta bhitheas na nithe so? agus ciod e an comhara 'n uair a bhios na nithe so gu teachd gu crìch?

8 Agus thubhairt esan, Feuchaibh nach meallar sibh; oir thig mòran ann am ainm-sa, ag ràdh, Is mise *Criosd*; agus a ta an t-àm am fagus; uime sin na leanaibh iad.

9 Ach an uair a chluinneas sibh mu chogannaibh, agus mu cheannaircibh, na biodh mòr-gheilt oirbh: oir is éigin do na nithibh so tachairt air tùs; ach cha-n 'eil a' chrìoch air ball.

10 An sin thubhairt e riu, Eiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rioghachd an aghaidh rioghachd :

11 Agus bithidh critheanna mòra talmhainn ann an iomadh àit, agus gortaidh, agus plàighean ; agus nithe uamhasach, agus comharan mòra o nèamh.

12 Ach rompa so uile cuiridh iad làmh annaibh-so, agus geur-leanaidh iad sibh, 'g ur tabhairt thairis do choimhthionalaibh, agus do phrìosaibh, 'g ur tabhairt chum rìghrean agus uachdaran air sgàth m'ainme-sa.

13 Agus tacharaidh so dhuibh-sa mar fhianuis.

14 Air an aobhar sin daingnichibh ann bhur cridheachaidh, gun smuaineachadh roimh làimh, ciod a fhreagras sibh air bhur son féin :

15 Oir bheir mise dhuibh beul agus gliocas, nach bi bhur naimhdean uile comasach air labhairt no cur 'n a aghaidh.

16 Agus brathar sibh le 'ur pàrantaibh, agus le 'ur bràithribh, agus le 'ur luchd-dàimhe, agus le 'ur cairdibh ; agus bheir iad fa'near cuid dhibh a chur gu bàs.

17 Agus bithidh fuath aig na h-uile dhaoineibh dhuibh air son m'ainme-sa.

18 Ach cha chaillear fuiltein do ghruaig bhur cinn.

19 Ann bhur foighidinn sealbhaichibh bhur n-anama féin.

20 Agus an uair a chi sibh

Ierusalem air a cuairteachadh le armaitibh, an sin biodh fhios agaibh gu bheil a fàsachadh am fagus.

21 (An sin teicheadh iadsan a ta ann an Iudea chum nam beann,) agus imicheadh iadsan a ta 'n a meadhon-sa mach aisde ; agus na rachadh iadsan a ta s a' mhachair, a steach innte.

22 Oir is iad sin làithean an dioghaltais, chum gu'n coimhlionar na h-uile nithe a ta sgrìobhta.

23 Ach mo thruaigh na mnà a bhios torrach, agus iadsan a bhios toirt cìche anns na làithibh sin ! oir bithidh teanntachd mhòr san dùthach, agus fearg air a' phobull so.

24 Agus tuitidh iad le faobhar a' chlaidheimh, agus bheir ear iad am braighdeanas chum nan uile chinneach : agus bithidh Ierusalem air a saltairt sìos fuidh na Cinnich, agus an coimhlionar aimsire nan Cinneach.

25 Agus bithidh comharan anns a' ghréin, agus anns a' ghealaich, agus anns na reultaibh ; agus air an talamh airc nan Cinneach, ann an iomachomhairle ; an cuan agus na tonnan a' beuchdaich ;

26 Cridhe dhaoine 'g an tréigsinn troimh eagal, agus feitheamh nan nithe sin a ta teachd air an domhan : oir bithidh cumhachdan nan nèamh air an crathadh.

27 Agus an sin chi iad Mac an duine a' teachd ann an

neul, le cumbachd agus mòr-ghlòir.

28 Agus an uair a thòisicheas na nithe so air tachairt, an sin amhaircibh suas, agus togaibh bhur cinn; oir a ta bhur saorsa am fagus.

29 Agus labhair e cosamhlachd riu, Amhaircibh air a' chraoibh-fhìge, agus na craobh-an uile;

30 'N uair a bhios iad a cheana a' cur a mach an *duill-ich*, tha sibh a' faicinn, agus ag aithneachadh uaibh féin, gu bheil an samhradh a nis am fagus.

31 Agus mar an ceudna sibhse, 'n uair a chi sibh na nithe so a' tachairt, biodh fhios agaibh gu bheil rìoghachd Dhé 'fagus do làimh.

32 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach téid an ginealach so thairis, gus an coimhlionar na nithe *so* uile.

33 Théid nèamh agus talamh thairis: ach cha téid mo bhriathra-sa thairis a chaoidh.

34 Agus thugaibh an aire dhuibh féin, air eagal uair air bith gu'm bi bhur cridhe fuidh uallaich le geòcaireachd, agus le misg, agus le ro-chùram mu nithibh na beatha so, agus gu'n tig an là sin oirbh gu h-obann.

35 Oir mar ribe thig e air na h-uile dhaoinibh, a ta 'g àiteachadh aghaidh na talmhainn uile.

36 Deanaibh-sa air an aobhar sin faire, a' deanamh urnuigh gach àm, chum gu meas-

ar gur airidh sibh air dol as o na nithibh sin uile a ta gu teachd, agus seasamh an láthair Mhic an duine.

37 Agus bha e 's an là a' teagasg 'san teampull, agus 'san oidhche chaidh e mach, agus dh'fhan e air an t-sliabh, d'an goirear *sliabh* nan crann-oladh.

38 Agus thàinig an sluagh uile gu moch d'a ionnsuidh 's an teampull, a dh'éisdeachd ris.

CAIB. XXII.

ANIS dhruid *riu* féill an arain neo-ghoirtichte, d'an goirear a' chàisg.

2 Agus bha na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean ag iarraidh cionnus a dh'fheudadh iad esan a chur gu bàs; oir bha eagal an t-sluaigh orra.

3 An sin chaidh Satan ann an Iudas d'an co-ainm Iscariot, a bha do àireamh an dà fhir dheug.

4 Agus dh'imich e, agus labhair e ris na h-àrd-shagartaibh agus ri ceannardaibh an *teampuill*, cionnus a bhrathadh se esan doibh.

5 Agus bha iad subhach, agus rinn iad coimhcheangal airgid a thoirt da.

6 Agus gheall esan, agus dh'iarr e àm iomchuidh air a bhrath dhoibh gun an sluagh a bhi làthair.

7 An sin thàinig là an arain neo-ghoirtichte, anns am b'éigin an t-uan-càisge a mharbhadh.

8 Agus chuir e uaith Pead-

ar agus Eoin, ag ràdh, Imichibh, agus ulluichibh dhuinn a' chàisg, chum gu'n ith sinn i.

9 Agus thubhairt iadsan ris, C'àit an àill leat sinn a dh'ulluchadh?

10 Agus thubhairt e riu, Feuch, air dhuibh dol a steach do'n bhaile, tacharaidh oirbh duine, a' giùlan soithich uisge; leanaibh e do'n tigh anns an téid e steach.

11 Agus abraibh ri fear an tighe, Tha am maighstir ag ràdh riut, C'àit am bheil an seòmar aoidheachd anns an ith mi a' chàisg maille ri mo dheisciobluih?

12 Agus feuchaidh e dhuibh àrd-sheòmar farsuinn uidhimichte: ulluichibh an sin.

13 Agus dh'imich iad agus fhuair iad mar thubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

14 Agus an tràth thàinig an uair, shuidh e sìos, agus an dà abstol deug maille ris.

15 Agus thubhairt e riu, Le mòr-thogradh mhiannaich mi a' chàisg so itheadh maille ribh roimh dhomh fulang:

16 Oir a ta mi ag ràdh ribh, nach ith mi dhith tuilleadh, gus an coimhlionar i ann an rìoghachd Dhé.

17 Agus ghlac e cupan, agus air dha buidheachas a thubhairt, thubhairt e, Gabhaibh so, agus roinnibh eadaraibh féin e.

18 Oir a ta mi ag ràdh ribh, nach òl mi do thoradh na fionain, gus an tig rìoghachd Dhé.

19 Agus ghlac e aran, agus an déigh buidheachas a thubhairt, bhris e, agus thug e dhoibh-san e, ag ràdh, Is e so mo chorpas a ta air a thoirt air bhur sonsa: deanaibh so mar chuimhneachan ormsa.

20 Agus mar an ceudna an cupan, an déigh na suipeir, ag ràdh, Is e an cupan so an tiomnadh nuadh ann am fhuil-sa, a dhòirteadh air bhur sonsa.

21 Ach feuch, làmh an ti a bhrathas mise maille rium air a' bhòrd.

22 Agus gu fìrinneach a ta Mac an duine ag imeachd, a réir mar a dh'orduicheadh: ach is an-aobhinn do'n duine sin leis am brathar e.

23 Agus thòisich iadsan air fiosrachadh eatorra féin, cò aca bha gus an ni so a dheanamh.

24 Agus bha mar an ceudna comhstri eatorra, co aca bu mhò a bhiodh.

25 Ach thubhairt esan riu, A ta aig rìghribh nan Cinn-each tighearnas orra; agus goirear daoine fala dhiubh-san, aig am bheil ùghdarras orra.

26 Ach na bithibh-sa mar sin: ach an neach a's mò 'n ur measg, biodh e mar an neach a's òige; agus an ti a's àirde, mar esan a ta ri frithealadh.

27 Oir co aca is mò, an ti a shuidheas air bòrd, no esan a fhritheileas? nach e an ti a shuidheas; ach a ta mise 'n ur measgsa mar fhear-frithealaidh.

28 Is sibhse iadsan a dh' fhan maille riumsa ann am dheuchainnibh ;

29 Agus a ta mise ag ord-uchadh dhuibh rìoghachd, mar a dh'orduich m' Athair dhomh-sa ;

30 Chum gu'n ith agus gu'n òl sibh air mo bhòrdsa ann am rìoghachd, agus gu'n suidh sibh air caithrichibh rìoghail, a' toirt breth air dà thréibh dheug Israeil.

31 Agus thubhairt an Tigh-earn, A Shimoin, a Shimoin, feuch, dh'iarr Satan sibhse, chum *bhur* criaradh mar chruithneachd.

32 Ach ghuidh mise air do shonsa, nach dìobradh do chreidimh thu : agus an uair a dh'iompaichear thu, neartaich do bhràithre.

33 Agus thubhairt esan ris, A Thighearn, tha mise ullamh gu dol maille riut araon chum prìosain, agus a chum bàis.

34 Agus thubhairt esan, A ta mi ag ràdh riut, a Pheadair, nach goir an coileach an diugh, gus an àicheadh thu trì uairean gur aithne dhuit mi.

35 Agus thubhairt e riu, 'N uair a chuir mi uam sibh gun sporan, agus gun mhàla, agus gun bhrògan, an robh uireasbhuidh nì sam bith oirbh ? Agus thubhairt iad, Cha robh.

36 An sin thubhairt e riu, Ach a nis ge b'e aig am bheil sporan, togadh se e, agus mar an ceudna a mhàla ; agus an ti aig nach 'eil claidheamh,

reiceadh e 'fhalluinn, agus ceannachadh e aon.

37 Oir a ta mi ag ràdh ribh, gur éigin fathast an nì so ta sgrìobhta a choimhlionadh annamsa, Agus bha e air àir-eamh am measg nan ciontach : oir a ta crìoch aig na nithibh ud, a ta mu m' thimechioll-sa.

38 Agus thubhairt iadsan, A Thighearn, feuch, a ta dà chlaidheamh an so. Agus thubhairt esan riu, Is leoir e.

39 Agus air dha dol a mach, chaidh e, mar bu ghnàth leis, gu sliabh nan crann-oladh ; agus lean a dheisciobuil e.

40 Agus an uair a thàinig e do'n àit, thubhairt e riu, Deanaibh urnuigh, chum nach tuit sibh ann am buaireadh.

41 Agus thairngeadh esan uatha mu thimechioll urchuir chloiche, agus leig se e féin air a ghlùinibh, agus rinn e urnuigh,

42 Ag ràdh, Athair, ma's toil leat, cuir an cupan so seachad orm : gidheadh, na b'i mo thoil-sa, ach do thoil-sa gu robh deanta.

43 Agus dh'fhoillsicheadh dha aingeal o nèamh, 'ga neartaachadh.

44 Agus air dha bhi ann an cruaidh-ghleachd anama, rinn e urnuigh nì bu dùrachd-aiche : agus bha 'fhallas mar bhraonaibh mòra fola a' tuit-eam sìos air an talamh.

45 Agus air dha éirigh o urnuigh, thàinig e chum a dheisciobul, agus fhuair e 'n an codal iad troimh thuirse.

46 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'n ur codal? éiribh, agus deanaibh urnuigh, chum nach tuit sibh ann am buaireadh.

47 Agus an uair a bha e fathast a' labhairt, feuch sluagh, agus dh'imich esan d'am b'ainm Iudas, aon do'n dà fhear dheug, rompa, agus dhruid e ri Iosa, chum a phògadh.

48 Ach thubhairt Iosa ris, A Iudais, am bheil thu le pòig a' brath Mhic an duine?

49 Agus an uair a chunnaic iadsan a bha mu thimchioll-san an ni a bha gu tachairt, thubhairt iad ris, A Thighearn, am buail sinn leis a' chlaidheamh?

50 Agus bhuail aon diubh seirbhiseach an àrd-shagairt, agus ghearr e dheth a chluas dheas.

51 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, Fulaingibh gu so. Agus bhean e r'a chluais, agus shlànuich e i.

52 An sin thubhairt Iosa ris na h-àrd-shagartaibh agus ri ceannardaibh an teampull, agus ris na seanairibh, a thàinig d'a ionnsuidh, An d'thàinig sibh a mach le claidhibh agus le bataibh, mar gu b' ann an aghaidh fir reubainn?

53 'N uair a bha mi gach là maille ribh 's an teampull, cha do shìn sibh a mach *bhur* làmhan a'm' aghaidh: ach is i so *bhur* n-uair-sa, agus cumhachd an dorchadais.

54 An sin rug iad air, agus thug iad leo e do thigh an àrd-

shagairt. Agus lean Peadar am fad uaith e.

55 Agus air dhoibh teine fhadadh ann am meadhon an talla, agus suidhe sìos maille ri chéile, shuidh Peadar 'n am meadhon.

56 Ach chunnaic cailin àraidh e 'n a shuidhe aig an teine, agus air dhi amhare gu geur air, thubhairt i, Bha 'm fear so mar an ceudna maille ris.

57 Agus dh'àicheadh esan e, ag ràdh, A bhean, cha-n aithne dhomh e.

58 Agus beagan 'n a dhéigh sin chunnaic neach eile e, agus thubhairt e, Is ann diubh thusa mar an ceudna. Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha-n ann.

59 Agus mu thimchoill ùine aoin uaire 'n a dhéigh sin, chòmhdaich neach eile air, ag ràdh, Gu fìrinneach bha am fear so mar an ceudna maille ris; oir is Galiléach e.

60 Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha-n aithne dhomh ciod a ta thu 'g ràdh. Agus air ball, am feadh a bha e fathast a' labhairt, ghoir an coil-each.

61 Agus air tionndadh do'n Tighearn, dh'amhaire e air Peadar; agus chuimhnich Peadar focal an Tighearna, mar thubhairt e ris, Mun goir an coileach àicheadhaidh tu mi tri uairean.

62 Agus chaidh Peadar a mach, agus ghuil e gu goirt.

63 Agus rinn na daoine, a

chum Iosa, fanoid air, 'g a bhualadh.

64 Agus an uair a dh'fholuich iad a shùilean, bhuail iad e 's an aghaidh, agus dh'fhiosraich iad deth ag ràdh, Dean fàidheadaireachd cò e a bhuail thu?

65 Agus labhair iad mòran do nithibh eile gu toibheumach 'n a aghaidh.

66 Agus an uair a bha an là air teachd, chruinnich seanadh an t-sluaigh, agus na h-àrd-shagairt, agus na sgrìobhaichean an ceann a chéile, agus thug iad esan chum an comhairle,

67 Ag ràdh, An tusa Criosd? innis dhuinn. Agus thubhairt e riu, Ma dh'innseas mi dhuibh, cha chreid sibh:

68 Agus ma dh'fhiosraicheas mi *ni air bith*, cha toir sibh freagradh dhomh, agus cha leig sibh as *mi*.

69 O'n àm so bithidh Mac an duine 'n a shuidhe air deas làimh cumhachd Dhé.

70 An sin thubhairt iad uile, An tusa ma seadh Mac Dhé? Agus thubhairt e riu, A ta sibhse ag ràdh gur mi.

71 Agus thubhairt iad, Ciod tuilleadh am feum a ta againn air fianuis? oir chuala sinn féin i as a bheul féin.

CAIB. XXIII.

A GUS air éirigh d'an cuid-eachd uile, thug iad e gu Pilat.

2 Agus thòisich iad air a chasaid, ag ràdh, Fhuair sinn

am fear so a' claoadh a' chinnich, agus a' bacadh cùs a thoirt do Cheasar, ag ràdh, Gur e féin Criosd an rìgh.

3 Agus dh'fhiosraich Pilat deth, ag ràdh, An tusa rìgh nan Iudhach? agus fhreagair esan agus thubhairt e, A ta thu 'g a ràdh.

4 An sin thubhairt Pilat ris na h-àrd-shagartaibh agus ris an t-sluaigh, Cha-n 'eil mi 'faotainn coire air bith 's an duine so.

5 Agus bha iadsan ni bu ro dhéine, ag ràdh, Tha e buaireadh an t-sluaigh, a' teagasg troimh Iudea uile, a' tòiseachadh o Ghalile gus an àit so.

6 'N uair a chuala Pilat mu Ghalile, dh'fhiosraich e am bu Ghaliléach an duine.

7 Agus an uair a chual e gu'm b'ann fo uachdaranachd Heroid a bha e, chuir se e gu Herod, a bha e féin ann an Ierusalem 's na làithibh sin.

8 Agus an uair a chunnaic Herod Iosa, bha aoibhneas mòr air: oir bha déidh aige rè ùine fhada air esan fhaicinn, do bhrìgh gu'n cual e mòran uime; agus bha dùil aige gu'm faiceadh e mìorbhuil éigin air a dheanamh leis.

9 An sin dh'fheòraich e mòran do cheisdibh dheth; ach cha d'thug e freagradh sam bith air.

10 Agus sheas na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean 'g a chasaid gu dian.

11 Ach chuir Herod agus

a luchd-cogaidh an neo-mheas e, agus rinn iad fanoid air, agus an déigh a sgeadachadh an eudach dealrach chuir e air ais gu Pilat e.

12 Agus rinneadh Pilat agus Herod 'n an cairdibh d'a chéile san là sin : oir bha iad roimhe sin 'an naimhdeas r'a chéile.

13 Agus an uaira ghairm Pilat an ceann a chéile na h-àrd-shagairt, agus na h-uachdaraibh, agus an sluagh,

14 Thubhairt e riu, Thug sibh a m'ionnsuidh-sa an duine so, mar neach a ta tionndadh an t-sluaigh a thaobh : agus, feuch, air dhomh a cheasnachadh ann bhur làthair, cha d'fhuair mi coire air bith 's an duine so thaobh nan nithe sin mu 'm bheil sibh a' deanamh casaid air ;

15 No mar an ceudna Herod : oir chuir mi d'a ionnsuidh sibh, agus, feuch, cha d'rinneadh ni air bith leis toilltinneach air bàs.

16 Uime sin, air dhomhsa a smachdachadh, leigidh mi as e.

17 (Oir b'éigin da aon a leigeadh as doibh air an fhéill.)

18 Agus ghlaodh iad a mach dh'aon ghuth, ag ràdh, Beir uainn *am fear* so, agus leig air a chomas duinne Barabas :

19 (Neach air son ceann-airc àraidh a rinneadh anns a' bhaile, agus air son mòrtaidh, a thilgeadh am prìosan.)

20 Air an aobhar sin labhair Pilat riu a rìs, air dha bhi toil-each Iosa a chur fa sgaoil,

21 Ach ghlaodh iadsan, ag ràdh, Ceus e, ceus e.

22 Agus thubhairt e riu an treas uair, C'ar son ? ciod an cron a rinn e ? cha d'fhuair mise cùis bhàis air bith ann : uime sin, an déigh dhomh a smachdachadh, leigidh mi as e.

23 Agus luidh iadsan air le guthaibh mòra, ag iarraidh esan a cheusadh : agus bhuadh-aich an guthanna-san, agus *guthanna* nan àrd-shagart.

24 Agus thug Pilat breth gu'n deanta na dh'iarr iad.

25 Agus leig e mach dhoibh esan a thilgeadh am prìosan air son ceannaire agus mortaidh, an neach a dh'iarr iad ; ach thug e thairis Iosa d'an toil.

26 Agus an tràth thug iad leo e, rug iad air Simon, duine àraidh o Chirene, a bha teachd o'n dùthaich, agus chuir iad an crann-ceusaidh air, 'g a ghiùlan an déigh Iosa.

27 Agus lean cuideachd mhòr e do'n t-sluagh, agus do mhnaibh, a bha mar an ceudna ri bròn, agus 'g a chaoineadh-san.

28 Ach air tionndadh do Iosa riu, thubhairt e, A nigh-eana Ierusalem, na guilibh air mo shonsa, ach guilibh air bhur son féin, agus air son bhur cloinne :

29 Oir feuch, a ta na làith-ean a' teachd, anns an abair iad, Is beannaichte na *mnàir* neo-thorrach, agus na bronna nach do ghiùlain *clann*, agus na cìocha nach d'thug bainne.

30 An sin tòisichidh iad air a ràdh ris na beanntaibh, Tuitibh oirne; agus ris na enoc-aibh, Folaichibh sinn.

31 Oir ma na iad na nithe so ris a' chrann ùr, ciod a ni iad ris a' chrìonaich?

32 Agus thugadh mar an ceudna dithis eile, a bha 'n an luchd droch-bheirt, chum bhi air an ceusadh maille ris.

33 Agus an uair a thàinig iad do'n àit d'an goirear Calbhari, an sin cheus iad e féin, agus na droch dhaoine; fear dhiubh air a làimh dheis, agus am fear eile air a làimh chlì.

34 An sin thubhairt Iosa, Athair, maith dhoibh; oir cha-n 'eil fhios aca ciod a ta iad a' deanamh. Agus roinn iad 'eudach, agus thilg iad crannchur *air*.

35 Agus sheas an slaugh ag amharc: agus rinn na huachdarain fanoid *air* maille rìusan, ag ràdh, Shaor e daoine eile; saoradh se e féin, ma's e so Crìosd, aon taghta Dhé.

36 Agus rinn na saighdearan mar an ceudna fanoid air, a' teachd d'a ionnsuidh, agus a' tairgseadh fìon geur dha,

37 Agus ag ràdh, Ma's tu rìgh nan Iudhach, teasairg thu féin.

38 Agus bha sgrìobhadh mar an ceudna air a sgrìobhadh os a cheann, ann an litrichibh Gréigis, agus Laidin, agus Eabhra, IS E SO RIGH NAN IUDHACH.

39 Agus thug aon do na droch dhaoineibh, a chrochadh,

toibheum dha, ag ràdh, Ma's tu Crìosd, saor thu féin agus sinne.

40 Ach fhreagair am fear eile, agus chronuich se e, ag ràdh, Nach 'eil eagal Dé ort, agus gu bheil thu fo 'n aon dìteadh *ris*?

41 Agus sinne da rìreadh 'an ceartas; oir a ta sinn a' faotainn nan nithe sin a thoill ar gnìomharan: ach cha d'rinn an duine so cron air bith.

42 Agus thubhairt e ri Iosa, A Thighearn, cuimhnich orm-sa 'n uair a thig thu do d' rìoghachd.

43 Agus thubhairt Iosa ris, Ge deimhin a ta mi ag ràdh riut, gu'm bi thu maille rium-sa an diugh ann am pàrras.

44 Agus bha e mu thimchioll na seathadh uaire, agus bha dorchadas air an talamh uile gus an naothadh uair.

45 Agus dhorchaicheadh a' ghrian, agus reubadh brat-roinnan teampuill 'na mheadhon.

46 Agus an uair a ghlaodh Iosa le guth mòr, thubhairt e, Athair, a ta mi tiomnadh mo spioraid a'd' làmhaibh-sa: agus an uair a thubhairt e so, thug e suas an deò.

47 A nis an uair a chunnaic an ceannard-ceud an ni a rinneadh, thug e glóir do Dhia, ag ràdh, Gu fìrinneach b'ionracan an duine so.

48 Agus an sluagh uile a chruinnich dh'ionnsuidh an t-seallaidh sin, an uair a chuunaic iad na nithe a rinneadh,

phill iad air an ais, a' bualadh an uchd.

49 Agus sheas a luchd-eòl-ais uile, agus na mnàì a lean e o Ghalile, am fad uaith, ag amharc air na nithibh sin.

50 Agus, feuch, duine *araidh* d' am b' ainm Ioseph, comhairleach, a *bha* 'n a dhuine maith, agus 'n a fhìrean;

51 (Cha d'aontaich an duine so d'an comhairle no d'an gnìomh;) o Arimatea, baile leis na h-Iudhaich; neach mar an ceudna aig an robh sùil ri rìoghachd Dhé.

52 Chaidh esan gu Pilat, agus dh'iarr e corp Iosa.

53 Agus air dha a thoirt a nuas, phaisg e ann an lion-eudach e, agus chuir e ann an uaigh e a chladhaicheadh à carraig, anns nach do chuireadh aon duine riamh roimhe.

54 Agus b'e sin là an ulluchaidh, agus bha an t-sàbaid am fagus.

55 Agus lean na mnàì a thàinig maille ris o Ghalile, agus chunnaic iad an uaigh, agus cionnus a chuireadh a chorp.

56 Agus phill iad, agus dh'ulluich iad spìosraidh, agus oladh deadh fhàile; agus ghabh iad tàmh air là na sàbaid, a réir na h-àithne.

CAIB. XXIV.

ANIS air a' cheud *la* do'n t-seachduin, gu ro mhoch air mhaduinn, thàinig iad chum na h-uaighe, a' toirt leo nan spìosraidh a dh'ulluich iad,

agus *mnai* àraidh *eile* maille riu.

2 Agus fhuair iad a' chlach air a caruchadh o'n uaigh.

3 Agus air dhoibh dol a steach, cha d'fhuair iad corp an Tighearn Iosa.

4 Agus am feadh a bha iad an ioma-cheisd mu'n ni so, feuch, sheas dithis dhaoine làimh riu ann an eudaichibh dealrach.

5 Agus air dhoibh bhi fuidh eagal, agus a' cromadh *an* aghaidh chum na talmhainn, thubhairt iad riu, C'ar son a ta sibh ag iarraidh an ti a ta beò am measg nam marbh?

6 Cha-n 'eil e 'n so, ach dh'éirich e: cuimhnichibh mar a labhair e ribh air dha bhi fathast ann an Galile,

7 Ag ràdh, Is éigin do Mhac an duine bhi air a thoirt thairis do làmbaibh dhaoine peacach, agus a bhi air a cheusadh, agus éirigh a rìs an treas là.

8 Agus chuimhnich iad a bhriathran.

9 Agus air dhoibh pilltinn o'n uaigh, dh'innis iad na nithe so uile do'n aon fhear deug, agus do chàch uile.

10 Agus b'i Muire Magdalen, agus Ioanna, agus Muire *mathair* Sheumais, agus mnàì eile maille riu, a dh'innis na nithe so do na h-abstolaibh.

11 Agus mheasadh am briathra leosan mar sgeula faoine, agus cha do chreid siad iad.

12 An sin air éirigh do

Pheadar, ruith e chum na h-uaighe; agus air dha cromadh sìos, chunnaic e'n lion-eudach 'n a luidhe leis féin, agus dh'fhalbh e, a' gabhail iongantais leis féin mu'n ni so a rinneadh.

13 Agus, feuch, bha dithis diubh a' dol air an là sin féin gu baile d'am b'ainm Emaus, a bha trì fichead stàid o Ierusalem.

14 Agus bha iad a' labhairt eatorra féin mu thimchioll nan nithe ud uile a thachair.

15 Agus an uair a bha iad a' còmhradh, agus a' co-reusonachadh, thàinig Iosa e féin 'am fagus, agus dh'imich e maille riu.

16 Ach bha'n sùilean air an cumail, air chor as nach d'aithnich iad e.

17 Agus thubhairt e riu, Ciod e an còmhradh so air am bheil sibh a' teachd eadaraibh féin, ag imeachd dhuibh, agus sibh dubhach?

18 Agus fhreagair fear diubh d'am b'ainm Cleopas, agus thubhairt e ris, Am bheil thusa a mhàin à d' choigreach 'an Ierusalem, agus gun fhios agad air na nithibh a rinneadh innte anns na làithibh so?

19 Agus thubhairt e riu, Ciod na nithe? Agus thubhairt idasan ris, Na nithe a thaobh Iosa o Nasaret, a bha 'n a fhàidh cumhachdach ann an gnìomh agus ann am focal am fianuis Dé, agus ant-sluaigh uile.

20 Agus cionnus a thug na

h-àrd-shagairt agus arn-uachd-arain thàiris chum dìtidh bàis e, agus a cheus iad e.

21 Ach bha dùil againne gu'm b'esan an ti a bha gu Israel a shaoradh; agus a thuilleadh air so uile, is e 'n diugh an treas là o rinneadh na nithe so.

22 Agus mar an ceudna, chuir mnàì àraidh dhinn féin, a chaidh gu moch a dh'ionnsuidh na h-uaighe, mòr-ìogh-nadh oirnn:

23 Agus an uair nach d'fhuair iad a chorp, thàinig iad, ag radh, gu'm fac iad sealladh do ainglibh a thubhairt gu bheil e beò.

24 Agus chaidh dream àraidh dhiubh-san a bha maille ruinn féin, chum na h-uaighe, agus fhuair iad eadhon mar thubhairt na mnai; ach cha-n fhac iad esan.

25 An sin thubhairt e riu, O dhaoine amaideach, agus mall-chridheach a chreidsinn nan nithe sin uile a labhair na fàidhean!

26 Nach b'éigin do Chrìosd na nithe so fhulang, agus dol a steach d'a ghlòir?

27 Agus air dha tòiseachadh o Mhaois, agus o na fàidhibh uile, dh'eadar-mhìnich e dhoibh anns na sgriobtuiribh uile na nithe m'a thimchioll féin.

28 Agus dhruid iad ris a' bhaile, d'an robh iad a' dol: agus leig esan air gu'n rachadh e ni b'fhaide.

29 Ach cho-éignich iadsan

e, ag ràdh, Fan maille ruinne, oir a ta e dlùth do'n fheasgar, agus tha deireadh an là ann. Agus chaidh e steach a dh'fhuireach maille riu.

30 Agus an uair a shuidh e gu biadh maille riu, air dha aran a ghlacadh, bheannaich se e, agus bhris se e, agus thug e dhoibh e.

31 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus dh'aithnich iad e: agus chaidh e as an t-sealladh.

32 Agus thubhairt iad r'a chéile, Nach robh ar cridhe a' lasadh annainn, am feadh a bha e a' labhairt ruinn air an t-slighe, agus an uair a dh'fhosgail e dhuinn na sgrìobtuirean?

33 Agus dh'éirich iad air an uair sin féin, agus phill iad gu Ierusalem, agus fhuair iad an t-aon fhear deug cruinn an ceann a chéile, agus an dream a bha maille riu,

34 Ag ràdh, Dh'éirich an Tighearna da rìreadh, agus chunnacas le Simon e.

35 Agus dh'innis iad na nithe a rinneadh air an t-slighe, agus mar a dh'aithnicheadh leo e ann am briseadh an arain.

36 Agus ag labhairt nan nithe so dhoibh, sheas Iosa féin 'n am meadhon, agus thubhairt e riu, Sìth maille ribh.

37 Ach bha iadsan fuidh gheilt-chrith agus fuidh eagal, agus shaoil iad gur spiorad a chunnaic iad.

38 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh fo bhuair-eas, agus c'ar son a ta smuaint-ean ag éirigh suas ann bhur cridheachaibh?

39 Feuchaibh mo làmhan agus mo chosan, gur mi féin a th'ann: laimhsichibh mi, agus faicibh; oir cha-n 'eil aig spiorad feoil agus cnàmha, mar a chi sibh agam-sa.

40 Agus an uair a thubhairt e so, nochd e dhoibh a làmhan agus a chosan.

41 Agus air dhoibh bhi fathast mi-chreideach troimh aoibhneas, agus iad fuidh ion-gantas, thubhairt e riu, Am bheil biadh sam bith agaibh an so?

42 Agus thug iad da mìr do iasg ròiste, agus do chìr-mheala.

43 Agus ghlac se e, agus dh'ith e 'n am fianuis.

44 Agus thubhairt e riu, 'S iad so na briathran a labhair mi ribh, 'n uair a bha mi fathast maille ribh, gur éigin do na h-uile nithibh a ta sgrìobhta ann an lagh Mhaois, agus anns na fàidhibh, agus anns na salmaibh mu m' thimchiollsa, bhi air an coimhlionadh.

45 An sin dh'fhosgail e an tuigse, chum gu'n tuigeadh iad na sgrìobtuirean.

46 Agus thubhairt e riu, Mar so a ta e sgrìobhta, agus mar so b' éigin do Chrìosd fulang, agus èirigh o na marbh-aibh an treas là:

47 Agus aithreachas agus maitheanas peacaidh bhi air

an searmonachadh 'n a ainmsan, do na h-uile chinnich, a' tòiseachadh aig Ierusalem.

48 Agus is fianuisean sibhse air na nithibh so.

49 Agus, feuch, cuiridh mise gealladh m' Athar oirbh: ach fanaibh-sa ann am baile Ierusalem, gus an sgeadaichear le cumhachd o na h-àrd-aibh sibh.

50 Agus thug e mach iad co fhad ri Betani; agus thog

e suas a làmbhan, agus bheannaich e iad.

51 Agus am feadh a bha e 'g am beannachadh, dhealaicheadh riu e, agus thogadh suas gu neàmh e.

52 Agus rinn iad aoradh dha, agus phill iad gu Ierusalem, le gairdeachas mòr:

53 Agus bha iad a ghnàth anns an teampull, a' moladh agus a' beannachadh Dhé. Amen.

AN SOISGEUL A REIR EOIN.

CAIB. I.

ANNS an toiseach bha am Focal, agus bha am Focal maille ri Dia, agus b'e am Focal Dia.

2 Bha e so air tùs maille ri Dia.

3 Rinneadh na h-uile nithe leis; agus as eugmhais cha d'rinneadh aon ni a rinneadh.

4 Annsan bha beatha, agus b'i a' bheatha solus dhaoine.

5 Agus tha 'n solus a' soillseachadh anns an dorchadas, agus cha do ghabh an dorchadas e.

6 Chuireadh duine o Dhia, d'am b'ainm Eoin.

7 Thàinig esan mar fhianuis, chum fianuis a thoirt mu'n t-solus, chum gu'n creideadh na h-uile dhaoine trid-san.

8 Cha b'esan an solus sin, ach *chuireadh e* chum gu tugadh e fianuis mu'n t-solus.

9 B'e so an solus fìor a ta

soillseachadh gach uile dhuine tha teachd chum an t-saoghail.

10 Bha e anns an t-saoghal, agus rinneadh an saoghal leis, agus cha d'aithnich an saoghal e.

11 Thàinig e dh'ionnsuidh a dhùthcha féin, agus cha do ghabh a *mhuinntir* féin ris.

12 Ach a mheud as a ghabh ris, thug e dhoibh cumbachd a bhi 'n an cloinn do Dhia, *eadhon* dhoibh-san a ta creidsinn 'n a ainm:

13 A bha air an gineamhuin, cha-n ann o fhuil, no o thoil na feòla, no o thoil duine, ach o Dhia.

14 Agus rinneadh am Focal 'n a fheoil, agus ghabh e còmhnuidh 'n ar measg-ne, (agus chunnaic sinn a ghlòir, mar ghlòir aoine-ghin Mhic an Athar,) làn gràis agus fìrinn.

15 (Thug Eoin fianuis uime, agus ghlaodh e, ag ràdh, Is e

so an ti mu'n do labhair mi, An ti a ta teachd a'm' dhéigh, tha toiseach aig orm; oir bha e romham.)

16 Agus as a lànachd-san fhuair sinne uile, agus gràs air son gràis.

17 Oir thugadh an lagh le Maois, ach thàinig an gràs agus an fhìrinn le Iosa Criosd.

18 Cha-n fhaca neach air bith Dia riann; an t-aon-ghin Mic, a ta ann an uchd an Athar, is esan a dh'fhoillsich e.

19 Agus is i so fianuis Eoin: An uair a chuir na h-Iudhaich sagairt agus Lebhithich o Ierusalem, chum gu'm fiosraich-eadh iad deth, Cò thusa?

20 Dh'aidich esan, agus cha d'àicheadh e; ach dh'aidich e, Cha mhi Criosd.

21 Agus dh'fhiosraich iad deth, Ciod ma seadh? An tu Elias? Agus thubhairt e, Cha mhi. An tu am fàidh? Agus fhreagair e, Cha mhi.

22 'An sin thubhairt iad ris, Cò thu? chum gu'n toir sinn freagradh dhoibh-san a chuir uatha sinn: ciod a tha thu 'g ràdh mu do thimchioll féin?

23 Thubhairt e, *Is* mise guth an ti a ghlaodhas anns an fhàsach, Deanaibh dìreach slighe an Tighearna, mar thubhairt am fàidh Esaias.

24 Agus an dream a chuir-eadh leis an teachdaireachd, b'ann do na Phairisich iad.

25 Agus dh'fhiosraich iad deth, agus thubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a ta thu a'

baisteadh, mur tu Criosd, no Elias, no am fàidh?

26 Fhreagair Eoin iad, ag ràdh, A ta mise a' baisteadh le h-uisge; ach a ta neach 'n a sheasamh 'n ur measg, nach aithne dhuibh:

27 Is e so an ti, a ta teachd a'm' dhéigh-sa, aig am bheil toiseach orm, neach nach air-idh mise air barr-iall a bhròige fhuasgladh

28 Rinneadh na nithe so ann am Betani air an taobh thall do Iordan, far an robh Eoin a' baisteadh.

29 Air an là màireach chunnaic Eoin Iosa a' teachd d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, Feuch Uan Dé, a ta toirt air falbh peacaidh an t-saoghail!

30 Is e so an ti mu'n dubh-airt mi, Tha fear a' teachd a'm' dhéigh, aig am bheil barrachd orm; oir bha e romham.

31 Agus cha robh aithne agamsa air: ach a chum gu'm bitheadh e air fhoillseachadh do Israel, uime sin thàinig mi a' baisteadh le h-uisge.

32 Agus thug Eoin fianuis, ag ràdh, Chunnaic mi an Spiorad a' teachd a nuas mar choluman o nèamh, agus ghabh e còmhnuidh air.

33 Agus cha b'aithne dhomh-sa e: ach an ti a chuir mi a bhaisteadh le h-uisge, thubhairt esan rium, Ge b'e air am faic thu an Spiorad a' teachd a nuas agus a' gabhail còmhnuidh air, is e sin an ti a bhaisteach leis an Spiorad naomh.

34 Agus chunnaic mi, agus rinn mi fianuis, gur e so Mac Dhé.

35 Air an là màireach a ris sheas Eoin, agus dithis d'a dheisciobluibh ;

36 Agus air dha amharc air Iosa agus e ag imeachd, thubhairt e, Feuch Uan Dé !

37 Agus chual an dithis dheisciobul e a' labhairt, agus lean iad Iosa.

38 Agus air tionndadh do Iosa, chunnaic e iad 'g a leant-uinn, agus thubhairt e riu, Ciod a ta sibh ag iarraidh ? Thubhairt iadsan ris, Rabbi, (is e sin r'a ràdh, air eadar-theangachadh, A mhaighstir,) c'ait am bheil thu 'gabhail còmhnuidh ?

39 Thubhairt e riu, Thigibh agus faicibh. Thàinig iad agus chunnaic iad c'ait an robh e 'gabhail còmhnuidh, agus dh'fhan iad maille ris an là sin : oir bha e mu thimechioll na deicheamh uaire.

40 B'e Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, aon do'n dithis a chual Eoin a' labhairt, agus a lean esan.

41 Fhuair esan air tùs a bhràthair féin Simon, agus thubhairt e ris, Fhuair sinne am Mesias, is e sin, air eadar-theangachadh, Criosd.

42 Agus thug e chum Iosa e ; Agus an uair a dh'amhairc Iosa air, thubhairt e, Is tusa Simon mac Iona : gairmear Cephas dhìot, is e sin air eadar-theangachadh, Peadar.

43 Air an là 'n a dhéigh sin,

bu toil le Iosa dol a mach do Ghalile, agus fhuair e Philip, agus thubhairt e ris, Lean mise.

44 A nis bha Philip o Bhet-saida, baile Aindreas agus Pheadair.

45 Fhuair Philip Natanael, agus thubhairt e ris, Fhuair sinne an ti mu'n do sgrìobh Maois anns an lagh, agus na fàidhean, Iosa o Nasaret, mac Ioseiph.

46 Agus thubhairt Natanael ris, Am feud ni maith air bith teachd á Nasaret ? Thubhairt Philip ris, Thig agus faic.

47 Chunnaic Iosa Natanael a' teachd d'a ionnsuidh, agus thubhairt e uime, Feuch Is-raeleach da rìreadh, anns nach 'eil cealg !

48 Thubhairt Natanael ris, Cionnus is aithne dhuit mi ? Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Mu' n do ghairm Philip thu, 'n uair a bha thu fo 'n chrann-fhìge, chunnaic mise thu.

49 Fhreagair Natanael agus thubhairt e ris, Rabbi, is tusa Mac Dhé ; is tu Rìgh Israeil.

50 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, A chionn gu'n dubhairt mi riut, chunnaic mi thu fo 'n chrann-fhìge, am bheil thu 'creidsinn ? chi thu nithe a's mò na iad so.

51 Agus thubhairt e ris, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, 'N a dhéigh so chi sibh nèamh fosgailte, agus aingil Dhé a' dol suas agus a'

teachd a nuas air Mac an duine.

CAIB. II.

AGUS air an treas là bha pòsadh ann an Cana Ghalile; agus bha màthair Iosa 'an sin.

2 Agus fhuair Iosa mar an ceudna agus a dheisciobuil cuireadh chum a' phòsaidh.

3 Agus air teireachdainn do'n fhìon, thubhairt màthair Iosa ris, Cha-n 'eil fìon aca.

4 Thubhairt Iosa rithe, Ciod e mo ghnòthuchsa riut, a bhean? cha d'thàinig m' uairsa fathast.

5 Thubhairt a màthair ris an luchd-frithealaidh, Ge b'e ni a their e ribh, deanaibh e.

6 Agus bha sè soithichean uisge do chloich air an cur an sin, a réir gnàtha glanaidh nan Iudhach, a ghabhadh dà fheircin no trì gach aon diubh.

7 Thubhairt Iosa riu, Lìonaibh na soithiche le uisge. Agus lìon siad iad gus am beul.

8 Agus thubhairt e riu, Tairngibh a nis, agus thugaibh chum uachdarain na cuirme. Agus thug iad *ann e*.

9 'N uaira bhlais uachdaran na cuirme an t-uisge a rinneadh 'n a fhìon, (agus cha robh fhios aige cia as a thàinig e; ach bha fhios aig an luchd-frithealaidh a tharruing an t-uisge,) ghairm uachdaran na cuirme am fear nuadh-pòsda.

10 Agus thubhairt e ris, Cuiridh gach duine fìon maith a làthair air tùs; agus an uair a dh'òlas daoine gu leoir, an

sin *am fìon* a's miosa: *ach* ghléidh thusa am fìon maith gus a nis.

11 An toiseach so do mhìorbhuilbh rinn Iosa ann an Cana Ghalile, agus dh'fhoillsich e a ghlòir; agus chreid a dheisciobuil ann.

12 An déigh so chaidh e sìos do Chapernaum, e féin, agus a màthair, agus a bhràithrean, agus a dheisciobuil; agus cha d'fhan iad ann mòran do làithibh.

13 Agus bha càisg nan Iudhach am fagus; agus chaidh Iosa suas gu Ierusalem.

14 Agus fhuair e 'n an suidhe anns an teampull luchd-reicidh cruiddh, agus chaorach, agus choluman, agus luchd-malairt an airgid:

15 Agus air deanamh sgiùrs-air dha do chordaibh caola, dh'fhuadaich e mach as an teampull iad uile, agus na caoraich agus an crodh; agus dhòirt e mach airgid an luchd-malairt, agus thilg e na buird thairis;

16 Agus thubhairt e ruisan a bha reiceadh choluman, Tog-aibh iad sin a so; na deanaibh tigh m' Athar-sa, 'n a thigh marsandachd.

17 Agus chuimhnich a dheisciobuil gu'n robh e sgrìobhta, Dh'ith eud do thighe suas mi.

18 An sin fhreagair na h-Iudhaich, agus thubhairt iad ris, Ciod an comhar a nochdas tu dhuinne, do bhrìgh gu bheil thu deanamh nan nithe sin?

19 Fhreagair Iosa agus thu-

bhairt e riu, Leagaibh sìos an teampull so agus an tri làithibh cuiridh mise suas e.

20 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Sè bliadhna agus dà fhichead bha an teampull so 'g a thogail, agus an cuir thusa suas an tri làithibh e?

21 Ach labhair esan mu theampull a chuirp.

22 Uime sin an uair bha e air éirigh o na marbhaibh, chuimhnich a dheisciobuil g'un dubhairt e so : agus chreid iad an sgrìobhtuir, agus am focal a thubhairt Iosa.

23 A nis an uair a bha e 'an Ierusalem aig a' chàisg, air an fhéill, chreid m'òran 'n a ainm, an uair a chunnaic iad na mìorbhuilean a rinn e.

24 Ach cha d'earb Iosa e féin riu, de bhrìgh gu'm b'aithne dha na h-uile dhaoine,

25 Agus nach robh feum aige neach air bith a dheanamh fianuis air duine : oir bha fhios aige ciod a bha anns an duine.

CAIB. III.

A GUS bha duine do na Phairisich, d'am b'ainm Nicodemus, a bha 'n a uachdar-an air na h-Iudhaich :

2 Thàinig esan chum Iosa san oidhche, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, tha fhios againn gur fear-teagaisg thu a thàinig o Dhia : oir cha-n urrainn duine air bith na mìorbhuile so a dheanamh a ta thusa a' deanamh, mur bi Dia maille ris.

3 Fhreagair Iosa agus thubh-

airt e ris, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, mur beirear duine a rìs, nach feud e rìoghachd Dhé fhaicinn.

4 Thubhairt Nicodemus ris, Cionnus a dh'fheudas duine bhi air a bhreith 'n uair a ta e aosda? am bheil e comasach air dol a stigh an dara uair do bhroinn a mhàthar, agus a bhi air a bhreith?

5 Fhreagair Iosa, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, mur bi duine air a bhreith o uisge, agus o'n Spiorad, cha-n urrainn e dol a steach do rìoghachd Dhé.

6 An ni sin a ta air a bhreith o'n fheoil, is feoil e; agus an ni sin a ta air a bhreith o'n Spiorad, is spiorad e.

7 Na gabh iongantais gu'n dubhairt mi riut, Is éigin duibh bhi air bhrù breith a rìs.

8 Tha a' ghaoth a' séideadh far an àill leatha, agus tha thu a' cluinntinn a fuaim, ach cha-n 'eil fhios agad cia as a tha i teachd, no c'ait a tha i dol : is an mar sin a tha gach neach a tha air a bhreith o'n Spiorad.

9 Fhreagair Nicodemus agus thubhairt e ris, Cionnus a dh'fheudas na nithe so bhi?

10 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am bheil thusa a'd'fhear-teagaisg Israeil, agus nach aithne dhuit na nithe so?

11 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, gu bheil sinne a' labhairt an ni a's fios

duinn, agus a toirt fianuis air an nì sin a chunnaic sinn; agus cha ghabh sibhse ar fianuis.

12 Ma dh'innis mi dhuibh nithe talmhaidh, agus nach creid sibh, cionnus a chreideas sibh ma dh'innseas mi dhuibh nithe nèamhaidh?

13 Agus cha deachaidh aon neach suas do nèamh, ach an ti a thàinig a nuas o nèamh, Mac an duine a ta air nèamh.

14 Agus mar a thog Maois suas an nathair san fhasach, is an mar sin is éigin do Mhac an duine bhi air a thogail suas:

15 Chum as ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a' bheatha mhaireannach aige.

16 Oir is ann mar sin a ghràdhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e 'aon-ghin Mhic féin, chum as ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a' bheatha shiorruidh aige.

17 Oir cha do chuir Dia a Mhac do'n t-saoghal, chum gu'n dìteadh e an saoghal, ach a chum gu'm biodh an saoghal air a shaoradh trid-san.

18 An ti a chreideas ann, cha dìtear e: ach an ti nach creid, tha e air a dhìteadh cheana, a chionn nach do chreid e 'an ainm aoin-ghin Mhic Dhé.

19 Agus is e so an dìteadh, gu'n d'thàinig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghràdhaich daoine an dorch-

adas nì's mò na'n solus, a chionn gu'n robh an gnìomh-aran olc.

20 Oir gach neach a ta 'deanamh uile, tha e toirt fuatha do'n t-solus, agus cha-n'eil e teachd chum an t-soluis, air eagal gu'm biodh 'oibre air an cronachadh.

21 Ach an ti a ni an fhìrinn, thig e chum an t-soluis, chum gu'm bi 'oibre follais-each, gur ann an Dia a rinn-eadh iad.

22 An déigh sin thàinig Iosa agus a dheisciobuil do thìr Iudea: agus dh'fhan e an sin maille riu, agus bhaist e.

23 Agus bha Eoin mar an ceudna a' baisteadh ann an Enon làimh ri Salim, do bhrìgh gu'n robh mòran uisgeachan an sin; agus thàinig iad, agus bhaisteadh iad.

24 Oir cha robh Eoin fathast air a thilgeadh 'am prìosan.

25 An sin dh'éirich ceisd eadar deisciobuil Eoin, agus na h-Iudhaich, mu thimchioll glanaidh.

26 Agus thàinig iad chum Eoin, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, an ti a bha maille riut an taobh thall do Iordan, d'an d'thug thu fianuis, feuch, tha esan a' baisteadh, agus tha na h-uile dhaoine a' teachd d'a ionnsuidh.

27 Fhreagair Eoin agus thubhairt e, Cha-n'eil duine comasach air ni sam bith a ghabhail, mur bi e air a thoirt da o nèamh.

28 Tha sibhse féin a' toirt fianuis dhomhsa, gu'n dubh-airt mi, Cha mhi Criosd, ach gu'n do chuireadh roimhe mi.

29 An ti aig am bheil a' bhean nuadh-phòsda, is e am fear nuadh-phòsda e: ach caraid an fhir nuadh-phòsda, a ta 'n a sheasamh agus ag éisd-eachd ris, tha e a' deanamh gairdeachais mhòir air son gutha an fhir nuadh-phòsda: uime sin tha mo ghairdeachas so air a choimhlionadh.

30 Is éigin dasan fàs, ach dhomhsa bhi air mo lughd-achadh.

31 An ti a thig a nuas, tha e os ceann nan uile: an ti a tha o'n talamh, tha e talmhaidh, agus labhraidh e air mhodh talmhaidh: an ti a thig o nèamh, tha e os ceann nan uile.

32 Agus an ni a chunnaic agus a chual e, air sin tha e toirt fianuis; agus cha-n 'eil aon duine a' gabhail r'a fhianuis.

33 An ti a ghabh r'a fhianuis-san, chuir e a sheula ris, gu bheil Dia fìor.

34 An ti a chuir Dia uaith, tha e a' labhairt bhriathra Dhé: oir cha-n ann a réir tomhais a tha Dia a' toirt an Spioraid da.

35 Is toigh leis an Athair am Mac, agus thug e na h-uile nithe 'n a làimh.

36 An ti a chreideas anns a' Mhac, tha a' bheatha mhair-eannach aige; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac,

cha-n fhaic e beatha; ach a ta fearg Dhé a' gabhail còmh-nuidh air.

CAIB. IV.

AIR an aobhar sin an uair a thuig Iosa gu'n cuala na Phairisich gu'n robh e a' deanamh agus a' baisteadh tuilleadh dheisciobul na Eoin,

2 (Ged nach do bhaist Iosa féin *iad* ach a dheisciobuil,)

3 Dh'fhàg e Iudea, agus chaidh e a ris do Ghalile.

4 Agus b'éigin da dol troimh Shamaria.

5 An sin thàinig e gu baile a *bhuineadh* do Shamaria, ris an abrar Sichar, fagus do'n fhearann a thug Iacob d'a mhac Ioseph.

6 A nis bha tobar Iacoib an sin. Uime sin air do Iosa bhi sgèth le a thurus, shuidh e mar sin làimh ris an tobar; agus bha e mu thimchioll na seathadh uaire.

7 Thàinig bean o Shamaria a tharruing uisge: thubhairt Iosa rithe, Thoir dhomhsa deoch.

8 Oir bha a dheisciobuil air dol do'n bhaile a cheannach bìdh.

9 An sin thubhairt a' bhean o Shamaria ris, Cionnus a ta thusa agus gur Iudhach thu, ag iarraidh deoch uamsa, a ta am Bhan-samaritanaich? oir, cha-n 'eil comunn aig na h-Iudhaich ris na Samaritanaich.

10 Fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Nam b'

aithne dhuit tiodhlac Dhé, agus cò e a ta 'g ràdh riut, Thoir dhomh deoch, dh'iarradh tu airsan, agus bheireadh e uisge beò dhuit.

11 Thubhairt a' bhean ris, A Thighearn, cha-n 'eil inneal tarruing agad, agus tha'n tobar domhain: uime sin cia as a ta an t-uisge beò sin agad?

12 Am mò thusa na ar n-athair Iacob, a thug dhuinne an tobar so, agus a dh'òl as e féin, agus a chlann, agus a spréidh?

13 Fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Ge b'e neach a dh'òlas do'n uisge so, bithidh tart air a ris:

14 Ach ge b'e neach a dh'òlas do'n uisge a bheir mise dha, cha bhi tart gu bràth air: ach an t-uisge a bheir mise dha, bithidh e 'n a thobar uisge ann, a' sruthadh suas chum na beatha maireannaich.

15 Thubhairt a' bhean ris, A Thighearn, thoir dhomhsa an t-uisge so, chum nach bi tart orm, agus nach tig mi an so a tharruing.

16 Thubhairt Iosa rithe, Imich, gairm t' fhear-pòsda, agus thig an so.

17 Fhreagair a' bhean agus thubhairt i, Cha-n 'eil fear agam. Thubhairt Iosa rithe, Is maith a thubhairt thu, Cha-n 'eil fear agam:

18 Oir bha cùignear fhear agad, agus esan a ta agad a nis, cha-n e t'fhear féin e: thubhairt thu so gu fìor,

19 Thubhairt a' bhean ris,

A Thighearn, tha mi 'faicinn gur fàidh thu.

20 Rinn ar n-aithriche aoradh san t-sliabh so; agus tha sibhse ag ràdh, gur ann an Ierusalem a ta an t-ionad anns an còir aoradh a dheanamh.

21 Thubhairt Iosa rithe, A bhean, creid mise, gu bheil an uair a' teachd, anns nach dean sibh aoradh do'n Athair aon chuid san t-sliabh so, no ann an Ierusalem.

22 Tha sibh a' deanamh aoraidh do'n ni nach aithne dhuibh: tha sinne a' deanamh aoraidh do'n ni a's aithne dhuinn: oir is ann o na h-Iudh-aich a ta slàinte.

23 Ach a ta an uair a' teachd, agus a ta i nis ann, anns an dean am fìor luchd-aoraidh aoradh do'n Athair ann an spiorad agus ann am fìrinn: oir a ta an t-Athair ag iarraidh an leithide so do luchd-aoraidh.

24 Is Spiorad Dia, agus is éigin d'a luchd-aoraidh, aoradh a dheanamh dha 'an spiorad agus 'am fìrinn.

25 Thubhairt a' bhean ris, Tha fhios agam gu bheil am Mesias a' teachd, ris an abrar Criosd; 'n uair a thig esan, innsidh e na h-uile nithe dhuinn.

26 Thubhairt Iosa rithe, Is mise e, a ta labhairt riut.

27 Agus air a so thàinig a dheisciobuil, agus b'iongantach leo gu'n robh e labhairt ris a' mhnaoi: ach cha dubhairt aon neach, Ciod a tha thu

'g iarraidh? no, C'ar son a tha thu labhairt rithe?

28 An sin dh'fhàg a' bhean a soitheach uisge, agus dh'fhalbh i do'n bhaile, agus thubhairt i ris na daoineibh,

29 Thigibh, faicibh duine a dh'innis dhomhsa na h-uile nithe a rinn mi riamh: Nach e so Criosd?

30 An sin chaidh iad a mach as a' bhaile, agus thàinig iad d'a ionnsuidh-san.

31 'S an àm sin fèin ghuidh a dheisciobuil air, ag ràdh, A mhaighstir, ith.

32 Ach thubhairt esan riu, Tha agamsa biadh r'a itheadh air nach 'eil fhios agaibh-sa.

33 Uime sin thubhairt na deisciobuil r'a chéile, An d'thug neach air bith *ni* d'a ionnsuidh r'a itheadh?

34 Thubhairt Iosa riu, Is e mo bhiadhsa toil an ti a chuir uaith mi a dheanamh, agus obair a' chrìochnachadh.

35 Nach abair sibhse, A ta *uine* cheithir mìosan ann fathast, agus *an sin* thig am fogharadh? feuch, a ta mi ag ràdh ribh, Togaibh suas bhur sùilean, agus seallaibh air na h-achaibh; oir a ta iad a cheana geal chum an fhogharaidh.

36 Agus an ti a bhuaineas tha e 'faotainn tuarasdail, agus a' cruinneachadh toraidh chum na beatha maireannaich; chum gu'n dean an ti a chuireas, agus an ti a bhuaineas, gairdeachas le chéile.

37 Agus an so tha an ràdh

ud fìor, Gu bheil neach a' cur, agus neach eile a' buain.

38 Chuir mise sibhse a bhuain an ni sin nach do shaothraich sibh: shaothraich daoine eile, agus chaidh sibhse steach 'n an saothair.

39 Agus chreid mòran do Samaritanaich a' bhaile sin ann, air son cainnte na mnà, a thug fianuis, *ag radh*, Dh'innis e dhomh na h-uile nithe a rinn mi riamh.

40 Uime sin an uair a thàinig na Samaritanaich d'a ionnsuidh, ghuidh iad air fantuinn maille riu: agus dh'fhuirich e an sin dà là.

41 Agus chreid mòran tuilleadh air son 'fhocail féin:

42 Agus thubhairt iad ris a' mhnaoi, Tha sinn a' creidsinn, cha-n ann á so suas air son do chòmhraidh-sa: oir chuala sinn féin e, agus a ta fhios againn gur e so da rìreadh Criosd, Slànuighear an t-saoghail.

43 Agus an déigh dà là dh'fhalbh e as a sin, agus chaidh e do Ghalile:

44 Oir thug Iosa féin fianuis, nach 'eil urram aig fàidh 'n a thìr féin.

45 Uime sin, an uair a thàinig e do Ghalile, ghabh na Galiléaich ris, air dhoibh na nithe sin uile fhaicinn a rinn e ann an Ierusalem air an fhéill: oir chaidh iadsan mar an ceudna chum na féille.

46 An sin thàinig Iosa a ris do Chana Ghalile, far an d'rinn e fion do'n uisge. Agus bha

duine cumbachdach àraidh, aig an robh a mhac gu tinn ann an Capernaum.

47 'N uair a chual esan gu'n robh Iosa air teachd á Iudea do Ghalile, chaidh e d'a ionnsuidh, agus ghuidh e air gu'n rachadh e sìos, agus gu'n slàn-uirheadh e a mhac: oir bha e ri h-uchd bàis.

48 An sin thubhairt Iosa ris, Mur faic sibh comharan agus mìorbhuilean, cha chreid sibh.

49 Thubhairt an duine cumbachdach ris, A Thighearn, rach sìos mu' m faigh mo leanaban bàs.

50 Thubhairt Iosa ris, Imich; tha do mhac beò. Agus chreid an duine am focal a labhair Iosa ris, agus dh'imich e.

51 Agus am feadh a bha e fathast a' dol sìos, choinnich a sheirbhisich e, agus dh'innis iad *da*, ag ràdh, Tha do mhac beò.

52 An sin dh'fhiosraich e dhiubb an uair anns an deachaidh e am feabhas: agus thubhairt iad ris, An dé air an t-seachdamh uair dh'fhàg am fiabhrus e.

53 An sin dh'aithnich an t-athair gu'm *b'i* an uair sin féin, anns an dubhairt Iosa ris, Tha do mhac beò; agus chreid e féin, agus a theaghlach uile.

54 'S e so a ris an dara mìorbhuil a rinn Iosa, 'n uair a thàinig e à Iudea do Ghalile.

CAIB. V.

'N A dhéigh so bha féill nan Iudhach *ann*; agus chaidh Iosa suas gu Ierusalem.

2 A nis a ta ann an Ierusalem làimh ri *geata* nan caorach lochan, risan abrar 's a' chainnt Eabhruidhich, Betesda, aig am bheil cuig tighean-fasgaidh.

3 Annta sin bha 'nan luidhe mòr-bhuidheann do dhaoineibh euslan, dalla, bacach, seargta, a' feitheamh ri caruchadh an uisge.

4 Oir chaidh aingeal sìos an àm àraidh san lochan, agus chuir e an t-uisge troimh chéile: uime sin an ceud neach a rachadh sìos ann, an déigh cur troimh chéile an uisge, rinneadh slàn e a dh'aon tinn-eas a bhiodh air.

5 Agus bha duine áraidh an sin, a bha oehd bliadhna deug thar fhichead ann an euslaint.

6 'N uair a chunnaic Iosa esan 'n a luidhe, agus fios aige gu'n robh e nis ùine fhada *mar sin*, thubhairt e ris, Am miann leat bhi air do dheanamh slàn?

7 Fhreagair an duine euslan e, A Thighearn, cha-n 'eil duine agam, an uair a chuirear an t-usige troimh a chéile, a chuireas anns an lochan mi: ach am feadh a ta mise teachd, tha neach eile a' dol sìos romham.

8 Thubhairt Iosa ris, Eirich, tog do leabadh, agus imich.

9 Agus air ball rinneadh an duine slàn, agus thog e a leabadh, agus dh'imich e: agus

. bha'n t-sàbaid ann air an là sin.

10 Uime sin thubhairt na h-Iudhaich ris an ti a shlànuicheadh, Is i an t-sàbaid a ta ann; cha-n 'eil e dligheach dhuit do leabadh a ghiùlan.

11 Fhreagair e iad, An ti a rinn slàn mi, thubhairt esan rium, Tog do leabadh agus imich.

12 An sin dh'fhiosraich iad deth, Cò an duine a thubhairt riut, Tog do leabadh agus imich?

13 Agus cha robh fhios aig an ti a shlànuicheadh, cò e: oir chaidh Iosa as a shealladh, air do mhòr-shluagh bhi anns an àit.

14 'N a dhéigh so fhuair Iosa e anns an teampull, agus thubhairt e ris, Feuch, rinn-eadh slàn thu: na peacaich ni's mò, air eagal gu'n tachair ni's miosa dhuit.

15 Dh'imich an duine, agus dh'innis e do na h-Iudhaich gu'm b'e Iosa a rinn slàn e.

16 Agus air a shon so rinn na h-Iudhaich geur-leanmh-uinn air Iosa, agus dh'iarr iad a mharbhadh, do bhrìgh gu'n d'rinn e na nithe so air an t-sàbaid.

17 Ach fhreagair Iosa iad, Tha m' Athair ag oibreachadh gus a nis, agus tha mise ag oibreachadh.

18 Uime sin bu mhòid a dh'iarr na h-Iudhaich a mharbhadh, a chionn nach e mhàin gu'n do bhris e 'n t-sàbaid, ach gu'n dubhairt e mar

an ceudna gu'm b'e Dia 'Athair-san, 'g a dheanamh féin co-ionann ri Dia.

19 Air an aobhar sin fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil am Mac comasach air ni sam bith a dheanamh uaith féin, ach an ni a chi e an t-Athair a' deanamh: oir ge b'e nithe a ni esan, na nithe sin féin ni am Mac mar an ceudna.

20 Oir is ionmhuinn leis an Athair am Mac, agus a ta e a' foillseachadh dha nan uile nithe a tha e féin a' deanamh: agus foillsichidh e dha oibre a's mò na iad so, air chor as gu'm bi iongantais oirbhse.

21 Oir mar a ta an t-Athair a' dùsgadh agus a' beothachadh nam marbh, is amhuil sin a ta am Mac a' beothachadh an dream a's àill leis.

22 Oir cha-n 'eil an t-Athair a' toirt breth air duine sam bith; ach thug e gach uile bhreitheanas do'n Mhac:

23 Chum gu'n tugadh na h-uile dhaoine urram do'n Mhac, amhuil mar a ta iad a' toirt urraim do'n Athair. An ti nach 'eil a' toirt urraim d'on Mhac, cha-n 'eil e toirt urraim do'n Athair a chuir uaith e.

24 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti a dh'éisdeas ri m' fhocalsa, agus a ta creidsinn anns an ti a chuir uaith mi, tha a' bheatha mhaireannach aige, agus cha tig e chum dìtidh; ach chaidh e thairis o bhàs gu beatha.

25 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gu bheil an uair a' teachd, agus gu bheil i nis ann, anns an cluinn na mairbh guth Mhic Dhé: agus an dream a chluinneas, bithidh iad beò.

26 Oir mar a ta aig an Athair beatha ann féin, is amhuil sin a thug e do'n Mhac beatha a bhi aig ann féin;

27 Agus thug e mar an ceudna dha ùghdarras chum breth a thabhairt, do bhrìgh gur e Mac an duine.

28 Na gabhaibh iongantais deth so; oir a ta an uair a' teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta 's na h-uaighibh a ghuth-san:

29 Agus théid iad a mach; iadsan a rinn maith, chum aiseirigh na beatha; agus iadsan a rinn olc, chum aiseirigh an damnaidh.

30 Cha-n 'eil mise comasach air ni sam bith a dheanamh uam féin: mar a chluinneas mi bheir mi breth: agus a ta mo bhreitheanas ceart; do bhrìgh nach 'eil mi ag iarraidh mo thoile féin, ach toil an Athar a chuir uaith mi.

31 Ma 'bheir mise fianuis mu m' thimchioll féin, cha-n 'eil m' fhianuis fìor.

32 Tha neach eile a' toirt fianuis mu m' thimchioll, agus a ta fhios agam gur fìor an fhianuis a ta e deanamh mu m' thimchioll.

33 Chuir sibhse chum Eoin, agus thug e fianuis do'n fhir-inn.

34 Ach cha-n 'eil mise a' gabhail fianuis o dhuine: ach a ta mi ag ràdh nan nithe so, chum gu'm bi sibhse air bhur tèarnadh.

35 B'esan an lòchran lasarach agus dealrach: agus bha sibhse toileach car tamuill gairdeachas a dheanamh 'n a sholus.

36 Ach a ta agamsa fianuis a's mò na *fianuis* Eoin: oir na h-oibre a thug an t-Athair dhomhsa chum gu'n crìochnaichinn iad, tha na h-oibre sin féin a tha mise a' deanamh, a' toirt fianuis mu m' thimchioll, gu'n do chuir an t-Athair uaith mi.

37 Agus an t-Athair féin a chuir uaith mi, thug e fianuis mu m' thimchioll. Cha chuala sibh riamh a ghuth, ni mò a chunnaic sibh a choslas.

38 Agus cha-n 'eil 'fhocal-san agaibh a' gabhail còmhnuidh annaibh: oir an ti sin a chuir esan uaith, cha-n 'eil sibh 'g a chreidsinn.

39 Rannsaichibh na sgriobtuirean, oir a ta sibh a' saoil-sinn gu bheil a' bheatha mhair-eannach agaibh anntasan; agus is iad sin a ta toirt fianuis mu m' thimchioll-sa.

40 Gidheadh cha-n àill leibh teachd a m' ionnsuidh-sa, chum gu'm faigheadh sibh beatha.

41 Cha-n 'eil mise a' gabhail urraim o dhaoibh.

42 Ach is aithne dhomh sibhse, nach 'eil gràdh Dhé agaibh annaibh.

43 Thàinig mise an ainm m' Athar, agus cha-n 'eil sibh a' gabhail rium: ma thig neach eile 'n a ainm féin gabhaidh sibh ris-san.

44 Cionnus a dh'fheudas sibh creidsinn, a ta gabhail urraim o chéile, agus nach 'eil ag iarraidh an urraim a thig o Dhia a mhain?

45 Na saoilbh gu'n dean mise bhur casaid ris an Athair: tha aon a tha deanamh casaid oirbh, Maois, anns am bheil sibh a' cur bhur dòchais.

46 Oir nan creideadh sibh Maois, chreideadh sibh mise: oir sgrìobh esan mu m' thimchioll.

47 Ach mur creid sibh a sgrìobhadh-san, cionnus a chreideas sibh mo bhriathra-sa.

CAIB. VI.

'N A dhéigh sin chaidh Iosa thar muir Ghalile, no Thiberiais.

2 Agus lean sluagh mòr e, do bhrìgh gu'm fac iad a mhìorbhuilean a rinn e air an dream a bha euslan.

3 Agus chaidh Iosa suas air beinn, agus shuidh e an sin maille r'a dheisciobluibh.

4 Agus bha a' chàisg, féill nan Iudhach, am fagus.

5 An sin an uair a thog Iosa suas a shùilean, agus a chunnaic e gu'n d' thàinig buidheann mhòr shluaigh d'a ionnsuidh, thubhairt e ri Philip, Cia an t-àit as an ceannaich sinn aran chum gu'n ith iad so?

6 (Ach thubhairt e so 'g a dhearbhadh-san; oir bha fhios aige féin ciod a dheanadh e.)

7 Fhreagair Philip e, Cha leoir dhoibh luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum gu'n gabhadh gach aon diubh beagan.

8 Thubhairt aon d'a dheisciobluibh, Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, ris,

9 Tha òganach an so, aig am bheil cùig builinnean eòrna, agus dà iasg bheag: ach ciod iad so am measg na h-uir-ead?

10 Agus thubhairt Iosa, Thugaibh air na daoineibh suidhe sìos. A nis bha mòran feoir anns an àit. Air an aobhar sin shuidh na daoine sìos, an àireamh timchioll chùig mìle.

11 Agus ghlac Iosa na builinnean, agus air tabhairt buidheachais da, roinn e air na deisciobluibh iad, agus na deisciobuil orrasan a shuidh: agus mar an ceudna do na h-iasgaibh beaga, mheud as a b'àill leo.

12 'N uair a shàsuicheadh iad, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cruinnichibh am biadh briste a ta thuilleadh ann, chum nach caillear a bheag.

13 Air an aobhar sin chruinnich iad e r'a chéile, agus lìon iad dà chliabh dheug do sbruileach nan cùig builinnean eòrna, a bha dh'fhuigh-eall aig a' mhuinntir a dh'ith.

14 An sin an uair a chunnaic na daoine sin am mìor-

bhuil a rinn Iosa, thubhairt iad, Gu firinneach is e so am fàidh a bha gu teachd chum an t-saoghail.

15 Uime sin an uair a thuig Iosa gu'n robh iad air tì teachd agus breith air le làimh laidir, chum gu'n deanadh iad rìgh dheth, dh'imich e ris do'n bheinn 'n a aonar.

16 Agus an uair a thàinig am feasgar, chaidh a dheisciobuil sìos chum na mara.

17 Agus air dol an luing dhoibh, chaidh iad thar a' mhuir gu Capernaum: agus bha an dorchadas a nis ann, agus cha robh Iosa air teachd d'an ionnsuidh.

18 Agus ag séideadh do ghaoith mhòir, dh'éirich a' mhuir.

19 Uime sin an uair a rinn iad iomramh timchioll cùig no deich thar fhichead do staidibh, chunnaic iad Iosa ag imeachd air a' mhuir, agus a' druideadh ris an luing; agus ghabh iad eagal.

20 Ach thubhairt esan riu, Ise mise ta ann; na biodh eagal oirbh.

21 Uime sin ghabh iad gu toileach a steach do'n luing e: agus air ball ràinig an long an tìr gus an robh iad a' dol.

22 Air an là 'n a dhèigh sin, an uair a chunnaic an sluagh a sheas air taobh eile na mara, nach robh long eile an sin, ach an *long* sin anns an deachaidh a dheisciobuil a steach, agus nach deachaidh Iosa san luing maille r'a dheisciobluibh,

ach *gu'n* d'fhalbh a dheisciobuil 'n an aonar;

23 (Gidheadh thàinig longa beaga eile o Thiberias, laimh ris an àit san dh'ith iad an t-aran, an dèigh do'n Tigh-earn buidheachas a thoirt;)

24 Uime sin an uair a chunnaic an sluagh nach robh Iosa an sin, no a dheisciobuil, chaidh iad féin mar an ceudna ann an longaibh, agus thàinig iad gu Capernaum, ag iarraidh Iosa.

25 Agus air dhoibh fhaotainn air an taobh thall do'n mhuir, thubhairt iad ris, A mhaighstir, c'uin a thàinig thu an so?

26 Fhreagair Iosa iad agus thubhairt e, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Tha sibh ga m' iarraidh, cha-n ann a chionn gu'm faca sibh na mìorbhuilean, ach a chionn gu'n d'ith sibh do na builinnibh, agus gu'n do shàsuicheadh sibh.

27 Deanaibh saothair cha-n ann air son a' bhìdh a theirgeas, ach air son a' bhìdh a mhaireas chum na beatha sìorruidh, a bheir Mac an duine dhuibh: oir esan sheulaich Dia an t-Athair.

28 An sin thubhairt iad ris, Ciod a ni sinn, chum as gu'n oibrich sinn oibre Dhé?

29 Freagair Iosa agus thubhairt e riu, Is i so obair Dhé, gu'n creid sibh anns an tì a chuir e uaith.

30 Uime sin thubhairt iad ris, Ciod an comhar a ni thusa ma ta, chum gu'm faic sinn,

agus gu'n creid sinn thu?
ciod an obair a ni thu?

31 Dh'ith ar n-aithriche mana san fhàsach; a réir mar a ta e sgrìobhta, Thug e dhoibh aran o nèamh r'a itheadh.

32 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach d' thug Maois dhuibh an t-aran o nèamh; ach a ta m' Athair-sa a' toirt dhuibh an arain fhìor o nèamh.

33 Oir is e sin aran Dhé a ta teachd a nuas o nèamh, agus a ta tabhairt beatha do'n t-saoghal.

34 An sin thubhairt iad ris, A Thighearn, thoir dhuinne an t-aran so an còmhnuidh.

35 Agus thubhairt Iosa riu, Is mise aran na beatha: an ti a thig a m' ionnsuidh-sa, cha bhi ocras gu bràth air; agus an ti a chreideas annam-sa, cha bhi tart gu bràth air.

36 Ach mar a thubhairt mi ribh, ge do chunnaic sibh mi, cha-n 'eil sibh a' creidsinn.

37 Gach ni a bheir ant-Athair dhomhsa, thig e a m' ionnsuidh; agus an ti a thig a m' ionnsuidh, cha tilg mi air chor sam bith a mach e.

38 Oir thàinig mi nuas o nèamh, cha-n ann chum gu'n deanainn mo thoil féin, ach toil an ti a chuir uaith mi.

39 Agus is i so toil an Athar a chuir uaith mi, nach caillinn a bheag sam bith do'n uile a thug e dhomh, ach gu'n togain suas e ris air an là dheireannach.

40 Agus is i so toil an ti a chuir uaith mi, gu'm biodh a' bheatha mhaireannach aig gach neach a chi am Mac, agus a chreideas ann: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

41 An sin rinn na h-Iudhaich gearan uime, a chionn gu'n dubhairt e, Is mise an t-aran a thàinig a nuas o nèamh.

42 Agus thubhairt iad, Nach e so Iosa mac Ioseiph, neach aig an aithne dhuinn 'athair agus a mhàthair? cionnus ma seadh a ta e ag ràdh, Thàinig mi nuas o nèamh.

43 Air an aobhar sin fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Na deanaibh gearan 'n ur measg féin.

44 Cha-n urrainn neach air bith teachd a m' ionnsuidh-sa, mur tarruing an t-Athair a chuir uaith mise e: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

45 Tha e sgrìobhta 's na fàidhibh, Agus bithidh iad uile air an teagasg o Dhia. Uime sin gach neach a chuala, agus a dh'fhòghluim o'n Athair, thig e 'a m' ionnsuidh-sa.

46 Cha 'n e gu'm faca neach sam bith an t-Athair, ach an ti a ta o Dhia; chunnaic esan an t-Athair.

47 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti a ta creidsinn annam-sa, tha bheatha mhaireannach aige.

48 Is mise aran na beatha.

49 Dh'ith bhur n-aithriche

mana san fhàsach, agus fhuair iad bàs.

50 Is e so an t-aran a tha teachd a nuas o nèamh, chum as gu'n ith neach dheth, agus nach faigh e bàs.

51 Is mise an t-aran beò, a thàinig a nuas o nèamh: ma dh'itheas neach air bith do'n aran so, bithidh e beò gu sìorruidh: agus an t-aran a bheir mise uam, is e m'fheoil e, a bheir mi air son beatha an t-saoghail.

52 Air an aobhar sin bha connsachadh aig na h-Iudhaich r'a chéile, ag ràdh, Cionnus a dh'fheudas an duine so 'fheoil a thoirt duinn r'a itheadh.

53 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, mur ith sibh feoil Mhic an duine, agus mur òl sibh 'fhuil, cha-n 'eil beatha agaibh annaibh.

54 Esan a dh'itheas m'fheoil-sa, agus a dh'òlas m'fhuil-sa, a ta a' bheatha sìorruidh aige; agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

55 Oir is biadh gu fìrinneach m'fheoil, agus is deoch gu fìrinneach m'fhuil.

56 Esan a dh'itheas m'fheoil-sa, agus a dh'òlas m'fhuil-sa, tha e gabhail còmh-nuidh annam-sa, agus mise annsan.

57 Mar a ta 'n t-Athair beò a chuir uaith mise, agus a ta mise beò troimh an Athair; is amhuil sin esan a dh'itheas mise, bithidh e mar an ceudna beò tromham-sa.

58 Is e so an t-aran sin a thàinig a nuas o nèamh; cha-n e mar a dh'ith bhur n-aithriche mana, agus fhuair iad bàs: esan a dh'itheas an t-aran so, bithidh e beò am feasd.

59 Thubhairt e na nithe so anns an t-sionagog, an uair a bha e a' teagasg 'an Capernaum.

60 Uime sin 'n uair a chual mòran d'a dheisciobluibh so, thubhairt iad, Is cruaidh a' chainnt so; cò a dh'fheudas éisdeachd rithe.

61 'N uair a thuig Iosa ann féin gu'n robh a dheisciobuil ri gearan uime so, thubhairt e riu, Am bheil so a' toirt oilbheim dhuibh-sa?

62 Agus *cìod* na 'm faiceadh sibh Mac an duine a' dol suas do'n àit anns an robh e roimhe?

63 Is e an Spiorad a bheothaicheas; cha-n 'eil tairbhe air bith 's an fheoil: na briathran a tha mise a' labhairt ribh, is spiorad agus is beatha *iad*.

64 Ach a ta cuid dibhse nach 'eil a' creidsinn. (Oir b'aithne do Iosa o thùs, cò iad nach robh a' creidsinn, agus cò an ti a bhrathadh e.)

65 Agus thubhairt e, Air an aobhar sin thubhairt mi ribh, nach urrainn neach air bith teachd 'a m' ionnsuidh, mur bi e air a thoirt da o m' Athair.

66 O'n *àm* sin chaidh mòran d'a dheisciobluibh air an ais, agus cha d'imich iad ni's mò maille ris.

67 An sin thubhairt Iosa

ris an dà fhear dheug, An àill leibhse falbh cuideachd?

68 An sin fhreagair Simon Peadar e, A Thighearn, co dh'ionnsuidh an téid sinn? agadsa tha briathra na beatha maireannaich.

69 Agus a ta sinne a' creidsinn, agus a ta fhios againn gur tusa Criosd Mac an Dé bhed.

70 Fhreagair Iosa iad, Nach do thagh mise sibhse dà fhear dheug, agus a ta fear agaibh 'n a dhiabhul?

71 Ach labhair e mu Iudas Iscariot, *mac Shimoin*: oir is e so an ti a bha gu esan a bhrath, air dha bhi 'n a aon do'n dà fhear dheug.

CAIB. VII.

A GUS an déigh nan nithe sin, bha Iosa ag imeachd mu'n cuairt ann an Galile: oir cha b'àill leis a bhi 'g imeachd ann an Iudea, a chionn gu'n robh na h-Iudhaich ag iarraidh a mharbhadh.

2 Agus bha féill nan Iudhach, *eadhon* féill nam pàillium am fagus.

3 Uime sin thubhairt a bhràithre ris, Imich as so agus rach do Iudea, chum gu faic do dheisciobuil mar an cuedna t'oibre a tha thu a' deanamh.

4 Oir cha dean neach air bith aon ni am folach, a dh'iarras e féin a bhi am folais: ma tha thu a' deanamh nan nithe so, nochd thu fein do'n t-saoghal.

5 Oir cha do chreid a bhràithre fein ann.

6 An sin thubhairt Iosa riu, Cha d'thàinig m' àmsa fathast; ach a ta bhur n-àmsa ghnàth deas.

7 Cha-n 'eil e'n comas do'n t-saoghal sibhse fhuathachadh; ach fuathaichidh e mise, do bhrìgh gu bheil mi 'toirt fianuis m'a thimchioll gu bheil 'oibre olc.

8 Rachaibh-sa suas chum na feile so: cha teid mise suas fathast chum na feille so, do bhrìgh nach 'eil m' àm fathast air a choimlionadh.

9 'N uair 'thubhairt e na nithe so riu, dh'fhan e 'an Galile.

10 Ach an uair a chaidh a bhràithre suas, an sin chaidh esan suas mar an cuedna chum na feille, cha-n ann 'am follais ach mar gu b'ann 'an uaighnidheas.

11 An sin dh'iarr na h-Iudhaich e air an fheill, agus thubhairt iad, C'àit am bheil e?

12 Agus bha borbhan mòr 'am measg an t-sluaigh m'a thimchioll: oir thubhairt cuid, Is duine maith e: ach thubhairt cuid eile, Cha-n eadh; ach a ta e mealladh an t-sluaigh.

13 Gidheadh cha do labhair neach sam bith gu follaiseach uime, air eagal nan Iudhach.

14 A nis mu mheadhon na feille, chaidh Iosa suas do'n teampull, agus theagaisg e.

15 Agus ghabh na h-Iudhaich iongantas, ag ràdh, Cionnus is aithne do'n duine so lit-

richean, agus nach d'fhòghluim e?

16 Fhreagair Iosa iad, agus thubhairt e, Cha leam fein mo theagasg, ach leis-san a chuir uaith mi.

17 Ma's àill le neach sam bith a thoil-san a dheanamh, bithidh fios aige mu'n teagasg, an ann o Dhia a ta e, no 'm bheil mise a' labhairt uam fein.

18 An ti a labhras uaith fein, tha e 'g iarraidh a ghlòire fein: ach ge b'e dh'iarras glòir an ti a chuir uaith e, tha esan firinneach, agus cha-n 'eil eucoir air bith ann.

19 Nach d'thug Maois an lagh dhuibh, agus *gidheadh* cha-n 'eil aon neach agaibh a' coimhlionadh an lagha? C'ar son a ta sibh ag iarraidh mise a mharbhadh?

20 Fhreagair an sluagh agus thubhairt iad, Tha deamh-an agad: cò tha 'g iarraidh do mharbhadh?

21 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Rinn mise aon obair, agus a ta iongantais oirbh uile air an aobhar sin.

22 Thug Maois dhuibh an timchioll-ghearradh, (cha-n e gur ann o Mhaois a ta e, ach o na h-aithrichibh), agus timchioll-ghearradh sibhse duine air an t-sàbaid.

23 Ma tha duine air an t-sàbaid a gabhail timchioll-ghearradh, chum nach bi lagh Mhaois air a bhriseadh; am bheil fearg agaibh riumsa, a chionn gu'n d'rinn mi duine uile slàn air an t-sàbaid?

24 Na tugaibh breth a réir coslais, ach thugaibh breth cheart.

25 'An sin thubhairt cuid do mhuinntir Ierusalem, Nach e so esan a tha iad ag iarraidh a mharbhadh?

26 Agus, feuch, tha e labhairt gu follaiseach, agus cha-n 'eil iad ag ràdh ni sam bith ris: am bheil dearbh-fhios aig na h-uachdarain gur e so da rìreadh Crìosd?

27 Gidheadh is aithne dhuinn an duine so cia as da: ach an uair a thig Crìosd, cha-n aithne do neach air bith cia as da.

28 An sin ghlaodh Iosa 's an teampull, agus e a' teagasg, ag ràdh, Is aithne dhuibh ar-aon mise, agus cia as domh: agus cha d'thàinig mi uam féin, ach a ta esan fìor a chuir uaith mi, air nach 'eil eòlas agaibh-sa.

29 Ach a ta eòlas agamsa air: oir is ann uaith a ta mi, agus chuir esan uaith mi.

30 An sin dh'iarr iad a ghlacadh: ach cha do chuir neach air bith làmh ann, a chionn nach robh 'uair-san fathast air teachd.

31 Agus chreid mòran do'n t-sluagh air, agus thubhairt iad, 'N uair a thig Crìosd, an dean e ni's mò do mhòrbhuil-ibh na iad sin a rinn an duine so?

32 Chuala na Phairisich gu'n robh an sluagh a' borbh-anaich nan nithe so m'a thimchioll: agus chuir na Phairis-

ich agus na h-àrd-shagairt maoir g'a ghlacadh.

33 An sin thubhairt Iosa, Fathast tamull beag tha mise maille ribh, agus *an sin* a ta mi dol chum an ti a chuir uaith mi.

34 Iarraidh sibh mi, agus cha-n fhaigh sibh *mi*: agus do'n àit 'am bi mi, cha-n urrainn sibhse teachd.

35 An sin thubhairt na h-Iudhaich eatorra féin, C'àit an téid am fear so, nach faigh sinn e? an téid e chum na muinntir a ta air an sgapadh am measg nan Greugach, agus an teagaisg e na Greugaich?

36 Ciod i a' chainnt so a thubhairt e, Iarraidh sibh mi, agus cha-n fhaigh sibh *mi*: agus do'n àit am bheil mise, cha-n urrainn sibhse teachd?

37 Air an là dheireannach, *la* mòr sin na féille, sheas Iosa agus ghlaodh e, ag ràdh, Ma tha tart air neach sam bith, thigeadh e m'ionnsuidh-sa, agus òladh e.

38 An ti a chreideas annamsa, mar a ta an sgrìobtuir ag ràdh, sruthaidh as a bhroinn aimhnichean do uisge beò.

39 (Ach labhhair e so mu'n Spiorad, a bha iadsan a chreideadh annsan gu fhaghail: oir cha robh an Spiorad fathast *uir a thabhairt*, do bhrìgh nach robh Iosa fathast air a ghlòrachadh.)

40 Uime sin, an uair a chuala mòran do'n t-sluagh a' chainnt so, thubhairt iad, Gu fìrinneach is e so am fàidh.

41 Thubhairt cuid eile, Is e so Criosd. Ach thubhairt dream eile, An ann o Ghalile a thig Criosd?

42 Nach dubhairt an sgrìobtuir, Gu'n tig Criosd do shìol Dhaibhidh, agus á Betlehem, am baile 's an robh Daibhidh?

43 Air an aobhar sin dh'éirich eas-aonachd am measg an t-sluaigh air a shonsan.

44 Agus b'àill le cuid diubh a ghlacadh; ach cha do chuir duine air bith làmh ann.

45 An sin thàinig na maoir chum nan àrd-shagart agus nam Phairiseach; agus thubhairt iadsan riu, C'ar son nach d'thug sibh leibh e?

46 Fhreagair na maoir, Cha do labhair duine riamh mar an duine so.

47 An sin fhreagair na Phairisich iad, Am bheil sibhse mar an ceudna air bhur mealladh?

48 An do chreid aon air bith do na h-uachdarain ann, no do na Phairisich?

49 Ach an sluagh so aig nach 'eil eòlas an lagha, tha iad malluichte.

50 Thubhairt Nicodemus riu, (esan a thàinig d'a ionnsuidh 's an oidhche, air dha bhi 'n a aon diubh,)

51 Am bheil ar lagh-ne toirt breth air duine sam bith gus an cluinn e uaith féin an toiseach, agus *gus* am bi fhios aige ciod a tha e a' deanamh?

52 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Am bheil thusa mar an ceudna o Gha-

lile? Rannsaich, agus faic : oir á Galile cha d'éirich fàidh.

53 Agus dh'imich gach aon d'a thigh féin.

CAIB. VIII.

ACH chaidh Iosa chum sléibh nan crann-oladh :

2 Agus gu moch air mhad-uinn thàinig e ris do'n team-pull, agus thàinig an sluagh uile d'a ionnsuidh; agus air suidhe dha, theagaisg e iad.

3 Agus thug na sgrìobhaichean agus na Phairisich bean d'a ionnsuidh a ghlacadh 'an adhaltrannas; agus air dhoibh a cur anns a' mheadh-on,

4 Thubhairt iad ris, A mhaighstir, ghlacadh a' bhean so anns a' ghnìomh féin, a' deanamh adhaltrannais.

5 A nis dh'àithn Maois dhuinn 's an lagh, an leithide so a chlachadh : ciod ma seadh a ta thusa ag ràdh?

6 Thubhairt iad so 'g adhear-bhadh, chum gu'm biodh aca cùis-chasaid 'n a aghaidh. Ach chrom Iosa sìos, agus sgrìobh e le 'mheur air an làr, (mar nach biodh e 'g an cluinntinn.)

7 Mar sin air dhoibh buanachadh a' feòraich dheth, thog se e féin suas agus thubhairt e riu, An neach a ta gun pheacadh agaibh-sa, tilgeadh e a' cheud chlach oirre.

8 Agus chrom e sìos a ris, agus sgrìobh e air an làr.

9 Agus an uair a chual iad-san so, (air dhoibh bhi air an agairt le'n coguis féin,) chaidh

iad a mach an déigh a chéile, a' tòiseachadh aig an dream bu shine, gus an dream mu dheireadh : agus dh'fhàgadh 'n a aonar Iosa, agus a' bhean 'n a seasamh s a' mheadhon.

10 Agus 'n uair a dh'éirich Iosa suas, agus nach fac e aon air bith ach a' bhean, thubhairt e rithe, A bhean, c'àit am bheil iad sud do luchd-casaid? an do dhìt duine air bith thu?

11 Thubhairt ise, Cha do dhìt aon duine, a Thighearn. Agus thubhairt Iosa rithe, Cha mhò a tha mise ga d' dhìtheadh : imich romhad, agus na peacaich ni 's mò.

12 An sin labhair Iosa riu a ris, ag ràdh, Is mise solus an t-saoghail : an ti a leanas mise, cha siubhail e 'an dorchadas, ach bithidh solus na beatha aige.

13 Uime sin thubhairt na Phairisich ris, Tha thu toirt fianuis mu d' thimchioll féin; cha-n 'eil t'fhianuis fìor.

14 Fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Ged 'tha mi 'toirt fianuis mu m' thimchioll féin, gidheadh a ta m' f' fianuis fìor : oir a ta fhios agam cia as a thàinig mi, agus c'àit am bheil mi dol; ach cha-n 'eil fhios agaibh-sa cia as a thainig mi, no c'àit am bheil mi dol.

15 Tha sibhse a' toirt breth a réir na feòla; cha-n eil mise a' toirt breth air aon duine.

16 Agus gidheadh ma bheir mise breth, tha mo bhreth fìr-inneach : oir cha-n 'eil mi m'

aonar, ach mise agus an t-Athair a chur uaith mi.

17 Agus a ta e sgrìobhta ann bhur lagh féin, gu bheil fianuis dithis dhaoine fìor.

18 Is aon mise a ta deanamh fianuis mu m' thimchioll féin, agus a ta an t-Athair a chuir uaith mi, a deanamh fianuis mu m' thimchioll.

19 An sin thubhairt iad ris, C'ait am bheil t'Athair? Fhreagair Iosa, Cha-n aithne dhuibhse aon chuid mise no m' Athair: nam biodh eòlas agaibh ormsa, bhiodh eòlas agaibh air m' Athair mar an ceudna.

20 Labhair Iosa na briathra so an tigh-coimhead an ionmhais, ag teagasg dha san teampull: agus cha do chuir duine air bith làmh ann; oir cha robh 'uair fathast air teachd.

21 An sin thubhairt Iosa riu a ris, Tha mise a' falbh, agus iarraidh sibh mi, agus bàsaichidh sibh ann bhur peacadh: cha-n urrainn sibhse teachd do'n àit 'am bheil mise a' dol.

22 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Am marbh se e féin? do bhrìgh gu bheil e 'g ràdh, Far am bheil mise a' dol, cha-n urrainn sibhse teachd.

23 Agus thubhairt e riu, Tha sibhse o shìos, tha mise o shuas: tha sibhse do'n t-saoghal so, cha-n 'eil mise do'n t-saoghal so.

24 Uime sin thubhairt mi ribh, Gu'm bàsaich sibh ann bhur peacaibh: oir mur creid

sibh gur mise e, gheibh sibh bàs ann bhur peacaibh.

25 An sin thubhairt iad ris, Cò thusa? Agus thubhairt Iosa riu, *An neach* sin féin a thubhairt mi ribh o thùs.

26 Tha mòran agam ri radh, agus r'a bhreithneachadh mu'r timchiollsa: ach a ta an ti a chuir uaith mi fìrinneach; agus a ta mise a' labhairt ris an t-saoghal nan nithe a chuala mi uaith-san.

27 Cha do thuig iad gu'm b'ann mu thimchioll an Athar a labhair e riu.

28 An sin thubhairt Iosa riu, 'N uair a thogas sibh suas Mac an duine, an sin bithidh fios agaibh gur mise e, agus nach 'eil mi 'deanamh ni sam bith uam féin; ach mar a theagaisg m' Athair mi, gu bheil mi labhairt nan nithe so.

29 Agus tha 'n ti a chuir uaith mi maille rium: cha d'fhàg an t-Athair a' m' aonar mi, do bhrìgh gu bheil mi 'deanamh a ghnàth nan nithe sin a's taitneach leis.

30 An uair a bha e 'labhairt nan nithe so, chreid mòran ann.

31 An sin thubhairt Iosa ris na h-Iudhaich a chreid ann, Ma bhuanacheas sibh ann am fhocalsa, bithidh sibh dà rìreadh 'n ur deisciobuil agam;

32 Agus bithidh eòlas agaibh air an fhìrinn, agus ni an fhìrinn saor sibh.

33 Fhreagair iad e, Is sinne sliochd Abraham, agus cha robh sinn riamh fo dhaorsa aig

duine sam bith: cionnus a ta thusa ag ràdh, Bithidh sibh saor?

34 Fhreagair Iosa iad, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ge b'e ni peacadh, is seirbhiseach d'on pheacadh e.

35 Agus cha-n fhan an seirbhiseach san tigh gu bràth: *ach* fanaidh am mac gu bràth.

36 Uime sin ma ni am Mac saor sibh, bithidh sibh saor da rìreadh.

37 Tha fhios agam gur sibh sliochd Abraham; ach a ta sibh ag iarraidh mise a mharbhadh, do bhrìgh nach 'eil àit aig m' fhocal annaibh.

38 Tha mise a labhairt an ni sin a chunnaic mi aig m' Athair; agus tha sibhse a' deanamh an ni a chunnaic sibh aig bhur n-athair féin.

39 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Is e Abraham ar n-athair-ne. Thubhairt Iosa riu, Nam bu chlann do Abraham sibh, dheanadh sibh oibre Abraham.

40 Ach a nis tha sibh ag iarraidh mise a mharbhadh, duine a dh'innis duibh an fhirinn, a chuala mi o Dhia: cha d'rinn Abraham so.

41 Tha sibhse a' deanamh oibre bhur n-athar féin. An sin thubhairt iad ris, Cha d'rugadh an strìopachas sinne; tha aon Athair againn, *eadhon* Dia.

42 An sin thubhairt Iosa riu, Nam b'e Dia bhur n-Athair, ghràdhaicheadh sibh mise:

oir chaidh mise mach, agus thàinig mi o Dhia; agus cha d'thàinig mi uam féin, ach chuir esan uaith mi.

43 C'ar son nach 'eil sibh a' tuigsinn mo chòmhradh? do bhrìgh nach urrainn sibh éisdeachd ri m' fhocal.

44 Tha sibhse o *bhur* n-athair an diabhl, agus is iad ana-mianna bhur n-athar a's toil leibh a dheanamh: bha esan 'n a mhortair o thùs, agus cha d'fhan e 's an fhìrinn, a chionn nach 'eil fhìrinn ann. 'N uair a labhras e breug, is ann uaith féin a ta e labhairt: oir is breugaire e, agus *is e* athair na bréige.

45 Agus do bhrìgh gu bheil mise ag innseadh na fìrinn, cha-n 'eil sibh ga m' chreidsinn.

46 Cò agaibh-sa 'chuireas peacadh as mo leth-sa? agus ma tha mi ag innseadh na fìrinn, c'ar son nach 'eil sibh 'g a m' chreidsinn?

47 An ti a ta o Dhia, éisdidh e ri briathraibh Dhé: uime sin cha-n 'eil sibhse ag éisd-eachd, a chionn nach an o Dhia a ta sibh.

48 An sin fhreagair na h-Indhaich, agus thubhairt iad ris, Nach maith a thubhairt sinn gur Samaritanach thu, agus gu bheil deamhan agad?

49 Fhreagair Iosa, Cha-n 'eil deamham agam; ach a ta mi 'toirt urraim do m' Athair, agus a ta sibhse toirt eas-urraim dhomhsa.

50 Agus cha-n 'eil mi 'g

iarraidh mo ghlòire féin : tha neach a ta 'g iarraidh agus a' toirt breth.

51 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ma choimh-deas neach m'fhocalsa, cha-n fhaic e bàs am feasd.

52 An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, A nis tha fhios againn gu bheil deamhan agad. Fhuair Abraham bàs, agus na fàidhean; gidheadh a ta thusa ag ràdh, Ma choimh-ideas duine m'fhocalsa, cha bhlaic e bàs am feasd.

53 Am mò thusa na ar n-athair Abraham, a fhuair bàs? agus fhuair na fàidhean bàs: cò a tha thu 'deanamh dhìot féin?

54 Fhreagair Iosa, Ma tha mi toirt glòire dhomh féin, cha-n 'eil ach neo-ni a'm' ghlòir: is e m' Athair a ta toirt glòire dhomh, neach a ta sibhse ag ràdh gur e bhur Dia e:

55 Gidheadh cha do ghabh sibh eòlas air; ach a ta eòlas agamsa air: agus nan abrainn, Nach aithne dhomh e, bhithinn cosmhuil ribhse a'm' bhreugaire: ach is aithne dhomh e, agus a ta mi coimhead 'fhocail.

56 Bha déidh mhòr aig Abraham bhur n-athair-sa air mo là-sa fhaicinn: agus chunnaic se e, agus rinn e gairdeachas.

57 An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, Cha-n 'eil thu fathast leth-cheud bliadhna dh'aois, agus am faca tu Abraham?

58 Thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Mun robh Abraham ann, A TA MISE.

59 An sin thog iadsan clachan chum an tilgeadh air: ach dh'fholaich Iosa e féin, agus chaidh e mach as an teampull, a' dol troimh am meadhon, [agus mar sin chaidh e seachad.]

CAIB. IX.

AGUS an uair a ghabh *Iosa* seachad, chunnaic e duine a bha dall o rugadh e.

2 Agus dh'fheòraich a dheisciobuil deth, ag ràdh, A mhaighstir, cò a pheacaich, an duine so, no a phàrantan, gu'n d'rugadh dall e?

3 Fhreagair Iosa, Cha do pheacaich aon chuid an duine so, no a phàrantan: ach a chum gu'm foillsichte oibre Dhé ann.

4 Is éigin domhsa oibre an ti a chuir uaith mi a dheanamh, am feadh is là e: tha'n oidhche a' teachd, 'n uair nach urrainn aon duine obair a dheanamh.

5 Am feadh a ta mise 's an t-saoghal, is mi solus an t-saoghail.

6 'N uair a thubhairt e na nithe so chuir e sile air an talamh, agus rinn e criadh do'n t-sile, agus sgaoil e a' chriadh air sùilibh an doill.

7 Agus thubhairt e ris, Imich, ionnlaid ann an lochan Shiloaim, (is e sin air eadar-theangachadh, Air a chur.)

Uime sin dh'imich e, agus dh'ionn-laid e, agus thàinig e a' faicinn.

8 Uime sin thubhairt na coimbearsnaich, agus iadsan a chunnaic dall e roimhe sin, Nach e so esan a bha 'n a shuidhe ag iarraidh na déirce?

9 Thubhairt cuid, Is e so e; cuid eile, Tha e cosmhail ris: thubhairt e féin, Is mise e.

10 Air an aobhar sin thubhairt iad ris, Cionnus a dh'fhosgladh do shùilean?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e, Rinn duine d'an ainm Iosa criadh, agus sgaoil e air mo shùilibh i, agus thubhairt e rium, Imich gu lochan Shiloaim, agus ionn-laid: agus dh'imich mi agus dh'ionn-laid mi, agus fhuair mi mo radharc.

12 An sin thubhairt iad ris, C'àit am bheil e? Thubhairt esan Cha-n aithne dhomh.

13 Thug iad chum nam Phairiseach esan a bha roimhe dall.

14 Agus b'i an t-sàbaid a bha ann an uair a rinn Iosa a' chriadh, agus a dh'fhosgail e 'shùilean.

15 An sin a rìs dh'fheòraich na Phairisich dheth mar an ceudna cionnus a fhuair e a radharc. Agus thubhairt esan riu, Chuir e criadh air mo shùilibh, agus dh'ionn-laid mi, agus tha mi a' faicinn.

16 Uime sin thubhairt cuid do na Phairisich, Cha-n 'eil an duine so o Dhia, do bhrìgh

nach 'eil e gleidheadh na sàbaid. Thubhairt cuid eile, Cionnus a dh'fheudas duine a ta 'n a pheacach, an leithide so do mhìorbhuilibh a dheanamh? Agus bha eas-aonachd 'n am measg.

17 Thubhairt iad a rìs ris an duine dhall, Ciod a ta thu-sa ag ràdh uime, a thaobh gu'n d'fhosgail e do shùilean? Agus thubhairt esan, is fàidh e.

18 Ach cha do chreid na h-Iudhaich m'a thimchioll, gu'n robh e dall, agus gu'n d'fhuair e a radharc, gus an do ghairm iad pàrantan an ti a fhuair a radharc.

19 Agus dh'fhiosraich iad dhiubh, ag ràdh, An e so bhur macsa, a ta sibh a gràdh a rugadh dall? cionnus ma seadh a ta e nis a' faicinn?

20 Fhreagair a phàrantan iad agus thubhairt iad, Tha fhios againn gur e so ar mac, agus gu'n do rugadh dall e:

21 Ach cionnus a ta e nis a' faicinn, cha-n 'eil fhios againn; no cò a dh'fhosgail a shùilean, cha-n aithne dhuinn: tha e féin air teachd gu aois, feòraichibh dheth, labhraidh e air a shon féin.

22 Thubhairt a phàrantan na briathra so, a chionn gu robh eagal nan Iudhach orra; oir shuidhich na h-Iudhaich a cheana eatorra féin, Nan aid-icheadh duine sam bith gu'm b'esan Criosd, gu'n rachadh a chur as an t-sionagog.

23 Air an aobhar sin thu-

bhairt a phàranta, Tha e air teachd gu aois, fèdraichibh dheth féin.

24 Air an aobhar sin ghairm iad an dara uair an duine a bha dall, agus thubhairt iad ris, Thoir glòir do Dhia : tha fhios againne gur peacach an duine so.

25 An sin fhreagair esan agus thubhairt e, Am peacach e cha-n aithne dhomh : air aon ni tha fhios agam, air dhomh bhi dall, gu bheil mi nis a' faicinn.

26 Ach thubhairt iad ris a rìs, Ciod a rinn e dhuit ? cionnus a dh'fhosgail e do shùilean ?

27 Fhreagair e iad, Dh'innis mi dhuibh a cheana, agus cha d'éisd sibh ; c'ar son a b'àill leibh a chluinntinn a rìs ? am bheil a' mhiann oirbhse bhi 'n ur deisciobuil aige mar an ceudna ?

28 An sin chàin iad e, agus thubhairt iad, Is tusa a dheisciobul ; ach is sinne deisciobuil Mhaois.

29 Tha fhios againn gu'n do labhair Dia ri Maois : ach mu thimchioll an fhir so, cha-n 'eil fhios againn cia as da.

30 Fhreagair an duine agus thubhairt e riu, An so tha ni iongantach, nach 'eil fhios agaibh cia as da, agus gu'n d'fhosgail e mo shùilean ;

31 Ach a ta fhios againn nach éisd Dia ri peacaich : ach ma ta neach air bith 'n a fhear-aoraidh do Dhia, agus a' deanamh a thoile, ris-san éisdidh e.

32 O thoiseach an t-saoghail cha chualas gu'n d'fhosgail aon neach sùilean duine a rugadh dall.

33 Mur biodh an duine so o Dhia, cha b'urrainn e ni sam bith a dheanamh.

34 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Rugadh thusa uile ann am peacaibh, agus am bheil thu 'g ar teagasg-ne ? agus thilg iad a mach e.

35 Chual Iosa gu'n do thilg iad a mach e ; agus air dha fhaotainn, thubhairt e ris, Am bheil thu creidsinn ann am Mac Dhé ?

36 Fhreagair esan agus thubhairt e, Cò e, a Thighearn, chum gu'n creid mi ann ?

37 Agus thubhairt Iosa ris, Chunnaic thu araon e, agus an ti a ta labhairt riut, is esan e.

38 Agus thubhairt esan, Tha mi creidsinn, a Thighearn, Agus rinn e aoradh dha.

39 Agus thubhairt Iosa, Is ann chum breitheanais a thàinig mise chum an t-saoghail so, chum iadsan nach 'eil a' faicinn, gu'm faiceadh iad ; agus gu'm biodh iadsan a ta faicinn, air an deanamh dall.

40 Agus chuala *cuid* do na Phairisich, bha maille ris na nithe so, agus thubhairt iad ris, Am bheil sinne dall mar an ceudna ?

41 Thubhairt Iosa riu, Nam bitheadh sibh dall, cha bhiodh peacadh agaibh : ach a nis a ta sibh 'ag ràdh, Is léir dhuinn ; uime sin tha bhur peacadh a' fantuinn.

CAIB X.

GU deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti nach téid a stigh troimh an dorus do chrò nan caorach, ach a théid suas air sheòl eile, is gaduiche agus fear-reubainn esan.

2 Ach an ti a théid a steach air an dorus, is esan buachaill nan caorach.

3 Dhasan fosglaidh an dors-air; agus éisdidh na caoraich r'a ghuth: agus gairmidh e a chaoraich féin air an ainm, agus treòraichidh e mach iad.

4 Agus an uair a chuireas e mach a chaoraich féin, imichidh e rompa, agus leanaidh na caoraich e: oir is aithne dhoibh a ghuth.

5 Agus cha lean iad coigreach, ach teichidh iad uaith, do bhrìgh nach aithne dhoibh guth choigreach.

6 An cosamhlachd so labhair Iosa riu: ach cha do thuig iadsan ciod iad na nithe a labhair e riu.

7 An sin thubhairt Iosa riu a rìs, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gur mise dorus nan caorach.

8 Iadsan uile a thàinig romhamsa, is gaduichean agus luchd-reubainn iad: ach cha d'éisd na caoraich riu.

9 Is mise an dorus: ma théid neach air bith steach tromham-sa, tèarnar e, agus théid e steach agus a mach, agus gheibh e ionaltradh.

10 Cha tig an gaduiche ach a ghoid, agus a mharbhadh, a-

gus a mhilleadh: thàinig mise chum gu'm biodh beatha aca, agus gu'm biodh i aca nìs pailte.

11 Is mise am buachaill maith: leigidh am buachaill maith 'anam sìos air son nan caorach.

12 Ach am fear-tuarasdail, agus an ti nach e am buachaill, agus nach leis féin na caoraich, chi e am madadh-alluidh a' teachd, agus fàgaidh e na caoraich, agus teichidh e: agus glacaidh am madadh-alluidh iad, agus sgapaidh e na caoraich.

13 Ach teichidh am fear-tuarasdail, a chionn gur fear-tuarasdail e, agus nach 'eil suim aige do na caoraich.

14 Is mise am buachaill maith, agus is aithne dhomh mo *chaoraich* féin, agus aithnichear le m' *chaoraich* féin mi.

15 Mar is aithne do'n Athair mise, mar sin is aithne dhomhsa an t-Athair: agus a ta mi leigeadh m'anama sìos air son nan caorach.

16 Agus a ta caoraich eile agam, nach 'eil do'n chrò so: is éigin domh iad sin mar an ceudna 'thoirt a *stigh*, agus éisdidh iad ri m' ghuth; agus bithidh aon treud ann, agus aon bhuachaill.

17 Air an aobhar so is ionmhuinn leis an Athair mise, air son gu'n leig mi sìos m'anam, chum gu'n glac mi e a ris.

18 Cha-n 'eil neach air bith 'g a thoirt uam, ach a ta mi

'g a leigeadh sìos uam féin : tha cumhachd agam a leigeadh sìos, agus tha cumhachd agam a ghlacadh a rìs. An àithne so fhuair mi o m' Athair.

19 Air an aobhar sin dh'éirich eas-aonachd a rìs am measg nan Iudhach air son nam briathra so.

20 Agus thubhairt mòran diubh, Tha deamhan aige, agus tha e air bhoile ; c'ar son a tha sibh ag éisdeachd ris ?

21 Thubhairt cuid eile, Cha-n iad so briathra duine anns am bheil deamhan ; am bheil deamhan comasach air sùilean nan dall fhosgladh ?

22 Agus bha féill-chuimhne an ath-choisreagaidh ann an Ierusalem, agus b'e an geamhradh a bha ann.

23 Agus bha Iosa a' sràid-meachd san teampull ann an sgàth-thigh Sholaimh.

24 An sin chruinnich na h-Iudhaich m'a thimchioll, agus thubhairt iad ris, Cia fhad a chumas tu ar n-anama an amharus ? ma's tu Criosd, innis dhuinn gu follaiseach.

25 Fhreagair Iosa iad, Dh'innis mi dhuibh, agus cha do chreid sibh : na h-oibre a ta mi 'deanamh an ainm m' Athair, tha iad sin a' toirt fianuis mu m' thimchioll.

26 Ach cha-n 'eil sibhse a' creidsinn ; oir cha-n ann do m' chaoraich sibh, mar thubhairt mi ribh.

27 Tha mo chaoraich-sa ag éisdeachd ri m' ghuth, agus is

aithne dhomh iad, agus leanaidh iad mi :

28 Agus bheir mi a' bheatha mhaireannach dhoibh ; agus cha sgriosar iad am feasd, ni mò a spìonas neach air bith as mo làimh iad.

29 M' Athair a thug dhomh-sa *iad*, is mò e na na h-uile ; agus cha-n urrainn neach air bith *an* spionadh á làimh m' Athar.

30 Mise agus an t-Athair, is aon sinn.

31 Uime sin thog na h-Iudhaich clachan a rìs chum a chlachadh.

32 Fhreagair Iosa iad, Nochd mi dhuibh mòran do oibribh maithe o m' Athair ; cia do na h-oibribh sin air son am bheil sibh ga m' chlachadh ?

33 Fhreagair na h-Iudhaich e, ag ràdh, Air son oibre maithe cha-n 'eil sinn ga d' chlachadh ; ach air son toibheim, agus air son, air bhi dhuitse a'd' dhuine, gu bheil thu deanamh Dé dhiot féin.

34 Fhreagair Iosa iad, Nach eil e sgrìobhta ann bhur lagha, Thubhairt mi, Is dée sibh ?

35 Ma thubhairt e dée riu-san, dh'ionnsuidh an robh focal Dé, agus nach feudar an sgriobtuir a bhriseadh ;

36 An abair sibh ris-san, a naomhaich an t-Athair, agus a chuir e chum an t-saoghail, Tha thu a' labhairt toibheim : air son gu'n dubhairt mi, Is mi Mac Dhé ?

37 Mur dean mi oibre m' Athar, na creidibh mi.

38 Ach ma ni, ged nach creid sibh mise, creidibh na h-oibre, chum gu'm bi fios agaibh, agus gu'n creid sibh gu bheil an t-Athair annamsa, agus mise annsan.

39 Uime sin dh'iarr iad a rìs a ghlacadh: ach chaidh e as an làimh.

40 Agus chaidh e rìs do'n taobh thall do Iordan, do'n ionad anns an robh Eoin air tùs ri baisteadh; agus rinn e còmhnuidh 'an sin.

41 Agus thàinig mòran d'a ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha d' rinn Eoin aon mhlorbhuil: ach bha na h-uile nithe thubhairt Eoin mu'n duine so fìor.

42 Agus chreid mòran 's an àit sin air.

CAIB. XI.

ANIS bha duine àraidh gu tinn, d'am *B'ainm* Lasarus o Bhetani, baile Mhuire agus Mharta a ceathar.

2 (B'i Mhuire sin a dh'ung an Tighearn le oladh luachmhoir, agus a thiormaich a chosan le a folt, aig an robh a bràthair Lasarus gu tinn.)

3 Uime sin chuir a pheathraiche fios d'a ionnsuidh, ag ràdh, A Tighearn, feuch, tha'n ti a's ionmhuinn leat tinn.

4 'N uair a chual Iosa so, thubhairt e, Cha-n 'eil an tinn-eas so chum bàis, ach a chum glòire Dhé, chum gu'm bi Mac Dhé air a ghlorachadh d'a thaobh.

5 A nis b'ionmhuinn le Iosa Marta, agus a piuthar, agus Lasarus.

6 Uime sin an uair a chual e gu'n robh esan tinn, dh'fhan e fathast dà là anns an ionad an robh e.

7 'N a dhéigh sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Rachamaid a rìs do Iudea.

8 Thubhairt a dheisciobuil ris, A Mhaighstir, a nis dh'iarr na h-Iudhaich do chlachadh; agus am bheil thu dol a rìs an sin?

9 Fhreagair Iosa, Nach 'eil dà uair dheug san là? Ma dh'imicheas duine anns an là, cha tuislich e, oir tha e faicinn soluis an t-saoghail so:

10 Ach ma dh'imicheas duine anns an oidhche, tuislichidh e, do bhrìgh nach 'eil an solus ann.

11 Na nithe so labhair e: agus 'n a dhéigh sin thubhairt e riu, Tha ar caraaid Lasarus 'n a chodal; ach a ta mise a' dol chum gu'n dùisg mi as a chodal e.

12 An sin thubhairt a dheisciobuil, A Tighearn, ma tha e 'n a chodal, bithidh e slàn.

13 Gidheadh labhair Iosa m'a bhàs: ach shaoil iadsan gu'n do labhair e mu thimchioll fois codail.

14 An sin thubhairt Iosa riu gu soilleir, Fhuair Lasarus bàs:

15 Agus a ta mi subhach air bhur sonsa nach robh mi an sin, chum gu'n creid sibh; ach rachamaid d'a ionnsuidh.

16 An sin thubhairt Tomas,

ris an abrar Didimus, r'a cho-dheiscioblubh, Rachamaid-ne mar an ceudna, chum gu'm faigh sinn bàs maille ris.

17 An sin an uair a thàinig Iosa, fhuair se e an déigh dha bhi cheana ceithir làithean's an uaigh.

18 (A nis bha Betani fagus do Ierusalem, mu thimchioll cùig stàide deug uaith).

19 Agus thàinig mòran do na h-Iudhaich chum Mharta agus Mhuire, gu comhfhurtachd a thoirt doibh a thaobh am bràthar.

20 An sin an uair a chuala Marta gu'n robh Iosa a' teachd, chaidh i 'n a chòdhail: ach shuidh Muire 's an tigh.

21 An sin thubhairt Marta ri Iosa, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha-n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

22 Ach a ta fhios agam a nis féin, ge b'e air bith nithe a dh'iarras tu air Dia gu'n toir Dia dhuit *iad*.

23 Thubhairt Iosa rithe, Eiridh do bhràthair a rìs.

24 Thubhairt Marta ris, Tha fhios agam gun éirich e a rìs 's an aiseirigh air an là dheireannach.

25 Thubhairt Iosa rithe, Is mise an aiseirigh, agus a' bheatha: an ti a chreideas annam-sa, ged gheibheadh e bàs, bithidh e beò:

26 Agus ge b'e neach a ta beò, agus a' creidsinn annam-sa, cha-n fhaigh e bàs am feasd. Am bheil thu creidsinn so?

27 Thubhairt i ris, Tha, a Thighearn: tha mi 'creidsinn gur tusa Criosd, Mac Dhé, a bha gu teachd chum an t-saoghail.

28 Agus air dhi na nithe so ràdh, dh' fhalbh i, agus ghairm i a piuthar Muire an uaignidheas, ag ràdh, Thàinig am Maighstir, agus tha e ga d' ghairm.

29 'N uair a chual ise *sin*, dh'éirich i gu grad, agus thàinig i d'a ionnsuidh.

30 A nis cha robh Iosa fathast air teachd do'n bhaile, ach bha e anns an àit an do choinnich Marta e.

31 An sin na h-Iudhaich a bha maille rithe san tigh, agus a' toirt comhfhurtachd dhi, 'n uair a chunnaic iad Muire gu'n d'éirich i gu gràd, agus gu'n deachaidh i mach, lean iad i, ag ràdh, Tha i dol chum na h-uaigne, a chaoin-eadh an sin.

32 An sin an uair a thàinig Muire do'n àit an robh Iosa, agus a chunnaic i e, thuit i aig a chosaibh, ag ràdh ris, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha-n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

33 Uime sin an uair a chunnaic Iosa i a' gul, agus na h-Iudhaich a thàinig maille rithe a' gul mar an ceudna, rinn e osna 'n a spiorad, agus chuir se e féin fo àmhghar.

34 Agus thubhairt e, C'àit an do chuir sibh e? Thubhairt iad ris, A Thighearn, thig agus faic.

35 Ghuil Iosa.

36 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Feuch cionnus a ghràdhaich se e!

37 Agus thubhairt cuid diubh, Nach feudadh an duine so a dh'fhosgail sùilean an doill, a thoirt fa'near nach faigheadh eadhon am fear so bàs?

38 Uime sin thàinig Iosa, ag osnaich a ris ann féin, chum na h-uaighe. Agus b' uaimh i, agus bha clach air a cur oirre.

39 Thubhairt Iosa, Togaibh a' chlach. Thubhairt Marta, piuthar an duine mhairbh, ris, A Thighearn, tha nis droch bholadh dheth; oir is e so an ceathramh là.

40 Thubhairt 'Iosa rithe, Nach dubhairt mi riut, Ma chreideas tu, gu'm faic thu glòir Dhé?

41 An sin thog iad a' chlach (*o'n ait anns an robh an duine marbh air a chur.*) Agus thog Iosa suas a shùilean, agus thubhairt e, Athair, tha mi 'toirt buidheachais duit gu'n d'éisd thu rium.

42 Agus bha fhios agam gu bheil thu ag éisdeachd rium a ghnàth: ach thubhairt mi e air son an t-sluaigh a tha 'n an seasamh mu m' thimchioll, chum gu'n creid iad gu'n do chuir thusa uait mi.

43 Agus an uair a labhair e na nithe so, ghlaodh e le guth mèr, A Lasarus, thig a mach.

44 Agus thàinig esan a bha marbh a mach, agus a chosan

agus a làmhnan ceangailte leis an eudach mhairbh: agus bha 'aghaidh ceangailte mu'n cuairt le neapaicin. Thubhairt Iosa riu, Fuasglaihb e, agus leigibh leis imeachd.

45 An sin chreid mòran do na h-Iudhaich ann, a thàinig chum Mhuire, agus a chunn-aic na nithe a rinn Iosa.

46 Ach dh'fhalbh cuid diubh chum nam Phairiseach, agus dh'innis iad dhoibh na nithe a rinn Iosa.

47 An sin chruinnich na h-àrd-shagairt agus na Phairisich comhairle, agus thubhairt iad, Ciod a tha sinn a' dean-amh? oir a ta an duine so deanamh mòrain mhìorbhuile.

48 Ma leigeas sinn leis air an dòigh so, creididh na h-uile dhaoine ann; agus thig na Romhanaich, agus sgriosaidh iad ar n-àit, agus ar cinneach.

49 An sin thubhairt fear àraidh dhiubh *d' am b' ainm Caiaphas*, air dha bhi 'n a àrd-shagart air a' bhliadhna sin, riu, Cha-n aithne dhuibh ni sam bith.

50 Ni mò tha sibh a' toirt fa'near gur iomchuidh dhuinne gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluaigh, agus nach biodh an cinneach uile air a sgrios.

51 Ach cha b'ann uaith féin a labhair e so: ach air dha bhi 'n a àrd-shagart air a' bhliadhna sin, rinn e fàidheadaireachd gu'm faigheadh Iosa bàs air son a' chinnich sin;

52 Agus cha-n ann air son

a' chinnich sin a mhàin, ach a chum mar an ceudna gu'n cruinnicheadh e an ceann a chéile 'n an aon clann Dhé a bha air an sgapadh.

53 Uime sin o'n là sin a mach, chuir iad an comhairle r'a chéile chum esan a chur gu bàs.

54 Air an aobhar sin cha d'imich Iosa ni's mò gu follaiseach am measg nan Iudhaich; ach chaidh e as a sin do dhùthaich làimh ris an fhasach, gu baile ris an abrar Ephraim, agus an sin ghabh e còmhnuidh maille r'a dheisciobluihbh.

55 Agus bha càisg nan Iudhaich am fagus: agus chaidh mòran suas as an dùthaich do Ierusalem roimh an chàisg, chum iad féin a ghlanadh.

56 An sin dh'iarr iad Iosa, agus labhair iad r'a chéile 'n an seasamh san teampull, Ciod bhur barail-sa? an e nach tig e chum na féille?

57 A nis bha araon na h-àrd-shagairt agus na Phairisich air toirt àithne, nam biodh fhios aig neach air bith c'àit an robh e, gu'n innseadh se e, chum gu'n glacadh iad e.

CAIB. XII.

AN sin thàinig Iosa, se làithean roimh an chàisg, gu Betani, far an robh Lasarus a bha marbh, neach a thog esan o na marbhaibh.

2 Uime sin rinn iad suipeir dha an sin; agus bha Marta a' frithealadh: ach bha Lasa-

rus 'n a aon diubhsan a shuidh air bord maille ris.

3 An sin ghabh Muire pund do oladh spicnaird ro luachmhoir, agus dh'ung i cosan Iosa, agus thiormaich i a chos-an le a folt: agus lionadh an tigh le faile chùbhraidh na h-oladh.

4 An sin thubhairt aon d'a dheisciobluihbh, Iudas Iscariot, *mac Shimoin*, a bha gu esan a bhrath,

5 C'ar son nach do reiceadh an oladh so air son tri cheud peghinn, agus nach d'thugadh do na bochdaibh e?

6 Thubhairt e so, cha b'ann a chionn gu'n robh suim aige do na bochdaibh; ach a chionn gu'm bu ghaduiche e, agus gu'n robh an sporan aige, agus gu'n do ghiùlain e na nithe a chuireadh ann.

7 An sin thubhairt Iosa, Leig leatha: fa chomhair là m' adhlaic ghléidh i so.

8 Oir tha na bochdan a ghnàth agaibh maille ribh, ach cha-n'eil mise agaibh a ghnàth.

9 Agus bha fhios aig sluagh mòr do na h-Iudhaich gu'n robh e 'an sin: agus thàinig iad, cha-n ann a mhàin air son Iosa, ach a chum gu'm faic-eadh iad mar an ceudna Lasarus, a thog esan o na marbhaibh.

10 Ach ghabh na h-àrd-shagairt comhairle, chum Lasarus mar an ceudna a mharbhadh:

11 Do bhrìgh air a shon-san gu'n d'imich mòran do

na h-Iudhaich, agus gu'n do chreid iad ann an Iosa.

12 Air an là màireach, air cluinntinn do mhòr-shluagh a thàinig chum na féille, gu'n robh Iosa a' teachd gu Ierusalem,

13 Ghlac iad geuga pailme, agus chaidh iad a mach 'n a chòdhail, agus ghlaodh iad, Hosanna, beannaichte gu robh Rìgh Israeil a tha teachd ann an ainm an Tighearn !

14 Agus air do Iosa asal òg fhaotainn, shuidh e air ; a réir mar a ta e sgrìobhta,

15 Na biodh eagal ort, a nighean Shìoin : feuch, a ta do Rìgh a' teachd, 'n a shuidhe air loth asail.

16 Cha do thuig a dheisciobuil na nithe so air tùs : ach an uair a ghlòraicheadh Iosa, an sin chuimhnich iad gu'n robh na nithe so sgrìobhta uime, agus gu'n d'rinn iad na nithe so dha.

17 Uime sin rinn an sluagh a bha maille ris fianuis, gu'n do ghairm e Lasarus as an uaigh, agus gu'n do thog e o na marbhaibh e.

18 Air an aobhar sin mar an ceudna choinnich an sluagh e, do bhrìgh gu'n cual iad gu'n d'rinn e am mìorbhuil so.

19 Thubhairt na Phairisich uime sin eatorra féin, Am faic sibh nach 'eil sibh a' buadhachadh bheag sam bith ? feuch, tha'n saoghal air dol 'n a dhéigh.

20 Agus bha Greugaich àraidh am measg na muinntir

a chaidh suas chum aoraidh a dheanamh aig an fhéill :

21 Air an aobhar sin thàinig iadsan gu Philip, a bha o Bhetsaida Ghalile, agus dh'iarr iad air, ag ràdh, A Thighearn, bu mhiann leinn Iosa fhaicinn.

22 Thàinig Philip agus dh'innis e do Aindreas ; agus a ris dh'innis Aindreas agus Philip do Iosa.

23 Agus fhreagair Iosa iad, ag ràdh, Thàinig an uair, chum gu'm biodh Mac an duine air a ghlòrachadh.

24 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Mur faigh an gràinne cruithneachd a thuiteas anns an talamh bàs, fanaidh e 'n a aonar : ach ma gheibh e bàs, bheir e toradh mòr uath.

25 Esan a ghràdhaicheas 'anam, caillidh se e ; agus esan a dh'fhuathaicheas 'anam anns an t-saoghal so, gleidhidh se e chum na beatha mair-eannaich

26 Ma ni neach air bith seirbhis dhomhsa, leanadh e mi ; agus ge b'e àit am bi mise, an sin bithidh mo sheirbhiseach mar an ceudna : ma ni neach seirbhis dhomhsa bheir m'Athair urram dha.

27 A nis tha m'anam fo àmhghar ; agus ciod a their mi ? Athair, saor mi o'n uair so : ach is ann air a shon so a thàinig mi chum na h-uaire so.

28 Athair, glòraich t'ainm. An sin thàinig guth o nèamh, ag radh, Ghlòraich mi araon e, agus glòraichidh mi ris e.

29 Uime sin thubhairt an sluagh a sheas a làthair, agus a chuala so, Gu'n robh tairneanach ann: thubhairt cuid eile, Labhair aingeal ris.

30 Fhreagair Iosa agus thubhairt e, Cha-n ann air mo shonsa thàinig an guth so, ach air bhur sonsa.

31 A nis tha breitheanas an t-saoghail so ann: a nis tilgear uachdaran an t-saoghail so mach.

32 Agus mise, ma thogar suas o'n talamh mi, tairngidh mi na h-uile dhaoine a m' ionnsuidh.

33 (Ach thubhairt e so, a' ciallachadh ciod a' ghnè bàis a gheibheadh e.)

34 Fhreagair an sluagh e, Chuala sinne as an lagh, gu'm fan Criosd gu siorruidh: agus cionnus a ta thusa ag ràdh, Gur éigin do Mhac an duine bhi air a thogail suas? cò e Mac an duine so?

35 An sin thubhairt Iosa riu, Fathast rè tamuill bhigh tha'n solus maille ribh: gluaisibh am feadh 's a ta an solus agaibh, chum nach beir an dorchadas oirbh: oir an ti a ta ag imeachd 's an dorchadas, cha-n aithne dha c'ait am bheil e dol.

36 Am feadh as a ta'n solus agaibh, creidibh 's an t-solus, chum gu'm bi sibh 'n ur cloinn do'n t-solus. Labhair Iosa na nithe so, agus dh'fhalbh e, agus dh'fholaich se e féin uatha.

37 Ach ge do rinn e a choimhlion so do mìorbhuil-

ibh 'n an làthair, cha do chreid iad ann:

38 Chum gu'm biodh briathran an fhàidh Esaiais air an coimhlionadh, a thubhairt e, A Thighearn, cò a chreid ar n-aithris-ne? agus cò dha a dh'fhoillsicheadh gairdean an Tighearna?

39 Air an aobhar so cha robh e'n comas doibh creidsinn, do bhrìgh gu'n dubhairt Esaiais a rìs,

40 Dhall e an sùilean, agus chruaidhich e an cridhe, chum nach faiceadh iad le'n sùilibh, agus nach tuigeadh iad le'n cridhe, agus nach pilleadh iad, agus gu'n slànuichinn iad.

41 Thubhairt Esaiais na nithe so, 'n uair a chunnaic e a ghlòir-san, agus a labhair e uime.

42 Gidheadh chreid mòran do na h-Uachdaranaibh féin ann: ach air son nam Phairiseach cha d'aidich iad e, air eagal gu'n cuirte mach as an t-sionagog iad.

43 Oir b'annsa leo glòir dhaoine na glòir Dhé.

44 Agus ghlaodh Iosa, agus thubhairt e, An ti a ta creidsinn annamsa cha-n ann annamsa tha e creidsinn, ach anns an ti a chuir uaith mi.

45 Agus an ti a tha ga m' fhaicinn-sa, tha e 'fhaicinn an ti a chuir uaith mi.

46 Thàinig mi a'm' sholus chum an t-saoghail, chum ge b'e chreideas annam, nach fanadh e 'an dorchadas.

47 Agus ma chluinneas

neach air bith mo bhriathran-sa agus nach creid e, cha-n 'eil mise 'g a dhìteadh : oir cha d'thàinig mi a dhìteadh an t-saoghail, ach a shaoradh an t-saoghail.

48 An ti a tha cur cùil riumsa, agus nach 'eil a' gabhail ri m' bhriathraibh, tha aige neach a bheir breth air : am focal a labhair mi, bheir e sin breth air san là dheireannach.

49 Oir cha do labhair mi uam féin ; ach an t-Athair a chur uaith mi, thug e àithne dhomh, ciod a theirinn, agus ciod a labhrainn.

50 Agus a ta fhios agam gur beatha mhaireannach 'aithne-san : air an aobhair sin na nithe tha mi a' labhairt, mar thubhairt an t-Athair rium, mar sin a ta mi a' labhairt.

CAIB. XIII.

ANIS roimh fhéill na càisge, air do Iosa fios a bli aige gu'n robh 'uair air teachd, anns an rachadh e as an t-saoghal so chum an Athar, air dha a mhuinntir féin a bha annsan t-saoghal a ghràdhachadh, ghràdhaich e gu' crìch iad.

2 Agus an uair a bha 'n t-suipeir thairis, (air do'n diabhul a nis a chur an cridhe Iudais Iscarioit, *mhic* Shimoin, esan a bhrath,)

3 Air aithneachadh do Iosa gu'n d'thug an t-Athair na h-uile nithe 'n a làmbaibh, agus gur ann o Dhia a thàinig e,

agus gur ann a dh'ionnsuidh Dhé a bha e dol ;

4 Dh'éirich e o 'shuipeir, agus chuir e dheth 'fhalluin, agus ghlac e làmh-anart, agus cheangail e uime e.

5 'N a dhéigh sin, thaom e uisge ann an soitheach-ionnlaid, agus thòisich e air cosan nan deisciobul ionnlad, agus an tiormachadh leis an làmh-anart a bha ceangailte uime.

6 An sin thàinig e gu Simon Peadar : agus thubhairt esan ris, A Thighearn, am bheil thusa ag ionnlad mo chosan-sa ?

7 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, An ni so a ta mi deanamh cha-n aithne dhuitse a nis ; ach bithidh fios agad air an déigh so.

8 Thubhairt Peadar ris, Cha nigh thu mo chosan-sa gu bràth. Fhreagair Iosa e, Mur nigh mi thu, cha-n 'eil cuid agad maille rium.

9 Thubhairt Simon Peadar ris, A Thighearn, cha-n iad mo chosan a mhàin, ach mar an ceudna mo làmhan agus mo cheann.

10 Thubhairt Iosa ris, An ti a ta air ionnlad, cha-n 'eil feum aige ach a chosan ionnlad, ach tha e gu h-ìomlan glan : agus a ta sibhse glan, ach cha-n 'eil sibh uile glan.

11 Oir bha fhios aige cò a bhrathadh e ; uime sin thubhairt e, Cha-n 'eil sibh uile glan.

12 An sin, an déigh dha an cosan ionnlad, agus 'fhall-

uinn a ghabhail *d'a ionnsuidh*, shuidh e a ris, agus thubhairt e riu, Am bheil fhios agaibh ciod a rinn mi dhuibh?

13 Tha sibh a' gairm Maighstir, agus Tighearn dhiomsa: agus tha sibh ag ràdh gu maith; oir is mi *sin*.

14 Uime sin ma dh'ionnlaid mise, bhur Tighearn agus bhur Maighstir, bhur cosan-sa, is còir dhuibh-sa mar an ceudna cosan a chéile ionnlad.

15 Oir thug mi eisempleir dhuibh, chum mar a rinn mise dhuibh, gu'n deanadh sibhse mar an ceudna.

16 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Cha mhò an t-òglach na 'mhaighstir agus cha mhò an teachdair na 'n ti a chuir uaith e.

17 Ma's aithne dhuibh na nithe so, is beannaichte sibh ma ni sibh iad.

18 Cha-n 'eil mi 'labhairt oirbh uile: is aithne dhomh cò a thagh mi: ach is éigin an sgriobtuir a choimhlionadh, An ti a ta 'g itheadh arain maille rium, thog e a shàil a'm' aghaidh.

19 A nis a ta mi ag ràdh so ribh mun tig e gu crìch, chum, 'n uair a tharlas e, gu'n creid sibh gur mise e.

20 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, an ti a ghabhas ri neach sam bith a chuireas mise uam, gabhaidh e riumsa; agus an ti a ghabhas riumsa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.

21 Air do Iosa na nithe so

ràdh, bha e fo thrioblaid 'n a spiorad, agus rinn e fianuis, agus thubhairt e, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'm brath aon agaibh mise.

22 An sin dh'amhaire na deisciobuil air a chéile, fo amharus co uime a labhair e.

23 A nis bha aon d'a dheisciobluibh, 'n a luidhe an uchd Iosa, neach a b'ionmhuinn le Iosa.

24 Air an aobhar sin sméid Simon Peadar aisans, gu'm feòraicheadh e co uime a labhair e.

25 An sin air dhasan aomadh ri uchd Iosa, thubhairt e ris, A Thighearn cò e?

26 Fhreagair Iosa, Is e an ti sin e, d'an toir mise an greim, an déigh dhomh a thumadh. Agus an uair a thum e an greim, thug se e do Iudas Iscariot, *mac Shimoin*.

27 Agus an sin an déigh a' ghreama, chaidh Satan a steach ann-san. An sin thubhairt Iosa ris, An ni a ta thu a' deanamh, dean gu grad e.

28 A nis cha do thuig aon diubhsan a bha 'n an suidhe air a' bhord c'ar son a thubhairt e so ris.

29 Oir shaoil cuid diubh, do bhrìgh gu'n robh an sporan aig Iudas, gu'n dubhairt Iosa ris, Ceannaich *na nithe* a ta dh'uireasbhuidh oirnn chum na féille; no gu'n tugadh e ni-éigin do na bochdaibh.

30 An sin an déigh dhasan an greim a ghabhail, chaidh e

mach air ball; agus bha'n oidhche ann.

31 Uime sin, 'n uair a chaidh esan a mach, thubhairt Iosa, A nis a ta Mac an duine air a ghlòrachadh, agus tha Dia air a ghlòrachadh ann.

32 Ma tha Dia air a ghlòrachadh ann, glòraichidh Dia esan mar an ceudna ann féin, agus air ball glòraichidh se e.

33 A chlann bheag, fathast ùine bheag tha mise maille ribh. Iarraidh sibh mi: agus mar a thubhairt mi ris na h-Iudhaich, Do'n àit an téid mise cha-n 'eil e'n comas duibhse teachd; mar sin a ta mi ag ràdh ribhse nis.

34 Aithne nuadh tha mi toirt dhuibh, Gu'n gràdhaich sibh a chéile; mar a ghràdhaich mise sibhse, gu'n gràdhaich sibh féin a chéile mar an ceudna.

35 Le so aithnichidh na h-uile dhaoine gur sibh mo dheisciobuil-sa, ma bhios gràdh agaibh féin d'a chéile.

36 Thubhairt Simon Peadar ris, A Thighearn, c'àit an d' théid thu? Fhreagair Iosa e, Do'n àit 'an téid mi, cha-n urrainn thusa nis mo leantuinn; gidheadh leanaidh tu mi 'n a dhéigh so.

37 Thubhairt Peadar ris, a Thighearn, c'ar son nach urrainn mi do leantuinn a nis? Leigidh mi sìos m'anam air do shon.

38 Fhreagair Iosa e, An leig thu t'anam sìos air mo

shonsa? Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, Nach goir an coileach, gus an àicheadh thu mi trì uairean.

CAIB. XIV

NA biodh bhur cridhe fo thrioblaid: tha sibh a creidsinn ann an Dia, creidibh annamsa mar an ceudna.

2 Ann an tigh m'Atharsa tha iomadh àite-còmhnuidh: mur biodh *e mar sin*, dh'inn-sinn-sa dhuibh. Tha mi 'dol a dh'ulluchadh àite dhuibh.

3 Agus ma théid mi agus gu'n ulluich mi àit dhuibh, thig mi ris, agus gabhaidh mi sibh a m' ionnsuidh féin; chum far am bheil mise, gu'm bi sibhse mar an ceudna.

4 Agus is aithne dhuibh c'àit am bheil mi dol, agus is aithne dhuibh an t-slighe.

5 Thubhairt Tomas ris, A Thighearn cha-n 'eil fhios againn c'àit am bheil thu dol; agus cionnus a dh'fheudas eòlas na slighe bhi againn?

6 Thubhairt Iosa ris, Is mise an t-slighe, agus an fhèrinn, agus a' bheatha: cha tig aon neach chum an Athar ach tromham-sa.

7 Nam b'aithne dhuibh mise, b'aithne dhuibh m'Athair mar an ceudna: agus á so suas is aithne dhuibh e, agus chunn-aic sibh e.

8 Thubhairt Philip ris, A Thighearn foillsich an t-Athair dhuinne, agus is leoir leinn e.

9 Thubhairt Iosa ris, Am bheil mise ùine co fhada maille ribh, agus nach aithne dhuit fathast mi, Philip? an ti a chunnaic mise, chunnaic e 'n t-Athair; agus cionnus a ta thu ag ràdh, Foillsich an t-Athair dhuinn?

10 Nach 'eil thu 'creidsinn gu bheil mise anns an Athair, agus an t-Athair annam-sa? na briathran a ta mi labhairt ribh, cha-n ann uam féin a ta mi 'g an labhairt: ach an t-Athair, a ta gabhail còmh-nuidh annam-sa, tha esan a' deanamh nan oibre.

11 Creidibh mise gu *bheil* mi anns an Athair, agus an t-Athair annam-sa; no, creidibh mi air son nan oibre féin.

12 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti a chreideas annamsa, na h-oibre a ta mise a' deanamh, ni esan mar an ceudna; agus ni e *oibre* a's mò na iad so, do bhrìgh gu bheil mise dol chum m'Athar.

13 Agus ge b'e ni a dh'iarras sibh a'm' ainm-sa, ni mise sin: chum gu'm bi an t-Athair air a ghlòrachadh anns a' Mhac.

14 Ma dh'iarras sibh ni air bith a'm' ainm-sa, ni mise e.

15 Ma's toigh leibh mise, coimhidibh m'àitheantan:

16 Agus guidhidh mise an t-Athair, agus bheir e dhuibh Comhfhurtair eile, chum gu fan e maille ribh gu bràth;

17 Spiorad na firinn; neach nach urrainn an saoghal a

ghabhail, do bhrìgh nach 'eil e 'g a fhaicinn, agus nach aithne dha e: ach is aithne dhuibhse e, oir tha e fantuinn maille ribh, agus bithidh e annaibh.

18 Cha-n fhàg mi sibh 'n ur dilleachdain; thig mi do 'ur n-ionnsuidh.

19 Tamull beag fathast, agus cha-n fhaic an saoghal mi tuilleadh; ach chi sibhse mi: do bhrìgh gu bheil mise beò, bithidh sibhse beò mar an ceudna.

20 Anns an là sin bithidh fios agaibh gu *bheil* mise ann am Athair, agus sibhse annam-sa, agus mise annaibh-sa.

21 An ti aig am bheil m' àitheanta-sa, agus a ta 'g an coimhead, is esan aig am bheil gràdh dhomhsa: agus an ti aig am bheil gràdh dhomhsa gràdhaichear le m' Athair e, agus gràdhaichidh mise e, agus foillsichidh mi mi féin da.

22 Thubhairt Iudas, (cha-n e Iscariot), ris, A Thighearn, c'ar son a dh'fhoillsicheas tu thu féin dhuinne, agus nach *dean thu sin* do'n t-saoghal?

23 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Ma ghràdhaicheas neach mise, coimhididh e m' fhocal: agus gràdhaichidh m'Athair esan, agus thig sinn d'a ionnsuidh, agus ni sinn còmhnuidh maille ris.

24 An ti nach gràdhaich mise, cha choimhid e mo bhriathra: agus am focal a ta sibh a' cluinntinn, cha leamsa

e, ach leis an Athair a chuir uaith mi.

25 Na nithe so labhair mi ribh, air dhomh bhi m' chòmh-nuidh maille ribh :

26 Ach an Comhfhurtair, an Spiorad naomh, a chuireas an t-Athair uaith a'm' ainm-sa, teagaisgidh esan dhuibh na h-uile nithe, agus cuiridh e'n cuimhne dhuibh na h-uile nithe a labhair mise ribh.

27 Tha mi 'fàgail sìthe ag-aibh, mo shìth-sa a ta mi toirt duibh : cha-n ann mar a bheir an saoghal, a tha mise toirt duibh. Na biodh bhur cridhe fo thrioblaid, agus na biodh eagal air.

28 Chuala sibh mar thubhairt mi ribh, Tha mi 'falbh, agus thig mi *ris* do 'ur n-ionn-suidh. Nam biodh gràdh ag-aibh dhomhsa, bhiodh aoibh-neas oirbh, a chionn gu'n dubhairt mi, Tha mi 'dol chum an Athar : oir is mò m'Athair na mise.

29 Agus a nis dh'innis mi dhuibh so roimh dha teachd gu crìch, chum, 'n uair a thig e gu crìch, gu creideadh sibh.

30 A so suas cha labhair mi mòran ribh : oir a ta uachdar-an an t-saoghail so a' teachd, agus cha-n 'eil ni air bith aige annam-sa.

31 Ach a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gur ionmhuinn leam an t-Athair; agus mar a thug an t-Athair àithne dhomh, mar sin a ta mi a' deanamh. Eiribh, racham-aid as so.

CAIB. XV

IS mise an fhìonain fhior, agus is e m'Athair an treabhaiche.

2 Gach uile gheug annam-sa nach 'eil a' giùlan toraidh, bheir e air falbh; agus gach uile *gheug* a ta tabhairt toraidh, glanaidh e i, chum gu'n giùlain i tuilleadh toraidh.

3 A nis a ta sibhse glan tre an fhocal a labhair mi ribh.

4 Fanaibh annam-sa, agus mise annaibh-sa. Mar nach urrainn a' gheug toradh a thoirt uaipe féin, mur fan i 's an fhionain, cha mhò is urrainn sibhse, mur fan sibh annam-sa.

5 Is mise an fhìonain, sibhse na geuga : an ti a dh'fhan-as annam-sa, agus mise annsan, bheir esan mòr-thoradh uaith; oir as m' eugmhais-sa cha-n urrainn sibh aon ni a dheanamh.

6 Mur fan neach annamsa, tha e air a thilgeadh a mach mar ghéig, agus air crìonadh; agus tionailidh daoine iad, agus tilgidh iad san teine iad, agus loisgear iad.

7 Ma dh'fhanas sibh annamsa, agus ma dh'fhanas m'fhocail-sa annaibh-sa, iarraidh sibh gach ni a's àill leibh, agus nithear dhuibh e.

8 An so tha m' Athair-sa air a ghlòrachadh, gu'n toir sibhse mòr-thoradh uaibh; agus bithidh sibh 'n ur deisciobuil dhomhsa.

9 Mar a ghràdhaich an t-Athair mise, mar sin ghràdh-

aich mise sibhse : fanaibh ann am ghràdh-sa.

10 Ma choimhideas sibh m' àitheanta, fanaidh sibh ann am ghràdh; mar a choimhid mise àitheanta m'Athar, agus a tha mi a' fantuinn 'n a ghràdh.

11 Na nithe so labhair mi ribh, chum gu fanadh mo ghairdeachas annaibh, agus gu'm biodh bhur gairdeachas-sa làn.

12 Is i so m'àithne-sa, gu'n gràdhaich sibhse a chéile, mar a ghràdhaich mise sibhse.

13 Gràdh a's mò na so cha-n 'eil aig neach air bith, gu'n leigeadh duine 'anam sìos air son a chairdean.

14 Is sibhse mo chairdean-sa, ma ni sibh gach ni a ta mi ag àithneadh dhuibh.

15 A so suas cha ghairm mi seirbhisich dhibh; oir cha-n aithne do'n t-seirbhiseach ciod a ta a Thighearn a' deanamh: ach ghairm mi càirde dhibh; oir na h-uile nithe a chuala mi o m' Athair, thug mi fios duibhse orra.

16 Cha sibhse a thagh mise, ach is mise a thagh sibhse, agus dh'orduich mi sibh, chum gu'n rachadh sibh, agus gu'n tugadh sibh a mach toradh, agus gu maireadh bhur toradh: chum ge b'e ni a dh'iarras sibh airan Athair ann am ainm-sa, gu'n toir e dhuibh e.

17 Tha mi 'g àithneadh nan nithe so dhuibh, chum gu'n gràdhaich sibh a chéile.

18 Ma tha an saoghal 'g ur

fuathachadh, tha fhios agaibh gu'n d'fhuathaich e mise roimhibh.

19 Nam b'ann do'n t-saoghal sibh, ghràdhaicheadh an saoghal a chuid féin; ach do bhrìgh nach ann do'n t-saoghal sibh, ach gu'n do thagh mise sibh as an t-saoghal, uime sin tha fuath aig an t-saoghal duibh.

20 Cuimhnichibh am focal a thubhairt mi ribh, Cha-n 'eil an seirbhiseach ni's mò na a Thighearn. Ma rinn iad geur-leanmhuinn ormsa, ni iad geur-leanmhuinn oirbhse, mar an ceudna: ma choimhid iad m' fhocal-sa, coimhidibh iad bhur *focal-sa* mar an ceudna.

21 Ach na nithe so uile ni iad oirbh air son m'ainme-sa, do bhrìgh nach aithne dhoibh esan a chuir uaith mi.

22 Mur bithinn-sa air teachd, agus air labhairt riu, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis cha-n 'eil leithsgeul am peacaidh aca.

23 An ti aig am bheil fuath dhomhsa, tha fuath aige do m'Athair mar an ceudna.

24 Mur bithinn-sa air deanamh nan oibre 'n am measg nach d'rinn aon neach eile, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis chunnaic siad *iad*, agus dh'fhuathaich iad araon mise agus m'Athair.

25 Ach *rinneadh* so chum gu'n coimhliontadh am focal a tasgrìobhta 'n an lagh féin, Dh'fhuathaich iad mi gun aobhar.

26 Ach an uair a thig an

Comhfhurtair, a chuireas mise do 'ur n-ionnsuidh o'n Athair, Spiorad na firinn, a tha teachd a mach o'n Athair, ni esan fianuis mu m' thimchioll-sa.

27 Agus ni sibhse fianuis mar an ceudna, do bhrìgh gu pheil sibh maille rium o thùs.

CAIB. XVI.

NA nithe so labhair mi ribh, chum nach faigh-eadh sibh oilbheum.

2 Cuiridh iad as an t-sion-agog sibh: seadh, thig an uair, ge b'e neach a mharbhas sibh, gu'n saoil e gu bheil e deanamh seirbhis do Dhia.

3 Agus ni iad na nithe so, do bhrìgh nach aithne dhoibh an t-Athair, no mise.

4 Ach dh'innis mi na nithe so dhuibh, chum 'n uair a thig an t-àm, gu'n cuimhnich sibh gu'n d'innis mi dhuibh iad. Ach cha dubhairt mi na nithe so ribh o thùs, do bhrìgh gu'n robh mi maille ribh.

5 Ach a nis a ta mi 'dol chum an tì a chuir uaith mi; agus cha-n 'eil a h-aon agaibhsa a' feòraich dhiom, C'ait a bheil thu dol?

6 Ach a chionn gu'n dubhairt mi na nithe so ribh, lion do-bhròn bhur cridhe.

7 Gidheadh a ta mi ag inn-seadh dhuibh na firinn, Is buannachd dhuibh mise a dh'-fhalbh: oir mur falbh mi, cha tig an Comhfhurtair do 'ur n-ionnsuidh-sa; ach ma dh'-fhalbhas mi, cuiridh mi esan do 'ur n-ionnsuidh.

8 Agus an uair a thig esan, bheir e dearbh-shoilleireachd do'n t-saoghal mu pheacadh, agus mu fhìreantachd, agus mu bhreitheanas:

9 Mu pheacadh, do bhrìgh nach 'eil iad a' creidsinn ann-am-sa;

10 Mu fhìreantachd, do bhrìgh gu bheil mi dol a dh'-ionnsuidh m' Athar, agus nach faic sibh ni's mo mi;

11 Mu bhreitheanas, a chionn gu bheil uachdaran an t-saoghail so air a dhiteadh.

12 Tha mòran nithe agam fathast ri ràdh ribh, ach cha-n urrainn sibh an giùlan an tràth so.

13 Ach an uair a thig esan, Spiorad na firinn, treòraichidh e sibh chum gach uile fhirinn: oir cha labhair e uaith féin: ach labhraidh e na h-uile nithe a chluinneas e: agus foillsichidh e dhuibhse nithe a ta ri teachd.

14 Bheir esan glòir dhomhsa: oir gheibh e do m' chuid-sa, agus nochdaidh e dhuibhse e.

15 Na h-uile nithe a ta aig an Athair, is leamsa iad: air an aobhar so thubhairt mi, gu'm faigh e do m' chuid-sa, agus nochdaidh e dhuibhse e.

16 Tamull beag agus cha-n fhaic sibh mi; agus a ris, tamull beag agus chi sibh mi, do bhrìgh gu bheil mi dol chum an Athar.

17 An sin thubhairt *cuid* d'a dheisciobluibh eatorra féin, Ciod e so a ta e ag ràdh ruinn,

Tamull beag agus cha-n fhaic sibh mi : agus a rìs, tamull beag agus chi sibh mi : agus, Do bhrìgh gu bheil mi 'dol chum an Athar?

18 Air an aobhar sin thubhairt iad, Ciod e so a ta e ag ràdh, Tamull beag? Cha-n 'eil sinne a' tuigsinn ciod a ta e ag ràdh.

19 A nis dh'aithnich Iosa gu'n robh toil aca fheòraich dheth, agus thubhairt e riu, Am bheil sibh a' feòraich 'n ur measg féin mar a thubhairt mi, Tamull beag agus cha-n fhaic sibh mi : agus a rìs, tamull beag agus chi sibh mi?

20 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n dean sibhse gul agus caoidh, ach ni an saoghal gairdeachas : agus bithidh sibhse do-bhrònach, ach pillear bhur bròn gu gairdeachas.

21 'N uair a bhios bean ri saothair-chloinne, bithidh i fo dhoilgheas, chionn gu bheil a h-uair air teachd : ach an uair a bheireas i an leanamh, cha chuimhnich i a h-àmhghar ni's mò, tre aoibhneas gu'n d'rugadh duine chum an t-saoghail.

22 Agus a ta nis uime sin doilgheas oirbh-sa : ach chi mise a rìs sibh, agus ni bhur cridhe gairdeachas, agus bhur gairdeachas cha bhuin neach air bith uaibh.

23 Agus air an là sin cha-n fheòraich sibh ni air bith dhiomsa : Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e nithe dh'iarras sibh air an

Athair ann am ainm-sa, gu'n toir e dhuibh iad.

24 Gus a so cha d'iarr sibh ni air bith ann am ainm-sa : iarraibh, agus gheibh sibh, chum gu'm bi bhur n-aoibhneas lán.

25 Na nithe so labhair mi ribh am briathraibh dorchà : ach thig an uair anns nach labhair mi ni's mò ribh am briathraibh dorchà, ach inn-sidh mi gu soilleir mu'n Athair dhuibh.

26 Anns an là sinn iarraidh sibh a'm' ainm-sa : agus cha-n 'eil mi ag ràdh ribh, gu'n guidh mi an t-Athair air bhur son :

27 Oir is toigh leis an Athair féin sibh, air son gu'n d'thug sibh gràdh dhomhsa, agus gu'n do chreid sibh gur ann o Dhia a thàinig mi.

28 Thàinig mi mach o'n Athair, agus tha mi air teachd chum an t-saoghail : a rìs, tha mi 'fàgail an t-saoghail, agus a' dol chum an Athar.

29 Thubhairt a dheisciobuil ris, Feuch, a nis tha thu 'labhairt gu soilleir, agus cha-n 'eil thu labhairt cosamhlachd air bith.

30 A nis tha fhios againn gur aithne dhuit na h-uile nithe, agus nach feum thu duine air bith a dh'fheòraich dhìot : air a shon so tha sinn a' creidsinn gur ann o Dhia a thàinig thu.

31 Fhreagair Iosa iad, Am bheil sibh a nis a' creidsinn?

32 Feuch, thig an t-àm,

seadh, tha e cheana air teachd, anns an sgapar o chéile sibh, gach aon g'a ionad féin, agus am fàg sibh mise a'm' aonar: gidheadh cha-n 'eil mise a'm' aonar, oir tha an t-Athair maille rium.

33 Na nithe so labhair mi ribh, chum gu'm biodh sìth agaibh annam-sa. Anns an t-saoghal bithidh àmhghar agaibh: ach biodh deadh mhisneach agaibh, thug mise buaidh air an t-saoghal.

CAIB. XVII.

LABHAIR Iosa na briathra so; agus thog e suas a shùilean gu nèamb, agus thubhairt e, Athair, thàinig an uair; glòraich do Mhac, chum gu'n glòraich do Mhac thusa mar an ceudna:

2 Chum mar a thug thu cumhachd dha air gach feoil, na h-uile a thug thu dha, gu'n tugadh esan dhoibh a' bheatha mhaireannach.

3 Agus is i so a' bheatha mhaireanneach, eòlas a bhi aca ortsa an t-aon Dia fìor, agus air Iosa Criosd a chuir thu uait.

4 Ghlòraich mise thusa air thalamh: chrìochnaich mi 'n obair a thug thu dhomh r'a dheanamh.

5 Agus a nis, Athair, glòraich thusa mise maille riut féin, leis a' ghlòir a bha agam maille riut mun robh an saoghal ann.

6 Dh'fhoillsich mise t'ainm do na daoineibh a thug thu dhomh as an t-saoghal: bu leatsa iad, agus thug thu

dhomhsa iad; agus choimhid iad t'fhocal.

7 A nis thuig iad gur ann uait a tha na h-uile nithe, a thug thu dhomhsa.

8 Oir thug mi dhoibh na briathran a thug thusa dhomh; agus ghabh siad iad, agus thuig iad gu fìrinneach gur ann uait-sa thàinig mi, agus chreid iad gu'n do chuir thu uait mi.

9 Air an sonsan tha mi 'guidhe: cha-n 'eil mi guidhe air son an t-saoghail, ach air son na muinntir sin a thug thu dhomh, oir is leatsa iad.

10 Agus is leatsa na h-uile nithe a's leamsa, agus is leamsa na nithe a's leatsa; agus a ta mi air mo ghlòrachadh anna.

11 Agus a nis cha-n 'eil mise ni's mò anns an t-saoghal, ach a ta iadsan 's an t-saoghal, agus a ta mise a' teachd a d'ionnsuidh-sa. Athair naomh, coimhid iadsan tre t'ainm, a thug thu dhomhsa, chum gu'm bi iad 'n an aon, mar a ta sinne.

12 Am feadh 's a bha mise maille riu anns an t-saoghal, choimhid mi iad tre t'ainm-sa: ghléidh mi a' mhuinntir a thug thu dhomh, agus cha do chaill eadh a h-aon diubh, ach mac an sgrios; chum gu biodh an sgriobtuir air a choimhlionadh.

13 Agus a nis tha mi teachd a d'ionnsuidh-sa; agus tha mi labhairt nan nithe so anns an t-saoghal, chum gu'm biodh mo ghairdeachas aca air a choimhlionadh anna.

14 Thug mi t'fhocal dhoibh; agus thug an saoghal fuath dhoibh, air son nach ann do'n t-saoghal iad, mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.

15 Cha-n 'eil mi guidhe gu'n tugadh tu as an t-saoghal iad, ach gu'n coimhreachadh tu o'n ole iad.

16 Cha-n 'eil iadsan do'n t-saoghal, mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.

17 Naomhaich iad troimh an fhìrinn: is e d'fhocal-sa an fhìrinn.

18 Mar a chuir thusa mise chum an t-saoghail, mar sin chuir mise iadsan chum an t-saoghail.

19 Agus air an sonsan tha mise ga m' naomhachadh féin, chum gu'm bi iadsan mar an ceudna air an naomhachadh troimh an fhìrinn.

20 Agus cha-n 'eil mi guidhe air an sonsan a mhàin, ach mar an ceudna air son na muinntir sin a chreideas annamsa troimh am focal-san:

21 Chum gu'm bi iad uile 'n an aon; chum mar a *ta* thusa, Athair, annam-sa, agus mise annadsa, gu'm bi iadsan mar an ceudna 'n an aon annainne; chum gu'n creid an saoghal gu'n do chuir thusa uait mi.

22 Agus thug mise dhoibh-san a' ghlòir a thug thusa dhomhsa, chum gu'm bi iad 'n an aon, mar a ta sinne 'n ar n-aon;

23 Mise annta-san, agus thusa annam-sa, chum gu'n deanar coimhlionta iad ann an

aon; agus a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gu'n do chuir thusa uait mi, agus gu'n do gràdhaich thu iadsan, mar a gràdhaich thu mise.

24 Athair, is àill leam an dream a thug thu dhomh, gu'm bi iad maille rium, far am bheil mi; chum gu faic iad mo ghlòir a thug thu dhomh: oir ghràdhaich thusa mi mun do leagadh bunait an dhomhain.

25 Athair chothromaich, cha b'aithne do'n t-saoghal thusa; ach b'aithne dhomhsa thu, agus thuig iad so gu'n do chuir thusa uait mi.

26 Agus dh'fhoillsich mise t'ainm dhoibh, agus foillsichidh mi e, chum gu'm bi an gràdh leis an do ghràdhaich thu mise, annasan, agus mise annta.

CAIB. XVIII.

NUAIR a labhair Iosa na briathra so, chaidh e maille r'a dheisciobluibh thairis air sruth Chedroin, far an robh lios, anns an deachaidh e féin agus a dheisciobuil.

2 Agus b'aithne do Iudas, a bhrath esan, an t-àit: oir thàinig Iosa gu tric an sin maille r'a dheisciobluibh.

3 An sin air do Iudas buidheann agus maoir fhaotainn o na h-àrd-shagairt agus na Phairisich, thàinig e do'n àit sin le leusaibh, agus lòchran-aibh, agus armaibh.

4 Uime sin air do Iosa fios a bhi aige air na h-uile nith-

ibh a bha gu teachd air, chaidh e mach, agus thubhairt e riu, Cò tha sibh ag iarraidh?

5 Fhreagair iadsan e, Iosa o Nasaret. Thubhairt Iosa riu, Is mise e. Agus sheas mar an ceudna Iudas, a bhrath esan, maille riu.

6 An sin co luath 's a thubhairt e riu, Is mise e, chaidh iad air an ais, agus thuit iad air an làr.

7 An sin dh'fheòraich e dhiubh a rìs, Cò tha sibh ag iarraidh? Thubhairt iadsan, Iosa o Nasaret.

8 Fhreagair Iosa, Thubhairt mi ribh gur mise e. Uime sin ma's mise tha sibh ag iarraidh, leigibh leo sin falbh:

9 Chum gu'n coimhlionadh am focal a labhair e, An dream a thug thu dhomh, cha do chaill mi aon diubh.

10 An sin air do Shimon Peadar claidheamh a bhi aige, tharruing se e, agus bhuail e òglach an àrd-shagairt, agus ghearr e a' chluas dheas deth. Agus b'e ainm an òglaich Malchus.

11 An sin thubhairt Iosa ri Peadar, Cuir do chladheamh 's an truail: an cupan a thug m' Athair dhomhsa, nach òl mi e?

12 An sin rug a bhuidheann, agus an ceannard, agus maoir nan Iudhach air Iosa, agus cheangail iad e,

13 Agus thug iad leo e air tùs gu Annas; (oir b'esan athair-céile Chaiphais, a bha

'n a àrd-shagart air a' bhliadhna sin.)

14 A nis b'e Caiaphas a thug comhairle do na h-Iudhaich, gu'm b'iomchuidh gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluaigh.

15 Agus lean Simon Peadar agus deisciobul eile Iosa. B'aithne do'n àrd-shagart an deisciobul sin, agus chaidh e steach maille ri Iosa do chùirt an àrd-shagairt.

16 Ach sheas Peadar aig an dorus an leth muigh. Uime sin chaidh an deisciobul sin eile a b'aithne do'n àrd-shagart a mach, agus labhair e ris a' bhan-dorsair, agus thug e Peadar a steach.

17 An sin thubhairt a' bhanoglach a bha gleidheadh an doruis ri Peadar, Nach ann do dheiscioblubh an duine so thusa mar an ceudna? thubhairt esan, Cha-n ann.

18 Agus bha na seirbhisich agus na maoir 'n an seasamh, air dhoibh teine guail a chur suas, oir bha'm fuachd ann, agus bha iad 'g an garadh féin: agus bha Peadar 'n a sheasamh maille riu, agus 'g a gharadh féin.

19 An sin dh'fhiosraich an t-àrd-shagart do Iosa mu thimchioll a dheisciobul, agus mu thimchioll a theagaisg.

20 Fhreagair Iosa e, Labhair mise gu follaiseach ris an t-saoghal; theagaisg mi a ghnàth anns an t-sionagog, agus anns an teampull, far am bheil na h-Iudhaich a' cruinn-

eachadh as gach àit; agus am folach cha do labhair mi ni air bith.

21 C'ar son a ta thu fiosrachadh dhiomsa? Fiosraich dhiubh-san a chuala, ciod a thubhairt mi riu: feuch, a ta fhios acasan ciod a thubhairt mi.

22 Agus an uair a thubhairt e na nithe so, bhuail aon do na maoraibh, a bha 'n a sheasamh a làthair, a bhas air Iosa, ag ràdh, An ann mar so a fhreagras tu an t-àrd-shagart?

23 Fhreagair Iosa e, Ma labhair mi gu h-olc, dean fianuis air an olc: ach ma's ann gu maith, c'ar son a ta thu gam' bhualadh?

24 (A nis chuir Annas e ceangailte gu Caiaphas an t-àrd-shagart.)

25 Agus bha Simon Peadar 'n a sheasamh agus 'g a gharadh: Uime sin thubhairt iad ris, Nach aon d'a dheisciobluibh thusa mar an ceudna? Dh'àicheadh esan, agus thubhairt e, cha mhi.

26 Thubhairt aon do sheirbhisich an àrd-shagairt, (caraid do'n fhear do'n ghearr Peadar a chluas,) Nach faca mise thu san lios maille ris?

27 An sin dh'àicheadh Peadar a ris, agus air ball ghoir an coileach.

28 An sin thug iad Iosa o Chaiaphas gu àit a' bhreitheanais: agus b'i mhaduinn a bh'ann, agus cha deachaidh iad féin do àit a' bhreitheanais, chum nach biodh iad air an

salachadh; ach gu'n itheadh iad a' chàisg.

29 An sin chaidh Pilat a mach d'an ionnsuidh-san, agus thubhairt e, Ciod a' chasaid a tha sibh a' toirt an aghaidh an duine so?

30 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Mur b'fhear droch-bheirt e, cha tugamaid thairis dhuitse e.

31 An sin thubhairt Pilat riu, Gabhaibh-sa e, agus thugaibh breth air a réir bhur lagha féin. An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, cha-n 'eil e ceaduichte dhuinne neach air bith a chur gu bàs:

32 Chum gu'm biodh focal Iosa air a choimhlionadh, a labhair e, a' ciallachadh ciod a' ghné bàis a bha e gu fhaotainn.

33 An sin chaidh Pilat a steach a ris do àit a' bhreitheanais, agus ghairm e Iosa, agus thubhairt e ris, An tusa Rìgh nan Iudhach?

34 Fhreagair Iosa e, Am bheil thu ag ràdh so uait féin, no an d'innis daoine eile dhuit e mu m' thimchioll-sa?

35 Fhreagair Pilat, An Iudhach mise? Thug do chinneach féin, agus na h-àrd-shagairt thairis dhomhsa thu: ciod a rinn thu?

36 Fhreagair Iosa, Cha-n ann do'n t-saoghal so tha mo rìoghachd-sa: nam b'ann do'n t-saoghal so bhiodh mo rìoghachd, dheanadh mo sheirbhisich cogadh, chum nach tugadh thairis do na h-Iudhaich

mi: ach a nis cha-n ann o so a ta mo rìoghachd.

37 Air an aobhar sin thubhairt Pilat ris, An rìgh thu ma seadh? Fhreagair Iosa, Thubhairt thusa gur rìgh mi. 'S ann chum na crìche so a rugadh mi, agus chum na crìche so thàinig mi do'n t-saoghal, chum gu'n deanainn fianuis do'n fhìrinn. Gach neach a ta air taobh na fìrinn, éisdidh e ri m' ghuth-sa.

38 Thubhairt Pilat ris, Ciod i an fhìrinn? Agus air dha so a ràdh, chaidh e mach a rìs chum nan Iudhach, agus thubhairt e riu, Cha-n 'eil mise a' faotainn coire air bith ann.

39 Ach a ta gnàth agaibhsa, gu'n leiginn as duine dhuibh air a' chàisg: uime sin an àill leibh mi a leigeadh rìgh nan Iudhach fa sgaoil dhuibh?

40 An sin ghlaodh iadsan uile, ag ràdh, Cha-n e an duine so, ach Barabas. A nis b' fhear-reubainn Barabas.

CAIB. XIX.

AN sin air an aobhar sin ghlac Pilat Iosa, agus sgiùrs se e.

2 Agus dh'fhigh na saighdearan crùn droighinn, agus chuir iad air a cheann e, agus chuir iad falluinn phurpuir uime,

3 Agus thubhairt iad, Fàilte ort, a rìgh nan Iudhach! agus bhuail iad le'm basaibh e.

4 An sin chaidh Pilat a mach a rìs, agus thubhairt e riu, Feuch, a ta mise 'g a thoirt

a mach do 'ur n-ionnsuidh, chum gu'm bi fios agaibh nach 'eil mise 'faotainn coire sam bith ann.

5 An sin thàinig Iosa mach, agus an crùn droighinn air, agus an fhalluinn phurpuir uime. Agus thubhairt Pilat riu, Feuch an duine!

6 Uime sin, an uair a chunn-aic na h-àrd-shagairt agus na maoir e, ghlaodh iad, ag ràdh, Ceus e, ceus e. Thubhairt Pilat riu, Gabhaibh-sa e, agus ceusaibh e: oir cha-n 'eil mise a' faotainn coire sam bith ann.

7 Fhreagair na h-Iudhaich e, Tha lagh againne, agus a réir ar lagha-ne is còir a chur gu bàs, air son gu'n d'rinn e Mac Dhé dheth féin.

8 Uime sin an uair a chuala Pilat a' chainnt sin, bu mhòid a bha dh'eagal air;

9 Agus chaidh e steach a rìs do àit a' bhreitheanaidh, agus thubhairt e ri Iosa, Cia as duit? ach cha d'thug Iosa freagradh air.

10 An sin thubhairt Pilat ris, Nach labhair thu riumsa? nach 'eil fhios agad gu bheil cumhachd agamsa do' cheusadh, agus gu bheil cumhachd agam do chur fa sgaoil?

11 Fhreagair Iosa, Cha bhiodh cumhachd air bith agad a'm' aghaidh-sa, mar tugtadh dhuit o'n àird e: air an aobhar sin an ti a thug mise thairis dhuit, tha aige-san am peacadh a's mò.

12 Agus o sin suas dh'iarr Pilat a chur fa sgaoil: ach

ghlaodh na h-Iudhaich, ag ràdh, Ma leigeas tu am fear so fa sgaoil, cha charaid do Cheasar thu: ge b'e neach a ta 'g a dheanamh féin 'n a rìgh, tha e labhairt an aghaidh Cheasair.

13 Uime sin an uair a chuala Pilat a' chainnt sin, thug e mach Iosa, agus shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, anns an ionad ris an abrar an Leac-ùrla; ach anns an Eabhra, Galata.

14 Agus b'e là-ulluchaidh na càisge e, agus mu thimch oll na seathadh uaire: agus thubhairt e ris na h-Iudhaich, Feuch bhur rìgh!

15 Ach ghlaodh iadsan a mach, Beir uainn, beir uainn, ceus e. Thubhairt Pilat riu, An ceus mi bhur rìgh-sa? Fhreagair na h-àrd shagairt, Cha-n 'eil rìgh againne ach Ceasar.

16 An sin air an aobhar sin thug e thairis dhoibh e, gu bhi air a cheusadh. Agus ghlac iad Iosa, agus thug iad leo e.

17 Agus chaidh e mach, a' giùlan a chrann-ceusaidh, do'n ionad d'an goirear *ait* a' chloiginn, d'an ainm san Eabhra, Golgota.

18 An sin cheus iad e, agus dithis eile maille ris, fear air gach taobh, agus Iosa s a' mheadhon.

19 Agus sgrìobh Pilat mar an ceudna tìodal, agus chuir e air a' chrann-cheusaidh e. Agus b'e an sgrìobhadh, IOSA

O NASARET RIGH NAN IUDHACH.

20 Uime sin leugh mòran do na h-Iudhaich an tìodal so; oir bha'n t-àit anns an do cheusadh Iosa fagus do'n bhaile: agus bha an sgrìobhadh 'an Eabhra, 'an Greugais, agus 'an Laidin.

21 An sin thubhairt àrd-shagairt nan Iudhach ri Pilat, Na sgrìobh, Rìgh nan Iudhach; ach gu'n dubhairt e féin, Is mi rìgh nan Iudhach.

22 Fhreagair Pilat, An ni a sgrìobh mi, sgrìobh mi e.

23 An sin an uair a cheus na saighdearan Iosa, ghlac iad a thrusgan, (agus rinn iad ceithir earrannan, earrann do gach saighdear,) agus a chòta mar an ceudna: agus bha'n còta gun fhuaigheal, air fhigheadh o bhràigh sìos gu h-ìomlan.

24 Thubhairt iad uime sin eatorra féin, Na reubamaid e, ach tilgeamaid croinn air, cò aig a bhitheas e: chum gu'n coimhliontadh an sgrìobtuir, a ta 'g ràdh, Roinn iad mo thrusgan eatorra, agus thilg iad croinn air mo bhrat. Air an aobhar sin rinn na saighdearan na nithe so.

25 A nis sheas làimh ri crann-ceusaidh Iosa, a mhàthair, agus piuthar a mhàthar, Muire *bean* Chleophais, agus Muire Magdalen.

26 Uimesin an uair achunn-aic Iosa a mhàthair, agus an deisciobul a b'ionmhuinn leis 'n a sheasamh a làthair, thu-

bhairt e r'a mhàthair, A bhean, feuch do mhac !

27 An sin thubhairt e ris an deisciobul, Feuch do mhàthair ! Agus o'n àm sin a mach thug an deisciobul *sin* leis i d'a thigh féin.

28 An déigh so air do Iosa fios a bhi aige gu'n robh na h-uile nithe a nis air an crìoch-nachadh, chum gu'n coimhliontadh an sgrìobtur, thubhairt e, Tha tart orm.

29 A nis bha an sin soith-each làn do fhìon geur : agus air dhoibh-san spong a lìonadh do'n fhìon gheur, agus a chur air hisop, shìn iad chum a bheoil e.

30 An sin an uair a ghabh Iosa am fion geur, thubhairt e, Tha e crìochnaichte : agus air cromadh a chinn da, thug e suas a spiorad.

31 An sin chum nach fanadh na cuirp air a' chrann-cheusaidh air an t-sàbaid, a chionn gu'm b'e là an ulluchaidh a bha ann, (oir bu là mòr an là sàbaid sin,) dh'iarr na h-Iudhaich air Pilat gu'n rachadh an luirgne a bhriseadh, agus gu'n tugadh air falbh iad.

32 An sin thàinig na saighdearan, agus bhris iad luirgne a' cheud fhir, agus luirgne an fhir eile, a cheusadh maille ris.

33 Ach air dhoibh teachd chum Iosa, an uair a chunnaic iad gu'n robh e cheana marbh, cha do bhris iad a luirgne-san.

34 Ach lot fear do na

saighdearaibh a thaobh le sleagh, agus air ball thàinig a mach fuil agus uisge.

35 Agus thug an ti a chunnaic *sin* fianuis, agus a ta 'fhianuis firinneach : agus a ta fhios aige gu bheil e labhairt na fìrinn, chum gu'n creideadh sibhse.

36 Oir rinneadh na nithe so chum gu'n coimhliontadh an sgrìobtur, Cha bhrisear cnàmh dheth.

37 Agus a ris a ta sgrìobtur eile ag ràdh, Amhaircidh iad airs an a lot iad.

38 'N a dhéigh so, dh'iarr Ioseph o Arimatea, (a bha 'n a dheisciobul aig Iosa, ach am folach air eagal nan Iudhach,) air Pilat comas corp Iosa a thoirt leis : agus leig Pilat *sin* leis. Thàinig e air an aobhar sin, agus thug e leis corp Iosa.

39 Thàinig mar an ceudna Nicodemus, (a thàinig air tùs gu Iosa san oidhche,) agus thug e leis mu thimchioll ceud pund do mhirr agus do aloes air am measgadh feadh a chéile.

40 An sin ghabh iad corp Iosa, agus cheangail iad e ann an lìon-eudaichibh, maille ris an spìosraidh, mar is gnàth leis na h-Iudhaich adhlac a dheanamh.

41 A nis bha lios anns an àit an do cheusadh e ; agus anns an lios uaigh nuadh, anns nach do chuireadh aon duine riamh.

42 Air an aobhar sin air son ulluchaidh *caisge* nan Iudhach,

do bhrìgh gu'n robh an uaigh an fagus, chuir iad Iosa an sin.

CAIB. XX.

AIR a' cheud là do'n t-seachduin thàinig Muire Magdalen gu moch, agus an dorchadas fathast ann, chum na h-uaighe, agus chunnaic i a' chlach air a togail o'n uaigh.

2 Ruith i an sin, agus thàinig i gu Simon Peadar, agus an deisciobul eile a b'ion-mhuinn le Iosa, agus thubhairt i riu, Thug iad leo an Tigh-earn as an uaigh, agus cha-n 'eil fhios againn c'àit an do chuir iad e.

3 Uime sin chaidh Peadar a mach, agus an deisciobul sin eile, agus thàinig iad chum na h-uaighe.

4 Agus ruith iad 'n an dithis cuideachd : agus ruith an deisciobul eile ni bu luaithe na Peadar, agus thàinig e air tùs chum na h-uaighe.

5 Agus air cromadh sìos da, chunnaic e'n lìon-eudach 'n a luidhe : gidheadh cha deachaidh e steach.

6 An sin thàinig Simon Peadar 'g a leantuinn, agus chaidh e steach do'n uaigh, agus chunnaic e'n lìon-eudach 'n a luidhe ;

7 Agus an neapaicin a bha m'a cheann, cha-n ann 'n a luidhe maille ris an lìon-eudach, ach air leth air fhilleadh ann an aon àit.

8 An sin chaidh a steach mar an ceudna an deisciobul

sin eile a thàinig air tùs chum na h-uaighe, agus chunnaic, agus chreid e.

9 Oir cha do thuig iad fathast an sgriobtuir, gu'm b'èigin gu'n éireadh esan a rìs o na marbhaibh.

10 An sin dh'imich na deisciobuil a rìs chum an cuid-eachd féin.

11 Ach sheas Muire aig an uaigh a muigh, a' gul : agus ag gul di chrom i sìos, *ag amharc* a steach do'n uaigh.

12 Agus chunnaic i dà aing-eal ann an *culaidhibh* geala, 'n an suidhe, fear aig a' cheann, agus fear aig na cosaibh, 's an àit an robh corp Iosa 'n a luidhe :

13 Agus thubhairt iadsan rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul ? Thubhairt i riu, Air son gu'n d'thug iad mo Thigh-earn leo, agus nach 'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e.

14 Agus an uair a thubhairt i so, phill i air a h-ais, agus chunnaic i Iosa 'n a sheasamh, agus cha d'aithnich i gu'm b'e Iosa bha ann.

15 Thubhairt Iosa rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul ? cò tha thu 'g iarraidh ? air saolsinn d'ise gu'm b'e an gàradair a bh'ann, thubhairt i ris, A thighearn, ma thug thusa leat e, innis dhomhsa c'àit an do chuir thu e, agus bheir mise leam e.

16 Thubhairt Iosa rithe, A Mhuire. Air tionndadh dh'ise, thubhairt i ris, Rabboni, 's e sin r'a ràdh, A Mhaighstir.

17 Thubhairt Iosa rithe, Na bean rium; oir cha deachaidh mi fathast suas chum m' Athar: ach imich chum mo bhràithre, agus abair riu, Tha mise dol suas chum m' Athar féin agus bhur n-Athar-sa, agus *chum* mo Dhé féin agus bhur Dé-sa.

18 Thàinig Muire Magdalen agus dh'innis i do na deisciobluibh, gu'm fac i an Tighearn, agus gu'n dubhairt e na nithe so rithe.

19 Agus air teachd do'n fheasgar an là sin féin, air a' chend *la* do'n t-seachduin, agus na dorsa dùinte far an robh na deisciobuil cruinn air eagal nan Iudhach, thàinig Iosa agus sheas e's a' mheadhon, agus thubhairt e riu, Sìth dhuibh.

20 Agus air dha so a ràdh, nochd e dhoibh a làmhnan, agus a thaobh. An sin bha aoibhneas air na deisciobluibh an uair a chunnaic iad an Tighearn.

21 An sin Thubhairt Iosa riu a ris, Sìth dhuibh: mar a chuir an t-Athair uaith mise, mar sin a ta mise 'g ur cursa uam.

22 Agus air dha so a ràdh, shéid e orra, agus thubhairt e riu, Gabhaibh-sa an Spiorad naomh.

23 Cò air bith iad d'am maith sibh am peacanna, tha iad maithte dhoibh; *agus* cò air bith iad d'an cum sibh am *peacanna gun am maitheadh*, tha iad air an cumail.

24 Ach cha robh Tomas, aon do'n dà fhear dheug, d'an goirear Didimus, maille riu, 'n uair a thàinig Iosa.

25 Uime sin thubhairt na deisciobuil eile ris, Chunnaic sinne an Tighearn. Ach thubhairt esan riu, Mur faic mise aileadh nan tairngean 'n a làmbaibh, agus mur cuir mi mo mheur ann an aileadh nan tairngean, agus mur cuir mi mo làmh 'n a thaobh, cha chreid mi.

26 Agus an ceann ochd làithean 'n a dhéigh sin, bha a dheisciobuil a ris a stigh, agus Tomas maille riu: thàinig Iosa, agus na dorsa dùinte, agus sheas e's a' mheadhon, agus thubhairt e, Sìth dhuibh.

27 'N a dhéigh sin thubhairt e ri Tomas, Cuir an so do mheur, agus feuch mo làmhnan; agus sin an so do làmh, agus cuir a'm' thaobh i: agus na bimi-chreideach, ach creideach.

28 Agus fhreagair Tomas, agus thubhairt e ris, MoThighearn agus mo Dhia.

29 Thubhairt Iosa ris, Air son gu faca tu mi, a Thomais, chreid thu: is beannaichte iad-san nach faca, agus a chreid.

30 Agus rinn Iosa gu firinneach mòran do mhòrbhuilibh eile am fianuis a dheisciobul, nach 'eil sgrìobhta 's an leabhar so.

31 Ach tha iad so sgrìobhta, chum gu'n creideadh sibh gur e Iosa an Criosd Mac Dhé, agus ag creidsinn duibh, gu'm

biodh agaibh beatha troimh
'ainm-san.

CAIB. XXI.

AN déigh nan nithe sin
dh'fhoillsich Iosa e féin
a ris d'a dheisciobluibh aig
muir Thiberiais; agus air an
dòigh so nochd se e féin:

2 Bha maille r'a chéile Si-
mon Peadar, agus Tomas d'an
goirear Didimus, agus Nata-
nael o Chàna Ghalile, agus
mic Shebede, agus dithis eile
d'a dheisciobluibh.

3 Thubhairt Simon Peadar
riu, Tha mi dol a dh'iasgach.
Thubhairt iadsan ris, Tha sinne
a' dol maille riut. Dh'imich
iad a mach, agus chaidh iad a
steach do luing air ball; agus
cha do ghlac iad ni air bith an
oidheche sin.

4 Ach an uair a bha a'
mhaduinn a nis air teachd,
sheas Iosa air an tràigh: gidb-
eadh cha robh fhios aig na
deisciobluibh gu'm b'e Iosa
bha ann.

5 An sin thubhairt Iosa riu,
A chlann, am bheil biadh air
bith agaibh? Fhreagair iadsan
e, Cha-n 'eil.

6 Agus thubhairt esan riu,
Tilgibh an lìon air an taobh
deas do'n luing, agus gheibh
sibh. Thilg iad uime sin, a-
gus a nis cha b'urrainn iad a
tharruing air son lìonmhoir-
eachd an éisg.

7 Uime sin thubhairt an
deisciobul sin, a b'ionmhuinn
le Iosa, ri Peadar, Is e'n Tigh-
earn a ta ann. A nis an uair

a chuala Simon Peadar gur e
an Tighearn a bh'ann, cheang-
ail e a chòt-uachdair *uime*,
(oir bha e lomnochd,) agus
thilg se e féin's a' mhuir.

8 Thàinig na deisciobuil
eile ann an luing bhig; (oir
cha robh iad fada o thìr, ach
mu thimchioll dà cheud làmh-
choille,) a' tarring an lìn
éisg.

9 Uime sin an uair a thàin-
ig iad air tìr, chunnaic iad
grìosach an sin, agus iasg air
a chur oirre, agus aran.

10 Thubhairt Iosa riu, Thug-
aibh an so do'n iasg a ghlac
sibh a nis.

11 Chaidh Simon Peadar
suas, agus tharruing e an lìon
gu tìr, làn do iasgaibh mòra,
ceud agus leth-cheud agus tri:
agus ged bha'n uiread sin ann,
cha do bhriseadh an lìon.

12 Thubhairt Iosa riu, Thig-
ibh, gabhaibh bhur dìnneir.
Agus cha robh a chridhe aig
a h-aon do na deisciobluibh
fheòraich dheth, Cò thusa?
oir dh'aithnich iad gur e an
Tighearn a bha ann.

13 An sin thàinig Iosa, agus
ghlac e aran, agus thug e
dhoibh e, agus iasg mar an
ceudna.

14 Is i so a nis an treas uair
a nochd Iosa e féin d'a dheis-
ciobluibh an déigh dha éirigh
o na marbhaibh.

15 An sin an déigh dhoibh
an dìnneir a ghabhail, thu-
bhairt Iosa ri Simon Peadar,
a Shimoin *mhic* Ionais, am
bheil barrachd gràidh agad

dhomhsa orra sin? Thubhairt e ris, Tha, Thighearn; tha fios agad gur toigh leam thu. Thubhairt e ris, Beathaich m' uain.

16 Thubhairt e ris a rìs an dara uair, A Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat mise? Thubhairt e ris, Seadh, a Thighearn; tha fios agad gur toigh leam thu. Thubhairt e ris, Beathaich mo chaoraich.

17 Thubhairt e ris an treas uair, A Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat mise? Bha Peadar doilich a chionn gu'n dubhairt e ris an treas uair, An toigh leat mise? Agus thubhairt e ris, A Thighearn, is aithne dhuit na h-uile nithe; tha fhios agad gur toigh leam thu. Thubhairt Iosa ris, Beathaich mo chaoraich.

18 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, an uair a bha thu òg, chrìoslaich thu thu féin, agus dh'imich thu an taobh bu mhiann leat: ach an uair a bhios tu aosmhor, sìnidh tu mach do làmhan, agus crìoslaichidh neach eile thu, agus bheir e *thu* an taobh nach àill leat.

19 So thubhairt e, a' ciallachadh ciod a' ghnè bàis leis an tugadh e glòir do Dhia. Agus air dha so a ràdh, thubhairt e ris, Lean mise.

20 An sin air do Pheadar tionndadh, chunnaic e an deisciobul a b'ionnhuinn le Iosa, a' leantuinn; an ti mar an ceudna a luidh air uchd Iosa air a shuipeir, agus a thubhairt ris, A Thighearn, cò e a bhrathas thu?

21 Air do Pheadar esan fhaicinn, thubhairt e ri Iosa, A Thighearn, ciod *a nì* am fear so?

22 Thubhairt Iosa ris, Ma's àill leamsa e dh'fhantuinn gus an tig mi, ciod e *sin* duitse? Lean thusa mise.

23 Uime sin chaidh an ràdh so mach am measg nam bràithre, nach faigheadh an deisciobul sin bàs: gidheadh cha dubhairt Iosa ris, nach faigheadh e bàs: ach, Ma's i mo thoil-sa e dh' fhantuinn gus an tig mi, ciod e *sin* duitse?

24 Is e so an deisciobul a ta 'deanamh fianuis air na nithibh so, agus a sgrìobh na nithe so: agus a ta fhios againne gu bheil 'fhianuis fìor.

25 Agus a ta mar an ceudna mòran do nithibh eile a rinn Iosa, agus nam biodh iad uile sgrìobhta, is i mo bharail nach cumadh an saoghal féin na rachadh a sgrìobhadh do leabhraichibh Amen.

GNIOMHARA NAN ABSTOL.

CAIB. I.

RINN mi an ceud leabhar, a Theophiluis, mu thimchioll nan uile nithe a thòisich Iosa air a dheanamh agus a theagasg.

2 Gus an là an do thogadh suas e, an déigh dha, troimh an Spiorad Naomh, àitheantan a thoirt do na h-abstolaibh a thagh e :

3 D'an d'riun e mar an ceudna e féin a nochdadh beò an déigh 'fhulangais, le moran do chomharaibh firinneach, air dha bhi air fhaicinn leo feadh dhà fhichead là, agus e labhairt mu na nithibh sin a bhuineadh do rìoghachd Dhé :

4 Agus air dha bhi maille riu, dh'àithn e dhoibh gun iad a dhol o Ierusalem, ach feitheamh ri gealladh an Athar, *ars' esan*, a chuala sibh uam-sa.

5 Oir bhaist Eoin gu deimhin le uisge : ach baistear sibhse leis an Spiorad naomh, air bheag do làithibh an déigh so.

6 Uime sinan uair a chruinnich iad an ceann a chéile, dh'fhedraich iad deth, ag ràdh, A Thighearn, an aisig thu 's an am so an rìoghachd do Israel ?

7 Ach thubhairt esan riu, Cha bhuin e dhuibh-sa fios nan aimsir no nan àm fhaotainn, a chuir an t-Athair 'n a chumhachd féin.

8 Ach gheibh sibhse cumh-

achd an uair a thig an Spiorad naomh oirbh : agus bithidh sibh 'n ur fianuisibh dhomhsa, araon ann an Ierusalem, agus ann an Iudea uile, agus ann an Samaria, agus gu iomall na talmhainn.

9 Agus an uair a thubhairt e na nithe so, thogadh suas e, agus iadsan 'g a fhaicinn ; agus thug neul as an sealladh e.

10 Agus am feadh a bha iadsan a' geur-amharc gu nèamh, agus esan a' dol suas, feuch, sheas dithis fhear làimh riu ann an eudach geal ;

11 Agus thubhairt iad, Fheara Ghalile, c'ar son a ta sibh 'n ur seasamh ag amharc gu nèamh ? An t-Iosa so a thogadh suas uaibh gu nèamh, is amhuil sin a thig e mar a chunnaic sibh e a' dol gu nèamh.

12 An sin phill iad gu Ierusalem, o'n t-sliabh ris an abrar *sliabh* nan crann-oladh, a tha'm fagus do Ierusalem, astar là sàbaid as.

13 Agus an uair a thàinig iad a stigh, chaidh iad suas do sheòmar uachdarach, far an robh a' fantuinn Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas, Philip, agus Tomas, Bartolomeus, agus Mata, Seumas *mac* Alpheuis, agus Simon Selotes, agus Iudas *brathair* Sheumais.

14 Bhunaich iad so uile a

dh'aon inntinn ann an urnuigh, [agus an guidhe.] maille ris na mnaibh, agus Muire màth-air Iosa, agus maille r'a bhràithribh.

15 Agus anns na làithibh sin dh'éirich Peadar ann am meadhon nan deisciobul, agus thubhairt e, (b'e àireamh nan ainm a bha làthair, mu thimchioll ceud agus fichead,)

16 Fheara *agus* a bhràithre, b'éigin an sgriobtuir so 'bhi air a choimhlionadh, a roimhlabhair an Spiorad naomh le beul Dhaibhidh timchioll Iudais, a bha 'n a cheann-iuil aca-san a ghlac Iosa.

17 Oir bha e air àireamh maille ruinne, agus fhuair e cuibhrionn do'n fhrithealadh so.

18 A nis cheannaich am fear so fearann le duais na h-eucorach; agus air dha tuit-eam sìos air 'aghaidh, sgàin e 's a' mheadhon, agus bhrùchd a mhionach uile mach.

19 Agus rinneadh so aithnichte do luchd-àiteachaidh Ierusalem uile; air chor as gu'n abrar ris an fhearann sin 'n an cainnt féin, Aceldama, sin ri ràdh, Fearann fola.

20 Oir a ta e sgriobhta ann an leabhar nan Salm. Biodh 'àite-còmhnuidh 'n a fhàsach, agus na gabhadh neach sam bith tàmh ann: agus, Glacadh neach eile a dhreuchd.

21 Air an aobhar sin is còir aon do na daoineibh sin a bha maille ruinne, rè na h-aimsir sin uile anns an deachaidh an

Tighearn Iosa steach agus a mach 'n ar measg-ne,

22 A' tòiseachadh o bhaisteadh Eoin, gus an là an do thogadh suas uainn e, bhi air a dheanamh 'n a fhianuis air 'aiseirigh-san maille ruinne.

23 Agus shònraich iad dithis, Ioseph ris an abrar Bar-sabas, d'am bu cho-ainm Iustus, agus Matias.

24 Agus rinn iad urnuigh, agus thubhairt iad, Thusa a Thighearn, d'an aithne cridheacha nan uile dhaoine, foillsich cò do'n dithis so a thagh thu.

25 A ghabhail cuibhrinn do'n fhrithealadh agus do'n abstolachd so, o'n do thuit Iudas le seacharan, gu dol d'a àit féin.

26 Agus thilg iad an crannchur; agus thuit an crannchur air Matias; agus bha e air àireamh maille ris an aon abstol deug.

CAIB. II.

A GUS an uair a thàinig là na cuingis, bha iad gu léir a dh'aon inntinn ann an aon àit.

2 Agus thàinig gu h-obann toirm o nèamh, mar shéideadh gaoithe ro thréin, agus lion i an tigh uile far an robh iad 'n an suidhe.

3 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh teanganna sgoilte, mar do theine, agus shuidh e air gach aon diubh fa leth:

4 Agus lìonadh iad uile leis an Spiorad naomh, agus thòis-

ich iad air labhairt le teangaibh eile, a réir mar a thug an Spiorad comas labhairt dhoibh.

5 Agus bha a' gabhail còmh-nuidh ann an Ierusalem, Iudhaich, daoine cràbhach, do gach uile chinneach fo nèamh.

6 A nis an uair a sgaoileadh an t-ìomradh so, thàinig an sluagh an ceann a chéile, agus bha iad fo amhladh, do bhrìgh gu'n cuala gach aon iad a' labhairt 'n an cànan fèin.

7 Agus bha iad uile fo uamhas agus ghabh iad iongantas, ag ràdh r'a chéile, Feuch, nach Galiléich iad sin uile a ta labhairt?

8 Agus cionnus a ta sinne 'g an cluinntinn gach aon 'n ar cànan fèin, anns an d'rugadh sinn?

9 Partaich, agus Medich, agus Elamaich, agus luchd-àiteachaidh Mhesopotamia, Iudea, agus Chapadocia, Phontuis, agus Asia,

10 Phrigia, agus Phamphilia, na h-Eiphit, agus chrìoch na Libia timchioll Chirene, agus coigrich o'n Roimh, Iudhaich agus Proselitich,

11 Muinntir Chrete, agus Arabia, tha sinn 'g an cluinntinn a' labhairt 'n ar teangaibh fèin gnìomhara mòralach Dhé.

12 Agus bha iad uile fo uamhas, agus ann an iomachomhairle, ag ràdh gach aon r'a chéile, Ciod is ciall da so?

13 Ach thubhairt dream eile a' fanoid, Tha na daoine so làn do fhìon ùr.

14 Ach air seasamh do Pheadar maille ris an aon fhear deug, thog e a ghuth, agus thubhairt e riu, Fheara Iudea, agus sibhse uile a luchd-àiteachaidh Ierusalem, biodh fios so agaibh, agus éisdibh ri m' bhriathraibh-sa:

15 Oir cha-n 'eil iad so air mhisg, mar a ta sibhse a' meas, oir is i an treas uair do'n là a ta ann.

16 Ach is e so an ni a chaidh 'labhairt leis an fhàidh Ioel:

17 Agus tarlaidh anns na làithibh deireannach, (arsa Dia,) dòirtidh mise do m' Spiorad air gach uile fheoil; agus ni bhur mic agus bhur nigheana fàidheadaireachd, agus chi bhur n-òganaich seall-anna, agus brudaraidh bhur seann daoine brudaran:

18 Agus dòirtidh mise air m'òglaich, agus air mo bhan-oglaich do m' Spiorad anns na làithibh sin; agus ni iad fàidheadaireachd:

19 Agus nochdaidh mise iongantais anns na nèamhaibh shuas, agus comharan air an talamh shìos; fuil agus teine, agus duibh-neul deataich.

20 Iompaichear a' ghrian gu dorchadas, agus a' ghealach gu fuil, mun tig là mòr agus comharaichte sin an Tighearna:

21 Agus tarlaidh, ge b'è neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, gu'n téarnar e.

22 Fheara Israeil, éisdibh ris na briathraibh so: Iosa o Nasaret, duine a dhearbhadh

le Dia 'n ur measgsa, le cumh-achdaibh agus le mìorbhuil-ibh agus le comharaibh, a rinn Dia leis-san 'n ur meadhonsa, mar a ta fhios agaibh féin ;

23 An duine so, a thugadh thairis le comhairle chinntich agus roimh-eòlas Dé, ghlac sibhse, agus le làmhaibh dhroch dhaoine cheus agus mharbh sibh e :

24 Neach a thog Dia suas, air dha piantan a' bhàis fhuasgladh ; do bhrìgh nach robh e'n comas gu'n cumtadh esan leis :

25 Oir thubhairt Daibhidh m'a thimchioll, Chunnaic mi an Tighearn romham a ghnàth ; oir a ta e aig mo dheas làimh, chum nach gluaisteadh mi.

26 Air an aobhar so rinn mo chridhe gairdeachas, agus rinn mo theangadh aoibhneas : tuilleadh fòs, gabhaidh m' fheoil còmhnuidh fhoisneach ann an dòchas :

27 Do bhrìgh nach fàg thu m'anam shìos ann an ifrinn, ni mò a dh' fhuilingeas tu do d' naomh Aon féin gu faic e truaillidheachd.

28 Dh'fhoillsich thu dhomh-sa slighean na beatha ; lìonaidh tu mi do shubhachas le d' ghnùis.

29 Fheara agus a bhràithre, leigibh leamsa labhairt gu dàna ribh mu'n phrìomh-ath-air Daibhidh, araon gu'n d'fhuair e bàs, agus gu'n d'adh-laiceadh e, agus gu bheil 'uaigh maille ruinne gus an là an diugh :

30 Air an aobhar sin air dha bhi 'n a fhàidh, agus fiosrach gu'n do mhionnaich Dia le mionnaibh dha, do thoradh a leasraidh, [a réir na feòla, gu togadh e suas Criosd,] gu suidhe air a rìgh-chaithir-san.

31 Air dhasan so a roimh-fhaicinn, labhair, e mu aiseirigh Chrìosd, nach d'fhàgadh 'anam ann an ifrinn, agus nach fac 'fheoil truaillidheachd.

32 An t-Iosa so thog Dia suas, air am bheil sinne uile 'n ar fianuisibh.

33 Uime sin air dha bhi air àrdachadh le deas làimh Dhé, agus gealladh an Spioraid naomh fhaotainn o'n Athair, dhòirt e mach an ni so, a tha sibhse nis a' faicinn agus a cluinntinn.

34 Oir cha deachaidh Daibhidh suas chum nan nèamh : ach a ta e féin ag ràdh, Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn, Suidh air mo làimh dheis,

35 Gus an cuir mi do naimhde 'n an stòl fo d' chosaibh.

36 Uime sin biodh fios gu cinnteach aig tigh Israeil uile, gu'n d'rinn Dia 'n a Thighearn agus 'n a Chrìosd an t-Iosa so féin, a cheus sibhse.

37 A nis an uair e chual iad so, bha iad air am bioradh 'n an cridhe, agus thubhairt iad ri Peadar, agus ris a' chuid eile do na h-abstolaibh, Fheara agus a bhràithre, ciod a ni sinn ?

38 An sin thubhairt Peadar riu, Deanaibh aithreachas, agus bithibh air bhur baisteadh

gach aon agaibh ann an ainm Iosa Crìosd, chum maitheanaid pheacanna, agus gheibh sibh tìodhlac an Spioraid naòimh.

39 Oir a ta an gealladh dhuibh-sa, agus do 'ur cloinn, agus do na h-uile a ta fad o làimh, eadhon a mheud as a ghairmeas an Tighearn ar Dia.

40 Agus le mòran do bhriathraibh eile rinn e fianuis agus dh'earalaich e *iad*, ag ràdh, Saoraibh sibh féin o'n ghinealach fhiar so.

41 An sin bhaisteadh iadsan a ghabh r'a fhocal gu toileach: agus an là sin féin chuireadh *riu* timchioll trì mìle anam.

42 Agus bhunaich iad gu seasmbach ann an teagasg nan abstol, agus ann an co-chomunn, agus ann am briseadh arain, agus ann an urnuighibh.

43 Agus thàinig eagal air gach anam: agus rinneadh mòran do mhìorbhuilbhidh agus do chomharaibh leis na h-abstolaibh.

44 Agus bha iadsan uile a chreid ann an aon àit, agus bha na h-uile nithe aca coitichionn;

45 Agus reic iad an seilbh agus am maoin, agus roinn iad air na h-uile iad, a réir mar a bha feum gach neach.

46 Agus ag buanachadh dhoibh gach là a dh'aon inn-tinn anns an teampull, agus a' briseadh arain o thigh gu tigh, chaith iad am biadh le gairdeachas agus le aon-fhillt-eachd cridhe,

47 A' moladh Dhé, agus deadh-ghean aca o'n t-sluagh uile. Agus chuir an Tighearn gach là ris an eaglais an dream a thèaruinear.

CAIB. III.

A GUS chaidh Peadar agus Eoin le chéile suas do'n teampull, aig uair na h-urnuigh, *eadhon* an naothadh *uair*.

2 Agus bha duine àraidh a bha 'n a bhacach o bhroinn a mhàthar air a ghiùlan, neach a chuireadh gach là aig dorus sin an teampuill ris an abrar Sgiamhach, a dh'iarraidh déirce orrasan a bha dol a steach do'n teampull.

3 Neach, an uair a chunn-aic e Peadar agus Eoin air tì dol a steach do'n teampull, a dh'iarr déirc.

4 Agus air do Pheadar sealltuinn gu geur air, maille ri Eoin, thubhairt e, Amhaire oirnne.

5 Agus thug esan aire dhoibh an dòchas gu'm faigh-eadh e ni-éigin uatha.

6 An sin thubhairt Peadar, Airgiod no òr cha-n 'eil agam; ach an ni a ta agam, so bheir mi dhuit: An ainm Iosa Crìosd o Nasaret, éirich agus imich.

7 Agus air dha breith air a làimh dheis, thog e suas e; agus air ball neartaicheadh 'aobrunnan agus a throidhean.

8 Agus leum e suas, agus sheas, agus dh'imich e, agus chaidh e steach maille riu

do'n teampull, ag imeachd agus a' leumnaich, agus a toirt cliu do Dhia.

9 Agus chunnaic an sluagh uile e ag imeachd, agus a toirt cliu do Dhia.

10 Agus dh'aithnich iad esan gu'm b' e a bha 'n a shuidhe aig geata Sgiamhach an teampull ag iarraidh déirce : agus lionadh iad le h-iongantas agus le h-uamhas air son an nì sin a thachair dha.

11 Agus ag cumail Pheadair agus Eoin, [do'n bhacach a chaidh leigheas,] ruith an sluagh uile d'an ionnsuidh anns an sgàth-thigh ris an abrar sgàth-thigh Sholaimh, làn iongantais.

12 Agus an uair a chunnaic Peadar so, fhreagair e an sluagh, Fheara Israeil, c'ar son a ta iongantas oirbh mu'n nì so? no c'ar son a ta sibh a geur-amharc oirne, mar gu b'ann le ar cumhachd no ar naomhachd féin a thug sinn air an duine so imeachd?

13 Ghlòraich Dia Abrahaim, agus Isaac, agus Iacoib, Dia ar n-aithriche a Mhac Iosa; a thug sibhse thairis, agus a dh'àicheadh sibh an làthair Philait, an uair a b'i a bhreth a chur fa sgaoil.

14 Ach dh'àicheadh sibhse an t-Aon naomh, agus am Fìrean, agus dh'iarr sibh mortair a thiodhlacadh dhuibh;

15 Agus mharbh sibh Prionnsa na beatha a thog Dia o na marbhaibh; air am bheil sinne 'n ar fianuisibh.

16 Agus tre chreidmh 'n a ainm neartaich e an ti so, a tha sibhse a' faicinn, agus a's aithne dhuibh: seadh, thug 'ainm-san agus an creidimh a ta trìd-san, dhasan an t-slàinte iomlan so 'n ur làthair-sa uile.

17 Agus a nis, a bhràithre, tha fhios agam gur ann troimh aineolas a rinn sibh e, mar a rinn mar an ceudna bhur nuachdarain.

18 Ach choimh lion Dia air an dòigh so na nithe sin a roimh-fhoillsich e le beul 'fhàidhean uile, gu'm fuilingeadh Criosd.

19 Air an aobhar sin dean aibh-sa aithreachas agus bithibh air bhur n-iompachadh, chum gu'm bi bhur peacanna air an glanadh as 'n uair a thig amanna fionnuaireachd o làthair an Tighearn,

20 Agus a chuireas e Iosa Criosd d'ur ionnsuidh, a chaidh roimh-orduchadh:

21 Neach is éigin do nèamh a ghabhail gu aimsiribh aisig nan uile nithe, air an do labhair Dia le beul 'fhàidhean naomha uile, o thoiseach an t-saoghail.

22 Oir gu fìrinneach thubhairt Maois ris na h-aithrichibh, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh, do 'ur bràithribh, mar mise; ris-san éisdidh sibh anns na h-uile nithibh a labhras e ribh.

23 Agus tarlaidh, gach an-am nach éisd ris an fhàidh sin, gu'n sgriosar a mach as an t-sluagh e.

24 Seadh, dh'fhoillsich na fàidhean uile o Shamuel, agus iadsan a lean o sin, a mheud diubh as a labhair, roimh-làimh mu na làithibh so.

25 Is sibhse clann nam fàidhean, agus a' choimhchean-gail a rinn Dia r'ar n-aithrichibh, ag ràdh ri Abraham, Agus ann ad shliochd sa bithidh uile theaghlaihe na talmhainn air am beannachadh.

26 Air do Dhia a Mhac Iosa thogail suas, chuir e do 'ur n-ionnsuidh-sa e air tùs, chum gu'm beannaicheadh e sibh, leis gach aon agaibh iompachadh o bhur lochdaibh.

CAIB. IV.

A GUS am feadh 's a bha iad a' labhairt ris an t-sluagh, thàinig orra na sagairt, agus ceannard an teampuill, agus na Sadusaich ;

2 Agus bha iad fo dhoilgheas gu'n robh iadsan a' teagasg an t-sluaigh, agus a' searmonachadh tre Iosa aiseirigh nam marbh.

3 Agus chuir iad làmh ann-ta, agus chuir iad am prìosan iad gus an là màireach : oir b'e nis am feasgar a bh'ann.

4 Gidheadh, chreid mòran diubhsan a chual am focal ; agus b'e àireamh nan daoine timchioll chùig mìle.

5 Agus tharladh air an là màireach, gu'n do chruinnicheadh an ceann a chéile an uachdarain, agus an seanair-ean, agus an sgrìobhaichean, ann an Ierusalem,

6 Agus Annas an t-àrd-shagart, agus Caiaphas, agus Eoin, agus Alecsander, agus a mheud as a bha do chinneach an àrd-shagairt.

7 Agus air dhoibh iadsan a chur anns a' mheadhon, dh'fhiosraich iad, Ciod e an cumhachd, no ciod e an t-ainm anns an d'rinn sibh so ?

8 An sin air do Pheadar bhi air a lìonadh leis an Spiorad naomh, thubhairt e riu, Uachdarana a' phobuill, agus a shean-airean Israeil,

9 Ma tha sinne an diugh air ar ceasnachadh mu'n deadh ghlomh a rinneadh do'n duine euslan, cionnus a shlànuicheadh e ;

10 Biodh e aithnichte dhuibhsa uile, agus do phobull Israeil uile, gur ann tre ainm Iosa Criosd o Nasaret, a cheus sibhse, a thog Dia o na marbh-aibh, eadhon trìd-san a ta 'n duine so 'n a sheasamh an so 'n ur làthair-sa slàn.

11 Is i so a' chlach sin a dhiùltadh leibhse, a luchd togail, a rinneadh 'n a ceann na hoisne.

12 Agus cha-n 'eil slàinte ann an neach air bith eile : oir cha-n 'eil ainm air bith eile fo nèamh air a thoirt am measg dhaoine, tre am feud sinn 'bhi air ar tèarnadh.

13 A nis an uair a chunn-aic iad dànachd Pheadair agus Eoin, agus a thuig iad gu'm bu daoine gun fhòghlum agus cumanta iad, ghabh iad ion-gantas ; agus dh' aithnich siad

iad gu'n robh iadsan maille ri Iosa.

14 Agus air faicinn an duine a leighiseadh 'n a sheasamh maille riu, cha robh ni air bith aca ri ràdh 'n a aghaidh.

15 Agus an déigh dhoibh orduchadh dhoibh-san dol a mach as a' chomhairle, chuir iad an cinn cuideachd,

16 Ag ràdh, Ciod a ni sinn ris na daoibh so? Oir gu'n deachaidh mìorbhuil aithnich-te dheanamh leo, a ta e foll-aiseach do luchd-àiteachaidh Ierusalem uile, agus cha-n urrainn sinne àicheadh.

17 Ach a chum nach sgaoil-ear e ni's mò air feadh an t-sluaigh, bagramaid orra gu geur, gun iad a labhairt ni's mò ri neach air bith anns an ainm so.

18 Agus air dhoibh an gairm, dh'àithn iad dhoibh gun iad a labhairt air chor sam bith, no a theagasg ann an ainm Iosa.

19 Ach fhreagair Peadar agus Eoin agus thubhairt iad riu, Am bheil e ceart 'am fian-uis Dé, éisdeachd ribhse roimh Dhia, thugaibh féin breth.

20 Oir cha-n 'eil e'n comas duinne gun na nithe a chunn-aic agus a chuala sinn a labhairt.

21 Ach air dhoibh-san tuill-eadh bagraidh a dheanamh orra, leig iad as iad, gun dòigh air bith fhaotainn air am feud-adh iad peanas a dheanamh orra, air son an t-sluaigh: oir bha na h-uile a toirt glòire do Dhia air son an ni a rinneadh.

22 Oir bha an duine air an d'rinneadh am mìorbhuil leighis so tuilleadh as dà fhich-eadh bliadhna dh'aois.

23 Agus an uair a leigeadh as iad, thàinig iad dh'ionnsuidh am muinntir féin, agus dh'innis iad na h-uile nithe a thubhairt na h-àrd-shagairt agus na seanairean riu.

24 Agus an uair a chual iadsan so, thog iad suas a dh'aon inntinn an guth ri Dia, agus thubhairt iad, A Thigh-earn, is tusa an Dia a rinn nèamh agus talamh, agus an fhairge, agus na h-uile nithe ta anna:

25 A thubhairt le beul Dhaibhidh do sheirbhisich, C'ar son a ghabh na Cinnich boil, agus a smuainich an sluagh nithe dìomhanach?

26 Sheas rìghrean na tal-mhainn suas, agus chruinn-icheadh na h-uachdarain an ceann a chéile, an aghaibh an Tighearn, agus an aghaidh Chrìosd.

27 Oirgu fìrinneach chruinn-icheadh an ceann a chéile, an aghaidh do Leinibh naoimh Iosa, a dh'ung thu, araon Herod agus Pontius Pilat, maille ris na Cinnich, agus sluagh Israeil,

28 A dheanamh gach ni a roimh-orduich do làmh agus do chomhairle a bhi deanta.

29 Agus a nis, a Thighearn, amhaire air am bagraidhibh: agus dèonaich do d' sheirbhisich féin, t'fhocal a labhairt leis gach uile dhànachd.

30 Le d' làimh a shìneadh a mach chum leighis : agus gu'm bicomharan agus miorbh-uilean air an deanamh tre ainm do Leinibh naoimh Iosa.

31 Agus air dhoibh urnuigh a dheanamh, chrathadh an t-àit anns an robh iad cruinn ; agus lìonadh iad uile do'n Spiorad naomh, agus labhair lad focal Dé le dànachd.

32 Agus bha aig a' chuideachd a chreid aon chridhe, agus aon anam : agus ni mò a thubhairtneach air bith *dhiubh*, gu'm bu leis féin aon ni a shealbhaich e ; ach bha na h-uile nithe coitcheionn aca.

33 Agus le mòr-chumhachd thug na h-abstoil fianuis air aiseirigh an Tighearna Iosa : agus bha mòr-ghràs orra uile.

34 Agus ni mò a bha aon neach uireasbhuidheach 'n am measg : oir a mheud as a bha 'n an sealbhadairibh fearainn, no thighean, air dhoibh an reiceadh, thug iad luach nan nithe a chaidh reiceadh leo ;

35 Agus chuir iad aig cosaibh nan abstol *e* : agus roinneadh e air gach neach a réir 'fheuma.

36 Agus air do fhearann a bhi aig Ioses d'an do ghoireadh leis na h-abstolaibh Barnabas, (is e sin, air eadar-theangachadh, Mac na comhfhurtachd,) Lebhitheach, d'am bu dùthaich Ciprus,

37 Reic se e, agus thug e'n t-airgiod, agus chuir e aig cosaibh nan abstol *e*.

CAIB. V.

A CH reic fear àraidh d'am b'ainm Ananias, maille r'a mhnaoi Saphira, sealbh fearainn,

2 Agus cheil e *cuid* do'n luach, le fios a mhnà, agus air dha cuid-éigin a thoirt leis, chuir e aig cosaibh nan abstol *e*

3 Ach thubhairt Peadar, Ananias, c'ar son a lìon Satan do chridhe a dheanamh bréige do'n Spiorad naomh, agus a cheiltinn *cuid* do luach an fhearainn?

4 Am feadh 's a dh'fhuirich e *gun reiceadh*, nach bu leat féin e? agus an déigh a reiceadh nach robh e a'd' chomas féin? c'ar son a smuainich thu ann do chridhe an gnìomh so? cha d'rinn thu breug do dhaoinibh ach do Dhia.

5 Agus an uair a chuala Ananias na briathra so, thuit e sìos, agus chaidh an deò as : agus thàinig eagal mòr air na h-uile a chuala na nithe so.

6 Agus air éirigh do na h-òganaich, phaisg iad 'an eudach-mairbh e, agus air dhoibh a ghiùlan a mach, dh'adhlaic iad *e*.

7 Agus tharladh timchioll tri uaire 'n a dhéigh sin gu'n d'thàinig a bhean a steach, gun fhios aice air an ni a rinneadh.

8 Agus fhreagair Peadar i, Innis dhomhsa an ann air an uiread so reic sibh am fearann? Agus thubhairt ise, Is ann, air son an uiread sin.

9 An sin thubhairt Peadar rithe, C'ar son a cho-aontaich sibh Spiorad an Tighearna a dhearbhadh? feuch, *tha* cos-an na muinntir a dh'adhlaic t-fhear aig an dorus, agus giùlainidh iad thusa mach.

10 An sin thuit i air ball aig a chosaibh, agus chaidh an deò aisde: agus air do na h-òganaich teachd a steach, fhuair iad i marbh, agus air dhoibh a giùlan a mach, dh'adhlaic iad làimh r'a fear i.

11 Agus thàinig eagal mòr air an eaglais uile, agus air na h-uile a chuala na nithe so.

12 Agus rinneadh mòran chomharan agus mhòrbhuilean am measg a' phobuill le làmhaibh nan abstol; (agus bha iad uile dh'aon inntinn ann an sgàth-thigh Sholaimh:

13 Agus cha robh 'chridhe aig aon do chàch e féin a cheangal riu :) ach bha mòrmheas aig a' phobull orra.

14 Agus is mòid a chuireadh creidich ris an Tighearn, buidheann mhòr araon do fhearaibh agus do mhnaibh:

15 Air chor as gu'n d'thug iad a mach a' mhuinntir euslan air na sràidibh, agus gu'n do chuir iad air leabaichibh agus air uirighibh *iad*, chum ag teachd do Pheadar gu'n cuir eadh 'fhaileas, mar bu lugha, sgàile air neach éigin aca.

16 Agus thàinig mar an ceudna mòr-shluagh as na bailtibh mu'n cuairt air Ierusalem, a' toirt leo muinntir euslain, agus dream a bha air

am buaireadh le spioradaibh neòghlan: agus leighiseadh iad uile.

17 An sin dh'éirich an t-àrd-shagart, agus iadsan uile a bha maille ris, (eadhon luchd-bharail nan Sadusach,) agus lionadh iad le tnùth,

18 Agus chuir iad làmh anns na h-abstolaibh, agus chuir iad 's a' phrìosan chum-anta iad.

19 Ach dh'fhosgail aingeal an Tighearna dorsan a' phrìosain 's an oidhche, agus thug e iadsan a mach, agus thubhairt e,

20 Imichibh, agus ag seas-amh dhuibh labhraibh 's an teampull ris an t-sluagh, uile bhriathra na beatha so.

21 Agus an uair a chual iad *so*, chaidh iad gu moch a steach do'n teampull, agus theagaisg iad. Ach thàinig an t-àrd-shagart agus iadsan a bha maille ris, agus ghairm iad a' chomhairle, agus sean-adh chloinn Israeil uile 'an ceann a chéile, agus chuir iad do'n phrìosan chum gu'n tug-tadh iadsan *d'an ionnsuidh*.

22 Ach an uair a thàinig na maoir, cha d'fhuair iad 's a' phrìosan iad, agus air pilltinn dhoibh, dh'innis iad,

23 Ag ràdh, Fhuair sinne gu fìrinneach am prìosan dùinte gu ro thèaruinte, agus an luchd-coimhead 'n an seas-amh a mach fa chomhair nan dorsan; ach an uair a dh'fhosgail sinn, cha d'fhuair sinn aon duine a stigh.

24 A nis an uair a chual an t-àrd-shagart, agus ceannard an teampuill, agus uachdarain nan sagart na briathra so, bha iad fo amharus mu'n timchioll ciod gus an tigeadh so.

25 An sin thàinig neach *àraidh* agus dh'innis e dhoibh, ag ràdh, Feuch, a ta na daoine a chuir sibh 's a' phrìosan, 'n an seasamh 's an teampull, agus a' teagasg a' phobuill.

26 An sin dh'imich an ceannard maille ris na maor-aibh, agus thug e leis iad gun ainneart: (oir bha eagal orra roimh an t-sluagh, gu'm biodh iad air an clachadh *leo*.)

27 Agus an uair a thug iad leo iad, chuir iad ann am fianuis na comhairle *iad*: agus dh'fheòraich an t-àrd-shagart diubh,

28 Ag ràdh, Nach d'thug sinne geur-ordugh dhuibh gun teagasg a dheanamh 's an ainm so? agus, feuch, lìon sibh Ierusalem le 'ur teagasg, agus is àill leibh fuil an duine so a tharruing oirne.

29 An sin fhreagair Peadar agus na h-abstoil *eile*, agus thubhairt iad, Is còir géill a thoirt do Dhia ni's mò na do dhaoinibh.

30 Thog Dia ar n-aithriche Iosa, a mharbh sibhse agus a chroch sibh air crann.

31 Esan dh'àrdaich Dia le a dheas làimh 'n a Cheannard agus 'n a Shlànuighear, a thoirt aithreachais agus maitheanais pheacanna do Israel.

32 Agus tha sinne 'n ar fia-

nuisibh dha air na nithibh so; agus mar an ceudna an Spiorad naomh, a thug Dia dhoibh-san a ta ùmhal dha.

33 Agus an uair a chual iadsan *so*, bha iad air an gonadh, agus ghabh iad comhairle an cur gu bàs.

34 An sin dh'éirich Phairiseach àraidh anns a' chomhairle, d'am b'aimm Gamaliel, fear teagaisg an lagha, air an robh meas aig an t-sluagh uile, agus dh'orduich e na h-abstoil a chur a mach rè tamuill;

35 Agus thubhairt e riu, Fheara Israeil, thugaibh aire dhuibh féin, ciod a ta roimh-ibh a dheanamh mu thimchioll nan daoine sin.

36 Oir roimh na làithibh so dh'éirich Teudas suas, ag ràdh, gu'm bu neach éigin mòr e féin, agus cheangail àireamh dhaoine, timchioll ceithir cheud, iad féin ris: mharbhadh esan, agus a mheud 's a dh'aontaich leis, sgaoileadh iad uile as a chéile, agus chaidh iad gu neo-ni.

37 An déigh an fhir so dh'éirich Iudas an Galiléach suas, ann an làithibh na cismheasaidh, agus tharruing e mòran sluaigh 'n a dhéigh: sgriosadh esan mar an ceudna, agus a mheud 's a ghéill da, sgapadh iad uile.

38 Agus a nis a ta mi ag ràdh ribh, Fanaibh o na daoinibh so, agus leigibh leo: oir ma's ann o dhaoinibh a ta a' chomhairle so, no an obair so, thig i gu neo-bhrigh:

39 Ach ma's ann o Dhia a ta i, cha-n urrainn sibhise a cur gu neo-bhrigh: air eagal gu'n tarladh gu'm faighear sibh eadhon a' cogadh an aghaidh Dhé.

40 Agus dh'aontaich iad leis-san: agus an uair a ghairm iad na h-abstoil, agus a ghabh iad orra, dh'orduich iad dhoibh gun labhairt ann an ainm Iosa, agus leig iad as iad.

41 Agus dh'imich iadsan o làthair na comhairle, le gairdeachas a chionn gu'n do mheasadh gu'm b'airidh iad air easurram fhulang air son 'ainmesan.

42 Agus gach là anns an teampull, agus o thigh gu tigh, cha do sguir iad a bhi teagasg, agus a searmonachadh Iosa Criosd.

CAIB. VI.

AGUS anns na làithibh sin, an uair a bha àireamh nan deisciobul a' meudachadh, dh'éirich gearan am measg nan Greugach an aghaidh nan Eabhrach, a chionn gu'n do dhearmaideadh am bantraichean 's an fhrithealadh laitheil.

2 An sin ghairm an dà fhear dheug mòr-chuideachd nan deisciobul d'an ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha-n 'eil e iomchuidh sinne dh'fhàgail focail Dé, agus a fhrithealadh do bhordaibh.

3 Uime sin, a bhràithre, iarraibh a mach 'n ur measg seachdnar dhaoine fo dheadh iomradh, làn do'n Spiorad

naomh agus do ghliocas, a chuireas sinne os ceann an dreuchd so.

4 Ach buanaichidh sinne a ghnàth ann an urnuigh, agus 'am ministreileachd an fhocail.

5 Agus bha 'chainnt so taitneach an làthair na mòr-chuideachd uile: agus thagh iad Stephen, duine làn do chreidimh, agus do'n Spiorad naomh, agus Philip, agus Prochorus, agus Nicanor, agus Timon, agus Parmenas, agus Nicolas proseliteach do mhuinntir Antioch:

6 Chuir iad iadsan an làthair nan abstol: agus air deanamh urnuigh dhoibh, chuir iad an làmhnan orra.

7 Agus dh'fhàs focal Dé; agus mheudaicheadh àireamh nan deisciobul gu ro mhòr ann an Ierusalem; agus bha cuid-eachd, mhòr do na sagartaibh ùmhhal do'n chreidimh.

8 Agus rinn Stephen, làn do chreidimh agus do chumhachd, mìorbhuilean agus comharran mòra am measg an t-sluaigh.

9 An sin dh'éirich dream àraidh do'n t-sionagag, ris an abrar *sionagag* nan Libertineach, agus nan Cirenianach, agus mhuinntir Alecsandria, agus na dream o Chilicia, agus o'n Asia, a' deasboireachd ri Stephen.

10 Agus cha b'urrainn iad cur an aghaidh a' ghliocais agus an spioraid leis an do labhair e.

11 An sin thug iad a steach

an uaignidheas daoine a thubhairt, Chuala sinne e labhairt bhriathra toibheumach an aghaidh Mhaois, agus Dhé.

12 Agus dhùisg iad suas an sluagh, agus na seanairean, agus na sgrìobhaichean, agus thàinig iad air, agus ghlac iad e, agus thug iad an làthair na comhairle e,

13 Agus chuir iad suas fianuisean bréige, a thubhairt, Cha-n 'eil an duine so a' sgur do labhairt bhriathra toibheumach an aghaidh an ionaid naoimh so, agus an lagha.

14 Oir chuala sinn e ag ràdh, gu'n sgrios an t-Iosa so o Nasaret an t-àit so, agus gu'n caochail e na gnàthanna a thug Maois dhuinne.

15 Agus air dhoibh-san uile a bha 'n an suidhe sa' chomhairle amharc gu geur air, chunnaic iad 'aghaidh mar aghaidh aingil.

CAIB. VII.

AN sin thubhairt an t-àrd-shagart, Am bheil ma ta na nithe so mar so?

2 Agus thubhairt esan, Fheara, a bhràithre, agus aithriche, éisdibh; Dh'fhoillsich eadh Dia na glòire d'ar n-athair Abraham, 'n uair a bha e ann am Mesopotamia, mun do ghabh e còmhnuidh ann an Charan.

3 Agus thubhairt e ris, Rach a mach á d' thìr féin, agus o d' chinneach, agus thig chum na tìre a nochdas mise dhuit.

4 An sin chaidh esan a mach á talamh nan Caldéach, agus ghabh e còmhnuidh ann an Charan: agus as a sin, an déigh bàis 'athar, dh'atharraich se e do'n fhearann so anns am bheil sibhse nis 'n ur còmhnuidh.

5 Agus cha d'thug e dha oighreachd *sam bith* ann, cha d'thug *fiu* leud troidhe: gidheadh gheall e gu'n tugadh e mar sheilbh e dha féin agus d'a shliochd 'n a dhéigh, ged nach robh fathast duine cloinne aige.

6 Agus labhair Dia air an dòigh so, Gu'm biodh a shliochd air chuairt ann an dùthaich choigrich, agus gu'n deanadh iad tràillea diubh, agus gu'm buineadh iad gu h-olc *riu* rè ceithir cheud bliadhna.

7 Agus air a' chinneach sin d'am bi iadsan fo dhaorsa, bheir mise breth, arsa Dia: agus an déigh nan nithe sin thig iad a mach, agus ni iad seirbhis dhomhsa anns an àit so.

8 Agus thug e dha coimheangal an timchioll-ghearraidh: agus mar sin ghin *Abraham* Isaac, agus thimchiollghearr se e air an ochdamh là: agus *ghin* Isaac Iacob, agus Iacob an dà phrìomh-athair dheug.

9 Agus a' gabhail farmaid reic na prìomh-aithriche Ioseph do'n Eiphit: ach bha Dia maille ris,

10 Agus shaor se e as a

thrioblaidibh uile, agus thug e deadh-ghean agus gliocas da an làthair Pharaoh rìgh na h-Eiphit; agus chuir se e 'n a uachdaran air an Eiphit, agus air a theaghlach féin uile.

11 Nis thàinig gorta agus àmhghar mòr air an Eiphit uile, agus air talamh Chanaain; agus cha d'fhuair ar n-aithriche teachd-an-tìr.

12 Ach an uair a chuala Iacob gu'n robh arbhar 's an Eiphit, chuir e mach ar n-aithriche air tùs.

13 Agus air an dara uair rinneadh Ioseph aithnichte d'a bhràithribh; agus rinneadh cinneach Ioseph follaiseach do Pharaoh.

14 An sin chuir Ioseph *fios* uaith, agus ghairm e d'a ionnsuidh Iacob 'athair, agus a luchd-dàimhe uile, cùig anama deug agus trì fichead.

15 Agus chaidh Iacob sìos do'n Eiphit, agus fhuair e bàs, e féin agus ar n-aithriche.

16 Agus ghiùlaineadh thairis iad gu Sichem, agus chuir-eadh iad anns an àit-adhlaic a cheannaich Abraham air suim airgid o mhic Eموir, *athar* Shicheim.

17 Ach an uair a dhruid àm a' gheallaidh, a mhionnaich Dia do Abraham, dh'fhàs an sluagh agus rinneadh iad lionmhor 's an Eiphit,

18 Gus an d'éirich rìgh eile, do nach b'aithne Ioseph.

19 Bhuin esan gu cuilbheirteach r'ar cinneach, agus rinn e ole air ar n-aithrichibh,

air chor as gu'n d'thug e orra an naoidheana a thilgeadh mach, chum nach sìolaicheadh iad.

20 Anns an àm sin rugadh Maois, agus bha e ro sgiamhach, agus dh'altrumadh e trì mìosan ann an tigh 'athar:

21 Agus an uair a thilgeadh a mach e, thog nighean Pharaoh leatha e, agus dh'altrum i e mar mhac dhi féin.

22 Agus dh'fhòghlumadh Maois ann an uile ghliocas nan Eiphiteach, agus bha e cumhachdach am briathraibh agus an gnìomharaibh.

23 Agus an uair a bha e dà fhichead bliadhna iomlan a dh'aois, thàinig e 'n a chridhe a bhràithre clann Israeil fhiosrachadh.

24 Agus air dha duine àraidh *dhiubh* fhaicinn a' fulang eucoir, theasairg se e, agus air bualadh an Eiphitich dha, rinn e dioghaltas do'n fhear air an d'rinneadh an eucoir:

25 Oir shaoil e gu'n tuigeadh a bhràithre, gu'n tugadh Dia le a làimh-san saorsa dhoibh; ach cha do thuig iad-san.

26 Agus air an là 'n a dhéigh sin nochd se e féin doibh agus iad a' comhstri, agus b'àill leis sìth a dheanamh eatorra, ag ràdh, A dhaoine, is bràithre sibh féin; c'ar son a ta sibh a' deanamh eucoir air a chéile?

27 Ach chuir am fear a rinn an eucoir air a' choimhearsnach uaith e, ag ràdh, Cò

a rinn thusa a'd' uachdaran agus a'd' bhreitheamh oirne?

28 Am miann leat mise a mharbhadh, mar a *mharbh thu* an t-Eiphiteach an dé?

29 An sin theich Maois air son an fhocail so, agus bha e 'n a choigreach ann an dùth-aich Mhidiain, far an do ghin e dithis mhac.

30 Agus an uair a choimhlionadh dà fhichead bliadhna, dh'fhoillsicheadh dha ann am fasach beinne Shina, aingeal an Tighearn ann an lasair theine ann am preas.

31 Agus an uair a chunnaic Maois so, ghabh e iongant-as mu'n t-sealladh; agus air dha teachd am fagus gu beachdachadh *air*, thàinig guth an Tighearna d'a ionnsuidh,

32 *Ag radh, Is* mise Dia t'aithriche, Dia Abrahaim, agus Dia Isaac, agus Dia Iacoib. An sin chrìochnuich Maois, agus cha robh 'chridhe aige amharc.

33 An sin thubhairt an Tighearn ris, Fuasgail do bhrògan o d' chosaibh: oir is talamh naomh an t-àit air am bheil thu a'd' sheasamh.

34 Chunnaic mi gu cinnteach àmhghar mo phobuill a ta san Eiphit, agus chuala mi an osnaidh, agus thàinig mi nuas g'an saoradh. Agus a nis thig, cuiridh mi do'n Eiphit thu.

35 Am Maois so féin a dhiùlt iadsan, ag ràdh, Cò rinn uachdaran agus breitheamh

dhiotsa? esan chuir Dia *gu bhi* 'n a uachdaran agus 'n a fhear-saoraidh le làimh an aingil a dh'fhoillsicheadh dha's a' phreas.

36 Thug esan a mach iad an déigh dha mìorbhuilean, agus comharan a dheanamh ann an tìr na h-Eiphit, agus anns a' mhuir ruaidh, agus anns an fhàsach rè dhà fhichead bliadhna.

37 Is e so am Maois ud a thubhairt ri cloinn Israeil, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh do 'ur bràithribh, cosmhuil riumsa; ris-san éisidibh sibh.

38 So esan a bha's an eaglais anns an fhàsach, maille ris an aingeal a labhair ris ann am beinn Shina, agus maille r'ar n-aithrichibh-ne: neach a fhuair briathra na beatha chum an toirt dhuinne:

39 Do nach b'àill le ar n-aithrichibh bhi ùmhal, ach chuir iad uatha e, agus 'n an cridhe phill iad air an ais do'n Eiphit,

40 Ag ràdh ri Aaron, Dean dhuinne dée a théid romhainn: oir mu thimchioll a' Mhaois so, a thug a mach sinn á tìr na h-Eiphit, cha-n 'eil fhios againn ciod a dh' éirich dha.

41 Agus rinn iad laogh's na làithibh sin, agus thug iad iobairt do'n dealbh, agus rinn iad gairdeachas ann an oibribh an làmha féin.

42 An sin phill Dia, agus thug e thairis iad chum aoradh

a dheanamh do armailt nèimh, a réir mar a ta e sgrìobhta ann an leabhar nam fàidhean, An d'thug sibh dhomhsa beathaichean marbhtha, agus iobairte rè dhà fhichead bliadhna anns an fhàsach, O a thigh Israeil?

43 Seadh, thog sibh suas pàilliuin Mhòloich, agus reult bhur dé Remphain, dealbhan a rinn sibh chum aoraidh dhoibh: uime sin atharraichidh mi sibh an taobh thall do Bhabilon.

44 Bha pàilliuin na fianuis aig ar n-aithrichibh 's an fhàsach, a réir mar a dh'àithn an ti a labhair ri Maois, gu'n deanadh se e a réir an t-samhlaidh a chunnaic e.

45 An ni a thug mar an ceudna ar n-aithriche a bha 'n an déigh, a steach maille ri Iosa do sheilbh nan Cinneach, a thilg Dia a mach roimh ghnùis ar n-aithriche, gu làithibh Dhaibhidh;

46 Neach a fhuair deadh-ghean 'am fianuis Dhé, agus a dh'iarr pàilliuin fhaotainn do Dhia Iacoib.

47 Ach thog Solamh tigh dha.

48 Gidheadh cha-n 'eil an ti a's àirde a' gabhail còmh-nuidhann an teampluibh làmh-dheanta; mar a ta am fàidh ag ràdh,

49 *Is e* nèamh mo righ-chaithir, agus an talamh stòl mo chos: ciod an tigh a thogas sibh dhomh? a ta an Tigh-earn ag ràdh: no ciod e ionad mo thàimh?

50 Nach do rinn mo làmh na nithe so uile?

51 A dhaoine cruaidh-mhuinealach, agus neo-thim-chioll-ghearrta ann an cridhe agus ann an cluasaibh, tha sibh a ghnàth a' cur an aghaidh an Spioraid naomh: mar a rinn bhur n-aithriche, mar sin a ta sibhse a' *deanamh*.

52 Cò do na fàidhibh air nach d'rinn bhur n-aithriche geur-leannmhùinn? agus mharbh siad iadsan a roimh-fhoillsich teachd an Fhàirein ud; air an robh sibhse a nis 'n ur luchd-brathaidh, agus 'n ur mortairibh:

53 *Sibhse* a fhuair an lagh le frithealadh nan aingeal, agus nach do choimhid e.

54 'N uair a chual iad na nithe sin, bha iad air an gonadh 'n an cridhe, agus chas iad *am* faclan ris.

55 Ach air dhàsan bhi làn do'n Spiorad naomh, dh'amhairc e gu geur suas gu nèamh, agus chunnaic e glòir Dhé, agus Iosa 'n a sheasamh air deas làimh Dhé;

56 Agus thubhairt e, Feuch, tha mi 'faicinn nan nèamh fosgailte, agus Mac an duine 'n a sheasamh air deas làimh Dhé.

57 An sin ghlaodh iadsan le guth mòr, agus dbruid iad an cluasan, agus leum iad air a dh'aon inntinn,

58 Agus air dhoibh a thilgeadh a mach as a' bhaile, chlach iad *e*: agus thilg na fianuisean

an eudach sìos aig cosaibh òg-anaich, d'am b'ainm Saul.

59 Agus chlach iad Stephen, agus e a' gairm air *Criosd*, agus ag ràdh, A Thighearn Iosa, glac mo spiorad.

60 Agus air dha a leigeadh féin air a ghlùinibh, ghlaodh e le guth mòr, A Thighearn, na cuir am peacadh so as an leth. Agus air dha so a ràdh, choidil e.

CAIB. VIII.

AGUS bha Saul ag aontachadh le a bhàs-san. Agus dh'éirich anns an àm sin geurleanmhuinn mhòr an aghaidh na h-eaglais a bha ann an Ierusalem; agus bha iad uile air an sgapadh air feadh tìre Iudea agus Shamaria, ach na h-abstoil a *mhain*.

2 Agus ghiùlain daoine diadhaidh Stephen *chum 'adhlaid*, agus rinn iad caoidh mhòr air a shon.

3 Ach bha Saul a' fàsachadh na h-eaglais, a' dol asteach do gach tigh; agus ag tarruing a mach fhear agus bhan, chuir e 'am prìosan *iad*.

4 Uime sin dh'imich an dream a sgapadh, feadh gach àite, a' searmonachadh an fhocail.

5 An sin chaidh Philip sìos do bhaile Shamaria, agus shearmonaich e Criosd doibh.

6 Agus thug an sluagh a dh'aon toil aire do na nithibh a labhradh le Philip, ag éisd-eachd ris, agus a' faicinn nam mìorbhuile a rinn e.

7 Oir chaidh spiorada neò-

ghlan a mach á mòran anns an robh iad, a' glaothaich le guth mòr; agus chaidh mòran air an robh am pairilis agus a bha 'n am bacadh, a shlànuchadh.

8 Agus bha gairdeachas mòr 's a' bhaile sin.

9 Ach bha roimhe sin duine àraidh s a' bhaile sin d' am b'ainm Simon, a ghnàthaich druidheachd, agus a mheall muinntir Shamaria, ag ràdh gu'm bu neach mòr éigin e féin.

10 Dhàsan thug iad uile aire o'n bheag gus a' mhòr, ag ràdh, Is e an duine so cumbachd mòr Dhé.

11 Agus thug iad an aire dha, a chionn gu'n do mheall e iad rè ùine fhada le adhruidheachd.

12 Ach an uair a chreid iad Philip, a' searmonachadh nan nithe a bhuineas do rìoghachd Dhé, agus do ainm Iosa Criosd, bhaisteadh iad eadar fheara agus mhnà.

13 An sin chreid Simon féin mar an ceudna: agus an uair a bhaisteadh e, dh'fhan e maille ri Philip, agus a' faicinn nan comhara agus nam feartan a rinneadh, ghabh e iongantas ro mhòr.

14 Agus an uair a chuala na h-abstoil a bha ann an Ierusalem, gu'n do ghabh Samaria focal Dhé, chuir iad d'an ionnsuidh Peadar agus Eoin:

15 Agus an uair a chaidh iad sìos, ghuidh iad air an son gu'm faigheadh iad an Spiorad naomh.

16 (Oir cha d'fhàinig e fath-ast a nuas air aon aca : ach a mhàin bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.)

17 An sin chuir iad *an* làmhnan orra, agus fhuair iad an Spiorad naomh.

18 Agus an uair a chunnaic Simon gu'n robh an Spiorad naomh air a thoirt tre làmhnan nan abstol a chur orra, thairg e airgid dhoibh,

19 Ag ràdh, Thugaibh dhomhsa mar an ceudna an cumhachd so, ge b'e neach air an cuir mi *mo* làmhna, gu'm faigh e an Spiorad naomh.

20 Ach thubhairt Peadar ris, Gu rachadh t'airgid 'am mugha maille riut féin, a chionn gu'n do mheas thu gu'm feudtadh tiodhlac Dhé a cheannach le h-airgid.

21 Cha-n 'eil agad cuid no crannchur 's a' chùis so : oir cha-n 'eil do chridhe dìreach 'am fianuis Dhé.

22 Gabh aithreachas uime sin do t'olc so, agus guidh air Dia, ma dh'fheudar gu maith-ear dhuit smuaine do chridhe.

23 Oir a ta mi 'g ad fhaicinn ann an domblas na seirbhe, agus *fo* chuibhreach na h-eucorach.

24 An sin fhreagair Simon, agus thubhairt e, Guidhibh-sa an Tighearn air mo shon, nach tig aon do na nithibh sin a thubhairt sibh orm.

25 An sin air dhoibh-san fianuis a dheanamh agus focal an Tighearn a labhairt, phill iad gu Ierusalem, agus shear-

monaich iad an soisgeul ann am mòran do bhailtibh nan Samaritanach.

26 Agus labhair aingeal an Tighearna ri Philip, ag ràdh, Eirich agus innich chum na h-àirde deas, chum na slighe a ta dol sìos o Ierusalem gu Gasa, a ta 'n a fhàsach.

27 Agus dh'éirich e, agus dh'imich e : agus, feuch, duine àraidh, cailleteanach o Etiopia, aig an robh mòr-ùghdarras fo Chandace ban-righinn na h-Etiopia, agus a bha os ceann a h-ionmhais uile, agus a bha air teachd gu Ierusalem, chum aoradh a dheanamh,

28 Bha e a' pilltinn air ais, agus 'n a shuidhe 'n a charbad, agus bha e a' leughadh an fhàidh Esaiais.

29 An sin thubhairt an Spiorad ri Philip, Imich am fagus, agus druid ris a' charbad so.

30 Agus ruith Philip d'a ionnsuidh, agus chuala se e a' leughadh an fhàidh Esaiais, agus thubhairt e, Am bheil thu a' tuigsinn nan nithe a tha thu a' leughadh ?

31 Agus thubhairt esan, Cionnus is urrainn mi, mur seòl neach éigin mi ? Agus dh'iarr e air Philip teachd a nìos, agus suidhe maille ris.

32 A' chuibrionn do'n sgrìobtuir a bha e 'leughadh, b'i so i, Thugadh e mar chaora chum marbhaidh ; agus mar uan a ta 'n a thosd 'am fianuis an fhir-lomairt, mar sin cha d'fhosgail e a bheul :

33 'N a ìsleachadh thugadh a bhreitheanas air falbh : agus cò a nochdas a ghinealach ? oir thogadh a bheatha o'n talamh.

34 Agus fhreagair an caillteanach, agus thubhairt e ri Philip, Guidheam thu, co uime tha am fàidh ag ràdh so ? uime féin, no mu neach éigin eile ?

35 An sin dh'fhosgail Philip a bheul, agus a' tòiseachadh o'n sgrìobtuir sin, shearmonaich e Iosa dha.

36 Agus an uair a dh'imich iad air an t-slighe, thàinig iad gu h-uisge àraidh : agus thubhairt an caillteanach, Feuch, uisge ; ciod a ta bacadh mise bhi air mo bhaisteadh ?

37 Agus thubhairt Philip, Ma tha thu a' creidsinn le d'uile chridhe, feudaidd tu. Agus fhreagair e agus thubhairt e, Tha mi a' creidsinn gur e Iosa Crìosd Mac Dhé.

38 Agus dh'àithn e'n carbad a sheasamh : agus chaidh iad sìos le chéile do'n uisge, araon Philip agus an caillteanach ; agus bhaist se e.

39 Agus an uair a thàinig iad a mìos as an uisge, thug Spiorad an Tighearna Philip leis, agus cha-n fhac an caillteanach tuilleadh e : agus dh'imich e air 'aghaidh le gairdeachas.

40 Ach fhuaradh Philip ann an Asotos : agus shearmonaich e anns na bailtibh uile, a' dol troimh an *duthaich*, agus an d'thàinig e gu Cesarea.

CAIB. IX.

A GUS air do Shaul bhi fathast a' séideadh bagraidh, agus àir an aghaidh dheisciobul an Tighearna, chaidh e chum an àrd-shagairt,

2 Agus dh'iarr e litrichean uaith gu Damascus chum nan sionagog, chum nam faigheadh e aon neach do'n t-slighe so, co aca b'fhir no mnà iad, gu'n tugadh e leis ceangailte gu Ierusalem iad.

3 Agus ag imeachd dha, tharladh gu'n do dhruid e ri Damascus : agus dhealraich gu h-obann mu'n cuairt air solus o nèamh.

4 Agus air tuiteam dha air an talamh, chual e guth ag ràdh ris, A Shaul, A Shaul, c'ar son a ta thu 'g am gheurleanmhuinn-sa ?

5 Agus thubhairt esan, Cò thu, a Thighearn ? Agus thubhairt an Tighearn, Is mise Iosa a ta thusa a' geur leanmhuinn : is cruaidh dhuitse breabadh an aghaidh nan dealg.

6 Agus air dhasan bhi air chrith agus làn uamhainn, thubhairt e, A Thighearn, ciod is àill leat mise a dheanamh ? Agus *thubhairt* an Tighearn ris, Eirich, agus rach a steach do'n bhaile, agus innsear dhuit ciod is còir dhuit a dheanamh.

7 Agus sheas na daoine bha 'g imeachd maille ris 'n an tosd, a' cluinntinn a' ghutha, ach gun neach air bith fhaicinn.

8 Agus dh'éirich Saul o'n

talambh, agus air fosgladh a shùl dha, cha-n fhac e neach air bith : ach air dhoibh breith air a làimh, threòraich iad *e* gu Damascus.

9 Agus bha e tri làithean gun radharc, agus cha d'ith agus cha d'òl e ni air bith.

10 Agus bha deisciobul àraidh ann an Damascus, d'am b'ainm Ananias ; agus thubhairt an Tighearn ris ann am foillseachadh, Ananiais. Agus thubhairt esan, Feuch *a ta mi an so*, a Thighearn.

11 Agus thubhairt an Tighearn ris, Eirich, agus imich do'n t-sràid, ris an abrar Dir-each, agus iarr ann an tigh Iudais, duine o Tharsus d'an goirear Saul : oir feuch, a ta e ri urnuigh,

12 Agus chunnaic e ann am foillseachadh duine d'an ainm Ananias, a' teachd a steach, agus a' cur *a làimhe* air, chum gu'm faigheadh e a radharc.

13 An sin fhreagair Ananias, A Thighearn, chuala mi o mhòran mu'n duine so, cia lìon olc a rinn e do d' naomhaibh ann an Ierusalem :

14 Agus a ta an so ùghdarras aige o uachdaranaibh nan sagart, iadsan uile a cheangal a ta gairm air d'ainm-sa.

15 Ach thubhairt an Tighearn ris, Imich ; oir is soith-each taghta dhomhsa e, chum m'ainm a ghiùlan am fianuis nan Cinneach, agus rìghrean, agus chloinn Israeil.

16 Oir nochdaidh mise dha cia mòr na nithe a's éigin

da fhulang air sgàth m'ainm-sa.

17 Agus dh'imich Ananias, agus chaidh e steach do'n tigh ; agus chuir e a làmhan air, agus thubhairt e, A Shaul, a bhràthair, chuir an Tighearn, (*eadhon* Iosa a dh'fhoillsich-eadh dhuitse anns an t-slighe air an d'thàinig thu,) mise chum gu'm faigheadh tu do radharc, agus gu'm biodh tu air do lìonadh leis an Spiorad naomh.

18 Agus air ball thuit o 'shùilibh mar gu'm biodh lann-an ; agus dh'aisigeadh a radharc dha gun dàil, agus air dha éirigh, bhaisteadh e.

19 Agus an uair a ghabh e biadh, neartaicheadh e. An sin bha Saul làithean àraidh maille ris na deisciobluibh a bha ann an Damascus.

20 Agus air ball shearmonaich e Iosa anns na sionagog-aibh, gur esan Mac Dhé.

21 Ach bha na h-uile a chual *e* fo uamhas, agus thubhairt iad, Nach e so esan a bha 'sgrios ann an Ierusalem iadsan a bha 'gairm air an ainm so, agus a thàinig an so chum na crìche so, gu'n tugadh e ceangailte iad dh'ionnsuidh nachdarana nan sagart ?

22 Ach bu mhòid a neartaicheadh Saul, agus chuir e gu h-amhludh na h-Iudhaich a bha chòmhnuidh ann an Damascus, a' dearbhadh gur e so an Criosd.

23 Agus air dol do mhòran làithean seachad, rinn na h-

Iudhaich comhairle ra chéile esan a mharbhadh:

24 Ach thugadh fios do Shaul air am feill: agus bha faire aca air na geatachaibh a là agus a dh'oidhche chum a mharbhadh.

25 An sin ghabh na deisciobuil e's an oidhche, agus chuir iad a mach thar a' bhalla e, agus leig iad sìos ann an cliabh e.

26 Agus an uair a thàinig Saul gu Ierusalem, dh'fheuch e ri e féin a cheangal ris na deisciobluibh: ach bha eagal orra uile roimhe, agus cha do chreid iad gu'm bu deisciobul e.

27 Ach ghabh Barnabas d'a ionnsuidh e, agus thug e chum nan abstol e, agus chuir e'n ceill doibh cionnus a chunnaic e'n Tighearn anns an t-slighe, agus gu'n do labhair e ris, agus cionnus a shearmonaich e gu dàna ann an Damascus 'an ainm Iosa.

28 Agus bha e maille riu a' teachd a steach, agus a' dol a mach ann an Ierusalem.

29 Agus labhair e gu dàna 'an ainm an Tighearna Iosa, agus rinn e deasboireachd 'an aghaidh nan Greugach: ach chuir iadsan rompa esan a mharbhadh.

30 Ach an uair a thuig na bràithre so, thug iad sìos e gu Cesarea, agus chuir iad air falbh gu Tarsus e.

31 An sin bha fois aig na h-eaglaisibh troimh Iudea uile, agus Ghalile, agus Shamaria, agus air dhoibh bhi air an tog-

ail suas, agus a' siubhal ann an eagal an Tighearn, agus ann an comhfhurtachd an Spioraid naoimh, mbeudaicheadh gu mòr iad.

32 Agus tharladh, air do Pheadar imeachd troimh gach àite, gu'n deachaidh e sìos mar an ceudna chum nan naomh a bha gabhail còmhnuidh ann an Lida.

33 Agus fhuair e an sin duine àraidh d'am b'ainm Eneas, a bha rè ochd bliadhna air a leabaidh, agus e gu tinn leis a' phairilis.

34 Agus thubhairt Peadar ris, Eneais, tha Iosa Crìosd ga d' leigheas: éirich agus dean do leabadh. Agus air ball dh'éirich e.

35 Agus chunnaic iadsan uile e, a bha chòmhnuidh ann an Lida, agus ann an Saron, agus phill iad chum an Tighearn.

36 A nis bha ban-deisciobul àraidh ann an Iopa d'am b'ainm Tabita, 's e sin, air eadar-theangachadh, Dorcas: bha a' bhean so làn do dheadh oibribh, agus do dhéircibh a rinn i.

37 Agus tharladh anns na làithibh sin, air dhi bhi gu tinn gu'n d'fhuair i bàs: Agus air dhoibh a h-ionnrad, chuir iad ann an seòmar uachdarach i.

38 Agus air do Lida bhi fagus do Iopa, agus air cluinntinn do na deisciobluibh gu'n robh Peadar an sin, chuir iad dithis dhaoine d'a ionnsuidh,

a' guidhe *air* e theachd d'an ionnsuidh gun dàil.

39 An sin dh'éirich Peadar, agus chaidh e maille riu. Agus an uair a bha e air teachd, thredraich iad suas e do'n t-seòmar uachdarach: agus sheas na bantraichean uile làimh ris a' caoineadh, agus a' nochdadh nan còta agus nan trusgan a rinn Dorcas am feadh a bha i maille riu.

40 Ach air do Pheadar an cur a mach uile, leig se e féin air a ghlùinibh agus rinn e urnuigh; agus air dha tionndadh ris a' chorp, thubhairt e, A Thabita, éirich. Agus dh'fhosgail ise a sùilean: Agus air dhi Peadar fhaicinn, dh'éirich i 'n a suidhe.

41 Agus thug e a làmh dhi, agus thog e 'n a seasamh i; agus an uair a ghairm e na naoimh agus na bantraichean, chuir e 'n an làthair beò i.

42 Agus fhuaradh fios air so tre Iopa uile; agus chreid mòran anns an Tighearn.

43 Agus tharladh gu'n d'fhan e mòran do laithibh ann an Iopa maille ri Simon àraidh fear-deasachaidh leathair.

CAIB. X.

A GUS bha duine àraidh ann an Cesarea, d'am b'ainm Cornelius, ceannard-ceud do'n chuideachd ris an abrar a' *chuideachd* Eadailteach,

2 *Duine* cràbhach, agus air an robh eagal Dè maille r'a thigh uile, a bha toirt mòrain

déirce do'n t-sluagh, agus a deanamh urnùigh ri Dia a ghnàth.

3 Chunnaic e ann an sealladh gu soilleir, mu thimchioll na naothadh uaire do'n là, aingeal Dé a' teachd a stigh d'a ionnsuidh, agus ag ràdh, A Chorneliuis.

4 Agus air dhasan ambarc gu geur air, ghabh e eagal, agus thubhairt e, Ciod e, a Thighearn? Agus thubhairt e ris, Chaidh t'urnuighean agus do dhéircean suas mar chuimhneachan ann am fianuis Dé.

5 Agus a nis cuir daoine gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an co-ainm Peadar:

6 Tha e air aoidheachd maille ri Simon àraidh fear-deasachaidh leathair, aig am bheil a thigh làimh ris an fhairge: innsidh esan duit ciod is còir dhuit a dheanamh

7 Agus an uair a dh'fhalbh an t-aingeal a labhair ri Cornelius, ghairm e d'a ionnsuidh dithis do mhuinntir a thighe, agus saighdear cràbhach do'n dream a bha ghnàth a' feith-eamh air;

8 Agus an uair a chuir e an t-ìomlan an céill doibh, chuir e iad gu Iopa.

9 Agus air an là màireach, 'n uair a bha iadsan air an turus, agus a' teachd am fagus do'n bhaile, chaidh Peadar suas air mullach an tighe a dheanamh urnuigh, mu thimchioll na seathadh uaire.

10 Agus dh'fhàs e ro ocrach, agus bu mhiann leis *biodh* ith-

eadh : ach am feadh a bha iad-san ag ullachadh, thuit e ann an neul,

11 Agus chunnaic e nèamh fosgailte, agus soitheach àraidh a' teachd a nuas d'a ionnsuidh, mar bhraith-lìn mhòir, ceangailte air a ceithir oisnibh, agus air a leigeadh sìos air an talamh ;

12 Anns an robh gach uile ghnè bheathaiche ceithir-chosach na talmhainn, agus bheathaiche allta, agus bhasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

13 Agus thàinig guth d'a ionnsuidh, Eirich, a Pheadair ; marbh agus ith.

14 Ach thubhairt Peadar, Ni h-eadh, a Thighearn ; oir cha d'ith mi riamh aon ni coitchionn no neòghlan.

15 Agus *thubhairt* an guth ris a ris an dara uair, Na nithe sin a ghlan Dia, na gairm thusa coitchionn.

16 Agus rinneadh so tri uairean : agus thogadh an soitheach a ris suas gu néamh.

17 A nis an uair a bha Peadar fo amharus ann fèin ciod bu chiall do'n t-scalladh a chunnaic e, feuch, bha na daoine a chuireadh o Cornelius, an déigh dhoibh tigh Shimon iarraidh, 'n an seasamh aig an dorus.

18 Agus air gairm dhoibh, dh'fhèoraich iad an robh Simon d'an co-ainm Peadar, air aoidheachd an sin.

19 Am feadh a bha Peadar a'smuaineachadh air an t-sealladh, thubhairt an Spiorad ris,

Feuch, tha triuir dhaoine ga d' iarraidh.

20 Uime sin éirich, agus gabh sìos, agus imich maille riu, gun amharus air bith a bhi ort : oir is mise a chuir uam iad.

21 Agus chaidh Peadar sìos chum nan daoine, [a chuireadh d'a ionnsuidh o Cornelius,] agus thubhairt e, Feuch, is mise an ti a tha sibh ag iarraidh : ciod e an t-aobhar mu'n d'thàinig sibh ?

22 Agus thubhairt iadsan, Fhuair Cornelius an ceannardceud, duine cothromach, air am bheil eagal Dé, agus fo dheadh ainm aig cinneach nan Iudhach uile, rabhadh o Dhia le aingeal naomh, fios a chur ortsa d'a thigh, agus briathran a chluinntinn uait.

23 An sin ghairm e steach iad, agus thug e aoidheachd *dhoibh*. Agus air an là màireach dh'imich Peadar maille riu, agus chaidh dream àraidh do na bràithribh o Iopa maille ris.

24 Agus air an là màireach chaidh iad a steach do Chesa-rea : agus bha Cornelius a' feitheamh riu, agus air gairm a luchd-dàimh agus a chàirde disle an ceann a chéile.

25 Agus an uair a bha Peadar a' dol a steach, choinnich Cornelius e, agus thuit e sìos aig a chosaibh, agus rinn e aoradh *dha*.

26 Ach thog Peadar suas e, ag ràdh, Seas suas ; is duine mise mar an ceudna.

27 Agus ag còmhradh ris, chaidh e steach, agus fhuair e mòran cruinn.

28 Agus thubhairt e riu, Tha fios agaibh gu bheil e midhligheach do dhuine a tha 'n a Iudhach, comhludair a chumail ri neach a tha do chinneach eile, no teachd am fagus da; ach nochd Dia dhomhsa, gun duine air bith a ghairm coitchionn no neòghlan.

29 Uime sin thàinig mise 'n uair a chuireadh fios orm, gun aon ni a ràdh 'n a aghaidh: air an aobhar sin tha mi feòraich c'ar son a chuir sibh fios orm?

30 Agus thubhairt Cornelius, O'n cheathramh là gus an uair so bha mi a' deanamh trasgaidh; agus air an naothadh uair bha mi 'deanamh urnuigh ann mo thigh, agus, feuch, sheas duine a'm' làthair ann an eudach dealrach,

31 Agus thubhairt e, A Chorneliuis, fhuair d'urnuigh éisdeachd, agus tha do dhéirean air an cuimhneachadh 'am fianuis Dé.

32 Uime sin cuir gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an co-ainm Peadar; tha e air aoidheachd ann an tigh Shimon, fear-deasachaidh leathair, làimh ris a' mhuir; neach, 'n uair a thig e, a labhras riut.

33 Uime sin chuir mi air ball fios ort; agus is maith a rinn thu teachd. Air an aobhar sin tha sinne uile an so a làthair 'am fianuis Dé, a dh'-

éisdeachd nan uile nithe a tha air an àithneadh dhuitse le Dia.

34 An sin dh'fhosgail Peadar a bheul, agus thubhairt e, Gu firinneach tha mi 'g aithneachadh nach 'eil Dia ag amharc air pearsaibh seach a chéile:

35 Ach anns gach uile chinneach a ta an neach air am bheil 'eagalsan, agus a ta 'g oibreachadh fireantachd, taitneach aige.

36 Am focal a chuir Dia gu cloinn Israeil, a' searmonachadh sìth tre Iosa Crìosd, (neach is e Tighearna nan uile,)

37 Am focal sin is aithne dhuibh, a sgaoileadh air feadh tìre Iudea uile, agus a thòisich o Ghalile, an déigh a bhaistidh a shearmonaich Eoin:

38 Cionnus a dh'ung Dia Iosa o Nasaret leis an Spiorad naomh, agus le cumhachd; neach a chaidh mu'n cuairt a' deanamh maith, agus a' slànuchadh nan uile a bha air am foir-eigneachadh leis an diabhl: oir bha Dia maille ris.

39 Agus tha sinne 'n ar fianuisibh air na h-uile nithibh a rinn e, araon ann an tìr nan Iudhach, agus ann an Ierusalem; neach a mharbh iad, 'g a chrochadh air crann:

40 Esan thog Dia suas air an treas là, agus nochd se e gu follaiseach;

41 Cha-n ann do'n t-sluagh uile, ach do fhianuisibh, a thaghadh le Dia roimh-làimh,

eadhon dhuinne, a dh'ith agus a dh'òl maille ris an déigh dha éirigh o na marbhaibh.

42 Agus dh'àithn e dhuinne searmonachadh do'n t-sluagh, agus fianuis a dheanamh gur esan a dh'orduicheadh le Dia 'n a bhreitheamh air bheòthaibh agus air mharbhaibh.

43 Dhasan tha na fàidhean uile a' toirt fianuis, gu'm faigh gach neach a chreideas ann maitheanas 'n am peacaibh tre ainm-san.

44 Am feadh a bha Peadar fathast a' labhairt nam briathra sin, thuirling an Spiorad naomh orra-san uile a chual am focal.

45 Agus ghabh na creidich do'n timchioll-ghearradh, a mheud diubh 's a thàinig maille ri Peadar, iongantas mòr, do bhrìgh gu'n do dhòirteadh air na Cinnich mar an ceudna tiodhlac an Spioraid naoimh.

46 Oir chuala siad iad a' labhairt le teangaibh, agus ag àrd-mholadh Dhé. An sin fhreagair Peadar,

47 Am feud neach sam bith uisge a thoirmeasg, chum nach rachadh iad so a bhaisteadh, a fhuair an Spiorad naomh, co maith ruinne?

48 Agus dh'orduich e iad a bhi air am baisteadh ann an ainm an Tighearna. An sin ghuidh iad air fantuinn *maille riu* làithean àraidh.

CAIB. XI.

A GUS chuala na h-abstoil agus na bràithrean a bha

ann an Iudea, gu'n do ghabh na Cinnich mar an ceudna ri focal Dé.

2 Agus an uair a chaidh Peadar suas gu Ierusalem, rinn iadsan a bha do'n timchioll-ghearradh conspoid ris,

3 Ag ràdh, Chaidh thu steach a dh'ionnsuidh dhaoine nach robh air an timchioll-ghearradh, agus dh'ith thu maille riu.

4 Agus thòisich Peadar, agus chuir e'n *t-iomlan* an céill doibh 'an ordugh, ag ràdh,

5 Bha mi ann am baile Iopa ri urnuigh; agus ann an neul chunnaic mi sealladh, Soitheach àraidh a' teachd a nuas, mar bhraith-lìn mhòir, air a leigeadh a nuas o nèamh air a ceithir oisnibh; agus thàinig i a m' ionnsuidh-sa.

6 Agus air dhomh beachdachadh gu geur oirre, thug mi fa'near, agus chunnaic mi beathaiche ceithir-chosach na talmhainn, agus na fiadh-bheathaiche, agus na biasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

7 Agus chuala mi guth ag ràdh rium, Eirich, a Pheadair; marbh agus ith.

8 Ach thubhairt mise, Ni h-eadh, a Thighearn: oir cha deachaidh riamh aon ni coitichionn no neòghlan a steach do m' bheul.

9 Ach fhreagair an guth mi an dara uair o nèamh, Na nithe a ghlan Dia na meas thusa neòghlan.

10 Agus rinneadh so tri

uairean: agus thogadh an t-
iomlan a ris suas gu nèamh.

11 Agus, feuch, air ball bha
triuir dhaoine air teachd chum
an tighe anns an robh mi, a
chuireadh o Chesarea a m'
ionnsuidh.

12 Agus thubhairt an Spior-
ad rium dol maille riu, gun
amharus air bith a bhi orm.
Agus chaidh mar an ceudna
an t-seathnar bhràithre so
maille rium, agus chaidh
sinn a steach do thigh an
duine:

13 Agus nochd e dhuinn
cionnus a chunnaic e aingeal
'n a sheasamh 'n a thigh, a
thubhairt ris, Cuir daoine gu
Iopa, agus cuir fios air Simon,
d'an co-ainm Peadar;

14 Neach a labhras briathra
riut, leis an tèarnar thu féin
agus do thigh uile.

15 Agus an uair a thòisich
mi air labhairt, thuirling an
Spiorad naomh orra-san, mar
oirne air tùs.

16 An sin chuimhnich mise
focal an Tighearna, mar a
thubhairt e, Bhaist Eoin gun
amharus le h-uisge; ach baist-
ear sibhse leis an Spiorad
naomh.

17 Uime sin ma thug Dia
dhoibh-san a cho-ionann tiodh-
laca ruinne, a chreid anns an
Tighearn Iosa Criosd, cò mise
gu'm bithinn comasach bacadh
a chur air Dia?

18 Agus an uair a chual iad
na nithe so, thosd iad, agus
thug iad glèid do Dhia ag
ràdh, Thug Dia ma seadh mar

an ceudna do na Cinnich aith-
reachas chum na beatha.

19 A nis chaidh iadsan a
sgapadh a mach leis an àmh-
ghar a dh'éirich air son Steph-
ein, gu ruig Phenice, agus
Ciprus, agus Antioch, gun am
focal a labhairt ri aon neach
ach ris na h-Iudhaich a mhàin.

20 Agus bha cuid diubh o
Chiprus, agus o Chirene, dream
air dhoibh dol a steach do An-
tioch, a labhair ris na Greug-
aich, a' searmonachadh an
Tighearna Iosa.

21 Agus bha làmh an Tigh-
earna maille riu: agus chreid
àireamh mhòr, agus phill iad
chum an Tighearn.

22 Agus thàinig sgeula air
na nithibh sin gu cluasaibh na
h-eaglais a bha ann an Ierusa-
lem; agus chuir iad Barnabas
uatha, chum gu'n rachadh e
gu Antioch:

23 Neach an uair a thàinig
e, agus a chunnaic e gràs Dhé.
a rinn gairdeachas, agus a dh'-
earail orra uile, gu'n dlùth-
leanadh iad ris an Tighearn le
rùn cridhe.

24 Oir bha e 'n a dhuine
maith agus làn do'n Spiorad
naomh, agus do chreidimh.
Agus chuireadh sluagh mòr ris
an Tighearn.

25 An sin chaidh Barnabas
gu Tarsus, adh'iarraidh Shauil.

26 Agus air dha fhaotainn,
thug e leis e gu Antioch. A-
gus tharladh, gu'n robh iad rè
bliadhna iomlain air an cruinn-
eachadh maille ris an eaglais,
agus gu'n do theagaisg iad

sluagh mòr; agus gu'n do ghoireadh Criosduidhean do na deisciobluibh air tùs ann an Antioch.

27 Agus anns na làithibh sin thàinig fàidhean o Ierusalem gu Antioch.

28 Agus air seasamh suas do aon diubh d'am b'ainm Agabus, dh'fhoillsich e troimh an Spiorad, gu'm biodh gorta mhòr air feadh an domhain uile: ni mar an ceudna a thachair ri linn Chlaudiuis Cheasair.

29 An sin chuir gach aon do na deisciobluibh roimhe, a réir a chomais, còmhnaidh a chur chum nam bràithrean, a bha chòmhnuidh ann an Iudea.

30 Ni mar an ceudna a rinn iad, agus chuir iad e chum nan seanairean le làimh Bhar nabais agus Shauil.

CAIB. XII.

ANIS mu'n àm sin, shìn Herod an rìgh a làmhnan, a dheanamh uile air dream àraidh do'n eaglais.

2 Agus mharbh e Seumas bràthair Eoin leis a' chlàidheamh.

3 Agus an uair a chunnaic e gu'n do thaitinn sin ris na h-Iudhaich, chaidh e air aghaidh a ghlacadh Pheadair mar an ceudna. (Agus b'iad làithrean an arain neo-ghoirtichte a bh'ann.)

4 Agus ghlac e agus chuir e'm prìosan e, agus thug se e r'a ghleidheadh do cheithir

cheathrar shaighdearan, fa rùn a thoirt a mach do'n t-sluagh an déigh na càisge.

5 Air an aobhar sin ghleidheadh Peadar anns a' phrìosan: ach bha bith-urnuigh air a deanamh leis an eaglais ri Dia air a shon.

6 Agus an uair a b'áill le Herod a thoirt a mach, 's an oidhche sin féin bha Peadar 'n a chodal eadar dithis shaighdearan, ceangailte le dà shlabhruidh: agus bha 'n luchd-faire fa chomhair an doruis a' coimhead a' phrìosain.

7 Agus, feuch, thàinig ainigeal an Tighearn air, agus dhealraich solus anns a' phrìosan: agus bhuail e taobh Pheadair, agus dhùisg se e, ag ràdh, Eirich gu grad. Agus thuit a cheanglaiche d'a làmbaibh.

8 Agus thubhairt an t-ainigeal ris, Crioslaich thu féin, agus ceangail ort do bhonn-bhrògan: agus rinn e mar sin. Agus thubhairt e ris, Tilg t'fhalluinn umad, agus lean mise.

9 Agus chaidh e mach, agus lean se e; agus cha robh fhios aige gu'n robh e fìor an ni a rinneadh leis an ainigeal: ach shaoil e gu'm bu taisbean a chunnaic e.

10 Agus air dhoibh dol troimh 'n cheud agus an dara faire, thàinig iad chum a' gheata iarunn a ta treòrachadh do'n bhaile, a dh'fhosgail doibh leis féin: agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad air an aghaidh troimh aon sràid,

agus air ball dh'fhalbh an t-aingeal uaith.

11 Agus an uair a thàinig Peadar d'a ionnsuidh féin, thubhairt e, A nis tha fhios agam gu fireanneach gu'n do chuir an Tighearn 'aingeal uaith, agus gu'n do shaor e mi o làimh Heroid, agus o uile dhùil pobuill nan Iudhach.

12 Agus an uair a smuainich e air a' chùis, thàinig e gu tigh Mhuire màthar Eoin, d'an co-ainm Marcus, far an robh mòran cruinn, agus iad ri urnuigh.

13 Agus an uair a bha Peadar a' bualadh doruis a' gheata, thàinig gruagach d'am b'ainm Roda a dh'éisdeachd.

14 Agus an uair a dh'aithnich i guth Pheadair, tre aoibhneas cha d'fhosgail i an geata, ach ruith i stigh, agus dh'innis i gu'n robh Peadar 'n a sheasamh aig a' gheata.

15 Ach thubhairt iad rithe, Tha thu air mhi-chéill. Ach bha ise toirt dearbh-chinntes gu'n robh e mar sin. An sin thubhairt iad, Is e 'aingeal a ta ann.

16 Ach bhunaich Peadar a' bualadh an doruis: agus an uair a dh'fhosgail iad, agus a chunnaic iad e, bha iad làn uamhais.

17 Ach air dhasan sméideadh orra le a làimh iad a bhi 'n an tosd, chuir e'n céill doibh cionnus a thug an Tighearn as a' phrìosan e. Agus thubhairt e, Innsibh na nithe so do Sheumas agus do na bràith-

ribh. Agus air dol a mach dha, chaidh e gu àit eile.

18 Agus air teachd do'n là bha iomairt nach bu bheag 'am measg nan saighdearan, ciod a thachair do Pheadar.

19 Agus an uair a dh'iarr Herod e, agus nach d'fhuair se e, rannsaich e an luchd-coimhead, agus dh'orduich e an toirt air falbh chum peanais. Agus chaidh e sìos o Iudea gu Cesarea, agus rinn e còmh-nuidh an sin.

20 Agus bha fearg mhòr aig Herod ri muinntir Thiruis agus Shidoìn: ach thàinig iad-san a dh'aon inntinn d'a ionnsuidh, agus air dhoibh Blastus seomradair an rìgh a thoirt air ann crann, dh'iarr iad sìth; do bhrìgh gu'n robh an tìr air a beathachadh le tìr an rìgh.

21 Agus air là orduichte, air do Herod bhi air a sgeudachadh le eudach rìoghail, agus 'n a shuidhe air a rìgh-chaitir, labhair e gu deasbhriathrach riu.

22 Agus rinn an sluagh iolach, ag ràdh, Is guth Dé so, agus cha ghuth duine.

23 Agus air ball bhuaile aingéal an Tighearn e, do bhrìgh nach d' thug e a' ghlòir do Dhia: agus dh'itheadh le cnuimhibh e, agus chaidh an deò as.

24 Ach dh'fhàs focal an Tighearn agus mheudaich-eadh e.

25 Agus phill Barnabas agus Saul o Ierusalem, air dho'bh am ministrileachd a

choimhlionadh, a' toirt leo mar an ceudna Eoin, da'n co-ainm Marcus.

CAIB. XIII.

ANIS bha anns an eaglais a bha aig Antioch, fàidhean, agus luchd-teagaisg àraidh; mar a ta Barnabas, agus Simeon ris an abrar Niger, agus Lucius o Chirene, agus Manaen comh-alta Heroid an Tetraire, agus Saul.

2 Agus air dhoibh bhi ri ministrileachd do'n Tighearn, agus a' trasgadh, thubhairt an Spiorad naomh, Cuiribh air leth dhomhsa Barnabas agus Saul, chum na h-oibre gus an do ghairm mi iad.

3 An sin air dhoibh trasgadh agus urnuigh a dheanamh, agus an làmh an a chur orra, leig iad uatha iad.

4 Mar sin air dhoibh-san a bhi air an cur a mach leis an Spiorad naomh, chaidh iad sìos gu Seleucia; agus o sin sheòl iad gu Ciprus.

5 Agus air dhoibh bhi ann an Salamis, shearmonaich iad focal Dé ann an sionagogaibh nan Iudhach: agus bha mar an ceudna Eoin aca mar fhear-frithealaidh.

6 Agus an uair a chaidh iad troimh an eilean gu Paphos, fhuair iad druidh àraidh, fàidh bréige, Iudhach, d'am b'ainm Bar-iesus:

7 Neach a bha maille ri Sergius Paulus an t-uachdaran, duine tuigseach; air dhasan Barnabas agus Saul a ghairm

d'a ionnsuidh, dh'iarr e focal Dé a chluinntinn.

8 Ach chuir Elimas an druidh, (oir is ann mar so a dh'eadar-theangaichear 'ainm,) 'n an aghaidh, ag iarraidh an t-uachdaran a thionndadh o'n chreidimh.

9 An sin air bhi do Shaul, (d'an *goirear* Pòl,) làn do'n Spiorad naomh, agus ag amharc gu geur air,

10 Thubhairt e, O thusa a ta làn do'n uile cheilg, agus do'n uile dhroch-bheirt, a mhic an diabhuil, a nàmhaid na huile fhìreantachd, nach sguir thu do fhiaradh shlighean dìreach an Tighearna?

11 Agus feuch a nis, *tha* làmh an Tighearn ort, agus bithidh tu dall, gun a' ghrian fhaicinn rè tamuill. Agus air ball thuit ceò agus dorchadas air; agus a' tionndadh mu'n cuairt, dh'iarr e dream a thredraicheadh air làimh e.

12 An sin an uair a chunn-aic an t-uachdaran an ni a rinneadh, chreid e, air dha bhi làn iongantais mu theagasg an Tighearna.

13 Agus air gabhail luinge do Phòl agus d'a chuideachd o Paphos, thàinig iad gu Perga na Pamphilia: agus air do Eoin am fàgail, phill e gu Ierusalem.

14 Ach air dhoibh-san im-eachd o Pherga, thàinig iad gu Antioch na Pisidia, agus chaidh iad a steach do'n t-sionagog air là na sàbaid, agus shuidh iad.

15 Agus an déigh leughaidh an lagha agus nam Fàidhean, chuir uachdarain na sionagoig da'n ionnsuidh, ag ràdh, Fheara *agus* a bhràithre, ma tha focal earail agaibh do'n t-sluagh, abraibh *e*.

16 'An sin an uair a sheas Pòl suas agus a sméid e orra le 'làimh, thubhairt e, Fheara Israeil, agus sibhse air am bheil eagal Dé, eisidibh.

17 Thagh Dia a' phobuill so Israeil ar n-aithriche, agus dh'àrdaich e'm pobull 'n uair a bha iad air choigrich ann an tìr na h-Eiphit, agus le làimh àrd thug e iad a mach aisde.

18 Agus mu thimchioll ùine dhà fhichead bliadhna ghiùlain e le'm beusaibh anns an fhàsach.

19 Agus an uair a sgrios e seachd cinnich ann an tìr Chanaain, roinn e am fearann orrasan le crannchur.

20 Agus 'n a dhéigh sin mu thimchioll ceithir cheud agus leth-cheud bliadhna, thug e *dhoibh* breitheamhna, gu Samuel am fàidh.

21 Agus 'n a dhéigh sin dh'iarr iad rìgh : agus thug Dia dhoibh Saul mac Chis, duine do thréibh Bheniamin, rè dhà fhichead bliadhna.

22 Agus air dha esan atharrachadh, thog e suas Daibhidh gu bhi 'n a rìgh dhoibh ; d'an d'thug e mar an ceudna fianuis, ag ràdh, Fhuair mi Daibhidh *mac* Iese, duine a réir mo chridhe féin, a ni m' uile thoil.

23 Do shliochd an duine so thog Dia suas do Israel a réir a gheallaidh, Slanuighear, *eadhon* Iosa :

24 Air do Eoin roimh a theachdsan, baisteadh an aithreachais air tùs a shearmonachadh do phobull Israeil uile.

25 Agus mar a choimhlion Eoin a thriall, thubhairt e, An ti a ta sibh a' saoil sinn is mise, cha mhi *e*. Ach feuch, a ta neach a' teachd a'm' dhéigh, nach airidh mi air brògan a chos fhuasgladh.

26 Fheara *agus* a bhràithre, a chlann fine Abrahaim, agus a mheud agaibh air am bheil eagal Dé, is ann do 'ur n-ionnsuidh-sa a chuireadh focal na slàinte so.

27 Oir iadsan a ta chòmh-nuidh ann an Ierusalem, agus an uachdarain, air dhoibh bhi aineolach aisans, agus air foclaibh nam Fàidhean a ta air an leughadh gach sàbaid, le *esan* a dhìteadh choimhlion siad *iad*.

28 Agus ged nach d'fhuair iad coire bàis air bith *ann*, dh'iarr iad air Pilat gu'n cuirt-eadh esan gu bàs.

29 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe bha sgriobhta mu 'thimchioll, thug iad a nuas o'n chrann *e*, agus chuir iad ann an uaigh *e*.

30 Ach thog Dia suas o na marbhaibh e :

31 Agus chunnacas e rè mòrain làithean leosan, a chaidh suas maille ris o Ghalile gu Ierusalem, dream a ta

'n am fianuisibh dhasan do'n t-sluagh.

32 Agus a ta sinne a' soisgeulachadh dhuibhse a' gheallaidh, a rinneadh do na h-aithrichibh,

33 Gu'n do choimhlion Dia so dhuinne an clann, air dha Iosa thogail suas; mar a ta e sgrìobhta mar an ceudna 's an dara Salm, Is tu mo Mhac-sa, an diugh ghin mi thu.

34 Agus *mar dhearbhadh* gu'n do thog e suas e o na marbhaibh, gun e a philltinn air ais tuilleadh chum truaillidheachd, thubhairt e mar so, Bheir mise dhuibh trècaire cinnteach Dhaibhidh.

35 Uime sin thubhairt e mar an ceudna ann an *Salm* eile, Cha-n fhuiling thu do d' Aon naomh gu'm faic e truaillidheachd:

36 Oir an déigh do Dhaibhidh a ghinealach féin a riarachadh a réir toil Dhé, choidil e, agus chuireadh e chum 'aithriche, agus chunnaic e truaillidheachd:

37 Ach an ti a thog Dia suas, cha-n fhac e truaillidheachd.

38 Uime sin biodh fhios agaibh-sa, fheara *agus* a bhràithre, gur ann tre'n duine so a ta maitheanas pheacanna air a shearmonachadh dhuibh:

39 Agus trid-san a ta gach neach a chreideas air a shaoradh o na h-uile nithibh, o nach robh e'n comas duibh bhi air bhur saoradh le lagh Mhaois.

40 Thugaibh aire uime sin, nach tig oirbh an ni a ta air a ràdh anns na Fàidhibh;

41 Feuchaibh a luchd-tarcuis, agus gabhaibh iongantas, agus rachadh as duibh: oir oibrichidh mise obair ann bhur làithibh-sa, obair nach creid sibh idir, ge do chuireadh duine an céill duibh e.

42 Agus an uair a chaidh na h-Iudhaich a mach as an t-sionagag, ghuidh na Cinnich gu'n rachadh na briathra so a labhairt riu féin an t-sàbaid 'n a dhéigh sin.

43 A nis an uair a sgaoil an coimhthional, lean mòran do na h-Iudhaich agus do na proselitich chràbhach Pòl agus Barnabas: agus labhair iadsan riu, agus chuir iad impidh orra fuireach ann an gràs Dhé.

44 Agus air an là sàbaid a b'fhaigse, is beag nach do chruinnich am baile gu h-ionmhan a dh'éisdeachd ri focal Dé.

45 Ach an uair a chunnaic na h-Iudhaich na slòigh, lionadh iad le h-eud, agus labhair iad an aghaidh nan nithe sin a labhradh le Pòl, a' labhairt 'n an aghaidh agus a' tabhairt toibheim.

46 An sin dh'fhàs Pòl agus Barnabas dàna, agus thubhairt iad, B'éigin focal Dé bhi air a labhairt ribhse air tùs: ach do bhrìgh gu'n do chuir sibh cùl ris, agus gur i bhur breth oirbh féin nach airidh sibh air a' bheatha mhaireann-

ach, feuch, a ta sinne a' pilltinn chum nan Cinneach.

47 Oir is ann mar sin a dh'àithn an Tighearna dhuinn, *ag radh*, Chuir mi thu mar sholus do na Cinnich, chum gu'm bitheadh tu mar shlàinte gu iomall na talmhainn.

48 Agus an uair a chuala na Cinnich so, rinn iad gairdeachas, agus ghlòraich iad focal an Tighearna: agus chreid a mheud 's a bha orduichte chum na beatha maireannaich.

49 Agus sgaoileadh focal an Tighearna feadh na tìre uile.

50 Ach bhrosnuich na h-Iudhaich na mnàì chràbhach agus urramach, agus daoine uaisle na caithreach, agus thog iad geur-leanmhuinn air Pòl agus Barnabas, agus thilg iad a mach as an crìochaibh iad.

51 Ach chrath iadsan duslach an cos dhiubh 'n an aghaidh, agus thàinig iad gu Iconium.

52 Agus bha na deisciobuil air an lìonadh le h-aoibhneas, agus leis an Spiorad naomh.

CAIB. XIV.

A GUS tharladh ann an Iconium, gu'n deachaidh iad araon a steach do shionagóg nan Iudhach, agus gu'n do labhair iad air chor as gu'n do chreid cuideachd mhòr do na h-Iudhaich, agus mar an ceudna do na Greugaich.

2 Ach bhrosnuich na h-Iudhaich mhi-chreideach, agus

lìon iad do dhroch rùn inntinn nan Cinneach an aghaidh nam bràithre.

3 Uime sin dh'fhan iad aimsir fhada a' labhairt gu dàna mu thimchioll an Tighearn, a rinn fianuis do fhocal a ghràis, agus a thug fa'near comharan agus mìorbhuilean a bhi air an deanamh le'n làmhaibh-san.

4 Ach bha sluagh a' bhaile air an roinn: agus bha cuid diubh leis na h-Iudhaich, agus cuid eile leis na h-abstolaibh.

5 Agus an uair a thugadh ionnsuidh araon leis na Cinnich, agus mar an ceudna leis na h-Iudhaich, maille r'an uachdaranaibh chum iadsan a mhaslachadh agus a chlachadh,

6 'N uair a thuig iadsan so, theich iad gu Listra agus Derbe, bailte do Licaonia, agus chum na dùthcha mu'n cuairt:

7 Agus bha iad a' searmonachadh an t-soisgeil an sin.

8 Agus bha ann an Listra duine àraidh gun lùth 'n a chosaibh 'n a shuidhe, a bha bacach o bhroinn a mbàthar, neach nach d'imich riamh:

9 Chual esan Pòl a' labhairt: neach air dha amharc gu geur air, agus a thuigsinn gu robh creidimh aige chum a leigheas,

10 Thubhairt e le guth àrd, Seas suas gu dìreach air do chosaibh. Agus leum esan agus dh'imich e.

11 Agus an uair a chunn-
aic an sluagh an ni a rinn Pòl,
thog iad an guth, ag ràdh ann
an càinain Licaonia, Tha na
Dée air teachd a nuas 'an coslas
dhaoine d'ar n-ionnsuidh-ne.

12 Agus ghoir iad do Bhar-
nabas, Iupiter; agus do Phòl,
Mercurius, do bhrìgh gu'm
b'e am prìomh fhear-labhairt
e.

13 An sin thug sagart Iu-
piteir, a bha fa chomhair an
caithreach-san, tairbh agus
blàth-fhleasgaidh chum nan
geata, agus b'àill leis ìobairt
a dheanamh maille ris an
t-sluagh.

14 Ach an uair a chuala na
h-abstoil Barnabas agus Pòl
so, reub iad an eudach, agus
ruith iad a steach am measg
an t-sluagh, ag éigheach,

15 Agus ag ràdh, A dhaoine,
c'ar son a ta sibh a' deanamh
nan nithe so? oir is daoine
sinne cosmhuil ribh féin thaobh
fulangais, a' searmonachadh
dhuibhse, pilltinn o na nith-
ibh dìomhain sin chum an Dé
bheò a rinn nèamh, agus an
talamh, agus an cuan, agus na
h-uile nithe a ta anna:

16 Neach anns na linnibh a
chaidh seachad, a dh'fhuiling
do na h-uile Chinnich imeachd
'n an slighibh féin.

17 Gidheadh, cha d'fhàg se
e féin gun fhianuis, a' dean-
amh maith, agus a' toirt dhuinn
uisge o nèamh, agus aimsire
tarbhach, a' lìonadh ar cridh-
eacha le biadh agus le subh-
achas.

18 Agus ag ràdh nan nithe
so dhoibh, is gann a chum iad
an sluagh gun ìobairt a dhean-
amh dhoibh.

19 Agus thàinig Iudhaich o
Antioch agus o Iconium, agus
chomhairlich iad an sluagh,
agus air dhoibh Pòl a chlach-
adh, tharruing iad a mach as
a' bhaile e, a' saòilsinn gu robh
e marbh.

20 Ach air seasamh do na
deiscioblubh m'a thimchioll,
dh'éirich e, agus chaidh e
steach do'n bhaile; agus air
an là maireach dh'imich e
maille ri Barnabas gu Derbe.

21 Agus an uair a shear-
monaich iad an soisgeul do'n
bhaile sin, agus a rinn iad
mòran dheisciobul, phill iad gu
Listra, agus Iconium, agus
Antioch,

22 A' neartachadh anama
nan deisciobul, agus ag earail
orra buanachadh 's a' chreid-
imh, agus a' teagasg gur ann
tre iomadh àmhghar is éigin
duinn dol a steach do rìogh-
achd Dhé.

23 Agus an uair a dh'or-
duich iad seanairean dhoibh
anns gach eaglais, agus a rinn
iad urnuigh maille ri trasgadh,
dh'earb siad iad ris an Tigh-
earn, anns an do chreid iad.

24 Agus an déigh dhoibh
dol troimh Phisidia, thàinig
iad gu Pamphilia.

25 Agus air dhoibh am
focal a labhairt ann am Perga,
chaidh iad sìos gu Atalia:

26 Agus sheòl iad as a sin
gu Antioch, an t-ait o'n d'earb-

adh iad ri gràs Dhé, chum na h-oibre a choimhlion iad.

27 Agus an uair a thàinig iad, agus a chruinnich iad an eaglais an ceann a chéile, dh'aithris iad meud nan nithe a rinn Dia leo, agus gu'n dh'fhosgail e dorus creidimh do na Cinnich.

28 Agus dh'fhan iad 'an sin aimsir nach bu bheag maille ris na deisciobluibh.

CAIB. XV.

AGUS theagaisg dream àraidh, a thàinig a nuas o Iudea, na bràithre, *ag radh*, Mur timchioll-ghearrar sibh a réir gnàtha Mhaois, cha-n 'eil e'n comas duibh bhi air bhur tèarnadh.

2 Uime sin air do Phòl, a gus do Bharnabas connsachadh agus deasboireachd nach bu bheag a bhi aca riu, dh'orduich iad Pòl agus Barnabas, agus dream àraidh eile dhiubh féin, a dhol suas chum nan ab-stol agus nan seanairean gu Ierusalem mu thimchioll na ceisde so.

3 Agus air dhoibh bhi air an toirt air an aghaidh leis an eaglais, chaidh iad troimh Phenice, agus Shamaria, a' cur an céill iompachaidh nan Cinn-each: agus thug iad aoibhneas mòr do na bràithribh uile.

4 Agus an uair a thàinig iad gu Ierusalem, ghabhadh riu leis an eaglais, agus na h-abstolaibh, agus na seanairibh, agus dh'innis iad meud nan nithe a rinn Dia leosan.

5 Ach dh'éirich dream àraidh do bharail nam Phairis-each a bha 'n an creidich, ag ràdh, Gur còir an timchioll-ghearradh, agus àithneadh *dhoibh* lagh Mhaois a choimhead.

6 Agus thàinig na h-abstoil agus na seanairean an ceann a chéile a dh'fheuchainn mu'n chùis so.

7 Agus an déigh mòrain deasboireachd, dh'éirich Peadar agus thubhairt e riu, Fheara *agus* a bhràithre, tha fhios agaibh o cheann fhada gu'n do ròghnuich Dia 'n ar measg-ne, o m' bheul-sa gu'n cluinneadh na Cinnich focal an t-soisgeil, agus gu'n creideadh iad:

8 Agus rinn an Dia d'an aithne an cridhe, fianuisdhoibh, a' tabhairt an Spioraid naoimh dhoibh, mar a *thug e* dhuinne;

9 Agus cha d'rinn e eadar-dhealachadh eadar sinne agus iadsan, a' glanadh an cridhe le creidimh.

10 C'ar son uime sin a nis a ta sibh a' brosnuchadh Dhé, le cuing a chur air muineal nan deisciobul, nach robh aon chuid ar n-aithriche no sinne comasach air a giùlan?

11 Gidheadh a ta sinn a' creidsinn, tre ghràs an Tigh-earna Iosa Criosd, gu saorar sinn ambuil mar iadsan.

12 An sin dh'fhan a' chuid-eachd uile 'n an tosd, agus thug iad éisdeachd do Bharnabas agus do Phòl, ag innseadh meud nan comhara agus nam mìorbhuile a rinn Dia

leosan am measg nan Cinn-each.

13 Agus an déigh dhoibh bhi 'n an tosd, fhreagair Seumas, ag ràdh, Fheara *agus* a bhràithre, éisdibh riumsa :

14 Chuir Simeon an céill cionnus a dh'fhiosraich Dia na Cinnich air tùs, le pobull a ghabhail as am measg d'a ainm féin.

15 Agus do so tha briathra nam fàidhean a' co-fhreagairt ; a réir mar a ta e sgrìobhta,

16 An déigh so pillidh mi, agus togaidh mi suas a rìs pàillion Dhaibhidh, a ta air tuiteam ; agus togaidh mi a rìs an ni a thuit deth, agus cuiridh mi suas e :

17 Chum gu'n iarr fuigheall nan daoine an Tighearn, agus na h-uile Chinnich, air an goirear m'ainm-sa, tha an Tighearn ag ràdh, a ta deanamh nan nithe sin uile.

18 Aithnichte do Dhia tha 'oibre féin uile o thoiseach an t-saoghail.

19 Uime sin is i mo bhrethsa, nach cuir sinn mi-shuaimhneas orra-san do na Cinnich, a ta air pilltinn chum Dhé :

20 Ach gu'n sgrìobh sinn d'an ionnsuidh, iad a sheachnadh truailidheachd ìodhola, agus strìopachais, agus ni tachdta, agus fola.

21 Oir a ta aig Maois o na linnibh cian anns gach baile daoine a ta 'g a shearmonachadh air dha bhi air a leughadh, gach là sàbaid anns na sionagogaibh.

22 An sinn chunnacas iomchuidh do na h-abstolaibh, agus do na seanairibh, maille ris an eaglais uile, daoine taghta dhiubh féin a chur gu Antioch, maille ri Pòl agus Barnabas ; *eadhon*, Iudas d'an co-ainm Barsabas, agus Silas, daoine inbheach am measg nam bràithre :

23 Agus sgrìobh iad litriche leo air an dòigh so, Tha na h-abstoil, agus na seanairean agus na bràithrean a' cur beannachd chum nam bràithre do na Cinnich a ta ann an Antioch, agus ann an Siria, agus ann an Cilicia :

24 Do bhrìgh gu'n cuala sinne, gu'n do chuir dream àraidh a chaidh uainne mi-shuaimhneas oirbh le briathraibh, ag atharrachadh bhuir n-inntinn, ag ràdh, *Gur coir dhuibh* bhi air bhuir timchiollghearradh, agus an lagh a choimhead ; do nach d'thug sinne *a leithid sin a dh'àithne* :

25 Chunnacas iomchuidh duinne, air dhuinn bhi cruinn a dh'aon toil, daoine taghta a chur do 'ur n-ionnsuidh-sa, maille ri ar *braithribh* gràdhach Barnabas agus Pòl ;

26 Daoine a thug an anama féin air son ainme ar Tigh-earna Iosa Criosd.

27 Chuir sinn uime sin Iudas agus Silas uainn, a dh'innseas *dhuibh* na nithe ceudna le cainnt bheoil.

28 Oirchunnacas iomchuidh do'n Spiorad naomh, agus

dhuinne, gun ni air bith tuilleadh a chur oirbh a dh'uallaich ach na nithe feumail so ;

29 Sibh a sheachnadh nithe a chaidh iobradh do iodholuibh, agus fola, agus ni tachdta, agus striopachais: uatha so ma choimhideas sibh sibh féin, ni sibh gu maith. Slàn leibh.

30 Uime sin an uair a leigeadh uatha iad, thàinig iad gu Antioch: agus air cruinneachadh an t-sluaigh dhoibh, thug iad seachad an litir.

31 Agus an uair a leugh iad *sin*, rinn iad gairdeachas air son na comhfhurtachd.

32 Agus air bhi do Iudas agus do Shilas 'n am fàidhibh iad féin, le mòran bhriathraibh dh'earailich, agus neartaich iad na bràithre.

33 Agus air fuireach rè ùine dhoibh, leigeadh air falbh 'an sìth iad o na bràithribh chum nan abstol.

34 Gidheadh chunnacasiomchuidh do Shilas còmhnuidh a dheanamh 'an sin.

35 Dh'fhan Pòl mar an ceudna agus Barnabas ann an Antioch, a' teagasg agus a' searmonachadh maille ri mòran eile mar na ceudna, focail an Tighearna.

36 Agus an déigh làithean àraidh, thubhairt Pòl ri Barnabas, Pilleamaid agus faiceamaid ar bràithre, anns gach baile anns an do shearmonaich sinn focal an Tighearna, cionnus a ta iad.

37 Agus b'àill le Barnabas

iad a thoirt Eoin, d'an co-ainm Marcus leo.

38 Ach cha do mheas Pòl gu'm bu chòir dhoibh esan, a dh'fhalbh uatha o Phamphilia, agus nach deachaidh maille riuchum na h-oibre, a thoirt leo.

39 Dh'éirich uime sin conspoid eatorra cho dian, as gu'n do sgaradh o chéile iad: agus mar sin thug Barnabas leis Marcus, agus chaidh e air luing gu Ciprus;

40 Ach thagh Pòl Silas, agus dh'imich e, air dha bhi air earbsadh ri gràs Dé leis na bràithribh.

41 Agus shiubhail e troimh Shiria agus Chìlicia, a' daingneachadh nan eaglaisean.

CAIB XVI.

AN sin thàinig e gu Derbe agus Listra: agus, feuch, bha deisciobul àraidh an sin, d'am b'ainm Timoteus, mac mnà àraidh do'n chinneach Iudhach, a bha 'n a creideach; ach bu Ghreugach a b'athair dha:

2 **A** bha fo dheadh ainm aig na bràithribh a bha ann an Listra agus ann an Iconium.

3 Bha toil aig Pol am fear so a dhol a mach maille ris; agus ghabh e agus thimchiollghearr se e, air son nan Iudhach a bha anns na h-àitibh sin: oir bha fios aca uile gu'm bu Ghreugach 'athair.

4 Agus mar a shiubhail iad troimh na bailtibh, thug iad doibh na h-orduighean r'an

coimhead a dh'orduicheadh leis na h-abstolaibh agus na seanairibh a bha ann an Ierusalem.

5 Agus mar sin bha na heaglaisean air an daingneachadh anns a chreidimh, agus mheudaicheadh iad gach là 'an àireamh.

6 A nis an uair a chaidh iad troimh Phrìgia, agus tìr Ghalatia, agus a bhacadh dhoibh leis an Spiorad naomh am focal a labhairt 's an Asia,

7 An déigh dhoibh teachd gu Misia, dh'fheuch iad ri dol gu Bitinia: ach cha do leig an Spiorad leo.

8 Agus air dhoibh gabhail seachad air Misia, chaidh iad sìos gu Troas.

9 Agus chunnacas sealladh le Pòl 's an oidhche: Sheas duine àraidh o Mhacedonia, agus ghuidh e air, ag ràdh, Thig thairis gu Macedonia, agus cuidich leinne.

10 Agus an uair a chunnac e an sealladh, air ball dh'iarr sinn dol thairis gu Macedonia, a' dearbh-thuigsinn gu'n do ghairm an Tighearna sinn chum an soisgeul a shearmonachadh dhoibh.

11 Uime sin air dhuinn long a ghabhail o Throas, thàinig sinn gu dìreach gu Samotracia, agus air an la 'n a dhéigh sin gu Neapolis;

12 Agus o sin gu Philippi, ceud bhaile na cuid sin do Mhacedonia, agus b'ùr-threabhachas e: agus bha sinn a

chòmhnuidh anns a' bhaile sin làithean àraidh.

13 Agus air là na sàbaid chaidh sinn a mach as a' bhaile ri taobh aimhne, far am b'abh-aist urnuigh a dheanamh; agus air dhuinn suidhe, labhair sinn ris na mnaibh a chruinnicheadh 'an sin.

14 Agus dh'éisd bean àraidh ruinn d'am b'ainm Lidia, bean-reicidh purpur, o bhaile Thiatira, a bha 'deanamh aoraidh do Dhia; aig an d'fhosgail an Tighearna a cridhe, ionnus gu'n d'thug i aire do na nithibh a labhradh le Pòl.

15 Agus an uair a bhaisteadh i, agus a teaghlach, ghuidh i oirnn, ag ràdh, Ma mheas sibh mise bhi dìleas do'n Tighearna, thigibh a steach do m' thigh, agus deanaibh còmhnuidh ann. Agus cho-éignich i sinn.

16 Agus tharladh, ag dol dhuinne chum urnuigh, gu'n do thachair oirnn banoglach àraidh aig an robh spiorad fiosachd, a thug mòr-bhuannachd d'a maighstiribh le fiosachd a dheanamh:

17 Lean ise Pòl agus sinne, agus ghlaodh i, ag ràdh, Is iad na daoine so seirbhisich an Dé a's ro-airde, a ta a' nochdadh dhuinne slighe na slàinte.

18 Agus rinn i so rè mòrain do làithibh. Ach air do Phòl a bhi doilich, thionndaidh e agus thubhairt e ris an Spiorad, A ta mi 'toirt orduigh dhuit ann an ainm Iosa Crìosd dol

a mach aisde. Agus chaidh e mach air an uair sin féin.

19 Agus an uair a chunnaic a maighstirean gu'n d'fhalbh dòchas am buannachd, rug iad air Pòl agus air Silas, agus tharruing iad do'n mhargadh iad, chum nan uachdaran;

20 Agus air dhoibh an toirt chum luchd-riaghlaidh *abhaile*, thubhairt iad, Tha na daoine so a' buaireadh ar baile gu ro mhòr, air dhoibh bhi 'n an Iudhaich,

21 Agus a ta iad a' teagasg ghnàthanna nach 'eil cead- uichte dhuinne a ghabhail no leantuinn, do bhrìgh gur Romhanaich sinn.

22 Agus dh'éirich an sluagh dh'aon-fheachd 'n an aghaidh : agus reub na h-uachdarain an eudach diubh, agus dh'àithn iad *an* sgiùrsadh le slataibh.

23 Agus an déigh dhoibh iomadh buille a leagadh orra, thilg iad 'am prìosan iad, a' toirt sparraidh do fhear-coimhead a' phrìosain an gleidheadh gu tèaruinte.

24 Neach air dha an àithne sin fhaotainn, a thilg iad do'n phrìosan a b'fhaide a stigh, agus a dhaingnich an cosa 's a' cheap.

25 Agus mu mheadhon-oidhche air do Phòl agus do Shilas urnuigh a dheanamh, sheinn iad laoidh-mholaidh do Dhia; agus chuala na prìosanaich iad.

26 Agus gu h-obann bha crith-thalmhainn mhòr ann, air chor as gu'n do chrathadh

bunaitean a' phrìosain : agus air ball dh'fhosglaidh na dorsan uile, agus dh'fhuasgladh cuibhreacha gach neach *aca*.

27 Agus air do fhear-coimhead a' phrìosain dùsgadh á codal, agus air faicinn dorsa a' phrìosain fosgailte, tharruing e a chlaidheamh, air ti e féin a mharbhadh, a' saoil sinn gu robh na prìosanaich air teich-eadh.

28 Ach ghlaodh Pòl le guth àrd, ag ràdh, Na dean cron sam bith ort féin : oir tha sinn uile an so.

29 Agus air gairm soluis da-san, leum e steach, agus thàinig e air chrith, agus thuit e sìos an làthair Phòil agus Shilais;

30 Agus air dha an toirt a mach, thubhairt e, A mhaighstirean, ciod is còir domh a dheanamh chum gu tèarnar mi?

31 Agus thubhairt iadsan, Creid anns an Tighearna Iosa Criosd, agus tèarnar thu féin, agus do thigh.

32 Agus labhair iad focal an Tighearna ris, agus rìusan uile a bha 'n a thigh.

33 Agus air dha an toirt leis air an uair sin féin do'n oidhche, nigh e *an* creuchdan; agus bhaisteadh e féin, agus a mhuinntir uile, gun dàil.

34 Agus an uair a thug e d'a thigh iad, chuir e bord rompa, agus rinn e gairdeachas maille r'a theaghlach uile, a' creidsinn ann an Dia.

35 Agus air teachd do'n là,

chuir an luchd riaghlaidh na maoir uatha, ag ràdh, Leig air an comas na daoine sin.

36 Agus dh'innis fear-coimhead a' phrìosain na briathra so do Phòl, Gu'n do chuir an luchd-riaghlaidh fios uatha sibhse a leigeadh as: uime sin rachaibh a mach, agus imichibh 'an sìth.

37 Ach thubhairt Pòl riu, an déigh dhoibh ar sgiùrsadh gu follaiseach gun ar dìteadh, agus gur Romhanaich sinn, thilg iad 'am prìosan sinn; agus a nis am b'àill leo ar cur a mach an uaignidheas? cha-n eadh gu deimhin; ach thigeadh iad féin agus thugadh iad a mach sinn.

38 Agus dh'innis na maoir na briathra sin do na h-uachd-aranaibh: agus ghabh iad eagal an uair a chual iad gu'm bu Romhanaich iad.

39 Agus thàinig iad agus chuir iad impidh orra, agus air dhoibh an toirt a mach, ghuidh iad orra imeachd a mach as a' bhaile.

40 Agus air dol a mach as a' phrìosan doibh, chaidh iad a steach do *thigh* Lidia: agus an uair a chunnaic iad na bràithre, thug iad comfhurtachd dhoibh, agus dh'imich iad rompa.

CAIB. XVII.

A NIS air dhoibh imeachd troimh Amphipolis, agus Apolonia, thàinig iad gu Tesalonica, far an robh sionagogaig na h-Iudhaich:

2 Agus mar gu ghnàth le Pòl, chaidh e steach d'an ionnsuidh, agus air tri làithibh sàbaid reusonaich e riu as na sgriobtuiribh,

3 'G am fosgladh agus a' dearbhadh gu'm b'éigin do Chrìosd fulang, agus éirigh a rìs o na marbhaibh: agus gur e an t-Iosa so a ta mise a' searmonachadh dhuibh, Crìosd.

4 Agus chreid cuid diubh, agus lean iad ri Pòl agus ri Silas: agus do na Greugaich chràbhach buidheann mhòr, agus do na mnaibh inbheach àireamh nach bu bheag.

5 Ach air do na h-Iudhaich mi-chreideach bhi air am brosnuchadh le tnùth, ghabh iad d'an ionnsuidh droch dhaoine àraidh do na corraibh-margaidh, agus air tional cuideachd mòire dhiubh, chuir iad am baile uile thar a chéile, agus chuairtich iad tigh Iasoin, agus dh'iarr iad an toirt a mach chum an t-sluaigh.

6 Agus an uair nach d'fhuair siad iad, tharruing iad Iason, agus bràithrean àraidh chum uachdaran a' bhaile, ag éigh-each, Tha na daoine so a chuir an saoghal bun os ceann, air teachd an so mar an ceudna;

7 D'an d'thug Iason aoidheachd: agus a ta iad so uile a' cur an aghaidh orduigh Cheasair, ag ràdh, Gu bheil righ eile ann, *eadhon* Iosa.

8 Agus chuir iad buaireas fo'n t-sluagh, agus fo uachdar-

ain a' bhaile, 'n uair a chual iad na nithe so.

9 Agus an uair a ghabh iad urras o Iason, agus o chàch, leig iad uatha iad.

10 Agus air ball chuir na bràithre Pòl agus Silas 's an oidhche gu Berea : agus air teachd dhoibh-san 'an sin, chaidh iad a steach do shionagag nan Iudhach.

11 Bha iad sin ni b'uaisle na muinntir Thesalonica, oir ghabh iad am focal d'an ionnsuidh leis an uile thogradh, a' rannsachadh nan sgrìobtuir gach aon là, *a dh'fheuchainn* an robh na nithe sin mar so.

12 Uime sin chreid mòran diubh : agus mar an ceudna do mhnaibh uaisle do na Greug-aich, agus do fhearaibh àir-eamh nach bu bheag.

13 Ach an uair a thuig na h-Iudhaich o Thesalonica gu'n do shearmonaiceadh focal Dé le Pòl 'am Berea, thàinig iad an sin mar an ceudna, a' brosnuchadh a t-sluaigh.

14 An sin air ball chuir na bràithrean uatha Pòl, chum gu'n rachadh e mar gu b'ann chum na mara : ach dh'fhan Silas agus Timoteus 'an sin fathast.

15 Agus thredraich luchd-coimheadachd Phòil e gu *baile* na h-Aithne ; agus air faghail àithne dhoibh gu Silas agus Timoteus, iad a theachd d'a ionnsuidh-san mar bu luaithe, dh'imich iad rompa.

16 A nis am feadh a bha Pòl a' feitheamh riu 's an Aith-

ne bha a spiorad air a bhros-nuchadh ann, do bhrìgh gu'm fac e am baile làn ìodhol-aoraidh.

17 Air an aobhar sin rinn e deasboireachd ris na h-Iudhaich, agus ris na daoineibh cràbhach anns an t-sionagag, agus air a' mhargadh gach là rìusan a thachair air.

18 An sin thug feallsanaich àraidh do na h-Epicuraich, agus do na Stoicich, aghaidh air ; agus thubhairt cuid, Ciod a b'àill leis an fhear bhith-bhriathrach so a ràdh ? thubhairt cuid eile, Is cosmhuil gu bheil e a' searmonachadh dhée coimheach ; do bhrìgh gu'n do shearmonaich e dhoibh Iosa, agus an aiseirigh.

19 Agus rug iad air, agus thug iad leo e gu Areopagus, ag ràdh, Am feud sinn fios fhaotainn ciod e an teagasg nuadh so, a labhrar leat ?

20 Oir a ta thu toirt nithe àraidh neo-ghnàthach chum ar cluasan : b'àill leinn uime sin fios fhaotainn ciod is ciall doibh sin.

21 (Oir cha do chaith muinntir na h-Aithne uile agus a' choigrich a bha air chuairt 'n am measg, an ùine ri ni air bith eile, ach ri innseadh, no ri cluinntinn naigheachd éigin.)

22 An sin air seasamh do Phòl 'am meadhon Areopaguis, thubhairt e, A mhuinntir na h-Aithne, tha mi 'faicinn gu bheil sibh anns na h-uile nithibh cràbhach thar tomhas :

23 Oir air dhomh bhi dol seachad, agus ag amharc air bhur nithibh naomha, fhuair mi altair air an robh ansgriobhadh so, DO'N DIA NEO-AITHNICHTE. Uime sin esan d'am bheil sibh a' deanamh aoraidh gun eòlas agaibh air, is e a ta mise a' searmonachadh dhuibh.

24 An Dia a rinn an saoghal, agus na h-uile nithe a ta ann, do bhrìgh gur e féin Tigh-earna nèimh agus na talmhainn, cha-n' eil e 'gabhail còmhnuidh ann an teampuibh làmh-dheanta :

25 Ni mò a bheirear aoradh dha le làmhhaibh dhaoine, mar gu'm biodh uireasbhuidh ni sam bith air ; oir is e féin a ta toirt do na h-uile beatha, agus anail, agus nan uile nithe :

26 Agus rinn e dh'aon fhuil uile chinnich dhaoine, chum iad a ghabhail còmhnuidh air aghaidh na talmhainn uile, agus shonraich e na h-amanna roimh-orduichte, agus crìochan an àite-còmhnuidh ;

27 Chum gu'n iarradh iad an Tighearn, a dh'fheuchainn an tarladh dhoibh, le mìnrannsachadh, gu'm faigheadh iad e, ged nach 'eil e fada o gach aon againn :

28 Oir annsan tha sinn beò agus a' gluasad, agus tha ar bith againn ; mar a thubhairt mar an ceudna dream àraidh do 'ur bàrdaibh féin, Oir is sinne fòs a ghineal-san.

29 Uime sin do bhrìgh gur sinne gineal Dé, cha chòir

dhuinn a shaoilsinn gu bheil an Diadhachd cosmhuil ri h-òr, no ri h-airgiod, no ri cloich, nithe a ghearradh le h-ealadhain agus innleachd dhaoine.

30 A nis air do Dhia amharc thairis air aimsiribh an aineolais so, tha e nis ag àithneadh do na h-uile anns gach àit aithreachas a dheanamh :

31 Do bhrìgh gu'n do shuidhich e là anns an toir e breth air an t-saoghal 'am fir-eantachd, tre'n duine *sin* a dh'orduich e ; agus air so thug e dearbhadh do na h-uile dhaoinibh, le esan a thogail suas o na marbhaibh.

32 Agus an uair a chual iad mu aiseirigh nan marbh, rinn cuid diubh fanoid : ach thubhairt cuid eile, Eisdidh sinn riut a rìs mu'n ni so.

33 Agus mar sin chaidh Pòl a mach as am meadhon.

34 Gidheadh, lean cuid do dhaoinibh ris, agus chreid iad. 'N am measg so bha Dionisius an t-Areopagach, agus bean d'am b'ainm Damaris, agus dream eile maille riu.

CAIB. XVIII.

AN déigh nan nithe so, dh'fhàg Pòl baile na h-Aithne, agus thàinig e gu Corinthus ;

2 Agus fhuair e Iudhach àraidh d'am b'ainm Acuala, a rugadh 'am Pontus, air ùr-theachd as an Eadailt, maille r' a mhnaoi Priscila, (a chionn gu'n d'orduich Claudius do na h-Iudhaich uile an Ròimh

fhàgail,) agus thàinig e d'an ionnsuidh.

3 Agus a chionn gu'n robh e a dh'aon cheird riu, dh'fhan e maille riu, agus bha e ag obair, (oir bu cheird doibh bhi 'deanamh phàilliuana.)

4 Agus thagair e anns an t-sionagag gach aon là sàbaid, agus chuir e impidh air Iudhaich agus Greugaich.

5 Agus an uair a thàinig Silas agus Timoteus o Mhacedonia, bha Pòl air a theannadh 'n a spiorad, agus rinn e fianuis do na h-Iudhaich, gu'm b'è Iosa an Criosd.

6 Agus an uair a chuir iad 'n a aghaidh, agus a labhair iad toibheum, chrath e 'eudach, agus thubhairt e riu, *Biodh* bhur fuil air bhur ceann féin; *tha* mise glan: á so suas théid mi chum nan Cinneach.

7 Agus chaidh e as a sin, agus thàinig e gu tigh duine àraidh, d'am b'ainm Iustus, a bha 'deanamh aoraidh do Dhia, agus aig an robh a thigh làimh ris an t-sionagag.

8 Agus chreid Crispus, prìomh uachdaran na sionagoig anns an Tighearna, maille ra theaghlach uile: agus chreid mòran do na Corintianach, air dhoibh éisdeachd ris, agus bhaisteadh iad.

9 An sin thubhairt an Tighearn ri Pòl ann an sealladh 's an oidheche, Na biodh eagal ort, ach labhair, agus na bi a'd' thosd:

10 Oir a ta mise maille riut, agus cha toir duine sam bith

ionnsuidh ort, chum do chron a dheanamh: oir a ta mòr-shluagh agamsa anns a' bhaile so.

11 Agus dh'fhan e bliadhna agus sè mìosan '*an sin*, a' teagasg focail Dé 'n am measg.

12 Agus an uair a bha Galio 'n a uachdaran air Achaia, dh'éirich na h-Iudhaich a dh'aon inntinn an aghaidh Phòil, agus thug iad e gu caithir a' bhreitheanais,

13 Ag ràdh, Tha'n duine so a' comhairleachadh dhaoine aoradh a dheanamh do Dhia an aghaidh an lagha.

14 Agus an uair a bha Pòl dol a dh'fhòsgladh a bheoil, thubhairt Galio ris na h-Iudhaich, Nam b'eucoir no droch ghnìomh a bhiodh ann, O Iudhacha, bu reusonta gu'n giùlaininn leibh:

15 Ach ma's ceisd a ta ann timchioll fhocla agus ainmean, agus bhur lagha féin, amhaircibh féin air sin; oir cha-n àill leamsa bhi m' bhreitheamh air an leithidibh sin do nithibh.

16 Agus dh'fhuadaich e iad o chaithir a' bhreitheanais.

17 'An sin rug na Greugaich uile air Sostenes, uachdaran na sionagoig, agus ghabh iad air an làthair caithir a' bhreitheanais: agus cha do ghabh Galio suim do ni sam bith dhiubh sin.

18 Agus dh'fhan Pòl fathast ùine mhaith '*a' bhaile sin*, agus an sin an déigh a chead a ghabhail do na bràithribh, chaidh e air luing o sin gu

Siria, agus maille ris-san Priscila agus Acuila; an déigh a cheann a bhearradh ann an Cenchrea: oir bha bòid air.

19 Agus thàinig e gu h-Ephesus, agus dh'fhàg e iadsan 'an sin: ach chaidh e féin a steach do'n t-sionagog agus reusonaich e ris na h-Iudhaich.

20 Agus an uair a dh'iarr iad air fuireach maille riu ni b'fhaide, cha d'aontaich e:

21 Ach ghabh e a chead diubh, ag ràdh, Is éigin domh air gach aon chor an fhéill so a ta teachd a choimhead ann an Ierusalem: ach pillidh mi a ris do 'ur n-ionnsuidh-sa, ma's toil le Dia. Agus sheòl e o Ephesus.

22 Agus thàinig e tìr aig Cesarea, agus air dha dol suas agus fàilt a chur air an eaglais, chaidh e sìos gu Antioch.

23 Agus an uair a dh'fhan e rè tamuill *an sin*, dh'imich e, agus chaidh e an ordugh troimh thìr Ghalatia uile agus Phrìgia, a' neartachadh nan deisciobul uile.

24 Agus thàinig gu h-Ephesus Iudhach àraidh d'am b' ainm Apollos, a rugadh 'an Alecsandria, duine deas-bhriathrach, agus cumhachdach anns na sgrìobtuiribh.

25 Bha'n duine so air a theagasg ann an slighe an Tighearn, agus air dha bhi dian 'n a spiorad, labhair agus theagaisg e gu dìchiollach na nithe a bhuineadh do'n Tigh-

earn, agus gun eòlas aige ach air baisteadh Eoin.

26 Agus thòisich e air labhairt gu dàna 's an t-sionagog. Agus air do Acuila agus do Phriscila a chluinntinn, ghabh ad d'an ionnsuidh e, agus mhìnich iad dha slighe Dhé ni bu choimhionta.

27 Agus an uair bu mhiann leis dol gu Achaia, an déigh a chombairleachadh, sgrìobh na bràithre chum nan deisciobul iad a ghabhail ris: neach, air dha teachd, a rinn còmh-nadh mòr riusan a chreid tre ghràs:

28 Oir le mòr-dhìchioll rinn e deasboireachd ris na h-Iudhaich gu follaiseach, a' dearbhadh leis na sgrìobtuiribh, gur e Iosa an Crìosd.

CAIB. XIX.

A GUS tharladh, 'n uair a bha Apollos ann an Corinthus, air do Phòl dol troimh na crìochaibh uachdarach, gu'n d'thàinig e gu Ephesus. Agus air faotainn dheisciobul àraidh,

2 Thubhairt e riu, An d'fhuair sibh an Spiorad naomh o chreid sibh? Agus thubhairt iadsan ris, Cha chuala sinn uiread as gu bheil Spiorad naomh ann.

3 Agus thubhairt e riu, Ciod ma seadh anns an do bhaisteadh sibh? Agus thubhairt iadsan, 'Am baisteadh Eoin.

4 An sin thubhairt Pòl, Bhaist Eoin gu deimhin le

baisteadh an aithreachais, agus euslaintean uatha, agus gu ràdh ris an t-sluagh, iadsan a deachaidh na droch spioraid a chreidsinn anns an neach a mach asda.

5 Agus an uair a chual iad so, bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.

6 Agus air do Phòl a làmh-an a chur orra, thàinig an spiorad naomh orra; agus labhair iad le teangaibh, agus rinn iad fàidheadaireachd.

7 Agus bha ann uile tim-chioll dà fhear dheug.

8 Agus chaidh esan a steach do'n t-sionagog, agus labhair e gu dàna rè thri mìosan, a' deasboireachd agus a' comhairleachadh nan nithe a bhuineas do rioghachd Dhé.

9 Ach an uair a chruadh-aicheadh cuid, agus nach do chreid iad, ach a labhair iad olc mu'n t-slighe sin 'an làthair an t-sluaigh, dh'fhàg e iad, agus sgar e na deisciobuil uatha, agus bha e gach là a' deasboireachd ann an sgoil neach àraidh *d'am b' ainm* Tirannus.

10 Agus rinneadh so rè dhà bhliadhna: air chor as gu'n cuala luchd-àiteachaidh na h-Asia uile, eadar Iudhaich agus Ghreugaich, focal an Tighearna Iosa.

11 Agus rinn Dia mìorbhuilean nach bu bheag le làmhaibh Phòil:

12 Air chor as gu'n d'thugadh o 'chorpsan chum nan daoine tinne, neapaicinne no aprain, agus gu'n d'fhalbh an

13 Agus ghabh dream àraidh do na h-Iudhaich, a bha 'g imeachd o àit gu h-àit, a' cur spiorada fo gheasaibh, os làimh ainm an Tighearna Iosa ainmeachadh os ceann na muinntir sin anns an robh droch spioraid, ag ràdh, Cuireamaid fo gheasaibh sibh tre Iosa a ta Pòl a' searmonachadh.

14 Agus bha aig Scebha Iudhach *àraidh*, aon do na h-àrd-shagartaibh, seachdnar mhac a bha deanamh so.

15 Agus fhreagair an droch spiorad, agus thubhairt e, Tha eòlas agam air Iosa, agus is aithne dhomh Pòl: ach cò sibhse?

16 Agus leum an duine anns an robh an droch spiorad orra, agus air dha làmh an uachdar fhaotainn orra, thug e buaidh orra, air chor as gu'n do theich iad a mach as an tigh sin lomnochd agus reubta.

17 Agus fhuair na h-Iudhaile uile agus mar an ceudna na Greugaich a bha thàmh ann an Ephesus fios air so; agus thuit eagal orra uile, agus bha ainm an Tighearna Iosa air àrdachadh.

18 Agus thàinig mòran diubh-san a chreid, ag aideachadh, agus ag innseadh an gnìomhara.

19 Agus thug mòran diubh-san a bha 'gnàthachadh dhroch innleachda, an leabhraiche leo, agus loisg siad iad 'am fianuis

nan uile : agus dh'àireamh iad an luach, agus fhuair iad e 'n a leth-cheud mìle *bonn* airgid.

20 Mar sin le cumhachd dh'fhàs agus bhuadhaich focal an Tighearn.

21 Agus an uair a choimh-lionadh na nithe so, chuir Pòl roimhe 'n a spiorad, an déigh dha imeachd troimh Mhacedonia, agus Achaia, dol gu Ierusalem, ag ràdh, An déigh dhomh bhi an sin, is éigin domh an Roimh fhaicinn mar an ceudna.

22 Agus air dha dithis dhiubhsan a bha frithealadh dha, Timoteus, agus Erastus, a chur do Mhacedonia, dh'fhan e féin rè tamuill 's an Asia.

23 Agus dh'éirich mu'n àm sin iomairt nach bu bheag mu thimchioll na slighe sin.

24 Oir bha ceard-airgid àraidh d'am b'ainm Demetrius *ann*, a bha deanamh theampull airgid do Dhiana, agus a thug buannachd nach bu bheag do'n luchd-ceirde ;

25 Agus air dha iadsan a chruinneachadh an ceann a chéile, agus a' mhuinntir eile a bha dh'aon cheird riu, thubhairt e, Fheara, tha fhios agaibh gur ann o'n cheird so a ta ar beartas againne :

26 Os bàrr, tha sibh a' faicinn agus a' cluinntinn gu bheil am Pòl so le 'chomhairle air tionndadh air falbh sluaigh mhòir, cha-n e a mhàin ann an Ephesus, ach cha mhòr 's an Asia uile, ag radh, Nach dée iad a nithear le làmbaibh :

27 Air chor as nach e mhàin gu bheil e'n cunnart gu'n deanar tàir air ar ceird ; ach mar an ceudna gu cuirear teampull na ban-dé mòire Diana an neo-phrìs, agus gu claidhear a mòrachd-sa, d'am bheil an Asia uile, agus an domhan a' deanamh aoraidh.

28 Agus an uair a chual iadsan so, lionadh le feirg iad, agus ghlaodh iad, ag ràdh, *Is mòr Diana nan Ephesian-ach.*

29 Agus bha am baile uile air a lionadh le mi-riaghailt : Agus ruith iad a dh'aon toil chum àite-cruinnich an t-sluaigh, a' tarruing leo Ghaiuis agus Aristarchuis Macedonaich, luchd comh-thuruis Phòil.

30 Agus an uair a b'àill le Pòl dol a steach chum an t-sluaigh, cha do leig na deisciobuil leis.

31 Agus mar an ceudna chuir cuid do uachdaranaibh na h-Asia, a bha 'n an càirdibh dha, fios d'a ionnsuidh, a' guidhe *air* nach rachadh e gu àite-cruinnich an t-sluaigh.

32 Ghlaodh uime sin cuid diubh aon ni, agus cuid ni eile : oir bha an coimhthional troimh a chéile, agus cha robh fios aig a' chuid bu mhò c'ar son a thàinig iad cuideachd.

33 Agus tharruing iad a mach Alecsander as an t-sluaigh, airbhidona h-Iudhaich 'g a iomain rompa. Agus sméid Alecsander le 'làimh, agus b'àill leis a leithsgeul a ghabhail ris an t-sluaigh.

34 Ach an uair a thuig iad gu'm b'Iudhach e, rinneadh àrd-iolach leo uile mu thimchioll ùine dhà uair, a' glaoth-aich, *Is mòr Diana nan Ephesianach.*

35 Agus an uair a chiùinich an cléireach an sluagh, thubhairt e, Fheara Ephesus, cò an duine aig nach 'eil fios gu bheil baile nan Ephesianach a' deanamh aoraidh do'n bhan-dia mhòir Diana, agus do'n *dealbh* a thuit a nuas o Iupiter?

36 Air an aobhar sin do bhrìgh nach fheudar cur an aghaidh nan nithe so, is còir dhuibhse bhi ciùin, agus gun ni sam bith a dheanamh gu h-obann.

37 Oir thug sibh an so na daoine so, ged nach 'eil iad a' creachadh theampull, no a' toirt toibheim d'ar ban-dia.

38 Uime sin ma ta aig Demetrius agus aig an luchd-ceird a ta maille ris, cùis an aghaidh neach air bith, tha'n lagh réidh *dhoibh*, agus tha uachdarain *ann*; agradh iad a chéile.

39 Ach ma ta ceisd sam bith agaibh mu nithibh eile, réitichear sin ann an coimhthional dligheach.

40 Oir tha sinn an cunnart bhi air ar n-agairt air son ceannairc air an là'n diugh, do bhrìgh nach 'eil cùis sam bith againn a dh'fheudas sinn a thoirt seachad mar aobhar a' chruinneachaidh so.

41 Agus air dha so a ràdh, sgaoil e an coimhthional.

CAIB. XX.

AGUS an déigh do'n achomh-ghàir sgar, ghairm Pòl na deisciobuil d'a ionnsuidh, agus air dha a chead a ghabhail diubh, thrial e gu dol do Mhacedonia.

2 Agus air dha dol troimh na crìochaibh sin, agus mòr earail a dheanamh orra, thàinig e do'n Ghréig;

3 Agus dh'fhan e '*an sin* tri mìosan: agus an uair a bha na h-Iudhaich ri feall-fholach air a shon, agus e air tì dol air luing do Shiria, chuir e roimhe pilltinn troimh Mhacedonia.

4 Agus chaidh 'n a chuideachd gu h-Asia, Sopater o Bherea; agus do mhuinntir Thesalonica, Aristarchus agus Secundus; agus Gaius o Dherbe, agus Timoteus; agus do mhuinntir na h-Asia, Tichicus agus Trophimus.

5 Air dhoibh so imeachd romhainne, dh'fheith iad ruinn ann an Troas.

6 Agus sheòl sinn o Philipi, an déigh làithean an arain neo-ghoirtiche, agus thàinig sinn d'an ionnsuidh-san gu Troas ann an cùig làithibh, far an d'fhan sinn seachduin.

7 Agus an ceud là do'n t-seachduin, air do na deisciobluibh cruinneachadh an ceann a chéile a bhriseadh arain, shearmonaich Pòl doibh, agus a rùn air imeachd uatha air an là màireach, agus lean e air labhairt gu meadhon-oidhe.

8 Agus bha mòran lochran

anns an t-seòmar uachdarach, far an robh iad cruinn.

9 Agus bha òganach àraidh d'am b'ainm Eutichus 'n a shuidhe ann an uinneig, air tuiteam gu trom 'n a chodal : agus air do Phòl bhi rè fad a' searmonachadh, shàruicheadh leis a' chodal e, agus thuit e sìos o'n treas lobhta, agus thogadh marbh e.

10 Agus chaidh Pòl sìos, agus thuit e air, agus air dha a ghlacadh 'n a uchd, thubhairt e, Na biodh trioblaid oirbh : oir a ta 'anam ann.

11 Agus air dol suas da a rìs, bhris e aran agus dh'ith e, agus labhair e riu rè ùine fhada, eadhon gu teachd na maidne, agus mar sin dh'fhalbh e.

12 Agus thug iad leo an t-òganach agus e beò, agus rinn iad gairdeachas nach bu bheag.

13 Agus air dhuinne imeachd air thoiseach chum na luinge, sheòl sinn gu Asos, far rùn Pòl a ghabhail a steach an sin : oir is ann mar sin a dh'orduich e, a' cur roimhe gu'n imicheadh e féin d'a chois.

14 Agus an uair a choinnich e sinn aig Asos, ghabh sinn a steach e, agus thàinig sinn gu Mitilene.

15 Agus air seòladh dhuinn as a sin, thàinig sinn air an *la* maireach fa chomhair Chiois ; agus air an *la* 'n a dhéigh sin thàinig sinn gu Samos, agus dh'fhan sinn aig Trogillum ;

agus air an *la* b'fhaisge thàinig sinn gu Miletus.

16 Oir chuir Pòl roimhe seòladh seach Ephesus, chum nach tarladh dha moille a dheanamh anns an Asia : oir rinn e cabhag, chum nam feudadh e, bhi ann an Ierusalem air là na Cuingeis.

17 Agus chuir e fios o Mhiletus gu h-Ephesus, agus ghairm e d'a ionnsuidh sean-airean na h-eaglais.

18 Agus an uair a thàinig iad d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Tha fhios agaibh, cionnus a bha mi 'n ur measg anns an uile aimsir, o'n cheud là a thàinig mi do'n Asia,

19 A' deanamh seirbhis do'n Tighearn leis gach uile irioslachd inntinn, agus maille ri mòran dheur, agus dheuchainnean, a thachair dhomh le ceilg nan Iudhach.

20 Agus cionnus nach do ghléidh mi ni sam bith am folach a bha feumail *dhuibhse*, gun a nochdadh dhuibh, agus gun sibhse a theagasg am follais, agus o thigh gu tigh,

21 A' deanamh fianuis ar-aon do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich, mu aithreachas a thaobh Dhé, agus *mu* chreidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Crìosd.

22 Agus a nis feuch, a ta mi dol gu Ierusalem ceangailte 's an Spiorad, gun fhios agam ciod iad na nithe a tharlas dhomh an sin ;

23 Ach a mhàin gu bheil an Spiorad naomha' deanamh fian-

nis anns gach baile, ag ràdh, Gu bheil geimhlichean agus trioblaidean a' feitheamh orm.

24 Ach cha-n 'eil suim agam do ni air bith, ni mò tha mi a' measadh m'anama féin luachmhor dhomh, chum gu crìochnaich mi mo thurus le h-aobhneas, agus gu *coimhlion* mi a' mhinistireileachd a fhuair mi o'n Tighearn Iosa, a dheanamh fianuis do shoisgeul gràis Dhé.

25 Agus a nis feuch, a ta fhios agam nach faic sibhse uile, measg an d'imich mise a' searmonachadh rìoghachd Dhé, mo ghnùis ni's mò.

26 Uime sin a ta mi a' deanamh fianuis duibh air an là'n diugh, gu bheil mise glan o fhuil nan uile.

27 Oir cha do sheachainn mi uile chomhairle Dhé fhoillseachadh dhuibh.

28 Air an aobhar sin thugaibh aire dhuibh féin, agus do'n treud uile, air an d'rinn an Spiorad naomh luchd-coimhead dhibh, a bheathachadh eaglais Dhé, a cheannaich e le 'fhuil féin.

29 Oir a ta fhios agamsa air so, an déigh m' imeachdsa gu'n ti madaidh-allaidh ghar-ga'n ur measg, nach caomhain an treud.

30 Agus éiridh daoine dhibh féin, a labhras nithe fiara, chum deiseiobuil a tharruing 'n an déigh féin.

31 Uime sin deanaibh faire, a' cuimhneachadh nach do sguir mise rè thri bliadhna, a

chomhairleachadh gach aon agaibh a là agus a dh'oidhche le deuraibh.

32 Agus a nis, a bhràithre, earbam sibh ri Dia, agus ri focal a ghràis, a ta comasach air bhur togail suas, agus oighreachd a thoirt duibh 'am measg na muinntir sin uile a ta air an naomhachadh.

33 Cha do shanntaich mi airgid, nò or, no eudach duine sam bith.

34 Seadh, is aithne dhuibh féin, gu'n do fhritheil na làmh-an so do m' uireasbhuidh féin, agus do'n mhuinntir sin a bha maille rium.

35 Nochd mi na h-uile nithe dhuibh, gur ann le saothreachadh mar so is còir dhuibh còmhnaidh a dheanamh riusan a ta anmhunn; agus focail an Tighearna Iosa chuimhneachadh, mar a thubhairt e, *Tha* e ni's beannaichte *ni* a thoirt na ghabhail.

36 Agus air dha na briathra so a ràdh, leig se e féin air a ghlùinibh, agus rinn e urn-uigh maille riu uile.

37 Agus ghuil iad uile gu goirt, agus thuit iad air muineal Phòil, agus phòg iad e,

38 Air dhoibh bhi gu h-àraidh brònach air son nam briathra so a thubhairt e, Nach faicadh iad a ghnùis-san ni's mò. Agus thug iad coimhead-achd dha chum na luinge.

CAIB. XXI.

A GUS air dhuinn dealachadh riusan, sheòl sinn

romhainn, agus thàinig sinn gu dìreach gu Coos, agus air an *la* màireach gu Rodos, agus as a sin gu Patara :

2 Agus air dhuinn long fhaotainn a bha a' gabhail thairis gu Phenicia, chaidh sinn air bord, agus sheòl sinn romhainn.

3 Agus air dhuinn teachd 'an sealladh Chipruis, agus fhàgail air an làimh ehlì, sheòl sinn gu Siria, agus thàinig sinn tìr aig Tirus : oir is ann an sin a bha an long gus a luchd a chur a mach.

4 Agus air dhuinn deisciobuil fhaotainn, dh'fhan sinn 'an sin seachd làithean : muinntir a thubhairt ri Pòl tre'n Spiorad, gun e dhol suas gu Ierusalem.

5 Agus an uair a chrìochnaich eadh na làithean sin, chaidh sinn a mach, agus thriall sinn romhainn ; agus thàinig iadsan uile maille ri mnaibh agus ri cloinn 'n ar cuideachd, a mach as a' bhaile : agus chaidh sinn air ar glùinibh air an tràigh, agus rinn siun urnuigh.

6 Agus an déigh dhuinn ar cead a ghabhail d'a chéile, chaidh sinn do'n luing ; agus phill iadsan d'an tighibh féin.

7 Agus an uair a chrìochnaich sinn ar turus o Thirus, thàinig sinn gu Ptolemais, agus chuir sinn fàilte air na bràithribh, agus dh'fhan sinn aon là maille ri u.

8 Agus air an *la* màireach, air dhuinne, a bha do chuid-

eachd Phòil, imeachd, thàinig sinn gu Cesarea ; agus chaidh sinn a steach do thigh Philip an soisgeulach, (a bha do'n t-seachdnar,) agus dh'fhan sinn aige.

9 Agus bha ceathrar nigh-ean aige-san, òighean, a bha ri fàidheadaireachd.

10 Agus ag fantuinn duinn mòran do làithibh *an sin*, thàinig a nuas o Iudea fàidh àraidh, d'am b'ainm Agabus.

11 Agus an uair a thàinig e d'ar n-ionnsuidh-ne, ghabh e crios Phòil, agus cheangail e a làmhan agus a chosan féin, agus thubhairt e, Mar so tha an Spiorad naomh ag ràdh, Is ann mar so a cheanglas na h-Iudhaich ann an Ierusalem an duine d'am buin an crios so, agus bheir iad thairis e do làmh-aibh nan Cinneach.

12 Agus an uair a chuala sinne na nithe so, ghuidh sinn féin agus muinntir an àite air, gun e dhol suas gu Ierusalem.

13 An sin fhreagair Pòl, Ciod is ciall duibh a' gul, agus a' briseadh mo chridhe ? oir a ta mise ullamh cha-n e a mhàin gu bhi air mo cheangal, ach eadhon gu bàsachadh ann an Ierusalem air son ainme an Tighearna Iosa.

14 Agus an uair nach gabhadh e comhairle, sguir sinne, ag ràdh, Deanar toil an Tighearna.

15 Agus an déigh nan làithean so, air dhuinn bhi ullamh, chaidh sinn suas gu Ierusalem.

16 Agus chaidh mar an

ceudna maille ruinn *cuid* do na deiscioblubh o Chesarea, a' toirt leo Mhnasoin o Chiprus, seann deisciobul àraidh, aig an robh sinn gu bhi air aoidheachd.

17 Agus an uair a thàinig sinn gu Ierusalem, ghabh na bràithre ruinn gu subhach.

18 Agus air an ath *la*, chaidh Pòl maille ruinne dh'ionnsuidh Sheumais; agus bha na sean-airean uile a làthair.

19 Agus air dhasan fàilte chur orra, chuir e'n céill doibh fa leth na nithe a rinn Dia le 'mhinistireileachd-san 'am measg nan Cinneach.

20 Agus an uair a chual iadsan *so*, thug iad glòir do'n Tighearn, agus thubhairt iad ris-san. Tha thu 'faicinn, a bhràthair, cia lion mìle do na h-Iudhaich a ta creidsinn; agus tha iad uile ro eudmhor mu'n lagh.

21 Agus chual iad umad-sa, gu bheil thu teagasg do na h-Iudhaich uile a ta measg nan Cinneach, Maois a thréig-sinn, ag ràdh *riu*, Nach còir dhoibh *an* clann a thimchioll-ghearradh, no gluasad a réir nan gnàth.

22 Ciod uime sin a *nithear*? Gun teagamh, is éigin do'n t-sluagh cruinneachadh: oir cluinnidh iad gu'n d'thàinig thu.

23 Uime sin dean *so* a ta sinne ag ràdh riut: Tha ceathrar fhear maille ruinne, air am bheil bòid;

24 Thoir iadsan leat, agus

bi air do ghlanadh maille riu, agus dean costus leo, chum gu bhearr iad *an* cinn: agus gu'm bi fhios aig na h-uile nach 'eil ach neo-ni anns na chual iad mu d' thimchioll-sa, ach *gu* bheil thu féin mar an ceudna ag imeachd gu riaghailteach, agus a' coimhead an lagha.

25 Ach mu thimchioll nan Cinneach a chreid, sgrìobh sinne agus b'i ar breth, gun iad a ghleidheadh a h-aon do na nithibh sin, ach a mhàin iad féin a choimhead o nithibh a chaidh ìobradh do ìodhol-aibh, agus o fhuil, agus o ni tachdta, agus o strìopachas.

26 An sin ghabh Pòl na daoine; agus air an là màir-each air dha bhi air a ghlanadh maille riu, chaidh e steach do'n teampull, a' foillseachadh coimhlionaidh laithean a' ghlanaidh, gus an tugtadh tabhartas air son gach aon aca.

27 Agus an uair a bha na seachd làithean air bheag nithe air an coimhlionadh, air do na h-Iudhaich o'n Asia esan fhaicinn's an teampull, bhrosnuich iad am pobull uile, agus chuir iad làmh ann,

28 Ag éigheach, Fheara Israeil, cuidichibh: is e *so* an duine a ta teagasg nan uile dhaoine anns gach àit an aghaidh a' phobuill, agus an lagha, agus an àite *so*: agus os bàrr, thug e steach Greugaich do'n teampull, agus shalaich e'n tionad naomh *so*.

29 (Oir chunnaic iad Trophimus an t-Ephesianach roimhe

sin anns a' bhaile maille ris, agus shaoil iad gu'n d'thug Pòl a steach do'n teampull e.)

30 Agus ghluaisèadh am baile gu h-iomlan, agus ruith an sluagh cuideachd: agus air dhoibh breith air Pòl, tharruing iad a mach as an teampull e: agus air ball dhùin-eadh na dorsa.

31 Agus an uair a b'àill leo a mharbhadh, chaidh sgeula dh'ionnsuidh àrd-cheannaird na cuideachd, gu'n robh Ierusalem uile thar a chéile:

32 Neach air ball a thug leis saighdearan, agus ceannardan-cheud, agus a ruith sìos d'an ionnsuidh: Agus an uair a chunnaic iadsan an t-àrd-cheannard agus na saighdearan, sguir iad do bhualadh Phòil.

33 An sin thàinig an t-àrd-cheannard am fagus agus rug e air, agus dh'àithn e a cheangal le dà shlabhraidh; agus dh'fhiosraich e, Cò e, agus ciod a rinn e.

34 Agus ghlaodh aon chuid am measg an t-sluaigh aon ni, agus cuid eile ni eile: agus an uair nach robh e an comas da cinnteachd *nacùise* a thuigsinn air son na h-àrd-bhruidhne, dh'orduich e esan a thoirt do'n chaisteal.

35 Agus an uair a thàinig e chum na staidhrean, tharladh gu'n do ghiùlaineadh e leis na saighdearaibh, air son foireigin an t-sluaigh.

36 Oir lean am mòr-shluagh e, a' glaochaich, Beir uainn e.

37 Agus an uair a bha Pòl gu bhi air a thoirt a steach do'n chaisteal, thubhairt e ris an àrd-cheannard, An cead domhsa ni a labhairt riut? agus thubhairt esan, An labhair thu Gréigis?

38 Nach tusa an t-Eiphteach sin a thog ceannairc roimh na làithibh so, agus a thug leat do'n fhàsach ceithir mìle fear a bha 'n an luchd-mortaidh?

39 Ach thubhairt Pòl, Is duine mise a tha a'm' Iudhach gun amharas o Tharsus, saor-dhuine do bhaile ro inbheach ann an Cilicia: agus guidheam ort, thoir cead domh labhairt ris an t-sluagh.

40 Agus an uair a thug e cead da, Air do Phòl seasamh air an staidhir, sméid e le 'làimh air an t-sluagh, ag iarraidh éisdeachd: agus air fantuinn ro thosdach dhoibh-san, labhair e riu's a' chànain Eabhruidhich, ag ràdh.

CAIB. XXII.

FHEARA, a bhràithre, a agus aithriche, éisdibh-sa ri m' dhìon-chainnt ribh a nis:

2 (Agus an uair a chual iadsan gu'n do labhair e riu 's a' chànain Eabhruidhich, bu mhòid a thosd iad: agus thubhairt esan,)

3 Is Iudhach mise da rìreadh, a rugadh ann an Tarsus na Cilicia, ach a dh'oileadh 's a' bhaile so, aig cosaibh Ghamaileil, agus a theagaisgeadh gu coimhionta a réir gnàtha

lagha nan aithriche, agus bha mi eudmhor a thaobh Dhé, mar a ta sibhse uile an diugh.

4 Agus rinn mi geur-leanmhuinn gu bàs air an t-slighe so, a' ceangal fhear agus bhan, agus 'g an tarruing gu prìosan:

5 Mar a ni an t-àrd-shagart mar an ceudna fianuis domh, agus comhairle nan seanairean uile; o'n d'fhuair mise mar an ceudna litriche chum nam bràithre, agus chaidh mi gu Damascus, chum an dream a bha'n sin a thoirt ceangailte gu Ierusalem, chum gu deantadh peanas orra.

6 Agus tharladh, air dhomh bhi 'g imeachd, agus a' druid-eadh ri Damascus mu mheadhon-là, gu'n do dhealraich gu h-obann o nèamh solus mòr mu'n cuairt orm.

7 Agus thuit mi air an talamh, agus chuala mi guth ag ràdh, a Shaul, a Shaul, c'ar son a ta thu 'g am gheur-leanmhuinn-sa?

8 Agus fhreagair mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt e rium, is mise Iosa o Nasaret, air am bheil thusa a' deanamh geur-leanmhuinn.

9 Agus chunnaic na daoine a bha maille rium an solus gu deimhin, agus ghabh iad eagal; ach cha chual iad guth an ti a labhair riumsa.

10 Agus thubhairt mise, Ciod a ni mi, a Thighearn? Agus thubhairt an Tighearn rium, Eirich, agus imich gu Damascus, agus an sin labhrar

riut mu thimechioll nan nithe sin uile a dh'orduicheadh dhuit a dheanamh.

11 Agus an uair nach bu léir dhomh tre ghldir an t-soluis sin, air dhomh bhi air mo thredrachadh air làimh leosan a bha maille rium, thàinig mi gu Damascus.

12 Agus air do dhuine àraidh *d'am b'ainm* Ananias, a bha cràbbach a réir an lagha, agus air an robh deadh theist-eas aig na h-Iudhaich uile a bha chòmhnuidh *an sin*,

13 Teachd a m' ionnsuidh, agus seasamh làimh rium, thubhairt e rium, a Shaul a bhràthair, faigh do radharc. Agus air an uair sin féin dh'amhaire mi suas air.

14 Agus thubhairt esan, Thagh Dia ar n-aithriche roimh-làimh thusa, chum gu'n gabhadh tu eòlas air a thoil, agus gu'm faiceadh tu an t-Aon cothromach sin, agus gu'n cluinneadh tu guth as a bheul.

15 Oir bithidh tu a'd' fhianuis aige chum nan uile dhaoine, air na nithibh a chunnaic agus a chuala tu.

16 Agus a nis c'ar son a ta thu a' deanamh moille? Eirich, agus bi air do bhaisteadh, agus ionnlaid uait do pheacanna, a' gairm air ainm an Tighearn.

17 Agus tharladh, 'n uair a phill mise gu Ierusalem, agus a bha mi a' deanamh urnuigh 's an teampull, gu'n deachaidh mi ann an neul,

18 Agus gu'm faca mi esan

ag ràdh rium, Dean deifir, agus imich gu grad á Ierusalem; oir cha ghabh iad ri dh' theisteas mu m' thimchioll-sa.

19 Agus thubhairt mise, A Thighearn, tha fhios aca gu robh mise a' tilgeadh 'am prìosan, agus a' sgiùrsadh anns gach sionagog iadsan a chreid annad-sa;

20 Agus an uair a dhòirt-eadh fuil do mhairtirich Stephein, bha mise mar an ceudna a'm' sheasamh a làthair, agus ag aontachadh leis a mharbhadh, agus a' coimhead eudaich na muinntir a mharbh e.

21 Agus thubhairt e rium, Imich: oir cuiridh mise thu am fad chum nan Cinneach.

22 Agus dh'éisd iad ris gus an fhocal so, agus thog iad *an sin* an guth gu h-àrd, ag ràdh, Beir o'n talamh a leithid so do dhuine; oir cha chòir e bhi beò.

23 Agus an uair a bha iadsan ag éigheach, agus a' tilgeadh dhiubh *an* eudaich, agus a' tilgeadh luaithre's an athar,

24 Dh'àithn an t-àrd-cheannard esan a thoirt do'n chaisteal, ag orduchadh a cheasnachadh le a sgiùrsadh; chum gu faigh-eadh e fios ciod i a' choire mu'n robh iad a' glaothaich mar sin 'n a aghaidh.

25 Agus an uair a bha iad 'g a cheangal le iallaibh, thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud a sheas a làthair, Am bheil e ceaduichte dhuibhse duine a ta 'n a Romhanach a

sgiùrsadh, agus gun e air a dhìteadh?

26 Agus an uair a chual an ceannard-ceud *so*, dh'imich e agus dh'innis e do'n àrd-cheannard, ag ràdh, Thoir fa'near ciod a ni thu; oir is Romhanach an duine so.

27 An sin thàinig an t-àrd-cheannard d'a ionnsuidh, agus thubhairt e ris, Innis domhsa, an Romhanach thu? Agus thubhairt esan, Is mi.

28 Agus fhreagair an t-àrd-cheannard, Is mòr an t-suim air an do cheannaich mise an t-saorsa so. Agus thubhairt Pòl, Ach rugadh mise *saor*.

29 An sin dh'imich iadsan uaith air ball a bha gus a cheasnachadh: agus ghabh an t-àrd-cheannard mar an ceudna eagal 'n uair a thuig e gu'm bu Romhanach e, agus a chionn gu'n do cheangail se e.

30 Agus air an là màireach, air dha bhi togarrach air fios cinnteach fhaotainn ciod i a' choire a bha na h-Iudhaich a' cur as a leth, dh'fhuasgail se e o a chuibhreachaibh, agus dh'àithn e do na h-àrd-shagartaibh agus d'an comhairle uile teachd a làthair, agus air dha Pòl a thoirt sìos, chuir e 'n am fianuis e.

CAIB. XXIII.

A GUS air dearcadh do Phòl air a' chomhairle, thubhairt e, Fheara *agus* a bhràithre, anns an uile dheadh choguis chaith mise mo bheatha a thaobh Dhé gus an là'n diugh.

2 Agus dh'àithn an t-àrd-shagart Ananias dhoibh-san a bha 'n an seasamh làimh ris, a bhualadh air a bheul.

3 An sin thubhairt Pòl ris, Buailidh Dia thusa, a bhalla ghealaichte: oir am bheil thusa a'd' shuidhe a thoirt breth ormsa a réir an lagha, agus an aghaidh an lagha ag orduchadh mo bhualadh?

4 Agus thubhairt iadsan a sheas làimh ris, Am bheil thusa a' toirt ana-cainnt do àrd-shagart Dhé?

5 An sin thubhairt Pòl, Cha robh fhios agam, a bhràithre, gu'm b'ean t-àrd-shagart e: oir a ta e sgrìobhta, Na labhair ole mu uachdaran do phobuill.

6 Ach an uair a thuig Pòl, gu robh cuid diubh 'n an Sadusaich, agus a' chuid eile 'n am Phairisich, ghlaodh e anns a' chomhairle, Fheara agus a bhràithre, is Phairis-each mise, mac Phairisich: is ann á leth dòchais agus aiseirigh nam marbh, a tha mi air mo thoirt 'am breitheanas.

7 Agus air dhasan so a labhairt dh'éirich comhstri eadar na Phairisich agus na Sadusaich: agus roinneadh an coimh-thional an aghaidh a cheile.

8 Oir tha na Sadusaich ag ràdh nach 'eil aiseirigh, no aingeal, no spiorad ann; ach a ta na Phairisich ag aideachadh gach aon diubh.

9 Agus dh'éirich gàir mhòr: agus air seasamh suas do na sgrìobhaichibh a bha air taobh nam Phairiseach, chathaich iad

'n an aghaidh, ag ràdh, Cha-n 'eil sinne faotainn cron air bith 's an duine so: ach ma labhair spiorad no aingeal ris, na cogamaid an aghaidh Dhé.

10 Agus an uair a dh'éirich connsachadh mòr eatorra, air do'n àrd-cheannard bhi fo eagal gu'n rachadh Pòl a tharruing as a chéile leo, dh'àithn e do na saighdearaibh dol sìos, agus esan a thogail leis an làimh làidir as am mheadhon, agus a thoirt do'n chaisteal.

11 Agus air an oidheche 'n a dhéigh sin, sheas an Tighearn làimh ris, agus thubhairt e, Biodh misneach mhaith agad, a Phòil; oir mar a rinn thu fianuis mu m' thimchioll-sa ann an Ierusalem, is amhuil sin is éigin duit fianuis adhean-amh anns an Ròimh.

12 Agus air teachd do'n là, chruinnich dream àraidh do na h-Iudhaich an ceann a chéile, agus chuir siad iad féin fo mhallachadh, ag ràdh, nach itheadh agus nach òladh iad gus am marbhadh iad Pòl.

13 Agus bha iad os ceann dà fhichead fear a rinn an comhionnachadh so.

14 Agus thàinig iad chum nan àrd-shagart, agus nan sean-airean, agus thubhairt iad, Chuir sinne sinn féin fo àrd-mhallachadh, nach blaiseamaid ni sam bith gus am marbhamaid Pòl.

15 A nis uime sin iarraibh-sa maille ris a' chomhairle air an àrd-cheannard, gu'n tugadh e do 'ur n-ionnsuidh-sa e am

màireach, mar gu biodh a rùn oirbh fios fhaotainn ni bu choimhionta air ni éigin m'a thimchioll; agus tha sinne deas chum esan a mharbhadh, mu'n tig e'm fagus duibh.

16 Agus an uair a chuala mac peathar Phòil am feall-fholach so, thàinig e, agus air dha dol a steach do'n chaist-eal, dh'innis e sin do Phòl.

17 An sin ghairm Pòl d'a ionnsuidh aon do na ceannard-aibh-cheud, agus thubhairt e, Thoir an t-òganach so chum an àrd-cheannaird; oir a ta ni àraidh aige r'a innseadh dha.

18 An sin thug e leis e, agus thredraich se e chum an àrd-cheannaird, agus thubhairt e, Ghairm Pòl am prìosanach mise d'a ionnsuidh, agus ghuidh e orm an t-òganach so thoirt a d'ionnsuidh-sa, aig am bheil ni éigin r'a innseadh dhuit.

19 An sin rug an t-àrd-cheannard air a làimh, agus chaidh e a leth-taobh an uaigh-nidheas *maille ris*, agus dh'fhiosraich e *dheth*, Ciod a tha agad r'a innseadh dhomhsa?

20 Agus thubhairt esan, Rinn na h-Iudhaich comhairle iarraidh ortsa, gu'n tugadh tu Pòl am màireach do'n chomhairle, mar gu'm biodh iad gu rannsachadh ni's géire a dheanamhairni-éigin m'a thimchioll.

21 Ach na aontaich thusa leo: oir a ta os ceann dà fhichead fear dhiubh ri feall-fholach 'n a aghaidh, a chuir iad féin fo mhallachadh, nach

ith agus nach òl iad gus am marbh iad e: agus a nis tha iad ullamh, a' feitheamh ri gealladh uaitse.

22 An sin leig an t-àrd-cheannard uaith an t-òganach, agus dh'àithn e *dha, ag radh, Feuch*, nach innis thu do neach sam bith, gu'n d'fhoillsich thu na nithe so dhomhsa.

23 Agus ghairm e d'a ionnsuidh dà cheannard-ceud, agus thubhairt e, Ulluichibh dà cheud saighdear a théid gu Cesarea, agus deich agus trì fichead marcach, agus dà cheud fear-sleagha, air an treas uair do'n oidhche.

24 Agus ulluichibh eich, chum air dhoibh Pòl a chur orra, gu'n toir iad e gu tèaruainte chum an uachdarain Felics.

25 Agus sgrìobh e litir air a' mhodh so:

26 Beatha agus slàinte o Chlaudius Lisias, chum an uachdarain ro òirdheire Felics.

27 Ghlacadh an duine so leis na h-Iudhaich, agus an uair a bha iad air tì a mharbhadh, thàinig mise orra lesaighdearaibh, agus thug mi dhiubh e, a' tuigsinn gu'm bu Romhanach e.

28 Agus air dhomh bhi toil-each air fios an aobhair fhaotainn air son an d'agair iad e, thug mi sìos e chum an comhairle-san:

29 Agus thuig mi gu'n robh e air agairt mu cheisdibh d'an lagh féin, gun ni sam bith air a chur as a leth a b'airidh air bàs no air ceanglaichibh.

30 Ach an uair a dh'inn-seadh dhomh gu'n robh na h-Iudhaich gu feall a chaitheadh air an duine, air ball chuir mi a d'ionnsuidh-sa *e*, agus thug mi àithne mar an ceudna d'a luchd-casaid, gach cùis a *bha* aca 'n a aghaidh a chur an céill a'd' làthair-sa. Slàn leat.

31 An sin air do na saighd-earaibh Pòl a ghabhail, a réir mar a dh'àithneadh dhoibh, thug iad 's an oidheche *e* gu Antipatris.

32 Agus air an là màireach leig iad do'n mharc-shluagh dol leis, agus phill iad féin do'n chaisteal.

33 Agus an uair a chaidh iad a stigh do Chesarea, agus a thug iad an litir do'n uachdaran, chuir iad mar an ceudna Pòl 'n a fhianuis.

34 Agus an uair a leugh an t-uachdaran *an litir*, dh'fhiosraich e cò an dùthaich o'n robh e. Agus an uair a thuig e gur ann o Chìlicia *bha e*,

35 Thubhairt e, Eisdidh mi riut, 'n uair a thig do luchd-casaid mar an ceudna. Agus dh'àithn e esan a choimhead ann an talla-breitheanais Heroid.

CAIB. XXIV.

AGUS an ceann chùig làithean 'n a dh'éigh sin, chaidh Ananias an t-àrd-shagart sìos maille ris na seanairibh, agus ri Tertullus fear-tagraidh àraidh, muinntir a nochd iad féin 'an làthair an uachdarain 'an aghaidh Phòil.

2 Agus an uair a ghairm-eadh a mach e thòisich Tertullus air a chasaid, ag ràdh, Do bhrìgh gu bheil sinn tromhadsa a' mealtuinn mòr-shìth, agus gu'n d'rinneadh *iomadh* deadh ghniomh do'n chinneach so tre do ghliocas-sa,

3 Tha sinne 'gabhail ri *so*, anns gach àm agus anns gach àit, Fhelics ro òirdheirc, maille ris gach uile bhuidheachas.

4 Ach, chum nach cuirinn mòr-mhoille ort, guidheam ort, do d' shuairceas gu'n eisd thu ruinn gu h-ath-ghoirid.

5 Oir fhuair sinn am fear so 'n a phlàigh, agus a' dùsgadh nan Iudhach uile gu ceann-airc air feadh an domhain, agus 'n a cheann-feadhna do luchd saobh-chreidimh nan Nasarenach.

6 Neach mar an ceudna a thogair an teampull a shalachadh: agus a ghlac sinne, agus b'àill leinn breth a thoirt air a réir ar lagha féin:

7 Ach air teachd do Lisias an t-àrd-cheannard oirnn, thug e le mòr-ainneart as ar làmbaibh *e*,

8 Ag àithneadh d'a luchd-casaid teachd a d' ionnsuidh-sa; neach o'm feud thu le a cheasnachadh, fios fhaotainn air na h-uile nithibh a tha sinne a' cur as a leth.

9 Agus dh'aontaich na h-Iudhaich mar an ceudna, ag ràdh, Gu'n robh na nithe sin mar sin.

10 'An sin air do'n uachdaran sméideadh air Pòl e a

labhairt, fhreagair esan, Is mòid mo mhisneach gu freagairt air mo shon féin, gu bheil fhios agam gu robh thusa rè mòrain bhliadhna a'd' bhreith-eamh air a' chinneach so:

11 Oir feudaidd tu fios fhaotainn, nach mò na dà là dheug o chaidh mi suas gu Ierusalem a dheanamh aoraidh.

12 Agus cha d'fhuair iad mi a' deasboireachd ri aon neach 's an teampull, no a' brosnuchadh an t-sluaigh *gu ceannairc*, aon chuid 's na sion-agogaibh, no anns a' bhaile.

13 Ni mò is urrainn iad na nithe sin a dhearbhadh a tha iad a' cur as mo leth.

14 Ach tha mi ag aideachadh so dhuitse, gur ann a réir na slighe sin ris an abair iad-san saobh-chreidimh, a ta mise a' deanamh aoraidh do Dhia m' aithriche, a' creidsinn nan uile nithe a ta sgrìobhta 's an lagh agus anns na fàidhibh:

15 Agus a ta dòchas agam 'an Dia, ris am bheil sùil mar an ceudna aca féin, gu'n tig aiseirigh nam marbh, nam firean araon agus nan neo-fhìrean.

16 Agus an so tha mi a' saothreachadh a ghnàth coguis neo-lochdach a bhi agam a thaobh Dhé, agus a thaobh dhaoine.

17 A nis an déigh mòrain bhliadhna, thàinig mi a thoirt déirce chum mo chinnich, agus thabhartas.

18 Air a so fhuair Iudhaich àraidh o'n Asia mi air mo

ghlanadh 's an teampull, gun sluagh, agus gun bhuaireas.

19 Muinntir d'am bu chòir bhi'n so a'd' làthair-sa, agus m' agairt, nam biodh ni sam bith aca a'm' aghaidh.

20 No abradh iad so féin, ma fhuair iad eucoir sam bith annamsa, 'n uair a sheas mi 'an làthair na combhairle;

21 Mur ann a mhàin air son an aoin fhocail so, a ghlaodh mi a'm' sheasamh 'n am measg, Gur ann air son aiseirigh nam marbh, a ta mi air mo thoirt gu breitheanas leibhse an diugh.

22 Agus an uair a chuala Felics na nithe so, air dha eòlas ni bu dìongmhalta bhi aige air an t-slighe sin, chuir e air dàil iad, ag ràdh, 'N uair a thig Lìsias an t-àrd-cheannard a nuas, làn-rannsàichidh mi bhur cùis.

23 Agus dh'àithn e do cheannard-ceud Pòl a ghleidheadh, agus e bhi fuasgailte aige, agus gun neach d'a mhuinntir féin a bhacadh o fhrithealadh dha, no teachd d'a ionnsuidh.

24 Agus an déigh làithean àraidh, 'n uair a thàinig Felics maille r'a mhnaoi Drusilla, a bha 'n a Ban-Iudhach, chuir e fios air Pòl, agus dh'eisd e ris mu thimchioll a' chreidimh ann an Crìosd.

25 Agus air dhasan bhi a' reusonachadh mu fhìreantachd, stuaim, agus breitheanas ri teachd, ghabh Felics eagal mòr, agus fhreagair e, Imich romhad an tràth so;

'n uair a bhios ùine agam, cuiridh mi fios ort.

26 Bha dùil aige mar an ceudna gu rachadh airgid a thoirt da le Pòl, chum gu'm fuasgladh se e: uime sin chuir e fios air ni bu trice, agus labhair e ris.

27 Ach air do dha bhliadhna bhi air an coimhlionadh, thàinig Porcius Festus an àit Fhelics: agus air do Fhelics bhi toileach comain a chur air na h-Iudhaich, dh'fhàg e Pòl ceangailte.

CAIB. XXV.

ANIS 'n uair a thàinig Festus do'n mhòr-roinn, an ceann trì làithean chaidh e suas o Chesarea gu Ierusalem.

2 Agus nochd an t-àrd-shagart agus maithean nan Iudhach iad féin 'n a làthair an aghaidh Phòil, agus chuir iad impidh air,

3 Ag iarraidh fàbhoir 'n a aghaidh, gu'n cuireadh e fios air gu Ierusalem, *agus iad* a dheanamh feall-fholach chum esan a mharbhadh air an t-slighe.

4 Ach fhreagair Festus, Gu'm bu chòir Pòl a ghleidheadh ann an Cesarea, agus gu'n rachadh e féin *'an sin* gu h-aithghearr.

5 Uime sin, ars' esan, rachadh iadsan 'n 'ur measg a dh'fheudas, sìos maille riumsa, agus ma ta coire air bith 's an duine so, cuireadh iad sin as a leth.

6 Agus air dha fantuinn

'n am measg os ceann deich làithean, chaidh e sìos do Chesarea; agus air an là màireach shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn e Pòl a thoirt a làthair.

7 Agus an uair a thàinig esan, sheas na h-Iudhaich a thàinig a nuas o Ierusalem m'a thimchioll, a' cur choireanna lionmhor agus mòra á leth Phòil, nach b'urrainn iad a dhearbhadh:

8 'N uair a fhreagair esan 'g a shaoradh féin, Cha d'rinn mi cionta sam bith an aghaidh lagha nan Iudhach, no 'n aghaidh an teampuill, no 'n aghaidh Cheasair.

9 Ach air bhi do Fhestus togarrach air toileachas-inntinn a thoirt do na h-Iudhaich, fhreagair e Pòl, agus thubhairt e, An àill leatsa dol suas gu Ierusalem, agus 'an sin dol fo bhreitheanas thaobh nan nithe sin ann mo làthair-sa?

10 An sin thubhairt Pòl, Tha mi m' sheasamh aig caithir-breitheanais Cheasair, far an còir breth a thoirt orm: air na-h-Iudhaich cha d'rinn mi eucoir sam bith, mar is maith a ta fios agadsa.

11 Oir ma tha mi deanamh eucoir, agus ma rinn mi ni sam bith a thoill bàs, cha-n 'eil mi 'diultadh bàs fhulang: ach mur 'eil ni sam bith dhiubh sin *fìor* a tha iad so a' cur as mo leth, cha-n fheud duine sam bith mo thoirt thairis doibh. Tha mi togail mo chùis gu Ceasar.

12 An sin an déigh do Fhustus labhairt ris a' comhairle, fhreagair e, An do thog thu do chùis gu Ceasar? gu Ceasar théid thu.

13 Air dol do làithibh àraidh seachad, thàinig Agripa an rìgh agus Bernice gu Cesarea a chur fàilte air Festus.

14 Agus air dhoibh mòran làithean a chaitheadh an sin, chuir Festus cùis Phòil an céill do'n rìgh, ag ràdh, Dh'fhàgadh duine àraidh le Felics 'n a phrìosanach.

15 Air-san, an uair a bha mise ann an Ierusalem, rinn na h-àrd-shagairt agus sean-airean nan Iudhach casaid *rium*, ag iarraidh binne 'n a aghaidh.

16 D'an d'thug mise am freagradh so, Cha-n e gnàth nan Romhanach duine sam bith a thoirt thairis chum bàis, gus am bi aig a neach a tha air agairt, a luchd-casaid aghaidh ri h-aghaidh, agus gu'm bi cothrom aige air e féin a shaoradh o'n choire a chuireadh as a leth.

17 Uime sin an uair a thàinig iad araon an so, gun mhoille sam bith shuidh mi air an là maireach 's a' chaithir-bhreitheanas, agus dh'àithn mi'n duine a thoirt a làthair.

18 Agus an uair a sheas a luchd-casaid m'a thimchioll, cha do chuir iad coire air bith as a leth do na nithibh a shaoil mise:

19 Ach thug iad ceisdean àraidh 'n a aghaidh mu thim-

chioll an creidimh féin, agus mu thimchioll Iosa àraidh, a fhuair bàs, neach a thubhairt Pòl a bhi beò.

20 Agus a chionn gu robh mise amharusach mu thimchioll an leithid sin do cheisdeibh, dh'fheòraich mi dheth am b'àill leis dol suas gu Ierusalem, agus an sin dol fo bhreitheanas mu na nithibh so.

21 Ach an uair a dh'iarr Pòl a choimhead gus am fiosraicheadh a chùis-san le Augustus, dh'àithn mi e bhi air a ghleidheadh gus an cuirinn gu Ceasar e.

22 An sin thubhairt Agripa ri Festus, B'aill leamsa féin an duine so chluinntinn. Am maireach, thubhairt esan, cluinnidh tu e.

23 Uime sin air an là maireach, 'n uair a thàinig Agripa, agus Bernice, le mòr-ghreadhnachas, agus a chaidh iad a steach maille ris na h-àrd-cheannardaibh agus prìomhdhaoineibh na caithreach do'n ionad éisdeachd, air do Fhustus àithne a thoirt, thugadh Pòl a làthair.

24 Agus thubhairt Festus, A rìgh Agripa, agus sibhse a dhaoine uile a ta làthair 'an so maille ruinn, tha sibh a' faicinn an duine so, mu'n do chuir sluagh nan Iudhach uile impidh ormsa, araon ann an Ierusalem, agus an so, a' glaothaich nach bu chòir e bhi ni b'fhaide beò.

25 Ach an uair a thuig mise nach d'rinn e ni sam bith

a thoill bàs, agus a chionn gu'n do thog e féin a chùis gu Augustus, shonraich mi a chur d'a ionnsuidh.

26 Mu nach 'eil ni sam bith cinnteach agam r'a sgrìobhadh chum mo Thighearn. Uime sin thug mi mach e do 'ur n-ionnsuidh-sa, agus gu h-àraidh a d'ionnsuidh-sa, a rìgh Agripa, chum an déigh rannsachadh a dheanamh, gu'm biodh agam ni éigin r'a sgrìobhadh.

27 Oir is mi-reusonta a'm' bheachdsa prìosanach a chur uam, agus gun na cùisean a ta 'n a aghaidh ainmeachadh.

CAIB. XXVI.

AN sin thubhairt Agripa ri Pòl, Tha cead agad labhairt air do shon féin. An sin shìn Pòl a mach a làmh, agus fhreagair e air a shon féin,

2 A ta mi 'g am mheas féin sona, a rìgh Agripa, do bhrìgh gu bheil mi gu freagairt air mo shon féin an diugh a'd' làthair-sa, thaobh nan nithe sin uile a ta air an cur as mo leth leis na h-Iudhaich.

3 Gu h-àraidh, a chionn gu bheil thusa eòlach air gach gnàth agus ceisd a tha am measg nan Iudhach: uime sin guidheam ort, éisd rium gu foighidneach.

4 Tha mo bheatha-sa o m'òige, a chaitheadh air tùs am measg mo chinnich féin ann an Ierusalem, aithnichte do na h-Iudhaich uile;

5 D'am b'aithne mi o thùs,

(nam b'àill leo fianuis a dheanamh,) gu'n do chaith mi mo bheatha a'm' Phairiseach, a réir an luchd comh-bharail a's teinne d'ar creidimh-ne.

6 Agus a nis tha mi m' sheasamh fo bhreitheanas air son dòchaisa' gheallaidha rinn-eadh le Dia d'ar n-aithrichibh.

7 Chum am bheil dùil aig ar dà thréibh dheug-ne teachd, a' deanamh seirbhis do *Dhia* a là agus a dh'oidheche do ghnàth; agus air son an dòchais so tha mise, a rìgh Agripa, air m'agairt leis na h-Iudhaich.

8 C'ar son a mheasar leibhse mar ni do-chreidsinn, gu'n dùisgeadh Dia na mairbh?

9 Gu deimhin mheas mise annam féin, gu'm bu chòir dhomh mòran nithe a dheanamh an aghaidh ainme Iosa o Nasaret.

10 Ni mar an ceudna a rinn mi ann an Ierusalem: agus air faotainn ùghdarras o na h-àrd-shagartaibh, dhruid mi mòran do na naoimh am prìosanaibh; agus an uair a chuir-eadh gu bàs iad, thug mi mo ghuth 'n an aghaidh.

11 Agus a' deanamh peanaais orra gu minic anns gach sionagog, cho-éignich mi *iad* gu toibheum a labhairt; agus air dhomh bhì gu ro mhòr air bhoile 'n an aghaidh, rinn mi geur-leanmhuinn *orra*, eadhon gu bailtibh coigreach.

12 Air a so 'n uair a bha mi dol gu Damascus, le cumhachd agus barantas o na h-àrd-shagartaibh;

13 Mu mheadhon-là, O a rìgh, chunnaic mi air an t-slighe solus o nèamh, bu shuilleire na solus na gréine, a dealrachadh mu'n cuairt orm, agus orrasan a bha 'g imeachd maille rium.

14 Agus an uair a thuit sinn uile air an talamh, chuala mi guth a labhairt rium, agus ag ràdh anns a' chainnt Eabhruidhich, A Shaul, a Shaul, c'ar son a ta thu ga m' gheurleanmhuinn? Is cruaidh dhuitse bhi breabadh an aghaidh nan dealg.

15 Agus thubhairt mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt esan, Is mise Iosa a ta thusa a' geurleanmhuinn.

16 Ach éirich, agus seas air do chosaibh; oir dh'fhoillsich mi mi féin duit chum na crìche so, gu'n orduichinn thu a'd' mhinisteir agus a'd' fhianuis araonair na nithibh sin achunn-aic thu, agus air na nithibh anns am foillsich mi mi féin duit;

17 Ga d' shaoradh o'n t-sluagh, agus o na Cinnich, chum am bheil mi nis ga d' chur,

18 A dh'fhosgladh an sùl, chum gu tionndaidh iad o dhorebadas gu solus, agus o chumbachd Shatain gu Dia, chum gu faigh iad maithanas pheacanna, agus oighreachd maille ris a' mhuinntir sin a ta air an naomhachadh tre'n chreidimh a ta annam-sa.

19 Uime sin, a rìgh Agripa,

cha robh mi eas-ùmhhal do'n taisbean nèamhaidh:

20 Ach shearmonaich mi air tùs dhoibh-san ann an Damascus, agus ann an Ierusalem, agus air feadh tìre Iudea uile, agus an sin do na Cinnich, iad a dheanamh aithreachais agus pilltinn ri Dia, a' deanamh oibre iomchuidh an aithreachais.

21 Air son na nithe so ghlac na h-Iudhaich mi 's an teampull, agus b'aill leo mo mharbhadh.

22 Uime sin air dhomh còmh nadh fhaotainn o Dhia, bhuaanaich mi gus an là'n diugh, a' deanamh fianuis do'n bheag agus do'n mhòr, gun ni air bith a labhairt ach na nithe sin a thubhairt na fàidhean agus Maois a bha gu teachd;

23 Gu robh Criosd gu fulang, agus gu robh e gu éirigh an ceud neach o na marbh-aibh, agus gu'm foillsicheadh e solus do'n phobull, agus do na Cinnich.

24 Agus air dha bhi 'labhairt nan nithe so air a shon féin, thubhairt Festus le guth àrd, Tha thu air mhi-chéill a Phòil: tha mòr-fhòghlum ga d' chur air bhoile.

25 Ach thubhairt esan, Chan 'eil mi air bhoile, Fhestuis ro òirdheirc; ach tha mi a' labhairt bhriathra na firinn agus na céille.

26 Oir a ta fhios aig an rìgh roimh am bheil mise a' labhairt gu saor, air na nith-

ibh so: oir tha cinnt agam nach 'eil a h-aon do na nithibh so 'an ain-fhios da; oir cha-n ann 'an cùil a rinneadh so.

27 Am bheil thu creidsinn nam fàidhean, a rìgh Agripa? tha fhios agam gu bheil thu 'g an creidsinn.

28 An sin thubhairt Agripa ri Pòl, Is beag nach 'eil thu 'g am aomadh gu bhi am Chriosduidh.

29 Agus thubhairt Pòl, B'e mo ghuidhe air Dia, gu'm biodh cha-n e mhàin thusa, ach mar an ceudna iadsan uile a tha 'g éisdeachd rium an diugh, ann am beag agus am mòr, mar a ta mise, saor o na geimhlibh so.

30 Agus air dha na briathra so a labhairt, dh'éirich an rìgh, agus an t-uachdaran, agus Bernice, agus an dream a shuidh maille riu:

31 Agus an uair a chaidh iad a leth-taobh, labhair iad r'a chéile, ag ràdh, Cha-n 'eil an duine so a' deanamh ni air bith toillteannach air bàs, no air geimhlibh.

32 An sin thubhairt Agripa ri Festus, Dh'fheudtadh an duine so a leigeadh as, mur bhiodh gu'n do thog e a chùis gu Ceasar.

CAIB. XXVII.

A GUS an uair a thugadh breth sinne a sheòladh do'n Eadailt, thug iad Pòl thairis maille ri prìosanaich àraidh eile, do cheannard-ceud

d'am b'ainm Iulius, do chuideachd Augustuis.

2 Agus air dhuinn dol air luing le Adramitium, thog sinn ar seòil, a' cur romhainn seòladh seachad air crìochaibh na h-Asia, air do Aristarchus Macedonach o Thesalonica bhi maille ruinn.

3 Agus air an là màireach, thàinig sinn gu Sidon. Agus air do Iulius buntainn gu suairce ri Pòl, leig e dha dol a dh'ionnsuidh a chàirde chum comfhurtachd fhaotainn.

4 Agus air dhuinn stiùradh as a sin, sheòl sinn fo Chiprus, a chionn gu robh na gaotha 'n ar n-aghaidh.

5 Agus an uair a sheòl sinn troimh'n fhairge 'ta làimh ri Cilicia agus Pamphilia, thàinig sinn gu Mira baile do Licìa.

6 Agus fhuair an ceannard-ceud long an sin o Alecsandria, a bha seòladh do'n Eadailt, agus chuir e sinn a steach innte.

7 Agus an uair a sheòl sinn gu mall rè mòrain do làithibh, agus a thàinig sinn air éigin fa chomhair Chniduis, a chionn nach do leig a' ghaoth leinn, sheòl sinn fo Chrete, fa chomhair Shalmone;

8 Agus air dhuinn seòladh air éigin seachad air, thàinig sinn gu ionad àraidh ris an abrar, Na calaidh sgiamhach, am fagus d'an robh baile La-sea.

9 Agus air do mhòran ùine dol seachad, 'n uair a bha seòladaireachd a nis cunnartach, a chionn gu'n deachaidh an

trasgadh cheana seachad, chomhairlich Pòl *iad*;

10 Ag ràdh riu, Fheara, tha mi 'faicinn gu'm bi an t-seòladaireachd so le dochann agus call mòr, cha-n e mhàin do'n luchd agus do'n luing, ach d'ar n-anamaibh féin.

11 Gidheadh, is mò chreid an ceannard-ceud an seòladair agus maighstir na luinge, na na nithe a labhradh le Pòl.

12 Agus a chionn gu'n robh an caladh neo-iomchuidh gus an geamhradh a chaitheadh ann, b'i comhairle na cuid bu mhò seòladh as a sin mar an ceudna, agus nam feudadh iad air chor sam bith teachd gu Phenice, caladh do Chrete a ta 'g amharc chum an iar-dheas, agus an iar-thuath, agus fantuinn rè a' gheamhraidh *an sin*.

13 Agus an uair a shéid a' ghaoth á deas gu ciùin, shaoil iad gu d'fhuair iad an rùn, agus ag togail an seòl dhoibh, stiùir iad ri taobh Chrete.

14 Ach an ceann beagain 'n a dhéigh sin, shéid gaoth an-rathach 'n a h-aghaidh, ris an abrar Euroclidon.

15 Agus air bhi do'n luing air a fuadachadh, agus gun chomas di dol an aghaidh na gaoithe, leig sinn ruith dhi.

16 Agus air dhuinn ruith a stigh fuidh eilean beag àraidh d'am b'ainm Clauda, is ann le éigin a ràinig sinn air a' bhàta;

17 Agus air dnoibh a thog-

ail suas, ghnàthaich iad gach gleus còmhnaidh, a' criosadh na luinge fuipe; agus air dhoibh bli fo eagal gu'n tuit-eadh iad 's a' bhed-ghaineimh, leig iad an seòil sìos, agus mar sin dh'ìomaineadh iad.

18 Agus air dhuinne bhi gu ro-mhòr air ar luasgadh leis an doininn, air an là 'n a dhéigh sin thilg iad a mach *an luchd*;

19 Agus air an treas là thilg sinn le ar làmbhaibh féin a mach acfuinn na luinge.

20 Agus an uair nach robh a' ghrian no na reulta r'am faicinn rè mòrain do làithibh, agus a luidh doinionn nach bu bheag oirnn, thugadh an sin uainn gach uile dhòchas gu teasairgteadh sinn.

21 Ach air dhuinn bhi fada 'n ar trasg, an sin air seasamh do Phòl 'n am meadhon, thubhairt e, Fheara, bu chòir dhuibh mo chomhairle-sa ghabhail, agus gun fhuasgladh o Chrete, agus an dochann agus an call so a sheachnadh.

22 Agus a nis guidheam oirbh, biodh misneach mhaith agaibh: oir cha bhi call anama sam bith 'n ur measg, ach *a mhair* na luinge.

23 Oir air an oidhche nochd sheas làimh riumsa aingeal an Dé sin, d'am buin mi, agus d'am bheil mi 'deanamh seirbhis,

24 Ag ràdh, A Phòil, na biodh eagal ort; is éigin duit bhi air do thoirt an làthair Cheasair: agus, feuch, thiodh-

laic Dia dhuit iadsan uile a ta seòladh maille riut.

25 Uime sin, fheara, biodh agaibh deadh mhisneach : oir a ta mi creidsinn Dhé, gu'n tachair ceart mar a labhradh rium.

26 Ach is éigin duinn bhi air ar tilgeadh air eilean àraidh.

27 Agus an uair a bha an ceathramh oidhche deug air teachd, air dhuinne bhi air ar séideadh null agus a nall ann an *cuan* Adria, mu mheadhon-oidhiche b'i barail nam maraichean gu robh iad am fagus do thìr éigin :

28 Agus air leigeadh na luaidhe sìos doibh, fhuair iad an *doimhne* fichead aitheamh ; agus an uair a chaidh iad beagan air an aghaidh, leig iad sìos an luaidh a ris, agus fhuair iad i *n a* cùig aitheamh deug.

29 An sin air dhoibh bhi fo eagal gu'm buaileadh iad air ionadaibh garbha, thilg iad ceithir acraichean á deireadh na luinge, agus ghuidh iad an là a theachd.

30 Agus an uair a bha na maraichean air tì teicheadh a mach as an luing, agus a leig iad sìos am bàta do'n fhairge, a' gabhail orra bhi 'tilgeadh a mach acraichean á toiseach na luinge,

31 Thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud, agus ris na saighdearaibh, Mur fan iad sin 's an luing, cha-n 'eil e'n comas duibh bhi air bhur teasairginn.

32 An sin ghearr na saigh-

dearan cuird a' bhàta, agus leig iad leis tuiteam sìos.

33 Agus am feadh a bha an là a' teachd, thug Pòl a chomhairle orra uile biadh a ghabhail, ag ràdh, Is e so an ceathramh là deug dhuibh a' feitheamh, agus a' fantuinn 'n ur trasg, gun bhiadh sam bith a ghabhail.

34 Uime sin guidheam oirbh biadh a ghabhail ; oir a ta so chum bhur slàinte : oir cha chaillear fuiltean á ceann a h-aon agaibh.

35 Agus air dha na nithe so a labhairt, agus aran a ghlacadh, thug e buidheachas do Dhia 'n an làthair uile ; agus air dha a bhriseadh, thòisich e ri itheadh.

36 An sin ghlac iad uile deadh mhisneach, agus ghabh iad biadh mar an ceudna.

37 Agus bha sinn a dh'an-amaibh uile anns an luing, dà cheud agus sè deug agus trì fichead.

38 Agus an uair a shàsuicheadh iad le biadh, dh'eutrom-aich iad an long, agus thilg iad a mach an cruithneachd 's an fhairge.

39 Agus an uair a bha'n là air teachd, cha d'aithnich iad am fearann : ach thug iad an aire do lùib àraidh aig an robh tràigh, anns an robh mhiann orra, nam b'urrainn iad, an long a chur gu tìr.

40 Agus air togail nan acraichean doibh, leig iad ris an fhairge *i*, agus an uair a dh'fhuasgail iad ceanglaichean na

stiùire, agus a thog iad am prìomh sheòl ris a' ghaoith, sheòl iad chum na tràighe.

41 Agus air tuiteam dhoibh ann an ionad *araidh* far an do choinnich dà fhairge a chéile, bhuaill iad an long air grund; agus air sàthadh d'a toiseach 's a' ghrund, dh'fhan e gun charachadh, ach bhriseadh a deireadh le ainneart nan tonn.

42 Agus b'i comhairle nan saighdearan gu marbhadh iad na prìosanaich, air eagal gu'n snàmhadh neach sam bith dhiubh a mach, agus gu rachadh iad as.

43 Ach air do'n cheannard-ceud bhi toileach Pòl a theas-airginn, chum e air ais o'n comhairle iad, agus dh'àithn e dhoibh-san d'am b'aithne snàmh *iad féin* a thilgeadh 's a' chuan air tùs, agus dol a mach air tìr:

44 Agus do chàch *dh'aithn* e, cuid diubh *dhol* air clàraibh, agus cuid eile air *miribh briste* do'n luing: agus mar sin tharladh gu'n deachaidh iad uile tèaruinte gu tìr.

CAIB. XXVIII.

A GUS an uair a thèarnadh iad, thuig iad an sin gu'm b'e Melita ainm an eilein.

2 Agus nochd an sluagh borb caoimheas nach bu bheag dhuinn: oir air fadadh teine dhoibh, ghabh iad ruinn uile, air son an uisge a bha ann, agus air son an fhuachd.

3 Agus air do Phòl dorlach bhioran a thional, agus an cur

air an teine, thàinig nathair nimhe mach as an teas, agus shàs i'n a làimh.

4 Agus an uair a chunnaic an sluagh borb a' bhéisd an crochadh r'a làimh, thubhairt iad r'a chéile, Gu cinnteach is mortair an duine so, do nach fuiling dioghaltas bhi beò, ge do theas-airgeadh o'n fhairge e.

5 Agus air dhasan a' bhéisd a chrathadh dheth anns an teine, cha d'fhulaing e dochann sam bith.

6 Ach bha iadsan a' feith-eamh c'uin a dh'atadh e, no a thuiteadh e sìos marbh gu h-obann: ach an uair a dh'fheith iad ùine fhada, agus nach fac iad dochann sam bith a' teachd air, chaochail iad an inntinn, agus thubhairt iad gur Dia e.

7 Agus bha mu thimchioll an àite sin fearann aig prìomh dhuine an eilein, d'am b'ainm Publius, a ghabh ruinne agus a thug rè thri làithean aoidh-eachd dhuinn gu càirdeil.

8 Agus tharladh gu robh athair Phubliuis 'n a luidhe gu tinn le fiabhrus, agus gearrthach fola: air do Phòl dol a steach d'a ionnsuidh, rinne e urnuigh, agus air dha a làmhan a chur air, leigheas se e.

9 Agus an uair a rinneadh so, thàinig mar an ceudna muinntir eile a bha euslan 's an eilean d'a ionnsuidh, agus leighiseadh iad:

10 Muinntir mar an ceudna a thug mòr-urram dhuinn; agus an uair a dh'fhalbh sinn,

chuir iad na nithe sin leinn a bha feumail *duinn*.

11 Agus an déigh thri mìosa sheòl sinn ann an luing o Alec-sandria, a chaith an geamhradh 's an eilean, d'am bu shuaich-eantas Castor agus Pollucs.

12 Agus an uair a chaidh sinn air tìr aig Siracuse, dh'fhan sinn *an sin* tri làithean.

13 Agus air seòladh dhuinn timchioll as a sin, thàinig sinn gu Regium: agus an ceann là 'n a dhéigh sin shéid a' ghaoth á deas, agus thàinig sinn an t-ath là gu Puteoli:

14 Air dhuinn bràithrean fhaotainn 'an sin, chuireadh impidh oirnn *leo* fantuinn seachd làithean maille riu: agus mar sin thriall sinn chum na Ròimhe.

15 Agus as a sin, air faotainn ar sgéil do na bràithribh, thàinig iad 'n ar coinneamh gu Apii-forum, agus na Tri tighibh-òsda; agus an uair a chunnaic Pòl iad, thug e buidheachas do Dhia, agus ghabh e misneach.

16 Agus an uair a thàinig sinn do'n Ròimh, thug an ceannard-ceud thairis na prìosanaich do cheannard an fhreiceadain: ach thugadh comas do Phòl a bhi leis féin, maille ri *aon* saighdear a bha 'g a ghleidheadh.

17 Agus tharladh, an déigh thri làithean, gu'n do ghairm Pòl maithéan nan Iudbach an ceann a chéile. Agus an uair a chruinnicheadh iad, thubhairt e riu, Fheara *agus*

a bhràithre, ged nach d'rinn mise ni sam bith 'an aghaidh a' phobuill no ghnàthanna nan aithriche, thugadh thairis mi a'm' phrìosanach o Ierusalem do làmhaibh nan Romhanach.

18 Muinntir an déigh dhoibh mo cheasnachadh, leis am bu mhiann mo leigeadh as, a chionn nach robh coire bàis sam bith annam.

19 Ach an uair a bha na h-Iudhaich a' labhairt an aghaidh so, b'éigin domh mo chùis a thogail gu Ceasar; cha-n e gu bheil coire sam bith agam r'a chur á leth mo chinnich.

20 Air an aobhar so uime sin chuir mi fios oirbhse, chum gu faicinn *sibh*, agus gu'n labhairinn *ribh*: oir is ann air son dòchais Israeil a ta mi ceangailte leis an t-slabhraidh so.

21 Agus thubhairt iadsan ris, Cha d'fhuair sinne litriche sam bith á Iudea mu d' thimchioll, cha mhò a dh'fhoillsich no dh'innis aon do na bràithribh a thàinig, ole sam bith umad.

22 Ach bu mhaith leinn a chluinntinn uaitse ciod i do bharrail: oir mu thimchioll na gnè-chreidimh so, tha fhios againn gu'n labhrar 's gach àit 'n a h-aghaidh.

23 Agus air suidheachadh là ris, thàinig mòran d'a ionnsuidh chum a cheithreanna; d'an do mhìnich e rìoghachd Dhé, a' deanamh fianuis uimpe, agus a' cur impidh orra thaobh nan nithe a bhuineas do Iosa, araon á lagh Mbaois,

agus as na fàidhibh, o mhoch-thrath gu feasgar.

24 Agus chreid cuid na nithe a labhradh, agus cha do chreid cuid eile dhiubh.

25 Agus air dhoibh bhi 'an aghaidh a chéile, sgaoil iad, air do Phòl aon fhocal a ràdh, Is maith a labhair an Spiorad naomh tre'n fhàidh Esaias, r'ar n-aithrichibh,

26 Ag ràdh, Imich chum a' phobuill so, agus abair, Le cluinntinn cluinidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le faicinn chi sibh, agus cha-n aithnich sibh.

27 Oir a ta cridhe a' phobuill so air fàs reamhar, agus tha iad a' cluinntinn gu tròm le'n cluasaibh agus chaog iad an sùilean; air eagal gu faic-eadh iad le'n sùilibh, agus gu'n

cluinnadh iad le'n cluasaibh, agus gu'n tuigeadh iad le'n cridhe, agus gu'm pilleadh iad, agus gu'n slànuichinn-sa iad.

28 Uime sin biodh fhios agaibh-sa, gu'n do chuireadh slàinte Dhé chum nan Cinn-each, agus éisdidh iadsan.

29 Agus an uair a thubh-airt e na briathra so, dh'imich na h-Iudhaich rompa, agus bha mòr-reusonachadh aca eat-orra féin.

30 Agus dh'fhan Pòl dà bhliadhna iomlan 'n a thigh-màil féin, agus ghabh e ris na h-uile dhaoineibh a thàinig d'a ionnsuidh,

31 A' searmonachadh rògh-aachd Dhé, agus a' teagasg nan nithe a bhuineas do'n Tigh-earn Iosa Criosd, leis an uile dhànachd, gun toirmeasg.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN ROMHANACH.

CAIB. I.

POL, seirbhiseach Iosa Criosd, a ghairmeadh 'n a abstol, a chuireadh air leth chum Soisgeil Dé,

2 (A roimh-gheall e le 'fhàidhibh féin anns na sgriob-tuiribh naomha.)

3 Mu thimchioll a Mhic Iosa Criosd ar Tighearn, a rinneadh do shìol Dhaibhidh, a réir na feòla;

4 A dhearbhadh bhi 'n a Mhac do Dhia le cumhachd, a réir Spioraid na naomhachd, tre aiseirigh o na marbhaibh:

5 Tre an d'fhuair sinne gràs agus abstolachd chum umhlachd a' chreidimh am measg nan uile chinneach air sgàth 'ainme-san:

6 Am measg am bheil sibhse mar an ceudna air bhur gairm le Iosa Criosd:

7 Chum nan uile a ta 's an Ròimh, air an gràdhachadh le Dia, air an gairm 'n an naoimh: Gràs *gu robh* dhuibhse, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

8 Air tùs, tha mi 'toirt buidheachais do m' Dhia tre

Iosa Criosd, air bhur sonsa uile, do bhrìgh gu bheil bhur creidimh iomraideach air feadh an domhain gu léir.

9 Oir is e Dia m'fhianuis, d'am bheil mi a' deanamh seirbhis le m' spiorad ann an soisgeul a Mhic, gu bheil mi gun sgur a' deanamh luaidh oirbh,

10 A ghnàth a' guidhe ann am urnuighibh, (nam feudainn a nis fa-dheoidh air aon chor le toil Dé turus soirbheasach fhaotainn,) ri teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa.

11 Oir a ta deidh agam air sibhse fhaicinn, ionnus gu pàirtich mi tiodhlac àraidh spioradail ribh, chum bhur neartachadh;

12 Sin ri ràdh, chum gu faigh mi comh-fhurtachd annaibh-sa, tre chreidimh a chéile, bhur creidimh-sa, agus mo chreidimh-sa.

13 Agus cha-n àill leam, a bhràithre, e bhi'n ain-fhios duibhse gu'n do chuir mi romhan gu minic teachd do 'ur n-ionnsuidh, (ach bhacadh mi gus a so,) chum gu faighinn toradh éigin 'n ur measgsa fòs, mar am measg nan Cinn-each eile.

14 Oir a ta mi fo fhiachaibh araon do na Greugaich, agus do na daoineibh borba, araon dhoibh-san a ta glic, agus dhoibh-san a ta neo-gblic.

15 Uime sin, mheud 's a ta an comas domh, tha mi ullamh chum an soisgeul a shearmonachadh dhuibhse mar an ceudna a ta 's an Ròimh.

16 Oir cha nàr leamsa soisgeul Chrìosd: oir is e cumhachd Dhé 'e chum slàinte do gach neach a chreideas, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

17 Oir a ta fireantachd Dhé air a' foillseachadh ann tre chreidimh gu creidimh: mar a ta e sgrìobhta, Bithidh am firean beò tre chreidimh.

18 Oir a ta fearg Dhé air a foillseachadh o nèamh an aghaidh gach uile mhi-dhiadhaidheachd, agus eucoir dhaoine, a tha bacadh na fìrinn ann an neo-fhìreantachd:

19 Do bhrìgh gu bheil an ni air am feudar fios fhaotainn a thaobh Dhé follaiseach ann-ta-san; oir rinn Dia follaiseach dhoibh e.

20 Oir *riamh* o chruthachadh an t-saoghail a ta a nithe-san nach feudar fhaicinn, *eadhon* a chumhachd sìorruidh agus a Dhiadhachd, air am faicinn gu soilleir, air dhoibh bhi so-thuigsinn o na nithibh a rinneadh; chum gu biodh iad gun leithsgeul aca:

21 Do bhrìgh 'n uair a b' aithne dhoibh Dia, nach d' thug iad glòir dha mar Dhia, agus nach robh iad taingeil, ach gu'n d'fhàs iad dìombain 'n an reusonachadh féin, agus gu'n do dhorchaicheadh an cridhe amaideach.

22 Ag ràdh gur daoine glìce iad féin, rinneadh ammadain diubh:

23 Agus chaochail iad glòir an Dé neo-thruaillidh gu

dealbh a rinneadh cosmhuil ri duine truaillidh, agus ri eunlaith, agus ainmhidhibh ceithir-chosach, agus bhéisdibh snàigeach.

24 Uime sin thug Dia thairis iad mar an ceudna, tre anamiannaibh an cridhe féin, chum neòghloine, a thoirt easurraim d'an corpaibh féin eatorra féin :

25 Muinntir a chaochail fìrinn Dé gu bréig, agus a thug aoradh agus a rinn seirbhis do'n chreutair ni's mò na do'n Chruithear, a ta beannaichte gu siorruidh. Amen.

26 Air a shon so thug Dia thairis iad do ana-miannaibh gràineil : oir chaochail eadhon am mnàin an gnàthachadh nàdurra chum a' ghnàtha a ta 'an aghaidh nàduir :

27 Agus mar an ceudna na fir, air tréigsinn doibh gnàthachadh nàdurra na mnà, loisgeadh iad le'n togradh d'a chéile, frionnaich ri frionnaich ag oibreachadh gràineil-eachd agus iad a' faotainn diol-thuarasdail an seacharain annta féin, mar bu chòir.

28 Agus amhuil mar nach bu taitneach leo eòlas Dé a chumail, thug Dia thairis iad do inntinn mhi-chéillidh, a dheanamh nithe nach robh iomchuidh :

29 Air dhoibh bhi air an lìonadh do'n uile eucoir, striopachas, olc, shannt, mhìrun : làn do fharmaid, do mhortadh, do chonnsachadh,

do cheilg, do dhroch-bheusaibh ; 'n an luchd-cogarsaich,

30 'N an luchd-anacainnt, 'n an luchd-fuath air Dia, 'n an luchd-tarcuis, uaibhreach, 'n an luchd-ràiteachais, 'n an luchd-cumadh uile, eas-ùmhail do phàrantaibh,

31 Eu-céillidh, 'n an luchd-brisidh coimhcheangail, gun ghràdh nàdurra, do-réiteachaidh, neo-thruacanta :

32 Muinntir d'an aithne ceartas Dé, (gu bheil iadsan a ni an leithide sin do nithibh toillteannach air bàs,) *gidh-eadh* cha-n e mbàin gu bheil iad féin 'g an deanamh, ach a ta mar an ceudna tlachd aca do'n mhuinntir a ni iad.

CAIB. II.

UIME sin a ta thu gun leithsgeul, O a dhuine, co air bith thu a tha 'toirt breth : oir an uair a tha thu 'toirt breth air neach eile, tha thu ga d' dhèteadh féin ; oir thusa a tha 'toirt breth, tha thu deanamh nan nithe sin féin.

2 Ach a ta fios againne gu bheil breitheanas Dé a réir fìrinn, an aghaidh na muinntir a tha deanamh an leithide sin.

3 Agus an saoil thusa so, O a dhuine, a tha 'toirt breth orrasan a ni an leithide sin, agus a ta 'g an deanamh thu féin, gu'n téid thu as o bhreitheanas Dé ?

4 No 'n dean thu tarcuis air saoihbheas a mhaithais, agus 'fhad-

fhulangais, gun fhios bhi agad gu bheil maitheas Dé ga d'fhreòrachadh chum aithreachais?

5 Ach a réir do chruais agus do chridhe neo-aithreachail, a ta thu 'càrnadh suas feirge dhuit féin fa chomhair là na feirge, agus foillseachaidh ceart-bhreitheanais Dé;

6 A bheir do gach aon a réir a ghnìomhara;

7 Dhoibh-san a ta le buanachadh gu foighidneach ann an deadh obair, ag iarraidh glòire, agus urrainn, agus neo-bhàsmhorachd, a' bheatha mhaireannach:

8 Ach dhoibh-san a ta conspoideach, agus nach 'eil ùmh-al do'n fhirinn, ach a ta ùmh-al do'n eucoir, diom agus fearg;

9 Amhghar agus teanntachd air gach anam duine a ta 'deanamh uile, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach:

10 Ach glòir, agus urram, agus sìth, do gach duine a ni maith, do'n Iudhach air tùs, agus do'n Ghreugach mar an ceudna:

11 Oir cha-n 'eil spéis aig Dia do phearsa seach a chéile.

12 Oir a mheud as a pheacaich gun an lagh, sgriosar iad gun an lagh; agus a mheud as a pheacaich fuidh an lagh, dìtear iad leis an lagh:

13 (Oir cha-n iad luchd-éisdeachd an lagha a ta 'n am fireanaibh 'am fianuis Dé, ach bithidh luchd-deanamh an lagha air am fireanachadh.

14 Oir an uair a ta na Cinnich aig nach 'eil lagh, a thaobh nàduir a' deanamh nan nithe a ta 's an lagh, air dhoibh-san a bhi gun lagh tha iad 'n an lagh dhoibh féin:

15 Muinntir a ta nochdadh obair an lagha sgrìobhta 'n an eridheachaibh, air bhi d'an coguis a' deanamh fianuis leo, agus an smuaintean eatorra féin 'g an agairt, no a' gabhail an leithsgeil:)

16 'S an là anns an toir Dia breth air nithibh uaigneach dhaoine, a réir mo shoisgeil-sa tre Iosa Criosd.

17 Feuch, goirear Iudhach dhiotsa, agus tha thu 'cur dòigh 's an lagh, agus a' deanamh uail á Dia;

18 Agus is aithne dhuit a thoil, agus a ta thu a' dearbhadh nan nithe a's fearr, air dhuit bhi air do theagasg as an lagh,

19 Agus a ta thu dòchasach gur ceann-iuil thu féin do na doill, solus dhoibhsan a ta 'an dorchadas,

20 Fear-fòghluim do dhaoineibh neo-eagnaidh, fear-teagaisg do leanabaibh, aig am bheil samhladh an eòlais agus na firinn a ta 's an lagh.

21 Thusa uime sin a ta 'teagasg neach eile, nach 'eil thu ga d' theagasg féin? thusa a ta 'searmonachadh gun ghoid a dheanamh, am bheil thu ri goid?

22 Thusa tha 'g ràdh gun adhaltrannas a dheanamh, am bheil thu 'deanamh adhaltrann-

ais? thusa le'n gràin ìodh-
ola, am bheil thu ri naomh-
ghoid?

23 Thusa a ta 'deanamh uail
as an lagh, an tabhair thu, le
briseadh an lagha, eas-urram
do Dhia?

24 Oir a ta ainm Dhé a'
faoitinn toibheim do 'ur taobh-
sa am measg nan Cinneach,
mar a ta e sgrìobhta.

25 Oir a ta tairbhe gu fir-
inneach anns an timchioll-
ghearradh, ma ghleidheas tu
an lagh: ach ma's fear-brisidh
an lagha thu, tha do thim-
chioll-ghearradh 'n a neo-thim-
chioll-ghearradh dhuit.

26 Uime sin, ma ghleidh-
eas an neo-thimchioll-ghearr-
adh fireantachd an lagha,
nach measar a neo-thimchioll-
ghearradhsan mar thimchioll-
ghearradh?

27 Agus nach dìt an neo-
thimchioll-ghearradh thaobh
nàduir, a ta a' coimhlionadh
an lagha, thusa a tha tre'n litir
agus tre'n timchioll-ghearr-
adh a'd' fhear-brisidh an
lagha?

28 Oir cha-n Iudhach esan,
a tha mar sin o'n leth-muigh;
agus cha-n e sin an timchioll-
ghearradh, a tha gu follaiseach
's an fheoil:

29 Ach is Iudhach esan, a
tha mar sin 's an taobh a stigh;
agus is e sin an timchioll-
ghearradh a tha 's a' chridhe,
agus 's an spiorad, cha-n ann
's an litir, aig am bheil a chliu
cha-n ann o dhaoineibh, ach o
Dhia.

CAIB. III.

CIOD e uime sin barrachd
an Iudhaich? no ciod e
tairbhe an timchioll-ghearr-
aidh?

2 Is mòr *sin* air gach dòigh:
air tùs, do bhrìgh gur ann
rìusan a dh'earbadh briathra
Dhé.

3 Oir ciod e *sin* ged nach
do chreid cuid? an dean am
mi-chreidimh-san firinn Dhé
gun éifeachd?

4 Nar leigeadh Dia: ach
biodh Dia fìor, agus gach
duine 'n a bhreugaire; a réir
mar a ta e sgrìobhta, Chum
gu bi thu ceart ann ad bhriath-
raibh, agus gu'n toir thu
buaidh 'n uair a bheirear breth
ort.

5 Ach ma mholas ar n-eu-
coir-ne fireantachd Dhé, ciod
a their sinn? am bheil Dia
eucorach a tha 'deanamh
dioghaltais? (tha mi a' labh-
airt mar dhuine,)

6 Nar leigeadh Dia: no
cìonnus a bheil Dia breth air
an t-saoghal?

7 Oir ma ta firinn Dhé tre
mo bhréig-sa air a meudach-
adh chum a ghlòire-san; c'ar
son a ta mise air mo dhìteadh
mar pheacach?

8 Agus c'ar son nach dean
sinn ole, chum gu'n tig maith
as? (mar a labhrar gu toibh-
eumach umainne, agus mar a
thubhairt cuid gu bheil sinn
ag ràdh,) *muinntir* d' am bheil
an dìteadh a réir ceartais.

9 Ciod uime sin? am bheil
barrachd againne? cha-n 'eil

air aon chor: oir dhearbha sinn roimhe gu bheil araon na h-Iudhaich agus na Cinnich uile fo pheacadh;

10 Mar a ta e sgrìobhta, Cha-n 'eil ionracan ann, cha-n 'eil fiu a h-aon.

11 Cha-n 'eil neach ann a thuigeas, cha-n 'eil neach ann a tha 'g iarraidh Dhé.

12 Chlaon iad uile *as an t-slighe*, tha iad uile mi-tharbhach; cha-n 'eil neach a tha 'deanamh maith, cha-n 'eil fiu a h-aon.

13 Is uaigne fhosgailte an scòrnach; labhair iad cealg le'n teangaibh; tha nimh nan nathracha nimhe fo 'm bilibh:

14 Aig am bheil am beul làn do mhallachadh agus do sheirbhe:

15 *Tha* an cosan luath a dhòrtadh fola:

16 *Tha* léir-sgrìos agus truaighe 'n an sligheibh:

17 Agus slighe na sìthe cha b'aithne dhoibh:

18 Cha-n 'eil eagal Dé fa chomhair an sùl.

19 A nis tha fhios againn ge b'e nithe a ta'n lagh a' labhairt, gur ann rìusan a ta fuaidh 'n lagh a tha e 'g an labhairt: chum gu druidear gach uile bheul, agus gu'm bi an saoghal uile air fhaotainn ciontach am fianuis Dé.

20 Uime sin cha bhi feòil air bith air a fireanachadh, 'n a fhianuis-san, tre oibribh an lagha: oir *is ann* tre an lagh a ta eòlas peacaidh.

21 Ach a nis tha fireant-

achd Dhé air a foillseachadh as eugmhais an lagha, a' faotainn fianuis o'n lagh agus o na faidhibh;

22 Eadhon fireantachd Dhé tre chreidimh Iosa Crìosd, do na h-uile, agus air na h-uile a chreideas; oir cha-n 'eil eadar-dhealachadh ann:

23 Oir pheacaich na h-uile, agus tha iad air teachd gearr air glòir Dhé;

24 Air dhoibh bhi air am fireanachadh gu saor le a ghràs, tre an t-saorsa a ta ann an Iosa Crìosd:

25 Neach a shònraich Dia 'n a ìobairt-réitich, tre chreidimh 'n a fhuil, chum 'fhireantachd fhoillseachadh le maith-eanas nam peacanna a chaidh seachad, tre fhad-fhulangas Dé;

26 A dh'fhoillseachadh, *tha mi ag ràdh*, 'fhireantachdsan 's an àm a ta làthair; chum gu'm biodh e cothromach, agus gu'm fireanaicheadh e an tì a chreideas ann an Iosa.

27 C'àit uime sin *am bheil* uail? Dhruideadh a mach i. Ciod e an lagh *leis an do dhruideadh a mach i? an e lagh* nan oibre? Cha-n e; ach tre lagh a' chreidimh.

28 Tha sinn uime sin a' meas gu bheil duine air fhìreanachadh tre chreidimh as eugmhais oibre an lagha.

29 An e Dia nan Iudhach a mhàin e? Nach e mar an ceudna Dia nan Cinneach? Gu deimhin nan Cinneach mar an ceudna:

30 Do bhrìgh gur aon Dia, a dh'fhìreanaicheas an timchioll-ghearradh o chreidimh, agus an neo-thimchioll-ghearradh tre chreidimh.

31 Am bheil sinn uime sin a' cur an lagha an neo-bhrìgh tre'n chreidimh? Nar leigeadh Dia: ach a ta sinne a' daingneachadh an lagha.

CAIB. IV.

CIOD ma ta a their sinn a fhuair ar n-athair Abraham a réir na feòla?

2 Oir ma dh'fhìreanaich-eadh Abraham le oibribh, tha aobhar uail aige, ach cha-n ann a thaobh Dhé.

3 Oir ciod a ta an sgrìob-tuir ag ràdh? Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd.

4 A nis do'n ti a ni obair cha-n ann mar ghean-maith a mheasar an tuarasdal, ach mar fhiachaibh.

5 Ach do'n ti nach dean obair, ach a ta 'creidsinn anns an ti a dh'fhìreanaicheas an duine mi-dhiadhaidh, measar a chreidimh mar fhìreantachd.

6 Amhuil mar a ta Daibhidh a' cur an céill beannachadh an duine sin d'am meas Dia fireantachd as eugmhais oibre, *ag ràdh*,

7 Is beannaichte iadsan a fhuair maitheanas 'n an eucceirtibh, agus aig am bheil am peacanna air am folach.

8 Is beannaichte an ti nach cuir an Tighearn peacadh as a leth.

9 Am bheil ma ta am beannachadh so *'teachd* air an timchioll-ghearradh a *mhain*, no mar an ceudna air an neo-thimchioll-ghearradh? Oir tha sinn ag ràdh gu'n do mheasadh creidimh do Abraham mar fhìreantachd.

10 Cionnus ma ta a mheasadh *dha* e? An ann an uair a bha e's an timchioll-ghearradh, no's an neo-thimchioll-ghearradh? Cha-n ann's an timchioll-ghearradh, ach 's an neo-thimchioll-ghearradh.

11 Agus fhuair e comhar an timchioll-ghearraidh, seula fireantachd a' chreidimh a bha aige 's an neo-thimchioll-ghearradh, chum gu'm biodh e 'n a athair acasan uile a ta 'creidsinn 's an neo-thimchioll-ghearradh, chum gu measadh fireantachd dhoibh-san mar an ceudna:

12 Agus 'n a athair an timchioll-ghearraidh dhoibh-san nach 'eil a mhàin do'n timchioll ghearradh, ach mar an ceudna a ta 'g imeachd ann an ceumaibh creidimh ar n-Athar Abraham, a bha aige 's an neo-thimchioll-ghearradh.

13 Oir cha b'ann tre'n lagh a thugadh an gealladh do Abraham no d'a shìol, Gu'm biodh e 'n a oighre air an t-saoghal, ach tre fhìreantachd a' chreidimh.

14 Oir ma ta iadsan a bhuineas do'n lagh 'n an oighreachaibh, tha creidimh air a dheanamh dìomhain, agus an gealladh gun bhrìgh:

15 A chionn gu bheil an lagh ag oibreachadh feirge: oir far nach 'eil lagh, cha-n 'eil 'an sin briseadh lagha.

16 Uime sin is ann o chreidimh a ta 'n oighreachd, ionnus gu'm biodh i tre ghràs: chum gu'm biodh an gealladh daingean do'n t-sìol uile, cha-n ann a mhàin dhoibh-san a bhuineas do'n lagh, ach mar an ceudna dhoibh-san a bhuineas do chreidimh Abraham, neach is e ar n-athair-ne uile,

17 (A réir mar a ta e sgriobhta, Dh'orduich mi thu a'd' athair mhòran chinn-each,) 'n a làthair-sa anns an do chreid e, eadhon Dia, a ta 'beothachadh nam marbh, agus a ta 'gairm nan nithe sin nach 'eil idir ann mar gu'm biodh iad ann:

18 Neach an aghaidh dòchais a chreid 'an dòchas, chum gu'm biodh e 'n a athair mhòran chinneach; a réir mar a dubhradh, Mar so bithidh do shliochd.

19 Agus air dha gun bhi amhunnt 'an creidimh, cha do chuir e 'an suim gu robh a chorp féin a nis marbh, air dha bhi timchioll ceud bliadhna dh'aois, no mairbhe bronn Shara:

20 Agus cha do chuir e an amharus gealladh Dhé le mi-chreidimh; ach bha e làidir an creidimh, a' toirt glòire do Dhia:

21 Agus bha làn-deimhin aige, an ti a thug an gealladh, gur comasach esan air a choimhlionadh.

22 Agus uime sin mheasadh so dhasan mar fhìreantachd.

23 A nis cha b'ann air a shonsan a mhàin a sgriobhadh, gu'n do mheasadh so dha;

24 Ach air ar son-ne mar an ceudna, d'am measar e, ma chreideas sinn annsan a thog suas Iosa ar Tighearn o na marbhaibh,

25 A thugadh thairis air son ar ciontaidh, agus a thogadh suas a rìs air son ar fireanachaidh.

CAIB. V.

UIME sin air dhuinne bhi air ar fireanachadh tre chreidimh, tha sìth againn ri Dia, tre ar Tighearn Iosa Crìosd:

2 Tre'm bheil againn mar an ceudna slighe gu dol a steach tre chreidimh chum a' ghràis so anns am bheil sinn 'n ar seasamh agus a ta sinn a' deanamh gairdeachais an dòchais glòire Dhé.

3 Agus cha-n e so a mhàin, ach a ta sinn mar an ceudna a' deanamh uaill ann an trioblaidibh, do bhrìgh gu bheil fios againn gu'n oibrich trioblaid foighidin;

4 Agus foighidin, dearbhadh; agus dearbhadh, dòchas:

5 Agus cha nàraich an dòchas, do bhrìgh gu bheil gràdh Dhé air a dhòrtadh a mach ann ar cridheachaibh, tre'n Spiorad naomh a thugadh dhuinne,

6 Oir air dhuinne bhi fath-

ast gun neart, ann an àm iom-chuidh bhàsaich Criosd air son nan *daoine* neo-dhiadhaidh.

7 Oir is gann a dh'fhuiling-eas duine bàs air son duine chothromaich; ach theagamh gu'm biodh aig neach éigin do mhisnich eadhon bàs fhulang air son duine mhaith.

8 Ach a ta Dia a' mòladh a ghràidh féin duinne, do bhrìgh an uair a bha sinn fathast 'n ar peacaich gu'n dh'fhuiling Criosd bàs air ar son.

9 Is mò gu mòr uime sin, air duinn a nis bhi air ar fìreanachadh tre 'fhuil, a shaorar tridsan o fheirg sinn.

10 Oir ma 's e air dhuinn bhi 'n ar naimhdebh, gu'n d' rinneadh réidh ri Dia sinn tre bhàs a Mhic; is mò gu mòr, air dhuinn bhi air ar deanamh réidh, a shaorar tre a bheatha sinn.

11 Agus cha-n e mhàin *sin*, ach a ta sin a' deanamh gairdeachais 'an Dia, tre ar Tighearna Iosa Criosd, tre an d'fhuair sinn a nis an réite.

12 Uime sin mar a thàinig peacadh a steach do'n t-saoghal tre aon duine, agus bàs tre'n pheacadh; mar sin mar an ceudna thàinig bàs air na h-uile dhaoineibh, do bhrìgh gu'n do pheacaich iad uile.

13 Oir gus an lagh, bha peacadh anns an t-saoghal: ach cha chuirear peacadh á leth *dhaoine* far nach 'eil lagh.

14 Gidheadh, rìoghaich am bàs o Adhamh gu Maois, eadhon air an dream nach do

pheacaich a réir coslais eas-umhlachd Adhaimh, neach is e samhladh an ti ud a bha ri teachd:

15 Ach cha-n ann mar an cionta, a tha'n saor-thiodhlac. Oir ma fhuair mòran bàs tre chionta aoin, is mò gu mòr na sin a *tha* gràs Dhé, agus an tiodhlac troimh ghràs *a ta* tre aon duine, Iosa Criosd, pailte do mhòran.

16 Agus cha-n ann mar tre aon duine a pheacaich, *mar sin* a tha'n tabhartas: oir *bha* am breitheanas tre aon *chionta*, chum dèidh: ach *a ta'n* saor-thabhartas o mhòran chiontaibh chum fìreanachaidh.

17 Oir ma's e as tre chionta aon *duine*, gu'n do rìoghaich am bàs tre aon, is mò gu mòr na sin a rìoghaicheas iadsan, a gheibh pailteas gràis, agus tabhartais na fireantachd, ann am beatha tre aon, *eadhon* Iosa Criosd.

18 Uime sin mar tre chionta aon *duine a thàinig breitheanas* air na h-uile dhaoineibh chum dèidh, is amhuil sin mar an ceudna tre fhìreantachd aoin, *thàinig an saor-thiodhlac* air na h-uile dhaoineibh chum fireanachaidh na beatha.

19 Oir mar treeas-umhlachd aoin duine a rinneadh mòran 'n am peacaich, is amhuil sin tre ùmhlachd aon *duine* a nith-ear mòran 'n am fìreanaibh.

20 Ach thàinig an lagh a steach, chum gu meudaichte eadh an cionta: ach far an do mheudaicheadh am peacadh,

bu ro-mhò a mheudaicheadh gràs :

21 Chum as mar a rìogh-
aich am peacadh chum bàis,
mar sin gu'n rìoghaicheadh
gràs tre fhìreantachd chum na
beatha maireannaich, tre Iosa
Criosd ar Tighearn.

CAIB. VI.

CIOD ma ta a their sinn ?
Am buanaich sinn 'am
peacadh, chum gu meudaich-
ear gràs ?

2 Nar leigeadh Dia: cionnus
a dh'fheudas sinne a ta marbh
do'n pheacadh, ar beatha a
chaitheadh ni's faide ann ?

3 Nach 'eil fhios agaibh, a
mheud againn as a bhaisteadh
ann an Iosa Criosd, gu'n do
bhaisteadh chum a bhàis sinn ?

4 Air an aobhar sin dh'adh-
laiceadh sinn maille ris tre'n
bhaisteadh chum bàis : ionnus
mar a thogadh Criosd suas o
na marbhaibh le glòir an Ath-
ar, mar sin gu gluaisemaidne
mar an ceudna ann an nuadh-
achd beatha.

5 Oir ma chaidh ar suidh-
eachadh maraon ann an coslas
a' bhàis, bithidh sinn mar an
ceudna *air ar suideachadh*
ann an coslas 'aiseirigh.

6 Air fhios so a bhi againn,
gu bheil ar seann duine air a
cheusadh maille ris, ionnus
gu'm biodh corp a' pheacaidh
air a sgrios, chum á so suas
nach deanamaid seirbhis do'n
pheacadh.

7 Oir an ti a fhuair bàs,
rinneadh saor e o'n pheacadh.

8 A nis ma fhuair sinn bàs
maille ri Criosd, tha sinn a'
creidsinn gu'm bi sinn beò
maille ris mar an ceudna :

9 Air dhuinn fios a bhi ag-
ainn air do Chriosd éirigh o
na marbhaibh, nach bàsaich e
ni's mò; cha-n 'eil tighearnas
aig a a' bhàs ni's mo air.

10 Oir a mheud gu'n d'-
fhuair e bàs, is ann do'n pheac-
adh a fhuair e bàs aon uair *a*
mhàin! ach a mheud gu bheil
e beò, is ann do Dhia a ta e
beò.

11 Mar sin mar an ceudna
measaibh-sa gu bheil sibh féin
gu deimhin marbh do'n pheac-
adh, ach beò do Dhia tre Iosa
Criosd ar Tighearna.

12 Air an aobhar sin na
rìoghaicheadh am peacadh ann
bhur corp bàsmhor, air chor
as gu'n tugadh sibh ùmhlachd
dha 'n a ana-miannaibh.

13 Agus na tugaibh bhur
buill 'n an armaibh euceirt do'n
pheacadh; ach thugaibh sibh
féin do Dhia, mar dhream a
ta beò o na marbhaibh, agus
bhur buill 'n an armaibh fìr-
eantachd do Dhia.

14 Oir cha bhi aig a' pheac-
adh tighearnas oirbh : oir cha-n
'eil sibh fuidh 'n lagh, ach
fuidh ghràs.

15 Ciod uime sin ? am peac-
aich sinn, do bhrìgh nach 'eil
sinn fuidh 'n lagh, ach fuidh
ghràs ? Nar leigeadh Dia.

16 Nach 'eil fhios agaibh,
an ti d'an toir sibh sibh féin
mar sheirbhisich chum ùmh-
lachd, gur seirbhisich sibh do'n

ti d'an dean sibh ùmhlachd; ma's ann do'n pheacadh chum bàis, no do ùmhlachd chum fireantachd.

17 Ach buidheachas do Dhia, an déigh dhuibh a bhi 'n ur seirbhisich do'n pheacadh, gu'n d'thug sibh o bhur cridhe ùmhlachd do'n chumadh teagaisg sin d'an d'thugadh sibh thairis.

18 Air dhuibh ma ta bhi air bhur deanamh saor o'n pheacadh, rinn sibh seirbhis do'n fhìreantachd.

19 Tha mi 'labhairt mar dhuine, air son anmhuinn-eachd bhur feòla-sa : oir mar a thug sibh bhur buill mar sheirbhisich do neòghloine, agus do euceart chum euceirt, amhuil sin a nis thugaibh bhur buill mar seirbhisich do'n fhìreantachd, chum naomhachd.

20 Oir an uair a bha sibh 'n ur seirbhisich do'n pheacadh, bha sibh saor o'n fhìreantachd.

21 Air an aobhar sin ciod an toradh a bha agaibh 'an sin anns na nithibh sin, a ta nis a' cur nàire oirbh? oir is e crìoch na nithe sin am bàs.

22 Ach a nis air dhuibh bhi saor o'n pheacadh, agus 'n ur seirbhisich do Dhia, tha bhur toradh agaibh chum naomhachd, agus a' chrìoch a' bheatha mhaireannach.

23 Oir is e tuarasdal a' pheacaidh am bàs : ach is e saor-thiodhlac Dhé a' bheatha mhaireannach, tre Iosa Crìosd ar Tighearna.

CAIB. VII.

NACH 'eil fhios agaibh, a bhràithre, (oir is ann riu-san d'an aithne an lagh a ta mi 'labhairt,) gu bheil tighearnas aig an lagh air duine, am fad is beò e?

2 Oir a' bhean a ta pòsda-ri fear, tha i ceangailte leis an lagh r'a fear am fad is beò e: ach ma gheibh a fear bàs, tha i fuasgailte o lagh a fir.

3 Uime sin am feadh is beò a fear, ma phòsar i ri fear eile, goirear ban-adhaltranach dhi: ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor o'n lagh sin, air chor as nach ban-adhaltranach i, ged 'robh i aig fear eile.

4 Air an aobhar sin, mo bhràithre, tha sibhse mar an ceudna marbh do'n lagh tre chorp Chrìosd; ionnus gu'm biodh sibh pòsda ri fear eile, eadhon ris-san a thogadh o na marbhaibh, chum gu'n tugamaid toradh a mach do Dhia.

5 Oir an uair a bha sinn 's an fhèidil, bha miannan nam peacanna, tre'n lagh, ag oibreachadh ann ar buill, chum toradh a thoirt a mach gu bàs.

6 Ach a nis tha sinn air ar deanamh saor o'n lagh, air dha sin a bhi marbh leis an do chumadh sinn; chum gu'n deanamaid seirbhis ann an nuadhachd spioraid, agus cha-n ann an seanachd na litreach.

7 Ciod uime sin a their sinn? am bheil an lagh 'n a pheacadh? Nar leigeadh Dia. Ni h-eadh, cha b'aithne dhomh peacadh, ach tre'n lagh: oir

cha bhiodh eòlas agam air sannt, mur abradh an lagh, Na sanntaich.

8 Ach air do'n pheacadh fàth a ghlacadh tre'n àithne, dh'oibrich e annam gach uile ghnè an-tograidh : oir as eugmhais an lagha *bha* 'm peacadh marbh.

9 Oir bha mise beò as eugmhais an lagha uair-éigin : ach air teachd do'n àithne, dh'ath-bheothaich am peacadh, agus fhuair mise bàs.

10 Agus an àithne a *dh'ord- uicheadh* chum beatha, fhuaradh dhomhsa chum bàis i.

11 Oir air do'n pheacadh fàth a ghlacadh tre'n àithne, mbeall e mi, agus le sin mharbh e mi.

12 Air an aobhar sin *tha'n* lagh naomh ; agus *a ta* 'n àithne naomh, agus cothromach, agus maith.

13 Uime sin an d'rinneadh an ni sin a bha maith, 'n a bhàs domhsa ? Nar leigeadh Dia. Ach am peacadh, chum gu faicteadh gur peacadh e, ag oibreachadh bàis annamsa, leis a ni sin a ta maith ; chum tre'n àithne gu'm fàsadh am peacadh ro pheacach.

14 Oir a ta fhios againne gu bheil an lagh spioradail : ach a ta mise feòlmhor air mo reiceadh fuidh'n pheacadh.

15 Oir an ni a ta mi 'deanamh, cha taitneach leam e : oir an ni a b'àill leam, cha-n e a ta mi a' deanamh ; ach an ni a's fuathach leam, is e sin a ta mise a' deanamh.

16 Uime sin ma tha mi 'deanamh an ni nach b'àill leam, tha mi 'g aontachadh leis an lagh, gu bheil e maith.

17 A nis ma ta cha mhise ni's mò a tha 'deanamh so, ach am peacadh a tha 'gabhail còmhnuidh annam.

18 Oir a ta fhios agam, annamsa, (sin ri radh, ann am fheòil,) nach 'eil maith sam bith a' gabhail còmhnuidh : oir tha'n toil a làthair maille rium, ach *doigh sam bith* chum maith a dheanamh cha-n 'eil mi 'faotainn ?

19 Oir cha-n 'eil mi deanamh am maith bu mhiann leam : ach an t-olc nach b'àill leam, is e sin a ta mi a' deanamh.

20 A nis ma tha mi a' deanamh a ni nach b'àill leam, cha mhise ni's mò a ta 'deanamh so, ach am peacadh a tha 'gabhail còmhnuidh annam.

21 Uime sin tha mi 'faotainn lagha, 'n uair a b'àill leam am maith a dheanamh, gu bheil an t-olc a làthair agam.

22 Oir a ta tlachd agam 'an lagh Dhé, a réir an duine an taobh a stigh :

23 Ach tha mi faicinn lagha eile a'm' bhuill a' cogadh an aghaidh lagha m'inntinn, agus ga m' thoirt am bruid do lagh a' pheacaidh, a ta ann am bhuill.

24 Och is duine truagh mi ! cò a shaoras mi o chorp a bhàis so ?

25 Tha mi 'toirt buidheachais do Dhia, tre Iosa Crìosd

ar Tighearna. Uime sin, tha mise féin leis an inntinn a' deanamh seirbhis do lagh Dhé; ach leis an fheòil do lagh a' pheacaidh.

CAIB. VIII.

AIR an aobhar sin cha-n 'eil a nis dìteadh sam bith do'n dream sin a tha ann an Iosa Criosd, a tha gluasad cha-n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

2 Oir shaor lagh Spioraid na beatha, ann an Iosa Criosd, mise o lagh a' pheacaidh agus a' bhàis.

3 Oir an ni nach robh an comas do'n lagh a dheanamh, do bhrìgh gu robh e anmhunn tre'n fheòil, ag cur a Mhic féin do Dhia an coslas feòla peacaich, agus 'n a *ìobairt* air son peacaidh, dhìt e am peacadh 's an fheòil:

4 Chum gu'm biodh fireantachd an lagha air a coimhlionadh annainne, a tha 'gluasad cha-n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid

5 Oir an dream a ta a réir na feòla, tha an aire air na nithibh sin a bhuineas do'n fheòil; ach an dream a ta a réir an Spioraid, air na nithibh sin a bhuineas do'n Spiorad.

6 Oir an inntinn fheòlmhor is bàs i; ach an inntinn spioradail is beatha agus sìth i:

7 Do bhrìgh gur naimhdeas an inntinn fheòlmhor an aghaidh Dhé; oir cha-n 'eil i ùmhal do lagh Dhé, agus cha mhò a tha'n comas di bhi.

8 Uime sin cha-n urrainn iadsan a tha 's an fheòil Dia a thoileachadh.

9 Ach cha-n 'eil sibhse 's an fheòil, ach 's an Spiorad, ma tha Spiorad Dhé a' gabhail còmhnuidh annaibh. A nis mur 'eil Spiorad Chriosd aig neach, cha bhuin e dha.

10 Agus ma *tha* Criosd annaibh, *tha'n* corp marbh gu deimhin a thaobh peacaidh; ach is beatha an spiorad a thaobh fireantachd.

11 Ach ma tha Spiorad an ti a thog Iosa o na marbhaibh a' gabhail còmhnuidh annaibh, an ti a thog Criosd o na marbhaibh, beothaichidh e mar an ceudna bhur cuirp bhàsmhorsa, tre a Spioradsan a ta còmhnuidh annaibh.

12 Uime sin, a bhràithre, tha sinn fo fhiachaibh, cha-n ann do'n fheòil, chum ar beatha a chaitheadh a réir na feòla.

13 Oir ma chaitheas sibh bhur beatha a réir na feòla, gheibh sibh bàs: ach ma mharbhas sibh tre'n Spiorad gnìomhara na colla, bithidh sibh beò.

14 Oir a mheud 's a ta air an treòrachadh le Spiorad Dhé, is iad mic Dhé.

15 Oir cha d'fhuair sibh Spiorad na daorsa a rìs chum eagail; ach fhuair sibh Spiorad na h-uchd-mhacachd, tre an glaoth sinn, Abba, Athair.

16 Tha an Spiorad féin a' deanamh fianuis maille r'ar spiorad-ne, gur sinn clann Dhé:

17 Agus ma's clann, is oighreachan; oighreachan air Dia, agus comh-oighreachan maille ri Crìosd: ma 's e is gu'm fuiling sinn maille ris, chum gu glòraichear sinn maille ris mar an ceudna.

18 Oir tha mi a' measadh nach airidh fulangais na h-aimsir a ta làthair bhi air an *coimhmeas* ris a' ghloir a dh'fhoillsichear annainn.

19 Oir a ta dùil dhùrachdach a' chruthachaidh a' feith-eamh ri foillseachadh cloinne Dhé.

20 Oir chuireadh an cruthachadh fo dhìomhanas, cha-n ann le 'thoil, ach trìd-san a chuir fo dhìomhanas e;

21 'An dòchas gu'n saorar an cruthachadh féin fòs o dhaorsa na truaillidheachd, gu saorsa glòrmhor cloinne Dhé.

22 Oir a ta fhios againne gu bheil an cruthachadh uile ag osnaich, agus 'am péin gu léir, mar mhnaoi ri saothair, gus an àm so:

23 Agus cha-n e so a mhàin, ach sinn féin mar an ceudna, aig am bheil ceud thoradh an Spioraid, tha eadhon sinne ag osnaich annainn féin, a' feith-eamh ris an uchd-mhacachd, *eadhon* saorsa air cuirp.

24 Oir is ann le dòchas a shaorar sinn: ach dòchas a chithear, cha dòchas e: oir an ni a ta an duine faicinn, c'ar son a bhios dòchas aige ris?

25 Ach ma tha dòchas againn ris an ni nach 'eil sinn a'

faicinn, feithidh sinn gu foighidneach ris.

26 Tha an Spiorad féin mar an ceudna a' deanamh còmhnaidh le ar n-anmhuinneachd: oir cha-n aithne dhuinn ciod a ghuidheamaid mar bu chòir dhuinn; ach a ta an Spiorad féin a' deanamh eadar-ghuidhe air ar son le osnaibh do-labhairt.

27 Agus is aithne dhasan a ta 'rannsachadh nan cridheachan ciod i inntinn an Spioraid, do bhrìgh gu bheil e a' deanamh eadar-ghuidhe air son nan naomh a réir *toil* Dé.

28 Agus a ta fhios againn gu'n comh-oibrich na h-uile nithe chum maith, do'n dream aig am bheil gràdh do Dhia, *eadhon* dhoibh-san a ghairmeadh a réir a rùin.

29 Oir an dream a roimh-aithnich e, roimh-orduich e iad mar an ceudna *chum bhi* comh-chosmhuil ri Ìomhaigh a Mhic, chum gu'm biodh esan 'n a cheud-ghin am measg mòrain bhràithre.

30 Agus an dream a roimh-orduich e, ghairm e iad mar an ceudna: agus an dream a ghairm e, dh'fhìreanaich e mar an ceudna: agus an dream a dh'fhìreanaich e, ghlòraich e mar an ceudna.

31 Ciod uime sin a their sinn ris na nithibh sin? Ma tha Dia leinn, cò *dh'fheudas bhi* 'n ar n-aghaidh?

32 An ti nach do chaomhain a Mhac féin, ach a thug thairis e air ar son-ne uile,

cionnus maille ris-san nach toir e mar an ceudna dhuinn gu saor na h-uile nithe?

33 Cò a chuireas coire sam bith á leth daoine taghta Dhé? *Is e Dia a dh'fhìreanaicheas.*

34 Cò a dhìteas? *Is e Crìosd a fhuair bàs, seadh tuilleadh fòs, a dh'éirich a ris, agus a ta air deas làimh Dhé, neach a ta mar an ceudna a' deanamh eadar-ghuidhe air ar son-ne.*

35 Cò a sgaras sinn o ghràdh Chrìosd? *an dean trioblaid, no àmhghar, no geur-leanmhuinn, no gorta, no lomnochduidh, no cunnart, no claidheamh?*

36 (A réir mar a ta e sgriobhta, Air do shonsa mharbhadh sinn rè an là; mheasadh sinn mar chaoraich chum marbhaidh.)

37 Ni h-eadh, ach anns na nithibh sin uile tha sinn a' toirt tuilleadh agus buaidh, trid-san a ghràdhaich sinn.

38 Oir a ta dearbh-bheachd agam, nach bi bàs, no beatha, no aingil, no uachdaranachda, no cumhachda, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd,

39 No àirde, no doimhne, no creutair sam bith eile, comasach air sinne a sgaradh o ghràdh Dhé a ta ann an Iosa Crìosd ar Tighearn.

CAIB. IX.

A TA mi a' labhairt na firinn ann an Crìosd, cha dean mi breug, (air bhì do m' choguis a' deanamh fianuis domh 's an Spiorad naomh:)

2 Gu bheil doilgheas mòr orm, agus cràdh air mo chridhe an còmhnuidh.

3 Oir ghuidhinn mi féin a bhì dealaichte o Chrìosd, air son mo bhràithre, mo luchd-dàimh a thaobh na feòla:

4 A ta 'n an Israelich; d'am buin an uchd-mbacachd, agus a' ghlòir, agus na coimhcheangail, agus tabhairt an lagha, agus seirbhis *De*, agus na geallanna;

5 D'am buin na h-aithriche, agus o'm bheil Crìosd a thaobh na feòla, neach is e Dia os ceann nan uile, beannaichte gu sìorruidh. Amen.

6 Cha-n e gu bheil focal Dé gun éifeachd. Oir cha-n Israelich iadsan uile a ta o Israel:

7 Agus ni mò do bhrìgh gur sliochd do Abraham iad, *a ta iad* uile 'n an cloinn: ach, Ann an Isaac ainmichear do shìol.

8 Is e sin ri ràdh, Cha-n iad clann na feòla clann Dhé: ach is iad clann a' gheallaidh a mheasar mar shìol.

9 Oir *is* e so focal a' gheallaidh, A réir an àm so thig mi, agus bithidh mac aig Sara.

10 Agus cha-n e mbàin *so*, ach Rebeca mar an ceudna 'n uair a thoirrcheadh i o aon, *eadhon* Isaac ar n-athair-ne;

11 (Oir mun do rugadh *na naoidheana*, agus mun d'rinn iad maith no olc, chum gu'm biodh rùn Dé a réir an taghaidh seasmhach, cha-n ann o

oibribh, ach o'n ti a ghairm-eas;)

12 A dubhradh rithe, Ni an neach a's seine seirbhis do'n neach a's òige.

13 A réir mar a ta e sgrìobhta, Ghràdhaich mi Iacob, ach dh'fhuathaich mi Esau.

14 Ciod a their sinn ma ta? *am bheil* eucoir maille ri Dia? Nar leigeadh Dia.

15 Oir a ta e ag ràdh ri Maois, Ni mi tròcair air an neach air an dean mi tròcair, agus gabhaidh mi truas do'n neach d'an gabh mi truas.

16 Uime sin cha-n ann o'n ti leis an àill, no o'n ti a ruith-eas, ach o Dhia a ni tròcair.

17 Oir a ta an sgrìobhtuir ag ràdh ri Pharaoh, Is ann chum na crìche so féin a thog mi suas thu, chum gu'm foillsich-inn mo chumhachd annad, agus chum gu'm biodh m'ainm iomraideach air feadh na tal-mhainn uile.

18 Uime sin ni e tròcair air an ti a's àill leis, agus an ti a's àill leis cruaidhichidh e.

19 Their thu ma ta rium, C'ar son a ta e ma seadh a' faghail croin? oir cò a chuir an aghaidh a thoile?

20 Ni h-eadh ach, O a dhuine, cò thusa a ta tagradh an aghaidh Dhé? An abair an ni a chumadh ris an ti a chum e, C'ar son a rinn thu mi mar so?

21 Nach 'eil cumhachd aig a' chriadh-dair air a' chriadh, ionnus gu'n deanadh e do'n aon mheall aon soitheach chum

urraim, agus soitheach eile chum eas-urraim.

22 *Ciod* ma's e, air bhi do Dhia toileach 'fhearg a nochdadh, agus a chumhachd a dheanamh aithnichte, gu'n d'fhuiling e le mòr fhad-fhulangas soithiche na feirge air an ullachadh chum sgrios:

23 Agus chum gu'n deanadh e aithnichte saoihbreas a ghlòire air soithichibh na tròcair, a dh'ulluich e roimh-làimh chum glòire,

24 Eadhon sinne a ghairm e, cha-n e mhàin do na h-Iudhaich, ach mar an ceudna do na Cinnich.

25 Mar a ta e ag ràdh mar an ceudna ann an Hosea, Goiridh mi mo phobull diubhsan nach robh 'n am pobull domh; agus *bean* ghràdhach dh'ise, nach robh gràdhach.

26 Agus tarlaidh, anns an ionad san dubhradh riu, Cha sibh mo phobull-sa; an sin gu'n goirear Clann an Dé bheò dhiubh.

27 Tha Esaias mar an ceudna ag éigheach mu thimchioll Israeil, Ged tha àireamh chloinn Israeil mar ghaineamh na fairge, is fuigheall a thèar-nar.

28 Oir crìochnaichidh e an obair, agus gearraidh e goirid i 'an ceartas: do bhrìgh gu'n dean an Tighearn obair ghoirid air an talamh.

29 Agus mar a thubhairt Esaias roimhe, Mur fàgadh Tighearn nan sluagh sìol againne, dheantadh sinn mar

Shodom, agus bhitheamaid cosmhuil ri Gomorrah.

30 Ciod a their sinn ma seadh? Gu'n d'ràinig na Cinnich, nach robh a' leantuinn fireantachd, air fireantachd, eadhon an fhìreantachd a ta o chreidimh:

31 Ach cha d' ràinig Israel, a bha 'leantuinn lagha na fireantachd, air lagh na fìreantachd.

32 C'ar son? A chionn nach ann o chreidimh, ach mar gu'm b'ann o oibribh an lagha a *dh'iarr iad i*: oir thuislich iad air a' chloich-thuislidh sin;

33 Mar a ta e sgrìobhta, Feuch, cuiream ann an Sion clach-thuislidh, agus carraig oilbheim: agus gach neach a chreideas annsan, cha chuir ear gu nàire e.

CAIB. X.

A BHRAITHRE, is e dùrachd mo chridhe, agus m' urnuigh ri Dia air son Israeil, gu'm biodh iad air an tèarnadh.

2 Oir a ta mi 'deanamh fianuis doibh, gu bheil eud aca thaobh Dhé, ach cha-n ann a réir eòlais.

3 Oir air dhoibh bhi ain-eolach air fìreantachd Dhé, agus ag iarraidh am fìreantachd féin a chur air chois, cha do strìochd iad do fhìreantachd Dhé.

4 Oir is e Crìosd crìoch an lagha, chum fìreantachd do gach neach a chreideas.

5 Oir a ta Maois a' cur an céill na fireantachd a ta o'n lagh, *eadhon*, An duine a ni na nithe sin, gu'm bi e beò leo.

6 Ach mar so a ta an fhìreantachd a ta o chreidimh ag ràdh, Na abair ann do chridhe, Cò théid suas air nèamh? (sin r'a ràdh, a thoirt Chrìosd a nuas;)

7 No, Cò a théid sìos do'n doimhne? (sin r'a ràdh, a thoirt Chrìosd a rìs air ais o na marbhaibh:)

8 Ach ciod a ta i ag ràdh? Tha 'm focal am fagus duit, ann do bheul, agus ann do chridhe: 's e sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh,

9 Ma dh'aidicheas tu le d' bheul an Tighearn Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe, gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar thu.

10 Oir is ann leis a' chridhe a chreidear chum fireantachd, agus leis a' bheul a dh'aidichear chum slàinte.

11 Oir a ta an sgrìobtuir ag ràdh, Ge b'e neach a chreideas annsan, cha nàraichear e.

12 Oir cha-n 'eil eadar-dhealachadh eadar an t-Iudhach agus an Greugach: oir an t-aon Tighearn a ta os ceann nan uile, tha e saoi bhir do na h-uile a ghairmeas air.

13 Oir ge b'e neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, tèarnar e.

14 Ach cionnus a ghairm-

eas iad airsan anns nach do chreid iad? agus cionnus a chreideas iad anns an ti air nach cual iad *iomradh*? agus cionnus a chluinneas iad gun searmonaiche?

15 Agus cionnus a ni iad searmoin, mur cuirear iad? mar a ta e sgrìobhta, Cia sgiamhach cosa na muinntir sin a ta 'searmonachadh soisgeil na sìthe, a ta 'toirt sgéil aoibhneich air nithibh maithe!

16 Ach cha robh iad uile ùmhal do'n t-soisgeul. Oir tha Esaias ag ràdh, A Thighearn, cò a chreid ar n-aithris-ne?

17 Uime sin, is ann o éisd-eachd a thig creidimh, agus éisdeachd tre fhocal Dé.

18 Ach a ta mi ag ràdh, Nach cual iad? Chuala gu deimhin, chaidh am fuaim air feadh gach tìre a mach, agus am briathra gu iomallaibh an domhain.

19 Ach a ta mi ag ràdh, Nach robh fios aig Israel? Air tùs, tha Maois ag ràdh, Cuiridh mi eud oirbh le *Cinneach* nach 'eil 'n an Cinneach, agus le Cinneach neo-thuigseach cuiridh mi fearg oirbh.

20 Ach a ta Esaias ro dhàna, agus a ta e ag ràdh, Fhuaradh mi leosan nach d'iarr mi; dh'fhoillsicheadh mi dhoibh-san nach d'fhiosraich air mo shon.

21 Ach ri Israel a ta e ag ràdh, Shin mi mach mo làmh-an rè an là gu h-iomlan ri po-bull eas-ùmhal agus a labhras a'm' aghaidh.

CAIB. XI.

A TA mi ag ràdh ma seadh, An do thilg Dia a phobull uaith? Nar leigeadh Dia. Oir is Israeleach mise féin mar an ceudna, do shliochd Abraham, do thréibh Bheniamin.

2 Cha do thilg Dia uaith a phobull a roimh-aithnich e. Nach 'eil fhios agaibh ciod e a ta an sgrìobtuir ag ràdh mu Elias? cionnus a ta e a' dean-amh eadar-ghuidhe ri Dia an aghaidh Israeil, ag ràdh,

3 A Thighearn, mharbh iad t'fhàidhean, agus leag iad sìos t'altairean; agus dh'fhàgadh mise a'm' aonar, agus tha iad ag iarraidh m'anama.

4 Ach ciod a ta freagradh Dhé ag ràdh ris? Dh'fhàg mi dhomh féin seachd mìle fear, nach do lùb an glùn do *dhealbh* Bhaail.

5 Agus mar sin mar an ceudna tha's an àm so a làthair fuigheall a réir taghaidh a' ghràis.

6 Agus ma's ann tre ghràs, cha-n ann o oibribh ni's mò: no cha ghràs gràs ni's mò. Ach ma's ann o oibribh, cha-n ann o ghràs á sin suas: no cha-n obair á sin suas obair.

7 Ciod ma seadh? An ni sin a ta Israel ag iarraidh, cha d' ràinig e air; ach ràinig an taghadh air, agus chaidh a' chuid eile a dhalladh:

8 Màr a ta e sgrìobhta, Thug Dia dhoibh spiorad na suaine, suilean chum nach faic-eadh iad, agus cluasan chum

nach cluinneadh iad, gus an là an diugh.

9 Agus a ta Daibhidh ag ràdh, Biodh am bord mar ribe, agus mar inneal-glacaidh, agus mar cheap-tuislidh, agus mar dhìol-thuarasdail dhoibh :

10 Biodh an sùilean air an dorchachadh, chum nach faic iad ; agus crom-sa an druim an còmhnuidh.

11 A ta mi ag ràdh uime sin, An do thuislich iad ionnus gu'n tuiteadh iad ? Nar leigeadh Dia : ach tre an tuit-eamsan tha slàinte *air teachd* chum nan Cinneach, chum iad-san a bhrosnuchadh gu h-eud.

12 Ma's e an tuiteamsan saoihbheas an domhain, agus an lughdachadh saoihbheas nan Cinneach ; cia's mò na sin a *bhitheas* an lànachd ?

13 Oir is ann ribhse a ta mi a' labhairt, a Chinneacha ; do bhrìgh gur mi abstol nan Cinn-each, tha mi 'toirt urraim do m' dhreuchd :

14 Ma dh'fheudas mi air chor sam bith mo choimh-fheòil a bhrosnuchadh gu h-eud, agus gu'n tearuinn mi dream àraidh dhiubh.

15 Oir ma's e an tilgeadh-san air falbh réiteachadh an domhain ; ciod e an ath-ghabhail, ach beatha o na marbh-aibh ?

16 Oir ma ta an ceud-thoradh naomh, tha am meall *naomh* mar an ceudna : agus ma ta an fhreumh naomh, *tha* na geuga *mar sin* mar an ceudna.

17 Agus ma tha cuid do na geugaibh air am briseadh dheth, agus gu bheil thusa, a bba a'd' chrann-oladh fiadh-aich, air do shuidheachadh 'n am measg, agus maille riu a' faotainn comhpairt do fhréimh agus do reamhrachd a' chroinn-oladh ;

18 Na dean uail an aghaidh nan geug : ach ma ni thu uail 'n an aghaidh cha tusa a dh'iomchaireas an fhreumh, ach an fhreumh thusa.

19 Their thu uime sin, Bhri-seadh dheth na geuga, chum gu suidhichteadh mise 'n an àit.

20 Ro mhaith ; air son am mi-chreidimh bhriseadh iadsan dheth, agus a ta thusa a' seasamh tre chreidimh. Na bi àrd-inntinneach, ach fo eagal.

21 Oir mur do chaomhain Dia na geuga nàdurra, *biodh eagal ort* nach caomhain e thusa mar an ceudna.

22 Feuch uime sin maitheas agus geur-cheartas Dé : geur-cheartas d'an taobhsan a thuit ; ach do d' thaobhsa, maitheas, mabhuaicheastu 'namhaith-eas ; agus mur buanaich, gearr-ar dheth thusa mar an ceudna.

23 Agus suidhichear iadsan mar an ceudna, mur buanaich iad 'n am mi-chreidimh : oir a ta Dia comasach air an suidheachadh a rìs.

24 Oir ma 'ghearradh thusa as a' chrann-oladh a bha fiadh-aich a thaobh nàduir, agus gu'n do shuidhicheadh ann an deadh chrann-oladh thu an

aghaidh nàduir; cia mòr a's mò na sin a shuidhichear na *geuga* nàdurra 'n an crann-oladh féin?

25 Oir cha b'àill leam, a bhràithre, sibhse bli aineolach air an rùn-dìomhair so, (chum nach biodh sibh glie 'n ur barail féin,) gu'n do tharladh doille ann an cuid do Israel, gus an tig iomlaineachd nan Cinneach a steach.

26 Agus mar sin bithidh Israel uile air an tèarnadh: mar a ta e sgrìobhta, Thig am Fear-saoraidh o Shìon, agus tionndaidhidh e mi-dhiadhachd o Iacòb:

27 Oir is e so mo choimh-cheangal riu, 'n uair a bheir mi air falbh am peacanna.

28 Thaobh an t-soisgeil, is naimhdean iad air bhur sonsa: ach a thaobh an taghaidh, *tha iad* gràdhaichte air son nan aithriche.

29 Oir a ta tiodhlacan agus gairm Dhé gun aithreachas.

30 Oir mar a bha sibhse roimhe so eas-ùmhail do Dhia, ach a nis a fluair sibh tròcair tre am mi-chreidimh-san:

31 Amhuil sin a ta iadsan 's an àm so eas-ùmhail, chum tre bhur tròcair-sa gu'm faigh iad tròcair mar an ceudna.

32 Oir dhruid Dia iad uile an am mi-chreidimh, chum tròcair a dheanamh air na h-uile.

33 O doimhne saoibhris ar-aon gliocais agus eòlais Dé! Cia do-rannsachaidh a bhreith-

eanais, agus do-lorgachaidh a shlighean!

34 Oir cò aig an robh fios inntinn an Tighearna, no cò bu chomhairleach dha?

35 No cò thug dha air tùs, agus a làn-diolar a ris dha e?

36 Oir is ann uaithe-san, agus trid-san, agus air a shon-san *a ta* na h-uile nithe: dhasan *gu robh* glòir gu sìorruidh. Amen.

CAIB. XII

AIR an aobhar sin guidheam oirbh, a bhràithre, tre thròcairibh Dhé, bhur cuirp a thoirt 'n am beo-ìobairt, naomh, thaitnich do Dhia, *ni a's e* bhur seirbhis reusonta.

2 Agus na bithibh air bhur cumadh ris an t-saoghal so: ach bithibh air bhur cruth-atharrachadh tre ath-nuadhachadh bhur n-inntinn, chum gu'n dearbh sibh cìod i toil mhaith, thaitneach, agus dhiongmhalta sin Dhé.

3 Oir a ta mi ag ràdh, troimh a' ghràs a thugadh dhomhsa, ris gach neach 'n ur measg, gun smuaineachadh *uime féin* ni's àirde na's còir dha smuaineachadh; ach smuaineachadh 'am measarrachd, a réir mar a roinn Dia ris gach neach tomhas a' chreidimh

4 Oir mar a ta mòran bhall againn ann an aon chorp, agus nach e'n t-aon ghnìomh a' th'aig gach ball;

5 Amhuil sin ged tha sinne 'n ar mòran, is aon chorp ann an Crìosd sinn, agus is buill

sinn gach aon fa leth d'a chéile.

6 Uime sin air bhido thiodh-lacaibh againn, eadar-dhealachichte a réir a' ghràis a thugadh dhuinn, ma's fàidheadair-eachd, *deanamaid fàidheadair-eachd* a réir tomhais a' chreidimh :

7 No ma's frithealadh, *thugamaid aire* d'ar frithealadh ; no an ti a theagaisgeas, *thugadh e aire* d'a theagasg ;

8 No an ti a bheir earail, *thugadh e aire* d'a earail : an ti a roinneas *an deirc*, *roinneadh e i* 'an treibhdhireachd ; an ti a riaghlas, *deanadh se e* le dùrachd ; an ti a ni tròcair, *deanadh se e* gu suilbhir.

9 *Biodh bhur* gràdh gun cheilg. *Biodh gràin* agaibh do'n olc, dlùth-leanaibh ris an ni a tha maith.

10 *Bithibh* teo-chridheach d'a chéile le gràdh bràthaireil, ann an urram a' toirt toisich gach aon d'a chéile :

11 Gun bhi leasg ann an gnothuichibh : dùrachdach 'nur spiorad ; a' deanamh seirbhis do'n Tighearn :

12 A' deanamh gairdeachais 'an dòchas : foighidneach 'an trioblaid ; maireannach ann an urnuigh :

13 A' comh-roinn ri uireasbhuidh nan naomh ; a' gnàthachadh aoidheachd.

14 Beannaichibh an dream a ta' deanamh geur-leanmhuinn oirbh : beannaichibh, agus na mallaichibh.

15 Deanaibh gairdeachas

maille riusan a ta ri gairdeachas, agus caoidh maille riusan a ta ri caoidh.

16 Bithibh a dh'aon rùn d'a chéile. Na biodh bhuircion air nithibh àrda, ach cuiribh sibh féin an comhinbhe riusan a ta ìosal. Na bithibh glic 'n ur barail féin.

17 Na ìocaibh olc air son uile do dhuine sam bith. Ull-uichibh nithe ciatach am fianuis nan uile dhaoine.

18 Ma dh'fheudas e bhi, mheud's a ta e'n comas duibh, bithibh 'an sìth ris na h-uile dhaoineibh.

19 *A chàirde* gràdhach, na deanaibh dioghaltas air bhur son féin, ach thugaibh àit do'n fheirg : oir a ta e sgriobhta, Is leamsa dioghaltas ; ìocaidh mi, a ta an Tighearn ag ràdh.

20 Uime sin ma bhios do nàmhaid ocrach, thoir biadh dha ; ma bhios e tartmhor, thoir deoch dha : oir le so a dheanamh càrnaidh tu eibhle teine air a cheann.

21 Na tugadh buaidh ort leis an olc, ach thoir-sa buaidh air an olc leis a' mhaith.

CAIB. XIII.

BIODH gach anam ùmhal do na h-àrd-chumhachdaibh. Oir cha-n'eil cumhachd ann ach o Dhia : agus na cumhachdan a ta ann, is ann le Dia a dh'orduicheadh iad.

2 Air an aobhar sin ge b'e air bith a chuireas an aghaidh a' chumhachd, tha e cur an aghaidh orduigh Dhé : agus

iadsan a chuireas 'n a aghaidh, gheibh iad breitheanas dhoibh féin.

3 Oir cha-n 'eil uachdarain 'n an aobhar eagail do dheadh oibribh, ach do dhroch oibribh. Uime sin am miann leat bhi gun eagal an uachdarain ort? dean am maith, agus gheibh thu cliu uaith.

4 Oir is esan seirbhiseach Dhé chum maith dhuit. Ach ma ni thu an t-olc, biodh eagal ort; oir cha-n ann gu dìomhain a tha e giùlan a' chlaidheimh: oir is e seirbhiseach Dhé e, 'n a dhioghaltair feirge air an ti a ni olc.

5 Uime sin is éigin bhi ùmhal, cha-n ann a mhàin air son feirge, ach mar an ceudna air son coguis.

6 Oir air an aobhar so tha sibh mar an ceudna a' toirt cìse *dhoibh*: oir is iad seirbhisich Dhé iad, a' sìor-fheith-eamh air an ni so féin.

7 Air an aobhar sin thug-aibh do na h-uile an dlighe féin: càin, dhasan d'an *dlighear* càin, cìs dhasan d'an *dlighear* cìs, eagal dhasan d'an *dlighear* eagal, agus urram dhasan d'an *dlighear* urram.

8 Na biodh fiacha sam bith aig aon neach oirbh, ach a mhàin a chéile a ghràdhachadh: oir an ti aig am bheil gràdh do neach eile, choimh-lion e an lagh.

9 Oir an ni so, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na dean fianuis bhréige, Na sanntaich; agus

ma tha àithne sam bith eile ann, tha i air a cur sìos gu h-aithghearr fo 'n fhocal so, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu féin.

10 Cha dean gràdh lochd do choimhearsnach: air an aobhar sin is e an gràdh coimh-lionadh an lagha.

11 Agus so, air dhuibh fios na h-aimsir a bhi agaibh, gur mithich dhuinn a nis mosgladh o chodal: oir a ta ar slàinte nis ni's faigse na 'n uair a chreid sinn.

12 Tha cuid mhòr do'n oidheche air dol seachad, tha an là am fagus: uime sin cuireamaid dhinn oibre an dorchadais, agus cuireamaid umainn armachd an t-soluis.

13 Gluaiseamaid gu cubhaidh mar anns an là; cha-n ann 'an ruidhteireachd agus 'am misg, no 'an seomradair-eachd agus 'am macnus, no 'an aisith agus 'am farmad.

14 Ach cuiribh umaibh an Tighearn Iosa Criosd, agus na deanaibh ulluchadh air son na feòla, chum a h-ana-mianna a choimhlionadh.

CAIB. XIV.

GABHAIBH ris an neach a ta anmhunn 's a' chreid-imh, *ach* cha-n ann chum deasboireachd ambarusach.

2 Oir a ta aon a' creidsinn gu'm feud e na h-uile nithe itheadh: ach a ta esan a ta anmhunn ag itheadh luibh-eanna.

3 Na deanadh esan a ta 'g

itheadh, tàir airsan nach 'eil ag itheadh; agus na tugadh esan nach 'eil ag itheadh, breth air an ti a dh'itheas: oir ghabh Dia ris.

4 Cò thusa a ta 'toirt breth air seirbhiseach duine eile? d'a mhaighstir féin seasaidh, no tuitidh e: seadh, cumar suas e; oir is comasach Dia air a chumail 'n a sheasamh.

5 Tha meas aig neach air là thar là: agus tha meas aig neach eile air gach là *mar a cheile*. Biodh làn-dearbhadh aig gach duine 'n a inntinn féin.

6 An ti aig am bheil suim do'n là, is ann do'n Tighearn a tha suim aige *dha*; agus an ti aig nach 'eil suim do'n là, is ann do'n Tighearn nach 'eil suim aige *dha*. An ti a ta 'g itheadh, is ann do'n Tighearn a tha e 'g itheadh, oir tha e 'toirt buidheachais do Dhia; agus an ti nach 'eil ag itheadh, is ann do'n Tighearn nach ith e, agus bheir e buidheachas do Dhia.

7 Oir cha-n'eil a h-aon againn beò dha féin, agus cha-n'eil a h-aon againn a' bàsachadh dha féin.

8 Oir ma's beò dhuinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn beò: agus ma's bàs duinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn a' bàsachadh: uime sin ma's beatha no bàs dhuinn, is leis an Tighearn sinn.

9 Oir is ann chum so a fhuaire Crìosd bàs, agus a dh'éirich e, agus a tha e beò a

ris, chum gu'm biodh e 'n a Thighearn air na beothaibh agus air na marbhaibh.

10 Ach c'ar son a ta thusa a' toirt breth air do bhràth-'air? no c'ar son a ta thusa a' deanamh tarhuis air do bhràth-'air? oir seasaidh sinn gu léir am fianuis caithir-breitheanais Chrìosd.

11 Oir a ta e sgrìobhta, *Mar is beò mise, a ta an Tighearn ag ràdh, lùbaidh gach glùn dhomhsa, agus aidichidh gach teangadh do Dhia.*

12 Air an aobhar sin bheir gach aon againn cunntas uime féin do Dhia.

13 Uime sin na tugamaid breth air a chéile ni's mò: ach gu ma fearr leibh a' bhreth so thoirt, gun aobhar-tuiteam no oilbheim a thoirt do bhràth-air.

14 Oir a ta fhios agam, agus is dearbh leam anns an Tighearn Iosa, nach 'eil ni sam bith neòghlan dheth féin: ach do'n ti a mheasas ni sam bith neòghlan, dhasan *a ta e* neo-ghlan.

15 Ach ma bhios doilgheas air do bhràthair air son bidh, a nis cha-n'eil thu a' gluasad a réir a' ghràidh. Na sgrios le d' bhiadh esan air son an d'fhuiling Crìosd bàs.

16 Air an aobhar sin na labhrar olc mu bhur maith.

17 Oir cha bhiadh agus deoch rìoghachd Dhé, ach fìreantachd, agus sìth, agus aoibhneas 's an Spiorad naomh.

18 Oir ge b'e ni seirbhis do

Chriosd anns na nithibh so, tha e taitneach do Dhia, agus tha e dearbhta do dhaoineibh.

19 Uime sin leanamaid na nithe a bhios chum sìthe, agus na nithe a bhios chum togail suas a chéile.

20 Na sgrìos obair Dhé air son bìdh. Gu deimhin tha na h-uile nithe glan; ach is olc do'n duine sin a dh'itheas le h-oilbheum.

21 *Is* maith an ni gun fheadhail itheadh, no fion òl, no *ni air bith a dheanamh* leis am faigh do bhràthair tuisleadh no oilbheum, no leis an deantar lag e.

22 Am bheil creidimh agad? Biodh e agad dhuit féin 'am fianuis Dé: Is beannaichte an duine sin nach dìt e féin anns an ni sin a mheasas e cead-uichte.

23 Ach esan a ni eadar-dhealachadh tha e air a dhìt-eadh ma dh'itheas e, a chionn nach ann o chreidimh *a tha e 'g itheadh*: oir gach ni nach eil o chreidimh, is peacadh e.

CAIB. XV.

UIME sin is còir dhuinne a ta làidir, giùlan le anmhuinneachd na muinntir sin a ta lag, agus gun sinn féin a thoileachadh.

2 Toilicheadh gach aon againn a choimhearsnach g'a mhaith chum a thogail suas.

3 Oir cha do thoilich eadhon Criosd e féin; ach a réir mar a ta e sgrìobhta, Thuit toibheum na muinntir sin a thug toibheum dhuit ormsa.

4 Oir ge b' iad nithe air bith a sgrìobhadh roimh so, is ann chum ar teagaisg-ne a sgrìobhadh iad; chum tre fhoighidin agus comhfhurtachd nan sgrìobtuir gu'm biodh dòchas againne.

5 A nis gu tugadh Dia na foighidin agus na comhfhurtachd dhuibh-sa bhi dh'aon inntinn a thaobh a chéile, a réir Iosa Criosd:

6 Chum gu'm feud sibh a dh'aon inntinn, *agus* le aon bheul glòir a thoirt do Dhia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd.

7 Uime sin gabhaibh-sa r'a chéile, eadhon mar a ghabh Criosd ruinne, chum glòire Dhé.

8 A nis a ta mi ag ràdh, Gu robh Iosa Criosd 'n a mhinisteir an timchioll-ghearraidh air son fìrinn Dé, chum geallanna nan aithriche a dhaingneachadh:

9 Agus chum gu'n tugadh na Cinnich glòir do Dhia air son a thròcair; a réir mar a ta e sgrìobhta, Air an aobhar so aidichidh mi thu am measg nan Cinneach, agus seinnidh mi *ceol* do d'ainm.

10 Agus a rìs a ta e ag ràdh, Deanaibh gairdeachas, a Chinneacha, maille r'a phobull-san.

11 Agus a rìs, Molaibh an Tighearn, a Chinneacha uile, agus thugaibh cliu dha, a shlàigh uile.

12 Agus a rìs a ta Esaias ag ràdh, Bithidh freumh Iese

ann, agus an ti a dh'éireas suas chum uachdaranachd bhi aige air na Cinnich, annsan cuiridh na Cinnich an dòchas.

13 A nis gu'n lionadh Dia an dòchais sibhse do'n uile aoibhneas agus shìth ann an creidsinn, chum gu'm bi sibh pailt ann an dòchas, tre chumhachd an Spioraid naoimh.

14 Agus a ta cinnt agam-sa féin do 'ur taobhsa, mo bhràithre, gu bheil sibhse làn do mhaitheas, air bhur lìonadh leis an uile eòlas, agus comasach mar an ceudna air a chéile a chomhairleachadh.

15 Gidheadh, a bhràithre, sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh leis an tuilleadh dànadais, an càileigin, mar gu cuirinn 'an cuimhne sibh, air son a ghràis a thugadh dhomhsa o Dhia,

16 Ionnsu gu'm bithinn a'm' mhinisteir aig Iosa Criosd do na Cinnich, a' frithealadh soisgeil Dé, chum gu'm biodh tabhartas nan Cinneach taitneach, air a naomhachadh leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin tha aobhar uail agam tre Iosa Criosd, anns na nithibh sin a bhuineas do Dhia.

18 Oir cha bhi dànachd agam labhairt air a' bheag do na nithibh sin, nach d'oibrich Criosd leam chum na Cinnich a dheanamh ùmhal 'am focal agus 'an gnìomh.

19 Le cumhachd chomharan agus mhiòrbhuilean, le cumhachd Spioraid Dé; ionnus o Ierusalem agus mu'n

cualt gu Iliricum, gu'n do lán-shearmonaich mi soisgeul Chriosd.

20 Seadh, mar sin bha ro-dhéidh agam air an t-soisgeul a shearmonachadh, cha-n ann 's an ionad 's an robh Criosd air ainmeachadh, chum nach togainn air bunait neach eile :

21 Ach a réir mar a ta e sgrìobhta, Chi iadsan ris nach do labhradh uime; agus tuigidh iadsan, nach cuala.

22 Uime sin mar an ceudna chuireadh gu minic bacadh orm o theachd do 'ur n-ionnsuidh-sa.

23 Ach a nis do bhrìgh nach 'eil agam ionad ni's mò anns na crìochaibh so, agus gu bheil mòr-thogradh agam o cheann mòrain bhliadhnacha teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa :

24 Ge b'e uair a thriallas mi do'n Spàinn, thig mi do 'ur n-ionnsuidh-sa : oir tha dùil agam sibhse fhaicinn 's an dol seachad, agus bhi air mo thoirt air m' aghaidh leibhse chum an ionaid sin, ma bhios mi air tùs 'an càileigin air mo lìonadh le 'ur *comhluadarsa*.

25 Ach a nis tha mi 'dol gu Ierusalem, a' frithealadh do na naombaibh.

26 Oir bu toil leo-san ann am Macedonia, agus ann an Achaia, comh-roinn àraidh a dheanamh ris na naombaibh bochda ta ann an Ierusalem.

27 Bu toil leo *gu deimhin*, agus tha iad fo fhiachaibh dhoibh. Oir ma rinneadh na Cinnich 'n an luchd comhairt

d'an nithibh spioradail-san, is còir dhoibh ministreileachd a dheanamh dhoibh-san 's nan nithibh a bhuineas do'n choluinn.

28 Uime sin air dhomh so a chrìochnachadh, agus an uair a sheulaicheas mi an toradh so dhoibh, gabhaidh mi do 'ur taobhsa do'n Spàinn.

29 Agus a ta fhios agam, air dhomh teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa, gu'n tig mi ann an lànachd beannachaidh soisgeil Chrìosd.

30 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, air sgàth an Tigh-earna Iosa Crìosd, agus air son gràidh an Spioraid, gu'n dean sibh gleachda maille riumsa ann an urnuighibh air mo shon ri Dia ;

31 Chum gu saorar mi uathasach nach 'eil a' creidsinn ann an Iudea ; agus chum gu'm bi mo sheirbhis air 'son Ierusalem, taitneach do na naomhaibh :

32 Chum gu'n tig mi do 'ur n-ionnsuidh-sa le h-aoibhneas tre thoil Dé, agus gu faigh mi suaimhneas maille ribh.

33 A nis *gu robh* Dia na sìthe maille ribh uile. Amen.

CAIB. XVI.

THA mi ag earbsadh ribh Phebe ar piuthar, a ta 'n a searbhanta do'n eaglais a tha ann an Cenchrea :

2 Chum gu'n gabh sibh rithe anns an Tighearn, mar is cubhaidh do naomhaibh, agus gu'n dean sibh còmhnaidh rithe anns gach gnothuch anns

am bi feum aice oirbh : oir rinn i féin còmhnaidh ri mòran, agus riumsa mar an ceudna.

3 Cuiribh fàilte air Priscila agus Acuila mo chomh-oibrichean ann an Iosa Crìosd :

4 (Muintir a leag sìos am muineal féin ar son m'anama-sa : d'am bheil a' toirt buidheachais cha-n e mhàin mise, ach mar an ceudna eaglaisean nan Cinneach uile.)

5 Mar an ceudna cuiribh fàilte air an eaglais a tha 'n an tigh-san. Cuiribh fàilte air Epenetus a's ionmhuinn leamsa neach is e ceud thoradh Achaia do Chrìosd.

6 Cuiribh fàilte air Muire, a rinn saothair mhòr air ar son-ne.

7 Cuiribh fàilte air Andronicus agus Iunias mo luchd-dàimh agus mo chomh-phrìosanaich, a tha cliuteach am measg nan abstol, agus a bha ann an Crìosd romhamsa.

8 Cuiribh fàilte air Amplias a's ionmhuinn leamsa 's an Tighearn.

9 Cuiribh fàilte air Urbanus ar comh-oibriche ann an Crìosd, agus air Stachis fear mo ghràidh-sa.

10 Cuiribh fàilte air Apelles a tha dearbhta ann an Crìosd. Cuiribh fàilte orra-san a tha do *theaghlach* Aristobulus.

11 Cuiribh fàilte air Herodion mo charaid. Cuiribh fàilte orra-san do *theaghlach* Narcisuis, a tha 's an Tighearn.

12 Cuiribh fàilte air Triphe-na agus Triphòsa, *mnà* a tha

'saoithreachadh 's an Tighearn. Cuiribh fàilte air Persis *a's* ionmhuinn *leam, bean* a shaothraich gu mòr anns an Tighearn.

13 Cuiribh fàilte air Rufus a tha taghta 's an Tighearn, agus air a mhàthair agus mo *mhathair-sa*.

14 Cuiribh fàilte air Asincritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, agus air na bràithribh a tha maille riu.

15 Cuiribh fàilte air Philologus, agus Iulia, air Nereus, agus a phiuthar, agus Olimpas, agus na naoimh uile a tha maille riu.

16 Cuiribh fàilte air a chéile le poig naoimh. Tha eaglaisean Chriosd a' cur fàilte oirbh.

17 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, comharaichibh iad-san a tha 'togail roinnean agus a' toirt oilbheim, an aghaidh an teagaisg a dh'fhòghluim sibh; agus seachnaibh iad.

18 Oir cha-n 'eil an leithide so a' deanamh seirbhis do 'ur Tighearn Iosa Chriosd, ach d'am broinn féin; agus a ta iad le briathraibh mìlse agus le miodal a' mealladh cridheacha na muinntir sin a ta neo-lochdach.

19 Oir a ta bhur n-ùmh-lachdsa air teachd chum nan uile *dhaoine*. Uime sin a ta mise a' deanamh gairdeachais do'ur taobhsa: gidheadh b'àill leam sibhse bhi glic chum a'

mhaith, ach aon-fhillte thaobh an uile.

20 Agus bruthaidh Dia na sìthe Satan fo 'ur cosaibh gu h-aithghearr. Gràs ar Tighearna Iosa Chriosd *gu robh* maille ribh. Amen.

21 Tha Timoteus mo chomh-oibriche a' cur fàilte oirbh, agus Lucius agus Iason agus Sosipater, mo luchd-dàimhe.

22 Tha mise Tertius, a sgriobh an litir *so*, a' cur fàilte oirbh 's an Tighearn.

23 Tha Gaius, a tha toirt aoidheachd dhomhsa agus do'n eaglais uile, a' cur fàilte oirbh. Tha Erastus stiùbhard a' bhaile a' cur fàilte oirbh, agus Cuartus bràthair.

24 Gràs ar Tighearna Iosa Chriosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

25 A nis dhasan a tha comasach air sibhse a dhaingneachadh a reir mo shoisgeil-sa, agus searmonachaidh Iosa Chriosd, (a reir foillseachaidh an rùin-dìomhair, a bha 'am folach o thoiseach an domhain,

26 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis, agus tre sgrìobtuiribh nam fàidhean, a réir àithne an Dé bhith-bhuain, a tha air a dheanamh aithnichte do na h-uile chinnich chum ùmh-lachd a' chreidimh.)

27 Do Dhia *a tha* mhàin glic, *gu robh* glòir tre Iosa Chriosd gu sìorruidh. Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN
CORINTIANACH.

CAIB. I.

POL a ghairmeadh *gu bhi* 'n a abstol do Iosa Crìosd, tre thoil Dé, agus Sostenes *ar* bràthair,

2 Chum eaglais Dé, a ta ann an Corintus, chum na dream a tha air an naomhachadh ann an Iosa Crìosd, air an gairm *gu bi* 'n an naoimh, maille rìusan uile a tha 'gairm air ainm ar Tighearna Iosa Crìosd anns gach àit, an *Tighearna-san*, agus ar *Tighearna-ne* :

3 Gràs dhuibh-sa, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o 'n Tighearn Iosa Crìosd.

4 Tha mi toirt buidheachais do m' Dhia a ghnàth do 'ur taobhsa, air son gràs Dhé a thugadh dhuibhse ann an Iosa Crìosd ;

5 Air son gu'n d'rinneadh saoibhir leis-sibh anns gach uile ni, anns gach ùr-labhradh, agus *anns* gach eòlas :

6 A réir mar a dhaingnicheadh fianuis Chrìosd annaibh :

7 Ionnnus nach 'eil sibh 'an déidh-làimh ann an tiodhlac sam bith ; a' feitheamh ri foillseachadh ar Tighearna Iosa Crìosd,

8 Neach mar an ceudna a dhaingnicheas sibh gus a' chrìch, *chum gu'm bi sibh* neo-lochdach ann an là ar Tighearna Iosa Crìosd.

9 Tha Dia firinneach, leis an do ghairmeadh sibh chum comh-chomuinn a mhic Iosa Crìosd ar Tighearna.

10 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, tre ainm ar Tighearna Iosa Crìosd, gu'n labhair sibh uile an t-aon ni, agus nach bi roinnean 'n ur measg ; ach gu'm bi sibh ceangailte r'a chéile gu dìongmhalta ann an aon inntinn, agus ann an aon bharail.

11 Oir nochdadh dhomhsa, a bhràithre, m'ur timchiollsa, leosan a tha do theaghlach Chloe, gu bheil comhstri 'n ur measg.

12 A nis a ta mi ag ràdh so, gu'n abair gach aon agaibh, Is le Pòl mise ; agus is le Apollòs mise ; agus is le Cephas mise ; agus is le Crìosd mise.

13 Am bheil Crìosd air a roinn ? An e Pòl a cheusadh air bhur son ? no an ann 'an ainm Phòil a bhaisteadh sibh ?

14 Tha mi 'toirt buidheachais do Dhia, nach do bhaist mi aon agaibh, ach Crispus agus Gaius :

15 Air eagal gu'n abradh neach, gu'n do bhaist mi a'm' ainm féin.

16 Agus bhaist mi mar an ceudna teaghlach Stephanais ? a thuilleadh air so, cha-n fhios domh an do bhaist mi aon neach eile.

17 Oir cha do chuir Criosd mi a bhaisteadh, ach a shearmonachadh an t-soisgeil; cha-n ann 'an gliocas focail, chum nach cuirteadh crann-ceusaidh Chriosd 'an neo-bhrìgh.

18 Oir a ta searmonachadh a' chroinn-cheusaidh 'n a amaideachd dhoibh-san a chaill-e; ach dhuinne a shaorar, is e cumhachd Dhé e.

19 Oir a ta e sgrìobhta, Sgrìosaidd mi gliocas nan daoine glìce, agus cuiridh mi air cùl tuigse nan daoine tuigseach.

20 C'àit am bheil an duine glìc? c'àit am bheil an sgrìobhaiche? c'àit am bheil deasboir an t-saoghail so? Nach do rinn Dia gliocas an t-saoghail so amaideach?

21 Oir an uair, ann an gliocas Dé, nach b'aithne do'n t-saoghal, tre ghliocas, Dia, bu toil le Dia le amaideachd an t-searmonachaidh iadsan a théarnadh a ta creidsinn.

22 Oir a ta na h-Iudhaich ag iarraidh comhara, agus a ta na Greugaich a' sireadh gliocais:

23 Ach a ta sinne a' searmonachadh Chriosd air a cheusadh, 'n a cheap-tuislidh do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich 'n a' amaideachd;

24 Ach dhoibh-san a ta air an gairm, araon Iudhaich agus Greugaich, Criosd cumhachd Dhé, agus gliocas Dhé:

25 Do bhrìgh gur glìce amaideachd Dhé na daoine, agus

gur treise anmhuinneachd Dhé na daoine.

26 Oir chi sibh féin bhuir gairm, a bhràithre, nach iomadh iad a ta glìc a thaobh na feòla, nach iomadh cumhachdach, nach iomadh uasal a ta air an gairm:

27 Ach ròghnuich Dia nithe amaideach an t-saoghail so, chum gu'n cuireadh e nàire air na daoineibh glìce; agus ròghnuich Dia nithe anmhunn an t-saoghail, chum gu'n cuireadh e gu nàire na nithe cumhachdach;

28 Agus nithe an-ualasal an t-saoghail, agus nithe tarcuiseach ròghnuich Dia, agus na nithe nach 'eil ann, chum gu'n cuireadh e na nithe a ta ann, 'an neo-bhrìgh:

29 Ionns nach deanadh feòilsam bith uail' na fhianuis.

30 Ach uaithe-san a ta sibhse ann an Iosa Criosd, neach a rinneadh dhuinne le Dia 'n a ghliocas, 'n a fhìreantachd, 'n a naombachd, agus 'n a shaorsa:

31 Ionns, a réir mar a ta e sgrìobhta, An ti a ni uail, deanadh e uail anns an Tigh-earn.

CAIB. II.

AGUS an uair a thàinig mise do 'ur n-ionnsuidhsa, a bhràithre, cha b'ann le oirdheirceas cainnte, no gliocais a thàinig mi, a' cur an céill duibh teisteis Dhé.

2 Oir chuir mi romham gun eòlas a ghabhail air ni sam bith

'n'ur measg, ach air Iosa Criosd, agus esan air a cheusadh.

3 Agus bha mi 'n 'ur measg ann an anmhuinneachd, agus ann an eagal, agus 'am mòr-chrith.

4 Agus cha *robh* m'fhocal agus mo shearmonachadh ann am briathraibh mìlse gliocais dhaoine, ach ann an làn-dearbhadh an Spioraid, agus a' chumhachd:

5 Chum gu'm biodh bhur creidimh-sa cha-n ann 'an gliocas dhaoine, ach 'an cumhachd Dhé.

6 Ach gidheadh tha sinn a' labhairt gliocais am measg nan daoine iomlan: ach cha-n e gliocas an t-saoghail so, no uachdarana an t-saoghail so, a théid 'an neo-bhrìgh:

7 Ach tha sinn a' labhairt gliocais Dé ann an rùn-dìomhair, a' *ghliocais* sin a *bha* fol-aichte, a dh'orduich Dia roimh an t-saoghal chum ar glòir-ne:

8 An gliocas nach b'aithne do aon neach do uachdaran-aibh an t-saoghail so: oir nam b'aithne dhoibh e, cha cheusadh iad Tighearn na glòire.

9 Ach a réir mar a ta e sgrìobhta, Cha-n fhaca sùil, agus cha chuala cluas, agus cha d'fhàinig ann an cridhe duine, na nithe a dh'ulluich Dia dhoibh-san aig am bheil gràdh dha.

10 Ach dh'fhoillsich Dia dhuinne *iad* le a Spiorad féin: oir tha an Spiorad a' rannsachadh nan uile nithe, eadhon, nithe doimhne Dhé.

11 Oir cò an duine d'an aithne nithe duine, ach do spiorad an duine a ta ann? mar sin cha-n 'eil fios aig neach sam bith air nithibh Dhé, ach aig Spiorad Dhé.

12 A nis fhuair sinne, cha-n e spiorad an t-saoghail, ach an Spiorad a ta o Dhia; chum gu'm biodh aithne againn air na nithibh sin a thugadh dhuinn gu saor o Dhia.

13 Nithe mar an ceudna a ta sinn a' labhairt, cha-n ann 'am briathraibh a theagaisgeas gliocas dhaoine, ach 'am *briathraibh* a theagaisgeas an Spiorad naomh; a' coimhneas nithe spioradail ri nithibh spioradail.

14 Ach cha ghabh an duine nàdurra ri nithibh Spioraid Dé: oir is amaideachd leis iad; agus cha-n 'eil e'n comas da eòlas a ghabhail *orra*, do bhrìgh gur ann air mhodh spioradail a thuigear iad.

15 Ach bheir an duine spioradail breth air na h-uile nithibh, gidheadh cha-n 'eil e féin fo bhreth duine sam bith.

16 Oir cò d'am b'aithne inntinn an Tighearn, *agus* a theagaisgeas e? ach tha inntinn Chrìosd againne.

CAIB. III.

AGUS, a bhràithre, cha-n fheudainn-sa labhairt ribhse mar ri *daoineibh* spioradail, ach mar ri *daoineibh* féolmhor, amhuil ri naoidhean-aibh ann an Criosd.

2 Bheathaich mi le bainne sibh, agus cha-n ann le biadh : oir fathast cha b'urrainn sibh a *ghabhail*, agus a nis féin cha-n urrainn sibh.

3 Oir ta sibh fathast feòlmhor : oir a thaobh gu bheil farmad 'n 'ur measg, agus strì, agus aimhréite, nach 'eil sibh feòlmhor, agus ag imeachd mar dhaoine?

4 Oir an uair a ta neach ag ràdh, Is le Pòl mise; agus neach eile, *Is* le Apollos mise; nach 'eil sibh feòlmhor?

5 Cò e ma seadh Pòl, agus cò e Apollos, ach ministeirean tre'n do chreid sibh eadhon mar a thug an Tighearn do gach aon?

6 Shuidhich mise, dh'uisgich Apollos : ach 's e Dia a thug am fàs.

7 Uime sin ma seadh, cha-n 'eil anns an ti a shuidhicheas no anns an ti a dh'uisgicheas, brìgh sam bith; ach ann an Dia a ta toirt an fhàis.

8 An ti a shuidhicheas, agus an ti a dh'uisgicheas, is aon iad : agus gheibh gach aon a dhuais féin, a réir a shaothair féin.

9 Oir is comh-luchd-oibre do Dhia sinne : is sibh setreabh-achas Dhé, *is sibh* aitreabh Dhé.

10 A réir grais Dé a thugadh dhomhsa, mar fhear-togail aitreabh glic leag mi am bunait, agus a ta neach eile a' togail air, ach thugadh gach neach an aire ci nnus a thog-
as e air.

11 Oir bunait eile cha-n urrainn duine sam bith a leagadh, ach *am bunait* a leagadh a *cheana*, eadhon Iosa Criosd.

12 A nis ma thogas neach air a' bhunait so, òr, airgid, clacha luachmhor, fiodh, fear, connlach;

13 Nìthear obair gach aoin duine follaiseach : oir nochdaidh an là i, do bhrìgh gu 'm foillsichear i le teine; agus dearbhaidh an teine obair gach aoin, ciod is gnè dhith.

14 Ma dh'fhanas obair neach sam bith a thog e air, gheibh e duais.

15 Ma loisgear obair neach sam bith, fuilgidh e call : ach saorar e féin; gidheadh mar tre theine.

16 Nach 'eil fhios agaibh gur sibh teampull Dé, agus gu bheil Spiorad Dé, 'n a chòmhnuidh annaibh?

17 Ma thruaillleas neach air bith teampull Dhé, sgriosaidh Dia an ti sin : oir a ta teampull Dhé naomh, agus is sibhse e.

18 Na mealladh neach air bith e féin : ma shaoileas neach air bith 'n 'ur measg *e fein* bhi glic 's an t-saoghal so, biodh e 'n a amadan, chu'm gum bi e glic.

19 Oir is amaideachd aig Dia gliocas an t-saoghail so : oir a ta e sgrìobhta, Glacaidh e na daoine glice 'n an inn-leachdaibh féin.

20 Agus a rìs, Is aithne do'n Tighearn smuainte nan daoine glice, gur dìomhain iad.

21 Uime sin na deanadh neach air bith uaille daoinibh: oir is leibhse na h-uile nithe:

22 Ma's e Pòl, no Apollos, no Cephas, no an saoghal, no beatha, no bàs, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd; is leibhse iad uile;

23 Agus is le Criosd sibhse; agus is le Dia Criosd.

CAIB. IV.

BIODH a shamhuil so do mheas aig duine dhinne, mar ministeiribh Chriosd, agus *mar* stiùbhardaibh rùnadionmhair Dhé.

2 Os bàrr iarrar ann an stiùbhardaibh, gu faighear neach dileas.

3 Ach agam-sa is ro-bheag an ni gu'n tugtadh breth orm leibhse, no le breitheanas duine: seadh, cha-n 'eil mi 'toirt breth orm féin.

4 Oir cha-n fhios domh ni sam bith do m' thaobh féin; gidheadh cha-n 'eil mi le so air m' fhìreanachadh: ach is e an Tighearn an ti a bheir breth orm.

5 Uime sin na tugaibh breth air ni sam bith roimh an àm, gus an tig an Tighearn, neach faraon a bheir gu soilleireachd nithe folaichte an dorchadais, agus a dh'fhoillsicheas comhairlean nan cridheachan: agus an sin gheibh gach neach cliu o Dhia.

6 Agus, a bhràithre, ghabh mi na nithe so a m' ionnsuidh féin, agus a dh'ionnsuidh A-

pollois ann an samhladh, air bhuir sonsa; chum gu fòghlumadh sibh uainne, gun bharail a bhi agaibh *air daoineibh* os ceann na bheil sgriobhta, chum nach biodh a h-aon agaibh air a shéideadh suas air son aoin duine an aghaidh duine eile.

7 Oir cò tha deanamh eadar-dhealachaidh ortsa *o neach eile?* Agus ciod e a ta agad nach d'fhuair thu? a nis ma fhuair thu e, c'ar son a ta thu 'deanamh uaille mar nach faigheadh tu e?

8 A nis tha sibh sàitheach, a nis rinneadh saoi bhir sibh, rìoghaich sibh as ar n-eugmhais-ne: Agus bu mhiann leam gu'm bu rìghre sibh, chum gu'm biodh maidne 'n ar rìghribh maille ribh.

9 Oir is i mo bharail gu'n do chuir Dia sinne na h-abstoil a mach mu dheireadh, mar dhream *a ta* air an orduchadh chum bàis. Oir rinneadh sinn 'n ar ball-amhaire do'n t-saoghal, agus do ainglibh, agus do dhaoineibh.

10 *Is* amadain sinne air son Chriosd, ach *a ta* sibhse glic ann an Criosd: *tha* sinne lag, ach *a ta* sibhse làidir: *a ta* sibhse ann an urram, ach sinne ann an eas-urram.

11 Gus an uair so féin, tha sinn araon ocrach, agus òtmhor, agus lomnochd, agus air ar bualadh le dornaibh, agus gun aon àite-còmhnuidh seasmhach againn;

12 Agus ri saothair, ag oib-

reachadh le ar làmhaibh féin :
Air fulang anacainnt dhuinn,
tha sinn a' beannachadh :
'n uair a gheur-leanar sinn tha
sinn 'g a fhulang :

13 Air faghail toibheim
dhuinn, tha sinn a' guidhe :
rinneadh sinn mar shalachar
an t-saoghail, mar anabas nan
uile nithe gus an là'n diugh :

14 Cha-n 'eil mi a' sgrìobh-
adh nan nithe so a chur nàire
oirbh, ach mar mo chloinn
ghràdhaich a ta mi 'g ur comh-
airleachadh.

15 Oir ged bhi deich mìle
luchd-teagaisg agaibh ann an
Criosd, gidheadh *cha-n 'eil*
agaibh mòran aithriche : oir
ann an Iosa Criosd, ghin mise
sibh troimh an t-soisgeul.

16 Uime sin guidheam
oirbh, bithibh 'n ur luchd-lean-
mhuinn ormsa.

17 Chum na crìche so chuir
mi Timoteus do 'ur n-ionn-
suidh, neach a ta 'n a mhac
gràdhach dhomh, agus dìleas
's an Tighearna, neach a chuir-
eas 'an cuimhne dhuibh mo
shligheansa a ta ann an Criosd,
a réir mar a ta mi 'teagasg anns
gach àit anns gach eaglais.

18 A nis a ta cuid air an
séideadh suas, mar nach tig-
inn do 'ur n-ionnsuidh.

19 Gidheadh thig mi do 'ur
n-ionnsuidh gu h-aithghearr,
ma's toil leis an Tighearn, a-
gus bithidh fios agam, cha-n
ann air cainnt na muinntir a
ta air an séideadh suas, ach
air an cumhachd.

20 Oir cha-n ann 'am focal

a ta rìoghachd Dhé, ach ann
an cumhachd.

21 Ciod is àill leibh ? An
tig mi do 'ur n-ionnsuidh le
slait, no ann an gràdh, agus
ann an spiorad na macant-
achd ?

CAIB. V.

THA e air aithris gu coit-
chionn *gu bheil* neo-
ghloine 'n ur measg, agus a
leithid sin do neòghloine, nach
'eil uiread as air ainmeach-
adh am measg nan Cinneach,
gu'm biodh aig neach bean
'athar.

2 Agus a ta sibh air bhur
séideadh suas, agus cha d'rinn
sibh bròn mar bu chòir, chum
gu tugtadh air falbh uaibh am
fear a rinn an gnìomh so.

3 Oir gu deimhin air dhomh-
sa bhi uaibh 'an corp, ach a
làthair agaibh 'an spiorad, thug
mi breth cheana, mar gu bith-
inn a làthair air an neach a
rinn so mar so ;

4 'An ainm ar Tighearna
Iosa Criosd, air dhuibhse, a-
gus do m' spioradsa bhi cruinn
an ceann a chéile, maille ri
cumhachd ar Tighearna Iosa
Criosd,

5 A shamhuil so do dhuine
a thoirt thairis do Shatan chum
sgrios na feòla, chum gu'm bi
an spiorad air a shaoradh ann
an là an Tighearna Iosa.

6 Cha 'n 'eil bhur n-uail
maith : nach 'eil fhios agaibh
gu'n goirtich beagan do thaois
ghoirt am meall uile ?

7 Glanaibh a mach uime

sin an t-seann thaois ghoirt, chum gu'm bi sibh 'n'ur meall nuadh, mar a ta sibh neo-ghoirtichte. Oir a ta eadhon Criosd ar n-uan càisge air ìobradh air ar son.

8 Uime sin cumamaid an fhéill, na b'ann le seann thaois ghoirt, no le taois ghoirt a' mhì-ruin agus an uile; ach le *aran* neo-ghoirtichte an treibhdhireis agus na firinn.

9 Sgrìobh mi do'ur n-ionnsuidh ann an litir, gun chomhluidar a bhi agaibh ri luchd-neòghloine.

10 Gidheadh cha-n ann gu h-uile ri luchd-neòghloine 'an t-saoghail so, no ri luchd-sainnt, no luchd-foireigne, no luchd ìodhol-aoraidh; oir 'an sin b'éigin duibh dol a mach as an t-saoghal.

11 Ach a nis sgrìobh mi do'ur n-ionnsuidh, gun chomhluidar a ghléidheadh, ma ta neach air bith ris an abrar bràthair 'n a fhear-neòghloine, no sanntach, no 'n a fhear ìodhol-aoraidh, no 'n a fhear-anacainnt, no 'n a mhisgeir, no 'n a fhear-foireigne, maille r'a leithid so do dhuine gun uir-eas as biadh itheadh.

12 Oir ciod e mo ghnòthuchsa breth a thoirt orrasan a ta am muigh? nach 'eil sibhse a' toirt breth air an dream a ta stigh?

13 Ach a ta Dia a' toirt breth orrasan a ta an leth muigh. Uime sin cuiribh air falbh an droch dhuine *sin* as bhur meadhon féin.

CAIB. VI.

A M bheil a chridhe aig aon neach agaibh, aig am bheil cùis an aghaidh duine eile, dol fo bhreitheanas nan daoine eucorach, agus cha-n ann fo *bhreitheanas* nan naomh?

2 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir na naoimh breth air an t-saoghal? agus ma bheir-eir breth air an t-saoghal leibhse, an e nach fiu sibh bhi 'n ur breithibh air na cùisibh a's lugha?

3 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir sinne breth air ainglibh? cia mò na sin air nithibh a bhuineas do'n bheatha so?

4 Uime sin ma tha breitheanais agaibh mu thimchioll nan nithe sin a bhuineas do'n bheatha so, cuiribh 'n an suidhe *chum breitheanais* an dream a's lugha meas anns an eaglais.

5 Chum bhur nàire tha mi a' labhairt. An ann mar sin nach 'eil aon duine glic 'n ur measg? *nach 'eil* fiu a h-aon a's urrainn breth a thoirt eadar a bhràithre?

6 Ach a ta bràthair, a' dol gu lagh le bràthair, agus so an làthair nan ana-creideach.

7 A nis uime sin a ta gu cinnteach lochd 'n ur measg, do bhrìgh gu bheil sibh a' dol gu lagh r'a chéile: c'ar son nach fearr leibh eucoir fhulang? c'ar son nach fearr leibh calldach a ghabhail?

8 Gidheadh a ta sibh a' deanamh eucoir agus dìobh-

ail, agus sin air *bhur* bràith-
ribh?

9 Nach 'eil fhios agaibh nach sealbhaich luchd dean-
amh na h-eucorach rìoghachd
Dhé? Na meallar sibh: cha
sealbhaich luchd-strìopachais,
na luchd ìodhol-aoraidh, no
luchd-adhaltrannais, no luchd-
macnuis, no na daoine a ta
ciontach do neòghloine mhi-
nàdurra,

10 Nogaduichean, no daoine
sanntach, no misgeirean, no
luchd-anacainnt, no luchd-
foireigne, rìoghachd Dhé.

11 Agus mar so bha cuid
dibhse: ach a ta sibh air *bhur*
n-ionnlad, ach a ta sibh air
bhur naomhachadh; ach a ta
sibh air *bhur* fìreanachadh ann
an ainm an Tighearna Iosa,
agus tre Spiorad ar Dé-ne.

12 Tha na h-uile nithe cead-
uichte dhomhsa, ach cha-n
'eil na h-uile nithe iomchuidh;
tha na h-uile nithe ceaduichte
dhombh, ach cha chuirear mi
fo chumhachd ni sam bith.

13 *Tha* am biadh air son
na bronn, agus a' bhrù air son
a' bhìdh: ach sgriosaidh Dia
faraon so agus sud. A nis
cha-n ann do neòghloine a tha
an corp, ach do'n Tighearn:
agus an Tighearn do'n chorp.

14 Agus thog Dia faraon
an Tighearn suas, agus tog-
aidh e sinne suas tre a chumh-
achd féin mar an ceudna.

15 Nach 'eil fhios agaibh,
gur iad *bhur* cuirp buill
Chriosd? uime sin an gabh
mise buill Chriosd, agus an

dean mi buill strìopaich
dhiubh? Nar leigeadh Dia.

16 An e nach 'eil fios ag-
aibh, an ti sin a tha ceangailte
ri strìopaich, gur aon chorp
rithe e? Oir (a ta e ag ràdh,) bithidh dithis 'n an aon fheòil.

17 Ach an ti a tha ceang-
ailte ris an Tighearn, is aon
Spiorad *ris* e.

18 Teichibh o strìopachas.
Tha gach aon pheacadh a ni
duine an leth muigh do'n
chorp: ach an ti a ni strìop-
achas, tha e 'peacadhadh an
aghaidh a chuirp féin.

19 An e nach 'eil fhios ag-
aibh gur e *bhur* corp teampull
an Spioraid naoimh *a ta* ann-
aibh, a ta agaibh o Dhia, agus
cha leibh fein sibh?

20 Oir cheannachadh le
luach sibh: uime sin thugaibh
glòir do Dhia le *bhur* corp,
agus le *bhur* spiorad, a's le
Dia.

CAIB. VII

A NIS a thaobh nan nithe
mu'n do sgrìobh sibh a
m' ionnsuidh: *Is* maith do
fhear gun bheantuinn ri mnai.

2 Gidheadh, chum strìop-
achas *a sheachnadh*, biodh a
bhean féin aig gach fear, a-
gus aig gach mnai a fear
féin.

3 Thugadh am fear an
deadh-ghean dligheach do'n
mhnaoi; agus a' bhean mar
an ceudna do'n fhear.

4 Cha-n 'eil comas a cuirp
féin aig a' mhnaoi, ach aig an
fhear; agus mar an ceudna

cha-n 'eil comas a chuirp fein aig an fhear, ach aig a' mhnaoi.

5 Na cumaibh bhur dlighe o chéile, ach le toil a chéile rè tamuill, chum sibh féin a thoirt do thrasgadh agus do urnuigh; agus thigibh cuideachd a ris, chum nach buair Satan sibh air son bhur neo-gheamnuidh-eachd.

6 Ach tha mi a' labhairt so mar ni ceaduichte, agus cha-n ann mar àithne.

7 Oir bu mhiann leam gu'm biodh na h-uile dhaoine mar miféin: gidheadh a ta a thiodh-lac féin aig gach duine o Dhia, aig aon neach mar so, agus aig neach eile mar sud.

8 Uime sin a ta mi ag ràdh ris an dream nach 'eil pòsda, agus ris na bantrachaibh, Is maith dhoibh ma dh'fhanas iad eadhon mar a ta mise.

9 Gidheadh mur fheudar leo iad féin a ghleidheadh *geamnuidh*, pòsadh iad: oir is fearr pòsadh na losgadh.

10 Ach dhoibh-san a ta pòsda tha mi ag àithneadh, *gidheadh* cha mhise, ach an Tighearn, gun a' bhean a dbealachadh r'a fear:

11 Ach ma dhealaicheas i, fanadh i gun phòsadh, no biodh i réidh r'a fear: agus na cuireadh am fear uaith a bhean.

12 Ach ris a' chuid eile a ta mise ag ràdh, cha-n e an Tighearn, Ma bhios aig bràthair sam bith bean ana-creideach, agus gu bheil i toileach

còmhnuidh a ghabhail maille ris, na cuireadh e uaith i.

13 Agus a' bhean aig am bheil fear ana-creideach, agus gu bheil esan toileach còmhnuidh a ghabhail maille rithe, na cuireadh i uaip e.

14 Oir a ta am fear ana-creideach air a naomhachadh leis a' mhnaoi, agus a ta a' bhean ana-creideach air a naomhachadh leis an fhear: no bhiodh bhur clann neòghlan; ach a nis a ta iad naomh.

15 Ach ma dh'fhalbhas am fear ana-creideach, falbhadh e. Cha-n 'eil bràthair no piuthar fo dhaorsa 'n an leithidibh sin do *chàsaibh*: ach ghairm Dia sinne chum sìthe.

16 Oir ciod am fios a ta agadsa, O bhean, nach saor thu t'fhear? no ciod am fios a ta agadsa, O fhir, nach saor thu *do* bhean?

17 Ach a réir mar a roinn Dia ris gach duine, mar a ghairm an Tighearn gach aon, mar sin gluaiseadh e: agus mar sin a ta mise 'g orduchadh anns na h-eaglaisibh uile.

18 An do ghairmeadh neach sam bith agus e timchioll-ghearrta? na deanar e neo-thimchioll-ghearrta: an do ghairmeadh neach sam bith gun e bhi timchioll-ghearrta? na timchioll-ghearrar e.

19 Cha-n 'eil éifeachd 's an timchioll-ghearradh, agus cha-n 'eil éifeachd 's an neo-thimchioll-ghearradh, ach *ann an* coimhead àitheanta Dhé.

20 Fanadh gach aon anns a'

ghairm anns an do ghairmeadh e.

21 An do ghairmeadh thu a'd' sheirbhiseach? na biodh suim agad dheth; ach ma dh'fheudas tu bhi saor, gu ma h-e sin do roghainn.

22 Oir an ti a ghairmeadh 's an Tighearn 'n a sheirbhis-each, is duine saor an Tighearn e: mar an ceudna an ti a ghairmeadh *agus e* saor, is e seirbhiseach Chrìosd e.

23 Cheannachadh air luach sibh; na bithibh 'n 'ur seirbhisich do dhaoineibh.

24 A bhràithre, 's an staid anns an do ghairmeadh gach neach, an sin fanadh e maille ri Dia.

25 A nis thaobh òighean, cha-n 'eil àithne agam o'n Tighearn: gidheadh tha mi 'toirt breth, mar neach a fhuair tròcair o'n Tighearn gu bhi dìleas.

26 Tha mi a' meas uime sin gu bheil so maith air son na teanntachd a ta làthair, *a ta mi ag ràdh*, gu *bheil e* maith do dhuine bhi mar sin.

27 Am bheil thu ceangailte ri mnai? na iarr fuasgladh. Am bheil thu fuasgailte o mhnai? na iarr bean.

28 Ach ma phòsas tu, cha do pheacaich thu; agus ma phòsas òigh, cha do pheacaich i: gidheadh, bithidh aig an leithidibh so trioblaid 's an fhèil; ach tha mi 'g'ur caomhnadh.

29 Ach a ta mi ag ràdh so, a bhràithre, gu bheil an aimsir

goirid 's na bheil ri teachd: ionnus faraon gu'm bi iadsan aig am bheil mnai, mar nach biodh mnai aca;

30 Agus iadsan a ta ri caoidh, mar nach biodh iad ri caoidh; agus iadsan a ta ri gairdeachas, mar mhuinntir nach 'eil ri gairdeachas; agus iadsan a ta ri ceannachd, mar *dhaoine* nach 'eil a' sealbhachadh:

31 Agus iadsan a ta 'gnàthachadh an t-saoghail so, mar dhream nach 'eil 'g a mhi-ghnàthachadh; oir théid sgiamh an t-saoghail so seachad.

32 Ach b'àill leam sibhse bhi gun ro-chùram. An ti nach 'eil pòsda, bithidh cùram nan nithe sin a bhuineas do'n Tighearn air, cionnus a thoilicheas e an Tighearn:

33 Ach an ti a ta pòsda, bithidh cùram nithean t-saoghail air, cionnus a dh'fheudas e a bhean a thoileachadh.

34 Tha *mar an ceudna* eadar-dhealachadh eadar bean agus òigh: tha cùram oirre-sa nach 'eil pòsda mu nithibh an Tighearna, chum gu'm bi i naomh, faraon 'n a corp agus 'n a spiorad; ach bithidh cùram air a' mhnai a ta pòsda mu nithibh an t-saoghail, cionnus a dh'fheudas i toil a fir a dheanamh.

35 Agus so tha mi a' labhairt chum bhur tairbhe fein; cha-n ann chum gu'n cuirinn ribe oirbh, ach a chum an ni siu a ta ciatach, agus gu'm

feitheadh sibh air an Tighearn gun bhuaireadh.

36 Ach ma shaoileas duine sam bith gu bheil e 'g a ghiùlan féin gu mi-chiatach thaobh a mbaighdin, ma chaidh blàth a h-aimsir thairis, agus gur còir a dheanamh mar sin, deanadh e na's àill leis, cha-n 'eil e a peacachadh : pòsadh iad.

37 Gidheadh, an ti sin a tha suidhichte gu daingean 'n a chridhe, agus gun éigin sam bith air, ach aig am bheil cumhachd air a thoil féin, agus a chuir roimhe 'n a chridhe a mhaighdean a choimhead, tha e a' deanamh gu maith.

38 Uime sin ma seadh, a ta an ti a bheir seachad am pòsadh *i*, a' deanamh gu maith; ach a ta an ti nach toir ann am pòsadh *i*, a' deanamh ni's fearr.

39 Tha a' bhean ceangailte leis an lagh rè 'n a h-ùine a's beò d'a fear : ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor gu pòsadh ri aon neach a's toil leatha; a mhàin anns an Tighearn.

40 Ach tha i ni's sona, ma dh'fhanas i mar sin, a réir mo bhreth-sa : agus is i mo bharaill-sa gu bheil Spiorad Dhé agam.

CAIB. VIII.

ANIS a thaobh nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh, tha fhios againn gu bheil eòlas againn uile. Ataidh an t-eòlas suas ach bheir gràdh fòghlum.

2 Agus ma ta aon duine a'

saoilsinn gu bheil eòlas ni sam bith aige, cha-n aithne dha aon ni fathast mar bu chòir dha aithneachadh.

3 Ach ma tha gràdh aig duine sam bith do Dhia, tha esan air aithneachadh leis.

4 Uime sin, mu thimchioll itheadh nan nithe sin a dh'ìobradh do ìodholaibh, tha fhios againne nach ni air domhan ìodhol, agus nach 'eil Dia sam bith eile ann ach a h-aon.

5 Oir ged tha iad ann ris an abrar Dé, ma's ann air nèamh no air talamh, (amhuil mar a ta iomadh Dia, agus iomadh Tighearn ann,)

6 Gidheadh dhuinne *cha-n 'eil ach* aon Dia, an t-Athair, o'm *bheil* na h-uile nithe, agus sinne air a shonsan; agus aon Tighearn Iosa Crìosd, tre *am bheil* na h-uile nithe, agus sinne trìd-san.

7 Gidheadh *cha-n 'eil* an t-eòlas so anns na h-uile dhaoineibh : oir tha cuid le coguis thaobh an ìodhoil gus an àm so, ag itheadh a' *bhidh* mar ni a dh'ìobradh do ìodhol; agus air d'an coguis a bhi an-mhunn, tha i air a salachadh.

8 Ach cha mhol biadh sinn do Dhia : oir ma dh'itheas sinn, cha-n fheirrd sinn e; ni mò mur ith sinn, is misd sinn e.

9 Ach thugaibh an aire nach bi an comas so a ta agaibh air aon dòigh 'n a aobhar oibheim do'n dream a ta lag.

10 Oir ma chi neach thusa aig am bheil eòlas a' suidhe

chum bìdh ann an teampull ìodhoil, nach neartaichear coguis an ti sin a ta lag chum na nithe sin a dh'ìobradh do ìodholaibh itheadh:

11 Agus tre t'èolas-sa an téid do bhràthair lag an mugha, air son an d'fhuair Criosd bàs?

12 Ach le peacachadh dhuibh mar sin an aghaidh nam bràithre, agus le an coguis anmhunn a lotadh, tha sibh a' peacachadh an aghaidh Chrìosd.

13 Uime sin ma bheir biadh aobhar oilbheim do m' bhràthair, cha-n ith mi feòil a chaoidh, chum nach toir mi aobhar oilbheim do m' bhràthair.

CAIB. IX.

NACH abstol mise? nach 'eil mi saor? Nach fhaca mi Iosa Criosd ar Tighearn? nach sibhse m'obair's an Tighearn?

2 Mur 'eil mi a'm' abstol do dhaoineibh eile, gidheadh gu cinnteach tha mi dhuibhse; oir is sibhse seula m' abstol-achd anns an Tighearn.

3 Is e so mo fhreagradh do'n dream a chuireas ceisd orm.

4 Nach 'eil againne comas itheadh agus òl?

5 Nach 'eil againne comas piuthar, bean-phòsda a thoirt leinn mu'n cuairt, amhuil mar na h-abstoil eile, agus bràithrean an Tighearn, agus Ceph-as?

6 No am bheil mise agus

Barnabas a mhàin, gun chomas againn bhi saor o obair?

7 Cò a théid chum cogaidh uair air bith air a chostus féin? cò a shuidhicheas fion-lios, agus nach ith d'a thoradh? no cò a bheathaicheas treud, agus nach blais do bhainne an treud?

8 An ann mar dhuine a ta mi a' labhairt na nithe so? no nach abair an lagh na nithe so mar an ceudna?

9 Oir a ta e sgrìobhta ann an lagh Mhaois, Na cuir ceangal air beul an daimh a tha 'saltairt an arbhair. Am bheil cùram nan damh ar Dia?

10 No nach ann gu h-àraidh air ar son-ne a ta e ag ràdh so? gu deimhin *is ann* air ar son-ne tha e sgrìobhta: chum gur ann an dòchas is còir do'n treabhaiche treabhadh; agus a chum an neach a bhuailleas ann an dòchas, gu'm bi e 'n a fhear comhpairt d'a dhòchas.

11 Ma chuir sinne nithe spioradail dhuibhse an ni mòr e ma bhuaineas sinne bhur nithe feòlmhor-sa?

12 Ma tha muinntir eile 'n an luchd-comhpairt do'n chumhachd so thairis oirbh, nach mò is còir dhuinne *bhi*? Gidheadh, cha do chuir sinn an cumhachd so 'an cleachda; ach a ta sinn a' fulang nan uile nithe, chum nach cuireamaid bacadh air soisgeul Chrìosd.

13 Nach 'eil fhios agaibh gu bheil iadsan a ta saoithreachadh mu thimchioll nithe

naomha, air am beathachadh o'n teampull? agus iadsan a ta frithealadh do'n altair, gu bheil comh-roinn aca ris an altair?

14 Agus mar sin dh'orduich an Tighearn mar an ceudna dhoibh-san a ta 'searmonachadh an t-soisgeul, an teachd-an-tìr fhaotainn o'n t-soisgeul.

15 Ach cha do ghnàthaich mise a h-aon diubh so, agus cha do sgrìobh mi na nithe so, chum gu'n deantadh mar sin dhomh: oir b'fhearr dhomh am bàs fhaghail, na gu'n cuir-eadh neach air bith m'uaill 'an neo-bhrìgh.

16 Oir ged shearmonaich mi an soisgeul, cha-n 'eil aobhar uail agam: oir a ta éigin air a cur orm; seadh, is an-aoibhinn domh, mur searmonaich mi an soisgeul.

17 Oir ma's ann gu toileach a ta mi 'deanamh so, tha duais agam: ach ma's ann an aghaidh mo thoile a tha ministreileachd air a h-earbsadh rium,

18 Ciod i mo dhuais ma seadh? *eadhon so*, chum 'n uair a ta mi 'searmonachadh an t-soisgeil, gu'n suidhichinn soisgeul Chrìosd gun chostus, chum nach mi-ghnàthaichinn mo chumhachd 's an t-soisgeul.

19 Oir ged tha mi saor o na h-uile dhaoineibh, gidheadh rinn mi mi féin a'm sheirbhisich do na h-uile, chum gu'n cosnainn an tuilleadh.

20 Agus rinneadh mi do na h-Iudhaich mar Iudhach, chum gu'n cosnainn na h-Iudhaich;

dhoibh-san a ta fuaidh 'n lagh, mar *dhuine* fuaidh 'n lagh, chum gu'n cosnainn iadsan a ta fuaidh an lagh;

21 Dhoibh-san a ta gun lagh, mar *dhuine* gun lagh, (ged nach 'eil mi gun lagh do Dhia, ach fo lagh do Chrìosd,) chum gu'n cosnainn iadsan a ta gun lagh.

22 Rinneadh mi dhoibh-san a ta anmhunn mar *dhuine* anmhunn, chum gu'n cosnainn an dream a ta anmhunn: Bha mi's an uile chruth do na h-uile, chum air gach uile dhòigh gu'n saorainn cuid éigin.

23 Agus so tha mi a' deanamh air son an t-soisgeil, chum gu'm bi mi a'm' fhear comh-roinne dheth.

24 Nach 'eil fhios agaibh iadsan a ta ruith anns a' bhlàr-réise, gu'n ruith iad uile, ach is aon duine a gheibh an duais? gu ma h-amhuil a ruitheas sibhse, ionnus gu'n glac sibh *an duais*.

25 Agus a ta gach uile ghleachdair measarra anns na h-uile nithibh: a nis a ta iadsan a' *deanamh sin* chum gu'm faigh iad crùn truaillidh; ach sinne *air son crùn* neo-thruaillidh.

26 Uime sin is amhuil a ta mise a' ruith, cha-n ann mar gu neo-chinnteach: is amhuil a ta mi a' cur catha, cha-n ann mar neach a bhuaileas an t-athar:

27 Ach tha mi a' trombhualadh mo chuirp, agus 'g a chur fuaidh smachd: air eagal air

chor sam bith an déigh dhomb
searmonachadh do dhream eile,
gu'n cuirear mi féin air cùl.

CAIB. X.

OS bàrr, a bhràithre, cha
b'àill leam sibhse a bhi
aineolach, gu robh ar n-aith-
riche uile fuidh 'n neul, agus
gu'n deachaidh iad uile troimh
'n mhuir?

2 Agus gun d'o bhaisteadh
iad uile do Mhaois 's an neul,
agus anns a mhuir;

3 Agus gu'n d'ith iad uile
an t-aon bhiadh spioradail;

4 Agus gu'n d'òl iad uile
an t-aon deoch spioradail: (oir
dh'òl iad do'n charraig spior-
adail sin a lean iad: agus b'i
a' charraig sin Criosd:)

5 Ach le mòran diubh cha
robh Dia toilichte: oir sgrios-
adh 's an fhàsach iad.

6 A nis bha na nithe sin
'n an saimpleiribh dhuinne,
chum nach miannaicheamaid
droch nithe, eadhon mar a
mhiannaich iadsan.

7 Agus na bithibh-sa 'n 'ur
luchd-ìodhol-aoraidh, mar a
bha cuid diubh-san; a réir
mar a ta e sgrìobhta, Shuidh
am pobull sìos a dh'itheadh a-
gus a dh'òl, agus dh'éirich iad
a chluicheadh.

8 Agus na deanamaid strìop-
achas, mar a rinn cuid diubh-
san agus a thuit *diubh* an aon
là trì mìle fichead.

9 Agus na dearbhamaid
Criosd, mar a dhearbhadh cuid
diubhsan, agus a sgriosadh iad
le nathraichibh nimhe.

10 Agus na deanaibh-sa
gearan, mar a rinn cuid diubh-
san gearan, agus a sgriosadh
iad leis an sgriosadair.

11 A nis thachair na nithe
so uile dhoibh-san mar eisem-
pleiribh: agus sgrìobhadh iad
chum teagaisg duinne, air am
bheil deireadh an domhain air
teachd.

12 Uime sin an ti a shaoil-
eas e bhi 'n a sheasamb, thug-
adh e aire nach tuit e.

13 Cha do thachair deuch-
ainn air bith ribh, ach ni a ta
coitchionn do dhaoinibh: ach
tha Dia dìleas, nach leig
dhuibh bhi air bhur feuchainn
tharbhurcomas; ach a ni maille
ris an deuchainn slighe dol as
mar an ceudna, chum gu'm
bi sibh comasach air a giùlan.

14 Air an aobhar sin, a
mhuinntir mo ghràidh, teich-
ibh o ìodhol-aoradh.

15 Tha mi a' labhairt mar
ri daoinibh tuigseach: thug-
aibh-sa breth air an ni a ta mi
ag ràdh.

16 Cupan a' bheannachaidh
a ta sinne a' beannachadh,
nach e comunn fola Chriosd
e? An t-aran a ta sinn a'
briseadh, nach e comunn cuirp
Chriosd e?

17 Oir ged tha sinne 'n ar
mòran, is aon aran, agus aon
chorp sinn: oir a ta againn
uile comhpairt do'n aon aran.

18 Thugaibh fa'near Israel
a réir na feòla: nach 'eil aca-
san a ta 'g itheadh nan ìob-
airt comh-roinn ris an altair?

19 Ciod a their mi uime

sin? gu bheil brìgh air bith anns an ìodhol, no gu bheil brìgh air bith 's an ni a dh'ìobradh do ìodholaibh?

20 Ach *tha mi ag ràdh*, na nithe a ta na Cinnich ag ìobradh, gur ann do dheamhnaibh a tha iad 'g an ìobradh, agus nach ann do Dhia: agus cha b'ail leam comunn a bhi agaibh-sa ri deamhnaibh.

21 Cha 'n 'eil e 'an comas duibh cupan an Tighearn òl, agus cupan dheamhan. Cha 'n 'eil e an comas duibh comhroinn a bhi agaibh do bhord an Tighearn, agus do bhord deamhan.

22 Am brosnuich sinn an Tighearn gu feirg? an treise sinn na esan?

23 Tha na h-uile nithe ceadnichte dhomhsa, ach cha-n 'eil na h-uile nithe iomchuidh: tha na h-uile nithe ceaduichte dhomhsa, ach cha toir na h-uile nithe fòghlum.

24 Na iarradh neach air bith an ni sin a bhuineas dha féin; ach *iarradh* gach aon *an nì* sin a thig ri maith neach eile.

25 Ithibh gach ni a reicear 'am margadh na feòla, gun cheisd air bith fheòraich air son coguis.

26 Oir is leis an Tighearn an talamh, agus a làn.

27 Ma bheir aon neach dhiubhsan nach 'eil 'n an creidich cuireadh dhuibh, agus gur toil leibh dol maille ris; ithibh gach ni a chuirear roimhibh, gun ni sam bith fheòraich air son coguis.

28 Ach ma their duine sam bith ribh, Dh'ìobradh an ni so do ìodholaibh, na ithibh, air a shonsan a nochd dhuibh e, agus air son coguis. Oir is leis an Tighearn an talamh, agus a làn.

29 *Air son coguis*, a ta mi ag ràdh, cha-n i *do choguis* féin, ach *coguis* an neach ud eile: oir c'ar son a bheirair breth air mo shaorsa-sa le coguis duine eile?

30 Oir, ma tha comhpairt *bìdh* agamsa tre ghràs, c'ar son a labhrar olc umam a thaobh an ni sin air son am bheil mi a' toirt buidheachais?

31 Uime sin cò aca dh'ith-eas no dh'òlas sibh, no ge b'e ni a ni sibh, deanaibh na h-uile nithe chum glòire Dhé.

32 Na tugaibh aobhar oilbheim do na h-Iudhaich, no do na Greugaich, no do eaglais Dé:

33 A réir mar a ta mise a' deanamh toile nan uile *dhaoine* anns na h-uile *nithibh*, gun bhi 'g iarraidh mo bhuannachd féin, ach *buannachd* mhòran, chum gu tèarnar iad.

CAIB. XI.

BITHIBH-SA 'n ur luchd-leanmhuinn ormsa, amhuil mar a ta mise air Criosd.

2 A nis a ta mi 'g ur moladh, a bhràithre, do bhrìgh gu bheil cuimhne agaibh ormsa anns na h-uile nithibh, agus gu bheil sibh a coimhead nan orduighean, mar a thug mise dhuibh *iad*.

3 Ach bu mhiann leam fios a bhi agaibh, gur e Crìosd ceann gach fir, agus gur e am fear ceann na mnà, agus gur e Dia ceann Chrìosd.

4 Gach fear a ta' deanamh urnuigh no fàidheadaireachd, agus folach air *a* cheann, tha e toirt eas-urraim d'a cheann.

5 Ach gach bean a ta' deanamh urnuigh no fàidheadaireachd, gun fholach air *a* ceann, tha i 'toirt eas-urraim d'a ceann: oir is ionnan sin agus ged bhiodh i air a bearradh.

6 Oir mur bi folach air ceann na mnà, bearrar i mar an ceudna: ach ma's grannda do mhnaoi i bhi air a bearradh no air a lomadh, cuireadh i folach oirre.

7 Oir gun amharus cha chòir do fhear a cheann a chòmhdachadh, do bhrìgh gur e ìomhaigh agus glòir Dhé: ach is i a' bhean glòir an fhir.

8 Oir cha-n 'eil am fear o'n mhnaoi, ach a' bhean o'n fhear.

9 Agus cha do chruthaich-eadh am fear air son na mnà, ach a' bhean air son an fhir.

10 Uime sin is còir do'n mhnaoi cumhachd a bhi aice air *a* ceann, air son nan aing-eal.

11 Gidheadh, cha-n 'eil am fear as eugmhais na mnà, no a' bhean as eugmhais an fhir anns an Tighearn.

12 Oir mar a ta a' bhean o'n fhear, is amhuil sin *a* ta 'm fear tre'n mhnaoi mar an

ceudna: ach is ann o Dhia a ta na h-uile nithe.

13 Measaibh annaibh féin: am bheil e ciatach do mhnaoi urnuigh a dheanamh ri Dia gun fholach *air a ceann*.

14 Nach 'eil nàdur féin a' teagasg dhuibh, ma bhios gruag fhada air fear, gur nàr dha e?

15 Ach ma bhios gruag fhada air mnaoi, is glòir dhi e: oir thugadh a gruag dhi air son còmhdaich.

16 Ach ma bhios neach air bith connspoideach, cha-n 'eil a leithid sin do ghnàthachadh againne, no aig eaglaisibh Dhé.

17 A nis anns an ni so a ta mi cur an céill *duibh*, cha mhol mi *sibh*, do bhrìgh gu bheil sibh a' teachd an ceann a chéile, cha-n ann chum an ni a's fearr, ach an ni a's miosa.

18 Oir air tùs, 'n uair tha sibh a' cruinneachadh an ceann a chéile 's an eaglais, tha mi 'cluinntinn gu bheil roinnean 'n 'ur measg; agus tha mi an cuid 'g a chreidsinn.

19 Oir is éigin saobh-chreidimh a bhi eadaraibh, chum gu'n deanar follaiseach an dream a ta dearbhta 'n 'ur measg.

20 Uime sin an uair a thig sibh an ceann a chéile do aon àit, cha-n *e sin* suipeir an Tighearn itheadh.

21 Oir ithidh gach aon air tùs a shuipeir féin, agus a ta neach ocrach, agus neach eile air mhisg.

22 An e nach 'eil tighean agaibh chum itheadh agus òl annta? no am bheil sibh a' deanamh tàire air eaglais Dé, agus a' nàrachadh na muinntir aig nach 'eil? Ciod a their mi ribh? Am mol mi sibh anns a' *chùis* so? cha mhol.

23 Oir fhuair mise o'n Tigh-earn an ni mar an ceudna a thug mi dhuibh-sa, Gu'n do ghlac an Tighearn Iosa aran, anns an oidhche 'an do bhrathadh e:

24 Agus air tabhairt buidheachais, bhris se e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh; is e so mo chorp-sa, a ta air a bhriseadh air bhur sonsa: deanaibh so mar chuimhneach-an ormsa.

25 Agus air a' mhodh cheudna an cupan, an déigh na suipeir, ag ràdh, Is e an cupan so an coimhcheangal nuadh ann am fhuil-sa: deanaibh-sa so, cia minic as a dh'òlas sibh e, mar chuimhneachan ormsa.

26 Oir cia minic as a dh'itheas sibh an t-aran so, agus a dh'òlas sibh an cupan so, tha sibh a' foillseachadh bàis an Tighearna gus an tig e.

27 Uime sin, ge b'e neach a dh'itheas an t-aran so, agus a dh'òlas cupan so an Tighearna gu neo-ìomchuidh, bithidh e ciontach do chorp agus do fhuil an Tighearna.

28 Ach ceasnuicheadh duine e féin, agus mar sin itheadh e do'n aran so, agus òladh e do'n chupan so:

29 Oir ge b'e dh'itheas agus

a dh'òlas gu neo-ìomchuidh, tha e 'g itheadh agus ag òl breitheanais dha féin, do bhrìgh nach 'eil e a' deanamh aithne air corp an Tighearn.

30 Air a shon so *tha* mòran 'n 'ur measg lag agus tinn, agus *tha* mòran 'n an codal.

31 Oir nan tugamaid breth oirnn féin, cha tugtadh breth oirnn.

32 Ach an uair a bheirear breth oirnn, tha sinn air ar smachdachadh leis an Tigh-earn, chum nach bitheamaid air ar dèadh maille ris an t-saoghal.

33 Uime sin, mo bhràithre, 'n uair a thig sibh an ceann a chéile chum itheadh, fanaibh r'a chéile.

34 Agus ma bhios ocras air aon neach, itheadh e aig an tigh; chum nach tig sibh an ceann a chéile gu breitheanas. Agus cuiridh mise gach ni eile an ordugh 'n uair a thig mi.

CAIB. XII.

ANIS a thaobh *thiodhlaca* spioradail, a bhràithre, cha-n àill leam sibh bhi ain-eolach.

2 Tha fios agaibh gu robh sibh 'n ur Cinnich, air bhur tarruing gu ìodholaibh balbha, a réir mar a threòraicheadh sibh.

3 Uime sin tha mi toirt fios duibh, nach abair duine sam bith a tha labhairt o Spiorad Dhé, gu bheil Iosa malluichte; agus nach urrainn duine sam bith a ràdh gur e Iosa an

Tighearn, ach tre an Spiorad naomh.

4 A nis tha eadar-dhealachadh thiodhlaca ann, ach *cha-n 'eil ach* aon Spiorad ann.

5 Agus tha eadar-dhealachadh frithealaidh ann, gidheadh *cha-n 'eil ach* aon Tighearn ann.

6 Agus tha eadar-dhealachadh oibreachaidh ann, ach is e an t-aon Dia, a tha ag oibreachadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

7 Ach a ta foillseachadh an Spioraid air a thoirt do gach neach, chum tairbhe.

8 Oir do aon duine tha focal a' ghliocais air a thoirt leis an Spiorad; agus do dhuine eile focal an eòlais leis an Spiorad cheudna;

9 Do neach eile creidimh leis an Spiorad sin féin; do dhuine eile tabhartas leighis tre an Spiorad cheudna;

10 Do neach eile oibreachadh mhiorbhuile; do neach eile fàidheadaireachd; do neach eile aithneachadh spiorad; do neach eile *iomadh* gnè theangadh; agus do neach eile eadar-mhìneachadh theangadh.

11 Ach na nithe sin uile tha an t-aon Spiorad ceudna ag oibreachadh, a' roinn ris gach aon fa leth a réir mar is àill leis.

12 Oir mar is aon an corp, agus mòran do bhuill aige, agus a ta uile bhuill an aoine chuirp sin, ge h-iomadh iad, 'n an aon chorp; mar sin *a ta* Criosd.

13 Oir tre aon Spiorad bhaisteadh sinn uile do aon chorp, ma's Iudhaich sinn no Greugaich, ma's daor no saor sinn; agus thugadh deoch r'a h-òl duinn uile chum aoine Spioraid.

14 Oir *cha-n* aon bhall an corp, ach mòran.

15 Ma their a' chos, Do bhrìgh nach mi an làmh, *cha-n* ann do'n chorp mi; nach 'eil i do'n chorp air a shon sin?

16 Agus ma their a' chluas, Do bhrìgh nach mi an t-sùil, *cha-n* ann do'n chorp mi; nach ann do'n chorp i air a shon sin?

17 Nam *biodh* an corp uile 'n a shùil, c'ait am *biodh* a' chlaisteachd? Nam *biodh* e uile 'n a chlaisteachd, C'ait am *biodh* an fhàile?

18 Ach a nis shuidhich Dia na buill gach aon diubh 's a' chorp, mar bu toil leis.

19 Agus nam *biodh* iad uile 'n an aon bhall, c'ait am *biodh* an corp?

20 Ach a nis *tha iad* 'n am mòran bhall, ged nach 'eil ann ach aon chorp.

21 Agus *cha-n* urrainn an t-sùil a ràdh ris an làmh, *Cha-n* 'eil feum agam ort: no a rìs, an ceann ris na cosaibh, *Cha-n* 'eil feum agam oirbhse.

22 Ach gu ro mhòr nì's mò *tha* na buill sin do'n chorp, a's anmhuinne a thaobh coslais, feumail.

23 Agus air *na buill* sin do'n chorp a's lugha urram 'n ar measg-ne, tha sinn a' cur

an tuilleadh urraim; agus na *buill* sin dhinn a's lugha maise, tha aca sin gu ro mhòr an tuilleadh maise.

24 Oir air na *buill* mhais-each againn cha-n 'eil uireasbhuidh: ach rinn Dia an corp a chomh-chumadh r'a chéile, air dha an tuilleadh urraim gu mòr a thoirt do'n *chuid* air an robh uireasbhuidh:

25 Chum nach biodh eas-aonachd air bith 's a' chorp; ach gu'm biodh an t-aon chùram aig na *buill* d'a chéile.

26 Agus ma dh'fhuilgeas aon bhall, comh-fhuilgidh na *buill* uile: no ma gheibh aon bhall urram, ni na *buill* uile gairdeachas maille ris.

27 A nis is sibhse corp Chriosd, agus *is* *buill sibh* fa leth.

28 Agus chuir Dia dream àraidh 's an eaglais, air tùs ab-stola, 's an dara àit fàidhean, 's an treas àit luchd-teagaisg, a ris mìorbhuilean, 'n a dhéigh sin tabhartais leighis, luchd-cuideachaidh, uachdaranach-da, iomadh gnè theangadh.

29 *Am bheil* na h-uile 'n an abstolaibh? *Am bheil* na h-uile 'n am fàidhibh? *Am bheil* na h-uile 'n an luchd-teagaisg? *Am bheil* na h-uile 'n an luchd-deanamh mhìorbhuile?

30 *Am bheil* aig na h-uile tabhartais leighis? An labhair na h-uile le teangaibh? An dean na h-uile eadar-theangachadh?

31 Ach biodh miann dùrachdach nan tiodhlacan a's

fearr oirbh: agus gidheadh tha mise a' nochdadh dhuibh slighe a's ro-fhearr.

CAIB. XIII.

GED labhrainn le teangaibh dhaoine, agus aingeal, agus gun ghràdh agam, tha mi a'm' umha a ni fuaim, no a'm' chiombal a ni gleangarsaich.

2 Agus ged robh agam fàidheadaireachd, agus ged thuiginn na h-uile rùna-dìomhair, agus gach uile eòlas; agus ged bhiodh agam gach uile *ghne* creidimh, ionnus gu'n atharraichinn sléibhte, agus mi gun ghràdh agam, cha-n 'eil annam ach neo-ni.

3 Agus ged chaithinn mo mhaoin uile chum na bochdan a bheathachadh, agus ged bheirinn mo chorp chum a losgadh, agus gun ghràdh agam, cha-n 'eil tairbhe sam bith dhomh ann.

4 Tha an gràdh fad-fhulangach, agus caoimhneil; cha ghabh an gràdh farmad; cha dean an gràdh ràiteachas, cha-n 'eil e air a shéideadh suas,

5 Cha ghiùlain se e féin, gu mi-chiatach, cha-n iarr e na nithe sin a bhuineas da féin, cha-n 'eil e so-bhrosnuchaidh *chum feirge*, cha smuainich e olc sam bith,

6 Cha dean e gairdeachas 's an eucoir, ach ni e gairdeachas 's an fhìrinn:

7 Fuilgidh e na h-uile nithe, creididh e na h-uile nithe, bith-

idh sùil aige ris na h-uile nithi, giùlainidh e na h-uile nithe.

8 Cha téid an gràdh air cùl a chaidh: ach ma's fàidheadaireachda *ta ann*, théid iad air cùl; ma's teangaidh, sguiridh iad; ma's eòlas, cuirear air cùl e.

9 Oir a ta eòlas againn ann an cuid, agus tha sinn ri fàidheadaireachd ann an cuid.

10 Ach an uair a thig an ni a ta iomlan, cuirear air cùl an ni sin nach 'eil ach ann an cuid.

11 'N uair a bha mi a'm' leanaban, labhair mi mar leanaban, thuig mi mar leanaban, reusonaich mi mar leanaban: ach air fàs domh a'm' dhuine, chuir mi na nithe leanabaidh air cùl.

12 Oir tha sinn a' faicinn 's an am so gu dorchata treghloin; ach an sin *chi sinn* aghaidh ri h-aghaidh: 's an àm so is aithne dhomh ann an cuid; ach an sin aithnichidh mi eadhon mar a ta aithne orm.

13 Agus a nis fanaidh creidimh, dòchas, gràdh, na tri *nithe* so; ach *is e* 'n gràdh a's mò dhiubh so.

CAIB. XIV.

LEANAIBH gràdh, agus biodh mòr-mhiann *thiodh-laca* spioradail oirbh, ach gu ma mò bhur togradh gu'n deanadh sibh fàidheadaireachd.

2 Oir an ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*, cha-n

aun ri daoineibh a labhras e, ach ri Dia: oir cha-n 'eil neach sam bith 'g a thuigsinn; ged tha e anns an Spiorad a' labhairt rùna-dìomhair.

3 Ach an ti a tha 'deanamh fàidheadaireachd, tha e a' labhairt ri daoineibh chum teagaisg, agus *chum* earail, agus *chum* comhfhurtachd.

4 An ti a ta 'labhairt 'an teangaidh *choimhich*, tha e 'g a theagasg féin: ach an ti a ni fàidheadaireachd, tha e 'teagasg na h-eaglais.

5 Bu mhaith leam gu labhradh sibh uile le teangaibh, ach b'fhearr leam sibh a dheanamh fàidheadaireachd, oir *is* mò an ti a ni fàidheadaireachd, no an ti a labhras le teangaibh, mur eadar-theangach e, chum gu faigheadh an eaglais fòghlum.

6 A nis, a bhràithre, ma thig mi do 'ur n-ionnsuidh a' labhairt le teangaibh, ciod an tairbhe a ni mi dhuibh, mur labhair mi ribh 'am foillseachadh, no 'an eòlas, no 'am fàidheadaireachd, no 'an teagasg?

7 Air an dòigh cheudna na nithe gun anam a ni fuaim, ma's pìob no clàrsach, mur dean iad eadar-dhealachadh 'n am fuaimibh, cionnus a thuigear an ni a sheinnear air a' phìob no air a' chlàrsaich?

8 Oir ma bheir a' ghall-tromp fuaim neo-chinnteach uaipe, cò a dh'ulluicheas e féin chum a' chatha?

9 Is amhuil sin sibhse, mur labhair sibh leis an teangaidh

briathra so-thuigsinn, cionnus a dh'aithnichear an ni a labhrar? oir is ann ris an athar a labhras sibh.

10 Tha, feudaiddh e bhi, an uiread do ghuthannaibh 's an t-saoghal, agus cha-n 'eil a h-aon diubh gun bhlagh.

11 Uime sin, mur tuig mi brìgh a' ghutha, bithidh mi do'n ti a labhras, borb; agus *bithidh* an ti a labhras, borb dhomhsa.

12 Mar sin mar an ceudna sibhse, do bhrìgh gu bheil déigh agaibh air *tiodhlacaibh* spioradail, iarraibh sibh féin a thoirt barrachd chum fòghluim na h-eaglais.

13 Uime sin, a ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*, guidheadh e gu'n deanadh e eadar-theangachadh.

14 Oir ma ni mise urnuigh ann an teangaidh *choimhich*, tha mo spiorad a' deanamh urnuigh, ach tha mo thuigse neo-tharbhach.

15 Ciod ma seadh? ni mi urnuigh leis an spiorad, agus ni mi urnuigh leis an tuigse mar an ceudna: seinnidh mi leis an Spiorad, agus seinnidh mi leis an tuigse mar an ceudna.

16 No 'n uair a bheannaicheas tu leis an spiorad, cionnus a their an ti a tha ann an àit an duine gun fhòghlum Amen ri d' bhreith-buidheachais, o nach aithne dha an ni a ta thu ag ràdh?

17 Oir gu deimhin a ta thusa toirt buidheachais gu

maith gidheadh, cha-n 'eil an neach eile air a theagasg.

18 Tha mi 'toirt buidheachais do m' Dhia, *gu* bheil mi a' labhairt le teangaibh tuilleadh na sibh uile:

19 Ach b'fhearr leam cùig focail a labhairt 's an eaglais le m' thuigse, chum gu teagaisginn daoine eile mar an ceudna, na deich mìle focal ann an teangaidh *choimhich*.

20 A bhràithre, na bithibhsa 'n 'ur leanabaibh 'an tuigse: gidheadh, ann am mì-run bithibh 'n ur leanabaibh, ach ann an tuigse bithibh 'n 'ur daoine foirfe.

21 Tha e sgriobhta's an lagh, Labhraidh mi ris a' phobull so ann an teangaibh eile, agus 'am bilibh eile: gidheadh an déigh sin uile cha-n éisd iad rium, tha an Tighearn ag ràdh.

22 Uime sin a ta teanganna *coimheach* 'n an comhara, cha-n ann do'n dream a ta creidsinn, ach dhoibh-san a ta mi-chreideach: ach a ta fàidheadair-eachd cha-n ann air an sonsan nach 'eil a' creidsinn, ach air an sonsan a tha 'creidsinn.

23 Uime sin ma chruinnicheas an eaglais uile 's an aon àit, agus ma labhras iad uile le teangaibh *coimheach*, agus gu'n tig dream a ta gun fhòghlum a steach, no daoine mi-chreideach, nach abair iad gu bheil sibh air a' chuthach?

24 Ach ma ni iad uile fàidheadaireachd, agus gu'n tig duine gun chreidimh a steach, no *neach* a ta gun fhòghlum,

cronuichear e leis na h-uile, agus bheirear breth air leis na h-uile :

25 Agus mar sin a ta *nithe* folaichte a chridhe air am foillseachadh ; agus mar sin, air dha tuiteam air 'aghaidh, ni e aoradh do Dhia, ag aithris gu bheil Dia gu fìrinneach ann-aibh-sa.

26 Ciod e sin ma ta, a' bhràithre ? 'n uair tha sibh a' teachd an ceann a chéile, tha salm, tha teagasg, tha teangadh, tha foillseachadh, tha eadar-theangachadh, aig gach aon agaibh. Deanar na h-uile nithe chum fòghluim.

27 Ma labhras aon neach ann an teangaidh *choimhich*, labhradh dithis, no air a' chuid a's mò triuir, agus sin an déigh a chéile ; agus deanadh a h-aon eadar-theangachadh.

28 Ach mur bi eadar-theangair ann, fanadh e 'n a thosd 's an eaglais ; no labhradh e ris féin, agus ri Dia.

29 Labhradh dithis no triuir do na fàidhibh, agus thugadh a' chuid eile breth.

30 Ach ma dh'fhoillsichear *ni* do neach eile a tha 'n a shuidhe, biodh an ceud *dhuine* 'n a thosd

31 Oir feudaidd sibh uile fàidheadaireachd a dheanamh gach aon an déigh a chéile, chum gu faigh na h-uile fòghlum, agus na h-uile comhfhurtachd.

32 Agus a ta spiorada nam fàidhean ùmhal do na fàidhibh.

33 Oir cha-n e Dia *ughdair* na mi-riaghailt, ach na sìthe, mar ann an eaglaisibh nan naomh uile.

34 Biodh bhur mnàì 'n an tosd'sna h-eaglaisibh ; oir cha-n 'eil e ceaduichte dhoibh labhairt ; ach *is còir dhoibh* bhi ùmhal, mar a ta an lagh mar an ceudna ag ràdh.

35 Agus ma's miann leo ni sam bith fhòghlum, feòraicheadh iad d'am fearaibh féin aig an tigh e ; oir is mi-chiatach domhnàibh labhairt'san eaglais.

36 An ann uaibhse thàinig focal Dé a mach ? no an ann do 'ur n-ionnsuidh-sa a mhàin a thàinig e ?

37 Ma shaoileas duine sam bith gur fàidh, no gur duine spioradail e féin, aidicheadh e na nithe a ta mise a' sgriobhadh do 'ur n-ionnsuidh, gur iad àitheantan an Tighearna.

38 Ach ma tha neach sam bith aineolach, biodh e aineolach.

39 Uime sin, a bhràithre, biodh ro-thogradh agaibh air fàidheadaireachd a dheanamh, agus na bacadh labhairt le teangaibh.

40 Deanar na h-uile nithe gu deadh-mhaiseach, agus a réir orduigh.

CAIB. XV

OS bàrr, a bhràithre, tha mi 'cur an céill duibh an soisgeul a shearmonaich mi dhuibh, ris an do ghabh sibhse mar an ceudna, agus anns am bheil sibh 'n 'ur seasamh :

2 Troimh mar an ceudna am bheil sibh air bhur tèarnadh, ma chumas sibh gu daingean an nì a shearmonaich mi dhuibh, mur do chreid sibhse gu dìomhain.

3 Oir thug mi dhuibh air tùs an nì a fhuair mi mar an ceudna, Gu'n d'fhuair Crìosd bàs air son ar peacanna a réir nan sgriobtuir:

4 Agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'éirich e a rìs air an treas là a réir nan sgriobtuir:

5 Agus gu facas e le Cephas, 'n a dhéigh sin leis an dà fhear dheug.

6 'N a dhéigh sin, chunnacas e le tuilleadh as cuig ceud bràthair air aon àm; d'am bheil a' chuid a's mò beò gus a nis, ach a ta cuid *dhiubh 'nan* codal.

7 'N a dhéigh sin, chunnacas e le Seumas; agus a rìs leis na h-abstolaibh uile.

8 'Nandéigh uile chunnacas leamsa e mar an ceudna, mar neach a rugadh ann an an-àm.

9 Oir is mi a's lugha do na h-abstolaibh, neach nach fu abstol a ghairm dhìom, do bhrìgh gu'n robh mi a' geurleanmhuinn eaglais Dé.

10 Ach tre ghràs Dé tha mi an nì a ta mi: agus cha robh a ghràs, a *bhuilicheadh* orm, gun bhrìgh; ach shaothraich mi nì's pailte na iad uile; gidheadh cha mhise, ach gràs Dé a bha maille rium.

11 Uime sin cò air bith iad

dhinn, mise no iadsan, is ann mar so a tha sinne a' searmonachadh, agus is ann mar so a chreid sibhse.

12 A nis ma shearmonaichear Crìosd gu'n d'éirich e o na marbhaibh, cionnus a ta cuid 'n ur measgsa ag ràdh, Nach 'eil aiseirigh nam marbh ann?

13 Ach mur 'eil aiseirigh nam marbh ann, nì mò a dh'éirich Crìosd.

14 Ach mur d'éirich Crìosd, gu deimhin *is* dìomhain ar searmoinne, agus *is* dìomhain bhur creidimh-sa mar an ceudna.

15 Seadh fhuaradh sinne 'n ar fianuisibh bréige air Dia; do bhrìgh gu'n d'rinn sinn fianuis a thaobh Dhé, gu'n do thog e suas Crìosd: neach nach do thog e suas, mur éirich na mairbh.

16 Oir mur éirich na mairbh, nì mò a dh'éirich Crìosd:

17 Agus mur d'éirich Crìosd, *tha* bhur creidimh-sa dìomhain; tha sibh fathast an bhur peacaibh.

18 Mar sin mar an ceudna tha an dream a choidil ann an Crìosd, caillte.

19 Ma's anns a' bheatha so a mhàin a tha dòchas againn ann an Crìosd, is sinn a's truaighe do na h-uile dhaoineibh.

20 Ach a nis tha Crìosd air éirigh o na marbhaibh, *agus* rinneadh an ceud thoradh dhiubh-san a choidil deth.

21 Oir mar is ann tre dhuine *thàinig* am bàs is ann tre

dhuine *thig* aiseirigh nam marbh mar an ceudna.

22 Oir mar ann an Adhamh, a ta na h-uile a' faghail a' bhàis, is amhuil sin mar an ceudna a nìthear na h-uile beò ann an Criosd.

23 Ach gach uile dhuine 'n a ordugh féin: Criosd an ceud thoradh, 'n a dhéigh sin iadsan a's le Criosd aig a theachd.

24 An sin *bithidh* a' chrìoch dheireannach, 'n uair a bheir e suas an rìoghachd do Dhia, eadhon an t-Athair; 'n uair a chuireas e as do gach uile uachdaranachd, agus gach uile ùghdarras, agus chumhachd.

25 Oir is éigin gu'n rìoghach e, gus an cuir e a naimhdean uile fo a chosaibh.

26 Sgriosar an nàmhaid deireannach, am bàs.

27 Oir chuir e na h-uile nithe fo a chosaibh. Ach an uair a ta e ag ràdh gu'n do chuir e na h-uile nithe fuidh, is ni follaiseach gu bheil esan a chuir na h-uile nithe fuidh, an leth muigh *dheth* so.

28 Agus an uair a chuirear na h-uile nithe fuidh, an sin bithidh am Mac féin fo 'n ti a chuir na h-uile nithe fuidhsan, chum gu'm bi Dia 'n a uile anns na h-uile.

29 No ciod a ni iadsan a bhaistear air son nam marbh, mur éirich na mairbh air aon dòigh? c'ar son ma seadh a bhaistear iad air son nam marbh?

30 Agus c'ar son a ta sinne an gabhadh gach uair?

31 Air bhur gàirdeachas-sa a tha agam ann an Iosa Criosd ar Tighearn, tha mi 'faghail a' bhàis gach là.

32 Ma chòmhraig mi mar dhuine ri fiadh-bheathaichibh ann an Ephesus, ciod i mo thairbhe, muréirich na mairbh? itheamaid agus òlamaid, oir am màireach gheibh sinn bàs.

33 Na meallar sibh: truailidh droch chomhludair deadh bheusa.

34 Dùisgibh chum fìreantachd, agus na deanaibh peacadh; oir cha-n 'eil eòlas Dé aig cuid: chum bhur nàire tha mi a' labhairt so.

35 Ach their neach éigin, Cionnus a dh'éireas na mairbh? agus ciod a' ghnè cuirp leis an tig iad?

36 Amadain, an ni sin a chuireas tu, cha bheothaichear e, mur bàsaich e *air tùs*;

37 Agus an ni a chuireas tu, cha-n e an corp a bhitheas a ta thu 'cur, ach gràinne lom, feudaidh e bi do chruithneachd, no do *sheòrsa* éigin eile:

38 Ach a ta Dia a' toirt cuirp dha mar bu toil leis, agus do gach uile shìol a chorp féin.

39 Cha-n aon fheadil gach uile fheadil: ach *a ta* feòil air leth aig daoineibh, agus feòil eile aig ainmhidhibh, *feòil* eile aig iasgaibh, agus *feòil* eile aig eunlaithibh.

40 Agus *a ta* cuirp nèamhaidh ann, agus cuirp thalmhaidh: gidheadh *a ta* glòir air

leth aig na *corpaibh* nèamhaidh, agus *glòir* eile aig na *corpaibh* talmhaidh.

41 Tha aon *ghlòir* aig a' ghréin, agus *glòir* eile aig a' ghealaich, agus *glòir* eile aig na reultaidh; oir a ta eadar-dhealachadh eadar reult agus reult thaobh *glòire*.

42 Agus is ann mar sin a *bhios* aiseirigh nam marbh. Cuirear ann an truailidheachd e; togar ann an neo-thruailidheachd e.

43 Cuirear e ann an eas-urram, togar ann an *glòire* e: cuirear ann an anmhuinneachd e, éiridh e ann an cumhachd:

44 Cuirear e 'n a chorp nàdurra, éiridh e 'n a chorp spioradail. Tha corp nàdurra ann, agus corp spioradail.

45 Agus mar so tha e sgrìobhta, Rinneadh an ceud dhuine Adhamh 'n a anam beò, an t-Adhamh deireannach 'n a Spiorad a bheothaicheas.

46 Gidheadh cha-n e an ni spioradail a *bha* ann air tùs, ach an ni nadurra; agus 'n a dhéidh sin an ni spioradail.

47 An ceud duine o'n talamh, talmhaidh: an dara duine, an Tighearn o nèamh.

48 Mar an *duine* talmhaidh, is amhuil sin iadsan a *tha* talmhaidh: agus mar a ta an *duine* nèamhaidh, is ann mar sin iadsan a *ta* nèamhaidh.

49 Agus mar a ghiùlain sinn ìomhaigh an *duine* thalmhaidh, giùlainidh sinn mar an ceudna ìomhaigh an *duine* nèamhaidh.

50 A nis so a ta mi ag ràdh, a bhràithre, nach feudar le feòil agus fuil rìoghachd Dhé a shealbhachadh; ni mò a shealbhacheas truailidheachd neo-thruailidheachd.

51 Feuch, tha mi a' labhairt ni dìomhair ribh; Cha choidil sinn uile, ach caochlaidhear sinn uile,

52 Ann an tiota, 'am priobadh na sùl, ri *guth na* trompaid deireannaich, (oir séididh an trompaid,) agus éiridh na mairbh neo-thruailidh, agus caochlaidhear sinne.

53 Oir is éigin do'n *chorp* thruailidh so neo-thruailidheachd a chur uime, agus do'n *chorp* bhàsmhor so neo-bhàsmhorachd a chur uime.

54 Agus an uair a chuireas an *corp* truailidh so neo-thruailidheachd uime, agus a chuireas an *corp* bàsmhor so neo-bhàsmorachd uime, an sin coimhlionar am focal a ta sgrìobhta, Shluigeadh suas am bàs le buaidh.

55 O bhàis, c'ait am bheil do ghath? O uaigh, c'ait am *bheil* do bhuaidh?

56 *Is* e am peacadh gath a' bhàis; agus *is* e neart a' pheacaidh an lagh:

57 Ach buidheachas do Dhia, a tha 'toirt dhuinne na buadha, tre ar Tighearna Iosa Crìosd.

58 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, bithibh-sa daingean, neo-ghluasadach, a' sìormheudachadh ann an obair an Tighearn, air dhuibh fios a

bhi agaibh nach 'eil bhur saothair dìomhain anns an Tighearn.

CAIB. XVI.

A NIS a thaobh an tionail air son nan naomh, mar a dh'orduich mi do eaglaisibh Ghalatia, mar sin deanaibh-sa mar an ceudna.

2 Air ceud là gach seachdain, cuireadh gach aon agaibh ni leis féin anns an ionmhas, a réir mar a shoirbhich leis, chum nach bi tionail r'an deanamh 'n uair a thig mise.

3 Agus an uair a thig mi, cò air bith iad a mholas sibh le 'ur litrichibh, cuiridh mi iadsan a ghiùlan bhur tabhartais gu Ierusalem.

4 Agus ma's iomchuidh mise a dhol mar an ceudna, théid iadsan a'm' chuideachd.

5 Agus thig mi do 'ur n-ionnsuidh-sa, 'n uair a théid mi troimh Mhacedonia: (oir tha mi dol troimh Mhacedonia:)

6 Agus feudaidh e bi gu'm fan mi, no eadhon gu'n caith mi an geamhradh maille ribh, chum gu'n toir sibh air m'aghaidh mi, ge b'e àit d'an téid mi.

7 Oir cha-n àill leam bhur faicinn a nis 's an dol seachad; ach tha dùil agam fantuinn rè tamuill maille ribh, ma leigeas an Tighearn dhomh.

8 Ach fanaidh mi ann an Ephesus gu Cuingeis.

9 Oir dh'fhosgladh dorus mòr agus éifeachdach dhomh-

sa, agus *tha* mòran eascairdean ann.

10 A nis ma thig Timoteus, feuchaibh gu'm bi e gun eagal maille ribh: oir tha e a' saothreachadh ann an obair an Tighearna, mar a ta mise.

11 Uime sin na deanadh neach sam bith tàir air: ach thugaibh air aghaidh e 'an sìth, chum gu'n tig e a m' ionnsuidh-sa: oir tha sùil agam ris maille ris na bràithribh.

12 Mu thimchioll *ar* bràthar Apollois, ghuidh mi gu dùrachdach air teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa maille ris na bràithribh: ach cha b'i a thoil air chor sam bith teachd 's an àm so; ach thig e 'n uair a gheibh e àm iomchuidh.

13 Deanaibh faire, seasaibh gu daingean 's a' chreidimh, bithibh fearail, bithibh làidir.

14 Biodh bhur n-uile nithe air an deanamh le gràdh.

15 Agus guidheam oirbh, a bhràithre, (*o's* aithne dhuibh teaghlach Stephanais, gur iad ceud thoradh Achaia, agus gu'n d'thug siad iad féin chum frithealaidh do na naomhaibh;)

16 Gu'm bi sibh ùmhal d'an leithidibh sin, agus do gach aon a ni obair agus saothair maille ruinne.

17 Tha mi subhach ri teachd Stephanais, agus Fhortunatuis, agus Achaicuis: oir rinn iad suas a ni sin a bha dh'uireasbhuidh do 'ur taobhsa.

18 Oir thug iad suaimhneas do m' spiorad-sa, agus do 'ur spiorad-as: uime sin biodh

meas agaibh air an leithidibh sin.

19 Tha eaglaisean na h-Asia a' cur fàilte oirbh. Tha Acuilais agus Priscila, maille ris an eaglais a tha 'n an tigh, a' cur mòr-fhàilte oirbh anns an Tighearn.

20 Tha na bràithrean uile a' cur fàilte oirbh. Cuiribh-sa fàilte air a chéile le poig naoinmh.

21 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin.

22 Ma tha neach sam bith nach gràdhach an Tighearn Iosa Crìosd, biodh e 'n a Ananias Maranata.

23 *Gu robh* gràs an Tighearna Iosa Crìosd maille ribh.

24 Mo ghràdh-sa maille ribh uile ann an Crìosd. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN CORINTIANACH.

CAIB. I.

POL, abstol Iosa Crìosd tre thoil Dé, agus Timoteus ar bràthair, chum eaglais Dé a ta ann an Corinthus, maille ris na h-uile naoinmh a ta ann an Achaia uile:

2 Gràs dhuibhse, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Crìosd.

3 Beannaichte *gu robh* Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Crìosd, Athair nan trèd-air, agus Dia na h-uile chomhfhurtachd;

4 A tha 'toirt comhfhurtachd dhuinne 'n ar n-uile àmhghar, chum sinne 'bhi comasach air comhfhurtachd a thoirt dhoibh-san a ta ann an àmhghar sam bith, tre a' chomhfhurtachd leis am bheil sinn féin a' faotainn comhfhurtachd o Dhia.

5 Oir mar a ta fulangais Chrìosd pailt annainne, is amhuil sin a ta ar comhfhurt-

achd-ne mar an ceudna pailte tre Chrìosd.

6 Agus ma tha sinn fuaidh àmhghar, *is ann* air son bhrìgh comhfhurtachd agus bhrìgh slainte-sa, a tha air a h-oibreachadh le sibh a dh'fhuilang nam fulangas ceudna, a tha sinne a' fulang: no ma's comhfhurtachd dhuinn, *is ann* chum bhrìgh comhfhurtachd agus bhrìgh slainte-sa.

7 Agus a ta ar dòchas daingean do 'ur taobhsa, do bhrìgh gu bheil fios againn, mar a ta sibh 'n ur luchd-comhpairt do na fulangasaibh, gu'm *bi sibh* mar an ceudna do'n chomhfhurtachd.

8 Oir cha b'àill leinn, a bhràithre, sibhse bli ainfbiosrach mu thimchioll ar n-àmhghair a thachair dhuinne 's an Asia, gu'n do bhrùthadh sinn gu ro mhòr thar ar neart, ionnus gu robh sinn fuaidh amharus eadhon mu'r beatha:

9 Ach bha againn binn ar bàis annainn féin, chum nach biodh againn dòigh annainn féin, ach ann an Dia a dhùisgeas na mairbh:

10 Neach a shaor sinne o bhàs co mòr, agus a ta 'g ar saoradh; anns am bheil ar dòchas gu'n saor e *sinn* fathast:

11 Air dhuibhse bhi a' co-oibreachadh le chéile ann an urnuigh air ar son-ne, chum gu tugar buidheachas le mòran air ar son-ne, á leth an tiodhlaic a thugadh dhuinne, tre mhòran.

12 Oir is e so ar gairdeachas-ne, fianuis ar coguis, gur ann 'an aon-fhillteachd agus 'an tréibhdhreas diadhaidh, agus cha-n ann 'an gliocas feòlmhor, ach ann an gràs Dé, a chaith sinn ar beatha 's an t-saoghal, agus gu h-àraidh do 'ur taobhsa.

13 Oir cha-n 'eil sinn a' sgrìobhadh nithe sam bith eile do 'ur n-ionnsuidh-sa, ach nan nithe a ta sibh a' leughadh, no a ta sibh ag aideachadh, agus a ta dùil agam a dh'aidicheas sibh gus a' chrìoch;

14 Amhuil mar a dh'aidich sibh 'an càil, gur sinne bhuir gairdeachas, mar *is* sibhse mar an ceudna ar *gairdeachas-ne* ann an là an Tighearn Iosa.

15 Agus anns a' mhuinghin so b'àill leamsa teachd do 'ur n-ionnsuidh air tùs, ionnus gu faigheadh sibhse ath-ghràs.

16 Agus gabhail uaibhse gu Macedonia, agus teachd o

Mhacedonia a rìs do 'ur n-ionnsuidh-sa, agus a bhi air mo thoirt air m'aghaidh leibhse 's an t-slighe gu Iudea.

17 Uime sin an uair a chuir mi so romham, an do ghnàthaich mi eutruimeachd? no an ann a réir na feòla a ta mi 'cur romham na nithe a ta mi a' cur romham, ionnus gu biodh agam seadh, seadh, agus cha-n eadh, cha-n eadh?

18 Ach *mar a ta* Dia firinneach, cha b'e ar còmhraidh ribhse seadh, agus cha-n eadh?

19 Oir Mac Dhé Iosa Criosd, a shearmonaicheadh 'n ur measg-sa leinne, *eadhon* leamsa, agus *le* Siluanus, agus *le* Timoteus, cha robh e 'n a sheadh agus 'n a cha-n eadh, ach annsan bha seadh.

20 Oir geallanna Dhé uile annsan *is* seadh iad, agus annsan *is* Amen iad, chum glòire Dhé do ar taobh-ne.

21 A nis an ti a dhaingnicheas sinne maille ribhse ann an Criosd, agus a dh'ung sinn, *is e* Dia:

22 Neach mar an ceudna a chuir seula oirne, agus a thug dhuinn geall daingnich an Spioraid ann ar cridheachaidh.

23 Ach a ta mi a' gairm Dhé mar fhianuis air m'an-am, gur ann chum sibhse a chaomhnadh nach d'thainig mi fathast gu Corintus.

24 Cha-n e gu bheil againne tighearnas air bhuir creidimh-sa, ach is luchd-cuideachaidh sinn do 'ur n-

aoibhneas: oir is ann tre chreidimh a sheasas sibh.

CAIB. II.

ACH chuir mi so romham annam féin, gun teachd a ris fo dhoilgheas do 'ur n-ionnsuidh.

2 Oir ma ni mise doilich sibhse, cò e ma ta 'ni subhach mise, ach an ti air an do chuireadh doilgheas leam?

3 Agus sgrìobh mi an ni so féin do 'ur n-ionnsuidh, chum air dhomh teachd, nach cuirt-eadh doilgheas orm leis a' mhuinntir sin o'm bu chòir dhomh aoibhneas fhaotainn, air dhomh bhi muinghinneach asaibh uile, gur e m'aoibhneas bhur *n-aoibhneas* uile.

4 Oir á trioblaid mhòir agus cràdh cridhe, sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh le iomadh deur; cha-n ann chum gu'm biodh doilgheas oirbh, ach chum gu'm biodh fios agaibh air a' ghràdh a ta agam gu ro-phailte dhuibh.

5 Ach ma thug neach sam bith aobhar doilgheis cha do chuir e doilgheas ormsa, ach 'an càil: chum nach cuirinn ro-uallach oirbh uile.

6 *Is* leoir d'a leithid sin do dhuine am peanas so, a *leagadh* air le mòran.

7 Ionns air an làimh eile, gur mò *is còir* dhuibh maith-eanas agus comhfhurtachd a thoirt *da*, air eagal gu'm biodh a leithid so do dhuine air a shlugadh suas le anabarra doilgheis.

8 Uime sin guidheam oirbh, gu'n daingnicheadh sibh *bhur* gràdh dha.

9 Oir is ann chum na crìche so a sgrìobh mi *do 'ur n-ionnsuidh*, chum gu'm biodh fios bhur dearbhaidh agam, am bheil sibh ùmhal anns na h-uile nithibh.

10 Ge b'e neach d'an toir sibh maitheanas ann an ni sam bith, bheir mise mar an ceudna: oir ma thug mise maith-eanas ann an ni sam bith, ge b'e d'an d'thug mi am maith-eanas, is ann air bhur sonsa *a thug mi e*, 'am fianuis Chrìosd;

11 Air eagal gu faigheadh Satan an cothrom oirnn le 'chuilbheartachd: oir cha-n 'eil sinn aineolach air 'inn-leachdaibh.

12 Os bàrr, 'n uair a thàinig mi gu Troas chum soisgeul Chrìosd *a shearmonachadh*, agus a dh'fhosglaidh dorus dhomh leis an Tighearn.

13 Cha robh fois agam ann mo spiorad, do bhrìgh nach d'fhuair mi Titus mo bhràth-air: ach air gabhail mo chead diubh, dh'imich mi o sin dc Mhacedonia.

14 A nis buidheachas do Dhia, a ta ghnàth a' toirt oirne buadhachadh ann an Crìosd, agus a ta 'foillseachadh *deadh* fhàile 'eòlais féin leinne anns gach àit.

15 Oir tha sinne do Dhia 'n ar fàile cùbhraidh Chrìosd, anns an dream a thèarnar, agus anns an dream a sgriosar:

16 Do'n aon dream *tha sinn*

'n ar boltrach bàis chum bàis; agus do'n dream eile, 'n ar boltrach beatha chum beatha: agus cò *a ta* foghainteach chum nan nithe so?

17 Oir cha-n 'eil sinne mar mhòran, a thruailleas focal Dé: ach mar o thréibhdhir-eas, ach mar o Dhia, tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd.

CAIB. III.

AN tòisich sinn a rìs air sinn féin a mholadh? no am bheil feum againn, mar aig dream àraidh, air litrichibh molaidh do 'ur n-ionnsuidh-sa, no air *litrichibh* molaidh uaibh?

2 Is sibhse ar litir-ne a ta sgriobhta 'n ar cridheachaibh, air a h-aithneachadh agus air a leughadh leis na h-uile dhaoinibh:

3 *Air dha bhi* follaiseach gur sibh litir Chriosd, a fhrith-ealadh leinne, a tha air a sgriobhadh cha-n ann le dubh, ach le Spiorad an Dé bheò: cha-n ann air clàraibh cloiche, ach air clàraibh feòlmhor a' cridhe.

4 Agus tha a leithid so do dhòchas againne tre Chriosd a thaobh Dhé:

5 Cha-n e gu bheil sinn foghainteach uainn féin chum ni sam bith a smuaineachadh mar uainn féin: ach is ann o Dhia *a ta* ar foghainteachd;

6 A rinn sinne mar an ceudna 'n ar ministearibh foghainteach an tiomnaidh nuaidh;

cha-n ann do'n litir, ach do'n Spiorad: oir marbhaidh an litir, ach bheir an Spiorad beatha.

7 Ach ma bha ministreil-eachd a' bhàis, ann an sgriobhadh air a ghearradh air clach-aibh, glòrmhor, ionnus nach b'urrainn clann Israeil amhairc gu geur air gnùis Mhaois, air son glòire a ghnùise, a chuireadh air cùl;

8 Cionnus nach mò na sin a bhios ministreileachd an Spioraid glòrmhor?

9 Oir ma *bha* ministreil-eachd an dèidh glòrmhor, is ro mhò na sin a bheir ministreileachd na fireantachd barrachd ann an glòir.

10 Oir eadhon an ni a rinn-eadh glòrmhor, cha robh glòir sam bith aige 's a' chàs so, thaobh na glòire a tha 'toirt barrachd.

11 Oir ma *bha* an ni a chuireadh air cùl glòrmhor, is ro mhò na sin *a ta* an ni a bhuan-aicheas glòrmhor.

12 Uime sin do bhrìgh gu bheil againn a shamhuil so do dhòchas, tha sinn a' cleachdadh mòr-dhànachd cainnte.

13 Agus cha-n 'eil sinn mar Mhaois, *a* chuir folach air 'aghaidh, chum nach amhairceadh clann Israeil gu geur gu crìch an ni a chuireadh air cùl.

14 Ach dhalladh an inn-tinn: oir gus an là'n diugh ann an leughadh an t-seann-tiomnaidh, tha'm folach ceudna a' fantuinn gun atharrach-

adh, ni a chuireadh air cùl ann an Criosd.

15 Ach eadhon gus an là'n diugh 'n uair a leughar Maois, tha am folach air an cridhe.

16 Gidheadh 'n uair a phill-eas e chum an Tighearna, togar am folach dheth.

17 A nis is e an Tighearn an Spiorad sin: agus far am *bheil* Spiorad an Tighearna, tha saorsa an sin.

18 Ach air bli dhuinne uile le aghaidh gun fholach, ag amharc mar ann an sgàthan air glòir an Tighearna, tha sinn air ar n-atharrachadh chum na h-ìomhaigh ceudna, o ghlòir gu glòir, mar le Spiorad an Tighearna.

CAIB. IV.

UIME sin, air do'n mhinis-treileachd so bhi againn, a réir mar a fhuair sinn tròc-air, cha-n 'eil sinn a' fannachadh:

2 Ach chuir sinn cùl ri nithibh folaichte na nàire, gun sinn bhi a' siubhal ann an ceilg, no a' truailleadh focail Dé, ach le foillseachadh na firinn, 'g ar moladh féin do choguis nan uile dhaoine ann an sealladh Dhé.

3 Ach ma tha ar soisgeul-ne folaichte, is ann dhoibhsan a ta caillte tha e folaichte:

4 Anns an do dhall dia an t-saoghail so inntinn na dream nach 'eil 'n an creidich, air eagal gu'n dealraicheadh orra solus soisgeil ghlòrmhoir Chriosd, neach a's e ìomhaigh Dhé.

5 Oir cha-n 'eil sinne 'g ar searmonachadh féin, ach Iosa Criosd an Tighearn; agus sinn féin 'n ar seirbhisich dhuibhse air son Iosa.

6 Oir *is e* Dia a thubhairt ris an t-solus soillseachadh á dorchadas, a dhealraich ann ar cridheachaibh-ne, a *thoirt* soluis eòlais glòire Dhe, ann an gnùis Iosa Criosd.

7 Ach a ta an t-ionmhas so againn ann an soithichibh creadha, chum gu'm bi òir-dheirceas a' chumhachd o Dhia, agus cha-n ann uainne.

8 *Tha sinn* fo thrioblaid air gach taobh, gidheadh cha-n 'eil sinn ann an teanntachd; *tha sinn* ann an ioma-chomhairle, gidheadh gun sinn ann an eudòchas;

9 Air ar geur-leanmhuinn, gidheadh gun *sinn* air ar tréig-sinn; air ar tilgeadh sìos, gidheadh gun *sinn* air ar sgrios;

10 A' giùlan a ghnàth bàs-achaidh an Tighearna Iosa mu'n cuairt, anns a' chorp, chum gu biodh beatha Iosa mar an ceudna air a deanamh follaiseach ann ar corp-ne.

11 Oir tha sinne a ta beò, a ghnàth air ar toirt chum bàis air son Iosa, chum gu biodh mar an ceudna beatha Iosa air a deanamh follaiseach 'n ar feòil bhàsmhoir-ne.

12 Uime sin tha bàs ag oibreachadh annainne, ach beatha annaibh-sa.

13 Air dhuinn an spiorad creidimh sin féin a bhi againn,

a réir mar a ta e sgrìobhta, Chreid mi, agus uime sin labhair mi : tha sinne a' creidsinn mar an ceudna, agus uime sin tha sinn a' labhairt ;

14 Air dhuinn fios a bhi againn, an ti a thog suas an Tighearn Iosa, gu'n tog e sinne suas mar an ceudna tre Iosa, agus gu'n cuir e 'n a làthair *sinn* maille ribhse.

15 Oir tha na h-uile *nithe* air bhur sonsa, chum gu biodh an gràs a tha saoibhir, tre bhuidheachas mhòran, ro phailte chum glòire Dhé.

16 Uime sin cha-n'eil sinn a' fannachadh, ach ged thruaill-e ar duine o'n leth muigh, gidheadh tha an duine o'n leth stigh air ath-nuadhachadh o là gu là.

17 Oir a ta ar n-àmhghar eutrom, nach 'eil ach ré seal-ain, ag oibreachadh dhuinne trom-chudthrom glòire *a ta* ni's ro anabharraich *agus* sìor-mhaireannach ;

18 Air dhuinn bhi ag amh-arc cha-n ann air na nithibh a tha r'am faicinn, ach air na nithibh nach 'eil r'am faicinn : oir tha na nithe a chithear, aimsireil ; ach tha na nithe nach faicear, sìorruidh.

CAIB. V.

OIR a ta fios againn, nan sgaoilteadh o chéile ar tigh talmhaidh a' phàilliuin *so*, gu bheil againn aitreabh o Dhia, tigh nach do thogadh le làmhaibh, sìorruidh anns na nèamhaibh.

2 Oir a ta sinn ri osnaich an so, a' miannachadh bhi air ar n-eudachadh le ar tigh o nèamh :

3 O air dhuinn bhi air ar n-eudachadh, nach faighear lomnochd sinn.

4 Oir tha sinne a tha anns a' phàilliuin *so* ri osnaich, air dhuinn bhi fuidh uallaich : cha-n e air son gu'm bu mhiann leiu bhi air ar rùsgadh, ach air ar n-eudachadh, chum gu bi bàsmhorachd air a slugadh suas le beatha.

5 A nis an ti a dh'oibrich sinne chum so féin, *is* e Dia e, a thug dhuinne mar an ceudna geall-daingnich an Spioraid.

6 Uime sin *tha sinn* a ghnàth deadh-mhisneachail, air dhuinn fios a bhi againn am feadh a ta sinn aig an tigh 's a' choluinn, gu bheil sinn air choigrich o'n Tighearn :

7 (Oir a ta sinn a' gluasad a réir creidimh, agus cha-n ann a réir seallaidh.)

8 Tha deadh mhisneach againn, agus bu ròghnuiche leinn gu mòr bhi air choigrich as a' choluinn, agus a bhi làthair maille ris an Tighearn.

9 Uime sin a ta sinn a' dean-amh ar dichill, chum cò aca bhios sinn a làthair no air choigrich, gu'm bi sinn tait-neach dhàsan.

10 Oir is éigin duinn uile bhi air ar nochdadh an làthair caithir-breitheanais Chrìosd ; chum gu faigh gach neach na nithe *a rinn e* 's a' choluinn, a

réir an nì a rinn e, ma's maith no olc e.

11 Uime sin air dhuinn fios a bhi againn air uamhas an Tighearna, tha sinn a' cur impidh air daoineibh; ach a ta sinn follaiseach do Dhia, agus tha dòchas agam mar an ceudna gu bheil sinn air ar deanamh follaiseach ann bhur coguisibh-sa.

12 Oir cha-n 'eil sinn 'g ar moladh féin a rìs dhuibhse, ach a ta sinn a' toirt fàth uail dhuibh do ar taobh, chum gu bi *freagradh* agaibh dhoibhsan a tha 'deanamh uail ann an gnùis, agus cha-n ann 'an cridhe.

13 Oir ma tha sinn a dh'easbhuidh céille, *is ann* do Dhia: agus ma tha ar ciall againn, *is ann* duibh-sa.

14 Oir a ta gràdh Chrìosd 'garco-éigneachadh, air dhuinn breithneachadh mar so, ma fhuair a h-aon bàs air son nan uile, gu'n robh na h-uile marbh:

15 Agus gu'n d'fhuair e bàs air son nan uile, chum iadsan a ta beò, nach biodh iad á so suas beò dhoibh féin, ach dhasan a dh'fhuiling am bàs air an son, agus a dh'éirich a rìs.

16 Uime sin, cha-n aithne dhuinne á so suas aon duine a réir na feòla: seadh, ged b' aithne dhuinn Chrìosd a réir na feòla, gidheadh a nis cha-n aithne dhuinn *e* nì's mò.

17 Uime sin ma *tha* neach sam bith ann an Chrìosd, *is*

creutair nuadh *e*: chaidh na seann nithe seach, feuch, rinn-eadh na h-uile nithe nuadh.

18 Agus is ann o Dhia *a ta* na h-uile nithe, neach a rinn-sinne réidh ris féin tre Iosa Chrìosd, agus a thug dhuinn ministreileachd na réite;

19 Eadhon, gu robh Dia ann an Chrìosd, a' deanamh an t-saoghail réidh ris féin, gun bhi a' meas an cionta dhoibh; agus dh'earb e ruinne focal na réite.

20 Uime sin is teachdairean sinn air son Chrìosd, mar gu cuireadh Dia impidh leinne: tha sinne a' guidhe *oirbh* as uchd Chrìosd, bithibh réidh ri Dia.

21 Oir rinn e esan do nach b'aithne peacadh, 'n a ìobairt-pheacaidh air ar son-ne; chum gu bitheamaid air ar deanamh 'n ar fireantachd Dhé annsan.

CAIB. VI.

UIME sin tha sinn mar chomh-oibrichean *leis-san*, a' guidhe *oirbh*, gun sibh a ghabhail gràis Dé an dìomlianas:

2 (Oir a ta e ag ràdh, Ann an àm taitneach dh'éisd mi riut, agus ann an là slàinte rinn mi còmhnaidh leat: feuch, a nis an t-àm taitneach; feuch, a nis là na slàinte.)

3 Gun bhi 'toirt aobhair oilbheim air bith ann an aon nì, chum nach faigheadh a' mhinistireileachd mi-chliu:

4 Ach anns gach nì 'g ar dearbhadh féin mar mhinis-

teiribh Dhé, ann am mòr-
fhoighidin, ann an àmhghar-
aibh, ann an uireasbhuidh,
ann an teanntachdaibh,

5 Ann am buillibh, ann am
prìosanaibh, ann an luasgadh o
àit gu h-àit, ann an saothair,
ann am faire, ann an trasgaibh,

6 Ann am fìor-ghloine,
ann an eòlas, ann am fad-fhul-
angas, ann an caoimhneas,
anns an spiorad naomh, ann
an gràdh gun cheilg,

7 Ann am focal na firinn,
ann an cumhachd Dhé, le airm
na fìreantachd air an làimh
dheis agus chlì,

8 Tre urram agus eas-urram,
tre mbi-chliu agus dheadh-
chliu: mar mhealltairibh, gìdh-
eadh firinneach;

9 Mar dhream nach aith-
nichear, gidheadh air am bheil
deadh aithne; mar dhream a
ta 'faghail a' bhàis, gidheadh
feuch, tha sinn beò; mar
dhream a smachdaichear, agus
gun am marbhadh;

10 Mar dhream a ta bròn-
ach, gidheadh a ghnàth a'
deanamh gairdeachais; mar
dhaoine bochda, gidheadh a ta
'deanamh mòrain saoi bhir; mar
dhaoine aig nach 'eil ni sam
bith, gidheadh a' sealbhachadh
nan uile nithe.

11 Tha ar beul-ne fosgailte
dhuibhse, O a Chorintianacha,
tha ar cridhe air a dheanamh
farsuinn.

12 Cha-n 'eil sibh ann an
cumhannachd annainne, ach
tha sibh ann an cumhannachd
ann bhur n-innibh féin.

13 A nis mar ath-dhiòladh
's an ni sin féin, (tha mi a' labh-
airt mar ri *m'* chloinn,) bith-
ibh-sa farsuinn mar an ceudna.

14 Na cuing-cheanglar gu
neo-chothromach sibh maille
ri mi-chreidich: oir ciod e
caidreabh na fireantachd ri
neo-fhìreantachd? agus ciod
e comunn an t-soluis ris an
dorchadas?

15 Agus ciod an réite a ta
aig Criosd ri Belial? no ciod i
cuid a' chreidich, maille ri
ana-creideach?

16 Agus ciod a' cho-réite
a ta aig teampull Dé ri h-ìodh-
olaibh? oir is sibhse teampull
an Dé bheò; a réir mar a thu-
bhairt Dia, Gabhaidh mise
còmhnuidh anna, agus gluais-
idh mi 'n am measg; agus bith-
idh mise a'm' Dhia acasan,
agus bithidh iadsan 'n ansluagh
agam-sa.

17 Uime sin thigibh a mach
as am meadhon, agus dealaich-
ibh *riu*, tha an Tighearn ag
ràdh, agus na beanaibh ris an
ni neòghlan; agus gabhaidh
mise a m' ionnsuidh sibh,

18 Agus bithidh mi a'm'
Athair dhuibh, agus bithidh
sibhse 'n ur mic agus 'n ur nigh-
eanaibh dhomhsa, tha an Tigh-
earn uile-chumhachdach ag
ràdh.

CAIB. VII.

UIME sin, a mhuinntir mo
ghràidh, air dhuinn na
geallanna so bhi againn, glan-
amaid sinn féin o gach uile
shalachar feòla agus spioraid,

a' coimhlionadh naomhachd ann an eagail Dé.

2 Gabhaibh ruinne: cha d'rinn sinn eucoir air aon duine, cha do thruaill sinn aon duine, cha do mheall sinn aon duine.

3 Cha-n ann chum bhur dìtidh a ta mi a' labhairt so: oir thubhairt mi roimh, gu bheil sibh ann ar cridheachaibh-ne chum bàsachadh maille *ribh*, agus a bhi beò maille *ribh*.

4 *Is* mòr mo dhànachd cainnte do 'ur taobhsa, *is* mòr m' uaill as bhur leth: lionadh le comhfhurtachd mi, tha mi thar tomhas aoibhneach ann ar n-uile àmhghar-ne.

5 Oir an uair a thàinig sinn gu Macedonia, cha d'fhuair ar feòil fois sam bith ach bha sinn fuaidh àmhghar air gach taobh; an leth am muigh *bha* còmhraig, an leth a stigh *bha* eagail:

6 Ach Dia a bheir comhfhurtachd dhoibh-san a tha air an leagadh sìos, thug e comhfhurtachd dhuinne le teachd Thituis:

7 Agus cha-n e le a theachd-san a mhàin, ach mar an ceudna leis a' chomhfhurtachd a fhuair esan uaibhse, 'n uair a chuir e an céill duinn bhur dian-thogradh, bhur caoidh, bhur teas-ghràdh dhomhsa; air chor as gur mòid a rinn mi gairdeachas.

8 Oir ge do chuir mi doilgheas oirbh leis an litir, cha-n 'eil aithreachas orm, ged bha aithreachas orm: oir tha mi

'faicinn gu'n do chuir an litir sin doilgheas oirbh, ged nach *d'rinn i so* ach rè tamuill.

9 A nis tha gairdeachas orm, cha-n ann air son sibh a bhi doilich, ach gu robh sibh doilich chum aithreachais: oir bha doilgheas oirbh air mhodh diadhaidh, chum nach tigeadh call oirbh ann an aon ni do ar taobh-ne.

10 Oir oibrichidh am bròn diadhaidh aithreachas chum slàinte do nach gabhar aithreachas: ach oibrichidh doilgheas an t-saoghail bàs.

11 Oir feuch, an ni so féin doilgheas diadhaidh bhi oirbh, ciod e meud an dùrachd a dh'oibrich e annaibh, seadh, *ciod* an glanadh oirbh féin, seadh, *ciod* an ro-dhiom, seadh, *ciod* an t-eagal, seadh, *ciod* an dianthogradh, seadh, *ciod* an t-eud, seadh, *ciod* an togradh dioghaltais? anns gach ni dhearbhadh sibh sibh féin bhi glan 'sa' chùis so.

12 Uime sin ge do sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, cha b'ann air a shonsan a rinn an eucoir, no air a shonsan air an d'rinneadh an eucoir, ach a chum gu foillsichteadh dhuibh ar cùram-ne mu'r timchiollsa am fianuis Dé.

13 Uime sin fhuair sinn comhfhurtachd air son bhur comhfhurtachd-sa: seadh, bu ro mhò a rinn sinn gairdeachas, air son gairdeachais Thituis, do blàigh gu'n d'fhuair a spiorad suaimehneas uaibhse uile.

14 Oir ma rinn mi bòsd sam bith ris-san asaibhse, cha-n 'eil nàire orm; ach mar a labhair sinn na h-uile nithe 'am fìrinn ribhse, is amhuil sin a fhuair-adh fìrinneach ar bòsd asaibhse ri Titus.

15 Agus a ta dùrachd a chridhe-san ni's pailte do 'ur taobhsa, air dha bhi a' cuimhneachadh bhur n-ùmhlaichd uile, mar a ghabh sibh ris le h-eagal agus ball-chrith.

16 Uime sin tha gairdeachas orm gu bheil dànachd agam asaibh anns gach ni.

CAIB. VIII.

ANIS, a bhràithre, tha sinn a' toirt fios duibh air gràs Dé, a thugadh do eaglaisibh Mhacedonia:

2 Eadhon gu'n robh, ann am mòr-dhearbhadh àmhghair, pailteas an aoibhneis, agus doimhne am bochdainn, ro phailte chum saoibhris am fialuidheachd.

3 Oir (tha mi 'toirt fianuis,) *gu robh* iad uatha féin toileach a réir an comais, seadh, thar an comas:

4 A' guidhe oirne gu dùrachdach, gu'n gabhamaid an tiodhlac, agus comh-roinn an fhrithealaidh do na naomhaibh.

5 Agus cha-n ann mar a shaoil sinne, ach thug siad iad féin air tùs do'n Tighearn, agus 'n a *dheigh sin* dhuinne a réir toil Dé:

6 Air chor as gu'n do chuir sinn impidh air Titus, a réir

mar a thòisich e roimh, mar sin gu'n crìochnaichheadh e annaibh-sa an gràs sin féin mar an ceudna.

7 Uime sin mar a ta sibh pailte anns gach uile ni, ann an creidimh, ann an ùr-labhradh, agus ann an eòlas, agus ann an uile dhìchioll, agus ann bhur gràdh dhuinne, bithibh pailte anns a' ghràs so mar an ceudna.

8 Cha-n 'eil mi a' labhairt so mar àithne, ach a thaobh dùrachd dhaoine eile, agus a dhearbhadh tréibhdhreas bhur gràidh-sa.

9 Oir is aithne dhuibh gràs ar Tighearna Iosa Crìosd, ged bha e saoibhir, gidheadh gu'n d'rinneadh bochd e air bhur sonsa, chum gu biodh sibhse saoibhir tre a bhochdainn-san.

10 Agus anns *an ni* so tha mi 'toirt *mo* chomhairle: oir a ta so tarbhach dhuibhse, a thòisich roimh, cha-n e mhàin air deanamh, ach air a bhi togarrach a cheann bliadhna.

11 A nis air an aobhar sin coimhlionaibh an gnìomh; ionnus mar a *bha sibh* ullamh chum na toile, mar sin gu'm *bi sibh* ullamh chum coimhlionaidh as na bheil agaibh.

12 Oir ma bhios air tùs inn-tinn thoileach ann, gabhar ris a réir mar a ta aig neach, agus cha-n ann a réir nan nithe nach 'eil aige.

13 Cha-n ann chum gu'm biodh socair aig daoine eile, agus àmhghar agaibh-sa.

14 Ach a thaobh co-cheart-

ais, chum 's an àm so nis *gu'm* bi bhur pailteas-sa 'n a *choimhleasachadh* air an uireasbhuidh-san, agus mar an ceudna chum *gu'm* bi am pailteas-san 'n a *choimhleasachadh* air bhur n-uireasbhuidh-sa, air chor as *gu'm* bi co-cheartas *eadaraibh*;

15 A réir mar a ta e sgrìobhta, An ti a *thionail* mòran, cha robh anabarr aige; agus an ti a *thionail* beagan, cha robh easbhuidh air.

16 Ach buidheachas do Dhia, a chuir an cùram dùrachdach sin féin do 'ur taobh-sa ann an cridhe Thituis.

17 Oir gu deimhin ghabh e ris an impidh; ach air dha bhi ni bu togarraiche, chaidh e d'a thoil féin do 'ur n-ionnsuidh.

18 Agus chuir sinne maille ris am bràthair, aig am bheil a chliu 's an t-soisgeul, féadh nan eaglaisean uile:

19 (Agus cha-n e so a mhàin, ach thaghadh e leis na h-eaglaisibh mar an ceudna mar chompanach turuis dhuinne, leis an tiodhlac so a fhrith-ealadh leinne chum glòire an Tighearna sin féin, agus *chum foillseachaidh* bhur n-inntinn ullamh-sa.)

20 A' seachnadh so, nach tugadh neach air bith mi-chliu dhuinne thaobh a' phailteis so a fhrith-ealadh leinne:

21 Air dhuinn bhi solarachadh nithe ciatach, cha-n e mhàin am fianuis an Tighearna, ach mar an ceudna am fianuis dhaoine.

22 Agus chuir sinn maille riu ar bràthair, a dhearbhsinn gu minic dùrachdach 'am mòran do nithibh, ach a nis ni's ro dhùrachdaiche, a thaobh an ro-earbsa ta *aige* asaibh-sa.

23 Ma *dh'fhiosraichear* ni sam bith mu Thitus, *is e* mo chompanach-sa e, agus mo chomh-oibriche do 'ur taobh-sa: no *mu thimchioll* nam bráithre, *is iad* teachdairean nan eaglaisean, agus glòir Chrìosd.

24 Uime sin nochdaibh dhoibh-san, agus 'am fianuis nan eaglaisean, dearbhadh bhur gràidh-sa, agus ar n-uaille do 'ur taobh.

CAIB. IX.

OIR a thaobh frithealaidh do na naombaibh, is neofheumail dhomhsa sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh.

2 Oir is aithne dhomh togarrachd bhur n-inntinn, as leth am bheil mi 'deanamh uail asaibh-sa ris na Macedonaich, *ag ràdh*, Gu robh Achaia ullamh o cheann bliadhna; agus bhrosnuich bhur n-eudsa romhòran.

3 Gidheadh chuir mi na bráithre do 'ur n-ionnsuidh, air eagal *gu'm* biodh ar n-uaille asaibh dìomhain 's a' chùis so; chum, mar a thubhairt mi, *gu'm* biodh sibh ullamh:

4 Air eagal ma thig na Macedonaich maille rium, agus *gu'm* faigh iad sibhse neo-ullamh, *gu'm* bi nàire oirne,

(gun a ràdh oirbhse,) á dān-
adas na h-uair so.

5 Uime sin bhreithnich mi
gu'm b'fheumail impidh 'chur
air na bràithribh, iad a dhol
air tūs do 'ur n-ionnsuidh-sa,
agus bhur tabhartas, air an do
labhradh ribh roimh, a dhean-
amh deas, chum gu'm biodh
sin ullamh, mar thiodhlac, a-
gus cha-n ann mar ni a dh'ain-
deoin.

6 Ach so *a ta mi ag ràdh*,
An ti a chuireas gu gann,
buainidh e gu gann mar an
ceudna; agus an ti a chuireas
gu pailte, buainidh e gu pailte
mar an ceudna.

7 *Thugadh* gach duine
seachad a réir rùin a chridhe;
na b'ann 'an doilgheas, no le
h-éigin: oir is toigh le Dia an
neach a bheir seachad gu suil-
bhir.

8 Agus is comasach Dia air
gach gràs a dheanamh ro
phailte dhuibhse, chum air
dhuibh anns gach uile ni làn
leoir a bhi agaibh a ghnàth,
gu'm biodh sibh pailte chum
gach deadh oibre.

9 A réir mar a ta e sgrìobh-
ta, Sgaoil e *a chuid*; thug e
do na bochdaibh: mairidh
'fhìreantachd a chaidh.

10 A nis an ti a bheir sìol
do'n fhear-cuir, agus aran
chum bìdh, gu tugadh e agus
gu meudaicheadh e bhur cur-
achd-sa, agus gu tugadh e do
thoradh bhur fhìreantachd fàs.)

11 Air dhuibh bhi air bhur
deanamh saobhir anns gach
uile ni chum gach uile thabh-

artais, ni a dh'oibricheas leinne
breith-buidheachais do Dhia.

12 Oir a ta frithealadh na
seirbhis so, cha-n e mhàin a'
leasachadh uireasbhuidh nan
naomh, ach a ta e mar an
ceudna pailte tre mhòran
breith-buidheachais do Dhia;

13 (Air dhoibh bhi tre
dhearbhadh an fhrithealaidh
so a' toirt glòire do Dhia air
son bhur n-ùmhachd do shois-
geul Chrìosd a réir bhur n-aid-
mheil, agus air son bhur tabh-
artais fhialuidh dhoibh-san,
agus do na h-uile *dhaoinibh*.)

14 Agus tre an urnuigh air
bhur sonsa, aig am bheil mòr-
dhéidh oirbh air son gràis Dé
a ta ro phailte annaibh.

15 Buidheachas do Dhia air
son a thiodhlaic do-labhairt.

CAIB. X.

ANIS tha mise féin Pòl a'
Aguidhe oirbh, tre mhacan-
tas agus shèimheachd Chrìosd,
neach air dhomh a bhi làthair
a ta ìosal 'n ur measg, ach air
dhomh a bhi uaibh a ta dàna
oirbh:

2 Ach tha mi ag iarraidh
oirbh *a dh'athchuinge*, gun sibh
a thoirt orm, an uair a bhios mi
làthair, bhi dàna, leis a' mhuin-
ghin leis an saoillear mi bhi
dàna an aghaidh dream àraidh
a tha 'toirt meas oirne, mar
gu bitheamaid ag imeachd a
réir na feòla.

3 Oir ged tha sinn ag im-
eachd anns an fhèil, cha-n
ann a réir na feòla ta sinn a'
cogadh:

4 (Oir ar n-airm chogaidh cha-n fheòlmhor iad, ach cumhachdach o Dhia chum daingnichean a leagadh:)

5 A' tilgeadh sìos reuson-achaidh, agus gach ni àrd a dh'ardaicheas e féin an aghaidh eòlais Dé, agus a' toirt 'am braighdeanas gach smuain chum ùmhlaichd Chrìosd:

6 Agus dioghaltas ullamh againn r'a dheanamh air gach uile eas-ùmhlaichd, 'n uair a choimhlionar bhur n-ùmhlaichd-sa.

7 An amhaire sibh air nithibh a réir an coslais? ma tha dòchas aig aon neach as féin, gur le Crìosd e, smuainich-eadh e so a rìs uaith féin, mar is le Crìosd esan, gur le Crìosd sinne mar an ceudna.

8 Oir ged 'dheanainn càileigin ni's mò dh'uaill as ar cumhachd-ne, (a thug an Tighearna dhuinn chum fòghluim, agus cha-n ann chum bhur sgrios-sa,) cha bhiodh nàire orm:

9 Chum nach measar mi mar gu'm bithinn a' cur eagail oirbh le litrichibh.

10 Oir a ta a litrichean (tha iadsan ag ràdh,) cud-thromach agus làidir, ach a ta à làthaireachd chorporra an-mhunn, agus a chainnt tàireil.

11 Smuainicheadh a leithid sin do dhuine so, mar a ta sinne ann am focal tre litrichibh, agus sinn as làthair, mar sin gu'm bi sinn ann an gnìomh air dhuinn a bhi làthair.

12 Oir cha-n 'eil a dhànad-

as againne sinn féin a chur 'an àireamh, no a choimeas ri dream àraidh a mholas iad féin: ach air dhoibh-san bhi 'g an tomhas féin eatorra féin, agus 'g an coimeas féin riu féin cha-n 'eil iad glic.

13 Ach cha dean sinne uaill á nithibh a tha thar ar tomhas, ach a réir tomhais na riaghailt a roinn Dia dhuinne, eadhon tomhas a ruigeas oirbhse.

14 Oir cha-n 'eil sinne 'g ar sìneadh féin thar ar tomhas, mar nach ruigeamaid sibhse; oir thàinig sinn eadhon do 'ur n-ionnsuidh-sa, le soisgeul Chrìosd:

15 Gun sinn a bhi 'deanamh uaill á nithibh a ta thar ar tomhas, eadhon á saothairibh dhaoine eile; ach a ta dòchas againn, 'n uair a mheudaichear bhur creidimh-sa, gu'm faigh sinn farsuinneachd gu pailte annaibh a réir ar riaghailt-ne,

16 Chum an soisgeul a shearmonachadh anns na h-ionadaibh an taobh thall duibhse, agus cha-n ann chum uaill a dheanamh ann an riaghailt duine eile, á nithibh a ta ullamh a cheana.

17 Ach an ti a ni uaill, deanadh e uaill anns an Tigh-earn.

18 Oir cha-n e an ti a mholas e féin a tha ionmholta, ach an ti a mholas an Tighearn.

CAIB. XI.

B'FHEARR leam gu'n giùlaineadh sibh beagan

le m' amaideachd; agus da rìreadh giùlainibh leam.

2 Oir a ta mi eudmhor um-aibh le h-eud diadhaidh; oir rinn mi ceangal-pòsaidh eadar sibh agus aon fhear, chum bhur cur mar òigh fhìor-ghloin an làthair Chriosd.

3 Ach a ta eagal orm, air dòigh sam bith, mar a mheall an nathair Eubha le a cuil-bheartachd, mar sin gu'n tru-ailllear bhur n-inntinn-sa o'n aon-fhillteachd a ta ann an Chriosd.

4 Oir nan deanadh an neach a thig, Iosa eile a shearmon-achadh nach do shearmonaich sinne, no *nam* faigheadh sibh-se spiorad eile, nach d'fhuair sibh, no soisgeul eile ris nach do ghabh sibh, dh'fheudadh sibh gu maith giùlan *leis*.

5 Oir is i mo bharail-sa nach robh mi a bheag goirid air na h-abstolaibh a b'àirde.

6 Ach ged *tha* mi neo-fhoghlumte ann an cainnt, gidheadh cha-n'eil mi *mar sin* ann an eòlas; ach rinneadh sinn làn-fhollaiseach anns na h-uile nithibh 'n ur measg-sa.

7 An d'rinn mi cionta le mi féin ìsleachadh chum gu'm biodh sibhse air bhur n-àrd-achadh, *no* a chionn gu'n do shearmonaich mi soisgeul Dé a nasgaidh dhuibh?

8 Chreach mi eaglaisean eile, a' gabhail tuarasdail *uatha*, chum seirbhis a dheanadh dhuibhse.

9 Agus an uair a bha mi làthair maille ribhse agus uir-

easbhuidh orm, cha do leig mi mo throm air duine sam bith: oir leasaich na bràith-rean, a thàinig o Mhacedonia m' uireasbhuidh: Agus anns na h-uile nithibh choimhid mi mi féin o m' throm a leigeadh oirbhse, agus coimhididh.

10 Mar a ta firinn Chriosd annam, cha chumar an uail so uam ann an crìochaibh na h-Achaia.

11 C'ar son? An ann a chionn nach 'eil gràdh agam dhuibh? Tha fios aig Dia.

12 Ach an ni a ta mi 'dean-amh, ni mi fathast e, chum gu toir mi air falbh cion-fàth uatha-san le'm bu mhiann cion-fàth fhaotainn, chum anns an ni as am bheil iad a' deanamh uail, gu faighear iad eadhon mar sinne.

13 Oir is ann d'an leithidibh sin *a ta* abstola bréige, luchd-oibre cealgach, 'g an cur féin ann an cosamhlachd abstola Chriosd.

14 Agus cha-n iongantach *sin*: oir cuirear Satan féin an cruth aingil soillse.

15 Uime sin cha ni mòr *e* ged chuirear a mhinisteirean mar an ceudna ann an cruth mhinisteirean na fireantachd; aig am bi an crìoch dheireannach a réir an oibre.

16 A ta mi ag ràdh a rìs, Na measadh aon neach gur amadan mi; no fòs, gabhaibh rium mar amadan féin, chum gu'n dean mi beagan uail as-am féin.

17 An ni a ta mi a' labh-

airt, cha-n ann a réir an Tighearna a ta mi 'g a labhairt, ach mar gu b'ann gu h-amaideach anns an dànadas uaille so.

18 Do bhrìgh gu bheil mòr-an a' deanamh uail a réir na feòla, ni mise uail mar an ceudna.

19 Oir giùlainidh sibh gu toileach le amadanaibh, do bhrìgh gu bheil sibh *fein* glic.

20 Oir fuilgidh sibh ma bheir neach 'an daorsa sibh, ma dh'itheas neach *sibh*, ma bheir neach bhur cuid *dhibh*, ma dh'àrdaicheas neach e féin, ma bhuaileas neach air an aghaidh sibh.

21 Tha mi a' labhairt a thaobh eas-urraim, mar gu'm bitheamaid anmhunn : ach, ge b'e ni anns am bheil neach air bith dàna, (tha mi a' labhairt gu h-amaideach,) a ta mise dàna *ann* mar an ceudna.

22 An Eabhruidhich iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna : An Israelich iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna : An slìochd do Abraham iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna :

23 Am ministeirean do Chrìosd iad? (tha mi a' labhairt mar dhuine mi-chéillidh,) a ta mise os an ceann 's *an ni* so : ann an saothairibh ni's pailte, ann am buillibh ni's ro mhò, 'am prìosanaibh ni's trice, 'am bàsaibh gu minic.

24 Fhuair mi o na h-Iudhaich cùig uairean dà fhichead *buille* ach a h-aon.

25 Ghabhabh le slataibh orm tri uairean, chlachadh mi

aon uair, dh'fhuiling mi long-bhriseadh tri uairean ; là agus oidhche bha mi 's an doimhne :

26 Ann an turusaibh gu minic, ann an gàbhadh aimhnichean, ann an cunnartaibh fhear-reubainn, ann an cunnartaibh o *m'* chinneach *fein*, ann an cunnartaibh o na Cinnich, ann an cunnartaibh 's a' bhaile, ann an cunnartaibh 's an fhàsach, ann an cunnartaibh 's an fhairge, ann an cunnartaibh 'am measg bhràithre breugach ;

27 Ann an saothair agus sgìos, 'am fairibh gu minic, ann an ocras agus tart, 'an trasgaibh gu minic, 'am fuachd agus 'an lomnochduidh.

28 A bhàrr air na nithibh a ta an leth muigh, an ni a ta teachd orm gu lathail, ro-chùram nan eaglaisean uile.

29 Cò a ta lag, agus nach 'eil mise lag? cò a ta 'faotainn oilbheim, agus nach 'eil mise a' losgadh?

30 Ma's éigin domh uail a dheanamh, is ann as na nithibh a bhuineas do *m'* anmhuinneachd a ni mi uail.

31 Tha fios aig Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Crìosd, a tha beannaichte gu sìorruidh, nach 'eil mi 'deanamh bréige.

32 Ann an Damascus chuir uachdaran *a'* phobuill fuidh Aretas an rìgh, freiceadan air baile nan Damasceneach, an rùn mise a ghlacadh :

33 Ach tre uinneig leigeadh sìos ris a' bhalla mi ann

an cliabh, agus chaidh mi as a làmhaibh.

CAIB. XII.

GU deimhin cha-n 'eil e iomchuidh dhomhsa uaill a dheanamh; ach thig mi chum seallanna agus taisbeana an Tighearna.

2 B'aithne dhomh duine ann an Criosd ceithir bliadhna deug roimh so, (ma's anns a' choluinn, cha-n fhios domh; no as a' choluinn, cha-n fhios domh; aig Dia a ta fios;) a leithid sin do dhuine thogadh chum an treas nèamh.

3 Agus b'aithne dhomh a leithid sin do dhuine, (ma's anns a' choluinn, no as a' choluinn, cha-n fhios domh: aig Dia a ta fios;)

4 Gu'n do thogadh suas e gu pàrras, agus gu'n cual e briathra do-labhairt, nach feud duine a labhairt.

5 M'a leithid sin *do dhuine* ni mi uaill: ach asam féin cha dean mi uaill, mur *dean mi á* m' anmhuinneachdaibh.

6 Oir ged b'àill leam uaill a dheanamh, cha bhi mi a'm' amadan; oir labhraidh mi an fhìrinn: gidheadh a ta mi a' cumail orm féin, air eagal gu'm bi meas aig duine dhiom thar mar a ta e 'g'am fhaicinn, no a' cluinntinn umam.

7 Agus air eagal gu'm bithinn air m'àrdachadh thar tomhas, tre ro-mheud nan taisbean, thugadh dhomh sgolb 's an fheoil, teachdair Shatain chum gu'm buaileadh e mi, air eagal

gu'm bithinn air m'àrdachadh thar tomhas.

8 Air a shon so ghuidh mi an Tighearn trì uairean, gu'n imicheadh so uam.

9 Agus thubhairt e rium, Is leoir mo ghràs-sa dhuit; oir a ta mo chumhachd air a dheanamh foirfe ann an anmhuinneachd. Uime sin is ro thoiliche a ni mi uaill á m' anmhuinneachdaibh, chum gu'n gabh cumhachd Chriosd còmhnuidh orm.

10 Uime sin tha mi 'gabhail tlachd ann an anmhuinneachdaibh, 'am maslaibh, ann an uir-easbhuidhibh, ann an geur-leamhuinnibh, ann an teanntachdaibh air son Chriosd; oir an uair a ta mi lag, an sin a ta mi làidir.

11 Rinneadh a'm' amadan mi le uaill a dheanamh; dh'éignich sibhse mi; oir bu chòir dhomh bhi air mo mholadh leibhse; or cha robh mi bheag sam bith fo na h-abstol-aibh a's àirde, ged nach 'eil annam ach neo-ni.

12 Gu deimhin dh'oibrich-eadh comharan abstoil ann bhur measgsa anns gach uile fhoighidin, ann an comhar-aibh agus an iongantasaibh, agus an cumhachdaibh.

13 Oir ciod an ni anns an robh sibh ni bu lugha na eag-laisean eile, mur e nach do leig mi féin mo throm oirbh? thugaibh maitheanas dhomh 's an eucoir so.

14 Feuch, a ta mi ullamh a nis an treas uair gu teachd do

'ur n-ionnsuidh ; agus cha chuir mi mo throm oirbh ; oir cha-n e bhur cuid a tha mi 'g iarraidh, ach sibh féin : oir cha-n 'eil e mar fhiachaibh air a' chloinn ionmhas a chruinneachadh fa chomhair nam pàrantan, ach air na pàrantaibh fa chomhair na cloinne.

15 Agus is ro thogarrach a ni mise caitheadh agus a chaithear mi air son bhur n-anamasa, ged mar is ro phailte a ta gràdh agam dhuibh, gur lugha bhur gràdh-sa dhomh.

16 Ach biodh e mar sin, nach do chuir mi trom oirbh : gidheadh air dhomh bhi innleachdach, ghlac mi le seòltachd sibh.

17 An d'rinn mise tre aon neach dhiubh-san a chuir mi do 'ur n-ionnsuidh buannachd dhibh ?

18 Ghuidh mi air Titus *dol do 'ur n-ionnsuidh*, agus chuir mi bràthair maille ris ; an d'rinn Titus buannachd dhibh ? nach do ghluais sinn 's an aon spiorad ? agus anns na h-aon cheumaibh ?

19 A ris, am bheil sibh a' saòilsinn gu bheil sinne 'gabhail ar leithsgeil ribh ? tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd ; ach *a ta* an t-iomlan, a chàirde, chum bhur fòghluim-sa.

20 Oir is eagal leam, air dhomh teachd, nach faigh mi sibh mar is miann leam, agus gu faighear mise dhuibhse mar nach bu mhiann leibh : air eagal gu'm bi connsachadh,

farmad, fearg, comhstri, cùl-chàineadh, cogarsaich, àrdain, ceannairce 'n *ur measg* :

21 Air eagal an uair a thig mi a ris, gu'n islich mo Dhia mi 'n ur measg, agus gu dean mi caoidh air son mòrain do'n dream a pheacaich a cheana, agus nach do ghabh aithreachas do'n neòghloine, agus strìopachas, agus mhacnus a rinn iad.

CAIB. XIII.

I S i so an treas uair a ta mi a' teachd do 'ur n-ionnsuidh : am beul dithis no triuir do fhianuisibh bithidh gach focal seasmhach.

2 Dh'innis mi cheana, agus tha mi roimh-làimh ag inns-eadh dhuibh, mar gu'm bithinn a làthair an dara uair ; agus a nis air dhomh bhi as bhur làthair, tha mi a' sgrìobhadh chum na dream a pheacaich roimh so, agus chum chàich uile, ma thig mi a ris, nach caomhain mi :

3 O tha sibh ag iarraidh dearbhaidh air Criosd a' labhairt annam-sa, neach do 'ur taobhsa, nach 'eil anmhunn, ach a ta cumhachdach annaibh.

4 Oir ge do cheusadh e tre anmhuinneachd, gidheadh a ta e beò tre chumhachd Dhé : oir a ta sinne mar an ceudna anmhunn annsan, gidheadh bithidh sinn beò maille ris tre chumhachd Dhé do 'ur taobhsa.

5 Ceasnaichibh sibh féin,

am bheil sibh 's a' chreidimh ; dearbhaibh sibh féin : nach aithne dhuibh sibh féin, gu bheil Iosa Criosd annaibh, mur daoine a chuireadh air cùl sibh ?

6 Ach tha dòchas agam gu'm bi fhios agaibh nach daoine a chuireadh air cùl sinne.

7 A nis tha mi 'guidhe air Dia gun sibhse a dheanamh uile air bith : cha-n ann chum gu'm faicear sinne bhi dearbhta, ach chum gu'n deanadh sibhse an ni sin a ta maith, ged robh sinne mar dhaoine a chuireadh air cùl.

8 Oir cha-n urrainn sinn ni air bith a dheanamh an aghaidh na firinn, ach air son na firinn.

9 Oir tha sinn subhach an uair a tha sinn *fein* anmhunn, agus sibhse làidir : agus tha sinn a' guidhe so mar an ceudna, sibhse bhi dìongmhalta.

10 Is ann uime so a sgrìobh mi na nithe so *do 'ur n-ionnsuidh* air dhomh bhi as bhur làthair, chum air dhomh bhi làthair nach bithinn garg, a réir a' chumhachd a thug an Tighearna dhomh chum fòghluim, agus cha-n ann chum sgrìos.

11 Fa dheòidh, a bhràithre, slàn leibh : bithibh dìongmhalta, bithibh subhach, bithibh a dh'aon inntinn, bithibh sìochail ; agus bithidh Dia a' ghràidh agus na sìthe maille ribh.

12 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig naoimh.

13 Tha na naoimh uile a' cur beannachd do 'ur n-ionnsuidh.

14 Gràs an Tighearna Iosa Criosd, agus grádh Dhé, agus comh-chomunn an Spioraid naoimh, *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN GALATIANACH.

CAIB. I.

POL abstol, cha-n ann o dhaoineibh, no tre dhuine, ach tre Iosa Criosd, agus tre Dhia an t-Athair, a thog suas e o na marbhaibh.)

2 Agus na bràithrean uile a tha maille rium, chum eaglais-ean Ghalatia :

3 Gràs duibh, agus sìth o Dhia an t-Athair, agus o ar Tighearn Iosa Criosd,

4 A thug e féin air son ar

peacanna, chum gu'n saoradh e sinn o'n droch shaoghal a ta láthair, a réir toile Dé agus ar n-Athar-ne.

5 Dhàsan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

6 Is iongnadh leam gu'n d'atharraicheadh sibh co luath uaith-san a ghairm sibh tre ghràs Chrìosd, gu soisgeul eile :

7 Ni nach *soisgeul* eile ; ach a ta dream àraidh 'g'ur buair-

eadh, le'n àill soisgeul Chrìosd a thilgeadh bun os ceann.

8 Ach nan deanamaid-ne, no aingeal o nèamh, soisgeul eile a shearmonachadh dhuibh, ach *an soisgeul a shearmonaich sinne dhuibh*, biodh e malluichte.

9 Amhuil mar a thubhairt sinn roimh, a ta mise ag ràdh a nis a rìs mar an ceudna, Ma shearmonaicheas neach sam bith soisgeul eile dhuibh, ach *an soisgeul a ghabh sibh*, biodh e malluichte.

10 Oir am bheil mi nis a' cur impidh air daoineibh, no air Dia? no am bheil mi 'g iarraidh daoine a thoileachadh? oir nam bithinn fathast a' toileachadh dhaoine, cha bhithinn a'm' sheirbhiseach aig Chrìosd.

11 Ach a ta mi toirt fios duibh, a bhràithre, an soisgeul a shearmonaicheadh leamsa, nach ann a réir duine a ta e.

12 Oir cha b'ann o dhuine a fhuair mi e, ni mò a theagaisgeadh dhomh e, ach tre fhoillseachadh Iosa Chrìosd.

13 Oir chuala sibh mo chaithe-beathasa's an aimsir a chaidh seachad, ann an creidimh nan Iudhach, gu'n d'rinn mi thar tomhas geur-leanmhuinn air eaglais Dé, agus gu'n d'fhàsaich mi i:

14 Agus gu'n d'thàinig mi air m'aghaidh ann an creidimh nan Iudhach thar mòran do m'chomh-aoisibh am measg mo chinnich féin, air dhomh bhi ni bu ro eudmhoire mu

ghnàthannaibh mo shinnsir-eachd.

15 Ach an uair a b'i deadh thoil Dé, a sgar o bhroinn mo mhàthar mi, agus a ghairm mi tre a ghràs,

16 A Mhac féin fhoillseachadh annam, chum gu searmonaichinn e am measg nan Cinneach; air ball cha do chuir mi comhairle ri feòil agus fuil:

17 Ni mò chaidh mi suas gu Ierusalem, chum na muinntir sin a bha 'n an abstolaibh romham; ach chaidh mi gu Arabia, agus a rìs thàinig mi air m'ais gu Damascus.

18 An déigh sin an ceann thri bliadhna, chaidh mi suas gu Ierusalem, a dh'fhaicinn Pheadair, agus dh'fhan mi maille ris cùig làithean deug.

19 Ach neach air bith eile do na h-abstolaibh cha-n fhaca mi, ach Seumas bráthair an Tighearna.

20 A nis *anns* na nithibh a ta mi a' sgrìobhadh dhuibh, feuch, an làthair Dhé, cha-n 'eil mi 'deanamh bréige.

21 'N a dhéigh sin thàinig mi gu crìochaibh Shiria agus Chilicia;

22 Agus cha robh eòlas orm a thaobh m' fhaicinn aig eaglaisibh Iudea, a bha ann an Chrìosd:

23 Ach a mhàin chual iad, An ti anns an àm a chaidh seachad a bha 'g ar geur-leanmhuinn, gu bheil e nis a' searmonachadh a' chreidimh a bha e a' sgrios roimh so:

24 Agus thug iad glòir do Dhia air mo shon-sa.

CAIB. II.

AN sin an ceann cheithir bliadhna deug chaidh mi a rìs suas gu Ierusalem, maille ri Barnabas, a' toirt Thituis leam mar an ceudna.

2 Agus chaidh mi suas a réir foillseachaidh, agus chuir mi an céill dhoibh an soisgeul a ta mi a' searmonachadh am measg nan Cinneach, ach ann an uaignidheas dhoibh-san d'an robh meas, air eagal air chor sam bith gu'n ruithinn, no gu'n do ruith mi 'an dìomhanas.

3 Ach cha b'éigin do Thitus féin a bha a'm' chuideachd, bhi air a thimchioll-ghearradh, ged bu Ghreugach e:

4 Agus sin air son bhràithre bréige, a ghoid a steach 'n ar measg, a thàinig a steach 'an uaignidheas a dh'fhaicinn ar saorsa a ta againn ann an Iosa Crìosd, chum ar toirt fo dhaorsa.

5 Do nach do ghéill sinn eadhon rè uaire; chum gu'm buanaicheadh firinn an t-soisgeil maille ribhse.

6 Ach o'n dream sin, a mheasadh gu'm bu ni éigin iad, (cìod air bith a bha iad roimh, cha 'n 'eil suim ann domhsa: cha-n 'eil meas aig Dia do phearsa duine,) oir iad-san a mheasadh *gu'm bu ni éigin iad*, cha do phàirtich iad le'n còmhradh bheag sam bith riumsa.

7 Ach air an làimh eile,

'n uair a chunnaic iad gu'n d'earbadh soisgeul an neo-thimchioll-ghearraidh riumsa, mar a *dh'earbadh soisgeul an timchioll-ghearraidh ri Peadar;*

8 (Oir an ti a dh'oibrich gu h-éifeachdach ann am Peadar chum abstolachd an timchioll-ghearraidh, dh'oibrich, e gu cumhachdach annamsa mar an ceudna chum nan Cinneach:)

9 Agus an uair a thuig Seumas, agus Cephas, agus Eoin, a tha air am meas 'n am puist, an gràs a thugadh dhomh, thug iad dhomhsa agus do Bharnabas deas làmh a' cho-muinn; ionnus *gu rachamaid* chum nan Cinneach, agus iad féin chum an timchioll-ghearraidh.

10 A mhàin *b'aill leo* gu'm bitheamaid cuimhneachail air na bochdaibh; ni mar an ceudna a bha ro-thoil agam féin a dheanamh.

11 Ach an uair a thàinig Peadar gu Antioch, sheas mi 'n a aghaidh as an eudan, a chionn gu'n robh e r'a choir-eachadh.

12 Oir roimh do dhream àraidh teachd o Sheumas, dh'ith e biadh maille ris na Cinnich: ach an uair a thàinig iadsan, chaidh e a thaobh agus thearbaidh se e féin, air eagal na muinntir a bha do'n timchioll-ghearradh.

13 Agus rinn na h-Iudhaich eile gnùis-mhealladh maille ris mar an ceudna; ionnus gu'n d'thugadh Barnabas mar an ceudna a thaobh le'n cluain.

14 Ach an uair a chunn-
aic mise nach do ghluais iad
gu tréibhdhireach, a réir fìr-
inn an t-soisgeil, thubhairt mi
ri Peadar 'n am fianuis uile,
Ma tha thusa, a tha a'd' Iudh-
ach, a' caitheadh do bheatha
a réir nan Cinneach, agus
cha-n ann a réir nan Iudhach,
c'ar son a ta thu 'g éigneach-
adh nan Cinneach am beatha
chaitheadh mar na h-Iudh-
aich?

15 Air dhuinne a tha 'n ar
n-Iudhaich a thaobh nàduir,
agus cha-n ann 'n ar peacaich
do na Cinnich,

16 Fios a bhi againn nach
'eil duine air fhìreanachadh o
oibribh an lagha, ach tre
chreidimh Iosa Crìosd, chreid
sinne féin ann an Iosa Crìosd;
chum gu'm bitheamaid air
ar fhìreanachadh o chreidimh
Chrìosd, agus cha-n ann o
oibribh an lagha: oir o oib-
ribh an lagha cha bhi feòil
sam bith air a fhìreanachadh.

17 Ach air dhuinn bhi 'g
iarraidh bhi air ar fhìreanach-
adh tre Chrìosd, ma gheibhear
'n ar peacaich sinn féin, *am
bheil*, uime sin, Crìosd 'n a
mhinisteir peacaidh? Nar leig-
eadh Dia.

18 Oir ma thogas mi a ris
suas na nithe a leag mi, tha mi
'deanamh ciontach dhiom féin.

19 Oir a ta mise tre'n lagh
marbh do'n lagh, chum gu'm
bithinn beò do Dhia.

20 Tha mi air mo cheusadh
maille ri Crìosd: gidheadh a
ta mi beò: ach cha mhise,

ach Crìosd a ta beò annam:
agus a' bheatha a ta mi nis
a' caitheadh 'san fheòil, tha mi
'g a caitheadh tre chreidimh
Mhic Dhé, a ghràdhaich mi,
agus a thug e féin air mo
shon.

21 Cha-n 'eil mi a' cur gràis
Dé an neo-bhrìgh: oir ma
tha fireantachd tre'n lagh, is
ann gun aobhar a fhuair Crìosd
bás.

CAIB. III.

O A Ghalatianacha amaid-
each, cò a chuir druidh-
eachd oirbh, ionnus nach biodh
sibh ùmhal do'n fhìrinn, d'an
robh Crìosd air a nochdadh gu
soilleir fa chomhair bhur sùl,
air a cheusadh 'n ur measg?

2 So a mhàin b'àill leam
fhòghlum uaibh, An ann o
oibribh an lagha a fhuair sibh
an Spiorad, no o éisdeachd a'
chreidimh?

3 Am bheil sibh co amaid-
each *as sin*? air dhuibh tòis-
eachadh 'san Spiorad, am bheil
sibh a nis air bhur deanamh
foirfe leis an fheòil?

4 An d'fhuiling sibh na
h-uiread sin do nithibh gu
diomhain? ma's *ann* da rìreadh
gu diomhain.

5 An ti uime sin a tha 'frith-
ealadh dhuibh an Spioraid, a-
gus ag oibreachadh mhior-
bhuile 'n ur measg, an ann tre
oibribh an lagha, no tre éisd-
eachd a' chreidimh *a ni e so*?

6 Amhuil mar a chreid A-
braham Dia, agus a mbeasadh
sin dha mar fhìreantachd.

7 Uime sin biodh fhios ag-aibh, an dream a *tha* do'n chreidimh, gur iad sin clann Abraham.

8 Oir air fhaicinn roimh do'n sgrìobtuir gu'm fireanaicheadh Dia na Cinnich tre chreidimh, shearmonaich e an soisgeul roimh-làimh do Abraham, *ag ràdh*, Beannaichear na h-uile Chinnich annad-sa.

9 Uime sin tha an dream a tha do'n chreidimh, air am beannachadh maille ri Abraham, fìor-chreideach.

10 Oir a mheud 's a ta do oibribh an lagha, tha iad fo'n mhallachadh: oirata esgrìobhta, *Is* malluichte gach neach nach buanaich anns na h-uile nithibh a ta sgrìobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh.

11 Ach *is* ni follaiseach, nach fireanaichear neach sam bith tre'n lagh'am fianuis Dé: oir, Bithidh am firean beò tre chreidimh.

12 Agus cha-n 'eil an lagh o chreidimh: ach, An duine a ni iad gheibh e beatha ann-ta.

13 Shaor Crìosd sinne o mhallachadh an lagha, air dha bhi air a dheanamh 'na mhallachadh air ar son: oir a ta e sgrìobhta, *Is* malluichte gach aon a chrochar air crann;

14 Chum gu'n tigeadh beannachadh Abraham air na Cinnich tre Iosa Crìosd; ionnus gu faigheamaid gealladh an Spioraid tre chreidimh.

15 A bhràithre, tha mi a' labhairt mar dhuine; ged nach bi ann ach coimhcheangal duine, ma tha e air a dhaingneachadh, cha chuir neach air bith air cùl *e*, agus cha chuirear ni sam bith ris.

16 A nis is ann do Abraham a thugadh na geallanna agus d'a shìol. Cha-n abair e, Agus do shìolaibh, mar gu'm biodh *e* 'labhairt mu mhòran; ach mar mu aon, Agus do d' shìol-sa, neach a's e Crìosd.

17 Agus a ta mi ag ràdh so, nach fheudar gu'n cuir an lagh, a thugadh an ceann cheithir cheud agus dheich bliadhna fichead 'n'a dhéigh, an coimhcheangal an neo-bhrìgh, a dhaingnicheadh roimh le Dia ann an Crìosd, ionnus gu'n cuireadh e an gealladh air cùl.

18 Oir ma's ann o'n lagh *a ta* an oighreachd, cha-n 'eil *i* ni's mò o'n ghealladh: ach thug Diagu saor *i* do Abraham tre ghealladh.

19 C'ar son uime sin *a thugadh* an lagh? thugadh e air son eusaontais, gus an tigeadh an sìol, d'an d'rinneadh an gealladh; air orduchadh le ainglibh 'an làimh eadar-mheadhonair.

20 A nisan t-eadar-mheadhonair, cha-n ann air son aoin *a ta e 'n a eadar-mheadhonair*; ach is aon Dia.

21 Uime sin *am bheil* an lagh an aghaidh gheallanna Dhé? Nar leigeadh Dia: oir nam biodh lagh air a thabhairt

a bhiodh comasach air beatha 'thoirt uaith, gu deimhin is ann o'n lagh a bhiodh fireanachd.

22 Ach dh'fhàg an sgrìob-tuir na h-uile *dhaoine* dùinte 's a' pheacadh, chum gu'm biodh an gealladh tre chreidimh Iosa Crìosd air a thoirt dhoibh-san a ta creidsinn.

23 Ach mu'n d'thàinig an creidimh, choimhleadh sinn fo 'n lagh, air ar druidealh a steach chum a' chreidimh, a bha gu bhi air fhoillseachadh.

24 Uime sin b'e an lagh, ar n-oid-fhòghluim *g'ar treòrachadh* gu Crìosd, chum gu bitheamaid air ar fireanachadh tre chreidimh.

25 Ach air teachd do'n chreidimh, cha-n 'eil sinn ni's mò fuidh oid-fhòghlum.

26 Oir is sibhse uile mic Dhé tre chreidimh ann an Iosa Crìosd.

27 Oir a mheud agaibh 's a' bhaisteadh do Chrìosd, chuir sibh umaibh Crìosd.

28 Cha-n 'eil Iudhach no Greugach, cha-n 'eil saor no daor, cha-n 'eil fìrionn no boirionn ann: oir is aon sibh uile ann an Iosa Crìosd.

29 Agus ma's le Crìosd sibh, is sibh sìol Abrahaim gun amharus, agus is oighreachan *sibh* a réir a' gheallaidh.

CAIB. IV.

ANIS a ta mi ag ràdh, am feadh a bhios an t-oighre 'n a leanabh, nach 'eil eadar-dhealachadh sam bith eadar e

agus seirbhiseach, ged is e Tighearn nan uile;

2 Ach a ta e fo luchd-coimhid, agus fo luchd-riaghlaidh gu teachd na h-aimsir a dh'orduich an t-athair.

3 Agus mar an ceudna sinne, 'n uair a bha sinn 'n ar leanabaibh, bha sinn 'an daorsa fo cheud fhòghlum an t-saoghail:

4 Ach an uair a thàinig coimhlionadh na h-aimsir, chuir Dia a Mhac féin uaith, a ghineadh o mhnaoi, a rinneadh fuidh'n lagh,

5 Chum gu'n saoradh e iad-san a bha fuidh'n lagh, ionnus gu faigheamaid-ne uchd-mhacachd na cloinne.

6 Agus do bhrìgh gur mic sibh, chuir Dia Spiorad a Mhic féin ann bhur cridheachaibh, ag éigheach, Abba, Athair.

7 Uime sin cha seirbhiseach thu ni's mò, ach mac; agus ma's mac, is oighre mar an ceudna air Dia tre Chrìosd.

8 Gidheadh, an uair nach b'aithne dhuibh Dia, rinn sibh seirbhis dhoibh-san nach 'eil 'n an dée thaobh nàduir.

9 Ach a nis air dhuibh Dia aithneachadh, no mar is fearr a dh'fheudar a ràdh, bhi air bhur n-aithneachadh le Dia, cionnus a ta sibh ag ath-phill-eadh chum nan ceud-thoiseach anmhunn agus bochd, d'am miann leibh bhi a ris fo dhaorsa?

10 Tha sibh a' coimhead làithean, agus mhìosan, agus aimsirean, agus bhliadhnan.

11 Tha eagal orm do 'ur taobh gu'n do chaith mi gu diomhain mo shaothair oirbh.

12 Guidheam oirbh, a bhràithre, bithibh mar a ta mise; oir *a ta* mise mar sibhse: cha d'rinn sibh eucoir sam bith orm.

13 Tha fhios agaibh gu'm *b'ann* tre anmhuinneachd na feòla, a shearmonaich mi dhuibh an soisgeul air tùs.

14 Agus air mo bhuaireadh a bha ann am fheòil, cha d'rinn sibh tarcuais, agus cha do ghabh sibh gràin diom; ach ghabh sibh rium mar ain-geal Dé, mar Iosa Crìosd.

15 Ciod e ma seadh an sonas sin a bha agaibh? oir a ta mi 'deanamh fianuis duibh, nam bu chomasach e gu'n spìonadh sibh a mach bhur sùilean féin, agus gu'n tugadh sibh dhomhsa iad.

16 Uime sin an d'rinneadh nàmbaid duibh dhiom, air son mi dh'innseadh na fìrinn duibh?

17 Tha iadsan eudmhor umaibh, *ach* cha-n ann gu maith; ach b'àill leo sinne dhruid-eadh a mach, chum gu'm biodh sibhse eudmhor umpa féin.

18 Ach *is* maith a bhi eudmhor ann an *ni* maith a ghnàth, agus cha-n e mbàin an uair a ta mise a làthair maille ribh.

19 Mo chlann bheag, air am bheil mi a rìs ri saothair, gus an dealbhar Crìosd ann-aibh,

20 B'àill leam bhi nis a làth-

air maille ribh, agus mo ghuth a chaochladh, oir a ta mi fuidh amharus umaibh.

21 Innsibh dhomh, sibhse le'm miann bhi fo'n lagh, nach cluinn sibh an lagh?

22 Oir a ta e sgrìobhta, gu robh aig Abraham dithis mhac; aon ri banoglaich, agus am *mac* eile ri mnaoi shaoir.

23 Agus esan *a bh'aige* ris a' bhanoglaich, ghineadh a réir na feòla e; ach esan *a bh'aige* ris a' mhnaoi shaoir, tre ghealladh.

24 Na nithe so is samhladh iad; oir is iad so an dà choimh-cheangal; aon diubh o bheinn Shinai, a ta a' breith chum daorsa, a's i Agar.

25 Oir is i Agar beinn Shinai ann an Arabia, agus tha i a' comh-fhreagradh do Ierusalem a tha nis ann, agus tha i fo dhaorsa maille r'a cloinn.

26 Ach a ta an Ierusalem a ta shuas saor, agus is màth-air dhuinn uile i.

27 Oir a ta e sgrìobhta, Dean gairdeachas, a bhean neo-thorrach nach 'eil a' breith *cloinne*; bris a mach agus glaoth, thusa nach 'eil ri saoth-air: oir is lìonmhoire clann na mnà aonaranaich, na na mnà aig am bheil fear.

28 A nis, a bhràithre, is sinne, mar a bha Isaac, clann a' gheallaidh.

29 Ach mar a rinn esan a rugadh a réir na feòla, 's an àm sin geur-leanmhuinn airsan *a rugadh* a réir an Spioraid, is

amhuil sin *a ta* nis mar an ceudna.

30 Ach ciod a ta an sgrìob-tuir ag ràdh? Tilg a mach a' bhanoglach agus a mac: oir cha bhi mac na banoglaich 'n a oighre maille ri mac na mnà saoire.

31 Uime sin, a bhràithre, cha sinne clann na banoglaich, ach na mnà saoire.

CAIB. V.

UIME sin seasaidh gu daingean anns an t-saorsa leis an d'rinn Criosd saor sinn, agus na bithibh a ris air bhur cuibhreachadh le cuing na daorsa.

2 Feuch, a ta mise Pòl ag ràdh ribh, ma thimchioll-ghearrar sibh, nach bi tairbhe air bith dhuibh ann an Criosd.

3 Oir a ta mi a ris a' deanamh fianuis do gach uile dhuine a thimchioll-ghearrar, gu bheil e mar fhiachaibh air an lagh gu h-ìomlan a choimhlionadh.

4 Cha-n 'eil tairbhe sam bith ann an Criosd dhuibhse a ta air bhur fìreanachadh tre'n lagh; thuit sibh o ghràs.

5 Oir a ta sinne tre'n Spiorad a' feitheamh ri dòchas fìreantachd o chreidimh.

6 Oir ann an Iosa Criosd, cha-n 'eil éifeachd sam bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an creidimh a dh'oibricheas tre ghràdh.

7 Is maith a ruith sibh;

cò a bhac sibh o bhi ùmhal do'n fhirinn?

8 Cha d'fhainig an impidh so o'n ti a ghairm sibh.

9 Goirtichidh beagan do thaois ghoirt am meall uile.

10 Tha muinghin agam as-aibh 's an Tighearn, nach bi sibh dh'aon dòigh air atharrachadh inntinn: ach an ti a ta cur dragha oirbh, giùlainidh e a bhreitheanas, cò air bith e.

11 Agus mise, a bhràithre, ma shearmonaicheas mi fathast an timchioll-ghearradh, c'ar son a nithear fathast geurleanmhuinn orm? an sinbhiodh oilbheum a' chroinn-cheusaidh air a chur air cùl.

12 B'fhearrleam gu'm biodh iadsan a ta cur mi-shuaimhneis oirbh eadhon air an gearradh uaibh.

13 Oir, a bhràithre, ghairmeadh chum saorsa sibh; a mhàin na *deanaibh* an t-saorsa 'n a cion-fàth do'n fheadil, ach le gràdh deanaibh seirbhis d'a chéile.

14 Oir tha an lagh uile air a choimhlionadh ann an aon fhocal, *eadhon* an so, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin.

15 Ach ma bhios sibh a' teumadh agus ag itheadh a chéile, thugaibh aire nach claidhear le a chéile sibh.

16 A ta mi ag ràdh ma seadh, Gluaisibh 's an Spiorad, agus cha choimhlion sibh anamian na feòla.

17 Oir a ta an fheadil a' miannachadh an aghaidh an

Spioraid, agus an Spiorad an aghaidh na feòla : agus a ta iad sin an aghaidh a chéile ; ionnus nach faigh sibh na nithe bu mhiannleibh a dheanamh.

18 Ach ma thredraichear leis an Spiorad sibh, cha-n 'eil sibh fuidh'n lagh.

19 A nis tha oibre na feòla follaiseach, a's iad so, Adh-altrannas, striopachas, neòghloine, macnus,

20 Iodhol-aoradh, druidh-eachd, naimhdeas, connsachadh, co-fharpuis, fearg, comhstri, aimhreite, saobh-chreidimh,

21 Farmad, mortadh, misg, ruidhteireachd, agus an leithide sin : mu bheil mi ag innseadh dhuibh roimh-làimh, mar a dh'innis mi dhuibh a cheana mar an ceudna, nach sealbhaich iadsan a ni an leithide sin rìoghachd Dhé.

22 Ach is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sìth, fad-fhulangas, caomhalachd, maitheas, creidimh,

23 Macantas, stuaim : an aghaidh an samhail sin cha-n 'eil lagh.

24 Agus iadsan a's le Criosd, cheus iad an fheadhail, maille r'a h-an-tograibh agus a h-anamiannaibh.

25 Ma's beò dhuinn 's an Spiorad, gluaisèamaid 's an Spiorad mar an ceudna.

26 Na bitheamaid déidheil air glòir dhìomhain, a' brosnachadh a chéile, a' gabhail farmaid r'a chéile.

CAIB. VI.

A BHRAITHRE, ma ghlac-ar neach ann an coire air bith gu h-obann, sibhse a ta spioradail, togaibh suas a shamhuil sin do dhuine ann an spiorad na macantachd ; a' toirt aire dhuit féin, nach buairear thu mar an ceudna.

2 Giùlainibh uallacha a chéile, agus mar sin coimhlionaibh lagh Chrìosd.

3 Oir ma shaoileas duine gur ni éigin e féin, gun bhi ann ach neo-ni, tha e 'g a mhealladh féin.

4 Ach dearbhadh gach neach 'obair féin, agus an sin bithidh aobhar gairdeachais aige d'a thaobh féin a mhàin, agus cha-n ann a thaobh neach eile.

5 Oir giùlainidh gach neach 'uallach féin.

6 Comh-roinneadh an neach a ta air a theagasg 's an fhocal, ris an neach a ta 'g a theagasg, anns na h-uile nithibh maithe.

7 Na meallar sibh ; cha deanar fanoid air Dia : oir ge b'e ni a shìol-chuireas duine, an ni ceudna buainidh e.

8 Oir an ti a chuireas d'a fheadhail féin, buainidh e o'n fheadhail truailidheachd ; ach an ti a chuireas do'n Spiorad, buainidh e o'n Spiorad a' bheatha shuthainn.

9 Agus na sgithicheamaid do mhaith a dheanamh ; oir ann an àm iomchuidh buainidh sinn, mur fannaich sinn.

10 Uime sin a réir mar a ta cothrom againn, deanamaid

maith do na h-uile dhaoibh, ach gu h-àraidh dhoibh-san a ta do theaghaich a' chreidimh.

11 Tha sibh a' faicinn meud na litreach a sgrìobh mi dhuibh le mo làimh féin.

12 A mheud le'm miann iad féin a thaisbeanadh gu sgiamhach 's an fhèil, tha iad 'g ur n-éigneachadh chum bhi air bhur timchioll-ghearradh; a mbàin chum nach deantadh geur-leanmhuinn orra air son crann-ceusaidh Chrìosd.

13 Oir cha-n 'eil iadsan féin a tha air an timchioll-ghearradh a' coimhead an lagha: ach is àill leo sibhse bhi air bhur timchioll-ghearradh, chum as gu dean iad uail ann bhur feòil.

14 Ach nar leigeadh Dia

gu deanainn-sa uail ach ann an crann-ceusaidh ar Tighearna Iosa Crìosd, tre'm bheil an saoghal air a cheusadh dhomh-sa, agus mise do'n t-saoghal.

15 Oir ann an Iosa Crìosd cha-n 'eil éifeachd air bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-timchioll-ghearradh, ach ann an cruthachadh nuadh.

16 Agus a mheud 's a shiubhlas a réir na riaghailt so, sìth orra, agus tròcair, agus air Israel Dé.

17 O so a mach na cuir-eadh neach sam bith dragh orm; oir a ta mi giùlan chomharan an Tighearna Iosa ann mo chorp.

18 A bhràithre, *gu robh* gràs ar Tighearna Iosa Crìosd maille ri bhur spiorad. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EPHESIANACH.

CAIB. I.

POL, abstol Iosa Crìosd tre thoil Dé, chum nan naomh a ta ann an Ephesus, agus nan creideach ann an Iosa Crìosd:

2 Gràs dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Crìosd.

3 Beannaichte *gu robh* Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Crìosd, a bheannaich sinne leis gach uile bheannachadh spioradail ann an *ion-adaibh* nèamhaidh ann an Crìosd:

4 A réir mar a thagh e sinne annsan, mun do leagadh bunait an domhain, chum gu'm bitheamaid naomha agus neo-choireach 'n a làthair-san ann an gràdh:

5 A roimh-orduich sinne chum uchd-mhacachd na cloinne tre Iosa Crìosd dha féin a rèir deadh-ghean a thoile.

6 Chum cliu glòire a ghràis, tre an d'rinn e sinne taitneach ann a *Mhac* gràdhach:

7 Anns am bheil againne saorsa tre fhuil-san, maithean-

as nam peacadh, a réir saoihbheis a ghràis;

8 Anns an robh e ro phailte dhuinne 's an uile ghliocas, agus thuigse:

9 A dh'fhoillsich dhuinn rùn-dìomhair a thoile, a réir a dheadh-ghean féin, a rùnaich e ann féin:

10 Chum ann an frithealadh coimhlionaidh nan aimsir, gu'n cruinnicheadh e ann an aon na h-uile nithe ann an Criosd, araon *na nithe* a ta air nèamh, agus *na nithe* a ta air talamh, *eadhon* annsan:

11 Anns an d'fhuair sinne mar an ceudna oighreachd, air dhuinn bhi air ar roimh-orduchadh a réir rùin an ti a ta 'g oibreachadh nan uile nithe a réir comhairle a thoile féin;

12 Ionnus gu'm bitheam-aid-ne, a chuir air tùs dòchas ann an Criosd, chum cliu a ghlòire-san.

13 Anns an do chuir sibhse mar an ceudna *dòchas*, air dhuibh focal na fìrinn a chluinntinn, *eadhon* soisgeul bhur slàinte: neach an déigh dhuibh creidsinn ann, chuireadh seula oirbh le Spiorad naomh sin a' gheallaidh,

14 Neach is e geall-daingnich ar n-oighreachd-ne, gu *teachd* saorsa na seilbhe a cheannachadh, chum cliu a ghlòire.

15 Uime sin air cluinntinn domhsa mar an ceudna bhur creidimhsa anns an Tighearn Iosa, agus bhur gràidh do na naoimh uile,

16 Cha-n 'eil mi a' sgur do bhi 'toirt buidheachais air bhur son, a' luadh oirbh ann am urnuighibh;

17 Gu'n tugadh Dia ar Tighearna Iosa Criosd, Athair na glòire, spiorad gliocais agus foillseachaidh dhuibh, ann an eòlas airsan;

18 Sùilean 'ur n-inntinn bhi air an soillseachadh, chum fios a bhi agaibh ciod e dòchas a ghairme-san, agus ciod e saoihbheas glòire 'oighreachd-san anns na naomhaibh,

19 Agus ciod e ro-mheud a chumhachd do ar taobh-ne a ta creidsinn, a réir oibreachaidh a thréun neirt;

20 A dh'oibrich e ann an Criosd, 'n uair a thog e o na marbhaibh e, agus a chuir e 'n a shuidhe air a dheas-làimh féin e anns na *h-ionadaibh* nèamhaidh,

21 Gu ro àrd os ceann gach uile uachdaranachd, agus cumhachd, agus neirt, agus tighearnais, agus gach ainme a dh'ainmichear, cha-n e mhàin's an t-saoghal so, ach's an t-saoghal ri teachd mar an ceudna:

22 Agus chuir e na h-uile nithe fuidh a chosaibh, agus thug se e gu *bhi* 'n a cheann os ceann nan uile nithe do'n eaglais,

23 A ta 'n a corp aige, làn-achd an ti a ta lionadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

CAIB. II.

A GUS sibhse *bheothaich* e, a bha marbh ann an

euceartaibh agus ann am peacaibh;

2 Anns an do ghluais sibh 's na h-amannaibh a chaidh seachad, a réir gnàtha an t-saoghail so, a réir uachdarain cumhachd an athair, an spioraid a tha nis ag oibreachadh ann an cloinn na b-eas-umhlachd:

3 Am measg an robh againn uile mar an ceudna ar caithe-beatha roimh so ann an anamiannaibh ar feòla, a' deanamh toil na feòla, agus nan smuainte; agus bha sinn a thaobh nàduir 'n ar cloinn na feirge, eadhon mar chàch.

4 Ach Dia, a ta saoibhir ann an tròcair, air son a mhòr-ghràidh leis an do ghràdhaich e sinn,

5 Eadhon air dhuinn a bhi marbh ann am peacaibh, chomh-bheothaichesinn maille ri Crìosd; (le gràs tha sibh air bhur tèarnadh;)

6 Agus chomh-thog, agus chomh-shuidhich e sinn ann an *ionadaibh* nèamhaidh ann an Iosa Crìosd.

7 Chum gu'm foillsicheadh e anns na linnibh ri teachd saoibhreas ro phailt a ghràis, ann an caoimhneas d'ar taobh-ne tre Iosa Crìosd.

8 Oir is ann le gràs a ta sibh air bhur tèarnadh, tre chreidimh; agus *sìn* cha-n ann uaibh féin: *is e* tiodhlac Dhé e:

9 Cha-n ann o oibribh, chum nach deanadh neach air bith uaill:

10 Oir is sinne 'obair-san, air ar cruthachadh ann an Iosa Crìosd chum dheadh oibre, air son an d'ulluich Dia roimh-làimh *sinn*, chum gu'n gluais-eamaid annta.

11 Uime sin cuimhnichibh, air dhuibh a bhi 's an aimsir a chaidh thairis 'n ur Cinnich 's an fhèoil, ris an abrar an neo-thimchioll-ghearradh leosan d'an goirear an timchioll-ghearradh làmh-dheanta 's an fhèoil;

12 Gu robh sibh 's an àm sin as eugmhais Chriosd, 'n ur coimhich do chomh-fhlaith-eachd Israeil, agus 'n ur coigrich do choimh-cheanglaibh a' gheallaidh, as eugmhais dòchais, agus gun Dia anns an t-saoghal:

13 Ach a nis ann an Iosa Crìosd, tha sibhse a bha roimh so fad o làimh, air bhur toirt am fagus tre fhuil Chriosd.

14 Oir is esan ar sìth-ne, a rinn aon *dhinn* araon, agus a bhris sìos balla meadhonach an eadar-dhealachaidh;

15 Air dha an naimhdeas a chur air cùl tre 'fhèoil féin, *eadhon* lagh nan àitheanta, a *chuireadh sìos* ann an orduighibh, chum gu'n deanadh e ann féin do dhithis aon duine nuadh, *mar sìn* a' deanamh sìthe:

16 Agus gu'n deanadh e réidh faraon iad ri Dia ann an aon chorp tre a' chrann-cheusaidh, air dha ann naimhdeas a mharbhadh le sin:

17 Agus thàinig e agus

shearmonaich e sìth dhuibhse a bha am fad, agus dhoibhsan a bha am fagus.

18 Oir trid-san tha araon slighe againn gu dola steach tre aon Spiorad chum an Athar.

19 A nis uime sin cha-n 'eil sibh ni's mò 'nur coigrich agus 'n ur coimhich, ach 'n ur luchd aoin bhaile ris na naomhaibh, agus 'n ur muinntir-teaghaich Dhé;

20 Agus tha sibh air bhur togail suas air bunait nan abstol agus nam fàidhean, air bhi do Iosa Criosd féin 'n a *chloich*-chinn na h-oisinn;

21 Anns am bheil an aitheabh uile, ceangailte gu ceart r'a chéile, a' fàs suas chum bhi na teampull naomh 's an Tighearn:

22 Anns am bheil sibhse mar an ceudna air bhur comhthogail suas chum bhi 'n ur tigh-còmhnuidh do Dhia tre an Spiorad.

CAIB. III

AIR an aobhar so, tha mise Pòl a'm' phrìosanach Iosa Criosd, air bhur sonsa, a Chinneacha;

2 O chuala sibh mu fhrith-ealadh gràis Dé, a thugadh dhomhsa air bhur sonsa:

3 Gu'n d'rinn e aithnichte dhomh tre fhoillseachadh an rùn-diomhair, (mar a sgrìobh mi roimh gu h-aithghearr,

4 Leis am feud sibh, air dhuibh a leughadh, m'èdhas ann an rùn-diomhair Chriosd a thuigsinn;)

5 Ni, ann an linnibh eile, air nach d'thugadh fios do chloinn nan daoine, mar a ta e nis air fhoillseachadh d'a abstolaibh naomha agus d'a fhàidhibh tre an Spiorad;

6 Gu'm biodh na Cinnich 'n an comh-oighreachaibh, agus 'n an comh-chorp, agus 'n an luchd-comhpairt d'a ghealladh-san ann an Criosd, tre an t-soisgeul:

7 Air an d'rinneadh mise a'm' mhinisteir, a réir tiodhlaic gràis Dé a thugadh dhomh, a réir oibreachaidh éifeachdaich a chumhachd-san.

8 Dhomhsa a's lugha na'n ti a's lugha do na naomhaibh uile, thugadh an gràs so, saoibhreas Chriosd, nach feudar a rannsachadh, a shearmonachadh am measg nan Cinn-each;

9 Agus gu'n deanainn soilleir do na h-uile *dhaoineibh*, ciod e comunn an rùn-diomhair sin, a bha folaichte ann an Dia o thoiseach an t-saoghail, a chruthaich na h-uile nithe tre Iosa Criosd;

10 Chum gu'n deantadh aithnichte nis do na h-uachdaranachdaibh, agus do na cumhachdaibh, ann an *ionad-aibh* nèamhaidh, leis an eaglais, gliocas eagsamhuil Dhé,

11 A réir an rùn shiorruidh a rùnaich e ann an Iosa Criosd ar Tighearn?

12 Anns am bheil againn dànachd agus slighe gu dol a steach ann am muinghin tre a chreidimh-san.

13 Uime sin tha mi ag iarr-aidh nach lagaich sibh a leth mo thrioblaidean-sa air bhur son, ni a's e bhur glòir-sa.

14 Air an aobhar so tha mi a lùbadh mo ghluine do Athair ar Tighearna Iosa Crìosd,

15 Air an ainmichear an teaghlach uile air nèamh agus air talamh,

16 Gu'n deònaicheadh e dhuibh a réir saoihbheis a ghloire, bhi air bhur neartachadh gu treun, tre a Spiorad-san anns an duine an leth stigh;

17 Ionnnus gu'n gabh Crìosd còmhnuidh ann bhur cridhe tre chreidimh; chumair dhuibh bhi air bhur freumhachadh agus air bhur stéidheachadh ann an gràdh,

18 Gu'm bi sibh comasach maille ris na naomhaibh uile, air a thuigsinn cìod e leud, agus fad, agus doimhne, agus àirde;

19 Agus air gràdh Chrìosd aithneachadh, a chaidh thar gach uile eòlas, chum gu'm bi sibh air bhur lìonadh le uile lànachd Dhé.

20 A nis dhasan d'an comas na h-uile nithe a dheanamh gu h-anabarrach ro phailt, thar gach ni a's urrainn sinne iarr-aidh no smuaineachadh, a réir a' chumhachd a ta 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annainn,

21 Dhasan *gu robh* glòir anns an eaglais tre Iosa Crìosd, air feadh gach uile linn, gu saoghal nan saoghal. Amen.

CAIB. IV.

UIME sin, tha mise prìos-anach an Tighearn, a' guidhe oirbh gu'n gluais sibh gu cubhaidh do'n ghairm leis an do ghairmeadh sibh;

2 Leis gach uile irioslachd inntinn agus mhacantas, le fad-fhulangas, a' giùlan le chéile ann an gràdh;

3 A' deanamh dichill air aonachd an Spioraid a choimhead ann an ceangal na sìthe.

4 *Is* aon chorp agus aon Spiorad *a ta ann*, amhuil mar an ceudna a ghairmeadh sibh ann an aon mhuinghin bhur gairme;

5 Aon Tighearn, aon chreidimh, aon bhaisteadh,

6 Aon Dia agus Athair nan uile, a *tha* os ceann nan uile, agus tre na h-uile, agus ann-aibh-sa uile.

7 Ach thugadh gràs do gach aon againn, a réir tomhais tiodhlaic Chrìosd.

8 Uime sin a ta e eg ràdh, Air dol suas da an àird, thug e bruid 'am braighdeanas, agus thug e tiodhlacan do dhaoinibh.

9 (A nis gu'n deachaidh e suas, cìod e ach gu'n deachaidh e air tùs sìos gu ionad-aibh ìochdarach na talmhainn?)

10 An ti a chaidh sìos, is e sin féin e chaidh suas mar an ceudna gu ro àrd os ceann nan uile nèamh, chum gu'n lìonadh e na h-uile nithe.)

11 Agus thug e dream àraidh gu bhi 'n an abstolaibh; dream eile, gu bhi 'n am fàidh-

ibh; agus dream eile, gu bhi 'n an soisgeulaichibh; agus dream eile, gu bhi 'n an aodhairibh, agus 'n an luchd-teagaisg;

12 Chum na naoimh a dheasachadh chum oibre na ministreileachd, chum togail suas cuirp Chrìosd:

13 Gus an tig sinn uile ann an aonachd a' chreidimh, agus eòlais Mhic Dhé, chum duine iomlain, chum tomhais àirde lànachd Chrìosd:

14 Chum as nach bi sinn á so suas 'n ar leanabaibh, air ar tonn-luasgadh, agus air ar giùlan mu'n cuairt leis gach uile ghaoith teagaisg, le cleasachd dhaoine, agus seòltachd cealgach, leis am bheil iad gu h-innleachdach ri feall-fholach chum meallaidh:

15 Ach a' labhairt na fìrinn ann an gràdh, gu'm fàs sinn suas anns na h-uile nithibh chuige-san, a's e an ceann, *eadhon* Chrìosd:

16 O'm bheil an corp uile, air a cheangal gu ceart, agus air a dhlùthachadh tre an nì sin a tha gach alt a' toirt uaith, a réir oibreachaidh éifeachdaich ann an tomhas gach buill, a' faghail fàs cuirp, chum a thogail féin suas ann an gràdh.

17 So uime sin a ta mi ag ràdh, agus a' guidhe am fianuis an Tighearna, gun sibh a dh'imeachd á so suas mar a ta na Cinnich eile ag imeachd, ann an dìomhanas an inntinn féin;

18 Aig am bheil an tuigse

air a dorchachadh, air dhoibh bhi 'n an coimhich do bheatha Dhé, thaobh an aineolais a ta anna, tre chruas an cridhe:

19 Muinntir, air dhoibh am mothachadh a chall, a thug iad féin thairis do mhinàire, chum gach uile neòghloine chur an gnìomh le cìocras.

20 Ach cha d'fhòghluim sibhse Chrìosd mar so;

21 O chuala sibh e, agus o theagaisgeadh leis sibh, mar a ta an fhìrinn ann an Iosa:

22 Gu'n cuir sibh dhibh, thaobh a' cheud chaithe-beatha, an seann duine, a tha truailidh a réir nan ana-miann cealgach;

23 Agus gu'm bi sibh air bhur n-ath-nuadhachadh ann an spiorad bhur n-inntinn;

24 Agus gu'n cuir sibh um-aibh an nuadh-dhuine, a tha air a chruthachadh a réir Dhé 'am fìreantachd agus 'am fìrnaomhachd.

25 Uime sin air dhuibh a' bhreug a chur uaibh, labhairibh an fhìrinn gach neach r'a choimhearsnach: oir is buill sinn d'a chéile.

26 Biodh fearg oirbh, agus na peacaichibh: na luidheadh a' ghrian air bhur corruich:

27 Agus na tugaibh àit do'n diabhul.

28 An ti a ghoid, na goid-eadh e nì's mò: ach gu ma fearr leas saothair a dheanamh, ag oibreachadh an nì a ta maith le a làmbaibh, chum gu'm bi aige nì r'a phàirteach-

adh ris an neach air am bheil uireasbhuidh.

29 Na tigeadh cainnt thruaillidh air bith a mach as bhur beul, ach an ni sin a ta maith chum deadh-fhòghluim, ionnus gu'n toir e gràs do'n luchd-éisdeachd.

30 Agus na cuiribh doilgh-eas air Spiorad naomh Dhé, leis an do chuireadh seula oirbh gu là na saorsa.

31 Biodh gach uile sheirbhe, agus corruich, agus fearg, agus garrthaich, agus toibheum air an togail uaibh, maille ris gach uile mhì-run.

32 Agus bithibh caoimhneil teo-chridheach d'a chéile; a' toirt maitheanais d'a chéile, eadhon mar a thug Dia maitheanas dhuibhse ann an Crìosd.

CAIB. V.

UIME sin bithibh-sa 'n ur luchd-leanmhuinn air Dia, mar chloinn ghràdhaich;

2 Agus gluaisibh ann an gràdh, eadhon mar a ghràdhaich Crìosd sinne, agus a thug se e fèin air ar son, 'n a thabhartas agus 'n a ìobairt deadh-fhàile do Dhia.

3 Ach na biodh strìopachas, agus gach uile neòghloine, no sannt, uiread as air an ainmeachadh 'n ur measg, mar is cubhaidh do naombaibh:

4 No draosdachd, no còmh-radh amaideach, no bao-shùg-radh, nithe nach 'eil iomchuidh: ach gu ma fearr *leibh* breith-buidheachais.

5 Oir a ta fios agaibh air

so, nach 'eil aig fear-strìopachais air bith, no aig neach neòghlan, no aig duine sanntach, (a tha 'n a fhear ìodhol-aoraidh,) oighreachd ann an rìoghachd Chrìosd agus Dhé.

6 Na mealladh neach air bith sibh le briathraibh diomhain: oir air son nan nithe sin tha fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-eas-ùmhlaichd.

7 Na bithibh-sa uime sin 'n 'ur luchd-comhpairt riu.

8 Oir bha sibh uair-éigin 'n 'ur dorchadas, ach a nis tha *sibh* 'n ur solus 's an Tighearn: gluaisibh mar chloinn an t-soluis;

9 (Oir a ta toradh an Spioraid anns an uile mhaithreas, agus ionracas, agus fhìrinn;)

10 A' dearbhadh cìod an ni a tha taitneach do'n Tighearn.

11 Agus na biodh comh-chomunn agaibh ri oibribh neo-tharbhach an dorchadais, ach gu ma fearr leibh an cronachadh.

12 Oir is gràineil eadhon r'an innseadh na nithe a ta air an deanamh leo 'an uaignidheas.

13 Ach a ta na h-uile nithe a tha air an cronachadh, air an deanamh follaiseach leis an t-solus: oir gach uile ni a ni soilleir, is solus e.

14 Uime sin a ta e ag ràdh, Mosgail, thusa a tha a'd' chodal, agus éirich o na marbh-aibh, agus bheir Crìosd solus duit.

15 Feuchaibh uime sin gu'n

gluais sibh gu faicilleach, cha-n ann mar amadain, ach mar dhaoine glice,

16 Ag ath-cheannach na h-aimsir, do bhrìgh gu bheil na làithean olc.

17 Air an aobhar sin na bithibh-sa neo-ghlic, ach a' tuigsinn ciod i toil an Tighearn.

18 Agus na bithibh air mhisg le fion, anns am bheil anabarr; ach bithibh air bhur lìonadh do'n Spiorad:

19 A' labhairt ribh féin ann an salmaibh, ann an laoidhibh, agus ann an dànaibh spioradail, a' seinn agus a' deanamh ciuil 'n 'ur cridhe do'n Tighearn:

20 A' toirt buidheachais a ghnàth air son nan uile nithe do Dhia, eadhon an t-Athair, ann an ainm ar Tighearna Iosa Crìosd;

21 Air dhuibh bhi ùmhal d'a chèile ann an eagal Dé.

22 A mhnàì, bithibh ùmhal do 'ur fearaibh féin, mar do'n Tighearn.

23 Oir is e am fear ceann ma mnà, eadhon mar is e Crìosd ceann na h-eaglais: agus is esan Slànuighear a' chuirp.

24 Uime sin mar a ta'n eaglais ùmhal do Chrìosd, mar sin *biodh* na mnàì d'am fearaibh féin mar an ceudna anns gach nì:

25 Fheara, gràdhaichaibh bhur mnàì féin, eadhon mar a ghràdhaich Crìosd an eaglais, agus a thug se e féin air a son;

26 Chum gu naomhaicheadh, agus gu'n glanadh e i le ionnlad an uisge tre an fhocal.

27 Chum gu'n cuireadh e 'n a làthair féin i 'n a h-eaglais ghlòrmhoir, gun smal, gun phreasadh, no nì air bith d'an leithidibh sin; ach chum gu'm biodh i naomh, agus neo-lochdach.

28 Is amhluidh sin is còir do na fearaibh am mnàì féin a ghràdhachadh, mar an cuirp féin: an ti a ghràdhaicheas a bhean, tha e 'g a ghràdhachadh féin.

29 Oir cha d'thug duine air bith riamh fuath d'a fheòil féin; ach altrumaidh agus eiridnidh e i, eadhon mar a ta an Tighearn a' deanamh do'n eaglais:

30 Oir is buill sinn d'a chorp, d'a fheòil, agus d'a chnàmhaibh-san.

31 Air an aobhar so fàgaidh duine 'athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh e r'a mhnaoi, agus bithidh an dithis 'n an aon fheòil.

32 Is dìomhaireachd mhòr so: ach tha mi a' labhairt mu Chrìosd agus an eaglais.

33 Gidheadh, thugadh gach aon agaibh-sa fa leth gràdh d'a mhnaoi amhuil mar dha féin; agus *feuchadh* a' bhean gu'n toir i urram d'a fear.

CAIB. VI.

A CHLANN, bithibh ùmhal do 'ur pàrantaibh féin 's an Tighearn: oir a ta so ceart.

2 Thoir urram do t' athair agus do d' mhàthair, (is i so a' cheud àithne le gealladh,)

3 Chum gu'n éirich gu maith dhuit, agus gu'm bi thu fad-shaoghalach air an talamh.

4 Agus aithriche, na brosnuichibh bhur clann chum feirge: ach togaibh iad ann an oilean agus ann an teagasg an Tighearna.

5 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal do 'ur maighstiribh a réir na feòla, le h-eagal agus crith, ann an tréibhdhreas bhur cridhe, mar do Chrìosd:

6 Cha-n ann le sùil-sheirbhis, mar dhream a ni toil dhaoine, ach mar sheirbhisich Chrìosd, a' deanamh toil Dé o'n chridhe;

7 Le deadh thoil a' deanamh seirbhis, mar do'n Tighearna, agus cha-n ann do dhaoineibh:

8 Air dhuibh fios a bhi agaibh, ge b'e maith air bith a ni aon neach, gu'm faigh e an ni so féin o'n Tighearna, ma's saor no daor e.

9 Agus a mhaighstirean, deanaibh-sa na nithe ceudna dhoibh-san, a' leigeadh dhibh bagraidh: air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil bhur maighstir féin air nèamh mar an ceudna, agus nach 'eil gnùis-bhreth maille ris.

10 Fa dheoidh, mo bhràithre, bithibh làidir 's an Tighearna, agus ann an neart a chumhachd-san.

11 Cuiribh umaibh uile armachd Dhé, chum gu'm bi sibh

comasach air seasamh an aghaidh cuilbheirtean an diabhuil.

12 Oir cha-n 'eil sinn a' gleachdadh a mhàin ri fuil agus feòil, ach ri uachdaranachdaibh, ri cumhachdaibh, ri riaghlairibh dorchadais an t-saoghail so, ri aingidheachd spioradail ann an ionadaibh àrda.

13 Uime sin glacaibh do 'ur n-ionnsuidh uile armachd Dhé, chum gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh a' bhuaireidh 's an droch là, agus air dhuibh na h-uile nithe a dheanamh, chum seasamh.

14 Seasibh uime sin, air bhi do 'ur leasraidh air an crìoslachadh le firinn, agus uchd-éididh na fireantachd umaibh;

15 Agus ulluchadh soisgeil na sìthe mar bhrògan agaibh air bhur cosaibh;

16 Thar gach uile ni, a' glacadh do 'ur n-ionnsuidh sgéithe a' chreidimh, leis am bi sibh comasach air uile shaighde teinnteach an droch Spioraid a mhùchadh.

17 Agus glacaibh clogaid na slàinte, agus claidheamh an Spiorad, ni a's e focal Dhé:

18 A' deanamh urnuigh a ghnàth leis gach uile ghnè urnuigh agus asluchaidh 's an Spiorad, agus a' deanamh faire chum an ni so féin maille ris gach uile bhuanachadh, agus ghuidheadh air son nan naomh uile;

19 Agus air mo shonsa, chum gu toirear dhomh comas

labhairt, le fosgladh mo bheòil ann an dànachd, chum gu foillsich mi rùn-dìomhair an t-soisgeil;

20 Air son am bheil mi a'm' theachdair ann an geimhlibh: chum gu labhair mi gu dàna uime, mar is còir dhomh labhairt.

21 Ach a chum gu'm bi fhios agaibh-sa mar an ceudna air na nitibh a bhuineas dhomhsa, *agus* ciod a tha mi a' deanamh, foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach agus ministear fìrinneach 's an Tighearn, na h-uile nithe dhuibh:

22 Neach a chuir mi do 'ur n-ionnsuidh air son an aobhair so féin chum gu'm biodh fios nan nithe a bhuineas duinne agaibh, agus gu'n tugadh e comhfhurtachd do 'ur cridhe.

23 Sìth *gu robh* do na bràithribh, agus gràdh maille ri creidimh, o Dia an t-Athair, agus an Tighearn Iosa Crìosd.

24 *Gu robh* gràs maille riuisan uile a ta gràdhachadh ar Tighearna Iosa Crìosd ann an tréibhdhìreas. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN PHILIPIANACH.

CAIB. I.

POL agus Timoteus, seirbhisich Iosa Crìosd, chum nan naomh uile ann an Iosa Crìosd, a tha ann am Philipi, maille ris na easbuigibh agus ris na deaconaibh:

2 Gràs duibh agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Crìosd.

3 Tha mi 'toirt buidheachais do m' Dhia gach uair a chuimhnicheas mi oirbh,

4 A ghnàth ann am uile urnuighibh air bhur sonsa uile, le gairdeachas a' deanamh guidhe,

5 Air son bhur comh-roinn do'n t-soisgeul, o'n cheud là agus a nis;

6 Air dhomh bhi dearbhta 's an ni so féin, eadhon an ti

a thòisich deadh obair annaibh, gu'n coimhlion e i gu là Iosa Crìosd:

7 Eadhon mar is còir dhomh so a smuaineachadh umaibh uile, do bhrìgh gu bheil sibh agam ann mo chridhe, agus gu bheil sibh uile 'n 'ur luchd comh-roinn do m' ghràs-sa, araon ann mo gheimlibh, agus ann an seasamh air son, agus ann an daingneachadh an t-soisgeil.

8 Oir is e Dia m'fhianuis, cia mòr mo dhéidh oirbh uile, ann an innibh Iosa Crìosd.

9 Agus *a ta* mi a' guidhe so, gu'm biodh bhur gràdh-sa air a mheudachadh ni's mò agus ni's mò ann an eòlas, agus ann an uile thuigse:

10 Chum gu'n dearbh sibh

na nithe a's fearr; chum gu'm bi sibh tréibhdhireach, agus gun tuisleadh gu là Chrìosd;

11 Air bhur lìonadh le toraibh na fireantachd, a *tha* tre Iosa Crìosd chum glòire agus cliù Dhé.

12 Ach is àill leam, bhràithre, fios a bhi agaibh, na nithe a *tharladh* dhomhsa, gur mò a dh'éirich leo an soisgeul a chur air aghaidh:

13 Ionnnus gu bheil mo gheimhlean-sa ann an Crìosd iomraideach anns an lùchairt uile, agus anns gach àit eile;

14 Agus gu bheil mòran do na bràithribh 's an Tighearn a' gabhail misnich o m' gheimhlibh, leis an tuilleadh mòrdhànachd a' labhairt an fhocail gun eagal.

15 Tha cuid gu dearbh a' searmonachadh Chrìosd tre fharmaid agus strì, agus cuid eile tre dheadh thoil.

16 Tha aon dream a' searmonachadh Chrìosd tre chonnsoid, cha-n ann gu tréibhdhireach, a' saòilsinn àmhghar a chur ri m' gheimhlibh-sa:

17 Ach an dream eile o ghràdh, air dhoibh fios a bhi aca gu'n do chuireadh mise gu seasamh air son an t-soisgeil.

18 Ciod ma ta? gidheadh air gach aon chor, co aca is ann an coslas a mhàin, no da rìreadh, tha Crìosd air a shearmonachadh; agus air a shon so tha mise a' deanamh gairdeachais, seadh, agus ni mi gairdeachas.

19 Oir a ta fhios agam gu'n tig so chum slàinte dhomhsa tre bhur n-urnuigh-sa, agus tre fhrithealadh Spioraid Iosa Crìosd,

20 A réir mo ro-dhùil, agus mo dhòchais, nach cuirear nàire orm ann an ni air bith, ach leis an uile dhànachd labhairt, mar a ghnàth, gu'm bi Crìosd a nis mar an ceudna air àrdachadh a'm' chorp-sa, ma's ann tre bheatha no tre bhàs.

21 Oir dhomhsa bhi beò is e sin Crìosd, agus bàs fhaotainn is buannachd dhomh so.

22 Ach ma's beò dhomh 's an fheadil, 's e so toradh m' oibre: ach ciod d'an deanainn roghainn, cha-n fhios domh.

23 Oir tha mi air mo theannachadh eadar dhà ni, air dhomh bhi togarrach air siubhal, agus bhi maille ri Crìosd; oir is e so a's ro fhearr:

24 Gidheadh, 's e mi dh'fhantuinn 's an fheadil a's feumaille dhuibhse.

25 Agus air dhomh bhi cinnteach dheth so, tha fhios agam gu'm fuirich mi agus gu'n còmhnuich mi maille ribh uile, chum bhur cur-sa air bhur n-aghaidh, agus chum gairdeachais a' chreidimh:

26 Chum gu'm bi bhur gairdeachas ni's pailte ann an Iosa Crìosd do m' thaobh-sa, air son mi bhi a rìs a làthair maille ribh.

27 A mhàin caithibh bhur beatha gu cubhaidh do shois-

geul Chrìosd : chum cò aca a thig mi agus a chi mi sibh, no a bhios mi as làthair, gu'n cluinn mi mu 'ur timchioll, gu bheil sibh a' seasamh gu daingean ann an aon spiorad, le aon inntinn, a' gleacadh le chéile air son creidimh an t-soisgeil ;

28 Gun gheilt ann an nì sam bith oirbh o bhur naimh-dibh : nì a ta dhoibh-san 'n a chomhara cinnteach air sgrios, ach dhuibhse air slàinte agus sin o Dhia.

29 Oir thiodhlaiceadh dhuibhse air son Chrìosd, cha-n e mhàin creidsinn ann, ach mar an ceudna fulang air a shon ;

30 Air dhuibh an còmhrag ceudna bhi agaibh a chunnaic sibh annamsa, agus a tha sibh a nis a' cluinntinn a *bhi* annam.

CAIB. II.

UIME sin ma tha comh-fhurtachd air bith ann an Crìosd, ma tha sòlas air bith gràidh, ma tha comh-chomunn air bith an Spioraid, ma tha truas air bith agus tròcaire :

2 Coimhlionaibh mo ghairdeachas, gu'm bi sibh a dh'aon inntinn, a dh'aon ghràdh, a dh'aon toil, a dh'aon bhreith-neachadh.

3 *Na deanar* aon nì tre chonnsaid, no tre ghloir dhìomhain, ach ann an irioslachd inntinn measadh gach aon gur fearr neach eile na e féin.

4 Na seallaibh gach aon air na nithibh sin a bhuineas da féin, ach gach aon air na nithibh a bhuineas do dhaoineibh eile mar an ceudna.

5 Uime sin biodh an inntinn cheudna annaibh sa, a bha 'an Iosa Crìosd :

6 Neach air bhi dba ann an cruth Dhé, nach do mheas e 'n a reubainn e féin bhi comh-ionann ri Dia :

7 Ach chuir se e féin ann an dìmeas, a' gabhail air féin cruth seirbhisich, air a dheanamh ann an coslas dhaoine :

8 Agus air dha bhi air fhaghail ann an cruth mar dhuine, dh'irioslaich se e féin, agus bha e ùmhal gu bàs, eadhon bàs a' chroinn-cheusaidh.

9 Air an aobhar sin dh'àrd-aich Dia e gu ro àrd mar an ceudna, agus thug e dha ainm os ceann gach uile ainme :

10 Chum do ainm Iosa gu'n lùbadh gach glùn, do *nithibh a ta* air néamh, agus do *nithibh a ta* air thalamh, agus do *nithibh a ta* fo 'n talamh ;

11 Agus gu'n aidicheadh gach teangadh gur e Iosa Crìosd an Tighearn, chum glòire Dhé an Athar.

12 Uime sin, a mhuinntir mo ghràidh, mar a bha sibh ùmhal a ghnàth, cha-n e a mhàin a'm làthair-sa, ach nì's ro mhò as mo làthair, làn-oibrichibh bhur slàinte féin le h-eagal agus ball-chrith.

13 Oir is e Dia a dh'oibricheas annaibh, araon an toil

agus an gnìomh a réir a dheadh-ghean féin.

14 Deanaibh na h-uile nithe gun ghearan, agus gun deas-boireachd :

15 Chum gu'm bi sibh neo-choireach, agus neo-chronail, 'n 'ur cloinn do Dhia, neo-lochdach, am meadbon gineal-aich fhiair agus chrosda, measg am bheil sibhse a' deal-rachadh mar lòchrain sholuis san t-saoghal ;

16 A' cumail a mach focail na beatha ; chum gu'n dean mise uail ann an là Chrìosd, do bhrìgh nach do ruith mi gu dìomhain, agus nach do shaothraich mi gu dìomhain.

17 Seadh agus ma dh'ìobrar mi air ìobairt agus seirbhis fhollaiseach bhur creidimh-sa, tha aoibhneas orm, agus tha mi a' deanamh gairdeachais maille ribhse uile.

18 Air an dòigh cheudna biodh aoibhneas oirbhse, agus deanaibh gairdeachas maille riumsa.

19 Ach a ta dòchas agam anns an Tighearn Iosa, Timoteus a chur gu goirid do 'ur n-ionnsuidh, chum gu'm bi mise mar an ceudna ann an deadh mhisnich, air dhomh fios fhaotainn cìod is cor dhuibhse.

20 Oir cha-n 'eil duine air bith agam comh-ionann inn-tinn *ris-san*, air am bi cùram nan nithe a bhuineas dhuibhse gu dùrachdach.

21 Oir tha na h-uile ag iarraidh nan nithe a bhuineas

doibh féin, cha-n iad na nithe a bhuineas do Iosa Crìosd.

22 Ach is aithne dhuibh a dhearbhadhsan, mar mhac d'a athair, gu'n d'rinn e seirbhis maille riumsa anns an t-soisgeul.

23 Uime sin tha dùil agam esan a chur do 'ur n-ionnsuidh air ball, co luath as a chi mi cìod is cor dhomh féin.

24 Ach tha earbsa agam anns an Tighearn, gu'n tig mi féin do 'ur n-ionnsuidh gu h-aithgèarr mar an ceudna.

25 Gidheadh mheas mi gu'm b'fheumail Epaphroditus mo bhràthair, agus mo chomh-oibriche, agus mo chomh-shaighdear, ach bhur teachd-air-sa, agus an ti a fhrithail do m'uireasbhuidh, a chur do 'ur n-ionnsuidh.

26 Oir bha déidh mhòr aige oirbh uile, agus bha e làn tuirse, do bhrìgh gu'n cuala sibhse gu'n robh e tinn.

27 Agus gu deimhin bha e tinn fagus do'n bhàs : gidheadh rinn Dia trècair air ; agus cha b'ann airsann a mhàin, ach ormsa mar an ceudna, chum nach biodh doilgheas air muin doilgheis orm.

28 Uime sin bu togarraiche a chuir mi do 'ur n-ionnsuidh e, chum air dhuibh fhaicinn a ris, gu'm biodh aoibhneas oirbh, agus gu'm bu lughaid mo dhoilgheas-sa.

29 Air an aobhar sin gabhaibh ris 's an Tighearn leis an uile aoibhneas, agus biodh

meas mòr agaibh air an leithidibh sin :

30 Do bhrìgh air son oibre Chrìosd gu robh e dlùth do'n bhàs, agus nach robh suim aige d'a bheatha féin, chum gu'n deanadh e suas uireasbhuidh bhur seirbhis-sa do m' thaobh-sa.

CAIB. III.

OS bàrr, mo bhràithre, dean-aibh gairdeachas 's an Tighearn. Gu deimhin cha leasg leamsa na nithe ceudna a sgrìobhadh do bhur n-ionnsuidh, ach dhuibhse tha so tearuinnte.

2 Bithibh air bhur faicill o mhadraibh, bithibh air bhur faicill o dhroch luchd-oibre, coimhidibh sibh féin o'n chomh-ghearradh.

3 Oir is sinne an timchioll-ghearradh, a ta 'deanamh aoraidh do Dhia 's an Spiorad, agus a' deanamh gairdeachais ann an Iosa Crìosd, agus nach 'eil a' cur muinghin 's an fheadil:

4 Ged dh'fheudainn-sa mar an ceudna muinghin bhi agam 's an fheadil. Ma shaoileas aon neach eile gu'm feud e muinghin a chur 's an fheadil, is mò *na sin a dh'fheudas* mise:

5 Air mo thimchioll-ghearradh air an ochdamh là, do chinneach Israeil, do thréibh Bheniamin, a'm' Eabhruidheach do na h-Eabhruidhich; a réir an lagha, a'm' Phairis-each;

6 A thaobh eud, a' deanamh geur-leanmhuinn air an

eaglais; a réir na fìreantachd a ta 's an lagh, neo-choireach.

7 Ach na nithe a bha 'n am buannachd dhomh, mheas mi iad sin 'n ancall air son Chrìosd.

8 Seadh gun amharus, agus tha mi a' meas nan uile nithe 'n an call, air son ro-òirdheire-eis eòlais Iosa Crìosd mo Thighearna: air son an d' fhuiling mi call nan uile nithe, agus tha mi a' meas gur aolach iad chum gu cosnainn Crìosd,

9 Agus gu faighear annsan mi, gun m'fhìreantachd féin agam, a ta o'n lagh, ach *an fhìreantachd* sin a ta tre chreidimh Chrìosd, an fhìreantachd a ta o Dhia tre chreidimh:

10 Chum eòlas a bhi agam aisan, agus air cumhachd 'aiseirigh-san, agus air comh-chomunn 'fhuilangais, air bhi dhomh air mo chur ann an coslas crutha r'a bhàs;

11 Dh'fheuchainn am feudainn air aon chor teachd chum aiseirigh nam marbh.

12 Cha-n e gu'n d'ràinig mi cheana, no gu bheil mi cheana foirfe: ach tha mi a' leantuin, dh'fheuchainn am faigh mi greim do'n ni sin féin air son an do ghabhadh greim dhiom le Iosa Crìosd.

13 A bhràithre, cha-n 'eil mi a' meas gu'n do ghlac mi greim: ach aon ni *a ta mi a' deanamh*, air dhomh na nithe a ta air mo chùl a dhèichuimhneachadh, agus bhi 'g am shìneadh féin chum nan nithe a ta romham,

14 Tha mi a' dian-ruith dh'ionnsuidh a' chomhara, chum duaise àrd-ghairme Dhé ann an Iosa Criosd.

15 Uime sin mheud dhinnes a ta dìongmhalta, biodh an inntinn so againn: agus ma tha sibh ann an ni sam bith air atharrachadh inntinn, foillsichidh Dia an ni so féin duibh.

16 Gidheadh, an ni air an d'ràinig sinn a cheana, gluais-eamaid a réir aoin riaghailt, bitheamaid a dh'aon inntinn.

17 A bhràithre, bithibh-sa le chéile 'n 'ur luchd-leanmhuinn ormsa, agus thugaibh an aire dhoibh-san a tha gluasad air an dòigh sin, mar a ta sinne 'n ar n-eisempleir agaibh.

18 (Oir a ta mòran a' gluasad, mu'n dubhairt mi gu minic ribh, agus mu'm bheil mi nis, eadhon a' gul, ag ràdh ribh, *gur* naimhdean iad do chrannceusaidh Chriosd:

19 D'an deireadh bhi air an sgrios, d'an dia am brù; agus aig am bheil an glòir 'n an nàire, aig am bheil an aire air nithibh talmhaidh.)

20 Oir a ta ar caithe-beathane air nèamh, an t-ionad as am bheil dùil againn fòs ris an t-Slànuighear, an Tighearn Iosa Criosd;

21 A chruth-atharraicheas ar corp diblidh, chum gu'n deanar e comh-chosmhuil r'a chorp glòrmhor féin, a réir an oibreachaidh leis am bheil e comasach air na h-uile nithe a chur fo cheannsal féin.

CAIB. IV.

UIME sin, mo bhràithre gràdhach agus air am bheil mo dhéidh, m' aoibhneas agus mo chrùn, seasaibh mar so gu daingean san Tighearn, a mhuinntir *mo* ghràidh.

2 Tha mi a' guidhe air Eudias, agus tha mi a' guidhe air Sintiche, iad a bhi dh'aon inntinn san Tighearn.

3 Agus tha mi ag iarraidh ortsa mar an ceudna, a chompanaich dhileis, dean còmh-nadh ris na mnàibh sin a rinn saothair maille riumsa 's an t-soisgeul, maille ri Clemens, agus a' chuid eile do m' chomh-oibrichibh, aig am bheil an ainmean ann an leabhar na beatha.

4 Deanaibh gairdeachas 's an Tighearn a ghnàth: a ris a ta mi ag ràdh, Deanaibh gairdeachas.

5 Biodh bhur measarrachd follaiseach do na h-uile dhaoineibh. *Tha* 'n Tighearn am fagus.

6 Na biodh ro-chùram ni sam bith oirbh: ach anns gach uile ni le h-urnuigh agus as-luchadh maille ri breith-buidheachais, biodh bhur n-iarrtuis air an deanamh aithnichte do Dhia.

7 Agus coimhididh sìth Dhé a ta thar gach uile thuigse, bhur cridhe agus bhur n-inntinn ann an Iosa Criosd.

8 Fa dheoidh, a bhràithre, ge b'e nithe ta fìor, ge b'e nithe *ta* urramach, ge b'e nithe *ta* ceart, ge b'e nithe *ta*

fior-ghlan, ge b'e nithe *ta* ion-ghràidh, ge b'e nithe *ta* ion-mholta; ma *tha* deadh-bheus air bith *ann*, ma *tha* moladh air bith *ann*, smuainichibh air na nithibh sin.

9 Na nithe sin araon a dh'fhòghluim, agus a ghabh sibh, agus a chual agus a chunnaic sibh annamsa, dean-aibh: agus bithidh Dia na sìthe maille ribh.

10 Ach rinn mi gairdeachas gu mòr san Tighearn do bhrìgh gu'n d'ath-ùraicheadh nis fa dheireadh bhur cùram umam-sa; ni mar an ceudna anns an robh sibh cùramach, ach cha robh cothrom agaibh.

11 Cha-n e gu bheil mi a' labhairt a thaobh uireasbhuidh: oir dh'fhòghluim mi, ge b'e staid 'am bheil mi, bhi toilichte.

12 Is aithne dhomh bhi ìosal, agus is aithne dhomh mar an ceudna pailteas a mhealtuinn: anns gach àit, agus anns na h-uile nithibh theagaisgeadh mi, araon a bhi sàthach agus ocrach, araon pailteas a shealbhadh agus uireasbhuidh fhulang.

13 Is urrainn mi na h-uile nithe a dheanamh tre Chrìosd, a neartaicheas mi.

14 Gidheadh, is maith a rinn sibh gu'n do chomh-phàirtich sibh ri m' thrioblaid.

15 Agus a nis biodh fhios

agaibh-sa, a Philipianacha, ann an toiseach an t-soisgeil, 'n uair a dh'fhàg mi Macedonia, nach do roinn eaglais air bith rium-sa, thaobh tabhairt agus gabhail, ach sibhse a mhàin.

16 Oir eadhon ann an Te-salonica chuir sibh aon uair agus a rìs a m' ionnsuidh leasachadh do m' uireasbhuidh.

17 Cha-n e gu bheil mi ag iarraidh tabhartais: ach a ta mi ag iarraidh toraidh a bhios pailte chum bhur cunntais-sa.

18 Ach a ta mi sealbhachadh nan uile nithe, agus tha pailteas agam: lìonadh mi, air dhomh na nithe fhaotainn o Epaphroditus a chuireadh uaibh-sa, fàile deadh-chùbhraidh, ìobairt thaitneach, anns am bheil tlachd aig Dia.

19 Ach leasaichidh mo Dhia-sa bhur n-uireasbhuidh uile, a réir a shaoibhreis ann an glòir, tre Iosa Crìosd.

20 A nis do Dhia agus ar n-Athair-ne *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

21 Cuiribh fàilte air gach uile naomh ann an Iosa Crìosd. Tha na bràithrean a tha maille rium, a' cur fàilte oirbh.

22 Tha na naoimh uile a' cur fàilte oirbh, gu h-àraidh iadsan a tha do theaghlach Cheasair.

23 Gràs ar Tighearna Iosa Crìosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN COLOSIANACH.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, agus Timoteus ar bràthair,

2 Chum nan naomh agus nam bràthar dìleas ann an Criosd, a tha ann an Colose: Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia, agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a' sìor-dheanamh urnuigh air bhur sonsa;

4 O chuala sinn iomradh bhur creidimh ann an Iosa Criosd, agus *bhur* gràidh do na naombaibh uile;

5 Air son an dòchais a tha air a thasgaidh fa 'ur comhair air nèamh, air an cuala sibh iomradh roimh ann am focal firinn an t-soisgeil:

6 A thàinig do 'ur n-ionnsuidh-sa, mar anns an t-saoghal uile; agus a tha 'toirt toraidh uaith, mar *a ta e deanamh* mar an ceudna 'n 'ur measgsa, o'n là anns an cuala sibh *e*, agus san d'fhuair sibh eòlas air gràs Dhé ann am firinn.

7 A réir fòs mar a dh'fhòghluim sibh o Epaphras ar comh-sheirbhiseach gràdhach-ne, a tha air bhur sonsa 'n a mhinisteir dìleas do Chriosd;

8 A chuir an céill dhuinne

mar an ceudna bhur gràdh-sa anns an Spiorad.

9 Air an aobhar so, cha-n 'eil sinne mar an ceudna a' sgur, o'n là a chuala sinn *e*, do dheanamh urnuigh air bhur sonsa, agus a ghuidheadh gu'm biodh sibh air bhur lìonadh le eòlas a thoile, 's an uile ghliocas agus thuigse spioradail;

10 Chum gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do'n Tigh-earn chum gach uile thoil-eachaidh, a' toirt toraidh uaibh s' an uile dheadh obair, agus a' fàs ann an eòlas Dé;

11 Air bhur neartachadh leis an uile neart a réir a chumhachd ghlòrmhoir-san, chum an uile fhoighidin agus fhad-fhulangais maille ri gairdeachas;

12 A' tabhairt buidheachais do'n Athair, a rinn sinne iomchuidh chum bhi 'n ar luchd-comh-pairt do oighreachd nan naomh s' an t-solus:

13 A shaor sinn o chumhachd an dorchadais, agus a dh'atharraich *sinn* chum rìoghachd Mic a ghràidh-san:

14 Anns am bheil againn saorsa tre 'fhuil-san, *eadhon* maitheanas nam peacadh;

15 Neach a's e ìomhaigh an Dé neo-fhaicsinnich, ceudghin a' chruthachaidh uile:

16 Oir is ann leis-san a

chruthaicheadh na h-uile nithe a ta air nèamh, agus a ta air talamh, faicsinneach agus neo-fhaicsinneach, ma's àrd-chaithrichean *iad*, no tighearnais, no uachdaranachda, no cumhachda; is ann leis-san agus air a shonsan a chruthaicheadh na h-uile nithe:

17 Agus tha esan roimh na h-uile nithibh, agus trìd-san tha na h-uile nithe a comh-sheasamh.

18 Agus is e ceann a' chuirp, *eadhon* na h-eaglais: neach a's e an toiseach, an ceud-ghin o na marbhaibh; chum gu'm biodh aige àrd-cheannas anns na h-uile.

19 Oir b'e deadh thoil *an Athar*, gu'n còmhnuicheadh gach uile iomlanachd annsan;

20 Agus gu'm biodh na h-uile air an deanamh réidh ris féin trìd-san, air dha sìth a dheanamh tre fhuil a chroinncheusaidh-san; trìd-san *a ta mi ag ràdh*, ma's nithe *iad* a ta air talamh, no nithe a ta air nèamh.

21 Agus sibhse a bha uair-éigin 'n 'ur coimhich, agus 'n 'ur naimhdibh ann *bhur* n-inntinn thaobh dhroch oibre, nis rinn e réidh ris féin.

22 Ann an corp 'fheòla féin tre'n bhàs, chum sibhse a chur naomha, agus neo-lochdach, agus neo-choireach, 'n a làth-air-san:

23 Ma dh'fhanas sibh anns a' chreidimh bunaiteach agus daingean, gun bhi air *bhur* n-atharrachadh o dhòchas an

t-soisgeil, a chuala sibh, *agus* a shearmonaicheadh do gach uile chrentair a ta fuidh nèamh; air an d'rinneadh mise Pòl a'm' mhinisteir.

24 Tha mi nis a' deanamh gairdeachais ann am fhulang-asaibh air *bhur* sonsa, agus a' coimhlionadh mheud 's a ta dhéidh-làimh do àmhgharaibh Chrìosd ann am fheòil, air son a chuirp-san, eadhon na h-eaglais:

25 D'an d'rinneadh mise a'm' mhinisteir, a réir stiùbhardachd Dhé, a thugadh dhomh air *bhur* sonsa, a choimhlionadh focail Dé;

26 *Eadhon* an rùn-dìomhair a bha folaichte o na linnibh, agus o na ginealachaibh *a chaidh seachad*, ach a nis a tha air fhoillseachadh d'a naomhaibh-san:

27 Da'm bu toil le Dia fhoillseachadh cìod e saoihbheas glòire an rùn-dìomhair so am measg nan Cinneach; neach a's e Crìosd annaibh-sa, dòchas na glòire;

28 Neach a ta sinne a' searmonachadh, a' toirt rabhaidh do gach duine, agus a' teagasg gach uile dhuine anns an uile ghliocas; chum gu nochd sinn gach uile dhuine 'n a làth-air-san iomlan ann an Iosa Crìosd:

29 An ni chum am bheil mise mar an ceudna a' saothreachadh, a' deanamh sbairn a réir 'oibreachaidh-san, a tha 'g oibreachadh annam gu cumhachdach.

CAIB. II.

OIR b'àill leam fios a bhi agaibh ciod e meud mo chòmhraig air bhur sonsa, agus *air son* na dream a ta ann an Laodicea, agus *air son* a mheud nach fhaca m'aghaidh anns an fhèil :

2 Ionnnus gu'm faigheadh an cridhe sòlas, air dhoibh bhi air an dlùth-cheangal r'a chéile ann an gràdh, agus chum uile shaoibhreis an làn dearbh-bheachd tuigse, chum eòlais rùin-diomhair Dhé, eadhon an Athar, agus Chrìosd ;

3 Anns am bheil uile ionmhais a' ghliocais agus an eòlais folaichte.

4 Agus so a ta mi ag ràdh, air eagal gu mealladh neach air bith sibh le briathraibh tairngeach.

5 Oir ged tha mi uaibh 's an fhèil, gidheadh a ta mi maille ribh 's an Spiorad, a' deanamh gairdeachais agus a' faicinn bhur n-orduigh, agus seasmhachd bhur creidimh ann an Crìosd.

6 Uime sin mar a ghabh sibh do 'ur n-ionnsuidh an Tighearn Iosa Crìosd, gluaisibh ann :

7 Air dhuibh bhi air bhur freumbachadh agus air bhur togail suas annsan, agus air bhur daingneachadh 'sa' chreidimh, a réir mar a theagaisgeadh sibh, a' meudachadh ann le breith-buidheachais.

8 Thugaibh an aire nach dean neach air bith foirneart oirbh tre fheallsanachd agus

mealltaireachd dhìomhain, a réir beul-aithris dhaoine, a réir ceud-thoiseacha an t-saoghail, agus cha-n ann a réir Chrìosd :

9 Oir annsan tha uile iomlanachd na diadhachd a' gabhail còmhnuidh gu corporra.

10 Agus tha sibhse coimhlionta annsan, neach a's e ceann gach uile uachdaranachd agus chumbachd ;

11 Anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur timchiollghearradh leis an timchiollghearradh nach d'rinneadh le làmbhaibh, ann an cur dhibh cuirp pheacanna na feòla, le timchiollghearradh Chrìosd :

12 Air dhuibh bhi adhlaiete maille ris ann am baisteadh, anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur togail suas maille ris tre chreidimh oibreachaidh Dhé, a thog suas esan o na marbhaibh.

13 Agus sibhse a bha marbh 'n 'ur n-euceartaibh agus *ann an* neo-thimchiollghearradh bhur feòla, bheothaich e maille ris, a' maitheadh dhuibh nan uile euceart ;

14 A' dubhadh a mach làmh-sgrìobhaidh nan orduigh-ean do ar taobh-ne, a bha 'n ar n-aghaidh, agus thug e as an t-slighe i, air dha a sparradh ri a chrann-ceusaidh-san :

15 Air dha uachdaranachd-an agus cumhachdana chreachadh, rinn e ball-sampuill diubh gu follaiseach, a' deanamh buaidh-chaitheir os an ceann tre'n-chrann ud féin.

16 Uime sin na tugadh aon

neach breth oirbh air son bìdh, no dibhe, no thaobh là féille, no gealaich nuaidhe, no shàb-aide :

17 A ta 'n an sgàile air na nithibh a ta ri teachd ; ach *is* le Criosd an corp.

18 Na mealladh aon neach bhur duais uaibh le irioslachd thoileil, agus aoradh do ainglibh, a' foirneadh a steach *gu dàna* chum nan nithe nach fac e, gu dìomhain air a shéideadh suas le 'inntinn fheolmhoir féin ;

19 Agus gun an ceann a chumail, o'm bheil an corp uile, air dha bhi air a bheathachadh tre altaibh agus bhannaibh, agus air a dhlùth-cheangal r'a chéile, a' fàs le fàs Dé.

20 Uime sin ma fhuair sibh bàs maille ri Criosd o cheud thoiseachaibh an t-saoghail, c'ar son, mar dhaoine a ta beò 's an t-saoghal, a tha sibh fuidh orduighibh,

21 (Na bean ri, na blais, na làimhsich ;

22 Nithe a théid uile a neo-ni le'n gnàthachadh,) a réir àitheantan agus teagasga dhaoine ?

23 Nithe gun amharus aig am bheil samhladh gliocais ann an aoradh féin thoile agus irioslachd, agus mi-chaomhnadh a 'chuirp, cha-n ann 'an urram sam bith chum sàsachaidh na feòla.

iarraibh na nithe a ta shuas, far am bheil Criosd 'n a shuidhe aig deas làimh Dhé.

2 Suidhichibh bhur n-aighe air na nithibh a ta shuas, agus cha-n ann air na nithibh a ta air an talamh.

3 Oir a ta sibh marbh, agus tha bhur beatha folaichte maille ri Criosd ann an Dia.

4 'N uair a dh'fhoillsichear Criosd, neach a's e ar beathane, an sin bithidh sibhse mar an ceudna air bhur foillseachadh maille ris ann an glòir.

5 Uime sin claidhibh bhur buill a ta air an talamh, striopachas, neòghloine, fonn-collaidh, ana-mianna, agus sannt, ni a's ìodhol-aoradh :

6 Nithe air son am bheil fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-eas-ùmhlachd.

7 Anns an robh sibhse mar an ceudna, a' gluasad uairéigin, 'n uair a bha sibh a' caitheadh bhur beatha 'n am measg.

8 Ach a nis cuiribh-sa uaibh na nithe so uile ; fearg, corr-uich, mì-run, toibheum, cainnt shalach as bhur beul.

9 Na deanaibh breug d'a chéile, do bhrìgh gu'n do chuir sibh dhibh an seann duine maille r'a ghnìomhar-aibh ;

10 Agus gu'n do chuir sibh umaibh an *duine* nuadh, a tha air ath-nuadhachadh ann an eòlas, a réir ìomhaigh an ti a chruthaich e.

11 Far nach 'eil Greugach no Iudhach, timchioll-ghearr-

CAIB. III.

UIME sin ma dh'éirich sibh maille ri Criosd,

adh, no neo-thimchioll-ghearr-adh, *duine* borb, Sitianach, daor *no* saor : ach *is* e Criosd na h-uile, agus anns na h-uile.

12 Uime sin cuiribh-sa um-aibh, (mar dhaoine taghta Dhé, naomha agus ionmhuinn,) inn-igh thròcaire, caomhalachd, irioslachd inntinn, macantas, fad-fhulangas ;

13 A' giùlan le chéile, agus a' maitheadh d'a chéile, ma tha cùis ghearain aig neach an aghaidh neach : mar a thug Criosd maitheanas dhuibhse, mar sin deanaibh-sa mar an ceudna.

14 Agus thar na nithibh so uile, *cuiribh umaibh* gràdh, ni a's e coimhcheangal na foir-feachd.

15 Agus biodh sìth Dhé a' riaghladh ann bhur cridhe, chum am bheil sibh mar an ceudna air bhur gairm ann an aon chorp ; agus bithibh taing-eil.

16 Gabhadh focal Chriosd còmhnuidh annaibh gu saoi-bhir's an uile ghliocas, a' teagasg agus a' combhairleachadh a chéile lesalmaibh, agus laoidhibh, agus dànaibh spioradail, a' deanamh ciuil, do'n Tighearn le gràs ann bhur cridhe.

17 Agus gach ni air bith a ni sibh ann am focal no ann an gnìomh, deanaibh *iad* uile ann an ainm an Tighearna Iosa, a' toirt buidheachais do Dhia, eadhon an t-Athair trìd-san.

18 A mhnàì, bithibh ùmh-

al do 'ur fearaibh féin, mar is cubhaidh, anns an Tighearn.

19 Fheara-pòsda, gràdhaichibh *bhur* mnàì, agus na bithibh searbh 'n an aghaidh.

20 A chlann, bithibh ùmh-al do 'ur pàrantaibh anns na h-uile nithibh : oir a ta so taitneach do'n Tighearn.

21 Aithriche, na brosnuichibh bhur clann *chum feirge*, air eagal gu'n caill iad am misneach.

22 A sheirbhiseacha, bithibh ùmh-al do 'ur maighstiribh a réir na feòla, anns na h-uile nithibh ; cha-n ann le seirbhis-sùl, mar dhream a ta toileachadh dhaoine, ach ann an tréibh-dhireas cridhe, ann an eagal Dé :

23 Agus ge b'e air bith ni a ni sibh, deanaibh o bhur cridhe e mar do'n Tighearn, agus cha-n ann do dhaoinibh ;

24 Air dhuibh fios a bhi agaibh, gu'm faigh sibh o'n Tighearn duais na h-oighreachd : oir is ann do'n Tighearn Criosd a tha sibh a' deanamh seirbhis.

25 Ach an ti a ni eucoir, gheibh e toillteanas na h-eu-corach a rinn e : agus cha-n 'eil leth-bhreth ann.

CAIB. IV.

A MHAIGHSTIREAN,
thugaibh do 'ur seirbhisich an ni sin a tha ceart agus cothromach, air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil agaibh féin maighstir mar an ceudna air nèamh.

2 Buanaichibh ann an urn-
uigh, a' deanamh faire innte
le breith-buidheachais ;

3 Ag urnuigh mar an ceud-
na air ar son-ne, chum gu
fosgladh Dia dhuinn doras na
h-ùr-labhairidh, a chur an céill
rùin-diomhair Chrìosd, air son
am bheil mise ann an cuibh-
reachaibh :

4 Chum gu foillsich mi e,
mar is còir dhomh labhairt.

5 Gluaisibh ann an gliocas
thaobh na dream sin a tha an
leth muigh, ag ath-cheannach
na h-aimsir.

6 Biodh bhur còmhraidh a
ghnàth ann an gràs, air a
dheanamh blasda le salann,
chum gu'm bi fhios agaibh
cìonnus is còir dhuibh gach
neach a fhreagairt.

7 Foillsichidh Tichicus,
bràthair gràdhach, agus mi-
nistear dileas, agus comh-sheir-
bhiseach 'san Tighearn, gach ni
dhuibh mu m' thimchioll-sa :

8 A chuir mi do 'ur n-ionn-
suidh chum na crìche so féin,
gu'm biodh fios bhur staide-sa
aige, agus gu'n tugadh e
comhfhurtachd do 'ur cridh-
eachaibh.

9 Maille ri Onesimus, bràth-
air dileas agus gràdhach, a tha
dhibh féin. Ni iad aithnichte
dhuibh na h-uile nithe a tha
an so.

10 Tha Aristarchus mo
chomh-phrìosanach a' cur
fàilte oirbh, agus Marcus,
mac peathar do Bharnabas,
(mu'n d'fhuair sibh àitheanta ;
ma thig e do 'ur n-ionnsuidh,
gabhaibh ris ;)

11 Agus Iosa, ris an abrar
Iustus, muinntir a tha do'n
timchioll-ghearradh. 'S iad
sin a mhàin mo chomh-oib-
richean chum rìoghachd Dhé,
a bha 'n an comhfhurtachd
dhomh.

12 Tha Epaphras, a thadhibh
féin, seirbhiseach Chrìosd, a'
cur fàilte oirbh, a ghnàth a'
deanamh sbairn dhùrachdaich
air bhur son ann an urnuigh-
ibh, chum gu seas sibh foirfe,
agus coimhlionta ann an uile
thoil Dhé.

13 Oirtha mi 'deanamh fian-
uis dha, gu bheil aige mòr
theas-ghràdh dhuibhse, agus
dhoibh-san a tha ann an Lao-
dicea, agus do'n mhuinntir a
tha ann an Hierapolis.

14 Tha Lucas an léigh
gràdhach, agus Demas a' cur
fàilte oirbh.

15 Cuiribh fàilte air na
bràithribh a tha ann an Lao-
dicea, agus air Nymphas, agus
air an eaglais a tha 'n a thigh.

16 Agus an uair a leughar
an litir so 'n 'ur measgsa, thug-
aibh fa'near gu'n leughar i
ann an eaglais nan Laodicean-
ach mar an ceudna ; agus gu'n
leugh sibhse cuideachd an litir
o Laodicea.

17 Agus abraibh ri Archip-
us, Thoir an aire do'n mhi-
nistreileachd a fhuair thu 's an
Tighearn, gu'n coimhlion
thu i.

18 Fàilte uamsa Pòl le m'
làimh féin. Cuimhnichibh mo
chuibhreacha. Gràs gu robh
maille ribh. Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN
TESALONIANACH.

CAIB. I.

POL, agus Siluanus, agus Timoteus chum eaglais nan Tesalonianach, *a tha* ann an Dia an t-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Crìosd : gràs duibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Crìosd.

2 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia a ghnàth air bhur sonsa uile, a' toirt iomraidh oirbh ann ar n-urnuighibh-ne ;

3 A' cuimhneachadh gun sgur obair bhur creidimh, agus saothair *bhur* gràidh, agus foighidin bhur dòchais 'n ar Tighearn Iosa Crìosd, am fianuis Dé, agus ar n-Athar-ne :

4 Air dhuinn fios a bhi againn, a bhràithre gràdhaichte le Dia, air bhur taghadh-sa.

5 Oir cha d'thàinig ar soisgeul-ne do 'ur n-ionnsuidh-sa ann am focal a mhàin, ach mar an ceudna ann an cumhachd, agus anns an Spiorad naomh, agus ann am mòr làn-dearbhadh ; mar is aithne dhuibh ciod a' ghnè dhaoine bha annainn 'n ur measg air bhur son-sa.

6 Agus rinneadh sibh 'n 'ur luchd-leanmhuinn oirne, agus air an Tighearn, 'n uair a ghabh sibh ris an fhocal ann am mòr-àmhghar, le h-aoibhneas an Spioraid naomh :

7 Ionnnus gu robh sibh 'n 'ur n-eisempleiribh dhoibh-san uile a tha 'creidsinn ann am Macedonia, agus ann an Achaia

8 Oir uaibhse chaidh fuaim focail an Tighearna mach, cha-n ann a mhàin ann am Macedonia agus ann an Achaia, ach mar an ceudna anns gach àit, tha bhur creidimh ann an Dia air a sgaoileadh a mach, ionnnus nach 'eil feum air sinne a labhairt ni air bith.

9 Oir a ta iad féin a foillseachadh mu ar timchioll-ne, ciod a' ghnè dol a steach a bha againn do 'ur n-ionnsuidhsa, agus cionnus a phill sibh chum Dhé o ìodholaibh, a dheanamh seirbhis do'n Dia bheò agus fhior,

10 Agus gu feitheamh r'a Mhac o nèamh, a thog e suas o na marbhaibh, *eadhon* Iosa a shaor sinne o'n fheirg a ta ri teachd.

CAIB. II.

OIR is aithne dhuibh féin, a bhràithre, ar dol-ne a steach do 'ur n-ionnsuidh, nach robh e ann an dìomhanas :

2 Ach fòs air dhuinn fulang roimh, agus an déigh ar maslachaidh ann am Philipi, mar is aithne dhuibh, bha dànachd againn ann ar Dia-ne

soisgeul Dé a labhairt ribhse ann am mòr-ghleachd.

3 Oir cha robh ar n-earail-ne o mhealltaireachd, no o neòghloine, no ann an ceilg :

4 Ach mar a mheasadh sinne le Dia iomchuidh gu'm biodh an soisgeul air earbsadh ruinn, is amhuil sin a labhramaid, cha-n ann mar dhream a tha 'toileachadh dhaoine, ach Dhé, a tha 'dearbhadh ar cridheacha.

5 Oir cha do ghnàthaich sinn uair air bith briathra miodalach, mar is aithne dhuibh, no leithsgeul sainnt ; 's e Dia ar fianuis :

6 Ni mò dh'iarr sinn urram o dhaoineibh, no uaibhse, no o dhaoineibh eile, ged fheudamaid ar trom a leagadh oirbhse, mar abstola Chrìosd.

7 Ach bha sinn caomh 'n 'ur measgsa, amhuil a dh'altrum-as banaltrum a claun féin :

8 Mar sin, air bhi dhuinne ro-dhéidheil oirbhse, bu toileach leinn cha-n e mhàin soisgeul Dhé a phàirteachadh ribh, ach mar an ceudna ar n-anama féin, do bhrìgh gu robh sibh ro ionmhuinn leinn.

9 Oir is cuimhne leibh, a bhràithre, ar saothair, agus ar sgìos-ne : oir air dhuinn bhi ri h-obair a dh'oidhche agus a là, chum nach cuireamaid trom air neach sam bith agaibh, shearmonaich sinn duibh soisgeul Dé.

10 Is fianuisean sibhse, agus Dia, cia naomha, agus cia cothromach, agus neo-lochd-

ach a ghiùlain sinne sinn féin 'n 'ur measg-sa a ta 'creidsinn :

11 Mar is aithne dhuibh, cionnus a dh'earailich sinn, agus a thug sinn comhfhurtachd, agus a chuir sinn impidh air gach aon agaibh fa leth, (mar a ni Athair d'a chloinn,)

12 Gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do Dhia, a ghairm sibh chum a rìoghachd agus a ghlòire féin.

13 Uime sin a ta sinne mar an ceudna a' toirt buidheachais do Dhia gun sgur, do bhrìgh 'n uair a ghabh sibh ri focal Dé a chuala sibh uainne, gu'n do ghabh sibh ris cha-n ann mar fhocal dhaoine, ach, (mar is e gu fìrinneach,) focal Dé, a tha 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annaibh-sa a ta 'creidsinn.

14 Oir rinneadh sibhse, a bhràithre, 'n 'ur luchd-leanmhuinn air eaglaisibh Dhé, ann an Iudea, a tha ann an Iosa Crìosd : oir dh'fhuiling sibhse na nithe ceudna o bhuir luchd-dùthcha féin, mar a dh'fhuiling iadsan o na h-Iudhaich :

15 A chuir araon an Tigh-earn Iosa, agus am fàidhean féin gu bàs, agus a rinn geurleanmhuinn oirnne ; agus nach 'eil a' toileachadh Dhé, agus a tha'n aghaidh nan uile dhaoine :

16 A tha bacadh dhinne labhairt ris na Cinnich, chum gu'm biodh iad air an tèarnadh. chum sìr-lìonaidh suas

am peacanna : oir thàinig an fhearg orra mu dheireadh.

17 Ach air dhuinne, a bhràithre, bhi air ar dealachadh uaibhse rè tamuil bhig 'am pearsa, ach cha-n ann 'an cridhe, is ro mhòid a rinn sinn dìchioll air bhur n-aghaidh fhaicinn le mòr-thogradh.

18 Uime sin bu mhiann leinn teachd do 'ur n-ionnsuidh, (eadhon leamsa Pòl,) uair no dhà : ach bhac Satan sinn.

19 Oir ciod e ar dòchas-ne, no ar n-aoibhneas, no ar crùn-uaille ? nach sibhse féin e am fianuis ar Tighearna Iosa Criosd aig a theachd ?

20 Oir is sibhse ar glòir-ne agus ar n-aoibhneas.

CAIB. III.

AIR an aobhar sin, an uair nach b'urrainn sinn cumail oirnn féin ni b'fhaide, bu taitneach leinn bhi air ar fàgail 'n ar n-aonar 'am baile na h-Aithne :

2 Agus chuir sinn Timoteus ar bràthair agus ministear Dhé, agus ar comh-oibriche ann an soisgeul Chrìosd, chum sibhse a dhaingneachadh, agus comhfhurtachd a thoirt duibh mu thimchioll bhur creidimh ;

3 Chum nach gluaisteadh neach air bith agaibh leis na trioblaidibh so ; oir a ta fhios agaibh féin gu'n d'orduicheadh sinn a dh'ionnsuidh so.

4 Oir gu deimhin, an uair a bha sinn maille ribh, dh'innis

sinn duibh roimh-làimh, gu robh sinn gu àmhghar fhulang ; eadhon mar a thachair, agus is aithne dhuibh.

5 Air an aobhar so, 'n uair nach robh mise comasach air cumail orm féin ni b' fhaide, chuir mi a dh'fhaghail fios mu 'ur creidimh, air eagal air chor sam bith gu'n do bhuair am buaireadair sibh, agus gu'm biodh ar saothair-ne dìomhain.

6 Ach a nis an uair a thàinig Timoteus uaibhse do ar n-ionnsuidh-ne, agus a thug e deadh sgeul duinn mu 'ur creidimh agus bhur gràdh, agus gu bheil cuimhne mhaith agaibh oirne a ghnàth, a' miannachadh gu mòr sinne fhaicinn, amhuil a ta sinne mar an ceudna sibhse fhaicinn.

7 Uime so, a bhràithre, fhuair sinne comhfhurtachd do 'ur taobh ann ar n-uile àmhghar agus theinn tre bhur creidimh-sa :

8 Oir a ta sinne beò a nis, ma sheasas sibhse gu bunait-each 's an Tighearn.

9 Oir ciod am buidheachas a dh'fheudas sinn ìocadh do Dhia as bhur leth-sa, air son an aoibhneis sin uile leis am bheil sinn ri gairdeachas do 'ur taobh am fianuis ar Dé-ne,

10 A dh'oidhche agus a là a' guidhe gu ro dhùrachdach gu faiceamaid bhur n-aghaidh-sa, agus gu leasaicheamaid uireasbhuidh bhur creidimh ?

11 A nis gu deanadh Dia féin, eadhon ar n-Athair, agus

ar Tighearna Iosa Criosd ar slighe-ne a thredrachadh do 'ur n-ionnsuidh-sa.

12 Agus gu tugadh an Tighearn oirbh fàs agus bhi ro phailt ann an gràdh d'a chéile, agus do na h-uile dhaoineibh, mar a ta sinne dhuibhse;

13 Chum gu daingnich e bhur cridheacha neo-choireach ann an naomhachd am fianuis Dé, eadhon ar n-Athar-ne, aig teachd ar Tighearna Iosa Criosd maille r'a naombaibh uile.

CAIB. IV.

OS bàrr ma ta, a bhràithre, cuireamaid a dh'impidh agus a dh'athchuinge oirbh tre'n Tighearn Iosa, mar a fhuair sibh uainne cionnus is còir dhuibh imeachd, agus Dia a thoileachadh, gu meudaicheadh sibh mar sin ni's mò agus ni's mò.

2 Oir a ta fhios agaibh ciod iad na h-àitheantan a thug sinne dhuibh tre'n Tighearn Iosa.

3 Oir is i so toil Dhé *eadhon* bhur naomhachadh-sa, sibh a sheachnadh striopachais:

4 Gu'm b'aithne do gach aon agaibh a shoitheach féin a shealbhachadh ann an naomhachd, agus ann an urram;

5 Cha-n ann an am fonn ana-miannach, mar *a ni* na Cinnich aig nach 'eil eòlas air Dia:

6 Gun neach air bith a dheanamh eucoir no mealltair-eachd 's a chùis air a bhràth-

air; do bhrìgh gur e'n Tighearn a ni dìoghaltas air an uile leithidibh sin, a réir mar a dh'innis sinne mar an ceudna duibh roimh, agus a rinn sinn fianuis.

7 Oir cha do ghairm Dia sinne gu neò-ghloine, ach gu naomhachd.

8 Uime sin an neach a ni tàir, cha-n ann air duine tha e deanamh tàir, ach air Dia, a thug dhuinne a Spiorad naomh féin.

9 Ach a thaobh gràidh bhràthaireil, cha-n 'eil feum agaibh mise a sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh: oir a ta sibh féin air bhur teagasg o Dhia gràdh a thoirt d'a chéile.

10 Agus gu deimhin tha sibh a' deanamh so thaobh nam bràthar uile, a tha ann am Macedonia gu h-iomlan: ach guidheamaid oirbh, a bhràithre, sibh a mheudachadh ni's mò agus ni's mò;

11 Agus gu'n dean sibh bhur dìchioll a bhi ciùin, agus bhur gnothuiche féin a dheanamh, agus saothreachadh le 'ur làmhaibh féin' (amhuil a dh'àithn sinne dhuibh);

12 Chum gu'n gluais sibh gu cubhaidh thaobh na muinntir sin a ta 'n leth muigh, agus nach bi uireasbhuidh ni sam bith oirbh.

13 Ach cha b'àill leam, a bhràithre, sibh a bhi aineolach thaobh na muinntir sin a tha 'n an codal, chum nach dean sibh bròn, eadhon mar dhaoine eile aig nach 'eil dòchas.

14 Oir ma chreideas sinn gu'n d'fhuair Iosa bàs, agus gu'n d'éirich e ris, amhuil sin mar an ceudna an dream a choidil ann an Iosa, bheir Dia maille ris.

15 Oir so a ta sinn ag ràdh ribh ann am focal an Tighearna, nach bi againne a tha beò agus a dh'fhàgar gu teachd an Tighearna, toiseach orrasan a tha 'n an codal.

16 Oir thig an Tighearn féin a nuas o nèamh le àrd-iolaich, le guth an àrd-aingil, agus le trompaid Dhé: agus éiridh na mairbh ann an Crìosd air tùs:

17 An déigh sin sinne a bhios beò agus a dh'fhàgar, togar suas sinn maille rìusan anns na neulaibh, an còdhail an Tighearna 's an athar: agus mar sin bithidh sinn gu sìorruidh maille ris an Tighearn.

18 Uime sin thugaibh comhfhurtachd d'a chéile leis na briathraibh so.

CAIB. V.

ACH mu thimchioll nan aimsirean agus nan àm cha-n 'eil feum agaibh-sa, a bhràithre, mise a sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh.

2 Oir a ta sàr fhios agaibh féin gu'n tig là an Tighearna mar ghaduiche 's an oidhche.

3 Oir an uair a their iad, Sìth agus tèaruinteachd, an sin thig sgrios obann orra, mar shaothair air mnaoi thorraich; agus cha téid iad as.

4 Ach cha-n 'eil sibhse, a bhràithre, 's an dorchadas, ionnus gu'm beireadh an là sin oirbh mar ghaduiche.

5 Is sibhse uile clann an t-soluis, agus clann an là: cha-n ann do'n oidhche, no do'n dorchadas sinn.

6 Uime sin na coidleamaid mar dbaoine eile; ach deanamaid faire agus bitheamaid stuama.

7 Oir an dream a choidleas, is ann 's an oidhche a choidleas iad: agus an dream a tha air mhisg, is ann 's an oidhche tha iad air mhisg.

8 Ach bitheamaid-ne a tha do'n là stuama, a' cur oirnn uchd-éididh a' chreidimh agus a' ghràidh, agus mar chlogaid, dòchas na slàinte.

9 Oir cha d'orduich Dia sinn chum feirge; ach chum slàinte fhaotainn tre ar Tighearna Iosa Crìosd,

10 A fhuair bàs air ar son, chum co aca is faireach no codal dhuinn, gu'm bitheamaid beò maille ris.

11 Uime sin thugaibh comhfhurtachd d'a chéile, agus togaibh suas gach aon a chéile, eadhon mar a ta sibh a' deanamh.

12 Agus guidheamaid oirbh, a bhràithre, aithne bhi agaibh air an dream a tha saothreachadh 'n 'ur measg, agus a tha os bhur ceann 's an Tighearn, agus a tha 'g 'ur comhairleachadh;

13 Agus meas mòr a bhi agaibh dhiubh ann an gràdh

air son an oibre. Bithibh sìochail 'n 'ur measg féin.

14 Anis guidheamaid oirbh, a bhràithre, thugaibh rabhadh dhoibh-san a tha mi-riaghailteach, thugaibh comhfhurtachd dhoibh-san a tha lag-chridheach, cumaibh suas iadsan a ta anmhunn, bithibh foighidneach a thaobh nan uile dhaoine.

15 Feuchaibh nach òcneach ole air son uile do dhuine sam bith; ach leanaibh-sa a ghnàth an ni a ta maith, araon do 'ur taobh féin, agus a thaobh nan uile dhaoine.

16 Deanaibh gairdeachas a ghnàth.

17 Deanaibh urnuigh gun sgur.

18 Anns gach uile ni thugaibh buidheachas; oir is i so toil Dé ann an Iosa Criosd do 'ur taobh.

19 Namùchaibh an Spiorad.

20 Na deanaibh tàir air fàidheadaireachd.

21 Dearbhaibh na h-uile nithe: cumaibh gu daingean an ni sin a ta maith.

22 Seachnaibh gach uile choslas uile.

23 Agus gu deanadh Dia na sìthe féin naomha sibh gu h-ìomlan; agus *gu dednaich-eadh Dia* gu'm bì bhur n-uile spiorad, agus anam, agus chorp air an gleidheadh gu neochoireach, gu teachd ar Tigh-earna Iosa Criosd.

24 *Is* fìrinneach an Ti a ta 'g 'ur gairm, neach mar an ceudna a ni e.

25 A bhràithre, deanaibh urnuigh air ar son-ne.

26 Cuiribh fàilte air na bràithribh uile le pòig naoimh.

27 Tha mi a' sparradh oirbh à h-uchd an Tighearna, gu'n leughar an litir so do na bràithribh naomha uile.

28 *Gu robh* gràs ar Tigh-earna Iosa Criosd maille ribh. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN TESALONIANACH.

CAIB. I.

POL, agus Siluanas, agus Timoteus, chum eaglais nan Tesalonianach, ann an Dia ar n-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd.

2 Gràs *gu robh* dhuibh, a gus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha e mar fhiachaibh

oirne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur son-sa, a bhràithre mar is cubhaidh, do bhrìgh gu bheil bhur creidimh a' fàs gu ro mhòr, agus gu bheil gràdh gach aoin agaibh uile a' meudachadh d'a chéile:

4 Ionnis gu bheil sinne féin a' deanamh uaille asaibh-sa ann an eaglaisibh Dhé, air son

bhur foighidin agus bhur creidimh ann bhur n-uile gheur-leanmhuinnibh agus àmhghar-aibh a tha sibh a' fulang:

5 *Ni a ta* 'n a chomhara follaiseach air ceart-bhreitheanas Dé, chum gu measar gur airidh sibhse air rìoghachd Dhé air son am bheil sibh a' fulang:

6 Do bhrìgh gur ceart an nì do Dhia, àmhghar iocadh dhoibh-san a ta 'cur àmhghair oirbh;

7 Agus dhuibhse a ta fo àmhghar, fois maille ruinne, 'n uair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o nèamh, maille r'a ainglibh cumhachdach.

8 Ann an teine lasarach, a' deanamh dioghaltais air an dream aig nach 'eil ùmhal do Dhia, agus nach 'eil ùmhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd.

9 Muinntir air an deanar peanas le sgrios siorruidh o làthair an Tighearn, agus o ghlòir a chumhachd;

10 'N uair a thig e gu bhi air a ghlòrachadh 'n a naomhaibh, agus chum gu'n deanar iongantach e annta-san uile a ta creidsinn 's an là sin, (do bhrìgh gu'n do chreideadh ar fianuis-ne 'n ur measgsa.)

11 Air an aobhar so tha sinne mar an ceudna a' deanamh sìor-urnuigh air bhur sonsa, chum gu meas ar Dia-ne gur airidh sibhse air a' ghairm so, agus gu'n coimhlion e uile dheadh-ghean a mhaithais, agus obair a' chreidimh le cumhachd:

12 Chum gu'm bi ainm ar Tighearna Iosa Criosd air a ghlòrachadh annaibh-sa, agus sibhse ann-san, a réir gràis ar Dé-ne, agus an Tighearna Iosa Criosd.

CAIB. II.

ANIS guidheamaid oirbh, a bhràithre, thaobh teachd ar Tighearna Iosa Criosd, agus ar comhearuinn-eachaidh-ne d'a ionnsuidh.

2 Gun sibh bhi gu h-ealamh air bhur crathadh 'n ur n-inntinn, no fo bhuaireas, le spiorad, no le focal, no le litir, mar uainne, mar gu'm biodh là Chriosd am fagus.

3 Na mealladh neach sam bith sibh air aon chor: oir cha *tig an là sin* mur tig air tùs tréigeadh-creidimh, agus *mur* foillsichear duine sin a' pheacaidh, mac an sgrios;

4 A tha 'cur an aghaidh agus 'g a àrdachadh féin os ceann gach nì ris an abrar Dia, no d'an deanar aoradh; ionnus mar Dhia gu bheil e 'n a shuidhe ann an teampull Dhé 'g a nochdadh féin gur Dia e.

5 Nach cuimhne leibh, air dhomh bhi fathast maille ribh, gu'n d'innis mi na nithe so dhuibh?

6 Agus is aithne dhuibh ciod a tha 'bacadh nis e bhi air fhoillseachadh 'n a àm féin.

7 Oir a ta rùn-dìomhair na h-ain-diadhachd ag oibreachadh cheana, a mha'n gus an toirear air falbh an tì a ta nis a' bacadh.

8 Agus an sin foillsichear an t-aingidh sin, a chlaoidheas an Tighearn le h-anail a bheoil féin, agus d'an cur e as le dealradh a theachd :

9 *Eadhon esan*, aig am bheil a theachd a réir oibreachaidh Shatain, maille ris an uile chumhachd, agus chomhar-aibh, agus iongantasaibh breugach,

10 Agus maille ri uile mhealltaireachd na h-eucorach annta-san a chaillear ; a chionn nach do ghabh iad gràdh na fírinne, chum gu tèaruinteadh iad.

11 Agus air a shon so cuiridh Dia treun-oibreachadh meallaidh d'an ionnsuidh, ionnus gu'n creid iad a' bhreug :

12 Chum gu'm bi iad uile air an dìteadh, nach do chreid an fhìrinn, ach aig an robh tlachd anns an eucoir.

13 Ach a ta e mar fhiach-aibh oirne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur sonsa, a bhràithre, ionmhuinn do'n Tighearn, do bhrìgh gu'n do thagh Dia sibh o thùs chum slàinte, tre naomhachadh an Spioraid, agus creidsinn na fìrinn :

14 Chum an do ghairm e sibh tre ar soisgeul-ne, chum sibh a dh'fhaotainn glòire ar Tighearna Iosa Crìosd.

15 Uime sin, a bhràithre, seasaibh gu daingean, agus cumaibh na teagasgan a thugadh dhuibh, co dhiubh is ann le focal, no *le* ar litir-ne.

16 A nis gu'n tugadh ar

Tighearna Iosa Crìosd e féin, agus Dia, eadhon ar n-Athair-ne, a ghràdhaich sinn, agus a thug *dhuinn* sòlas sìorruidh, agus dòchas maith tre ghràs,

17 Comhfhurtachd do 'ur cridhe-sa, agus gu daingnich-eadh e sibh anns gach uile dheadh fhocal agus ghníomh.

CAIB. III.

FA dheoidh, a bhràithre, deanaibh urnuigh air ar son-ne, chum gu'n ruith focal an Tighearn, agus gu'm bi e air a ghlòrachadh mar ann bhur measg-sa ;

2 Agus chum gu saorar sinne o dhaoineibh mì-reusonta agus olca : oir cha-n ann aig na h-uile a ta creidimh.

3 Ach a ta an Tighearn dìleas a dhaingnicheas agus a choimhideas o'n olc sibh.

4 Agus a ta earbsa againn 's an Tighearn do 'ur taobhsa, gu bheil sibh araon a' dean-amh, agus gu'n dean sibh na nithe, a tha sinn ag àithneadh dhuibh.

5 Agus gu seòladh an Tighearn bhur cridheacha chum gràidh Dhé, agus chum foighidin Chrìosd.

6 A nis àithneamaid dhuibh a bhràithre, ann an ainm ar Tighearna Iosa Crìosd, sibh féin a dhealachadh ris gach uile bhràthair a tha 'g imeachd gu mì-riaghailteach, agus cha-n ann a réir an teagaisg a fhuair e uainne.

7 Oir a ta fhios agaibh féin cionnus is còir dhuibh ar lorg-

ne leantuinn : oir cha do ghiùlain sinne sinn féin gu mi-riaghailteach 'n 'ur measg ;

8 Ni mò a dh'ith sinn aran duine sam bith a nasgaidh ; ach le saothair agus an-shocair, a dh'oidhche agus a là ri h-ob-air, chum nach cuireamaid ar trom air aon agaibh ;

9 Cha-n e nach 'eil comas againn, ach a chum gu'n dean-amaid sinn féin 'n ar n-eisem-pleir dhuibhse, gu ar leant-uinn.

10 Oir an uair a bha sinn maille ribh, thug sinn an àithne so dhuibh, mar àill le neach obair a dheanamh, gun e dh'itheadh *bìdh*.

11 Oir tha sinn a' cluinn-tinn gu bheil daoine àraidh ag imeachd gu mi-riaghailteach 'n 'ur measg, nach 'eil a' dean-amh oibre sam bith, ach a' gabhail gnothuich ri nithibh nach buin doibh.

12 A nis tha sinn a' toirt àithne d'an leithidibh sin' a-

gus ag earail orra tre ar Tigh-earna Iosa Criosd, le saothir-eachadh gu ciùin, gu'n ith iad an aran féin.

13 Agus sibhse, a bhràithre, na sgèithichibh do dheanamh maith.

14 Agus ma ta neach sam bith nach toir ùmhlachd do ar focal-ne tre an litir so, comh-araichibh esan, agus na biodh comhludair agaibh ris, chum gu'm bi nàire air.

15 Gidheadh na measaibh e mar nàmhaid, ach thugaibh comhairle air mar bhràthair.

16 A nis gu'n tugadh Tigh-earna na sìthe e féin sìth dhuibhse a ghnàth, air gach aon chor. *Gu robh* an Tigh-earn maille ribh uile.

17 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin, ni a's e an comhara anns gach uile litir : mar so tha mi a' sgrìobhadh.

18 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. I

POL abstol Iosa Criosd, a réir àithne Dhé ar Slàn-uirghir, agus an Tighearna Iosa Criosd, *neach a's e* ar dòchas ;

2 Chum Thimoteuis m'fhìor mhic anns a' chreidimh : Gràs, tròcair, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o Iosa Criosd ar Tighearn.

3 Mar a dh'iarr mi ort fan-tuinn ann an Ephesus, 'n uair a chaidh mi do Mhacedonia, chum gu'n tugadh tu ordugh do dhream àraidh gun atharrachadh teagaisg a thoirt uatha ;

4 Agus gun aire a thoirt do sgeulachdaibh, agus do shloinntaireachd neo-chrìoch-naich, a bheir aobhar do cheisdibh, ni's mò na do

fhòghlum diadhaidh, a tha tre chreidimh: *dean mar sin.*

5 A nis is e a's crìoch do'n àithne gràdh á cridhe glan, agus a coguis mhaith, agus a creidimh neo-chealgach:

6 Nithe air do dhream àraidh clàonadh uatha, chaidh iad a thaobh chum dìomhanais cainnte;

7 A' miannachadh bhi 'n an luchd-teagaisg an lagha, agus gun iad a' tuigsinn ciod a ta iad ag ràdh, no ciod iad mu'm bheil iad a' toirt cinnte.

8 Ach tha fhios againn gu bheil an lagh maith, ma ghnàthaicheas neach gu dlìgheach e:

9 Air do fhios so a bhi aige, nach ann do dhuine fireanach a dh'orduicheadh an lagh, ach do dhaoineibh neo-dhlìgheach agus eas-ùmhail, dhoibh-san a ta mi-dhiadhaidh agus do pheacaich, do dhaoineibh mi-naomha agus neo-chràbhach, do luchd-marbhaidh aithriche agus do luchd-marbhaidh mhàithriche, do luchd-mortaidh,

10 Do luchd-striopachais, do luchd-ana-mianna mi-nàdurra, do luchd-goid dhaoine, do bhreugairibh, do luchd-eithich, agus ma tha ni sam bith eile a tha'n aghaidh teagaisg fhallain,

11 A réir soisgeil ghlòrmhoir an Dé bheannaichte, a dh'earbadh riumsa.

12 Agus a ta mi a' toirt buidheachais do Iosa Crìosd ar Tighearn, a neartaich mi, do

bhrìgh gu'n do mheas e mi dileas, 'g am chur 's a' mhinistireileachd;

13 A bha roimh a'm' fhearlabhairt toibheim, agus a'm' fhear geur-leanmhuinn, agus a'm' dhuine eucorach. Ach fhuair mi tròcair, do bhrìgh gu'n d'rinn mi *so* tre aineolas, ann am mi-chreidimh:

14 Agus bha gràs ar Tighearna thar tomhas ro phailte *dhomh*, maille ri creidimh, agus *ri* gràdh a ta ann an Iosa Crìosd.

15 *Is* fìor an ràdh so, agus is airidh e air gach aon chor air gabhail ris, gun d'thàinig Iosa Crìosd do'n t-saoghal a thèarnadh pheacach; d'am mise an ceud-fhear.

16 Gidheadh, air a shon so fhuair mi tròcair, chum gu'm foillsicheadh Crìosd annamsa air tùs an uile fhad-fhulangas, mar shaimpleir dhoibh-san a chreideadh ann, an déigh so, chum na beatha maireannaich.

17 A nis do'n Rìgh shiorruidh, neo-thruaillidh, neo-fhaicsinneach, do Dhia a ta mhàin glic, *gu robh* urram agus glòir, gu saoghal nan saoghal. Amen.

18 An àithne so tha mi ag earbsadh riut, Thimoteuis a mhic, a réir nam fàidheadair-eachd a rinneadh umad roimh so, chum trìd-san gu'n cogadh tu deadh chogadh;

19 A' coimhead creidimh agus deadh choguis; ni air do chuid *do dhaoineibh* a chur

uatha, rinn iad long-bhriseadh thaobh a' chreidimh.

20 D'am bheil Himeneus agus Alecsander; muinntir a thug mise thairis do Shatan, chum le'n smachdachadh gu'm fòghlumadh iad gun toibheum a labhairt.

CAIB. II.

THA mi ag iarraidh uime sin, roimh na h-uile nithibh, gu'n deanar athchuinge, urnuighean, eadar-ghuidhe, agus breith-buidheachais air son nan uile dhaoine :

2 Air son rìghrean, agus air son nan uile a tha ann an ùghdarras: chum gu'n caith sinn ar beatha gu foisneach agus gu sìochail, ann an uile dhiadhachd agus chiatachd.

3 Oir *tha* so maith agus taitneach am fianuis Dé ar Slànuighir :

4 Neach leis an àill na h-uile dhaoine bhi air an tèarnadh, agus iad a theachd chum eòlas na fìrinn.

5 Oir *is* aon Dia *a ta* ann, agus aon eadar-mheadhonair eadar Dia agus daoine, an duine Iosa Crìosd ;

6 A thug e féin 'n a éiric air son nan uile, mar fhianuis ann an àm iomchuidh ;

7 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonaiche, agus a'm' abstol, (tha mi a' labhairt na fìrinn ann an Crìosd, cha-n 'eil mi a' deanamh bréige,) a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach ann an creidimh agus ann am fìrinn.

8 Uime sin is àill leam na fìr a dheanamh urnuigh 's gach àit, a' togail suas làmbha naomha, gun fheirg, gun amharus :

9 Air an dòigh cheudna, na mnàì a chur eudaich iomchuidh umpa, 'g an sgeadachadh féin le nàisneachd agus stuaim: cha-n ann le casadhan gruaige, no le h-òr, no le neamhnuidibh, no le culaidhibh luachmhor ;

10 Ach, (mar is cubhaidh do mhnàibh a tha 'g aideachadh diadhachd,) le deadh oibribh.

11 Fòghlumadh a' bhean ann an ciùineas leis an uile ùmhlachd.

12 Ach cha-n 'eil mi a' ceadachadh do mhnaoi teagasg a thoirt uaipe, no ceannas a ghlacadh air an fhear, ach i bhi 'n a tosd.

13 Oir ise Adhamh achruthaicheadh air tùs, *agus* 'n a dheigh sin Eubha.

14 Agus cha b'e Adhamh a mhealladh, ach air do'n mhnaoi bhi air a mealladh, bha i's a' chionta.

15 Gidheadh tèarnar i tre bhreith cloinne, ma bhuan-aicheas iad ann an creidimh, agus ann an gràdh, agus ann an naomhachd, maille ri stuaim.

CAIB. III.

IS ràdh fìor so, Ma tha tog-radh aig aon duine chum dreuchd easbuig, tha e miannachadh deadh oibre.

2 Uime sin is còir do eas-

buig bhi neo-lochdach, 'n a fhear aoin mhnà, faireil, ciallach, deadh-bheusach, fialuidh, ealamh gu teagasg;

3 Gun bhi 'n a phòitear, gun bhi buailteach, gun bhi déidheil air buannachd shalaich; ach macanta, neo-thuasaid-each, neo-shanntach;

4 'N a dhuine a riaghlas a thigh féin gu maith, aig am bheil a chlann fo smachd maille ris an uile shuidheachadh-inntinn;

5 (Oir mur aithne do dhuine a thigh féin a riaghladh, cionnus a ghabhas e cùram do eaglais Dhé?)

6 Gun bhi 'n a nuadh-chreideach, air eagal, air dha bhi air atadh le h-uabhar, gu'n tuit e ann an dìteadh an diabhuil.

7 Is còir dha mar an ceudna deadh theisteach bhi aige uatha-san a ta'n leth muigh; air eagal gu'n tuit e ann an seannil, agus *ann an* ribe an diabhuil.

8 Mar an ceudna is *coir* do na deaconaibh *bhi* suidhichte, gun an teangadh bhi leam leat, gun bhi cionail air mòran fiona, gun bhi déidheil air buannachd shalaich;

9 A' cumail rùn-dìomhair a' chreidimh ann an coguis ghloin.

10 Agus biodh iadsan mar an ceudna air an dearbhadh an toiseach; agus an sin gnàthaicheadh iad dreuchd deacoin, air dhoibh bhi *air am faghail* neo-choireach.

11 Is amhuil sin is *coir* do

na mnàibh bhi suidhichte, gun bhi 'n an luchd-tuaileis; *ach bhi* measarra, ionraic 's na huile nithibh.

12 Biodh na deacoin 'n am fir aoin mhnà, a' riaghladh an cloinne, agus an tighe féin gu maith.

13 Oir an dream a ghnàthaich dreuchd deacoin gu maith, tha iad a' cosnadh deadh cheum dhoibh féin, agus dànachd mhòr, 's a' chreidimh, a tha ann an Iosa Criosd.

14 Tha mi a' sgrìobhadh nan nithe so a d'ionnsuidh, 'an dòchas teachd gu grad a d'ionnsuidh:

15 Ach ma ni mi moille, chum gu'm bi fhios agad cionnus is còir dhuit thu féin a ghiùlain ann an tigh Dhé, ni a's e eaglais an Dé bheò, post agus stéidh-dhaingnich na firinn.

16 Agus gun amharus is mòr rùn-dìomhair na diadhachd: dh'fhoillsicheadh Dia 's an fhèil, dh'fhìreanaicheadh e 's an spiorad, chunnacas le ainglibh e, shearmonaicheadh e do na Cinnich, chreideadh ann air an t-saoghal, ghabhadh suas e chum glòire.

CAIB. IV.

A NIS a ta an Spiorad ag ràdh gu soilleir, anns na h-aimsiribh deireannach gu'n tréig dream àraidh an creidimh, a' toirt aire do spioradaibh mealltach, agus do theagsgaibh dheamhan;

2 Tre cheilg bhreugairean,

air bhi d'an coguisibh air an losgadh le iarunn dearg;

3 A' toirmeasg pòsaidh, agus ag iarraidh bidheanna a sheachnadh, a chruthaich Dia chum an gabhail maille ri breith-buidheachais leosan a ta creidsinn, agus aig am bheil eòlas na firinn.

4 Oir is maith gach ni a chruthaich Dia, agus chan ion ni sam bith a dhiùltadh, a ghabhar le breith-buidheachais :

5 Oir a ta e air a naomhachadh le focal Dé agus le h-urnuigh.

6 Ma chuireas tu na nithe so 'an cuimhne do na bràithribh, bithidh tu a'd' dheadh mhinisteir do Iosa Crìosd, air t'altrum suas ann am briathraibh a' chreidimh, agus 'an deadh theagaisg, air an do ghabh thu eòlas:

7 Ach diùlt sgeulachda mihdiadhaidh shean bhan, agus cleachd thu féin chum diadhachd.

8 Oir a ta an cleachda corporra tarbhach chum beag nithe; ach a ta'n diadhachd tarbhach chum nan uile nithe, aigam bheil gealladh na beatha a ta làthair, agus a chum teachd.

9 Is ràdh firinneach so, agus is airidh e air gach aon chor air gabhail ris.

10 Oir is ann uime so a ta sinn an dà chuid ri saothair, agus a' fulang maslaidh, do bhrìgh gu bheil dòchas againn 's an Dia bheò, neach a's

e Slànuighear nan uile dhaoine gu h-àraidh nan creideach.

11 Aithn agus teagaisg na nithe so.

12 Na deanadh duine sam bith tarcuis air t'òige; ach bi thusa a'd' eisempleir do na creidich, ann am focal, ann an caithe-beatha, ann an gràdh, ann an spiorad, ann an creidimh, ann am fìor-ghloine.

13 Gus an tig mi, thoir an aire do leughaireachd, do earail, do theagasg.

14 Na dearmad an tiodhlac a ta annad, a thugadh dhuit tre fàidheadaireachd, maille ri leagadh làmh na seanair-eachd ort.

15 Smuainich air na nithibh sin; thoir thu féin gu tur dhoibh, chum gu'm bi do theachd air d'aghaidh follaiseach do na h-uile.

16 Thoir aire dhuit féin, agus do d'theagasg; buanaich annta: oir le so a dheanamh, saoraidh tu araon thu féin, agus iadsan a tha 'g éisdeachd riut.

CAIB. V,

NA garg-chronaich seanair, ach cuir impidh air mar athair, agus air na h-òig-fhir mar bhràithribh;

2 Namnàiaosdamarmhàithrichibh, na mnàì òga mar pheathraichibh, maille ris an uile fhìor-ghloine.

3 Thoir urram do bhant-rachaibh a tha 'n am bantrach-aibh da rìreadh.

4 Ach ma tha bantrach air bith aig am bheil clann no

oghachan, fòghlumadh iad air tùs bhi dleasdhanach 'n an tigh-ibh féin, agus ath-dhiol a thoirt d'am pàrantaibh: oir a ta so maith agus taitneach am fianuis Dé.

5 A nis cuiridh ise a ta 'n a bantraich da rìreadh, agus air a fàgail 'n a h-aonar, a dòchas ann an Dia, agus buanaichidh i a là agus a dh'oidheche ann an athchuingibh, agus ann an urnuighibh.

6 Ach ise a tha caitheadh a beatha 'am macnus, air dhi bhi beò, tha i marbh.

7 Uime sin àithn na nithe so dhoibh, chum gu'm bi iad neo-lochdach.

8 Ach mur dean duine solar air son a chuideachd féin, agus gu h-àraidh air son muinntir a theaghlaich, dh'àicheadh e'n creidimh, agus is miosa e na ana-creideach.

9 Na gabhar bantrach 's an àireamh a bhios fuidh thri fichead bliadhna dh'aois, a bha 'n a mnaoi aoin duine,

10 Air am bheil teisteanas a thaobh dheadh oibre; ma dh'-oil i clann, ma thug i aoidheachd uaipe, ma dh'ionnlaid i cosa nan naomh, ma dh'fhòir i air luchd-àmhghair, ma lean i gu dìchiollach gach deadh obair.

11 Ach diùlt na bantrach-an òga: oir an uair a dh'fhàsas iad mear an aghaidh Chrìosd, is miann leo pòsadh;

12 Muinntir a ta fuidh dhìteadh, a chionn gu'n do thréig iad an ceud chreidimh.

13 Agus os bàrr, fòghlum-iadh iad bhi dìomhanach, a' dol mu'n cuairt o thigh gu tigh; agus cha-n e mhàin dìomhanach, ach mar an ceudna gabhannach, agus a' gabhail gnothuich ris na nithibh nach buin doibh, a labhairt nithe nach bu chòir dhoibh.

14 Is àill leam uime sin na mnàin òga a phòsadh, iad a bhreith cloinne, a stiùradh an tighe, agus gun chion-fàth air bith a thoirt dò'n eas-caraid labhairt gu toibheumach.

15 Oir a ta cuid a cheana air dol a thaobh an déigh Shaitain.

16 Ma tha aig creideach no aig ban-chreideach bantrach-an, fòireadh iad orra, agus na biodh an trom air an eaglais; chum gu'n dean i cabhair orrasan a tha 'n am bantrachaibh da rìreadh.

17 Measar gur airidh na seanairean a riaghlas gu maith air urram dùbailte, gu h-àraidh iadsan a tha saoitheachadh 's an fhocal agus ann an teagasg.

18 Oir a ta an sgriobtuir ag ràdh, Na ceangail beul an daimh a tha 'saltairt an arbh-air: agus, Is airidh an t-oibriche air a thuarasdal.

19 Na gabh casaid an aghaidh seanair, ach le dithis no triuir do fhianuisibh.

20 Iadsan a tha 'peacachadh cronaich an làthair nan uile, chum gu'n gabh càch eagail mar an ceudna.

21 Tha mi a' sparradh ort

am fianuis Dé, agus an Tigh-earna Iosa Criosd, agus nan aingeal taghta, gu'n coimhid thu na nithe so, gun aon a chur roimh neach eile, gun ni air bith a dheanamh le claon-bhreth.

22 Na leag do làmh a gu hobann air duine sam bith, agus na biodh comhpairt agad do pheacaibh dhaoine eile: coimhid thu féin glan.

23 Na h-òl uisge ni's mò, ach cleachd beagan fìona air son do ghoile, agus t'an-mhuinneachd mhinic.

24 Tha peacanna cuid do dhaoinebh follaiseach roimh-làimh, a' dol rompa chum breitheanais; agus tha *peacanna* dhream àraidh 'g an lean-tuinn.

25 Mar an ceudna tha deadh oibre *cuid* follaiseach roimh-làimh; agus na *h-oibre* a ta air ghleus eile, cha-n fheudar am folach.

CAIB. VI.

MEASADH a' mheud 's a ta fuaidh 'n chuing 'n an seirbhisich, gur airidh am maighstirean féin air an uile urram; chum nach faigh ainm Dhé, agus a theagasg toibheum.

2 Agus iadsan aig am bheil maighstirean creideach, na deanadh iad tarhuis orra, air son gur bràithrean iad: ach gu ma fearr leo seirbhis a dheanamh *dhoibh*, do bhrìgh gu bheil iad creideach agus ionmhuinn, 'n an luchd-comh-

pairt do thiodhlac a' ghràis. Na nithe so teagaisg agus earailich.

3 Ma bheir aon neach atharrachadh teagaisg uaidh, agus nach aontaich e do bhriathraibh fallain, eadhon do bhriathraibh ar Tighearna Iosa Criosd, agus do'n teagasg, a ta réir na diadhachd:

4 Tha e uaibhreach, gun eòlas aige air ni sam bith, ach e as a chéill mu thimchioll cheisdean, agus bhriatharachonnsachadh, o'n tig farmad, comhstri, anacainnt, droch amharusan,

5 Fiar-dheasboireachd dhaoine aig am bheil inntinn thruaillidh, agus as eugmhais na fìrinn, a' meas gur buannachd an diadhachd: dealaich ri an leithidibh sin.

6 Ach is buannachd mhòr an diadhachd maille ri toil-eachas-inntinn.

7 Oir cha d'thug sinn ni air bith *leinn* do'n t-saoghal so, agus is soilleir nach urrainn sinn ni sam bith thoirt as.

8 Uime sin air dhuinn biadh agus eudach a bhi againn, bitheamaid toilichte leo sin.

9 Ach an dream le'n àill bhi beartach, tuitidh iad ann am buaireadh, agus ann an ribe, agus *ann* an iomadh anamian ann am aitheach agus ciurrail, a bhàthas daoine ann am milleadh agus ann an sgrios.

10 Oir is e gaol an airgid freumh gach uile: ni am feadh a mhiannaich dream àraidh, chaidh iad air seacharan o'n

chreidimh, agus throimh-lot siad iad féin le iomadh cràdh.

11 Ach thusa, O òglaich Dhé, teich o na nithibh sin : agus lean fireantachd, diadhachd, creidimh, gràdh, foighidin, ceannsachd.

12 Còmhraig deadh chòmh-rag a' chreidimh, gabh greim do'n bheatha mhaireannaich, chum mar an ceudna an do ghairmeadh thu, agus dh'aidich thu deadh aidmheil an làthair mhòran fhianuisean.

13 Tha mi a' sparradh ort ann am fianuis Dé, a bheothaicheas na h-uile nithe, agus *am fianuis* Iosa Criosd, a rinn fianuis air deadh aidmheil an làthair Phontiuais Philait ;

14 Thu choimhead na h-àithne *so* gun smal, gun lochd, gu teachd ar Tighearna Iosa Criosd :

15 Ni, 'n a àmaibh féin, a dh'fhoillsicheas an ti a ta beannaichte, agus a mbàin cumhachdach, Rìgh nan rìgh agus Tighearna nan tighearna ;

16 Neach 'n a aonar aig am bheil neo-bhàsmhorachd, a ta 'n a chòmhnuidh 's an t-solus dh'ionnsuidh nach feudar teachd ; neach nach faca duine

sam bith, agus nach mò dh'fheudas e fhaicinn : dhasan *gu robh* urram agus cumhachd siorruidh. Amen.

17 Thoir àithne do na daoineibh a ta saoibhir 's an t-saoghal so, gun iad a bhi àrd-inntinneach, agus gun dòchas a chur ann an saoibhreas neo-chinnteach, ach anns an Dia bheò, a tha toirt duinn nan uile nithe gu saoibhir r'am mealtuinn :

18 Iad a dheanamh maith, iad a bhi saoibhir ann an deadh oibribh, ealamh gu roinn, comh-pàirteach ;

19 A' tasgaidh suas doibh féin deadh bhunait fa chomhair an àm ri teachd, chum gu'n dean iad greim air a' bheatha mhaireannaich.

20 O Thimoteuis, coimhid an ni sin a dh'earbadh riut, a' seachnadh faoin-chòmhraidh mhi-naomha, agus comh-chogadh eòlais d'an toirear gu breugach an t-ainm sin.

21 Ni air bhi do dhream àraidh ag aidmheil, chaidh iad air seacharan thaobh a' chreidimh. Gràs *gu robh* maille riut. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. I.

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, a réir geallaidh na beatha, a tha ann an Iosa Criosd,

2 Gu Timoteus *mo* mhae gràdhach : Gràs, tròcair, agus sìth o Dhia an t-Athair, agus o Iosa Criosd ar Tighearn.

3 Tha mi 'toirt buidheachais

do Dhia, do'm bheil mi a' deanamh seirbhis o m' shinn-siribh le coguis ghloin, gu bheil agam cuimhne ortsa a ghnàth a là agus a dh'oidheche ann am urnuighibh;

4 Air dhomh bhi ro-thogarr-ach air thusa fhaicinn, a' cuimhneachadh do dheur, chum gu'm bi mi air mo lionadh le gairdeachas;

5 'N uair a chuimhnicheas mi an creidimh neo-chealgach a tha annadsa, a chòmhnuich air tùs a'd' shean-mhàthair Lois, agus a'd' mhàthair Eunice: agus is deimhin leam a tha annad-sa mar an ceudna.

6 Air an aobhar so tha mi cur an cuimhne dhuit, thu dh'ath-bheothachadh tiodhlaic Dhé, a tha annad tre chur mo làmhsa ort.

7 Oir cha d'thug Dia dhuinne spiorad na geilt; ach *spiorad* a' chumbachd, agus a' ghràidh, agus na h-inntinn fhallain.

8 Uime sin na gabhsa nàire do fhianuis ar Tighearna, no dhiom-sa a phrìosanach: ach biodh do chuid agad do àmhghar an t-soisgeil, a réir cumhachd Dhé;

9 A shaor sinne agus a ghairm *sinn* le gairm naomh, cha-n ann a réir ar n-oibre, ach a réir a rùin féin, agus a ghràis a thugadh dhuinne ann an Iosa Crìosd, roimh thoiseach an t-saoghail;

10 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis troimh theachd ar Slàn-uirigh Iosa Crìosd, a chuir as

do'n bhàs, agus a thug beatha, agus neo-bhàsmhorachd chum soluis, tre an t-soisgeul;

11 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonaiche, agus a'm' abstol, agus a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach:

12 An t-aobhar air son am bheil mi mar an ceudna a' fulang nan nithe so: gidheadh cha-n 'eil nàire orm: oir a ta fhios agam co ann a chreid mi, agus is dearbh leam gu bheil esan comasach air an ni sin a dh'earb mi ris a choimhead fa chomhair an là sin.

13 Cum gu daingean samh-ladh fìrinneach nam briathar fallain, a chuala tu uamsa, ann an creidimh agus ann an gràdh a ta ann an Iosa Crìosd.

14 Coimhid an taisgeach maith sin a dh'earbadh riut, tre an Spiorad naomh, a tha chòmhnuidh annainn.

15 Tha fhios so agad, gu'n do phill iadsan uile a tha 's an Asia uamsa; d'am bheil Phigellus agus Hermogenes.

16 Gu'n tugadh an Tighearn tròcair do theaghlach Onesiphorus; oir is minic a thug e sòlas dhomhsa, agus cha do ghabh e nàire do m shlabhraidh.

17 Ach an uair a bha e 's an Ròimh dh'iarr e mach mi gu dìchiollach, agus fhuair e *mi*.

18 Gu deònaicheadh an Tighearn dhasan gu'm faigh e tròcair o'n Tighearn 's an là sin: agus a ta sàr-fhios agad, cia lion nithe anns an d'rinn e

frithealadh dhomhsa ann an Ephesus.

CAIB. II.

UIME sin bi-sa, a mhic, làidir anns a' ghràs a ta ann an Iosa Criosd.

2 Agus na nithe a chuala tu uamsa am measg mhòran fhianuisean, earb thusa na nithe sin féin ri daoineibh fìr-inneach, a bhios iomchuidh gu daoine eile a theagasg mar an ceudna.

3 Fuiling thusa uime sin cruaidh-chas, mar dheadh shaighdear Iosa Criosd.

4 Cha dean neach sam bith a leanas an cogadh e féin a ribeadh ann an gnothuichibh na beatha so: chum gu'n toilich e an ti a thagh e gu bhi 'n a shaighdear.

5 Agus mar an ceudna ged ni fear air bith sbairn, cha chrùnàr e mur dean e sbairn gu dligeach.

6 Is còir do'n treabhaiche a shaoithricheas air tùs, comh-roinn fhaotainn do'n toradh.

7 Smuainich air na nithibh a ta mi ag ràdh; agus gu tugadh an Tighearna dhuit tuigse anns na h-uile nithibh.

8 Cuimhnich gu'n do thogadh o na marbhaibh Iosa Criosd, do shìol Dhaibhidh, a réir mo shoisgeil-sa;

9 Air son am bheil mise a' fulang mar fhear droch-bheirt, *eadhon* gu geimhlibh; ach cha-n 'eil focal Dé ceangailte.

10 Uime sin tha mi ag iomchar nan uile nithe air son

nan daoine taghta, chum gu'm faigh iadsan mar an ceudna an t-slàinte a tha ann an Iosa Criosd, maille ri glòir shiorruidh.

11 *Is* ràdh fìor so, Ma bhàsaicheas sinn maille ris, gu'm bi sinn beò mar an ceudna maille ris:

12 Ma dh'fhuilgeas sinn, rìghichidh sinn mar an ceudna maille ris: ma dh'àicheadhas sinn e, àicheadhaidh esan sinne mar an ceudna.

13 Mur creid sinne, gidheadh tha esan a' fantuinn fìr-inneach; cha-n 'eil e'n comas da e féin àicheadh.

14 Cuir na nithe sin an cuimhne dhoibh, a' cur sparraidh orra am fianuis an Tighearna, gun iad a bhi connsachadh mu fhoclaibh anns nach 'eil tairbhe sam bith, *ach* a thilgeas bun os ceann an luchd-éisdeachd.

15 Dean dìchioll air thu féin a nochdadh dearbhta do Dhia, a'd' shaothraiche, nach ruig a leas nàire a ghabhail, a' roinn focail na fìrinn gu ceart.

16 Ach seachainn faoinchainnt mhi-naomha; oir théid iad air aghaidh chum an tuilleadh mi-dhiadhachd.

17 Agus ithidh am focal mar chnàmhuinn; *d'*am bheil Himeneus agus Philetus;

18 Muinntir thaobh na fìrinn a chaidh air seacharan, ag ràdh gu'n deachaidh an aiseirigh cheana seach; agus a ta 'tilgeadh creidimh dream àraidh bun os ceann.

19 Gidheadh, a ta bunait Dhé a' seasamh daingean, aig am bheil an seula so, Is aithne do'n Tighearn an dream sin a's leis. Agus, Gach neach a tha 'g ainmeachadh ainm Chriosd, tréigeadh e eucoir.

20 Ach ann an tigh mòr cha-n e mhàin gu bheil soithichean òir, agus airgid, ach mar an ceudna *soithiche* fiodha, agus creadha; agus cuid ùrubb chum urraim, agus cuid eile chum eas-urraim.

21 Uime sin ma ghlanas neach e féin uatha so, bithidh e 'n a shoitheach chum urraim, air a naomhachadh, agus iomchuidh chum feim a' mhaighstir, deas chum gach uile dheadh oibre.

22 Teich uime sin o ana-miannaibh na h-òige: ach lean fireantachd, creidimh, gràdh, sìth, maille riusan a ta 'gairm air an Tighearn o chridhe glan.

23 Ach seachainn ceisdean amaideach agus neo-fhòghluimte, air dhuit fios a bhi agad gu'n tog iad connsaichean.

24 Agus cha-n fheud òglach an Tighearn bhi conspoideach; ach ciùin ris na h-uile dhaoineibh, ealamh chum teagaisg, foighidneach,

25 Ann an ceannsachd a' teagasg na dream a sheasas 'n a aghaidh; dh'fheuchainn an toir Dia uair air bith aithreachas dhoibh, chum aidmheil na firinn.

26 Agus air mosgladh dhoibh gu'n téid iad as o ribe an

diabhuil aig am bheil iad air am beò-ghlacadh chum a thoile.

CAIB. III.

A CH biodh fhios so agad, gu'n tig anns na làithibh deireannach aimsire cunnartach.

2 Oir bithidh daoine féinspeiseil, sanntach, ràiteachail, uaibhreach, toibheumach, easùmhail do phàrantaibh, mi-thaingeil, mi-naomha,

3 Gun ghràdh nàdurra, 'n an luchd brisidh coimhcheangail, tuaileasach, neo-gheamnuidh, borb, gun ghaol do'n mhaith,

4 Fealltach, ceann-laidir, àrdanach, aig am bheil bàrr gràidh do shàimh na 'ta aca do Dhia;

5 Aig am bheil coslas diadhachd, ach a ta 'g àicheadh a cumhachd: o'n leithidibh sin tionndadh-sa air falbh.

6 Oir is ann diubh so a ta an dream sin a dh'éalaidheas a stigh do thighibh, agus a bheir leo 'am braighdeanas mnà shuarach air an uallachadh le peacaibh, air an iomain le iomadh gnè ana-mianna,

7 A' sìr-fhòghlum, agus gun chomas doibh gu bràth teachd chum eòlais na firinn.

8 Agus mar a chuir Iannes agus Iambres an aghaidh Mhaois, mar sin tha iadsan a' cur an aghaidh na firinn: daoine aig am bheil inntinn thruaillidh, gun tuigse thaobh a' chreidimh.

9 Ach cha téid aid ni 's

faide air an aghaidh : oir bithidh am mi-chiall follaiseach do na h-uile *dhaoibh*, mar a bha am *mi-chiall-san* mar an ceudna.

10 Ach a ta làn-fhios agad air mo theagasg-sa, *mo* ghnè beatha, *mo* rùn, *mo* chreidimh, *m'* fhad-fhulangas, *mo* sheirc, *m'* fhoighidin,

11 *Mo* gheur-leanmhuinnibh, *m'*fhulangais a thàinig orm ann an Antioch, ann an Iconium, ann an Listra ; ciod e meud nan geur-leanmhuinn a ghiùlain mi : ach asda uile shaor an Tighearn mi.

12 Seadh, fuilgidh iadsan uile leis an àill am beatha a chaitheadh gu diadhaidh ann an Iosa Criosd, geur-leanmhuinn.

13 Ach fàsaidh droch dhaoine agus mealltairean nì's miosa agus nì's miosa, a' mealladh, agus air am mealladh.

14 Ach buanaich thusa anns na nithibh a dh'fhògluim thu, agus air an d'rinneadh thu dearbh-fhiosrach, air dhuith fios a bhi agad cia uaith a dh'fhògluim thu *iad* ;

15 Agus o bha thu a'd' leanabh gu'm b' aithne dhuith na sgrìobtuire naomha, a tha comasach air do dheanamh glic chum slàinte, tre'n chreidimh a ta ann an Iosa Criosd.

16 *Tha* an sgrìobtuir uile air a dheachdadh le Spiorad Dé, agus *tha* e tarbhach chum teagaisg, chum spreige, chum leasachaidh, chum oilein ann am fireantachd :

17 Chum gu'm bi òglach Dhé coimhionta, làn deas chum gach uile dheadh oibre.

CAIB. IV.

THA mi a' sparradh ort uime sin am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, a bheir breth air na beothaibh agus air na marbhaibh, aig a theachd dealrach, agus *ann* a rìoghachd :

2 Searmonaich am focal, bi dùrachdach ann an àm agus ann an an-àm ; spreig, cron-aich, earailich leis an uile fhad-fhulangas agus theagasg.

3 Oir thig an t-àm anns nach bi fulang aca air teagasg fallain : ach air do chluasaibh tachasach bhi aca, carnaidh iad suas dhoibh féin luchd-teagaisg a réir an ana-mianna ;

4 Agus tionndaidh iad an cluasan o'n fhirinn, agus iompaichear iad chum sgeulachda faoine.

5 Ach dean thusa faire anns na h-uile nithibh, fuiling cruaidh-chas, dean obair soisgeulaiche, coimhion do mhinistreileachd.

6 Oir tha mise nis gu bhi air m'ìobradh, agus tha àm mo shiubhail am fagus.

7 Chòmhraig mi an deadh chòmhrag, chrìochnaich mi *mo* thurus, ghleidh mi an creidimh.

8 O so mach taisgear fa m' chomhair crùn fireantachd, a bheir an Tighearn, am breith-eamh cothromach, dhomh 's an là ud : agus cha-n ann dhomh-

sa a mhàin, ach dhoibh-san uile mar an ceudna, leis an ionmhuinn a theachd-san.

9 Dean do dhìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu luath :

10 Oir thréig Demas mi, air dha an saoghal so a ta làthair a ghràdhachadh, agus chaidh e do Thesalonica ; Crescens do Ghalatia, Titus do Dhalmatia.

11 Tha Lucas 'n a aonar maille rium. Gabh Marcus agus thoir leat e : oir tha e feumail dhomhsa chum na ministreileachd.

12 Ach chuir mi Tichicus gu h-Ephesus.

13 An fhalluing a dh'fhàg mi ann an Troas aig Carpus, 'n uair a thig thu, thoir *leat*, agus na leabhraichean, ach gu h-àraidh na meambrana.

14 Rinn Alecsander an ceard-umha iomadh olc orm : gu tugadh an Tighearn dha a réir a ghnìomhara :

15 Bi thusa mar an ceudna air t'fhaicill uaith, oir chuir e gu mòr an aghaidh ar briathar-ne.

16 Aig mo cheud fhreag-

radh cha robh aon neach leam. ach thréig na h-uile mi : nar agrar orra e.

17 Gidheadh, sheas an Tighearn làimh rium, agus neartaich e mi ; chum triom-sa gu'm biodh an searmonachadh air a làn-fhoillseachadh, agus gu'n cluinneadh na Cinnich uile e : agus shaoradh mi á beul an leòmhain.

18 Agus saoraidh an Tighearn mi o gach uile dhroch obair, agus gleidhidh e mi chum a rìoghachd nèamhaidh féin : dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

19 Cuir fàilte air Prisca, agus air Acuila, agus air teaghlach Onesiphorus.

20 Dh'fhan Erastus ann an Corintus : ach dh'fhàg mi Trophimus gu tinn ann am Miletum.

21 Dean dìchioll air teachd roimh 'n gheamhradh. Tha Eubulus, agus Pudens, agus Linus, agus Claudia, agus na bràithrean uile a' cur fàilte ort.

22 *Gu robh* an Tighearn Iosa Crìosd maille ri d' spiorad. Gràs maille ribh. Amen

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THITUIS.

CAIB. I.

POL seirbhiseach Dhé, agus abstol Iosa Crìosd, a réir creidimh *dhaoine* taghta Dhé, agus aidmheil na firinn a ta réir diadhachd :

2 Ann an dòchas na beatha

maireannaich, a gheall Dia, do nach comasach breug a dheanamh, roimh chruthachadh an t-saoghail ;

3 Ach dh'fhoillsich e' fhocal féin, ann an àm iomchuidh tre shearmonachadh, a dh'earb-

adh riumsa, a réir àithne Dhé ar Slànuighir:

4 Chum Thituis *mo* dhearbhadh mhic féin a réir a' chreidimh choitchionn: Gràs, tròcair, *agus* sìth o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Crìosd ar Slànuighear.

5 Air a shon so dh'fhàg mi thu ann an Crete, chum gu'n cuireadh tu 'n ordugh na nithe a dh'fhàgadh gun deanamh, agus gu'n suidhicheadh tu seanairean anns gach baile, a réir mar a dh'àithn mise dhuit.

6 Ma tha neach sam bith neo-lochdach, 'n a dhuine aoimhnà, aig am bheil a chlann creideach, nach 'eil fuidh mhi-chliu thaobh ana-caitheimh, no eas-ùmhail:

7 Oir is còir do easbuig a bhi neo-choireach, mar stiùbhard Dhé; gun bhi féin-thoil-eil, no feargach, no òlmhar, no buailteach, no cionail air buannachd neòghloin;

8 Ach aoidheil, déidheil air daoineibh maithe, ciallach, cothromach, naomh, measarra;

9 A' cumail an fhocail fhòr gu daingean a réir teagaisg, chum gu'm bi e comasach le teagasg fallain, araon earail a thabhairt, agus an dream a sheasas 'n a aghaidh a chur as am barail.

10 Oir a ta mòran ann a tha mi-riaghailteach, a labhras gu dìomhain, agus a tha 'n am mealltairibh, gu h-àraidh iadsan a tha do'n timchiollghearradh:

11 Muinntir a's còir am beul a dhruideadh, dream a tha tionndadh thighean iomlan bun os ceann, a' teagasg nan nithe nach còir, air ghaol buannachd shalaich.

12 Thubhairt neach àraidh dhiubh féin, eadhon fàidh dhiubh féin, *Is* breugairéan a ghnàth na Crètiche, droch fhiadh-bheathaichean, builgmhall.

13 Tha an fhianuis so fìor: air an aobhar sin cronaich gu geur iad, chum gu'm bi iad fallain 's a' chreidimh;

14 Gun bhi 'toirt aire do fhaoine-sgeulachdaibh Iudhach, agus do àitheantaibh dhaoine, a thionndaidheas o'n fhìrinn.

15 Oir gu deimhin tha na h-uile nithe glan do'n dream a ta glan: ach dhoibh-san a ta salach, agus mi-chreideach, *cha-n'eil* aon ni glan; ach tha an inntinn agus an coguis fein air an salachadh.

16 Tha iad a' gabhail orra eòlas a bhi aca air Dia; ach ann an oibribh tha iad 'g a àicheadh, air dhoibh bhi gràineil, agus eas-ùmhail, agus a thaobh gach deadh oibre as eugmhais tuigse.

CAIB. II.

ACH labhair thusa na nithe a thig ri teagasg fallain:

2 *Eadhon* na daoine aosda bhi aireach, suidhichte, measarra, fallain 's a' chreidimh, ann an gràdh, ann am foighidin:

3 Mar an ceudna na mnà

aosda *bhi* 'n an giùlan mar is cubhaidh do naomhachd, gun bhi 'n an luchd-tuaileis, gun bhi trom air fion, bhi 'n an luchd-teagaisg air nithibh maithe;

4 Chum gu'n teagaisg iad na mnàì òga bhi ciallach, gràdhach air am fearaibh, gràdhach air an cloinn,

5 *Bhi* eagnuidh, gearmuidh, fantuinn aig an tigh, *bhi* maith, ùmhal d'am fearaibh chum nach faigh focal Dé mi-chliu.

6 Cuir impidh air na daoineibh òga mar an ceudna, iad bhi ciallach.

7 Anns na h-uile nithibh 'g a d' nochdadh féin ann a d' eisempleir dheadh oibre: ann an teagasg a' nochdadh neothruaillidheachd, suidheachadh inntinn, tréibhdhireis,

8 Càinnt fhallain nach fheudar a dhìteadh; chum gu'm bi nàire air an neach a ta 'n 'ur n-aghaidh, a chionn nach 'eil droch ni sam bith aige r'a labhairt umaibh.

9 *Earailich* seirbhisich bhi ùmhal d'am maighstiribh féin, agus an deadh-thoileachadh anns na h-uile nithibh: gun bhi 'a labhairt 'n an aghaidh;

10 Gun bhi a' ceileachadh aon ni d'an cuid, ach a' nochdadh gach uile dheadh thairisneachd; chum gu'n dean iad teagasg Dhé ar Slànuighir maiseach annsan h-uilenithibh.

11 Oir dh'fhoillsicheadh gràs slàinteil Dhé do na h-uile dhaoineibh,

12 A' teagasg dhuinn gach

mi-dhiadhachd agus anamianna saoghalta àicheadh, agus ar beatha a chaitheadh gu stuama, gu cothromach, agus gu diadhaidh anns an t-saoghal so làthair;

13 Air dhuinn shìil a bhi againn ris an dòchas bheannaichte sin, eadhon foillseachadh glòire an Dé mhòir, agus ar Slànuighir Iosa Croisd:

14 A thug e féin air ar son, chum gu'n saoradh e sinn o gach aingidheachd, agus gu'n glanadh e dha féin sluagh sonruichte, eudmhor mu dheadh oibribh.

15 Na nithe so labhair, agus earailich, agus cronaich leis an uile ùghdarras. Na deanadh duine sam bith tàir ort.

CAIB. III.

CUIR an cuimhne dhoibh bhi ùmhal do uachdaranachdaibh agus do chumhachdaibh, freagarrach do luchd-riaghlaidh, ullamh chum gach uile dheadh oibre.

2 Gun olc a labhairt mu neach air bith, bhi neo-thuas-aideach, mìn, a' taisbeanadh an uile cheannsachd do na h'uile dhaoineibh.

3 Oir bha sinne féin uairéigin eu-céillidh, eas-ùmhal, air seacharan, a' deanamh seirbhis do iomadh gnè do anamiannaibh agus do an-toilibh, a' caitheadh ar beatha ann am mì-run agus 'am farmad, fuath-thoillteannach agus a' toirt fuath d'a chéile.

4 Ach an uair a dh'fhoill-

sicheadh caoimhneas agus gràdh Dhé ar Slànuighir do dhaoinibh,

5 Cha-n ann o oibribh fìreantachd e rinn sinne, ach a réir a thròcair féin shaor e sinn, tre ionnlad na h-ath-ghineamhuinn, agus ath-nuadhachadh an Spioraid naoimh :

6 A dhòirt e oirne gu saobhir, tre Iosa Criosd ar Slànuighear ;

7 Chum air dhuinn bhi air ar fìreanachadh tre a ghràsan, gu'm bitheamaid air ar deanamh 'n ar n-oighreachaibh a réir dòchais na beatha mair-eannaich.

8 Is fìor an ràdh so, agus is àill leam thu thoirt dearbhinnte air na nithibh sin, chum gu'm biodh iadsan a chreid ann an Dia, cùramach air toiseach a bhi aca ann an deadh oibribh : oir tha na nithe so maith agus tarbhach do dhaoinibh.

9 Ach seachainn ceisdean amaideach, agus sloinnteachd, agus conspoidean, agus connsachadh mu'n lagh ; oir tha iad gun tairbhe agus dìomhain.

10 Duine a ta 'n a shaobhchreideach, an déigh na ceud agus an dara comhairle diùlt :

11 Air do fhios bhi agad gu bheil a leithid sin *do dhuine* air a chur bun os ceann, agus gu bheil e a' peacachadh, air dha bhi air fhéin-dhiteadh.

12 'N uair a chuireas mi Artemas a d' ionnsuidh, no Tichicus, dean dìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu Nicopolis : oir is ann an sin a chuir mi romham an geamhradh a chaitheadh.

13 Thoir Senas am fear-lagha agus Apollos air an aghaidh 's an t-slighe gu dùrachdach, chum nach bi ni air bith dh'uireasbhuidh orra.

14 Agus fòghlumadh ar muinntir-ne mar an ceudna deadh oibre adheanamh gu dùrachdach fa chomhair ghnàthachadh feumail, chum nach bi iad neo-tharbhach.

15 Tha'n dream a ta maille rium uile a' cur fàilte ort. Cuir fàilte orrasan le'n ionmhuinn sinne 's a' chreidimh. Gràs maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM PHILEMOIN.

POL, prìosanach Iosa Criosd, agus Timoteus ar bràthair' chum Philemoin a's ionmhuinn leinn, agus ar comh-shaothraiche,

2 Agus chum Aphia ionmhuinn, agus Archipuis ar

comh-shaighdear, agus chum na h-eaglais a ta ann do thigh :

3 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

4 Tha mi a' toirt buidheachais do m' Dhia, a' sior-thoirt

luaidh orts a ann am urnuigh-ibh,

5 Air dhomh bhi cluinntinn mu d'ghràdh, agus chreidimh, a tha agad a thaobh an Tighearna Iosa, agus a thaobh nan uile naomh;

6 Chum gu'm bi comh-chomunn do chreidimh éifeachdach ann an aidmheil an uile mhaith a tha annaibh ann an Iosa Crìosd.

7 Oir tha subhachas ro mhòr agus comhfhurtachd againne ann do ghràdh, do bhrìgh gu bheil innigh nan naomh air faotainn suaimhneis tromhad-sa, a bhràthair.

8 Uime sin ged fheudainn bhi ro dhàna ann an Crìosd, chum an ni a ta iomchuidh àithneadh dhuitse,

9 Gidheadh is fearr leam air son gràidh impidh chur ort, air bhi dhomh mar Phòl aosda, agus a nis mar an ceudna a'm' phrìosanach air son Iosa Crìosd.

10 Guidheam ort air son mo mhic Onesimuis, a ghin mi ann am gheimhlibh:

11 Neach a bha uair-éigin neo-tharbhach dhuitse, ach a nis a tha tarbhach dhuitse agus dhomh-sa:

12 Neach a chuir mi air ais: uime sin gabhsa ris mar ri m' innigh féin.

13 Neach bu mhiann leam a chumail maille rium féin, chum gu'n deanadh e frith-ealadh dhomh ann ad àite-sa, ann an geimhlibh an t-soisgeil:

14 Ach as eugmhais t'inn-

tinn-sa cha bu toil leam ni sam bith a dheanamh; chum nach biodh do mhaith-sa mar gu b'ann a dh'aindeoin, ach o d'thoil féin.

15 Oir theagamh gur ann air a shon so a dh'fhàg e thu rè tamuill, chum gu'm faigh-eadh tu e gu sìorruidh;

16 Cha-n ann á so suas mar sheirbhiseach, ach os ceann seirbhisich, 'nabhràthair gràdhach, gu h-àraidh dhomh-sa, agus nach mò na sin dhuitse, araon anns an fheòil, agus anns an Tighearn?

17 Uime sin ma mheasas tu mise mar fhear comh-roinne, gabh ris-san mar rium féin.

18 Agus marinneucoir ort, no ma dhligheas e ni sam bith dhuit, cuir sin as mo leth-sa.

19 Sgrìobh mise Pòl le m' làimh féin *e*, agus dìolaidh mi e: ged nach 'eil mi ag ràdh riut, gu'n dlighear leat thu féin os bàrr dhomh.

20 Seadh, a bhràthair, faigheam gairdeachas do d' thaobh s' an Tighearn: dean suaimhneach mo chridhe 's an Tighearn.

21 Air dhomh bhi earbsach à d'ùmhlachd sgrìobh mi a d'ionnsuidh, oir tha fhios agam gu'n dean thusa mar an ceudna ni's mò na a ta mi ag ràdh.

22 Ach maille ri so ulluich mar an ceudna fardoch air mo shon: oir tha dòchas agam, tre bhur n-urnuighibh-sa, gu'n toirear mi dhuibh.

23 Tha Epaphras mo chomh-phrìosanach ann an Iosa Crìosd,

24 Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mo chomhluchd-oibre, a' cur fàilte ort.

25 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ri 'ur spiorad-sa. Amen.

LITIR 'AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN
EABHRUIDHEACH.

CAIB. I.

DIA, a labhair o shean gu minic, agus air iomadh dòigh ris na h-aithrichibh leis na fàidhibh,

2 Labhair e anns na làithibh deireannach so ruinne tre a Mhac, a dh'orduich e 'n a oighre air na h-uile nithibh, tre'n do chruthaich e fòs na saoghail.

3 Neach air bhi dha 'n a dhealradh a ghlòire-san, agus 'n a fhior ìomhaigh a phearsa, agus a' cumail suas nan uile nithe le focal a chumhachd, 'n uair a ghlan e ar peacanna troimh féin, shuidh e air deas làimh na mòrachd anns na h-àrdaibh :

4 Air dha bhi air a dheanamh ni's ro òirdheirce na na h-aingil, mheud 's gu'n d' fhuar e mar oighreachd ainm bu ro fhearr na iadsan.

5 Oir cò do na h-aingil ris an dubhairt e uair air bith, Is tu mo Mhac-sa, an diugh ghin mi tu? agus a ris, Bithidh mise a'm' Athair dha-san, agus bithidh esan 'n a Mhac dhomhsa.

6 Agus a ris, 'n uair a tha e a' tabhairt a' cheud-ghin a steach do'n t-saoghal, a ta e

ag ràdh, Agus deanadh uile aingil Dé aoradh dha.

7 Agus a thaobh nan ainneal a ta e ag ràdh, Neach a ta deanamh 'aingle 'n an spiorad-aibh, agus a mhinistirean 'n an lasair theine.

8 Ach ris a' Mhac *a ta e ag ràdh*, Tha do rìgh-chaithir, a Dhé, gu saoghal nan saoghal; is slat-rìoghail ro chothromach slat do rìoghachd-sa :

9 Ghràdhaich thu fireantachd, agus thug thu fuath do aingidheachd; uime sin dh'ung Dia, do Dhia-sa, thu le oladh aoibhneis os ceann do chompanacha.

10 Agus, Leag thusa, a Thighearn, bunaite na talmhainn air tùs; agus is iad na nèamha oibre do làmh;

11 Teirgidh iadsan, ach mairidh tusa: agus fàsaidh iad uile sean mar eudach;

12 Agus fillidh tu iad mar bhrat, agus caochlaidhear iad: ach is tusa an ti ceudna, agus cha-n fhàilnich do bhliadhnachan.

13 Ach cò do na h-ainglibh ris an dubhairt e uair air bith, Suidh air mo dheas-làimh, agus an cuir mi do naimhde 'n an stòl-chos fo d'chosaibh?

14 Nach spiorada fritheal-

aidh iad uile, air an cur a mach chum frithealaidh dhoibh-san a bhios 'n an oighreachaibh air slàinte?

CAIB. II.

UIME sin is còir dhuinn an ro thuilleadh aire a thoirt do na nithibh a chuala sinn, air eagal uair sam bith gu'n leigeamaid ruith leo.

2 Oir ma bha am focal a labhradh le h-ainglibh seas-mhach, agus gu'n d'fhuair gach uile bhriseadh agus eas-ùmh-lachd dìol-thuarasdal dligh-each;

3 Cionnus a théid sinne as, ma ni sinn dìmeas air slàinte co mòr, a thòisich air tùs air bhi air a labhairt leis an Tigh-earn, agus a rinneadh dearbhta dhuinne leo-san a chual e;

4 Air bhi do Dhia a' dean-amh comh-fhianuis leo, araon le comharaibh agus le h-iong-antasaibh, agus le feartaibh eagsamhla, agus le tiodblac-aibh an Spioraid naomh, a réir a thoile féin?

5 Oir cha do chuir e fo cheannsal nan aingeal an saoghal ri teachd, mu'm hheil sinn a' labhairt.

6 Ach rinn neach fianuis ann an ionad àraidh, ag ràdh, Ciod e an duine gu'n cuimh-nicheadh tu air? no mac an duine gu'm fiosraicheadh tu e?

7 Rinn thu e rè tamuill bhig ni's ìsle na na h-aingil; chrùn thu e le glòir agus *le h-urram*, agus chuir thu e os ceann oibre do làmh:

8 Chuir thu na h-uile nithe sìos fuidh a chosaibh. Oir ann an cur nan uile nithe fuidh dha, cha d'fhàg e ni air bith gun chur fuidhe. Ach a nis cha-n 'eil sinn a' faicinn nan uile nithe fathast air an cur fa cheannsal.

9 Ach chi sinn Iosa, a rinn-eadh rè ùine bhig ni b'ìsle na na h-aingil, chum tre ghràs Dé gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhàis air a chrùnadh le glòir agus *le h-urram*.

10 Oir b'iomchuidh dhasan, air son *am bheil* na h-uile nithe, agus tre'm *bheil* na h-uile nithe, ann an tabhairt mhòran mhac chum glòire, ceannard an slàinte a dhean-amh foirfe tre fhulangasaibh.

11 Oir *a ta* araon an ti a naomhaicheas, agus iadsan a naomhaichear, uile o aon: air an aobhar sin cha nàr leis bràithrean a ghairm diubh,

12 Ag ràdh, Cuiridh mi t'-ainm an céill do m' bhràith-ribh, ann am meadhon na h-eaglais seinnidh mi cliu dhuit.

13 Agus a rìs, Cuiridh mi mo dhòchas ann. Agus a rìs, Feuch mise, agus a' chlann a thug Dia dhomh.

14 Uime sin, mheud gu bheil aig a' chloinn comh-roinn do fheadhail agus do fhuil, ghabh esan mar an ceudna roinn diubh sin; chum tre'n bhàs gu'n claidheadh e esan, aig am bheil cumhachd a' bhàis, 's e sin, an diabhl.

15 Agus gu'n saoradh e

iadsan a bha tre eagal a' bhàis rè am beatha uile fo dhaorsa.

16 Oir gu deimhin cha do ghabh e *nàdur* nan aingeal air; ach ghabh e sìol Abraham air.

17 Uime sin b'fheumail da anns na h-uile nithibh bhi air a dheanamh cosmhuil r'a bhràithribh; chum gu'm biodh e 'n a àrd-shagart tròcaireach agus dìleas ann an nithibh a thaobh Dhé, chum réite a dheanamh air son pheacanna an t-sluaigh:

18 Oir a mheud gu'n d'fhuiling e féin, air dha bhi air a bhuaireadh, is comasach e air cabhair a dheanamh orrasan a ta air am buaireadh.

CAIB. III.

UIME sin, a bhràithre naomha, a ta 'n 'ur luchd-comhpairt do'n ghairm nèamhaidh, thugaibh fa'near Iosa Crìosd, abstol agus àrd-shagart ar n-aidmheil;

2 A bha dìleas dhasan a dh'orduich e, amhuil a bha Maois mar an ceudna 'n a thigh-san uile.

3 Oir mheasadh gu'm b'airidh an *Ti* so air glòir bu mhò na Maois, mheud gu bheil tuilleadh urraim aig an neach a thog an tigh, na aig an tigh féin.

4 Oir tha gach uile thigh air a thogail le aon éigin; ach an ti a thog na h-uile nithe, is e Dia.

5 Agus gu deimhin *bha* Maois dìleas 'n a thigh-san uile

mar sheirbhiseach, chum fianuis air na nithibh sin a bha gu bhi air an labhairt an déigh sin;

6 Ach Crìosd mar Mhac os ceann a thighe féin: agus is sinne a thigh-san, ma chumas sinn dānachd, agus gairdeachas an dòchais, gu daingean gus a' chrìoch.

7 Uime sin, mar a ta an Spiorad naomh ag ràdh, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth,

8 Na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnuchadh, ann an là a' bhuairidh 's an fhàsach:

9 Far an do bhuaireadh n-aithriche mi, agus a dhearbhadh mi, agus a chunnaic iad m'òibre rè dhà fhichead bliadhna.

10 Uime sin bha diom orm ris a' ghinealach sin, agus thubhairt mi, Tha iad a ghnàth air seacharan 'n an cridhe; agus cha do ghabh iad eòlas air mo shligheibh-sa.

11 Ionnnus gu'n d'thug mi mo mhionnan a'm' fheirg, Nach téid iad a steach do m' shuaimhneas.

12 Thugaibh an aire, a bhràithre, air eagal gu'm bi ann an aon neach agaibh droch cridhe mi-chreidimh, ann an tréigsinn an Dé bheò.

13 Ach earaillichibh a chéile gach aon là, am feadh a ghoir-ear An là 'n diugh dheth; air eagal gu'n cruaidhichear neach air bith agaibh tre mhealltair-eachd a' pheacaidh.

14 Oir rinneadh sinne 'n ar luchd-comhpairt do Chrìosd, ma chumas sinn toiseach ar muinghin gu daingean gus a' chrìoch;

15 Am feadh a theirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnuchadh.

16 Oir air do dhream àraidh cluinntinn, bhrosnuich iad : ach cha b'iadsan uile a thàinig a mach as an Eiphit le Maois.

17 Ach cò ris a bha diom air rè dhà fhichead bliadhna? *nach ann* riusan a pheacaich, muinntir d'an do thuit an coluinnean anns an fhàsach?

18 Agus cò iad d'an d'thug e a mhiannan nach rachadh iad a steach d'a shuaimhneas, ach dhoibhsan nach do chreid?

19 Mar so chi sinn nach b'urrainn iad dol a steach air son mi-chreidimh.

CAIB. IV.

UIME sin biodh faitcheas oirnn, air eagal air bhi do ghealladh dol a steach d'a shuaimhneas air fhàgail *ag-ainn*, gu'n tigeadh aon neach agaibh a dhéidh-làimh air.

2 Oir shearmonaicheadh an soisgeul duinne, amhuil a *rinneadh* dhoibh-san : ach cha robh tairbhe dhoibh anns an fhocal a chaidh shearmonachadh, do bhrìgh nach robh e air a mheasgadh le creidimh anns an dream a chual e.

3 Oir tha sinne a chreid a'

dol a steach do shuaimhneas, amhuil a thubhairt e, Mar a thug mi mo mhiannan a'm' fheirg, Nach téid iad a steach do m' shuaimhneas : ged bha na h-oibre crìochnaichte o thoiseach an t-saoghail.

4 Oir labhair e ann an ionad àraidh mu'n t-seachdamh là air an dòigh so, Agus ghabh Dia fois air an t-seachdamh là o 'oibribh uile.

5 Agus anns an *ionad* so a rìs, Cha téid iad a steach do m' shuaimhneas.

6 Do bhrìgh uime sin gu'n tuigear uaith so gu'n téid dream àraidh a steach ann, agus nach deachaidh an dream, d'an do shearmonaicheadh e air tùs, a steach air son am mi-chreidimh;

7 A rìs, tha e 'suidheachadh là àraidh, ag ràdh ann an Daibhidh, An diugh, an déigh aimsir co fhada; mar a theirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe.

8 Oir nam biodh Iosua air toirt suaimhneis dhoibh, cha labhradh e an déigh sin mu là eile.

9 Uime sin dh'fhàgadh fois *fa chomhair* sluaigh Dhé.

10 Oir an ti a chaidh steach d'a shuaimhneas-san, ghabh esan tàmh o 'oibribh-san, amhuil a *ghabh* Dia o 'oibribh féin.

11 Deanamaid dìchioll uime sin air dol a steach do'n t-suaimhneas sin, air eagal gu'n tuit aon neach a réir eisem-

pleir cheudna a' mhi-chreidimh.

12 Oir *tha* focal Dé beò agus cumhachdach, agus ni's géire na claidheamh dà fhao-bhair air bith, a' ruigheachd eadhon chum eadar-sgaraidh an anama agus an spioraid, agus nan alt agus nan smear, agus a' toirt breth air smuaintibh agus rùnaibh a' chridhe.

13 Agus cha-n 'eil creutair sam bith nach 'eil follaiseach 'n a làthair-san: ach *a ta* na h-uile nithe lomnochd, agus fosgailte do shùilibh an ti d'am feum sinn cunntas a tha-bhairt.

14 Do bhrìgh uime sin gu bheil againn àrd-shagart mòr, a chaidh a steach do na nèamhaibh, Iosa Mac Dhé, cumamaid gu daingean *ar* n-aidmheil.

15 Oir cha-n 'eil àrd-shagart againn nach 'eil comasach air comh-fhulangas a bhi aige r' ar n-anmhuinneachdaibh; ach a bhuaireadh 's na h-uile nithibh air an dòigh cheudna ruinne, *ach* as eugmhais peacaidh.

16 Thigeamaid uime sin le dànachd gu rìgh-chaithir nan gràs, chum gu faigh sinn trèd-air, agus gu'n amais sinn air gràs chum cabhair ann an àm feuma.

CAIB. V.

OIR tha gach uile àrd-shagart, air a thoirt o mheasg dhaoine, air orduchadh air son dhaoine ann an nithibh a thaobh Dhé, chum gu'n toir

e suas araon tiodhlacan agus ìobairtean air son pheacanna:

2 Neach a ta comasach air truas a ghabhail ris an dream a ta aineolach, agus air seacharan; do bhrìgh gu bheil e féin mar an ceudna air a chuairteachadh le h-anmhuinneachd:

3 Agus air a shon so, is còir dha ìobradh air son pheacanna, mar as leth an t-sluaigh, is amhuil sin as a leth féin mar an ceudna.

4 Agus cha ghabh aon duine an t-urram so dha féin, ach an ti a ta air a ghairm o Dhia, mar *bha* Aaron:

5 Is amhuil sin, cha do ghlòraich Criosd e féin, gu bhi air a dheanamh 'n a àrd-shagart; ach an ti a thubhairt ris, Is tu mo Mhac, an diugh ghin mi thu.

6 A réir mar a ta e a gràdh mar an ceudna ann an *ionad* eile, *Is* sagart *thu* gu siorruidh a réir orduigh Mhelchise-deic.

7 Neach ann an làithibh 'fheòla, an déigh dha urnuigh-ean agus athchuingean, maille ri h-àrd-éighich agus deuraibh, ìobradh suas do'n ti a bha comasach air a shaoradh o'n bhàs, agus dh'éisdeadh ris thaobh an ni roimh an robh eagal air.

8 Ged bu Mhac e, dh'fhòghluim e ùmhlachd o na nithibh a dh'fhuiling e:

9 Agus air dha bhi air a dheanamh foirfe, rinneadh e 'n a ùghdar slàinte shiorruidh

dhoibh-san uile a bhios ùmhal dha ;

10 Air a ghairm le Dia 'n a àrd-shagart, a réir orduigh Mhelchisedeic.

11 Mu'm bheil mòran ag-ainn r'a labhairt, agus cruaidh r'am mìneachadh ; do bhrìgh gu bheil sibh mall 'n 'ur n-éisd-eachd.

12 Oir ged bu chòir dhuibh a réir na h-aimsir bhi 'n 'ur luchd-teagaisg, tha feum agaibh gu'n teagaisgeadh neach dhuibh a ris ciod iad ceud-thoiseacha bhriathar Dhé ; agus tha sibh air teachd chum *na h-inbhe* sin, gur mò a ta bainne dh'uireasbhuidh oirbh na biadh làidir.

13 Oir gach neach a ta 'gnàthachadh bainne, tha e neo-theòmadh air focal na fireantachd : oir is naoidhean e.

14 Ach is ann do dhaoibh foirfe a bhuineas biadh làidir, aig am bheil an ceud-faidh, tre ghnàthachadh fada, air an cleachdadh ri eadar-dhealachadh a chur eadar maith agus olc.

CAIB. VI.

UIME sin air fàgail duinn ceud-thoiseacha teagaisg Chrìosd, rachamaid air ar n-aghaidh chum foirfeachd ; gun bhi rìs a' suidheachadh bunaite aithreachais o oibribh marbha, agus creidimh thaobh Dhé,

2 *Bunaite* teagaisg nam baidse, agus leagaidh nan làmh,

agus aiseirigh nam marbh, agus breitheanais shiorruidh.

3 Agus ni sinn so, ma cheadaicheas Dia.

4 Oir is eu-comasach an dream sin a chaidh aon uair a shoillseachadh, agus a bhlais an tiodhlac nèamhaidh, agus a rinneadh 'n an luchd-comh-pairt do'n Spiorad naomh,

5 Agus a bhlais deadh fhocal Dé, agus cumhachdan an t-saoghail ri teachd,

6 Agus a thuit air falbh, ath-nuadhachadh chum aithreachais : do bhrìgh gu bheil iad a' ceusadh Mhic Dhé a ris dhoibh féin, agus 'g a chur gu nàire fhollaisich.

7 Oir an talamh a dh'òlas a steach an t-uisge a tha teachd gu minic air, agus a bheir uaith luibheanna iomchuidh do'n dream leis an saothraichear e, gheibh e beannachadh o Dhia :

8 Ach an talamh sin a bheir uaith droighionn agus drisean, *tha* e air a chur air cùl, agus fagus do mhallachadh ; d'an deireadh bhi air a losgadh.

9 Ach is dearbh leinn nithe a's fearr mu'r timchioll-sa, a mhuinntir ionmhuinn, agus nithe a tha dlùth do shlàinte, ged tha sinn a' labhairt mar so.

10 Oir cha-n 'eil Dia mi-chothromach, gu'n dìchuimh-nicheadh e obair agus saoth-air bhur gràidh, a nochd sibh a thaobh 'ainme-san, am feadh gu'n d'rinn sibh frithealadh do na naomhaibh, agus gu bheil sibh a' frithealadh.

11 Agus is miann leinne gu'n dean gach aon agaibh an dùrachd ceudna a nochdadh, chum làn-dearbhaidh an dòchais gus a' chrìoch :

12 Chum nach bi sibh leasg, ach 'n 'ur luchd-leanmhuinn orrasan, a tha tre chreidimh agus fhoighidin a' sealbhachadh nan geallanna.

13 Oir an uair a thug Dia gealladh do Abraham, do bhrìgh nach feudadh e mionn-an a thoirt air neach bu mhò, thug e mionnan air féin.

14 Ag ràdh, Gu fìrinneach, beannaichidh mi gu mor thu, agus nì mi ro lìonmhor thu.

15 Agus mar sin an déigh dhasan feitheamh gu foighidneach, fhuair e sealbh air a' ghealladh.

16 Oir gu deimhin bheir daoine mionnan air an neach a's mò; agus dhoibh-san is crìoch air gach uile chonnsachadh mionnan chum daingneachaidh.

17 Uime sin air bhi do Dhia toileach air neo-chaochluidheachd a chomhairle fheuchainn nìs pailte do oighreachaibh a' gheallaidh, dhaingnich e le mionnaibh e :

18 Chum tre dhà nì neo-chaochluidheach, anns an *robh* e eu-comasach gu'n deanadh Dia breug, gu'm biodh ag-ainne comhfhurtachd làidir, a theich chum dìdein gu greim a dheanamh air an dòchas a chuireadh romhainn :

19 Nì a tha againn mar acair an anama, araon cinnt-

each agus daingean, agus a théid a steach do'n ionad sin a ta'n taobh stigh do'n bhratroinn,

20 Far an deachaidh an roimh-ruith-fhear a steach air ar son-ne, *eadhon* Iosa, a rinn-eadh 'n a àrd-shagart gu sìorruidh a réir orduigh Mhelchisedeic.

CAIB. VII.

OIR b'e am Melchisedec so rìgh Shaleim, sagart an Dé a's ro àirde, neach a chòinnich Abraham a' pilltinn o àr nan rìghrean, agus a bheannaich e ;

2 D'an d'thug Abraham eadhon deachamh do'n uile : neach a's e air tùs, air a eadartheangachadh, rìgh na fireantachd, agus 'n a dhéigh sin mar an ceudna, rìgh Shaleim, 's e sin, rìgh na sìthe ;

3 Gun athair, gun mhàthair, gun sinnsireachd, gun toiseach làithean, gun deireadh beatha aige ; ach air a dheanamh cosmhuil ri Mac Dhé, tha e 'fantuinn 'n a shagart gu sìorruidh.

4 A nis thugaibh an aire cia mòr an duine so, d'an d'thug eadhon am prìomh-ath-air Abraham an deachamh do'n chreich.

5 Agus gu deimhin iadsan do chloinn Lebhi, a tha 'faotainn na sagartachd, tha àithne aca deachamh a thogail o'n t-sluagh a réir an lagha, sin r'a ràdh, o'm bràithribh féin, ged thàinig iad a mach á leasraidh Abrahaim :

6 Ach an ti nach 'eil air a shloinneadh uatha-san, fhuair e deachamh o Abraham, agus bheannaich e esan aig an robh na geallanna.

7 Agus gun agadh sam bith, beannaichear an ti a's lugha leis an ti a's fearr.

8 Agus an so tha daoine a gheibh bàs a' faotainn deachaimh : ach an sin an ti aig am bheil fianuis gu bheil e beò.

9 Agus mar a dh'fheudas mi ràdh, fhuaradh ann an Abraham deachamh o Lebhi féin, a thogas an deachamh :

10 Oir bha e fathast ann an leasraidh 'athar, an uair a choinnich Melchisedec e.

11 A nis nan tigeadh foirfeachd tre shagartachd nan Lebhitheach, (oir is ann r'a linn a thugadh an lagh do'n t-sluagh,) ciod am feum a bha air sagart eile éirigh a réir orduigh Melchisedec, agus nach biodh e air a ghairm a réir orduigh Aaroin?

12 Oir air do'n t-sagartachd bhi air a h-atharrachadh, is éigin an lagh bhi air atharrachadh mar an ceudna.

13 Oir an ti air an labhrar na nithe sin, buinidh e do thréibh eile, do nach d'rinn aon neach frithealadh aig an altair.

14 Oir is soilleir gur ann o Iudah dh'éirich ar Tighearn, treubh air nach do labhair Maois ni air bith thaobh sagartachd.

15 Agus tha e fathast ni's ro-shoilleire, am feadh gu'n

d'éirich sagart eile a réir coslais Mhelchisedec,

16 A rinneadh 'n a shagart, cha-n ann a réir lagha àithne fheòlmhoir, ach a réir cumhachd beatha gun chrìoch.

17 Oir tha e 'deanamh fianuis, Gur sagart thu gach linn a réir orduigh Mhelchisedec.

18 Oir gu deimhin tha an àithne roimhe air a cur air cùl, air son i bhi anmhunn agus neo-tharbhach.

19 Oir cha d'rinn an lagh ni sam bith foirfe, ach rinn toirt a steach dòchais a's fearr e: tre'm bheil sinn a teachd am fagus do Dhia.

20 Agus a mheud nach d'rinneadh sagart deth gun mhionnaibh;

21 (Oir rinneadh sagarta dhiubhsan as eugmhais mhi-onnan: ach dheth-san le mionnaibh, tre'n ti a thubhairt ris, Mhionnaich an Tighearn, agus cha ghabh e aithreachas, Is sagart thu gu sìorruidh, a réir orduigh Mhelchisedec;)

22 Is co mòr as sin a rinneadh Iosa 'n a urras air coimhcheangal a's fearr.

23 Agus bha gu deimhin mòran diubhsan 'n an sagartaibh, do bhrìgh gu'n do bhacadh dhoibh leis a' bhàs bhi maireann:

24 Ach an duine so, do bhrìgh gu mair e gu sìorruidh, tha sagartachd neo-chaochluidheach aige.

25 Air an aobhar sin tha e mar an ceudna comasach air an dream a thig a dh'ionn-

suidh Dhé trid-san a thèar-nadh gu h-ìomlan, do bhrìgh gu bheil e beò gu sìorruidh gu eadar-ghuidhe a dheanamh air an son.

26 Oir bha shamhuil sin do àrd-shagart iomchuidh dhuinne, a bha naomh, neo-lochdach, neo-thruaillidh, air a dhealachadh o pheacach-aibh, agus a rinneadh ni's àirde na na nèamha;

27 Nach feum gach là mar na h-àrd-shagairt ud ìobairtean thoirt suas, air tùs air son a pheacanna féin, agus an déigh sin air son *pheacanna* an t-sluaigh: oir rinn e so aon uair, 's an àm a thug se e féin mar ìobairt.

28 Oir tha an lagh a' deanamh àrd-shagarta do dhaoineibh aig am bheil anmhuinneachd; ach focal nam mìonn-an a bha an déigh an lagha, a' *deanamh ard-shagairt* do'n Mhac, a tha air a dheanamh ìomlan gu sìorruidh.

CAIB. VIII.

A NIS is e so suim nan nithe a labhair sinn: Tha shamhuil sin do àrd-shagart againn, a tha air suidhe air deis rìgh-chaitheach na mòr-achd anns na nèamhaibh;

2 Ministear nan ìonad naomha, agus an fhìor phàilliuin, a shuidhich an Tighearn, agus cha bu duine.

3 Oir tha gach uile àrd-shagart air orduchadh chum tìodhlacan agus ìobairtean a thoirt suas: uime sin b'éigin

gu'm biodh aig an duine so mar an ceudna ni-éigin r'a thabhairt suas.

4 Oir nam biodh e air thalamh, cha bhiodh e 'n a shagart, do bhrìgh gu bheil sagairt ann a tha 'tabhairt suas 'thìodhlac a réir an lagha:

5 Muinntir a tha 'deanamh seirbhis le samhladh agus sgàile nan nithe nèamhaidh, a réir mar a 'dh'orduicheadh do Mhaois le Dia 'n uair a bha e air tì am pàilliuin a chur suas. Oir feuch, (a ta e ag ràdh,) gu'n dean thu na h-uile nithe réir an t-saimpleir a nochdadh dhuit 's an t-sliabh.

6 Ach a nis fhuair e ministreileachd a's ro-fhearr, a mheud gu bheil e mar an ceudna 'n a eadar-mheadhonair air coimhcheangal a's fearr, a chaidh dhaingneachadh air geallaibh a's fearr.

7 Oir nam biodh an ceud choimhcheangal sin gun uir-easbhuidh; cha-n iarrtadh àit do'n dara coimhcheangal.

8 Oir, a' faotainn croin doibh, a ta e ag ràdh, Feuch thig na làithean, (tha an Tighearn ag ràdh,) anns an dean mi coimhcheangal nuadh ri tigh Israeil, agus ri tigh Iudah:

9 Cha-nann a réir a' choimhcheangail a rinn mi r'an aithrichibh, anns an là a rug mi air làimh orra chum an treòrachadh a mach á talamh na h-Eiphit; do bhrìgh nach d'fhan iad ann am choimhcheangal, agus chuir mise

suarach iadsan, tha an Tigh-earn ag ràdh.

10 Oir is e so an coimh-cheangal a ni mi ri tigh Israeil an déigh nan làithean ud, tha an Tighearn ag ràdh; Cuiridh mi mo reachdan 'n an inntinn, agus sgrìobhaidh mi iad air an cridheachaibh: agus bithidh mi a'm' Dhia dhoibh, agus bithidh iadsan 'n an sluagh dhomhsa.

11 Agus cha teagaisg iad gach aon a choimhearsnach, agus gach aon a bhràthair, ag ràdh, Gabh eòlas air an Tigh-earn: oir bithidh eòlas aca uile orm, o'n neach a's lugha agus an neach a's mò dhiubh.

12 Oir bithidh mise tràcair-each d'an euceartaibh, agus am peacanna agus an aingidh-eachd cha chuimhnich mi ni's mò.

13 Am feadh a ta e ag ràdh, *Coimhcheangal* nuadh, rinn e'n ceud *choimhcheangal* sean. A nis an ni a ta aosda agus air fàs sean, tha e fagus do dhol as an t-sealladh.

CAIB. IX.

BHA ma seadh gu dearbh aig a' cheud *phaillium* or-duighean a thaobh seirbhis Dé, agus naomh-ionad saogh-alta.

2 Oir dheasaicheadh an ceud phàillium, anns an robh an coinneir, agus am bòrd, agus aran na fianuis, ris an abrar an t-ionad naomh.

3 Agus an taobh a stigh do'n dara roinn-bhrat, am

pàillium ris an abrar an t-ionad a's ro naomha;

4 Anns an robh an tùiseir òir, agus àirc a' choimhcheangail air a còmhdachadh mu'n cuairt le h-òr, anns an robh a' phoit òir anns an robh am mana, agus slat Aaroin a bha fo bhlàth, agus clàir a' choimhcheangail;

5 Agus os a ceann, cherub-an na glòire, a' cur sgàile air caithir na tràcair; mu nach urrainn sinn a nis labhairt fa leth.

6 A nis an uair a bha na nithe so air an cur an ordugh mar so, chaidh na sagairt a ghnàth a steach do'n cheud phàillium, a' coimhlionadh seirbhis Dé.

7 Ach do'n dara pàillium chaidh an t-àrd-shagart, 'n a aonar a steach aon uair 's a' bhliadhna, cha b'ann as eugmhais fola, a thug e suas air a shon féin, agus air son seach-arain an t-sluaigh:

8 Air bhi do'n Spiorad naomh a' nochdadh so, nach robh fathast an t-slighe chum an ionaid bu ro-naomha air a foillseachadh, am feadh a bha an ceud phàillium fathast 'n a sheasamh:

9 Ni a bha 'n a shamhladh do'n aimsir a ta làthair, anns an robh araon tiodhlacan agus ìobairtean air an toirt suas, nach robh comasach air an ti a bha deanamh na seirbhis sin a dheanamh coimhlionta, thaobh a choguis,

10 An t-seirbhis a bha mhàin

ann am biadhaibh agus ann an deochaibh, agus ann an iomadh gnè ionnlaid, agus deas-ghnàthachaibh a thaobh na feòla, a chuireadh mar uall-aich orra gu àm an leasachaidh.

11 Ach air teachd do Chrìosd 'n a àrd-shagart nan nithe maithe a bha ri teachd, tre phàillion bu mhò agus bu dìongmhalta, nach d'rinneadh le làmh-aibh, sin r'a ràdh, nach robh do'n togail so ;

12 Agus cha b'ann tre fhuil ghabhar agus laogh, ach tre fhuil féin a chaidh e steach aon uair do'n ionad naomh, air dha saorsa shiorruidh fhaotainn *dhuinne*.

13 Oir ma ni fuil tharbh, agus ghabhar, agus luaithre aighe air a crathadh air an dream a bha neòghlan, an naomhachadh chum glanaidh na feòla ;

14 Cia mòr a's mò ni fuil Chrìosd, a thug e féin suas tre'n Spiorad shiorruidh gun lochd do Dhia, bhuir coguis-sa ghlanadh o oibribh marbha chum seirbhis a dheanamh do'n Dia bheò ?

15 Agus air a shon so is esan eadar-mheadhonair an tiomnaidh-nuaidh, ionnus tre fhulangas a' bhàis, chum saorsa nan euceart a bha fuidh 'n cheud thiomnadh a *chosnadh*, gu'm faigheadh iadsan a ta air an gairm gealladh na h-oighreachd shiorruidh.

16 Oir far am bheil tiomnadh, is éigin bàs an tiom-

naidh-fhir a bhi ann mar an ceudna.

17 Oir a ta tiomnadh daingean an déigh bàis dhaoine : ach cha-n 'eil brìgh sam bith ann am feadh a ta'n tiomnaidh-fhear beò.

18 A réir sin, ni mò bha'n ceud *thiomnadh* air a choisreagadh as eugmhais fola.

19 Oir an uair a labhradh gach uile àithne réir an lagharis an t-sluagh uile le Maois, air dha fuil laogh agus ghabhar a ghabhail, maille ri h-uisge, agus oluinn scarlaid, agus hisop, chrath e iad araon air an leabhar agus air an t-sluagh uile,

20 Ag ràdh, 'S i so fuil an tiomnaidh a dh'àithn Dia dhuibh.

21 Os bàrr, chrath e mar an ceudna an fhuil air a' phàillion, agus air soithichibh na naomh-sheirbhis uile.

22 Agus is beag nach 'eil na h-uile nithe air an glanadh le fuil a réir an lagha ; agus as eugmhais dòrtaidh fola cha-n 'eil maitheanas r'a fhaotainn.

23 B'fheumail uime sin gu'm biodh samhlaidh nan nithe e ta 's na nèamhaibh air an glanadh leo so ; ach na nithe nèamhaidh féin le ìobairtibh a b'fhearr na iad so :

24 Oir cha deachaidh Crìosd a steach do na h-ionadaibh naomha làmh-dheanta, nithe a ta 'n an samhlachas air an fhìor *ionad* ; ach do nèamh féin, chum a nis e féin a nochd-

adh ann am fianuis Dé air ar son-ne :

25 No fòs chum e féin ìobradh gu minic, mar a theid an t-àrd-shagart gach bliadhna steach do'n ionad naomh, le fuil nach leis féin.

26 (Oir mar sin b'éigin gu'm fulaingeadh e gu minic o thoiseach an t-saoghail ;) ach a nis dh'fhoillsicheadh e aon uair ann an deireadh an t-saoghail, chum peacadh a chur air cùl tre e féin ìobradh.

27 Agus amhuil a ta e air orduchadh do dhaoineibh bàs fhaotainn aon uair, ach 'n a dhéigh so breitheanas :

28 Mar sin thugadh Criosd suas aon uair a thoirt air falbh peacanna mhòran, ach an dara uair as eugmhais peacaidh foillsichear e dhoibh-san aig am bheil sùil ris, chum slàinte.

CAIB X.

UIME sin air bhi aig an lagh sgàile nithe maithe ri teachd, agus cha-n e fìor-choslas nan nithe féin, cha-n 'eil e comasach dha an dream a thig d'a ionnsuidh a chaidh a dheanamh coimhlionta leis na h-ìobairtibh sin, a bha iad a' toirt suas o bhliadhna gu bliadhna a ghnàth.

2 Oir an sin nach sguireadh iad do bhi 'g an toirt suas? do bhrìgh nach biodh aig luchd deanamh na naomh-sheirbhis tuilleadh coguis air bith peacaidh, air dhoibh bhi aon uair air an glanadh.

3 Ach anns na h-ìobairtibh

sin nithear ath-chuimhneachadh air na peacaibh gach bliadhna.

4 Oir cha-n 'eil e'n comas gu tugadh fuil tharbha agus ghabhar peacanna air falbh.

5 Uime sin ag teachd dha do'n t-saoghal, a ta e ag ràdh, Iobairt agus tabhartas cha b'aill leat, ach dh'ulluich thu corp dhomhsa :

6 Ann an ìobairtibh-loisgte, agus ann an ìobairtibh air son peacaidh cha robh tlachd agad :

7 An sin thubhairt mise, Feuch, tha mi a' teachd, (ann an rola an leabhair tha sud sgrìobhta orm,) chum do thoil-sa a dheanamh, O Dhé.

8 Air dha a ràdh roimh sin, Iobairt, agus tabhartas, agus ìobairte-loisgte, agus ìobairt air son peacaidh cha b'aill leat, agus cha robh do thlachd anna, (a tha air an toirt suas a réir an lagha ;)

9 An sin thubhairt e, Feuch, a ta mi a' teachd a dheanamh do thoil-sa, O Dhé. Tha e cur air cùl a' cheud ni, chum gu'n daingnich e an dara ni.

10 Leis an toil so tha sinne air ar naomhachadh, tre' toirt suas cuirp Iosa Criosd aon uair.

11 Agus tha gach uile shagart a' seasamh gach là, a' frithealadh agus a' toirt suas nan ìobairt cheudna gu minic, nithe do nach 'eil e'n comas a chaidh peacanna thoirt air falbh :

12 Ach an duine so, an

déigh dha aon ìobairt a thoirt suas air son peacaidh, shuidh e a chaidh tuilleadh air deas làimh Dhé ;

13 A' feitheamh o sin suas agus an cuirear a naimhde 'n an stòl-chos fo 'chosaibh.

14 Oir le aon ìobairt rinn e chaidh foirfe iadsan a ta air an naomhachadh.

15 Agus tha an Spiorad naomh mar an ceudna a' deanamh fianuis duinne *air na nithibh so* : oir an déigh dha ràdh roimh,

16 Is e so an coimhcheangal a ni mi riu an déigh nan làithean ud, tha an Tighearn ag ràdh, Cuiridh mi mo reachd-an 'n an cridhe, agus sgrìobhaidh mi iad air an inntinn :

17 Agus am peacanna agus an eucearta cha chuimhnich mi ni's mò.

18 A nis, far am bheil maitheanas nan nithe so, cha-n 'eil tabhartas air son peacaidh ann ni's mò.

19 Uime sin, a bhràithre, do bhrìgh gu bheil dànachd againn chum dol a steach d'on ionad a's naomha tre fhuil Iosa,

20 Air slighe nuaidh agus bheò a choisrig e dhuinne, tre'n roinn-bhrat, sin r'a ràdh, tre 'fhèid féin :

21 Agus do bhrìgh gu bheil againn àrd-shagart os ceann tighe Dhé,

22 Thigeamaid am fagus le cridhe fìor, ann an làn dearbh-bheachd a' chreidimh, le ar cridheachaibh air an crath-

ghlanadh o dhroch coguis, agus le ar cuirp air an nigh-eadh le h-uisge glan.

23 Cumamaid gu daingean aidmheil ar dòchais gun chlaonadh, (oir is fìrinneach an ti a gheall :))

24 Agus thugamaid an aire d'a chéile chum ar brosnachadh gu gràdh, agus gu deadh oibribh :

25 Gun bhi leigeadh dhinn sinn féin a chruinneachadh an ceann a chéile, mar is gnàth le dream àraidh ; ach a' comhairleachadh *a chéile* : agus gu ma mòid *a ni sinn* so, gu bheil sibh a' faicinn an là a' tarruing am fagus.

26 Oir ma pheacaicheas sinn do ar toil féin an déigh dhuinn eòlas na fìrinn fhaotainn, cha-n fhàgar tuilleadh dhuinn ìobairt air son peacaidh,

27 Ach dùil eagalach ri brèitheanas, agus fearg theinnteach, a sgriosas na h-eascaird-ean.

28 An neach a rinn tàir air lagh Mhaois, bhàsaich e gun tròcair, fo dhithis no thriuir do fhianuisibh :

29 Cia mór is mò na sin am peanas a shaoileas sibh air am measar esan toillteanach, a shaltair fo 'chosaibh Mac Dhé, agus a mheas mar ni mi-naomha fuil a' choimhcheangail, leis an do naomhaicheadh e, agus a rinn tarcuis air Spiorad nan gràs ?

30 Oir is aithne dhuinn an Ti a thubhairt, *Is leamsa an*

dìoghaltas, agus bheir mi dìoladh uam, tha an Tighearn ag ràdh: agus a ris, Bheir an Tighearn breth air a shluagh.

31 *Is* ni eagalach tuiteam ann an làmhaidh an Dé bheò.

32 Ach biodh ath-chuimhne agaibh air na làithibh a chaidh seachad, anns an d'fhuiling sibh, an déigh dhuibh bhi air bhur soilseachadh, gleachda mòr fulangais;

33 Ann an cuid am feadh a rinneadh sibh 'n 'ur ball-amhairc, araon tre mhaslaibh agus thrioblaidibh; agus ann an cuid, am feadh a rinneadh sibh 'n 'ur companaich dhoibh-san ris an do bhuineadh mar sin.

34 Oir bha comh-fhulangas agaibh riumsa ann am gheimhlibh, agus ghabh sibh le luathghair ri creachadh bhur maoin, air dhuibh fios a bhi agaibh annaibh féin gu bheil agaibh air nèamh maoin a's fearr, agus a ta maireannach.

35 Uime sin na tilgibh uaibh bhur muinghin, aig am bheil mòr dhiol-thuarasdal.

36 Oir a ta feum agaibh air foighidin; chum an déigh dhuibh toil Dé a dheanamh, gu'm faigh sibh an gealladh.

37 Oir fathast seallan beag, agus an ti a ta ri teachd thig e, agus cha dean e moille.

38 A nis bithidh am firean beò tre chreidimh: ach ma philleas *neach sam bith* air ais cha bhi aig m'anamsa tlachd ann.

39 Ach cha-n 'eil sinne do'n dream sin a philleas air an ais

chum sgrios; ach do'n dream a chreideas, chum tearnaidh an anama.

CAIB. XI.

A NIS is e creidimh brìgh nan nithe ri'm bheil dòchas, dearbh-chinntean nan nithe nach faicear.

2 Oir is ann tre so a fhuair na sinnsirean deadh theistean.

3 Tre chreidimh tha sinn a' tuigsinn gu'n do chruthaich eadh na saoghail tre fhocal Dé, air chor as nach d'rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r'am faicinn.

4 Tre chreidimh thug Abel suas do Dhia ìobairt ni b' fhearr na Cain, tre an d'thugadh teistean dha gu'n robh e 'n a fhìrean, air bhi do Dhia a' deanamh fianuis d'a thiodhlacaibh: agus tre sin, air dha bhi marbh, tha e fathast a' labhairt.

5 Tre chreidimh dh'atharraich Enoch chum nach faiceadh e bàs; agus cha d'fhuaradh e, do bhrìgh gu'n d'atharraich Dia e: oir roimh 'atharrachadh thugadh fianuis da, Gu'n do thaitinn e ri Dia.

6 Ach as eugmhais creidimh cha-n 'eil e'n comas a thoileachadh: oir is éigin do'n ti a thig a dh'ionnsuidh Dhé a chreidsinn gu bheil e ann, agus gur e an Ti e a bheir duais do'n dream a dh'iarraas e gu dìchiollach.

7 Tre chreidimh air do Noah rabhadh fhaotainn o Dhia mu thimchioll nithe nach robh idir

r'am faicinn, agus eagal, a ghabhail, dh'ulluich e àire chum tèarnaidh a theaghlach; tre'n do dhìt e an saoghal, agus rinneadh e 'n a oighre air an fhìreantachd a ta thaobh creidimh.

8 Tre chreidimh, 'n uair a ghairmeadh Abraham gu dol a mach do ionad a bha e gu fhaotainn an déigh sin mar oighreachd, fhreagair e; agus dh'imich e mach gun fhios a bhi aige c'àit an robh e dol.

9 Tre chreidimh bha e air chuairt ann an tìr a' gheallaidh, mar ann an tìr choimhich, a' gabhail còmhuidh ann am pàillionaibh maille ri h-Isaac agus Jacob, comh-oighreachan a' gheallaidh cheudna.

10 Oir bha sùil aige ri baile aig am bheil bunaitean, air am bheil Dia 'n a fhear-dealbhaidh agus 'n a fhear-togail.

11 Tre chreidimh mar an ceudna fhuair Sarah féin neart gu sliochd a ghabhail 'n a broinn, agus rug i leanabh an déigh dhi dol thar aois *cloinne*, do bhrìgh gu'n do mbeas i gu'n robh esan firinneach a thug an gealladh.

12 Uime sin ghineadh o aon a mhàin, agus esan ionann agus marbh, sliochd mar reulta nèimh thaobh lìonmhoireachd, agus mar a' ghaineamh air tràigh na fairge do-àireamh.

13 Fhuir iad so uile bàs ann an creidimh, gun na geallanna fhaotainn, ach air dhoibh am faicinn fad o làimh, (agus

an làn-chreidsinn,) ghabh iad riu, agus dh'aidich iad gu'm bu choigrich agus luchd-cuairt air an talamh iad féin.

14 Oir an dream a ta ag ràdh nan nithe sin, tha iad a' nochdadh gu soilleir gu bheil iad ag iarraidh dùthcha.

15 Agus gu fìrinneach nam biodh iad cuimhneachail air an *dùthaich* sin, as an d'thàinig iad a mach, dh'fheudadh iad àm iomchuidh fhaghail air pilleadh:

16 Ach a nis tha déidh aca air *dùthaich* a's fearr, eadhon *dùthaich* nèamhaidh: uime sin cha nàr le Dia, gu'n goirear an Dia-san dheth: oir dh'ulluich e dhoibh baile.

17 Tre chreidimh dh'ìobair Abraham, air dha bhi air a dhearbhadh, a *mhac* Isaac; agus thug an tì a fhuair na geallanna suas 'aon-ghin *mhic*;

18 Ris an dubhradh, Ann an Isaac goirear do shliochd:

19 A' meas gu'm bu chom-asach Dia air a thogail eadhon o na marbhaibh; o'n d'fhuair se e eadhon ann an cosamhlachd.

20 Tre chreidimh bheannaich Isaac Jacob agus Esau mu thimchioll nithe a bha ri teachd.

21 Tre chreidimh bheannaich Jacob, ag faghail bàis da, dithis mhac Ioseiph; agus rinn e aoradh, a' *leigeadh a chudthrom* air bàrr a bhata.

22 Tre chreidimh rinn Ioseiph, ri àm faghail a' bhàis da, iomradh air dol a mach

chloinn Israeil; agus thug e àithne mu thimchioll a chnàmh.

23 Tre chreidimh an uair a rugadh Maois, dh'fholaicheadh e trì mìosan le 'phàrant-aibh, do bhrìgh gu'm fac iad gu'm bu leanabh tlachdmhor e; agus cha robh eagal orra roimh àithne an rìgh.

24 Tre chreidimh air teachd gu h-aois do Mhaois, dhiùlt e bhi air a ghairm 'n a mhac do nighinn Pharaoh;

25 A' ròghnachadh àmhghar fhulang maille ri sluagh Dhé, roimh shòlas a' pheacaidh a mhealtuinn rè seal;

26 A' meas gu'm bu mhò an saoihbreas masladh Chrìosd na ionmhais na h-Eiphit: oir bha sùil aige ris an luach-saoithreach.

27 Tre chreidimh thréig e'n Eiphit, gun eagal a bhi air roimh chorruich an rìgh: oir bha e làidir 'n a inntinn, mar neach a bha faicinn an ti a ta neo-fhaicsinneach.

28 Tre chreidimh ghléidh e a' chàisg, agus an dòrtadh fola, chum nach beanadh an ti a sgrios na ceud-ghin rìusan.

29 Tre chreidimh chaidh iad tre a' mhuir ruaidh, mar tre thalamh tioram: ni 'n uair a thug na h-Eiphitich ionnsuidh air a dheanamh, bhàthadh iad.

30 Tre chreidimh thuit ballacha Iericho, an déigh bhi air an cuairteachadh rè sheachd làithean.

31 Is ann tre chreidimh

nach do sgriosadh Rahab an strìopach maille rìusan nach do chreid, 'n uair a ghabh i ris an luchd-brathaidh 'an sìth.

32 Agus ciod tuilleadh a their mi? oir theirgeadh an ùine dhomh ann an labhairt mu Ghideon, Bharac, agus Shampson, agus Iephthah, Dhaibhidh mar an ceudna, agus Shamuel, agus na fàidh-ibh:

33 Muinntir, tre chreidimh, a cheannsaich rìoghachdan, a dh'oibrich fireantachd, a fhuair geallanna, a dhruid beoil leòmhnan,

34 A mhùch neart teine, a chaidh as o fhaobhar a' chlaidheimh, o anmhuinneachd a rinn-eadh neartmhor, a dh'fhàs treun ann an cath, a chuir air theicheadh armailte nan coimheach.

35 Fhuair mnàil am mairbh air an togail a rìs gu beatha: agus chràidh-phianadh dream eile, gun iad a ghabhail ri saorsa; chum gu faigheadh iad aiseirigh a b'fhearr.

36 Fhuair dream eile deuchainn do fhanoidibh, agus do sgiùrsaibh, seadh fòs, do gheimhlibh agus do phrìosan.

37 Chlachadh iad, shàbhadh as a chéile iad, bhuair-eadh iad, chuireadh gu bàs leis a' chlaidheamh iad: chaidh iad mu'n cuairt 'n am fògar-aich ann an croienibh choirach agus ghabhar, ann an uir-easbhuidh, ann an trioblaidibh, ann an cràdh;

38 (Dream air nach b'airidh

an saoghal;) a' dol air seacharan ann am fàsaichibh, agus air sléibhtibh, agus ann an uamhaibh agus ann an slochdaibh na talmhainn.

39 Agus air dhoibh so uile deadh theisteachas fhaotainn tre chreidimh, cha d'fhuair iad an gealladh :

40 Air do Dhia ni éigin a's fearr a sholar dhuinne, ionnus nach biodh iadsan air an deanamh foirfe as ar n-eugmhais-ne.

CAIB. XII.

UIME sin, air dhuinne bhi air ar cuairteachadh le neul co mòr do fhianuisibh, cuireamaid dhinn gach leth-trom, agus am peacadh a ta gu furas ag iadhadh umainn, agus ruitheamaid le foighidin an réis a chuireadh romhainn,

2 Ag amharc air Iosa, ceannard agus fear-criochnaich *ar* creidimh, neach air son an aoibhneis a chuireadh roimhe, a dh'fhuiling an crann-ceusaidh, a' cur na nàire an neo-shuim, agus a shuidh air deis rìgh-chaitheach Dé.

3 Uime sin thugaibh fa'near esan a dh'fhuiling a shamhuil sin do ana-cainnt o pheacaich 'n a aghaidh féin, air eagal gu'm bi sibh sgìth agus lag ann bhuir u-inntinnibh.

4 Cha do sheas sibh fathast gu fuil, a' cathachadh an aghaidh peacaidh.

5 Agus dh'chuimhnich sibh an earail a ta labhairt ribh mar ri cloinn, A mhic, na cuir suarach smachdachadh an

Tighearn, agus na fannaich 'n uair a chronaichear leis thu :

6 Oir an ti a's ionmhuinn leis an Tighearn, smachdaichidh se e, agus sgiùrsaidh e gach mac ris an gabh e.

7 Ma ghiùlaineas sibh smachdachadh, tha Dia, a' buntuinn ribh mar ri cloinn : oir cò am mac nach smachdaich an t'Athair?

8 Ach ma tha sibh as eugmhais smachdachaidh, d'am bheil na h-uile 'n an luchd-comhpairt, an sin is clann diolain sibh, agus cha chlann *dligheach*.

9 Os bàrr, bha againn aithriche thaobh na feòla, a smachdaich sinn, agus thug sinn urram dhoibh : nach mò gu mòr *is còir dhuinn* bhi ùmh-al do Athair nan spiorad, agus a bhi beò?

10 Oir gu deimhin smachdaich iadsan sinn rè beagain do làithibh a réir an toile féin; ach esan chum ar leas, ionnus gu'm bitheamaid 'n ar luchd-comhpairt d'a naomhachd.

11 Ach cha mheasarsmachdachadh air bith am feadh a ta e làthair sòlasach, ach doilgheasach : gidheadh, 'n a dhéigh sin bheir e uaith toradh sìochail na fireantachd, do'n dream a ta *gu dligheach* air an cleachdadh ris.

12 Uime sin, togaibh suas na làmhan a ta air tuiteam sìos agus *neartaichibh* na glùine laga;

13 Agus deanaibh coscheuma dìreach do 'ur cos-

aibh, air eagal gu'm bi an ni sin a ta bacach air a thionndadh as an t-slighe; ach gu ma mò bhiodh e air a shlanuchadh.

14 Leanaibh sìth maille ris na h-uile dhaoineibh, agus naomhachd, ni as eugmhais nach faic neach air bith an Tighearn:

15 A' toirt an ro-aire, air eagal gu'n tig neach sam bith a dhéidh-làimh air gràs Dé; air eagal air fàs suas do fhrèimh seirbhe sam bith, gu'n cuir e dragh oirbh, agus le so gu'm bi mòran air an salachadh:

16 Air eagal gu'm bi fear strìopachais ann, no neach mi-naomha sam bith, mar Esau, a reic air son aoin ghreim bìdh còir a cheud-bhreithe.

17 Oir a ta fhios agaibh 'n uair a b'àill leis an déigh sin am beannachadh a shealbhachadh, gu'n do dhiùltadh e: oir cha d'fhuair e àit aithreachais, ged d'h'iarr se e gu dùrachdach le deuraibh.

18 Oir cha d'thàinig sibh chum an t-sleibh ris am feudtadh beantuinn, agus a bha losgadh le teine, no chum duibhrè, agus dorchadais, agus doinninn,

19 Agus fuaim na trompaid, agus guth nam briathar, ionnus gu'n do ghuidh an dream a chual e nach labhairteadh am focal riu tuilleadh:

20 (Oir cha b'urrainn iad an ni sin a chaidh àithneadh dhoibh iomchar, Agus ma

bheanas fiu ainmhidh ris an t-sliabh, clachar e, no cuirear sleagh a mach troimhe.

21 Agus bu co uamhasach an sealladh, as gu'n dubhairt Maois, Tha eagal ro mhòr agus crith orin:)

22 Ach tha sibh air teachd gu sliabh Shioin, agus gu caitheir an Dé bhed, an Ierusalem nèamhaidh, agus cuideachd do-àireamh do ainglibh,

23 Gu làn-choimhthional agus eaglais nan ceud-ghin, a tha sgriobhta 's na nèamhaibh, agus gu Dia breitheamh nan uile, agus gu spioradaibh nam firean air an deanamh foirfe,

24 Agus gu Iosa eadar-mheadhonair a' choimcheangail nuaidh, agus chum fola a' chrathaidh, a tha labhairt nithe a's fearr na *fuil* Abeil.

25 Thugaibh an aire nach diùlt sibh esan a ta 'labhairt: oir mur deachaidh iadsan as a dhiùlt an ti a labhair o *Dhia riu* air thalamh, is lugha gu mòr na sin a *théid* sinne as, ma thionndaidheas sinn air falbh uaithe-san a ta '*labhairt* o nèamh:

26 Neach aig an do chrath a ghuth an talamh an sin: ach a nis gheall e, ag ràdh, Aon uair eile fathast crathaidh mi cha-n e an talamh a mhàin, ach nèamh mar an ceudna.

27 Agus a ta *am focal* so, Aon uair eile, a' ciallachadh atharrachaidh nan nithe sin a ghabhas crathadh, mar nithe a rinneadh, chum gu fanadh na nithe nach gabh crathadh.

28 Uime sin air dhuinne rìoghachd fhaotainn nach feudar a ghluasad, biodh againn gràs, leis an dean sinn seirbhis gu taitneach do Dhia, le hurram agus eagal diadhaidh :

29 Oir a ta ar Dia-ne 'n a theine dian-loisgeach.

CAIB. XIII.

FANADH gràdh bràthaireil *agaibh*.

2 Na dearmadaibh aoidheachd a thoirt do choigrich; oir le so thug dream àraidh aoidheachd do ainglibh gun fhios doibh.

3 Bithibh cuimhneachail orrasan a tha ceangailte, mar gu'm biodh sibh ceangailte maille riu; agus air an dream a tha fulang anshocair, mar mhuinntir a tha sibh féin mar an ceudna anns a' choluinn.

4 *Tha*-m pòsadh urramach anns na h-uile, agus an leabhadh neo-shalach: ach air luchd-striopachais agus adhaltrannais bheir Dia breth.

5 *Biodh bhur* caithe-beatha gun sannt; agus bithibh toilichte leis na nithibh a tha làthair agaibh: oir thubhairt e, Cha-n fhàg, agus cha tréig mi am feasd thu.

6 Ionnnus gu'm feud sinn a ràdh gu dàna, Is e'n Tighearn m' fhear-cuideachaidh, agus cha-n eagal leam aon ni a dh'fheudas duine dheanamh orm.

7 Bithibh cuimhneachail air bhur cinn-iùil, a labhair ribh focal Dé: leanaibh an creid-

imh-san, a' beachdachadh air crìch an caithe-beatha:

8 Iosa Criosd an dé, agus an diugh, agus gu sìorruidh an ti ceudna.

9 Na bithibh air bhur giùlan mu'n cuairt le teagasgaibh eagsamlha coimheach: oir is maith an ni an cridhe bhi air a dhaingneachadh le gràs, cha-n ann le biadhaibh, nithe nach d'thug tairbhe do'n dream a ghnàthaich iad.

10 Tha altair againne, dheth nach 'eil còir acasan a bheag itheadh, a tha' deanamh seirbhis do'n phàillion.

11 Oir a ta cuirp nan ainmhidhean sin, aig am bheil am fuil air a toirt a steach air son peacaidh do'n ionad naomh leis an àrd-shagart, air an losgadh an leth muigh do'n champ.

12 Uime sin chum gu'n deanadh Iosa an sluagh a naomhachadh le 'fhuil féin, dh'fhuiling e mar an ceudna an taobh a muigh do'n gheata.

13 Air an aobhar sin rachamaid a mach d'a ionnsuidhsan an taobh a muigh do'n champ, a' giùlan a mhaslaidhsan.

14 Oir an so cha-n 'eil againn baile a mhaireas, ach a ta sinn ag iarraidh aoin a ta ri teachd.

15 Uime sin trid-san thugamaid suas iobairt buidheachais do Dhia a ghnàth, 's e sin, toradh ar bilean, a' toirt molaidh d'a ainm.

16 Ach na dìchuimhnichibh

maith a dheanamh, agus comh-roinn a thoirt uaibh: oir a ta an leithide sin do ìobairtibh taitneach do Dhia.

17 Bithibh ùmhal do 'ur cinn-iùil, agus thugaibh géill doibh: oir tha iad ri faire air bhur n-anamaibh, mar mhuinntir d'an éigin cuantas 'thoirt uatha: chum gu'n dean iad e le gairdeachas, agus cha-n e le doilgheas: oir tha so neo-tharbhach dhuibhse.

18 Deanaibh urnuigh air ar son-ne: oir is dòigh leinn gu bheil deadh choguis againn, air dhuinn bhi toileach ar beatha a chaitheadh gu cubhaidh anns na h'uile nithibh.

19 Ach is mòid a ghuidheam oirbh so a dheanamh, chum gur luathaid a dh'aisigear mise dhuibh.

20 A nis gu deanadh Dia na sìthe, a thug air ais o na marbhaibh ar Tighearn Iosa, àrd-bhuachaill nan caorach,

tre fhuil a' choimhcheangail shiorruidh,

21 Sibhse coimhionta anns gach uile dheadh obair, chum sibh a dheanamh a thoile-san, ag oibreachadh annaibh an ni a ta taitneach 'n a làthair-san, tre Iosa Criosd; dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

22 Agus guidheam oirbh, a bhràithre, sibh a ghiùlan focal na h-earalach; oir sgrìobh mi gu h-aithghearr do 'ur n-ionnsuidh.

23 Biodh fhios agaibh gu'n do chuireadh ar bràthair Timoteus air a chomas; maille ris-san, ma thig e gu goirid, chi mi sibh.

24 Cuiribh fàilte orrasan uile a tha 'n an cinn-iùil duibh, agus air na naoimh uile. Tha muinntir na h-Eadailt a' cur fàilte oirbh.

25 Gràs *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL SHEUMAIS.

CAIB. I.

THA Seumas seirbhiseach Dé, agus an Tighearn Iosa Criosd, a' cur beannachd chum an dà thréibh dheug a tha air an sgapadh o chéile.

2 Mo bhràithre, measaibh mar an uile ghairdeachas 'n uair a thuiteas sibh ann an iomadh gnè dheuchainnean;

3 Air dhuibh fios so bhi agaidh, gu'n oibrich dearbhadh bhur creidimh foighidin.

4 Ach biodh aig an fhoighidin a h-obair dhiongmhalta féin, chum gu'm bi sibh dìongmhalta agus iomlan, gun uir-easbhuidh ni sam bith.

5 Ma tha aon neach agaibh a dh'uireasbhuidh gliocais, iarradh e o Dhia, a bheir do gach neach gu pailt, agus nach dean maoidheamh; agus bheir ear dha e.

6 Ach iarradh e le creidimh, gun bhi fuidh amharus

sam bith : oir an ti a tha fuidh amharus, is cosmhuil e ri tonn na fairge, a shéidear le gaoith, agus a tha air a luasgadh a null agus a nall.

7 Oir na saoiladh an duine sin gu'm faigh e ni air bith o'n Tighearn.

8 Tha fear na h-inntinn dubailte neo-sheasmhach 'n a uile shlighibh.

9 Deanadh am bràthair a tha ìosal gairdeachas 'n a àrdachadh :

10 Ach an duine saoibhir, 'n a ìsleachadh : do bhrìgh mar bhlàth an fheoir gu'n téid e seachad :

11 Oir air éirigh do'n ghréin le dian-theas, crìonaidh i am fear, agus tuitidh a bhlàth, agus théid maise a dhreach am mugha : is amhuil sin mar an ceudna a sheargas an duine saoibhir 'n a shlighibh.

12 Is beannaichte an duine a ghiùlaineas buaireadh : oir 'n uair a dhearbhar e, gheibh e crùn na beatha, a gheall an Tighearn do'n dream a ghràdh-aicheas e.

13 Na abradh neach sam bith 'n uair a bhuairear e, Tha mi air mo bhuaireadh le Dia : oir cha chomasach Dia a bhuaireadh le h-olc, ni mo a bhuaireas e neach sam bith.

14 Ach tha gach duine air a bhuaireadh, 'n uair a thairngear, agus a thàlaidhear e le 'ana-miann féin.

15 An sin air bhi do'n ana-miann torrach, beiridh e peacadh : agus air do'n pheacadh

bhi air a chrìochnachadh, beiridh e bàs.

16 Na bithibh air bhur mealladh, mo bhràithre gràdhach.

17 Tha gach uile dheadh thabhartas, agus gach uile thiodhlac iomlan o'n àirde, a' teachd a nuas o Athair na soillse, maille ris nach 'eil atharrachadh, no sgàile tionndaidh.

18 O 'thoil féin ghin e sinn le focal na firinn, chum gu'm bitheamaid 'n ar gnè cheudtoraidh d'a chreutairibh.

19 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, biodh gach duine ealamh chum éisdeachd, mall chum labhairt, mall chum feirge :

20 Oir cha-n oibrich fearg duine fireantachd Dhé.

21 Uime sin cuiribh uaibh gach uile shalachar, agus anabhar mì-ruin, agus gabhaibh do bhur n-ionnsuidh le macantas am focal a tha air a shuidheachadh annaibh, a tha comasach air bhur n-anaman a thèarnadh.

22 Ach bithibh-sa 'n 'ur luchd chur an gnìomh an fhocail, agus na b'ann 'n 'ur luchd-éisdeachd a mhàin, 'g 'ur mealladh féin.

23 Oir ma tha neach air bith 'n a fhear-éisdeachd an fhocail, agus cha-n ann 'n a fhear-deanamh *d' a rèir*, is cosmhuil e ri duine a tha g' ambhare air 'aghaidh nàdurra féin ann an sgàthan :

24 Oir bheachdaich e air

féin, agus dh'imich e roimhe, agus dhìchuimhnich e air ball cìod an coslas duine a bh'ann féin.

25 Ach ge b'e bheachdaicheas gu dùrachdach air lagh dìongmhalta na saorsa, agus a bhunaicheas ann, gun e bhi 'n a fhear-éisdeachd dearmadach, ach 'n a fhear-deanamh na h-oibre, bithidh an duine so beannaichte 'n a dheanadas.

26 Ma shaoileas neach air bith 'n 'ur measg gu bheil e diadhaidh, gun bhi cur sréin r'a theangaidh, ach a' mealladh a chridhe féin, is dìomhain diadhachd an duine so.

27 'S i so an diadhachd fhòrghlan agus neo-shalach am fianuis Dé agus an Athar, dilleachdain agus bantracha fhiosrachadh 'n an trioblaid, agus neach 'g a choimhead féin gun smal o'n t-saoghal.

CAIB. II.

MO bhràithre, na biodh agaibh creidimh ar Tighearna Iosa Crìosd, *Tighearna* na glòire, maille ri gnùis-bhreth.

2 Oir ma thig a steach do 'ur coimhthional duine air am bheil fàinne òir, ann an eudach dealrach, agus gu'n tig a steach mar an ceudna duine bochd ann an eudach suarach;

3 Agus gu'n amhairc sibh le meas air an duine sin air am bheil an deadh thrusgan, agus gu'n abair sibh ris, Suidh thusa an so ann an àit inbheach; agus gu'n abair sibh

ris an *duine* bhochd, Seas thusa an sin, no suidh an so fo stòl mo chos:

4 Nach 'eil sibh mar sin leth-bhretheach annaibh féin, agus nach d'rinneadh sibh 'n 'ur breitheamhnaibh dhroch smuainte?

5 Eisdibh, mo bhràithre gràdhach, nach do thagh Dia bochdan an t-saoghail so, saoibhir ann an creidimh, agus 'n an oighreachaibh air an rìoghachd, a gheall e dhoibhsan a ghràdhaicheas e?

6 Ach thug sibhse masladh do'n bhochd. Nach 'eil na daoine saoibhir ri an-tighearnas oirbh, agus 'g 'ur tarruing gu caithrichibh-breitheanais?

7 Nach 'eil iad a' toirt toibheim do'n ainm òirdheirc, a dh'ainmichear oirbh?

8 Ma choimhlionas sibh an lagh rìoghail a réir an sgriobtuir, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu féin, is maith a ni sibh:

9 Ach ma ni sibh leth-bhreth air daoineibh, tha sibh a' deanamh peacaidh, agus tha sibh air bhuir fàgail shìos leis an lagh mar a luchd-brisidh.

10 Oir ge b'e neach a choimhideas an lagh uile, agus a thuislicheas ann an aon *àithne*, tha e ciontach do'n iomlan.

11 Oir an ti a thubhairt, Na dean adhaltrannas, thubhairt e mar an ceudna, Na dean mortadh. A nis ged nach dean thu adhaltrannas, gidheadh ma ni thu mortadh,

rinneadh fear-brisidh an lagha dhiot.

12 Gu ma h-amhluidh sin a labhras sibhse, agus gu ma h-amhluidh a ni sibh, mar iad-san air an téid breth a thoirt le lagh na saorsa.

13 Oir gheibh esan breitheanas gun tròcair, nach d'rinn tròcair; agus ni tròcair gairdeachas an aghaidh breitheanais.

14 Ciod an tairbhe, mo bhràithre, ged their aon neach gu bheil creidimh aige, agus gun oibre bhi aige? an urrainn creidimh a thèarnadh?

15 Ma bhios bràthair no piuthar lomnochd, agus a dh'uireasbhuidh teachd-an-tìr lathail;

16 Agus gu'n abair neach agaibh-sa riu, Imichibh an sìth, bithibh air bhur garadh, agus bithibh air bhur sàsachadh: gidheadh nach toir sibh dhoibh na nithe sin a tha feumail do'n chorp; ciod an tairbhe *ta ann?*

17 Is amhuil sin creidimh mar an ceudna, mur bi oibre aige, tha e marbh, air dha bhi leis féin.

18 Ach a ta neach àraidh ag ràdh, Tha creidimh agad-sa, agus tha oibre agamsa: nochd dhomhsa do chreidimh as eugmhais t'oibre, agus nochdaidh mise dhuitse mo chreidimh le m' oibribh.

19 Tha thu creidsinn gu bheil aon Dia ann; is maith a ui thu: tha na deamhain a' creidsinn mar an ceudna, agus tha iad a' criothnachadh.

20 Ach, O dhuine dhìomhain, an àill leat fios fhaotainn, gu bheil creidimh as eugmhais oibre marbh?

21 Nach deachaidhar n-ath-air Abraham fhìreanachadh le oibribh, 'n uair a thug e suas a mhac Isaac air an altair?

22 Nach léir dhuit gun do chomh-oibrich creidimh le 'ghnìomharaibh, agus gu'n d' rinneadh creidimh iomlan le oibribh?

23 Agus choimhlionadh an sgriobtuir a ta ag ràdh, Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd: agus ghoireadh caraid Dé dheth.

24 Chi sibh uime sin gu'm fìreanaichear duine le oibribh, agus cha-n ann le creidimh a mhàin.

25 Amhuil sin mar an ceudna, nach robh Rahab an strìopach air a fìreanachadh le oibribh, 'n uair a ghabh i ris na teachdairibh, agus a chuir i mach air slighe eile iad?

26 Oir mar a ta an corp marbh as eugmhais an spioraid, mar sin mar an ceudna tha creidimh marbh as eugmhais oibre.

CAIB. III.

MO bhràithre, na bithidh 'n ur mòran mhaighstirean, air dhuibh fios a bhi agaibh gu'm faigh sinn an tuilleadh breitheanais.

2 Oir ann am mòran nithe tha sinn uile ciontach. Mur 'eil duine ciontach ann am focal, is duine iomlan an ti sin,

comasach mar an ceudna air srian a chur ris a' chorp uile.

3 Feuch, tha sinn a' cur shrian am beul nan each, chum gu'm bi iad ùmhal dhuinn; agus tionndaidh sinn an corp uile mu'n cuairt.

4 Feuch mar an ceudna na longa, ged tha iad co mòr, agus ged shéidear iad le garbhghaothaibh, gidheadh tionndaidhear mu'n cuairt iad le stiùir ro bhig, ge b'e taobh gus am miann leis ann stiùrad-air.

5 Is amhuil sin is ball beag an teangadh, agus nì i mòr-uail. Feuch, cia meud an connadh a lasas teine beag!

6 Agus is teine an teangadh, saoghal do aingidheachd: mar sin tha an teangadh air a suidheachadh am measg ar ball, ionnus gu'n salaich i an corp gu h-iomlan, agus gu'n las i cùrsa an nàduir; agus i féin air a lasadh o ifrinn.

7 Oir a ta gach uile ghnè fhiadh-bheathaiche, agus eunlaith, agus nithe snàigeach, agus nithe's an fhairge, air an ceannsachadh; agus cheannsaicheadh iad leis a' chinne-daoine:

8 Ach cha chomasach do dhuine air bith an teangadh cheannsachadh; is ole dochasgaidh i, làn do nimh marbhtach.

9 Leatha-sa tha sinn a' beannachadh Dhé, eadhon an Athar; agus leatha-sa tha sinn a' mallachadh dhaoine, a riun-eadh a réir cosamhlachd Dhé.

10 As an aon bheul tha beannachadh agus mallachadh a' teachd a mach. Mo bhràithre, cha chòir do na nithibh so bhi mar so.

11 An cuir tobar a mach as an aon sùil *uisge* milis agus searbh?

12 Am feud craobh-fhìge, mo bhràithre, dearcan oladh a thoirt uaipe? no a' chraobh-fhìona, fìgean? mar sin cha-n fheud tobar sam bith sàile agus uisge milis a thoirt uaith araon.

13 Cò a ta 'n a dhuine glic agus aig am bheil eòlas 'n 'ur measg? nochdadh e á deadh chaithe-beatha 'oibre féin le ceannsachd gliocais.

14 Ach ma tha eud searbh agus comhstri agaibh 'n 'ur cridhe, na deanaibh uail, agus na deanaibh breug an aghaidh na fìrinn.

15 Cha-n ann o'n àirde tha 'n gliocas so a' teachd a nuas, ach *tha* e talmhaidh, collaidh, diabhluidh.

16 Oir far am *bheil* farmad agus comhstri, an sin *tha* buair-eas, agus gach uile dhroch ghnìomh.

17 Ach a ta an gliocas a tha o'n àirde air tùs glan, an déigh sin sìochail, ciùin, agus so-chomhairlich, làn do thròc-air agus do dheadh thoraibh, gun leth-bhreth agus gun cheilg.

18 Agus tha toradh, na fireantachd air a chur ann an sìth do luchd-deanamh na sìthe.

CAIB. IV.

CIA as a ta coganna agus còmhraga a' teachd 'n 'ur measg? nach ann as a so, *eadhon* o bhur n-ana-miannaibh, a tha cogadh ann bhur ballaibh?

2 Tha sibh a' miannachadh, agus cha-n 'eil agaibh: tha sibh a' marbhadh, agus a' dian-shanntachadh, agus cha-n 'eil e'n comas duibh ni fhaotainn: tha sibh a' cathachadh agus a' cogadh, gidheadh cha-n 'eil agaibh, do bhrìgh nach 'eil sibh ag iarraidh.

3 Tha sibh ag iarraidh, agus cha-n 'eil sibh a' faotainn, do bhrìgh gu bheil sibh ag iarraidh gu h-olc, chum gu'n caith sibh e air bhur n-ana-miannaibh.

4 Adhaltrannacha, agus a bhan-adhaltrannacha, nach 'eil fhios agaibh gur naimhdeas an aghaidh Dhé càirdeas an t-saoghail? ge b'e air bith neach uime sin leis an àill bhi 'n a charaid do'n t-saoghal, tha e 'n a nàmhaid do Dhia.

5 Am bheil sibh a' smuain-eachadh gu bheil an sgriobtuir gu dìomhanach a' labhairt? Tha an spiorad a tha chòmh-nuidh annainn a' togairt gu farmad.

6 Ach bheir e gràs a's mò uaith: uime sin a ta e ag ràdh, Tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibh-san a ta iriosal.

7 Uime sin ùmhlaichibh sibh féin do Dhia; cuiribh an aghaidh an diabhuil, agus teichidh e uaibh:

8 Dlùthaichibh ri Dia, agus dlùthaichidh e ribh: glanaibh *bhur* làmhan, a pheacacha, agus glanaibh *bhur* cridhe, sibh-se aig am bheil an inntinn dhùbailte.

9 Bithibh ann an àmhghar, agus deanaibh caoidh, agus gul: biodh bhur gàire air a thionndadh gu bròn, agus *bhur* n-aoibhneas gu tuirse.

10 Irioslaichibh sibh féin am fianuis an Tighearn, agus àrdaichidh e sibh.

11 Na labhraibh olc mu chéile, a bhràithre. An ti a tha labhairt uile m'a bhràthair, agus a' toirt breth air a bhràthair, tha e labhairt uile mu'n lagh, agus a' toirt breth air an lagh: ach ma tha thu 'toirt breth air an lagh, cha-n fhear-coimhlionaidh an lagha thu, ach breitheamh.

12 Tha aon fhear-tabhairt lagha ann, a's urrainn saoradh agus sgrios: co thusa a tha 'toirt breth air neach eile

13 Imichibh a nis, sibhse a ta ag ràdh, Thèid sinn an diugh no màireach gus a' leithid so do bhaile, agus fanaidh sinn an sin rè bliadhna, agus ni sinn ceannachd, agus gheibh sinn buannachd:

14 'N uair nach 'eil fhios agaibh ciod a *tharlas* air a' mhàireach: oir ciod i bhur beatha? is deatach i a chith-eir rè ùine bhig, agus an déigh sin a theid as an t-sealladh.

15 An àit *gu'm bu* choir dhuibh a ràdh, Ma's toil leis

an Tighearn, bithidh sinn beò, agus ni sinn so, no sud.

16 Ach a nis tha sibh a' deanamh uaille as bhur ràit-eachas fèin: is ole gach uile shamhuil sin do uaill.

17 Uime sin dhasan d'an aithne maith a dheanamh, agus nach dean e, is peacadh e dha.

CAIB V.

IMICHIBH a nis, a dhaoine saoi bhir, deanaibh gul agus caoidh air son bhur n-àmh-ghar a tha teachd oirbh.

2 Tha bhur saoi bhras air truailleadh, agus bhur n-eudach air itheadh leis an leomann.

3 Tha bhur n-òr agus bhur n-airgiod air meirgeadh; agus bithidh am meirg-san 'n a fhiannuis 'n 'ur n-aghaidh, agus ithidh i bhur feòil mar theine: thaisg sibh ionmhas fa chomhair nan làithean deireannach.

4 Feuch, tha tuarasdal an luchd-oibre, a bhuain sìos bhur n-achaidh, ni a chumadh uatha leibhse le fèill, ag éigh-each: agus tha glaothaich na muinntir a bhuain, air dol a stigh chum cluasa Tighearna nan sluagh.

5 Chaith sibh bhur beatha ann an sògh air thalamh, agus bha sibh mear; dh'altrum sibh bhur cridheacha, mar ann an là a' mharbhaidh.

6 Dhùt agus mharbh sibh am firean, agus cha-n 'eil e cur 'n 'ur n-aghaidh.

7 Uime sin, a bhràithre,

bithibh foighidneach guteachd an Tighearna. Feuch, feithidh an treabhaiche ri toradh luachmhor na talmhainn, agus fanaidh e gu foighidneach ris, agus am faigh e an ceud uisge agus an t-uisge deireannach.

8 Bithibh-sa foighidneach mar an ceudna; socraichibh bhur cridheacha: oir tha teachd an Tighearn am fagus.

9 Na deanaibh gearan an aghaidh a chéile, a bhràithre, chum nach dìtear sibh: feuch, tha am Breitheamh 'n a sheasamh aig an doras.

10 Gabhaibh, mo bhràithre, na fàidhean, a labhair ann an ainm an Tighearna, 'n an eis-impleir air anshocair fhulang, agus air foighidin.

11 Feuch, measar sona leinn iadsan adh'fhuilingeas. Chuala sibh ionradh air foighidin Iob, agus chunnaic sibh crìoch an Tighearna; gu bheil an Tighearna ro thiom-chridheach agus tròcaireach.

12 Ach roimh na h-uile nithe, mo bhràithre, na tug-aibh mionnan, aon chuid air nèamh, no air an talamh, no air aon mhionnan eile: ach gu'm b'e bhur *comhradh* Seadh, seadh, agus Cha-n eadh, cha-n eadh; air eagal gu'n tuit sibh ann an dìteadh.

13 Am bheil neach sam bith fo thrioblaid 'n 'ur measg? deanadh e urnuigh. Am bheil neach sam bith subhach? seinneadh e sailm.

14 Am bheil neach sam bith tinn 'n 'ur measg? cuireadh e

fios air seanairibh na h-eaglais; agus deanadh iad urnuigh os a cheann, 'g a ungradh le h-oladh ann an ainm an Tighearna:

15 Agus slànuichidh urnuigh a' chreidimh an t-euslan, agus togaidh an Tighearna suas e; agus ma rinn e peacanna, maithear dha iad

16 Aidichibh *bhur* lochdan d'a chéile, agus deanaibh urnuigh air son a chéile, chum gu'n tèarnar sibh: tha mòr-éifeachd ann an urnuigh dhùrachdaich an fhèin.

17 Bu duine Elias aig an robh comh-aighe ruinne, agus

ghuidh e gu dùrachdach gun uisge bhi ann: agus cha d'fhàinig uisge air an talamh rè thri bliadhna agus shè mìosan.

18 Agus rinn e urnuigh a ris, agus thug nèamh uisge uaith, agus thug an talamh a mach a thoradh.

19 A bhràithre, ma théid aon neach agaibh-sa air seacharan o'n fhìrinn, agus gu'n iompaich neach e;

20 Biodh fhios aige, an duine a dh'iompaicheas peacach o sheacharan a shlighe, gu'n saor e anam o bhàs, agus gu'm folaich e mòran pheacanna.

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL PHEADAIR.

CAIB. I.

PE A D A R abstol Iosa Criosd, chum nan coigreach a tha air an sgapadh tre Phontus, Ghalatia, Chapadocia, Asia, agus Bhitinia,

2 A thaghadh a réir roimheòlais Dhé an Athar, tre naomhachadh an Spioraid, chum ùmhlachd, agus crathadh fola Iosa Criosd: Gràs agus sìth gu robh air am meudachadh dhuibhse.

3 Gu ma beannaichte gu robh Dia agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, neach a réir a mhòr-thròcair, a dh'athghin sinne gu beò-dhòchas, tre aiseirigh Iosa Criosd o na marbhaibh,

4 Chum oighreachd neo-

thruaillidh, agus neo-shalaich, agus nach searg as, a tha air a coimhead 's na mèamhaibh dhuibhse,

5 A tha air *bhur* coimhead le cumbachd Dhé tre chreidimh chum slàinte, a tha ullamh r'a foillseachadh 's an aimsir dheireannaich:

6 Ni anns am bheil sibh a' deanamh mòr-ghairdeachais, ged tha sibh a nis rè ùine bhig, (ma's feumail e,) fo thuirse tre iomadh buaireadh.

7 Chum gu faighear dearbhadh *bhur* creidimh, ni's luachmhoire gu mòr na òr a théid am mugha, ged dhearbhar le teine e, chum eliu, agus urraim, agus glòir aig foillseachadh Iosa Criosd;

8 D'am bheil sibh a' toirt gràidh, ged nach faca sibh e; agus ged nach 'eil sibh a nis 'g a fhaicinn, air dhuibh bhi 'creidsinn ann, tha sibh a' dean-amh mòr-gairdeachais le h-aobhneas air dol thar labhairt, agus làn do ghlòir:

9 A' faotainn crìche bhur creidimh, *eadhon* slàinte *bhur* n-anama:

10 Slàinte mu'n d'fhiosraich na fàidhean, agus mu'n d'rinn iad geur-rannsachadh, muinntir a rinn fàidheadaireachd mu'n ghràs *a bha gu teachd* do 'ur n-ionnsuidh-sa;

11 A' rannsachadh cìod *i*, no cìod a' ghné aimsir a bha Spiorad Chrìosd annta-san a' foillseachadh, 'n uair a rinn e fianuis roimh-làimh ar fulangasaibh Chrìosd, agus a' ghlòir a bha gu'n leann-tuinn.

12 Muinntir d'an d'fhoillsicheadh, nach b'ann doibh féin, ach dhuinne a fhrithail iad na nithe a tha nis air an cur an céill duibh leosan a shearmonaich an soisgeul duibh, leis an Spiorad naomh a chuireadh a nuas o nèamh; nithe air am miann leis na h-ainglibh beachdachadh.

13 Uime sin crioslaichibh leasraidh bhur n-inntinn, bithibh measarra, agus biodh dòchas dìongmhalta agaibh as a' ghràs a bheirear dhuibh aig foillseachadh Iosa Chrìosd;

14 Mar chloinn ùmhal, gun bhi 'g 'ur comh-chumadh féin ris na h-ana-miannaibh, a bha

agaibh roimh ann an àm bhur n-aineolais:

15 Ach a réir mar a ta esan a ghairm sibh naomh, bithibh-sa naomha mar an ceudna 'n 'ur n-uile chaithe-beatha:

16 Do bhrìgh gu bheil e sgrìobhta, Bithibh-sa naomha, oir a ta mise naomh.

17 Agus ma ghoireas sibh air an Athair, a bheir breth a réir oibre gach neach, gun chlaon-bhàigh ri neach seach a chéile, caithibh aimsir bhur cuairt an so le h-eagal:

18 Air dhuibh fios a bli agaibh nach do shaoradh sibh le nithibh truailidh, *mar a ta* airgiod agus òr, o bhur caithe-beatha dìomhain a thugadh dhuibh o bhur sinnsireachd;

19 Ach le fuil luachmhoir Chrìosd, mar *fhuil* Uain gun chron, gun smal:

20 Neach gu deimhin roimh-orduicheadh roimh chruthachadh an t-saoghail, ach a dh'fhoillsicheadh anns na h-aimsiribh deireannach air bhur sonsa;

21 Muinntir trìd-san a ta 'creidsinn ann an Dia a thog esan o na marbhaibh, agus a thug glòir dha, chum gu'm biodh bhur creidimh agus bhur muinghin ann an Dia.

22 Do bhrìgh gu'n do ghlan sibh bhur n-anama le ùmh-lachd a thoirt do'n fhìrinn tre 'n Spiorad, chum gràidh neo-chealgaich do na bràithribh; *feuchaibh gu'n* toir sibh gràdh d'a chéile á cridhe glan gu dùrachdach:

23 Air dhuibh bhi air bhur n-ath-ghineamhuin, cha-n ann o shìol truaillidh, ach neo-thruaillidh, le focal an Dé bhed, agus a mhaireas gu siorruidh.

24 Oir *tha* gach uile fheadil mar fheur, agus uile ghlòir dhaoine mar bhlàth an fheadir. Seargaidh am feur, agus tuitidh a bhlàth dheth:

25 Ach fanaidh focal an Tighearna gu siorruidh. Agus is e so am focal a shearmonaicheadh dhuibhse anns an t-soisgeul.

CAIB. II.

UIME sin a' cur uaibh gach uile mhì-ruin, agus gach uile mhealltaireachd, agus chealg, agus fharmada, agus gach uile ana-cainnt,

2 Mar naoidheana air an ùr-bhreith, iarraibh bainne fìorghlan an fhocail, chum as gu fàs sibh leis;

3 Ma's e as gu'n do bhlais sibh gu *bheil* an Tighearn gràsmhor.

4 A' teachd d'a ionnsuidh-san, *mar gu* cloich bhed, a dhiùltadh gu deimhin le daoineibh, ach air a taghadh o Dhia *agus* luachmhor;

5 Tha sibhse mar an ceudna mar chlochaibh beò, air bhur togail suas 'n 'ur tigh spioradail, 'n 'ur sagartachd naomh, chum ìobairte spioradail a thoirt suas, taitneach do Dhia tre Iosa Criosd

6 Uime sin a ta so mar an ceudna air a chur sìos anns an sgriobtuir, Feuch, cuiridh

mi ann an Sion prìomh chlach-oisne thaghta, luachmhor: agus an ti a chreideas ann, cha chuirear gu nàire *e*.

7 Dhuibhse uime sin a chreideas, *tha e* luachmhor: ach dhoibh-san a tha eas-ùmhail, a' chlach a dhiùlt na clachairean, rinneadh ceann na h-oisne dith,

8 Agus clach-thuislidh, agus carraig oilbheim, *dhoibh-san* a thuislicheas air an fhocal, air dhoibh bhi eas-ùmhail, chum mar an ceudna an d'ord-uicheadh iad.

9 Ach *is* ginealach taghta sibhse, sagartachd rìoghail, cinneach naomh, sluagh sonraichte; chum gu'n cuireadh sibh an céill feartan an ti a ghairm á dorchadas sibh chum a sholuis iongantaich féin:

10 Nach *robh* uair-éigin 'n 'ur sluagh, ach a nis *is* sibh sluagh Dhé: dream nach d'fhuair trècair, ach a nis a tha air faotainn trècair.

11 A mhuinntir mo ghràidh, guidheam oirbh, mar choigrich agus luchd-cuairt, sibh a sheachnadh ana-mianna feòlmhor, a tha cogadh an aghaidh an anama;

12 Air dhuibh deadh chaithe-beatha bhi agaibh am measg nan Cinneach; chum an àit ole a labhairt umaibh mar luchd mi-ghnìomh, gu'n dean iad o bhur deadh oibribh a chi iad, Dia a ghlòrachadh ann an là an fhiosrachaidh.

13 Uime sin bithibh-sa ùmhail do gach uile riaghailt dhaoine

air son an Tighearna: ma's ann do'n rìgh, mar an ti a's àirde inbhe;

14 No do uachdaranaibh, mar do'n mhuinntir a chuireadh uaith chum dioghaltais air luchd-deanamh an uile, ach chum cliu dhoibh-san a ni maith.

15 Oir is i toil Dé gu'n cuireadh sibhse le deadh dheanadas tosd air aineolas dhaoine amaideach:

16 Mar dhaoine saor, agus gun *bhur* saorsa a ghnàthachadh mar bhrat-folaich do'n olc, ach mar sheirbhisich Dhé.

17 Thugaibh urram do na h-uile dhaoine. Gràdhaichibh na bràithre. Biodh eagal Dé oirbh. Thugaibh urram do'n rìgh.

18 A sheirbhiseacha, *bithibh* ùmhal do 'ur maighstiribh maille ris an uile eagal, cha-n e mhàin dhoibh-san a tha maith agus ciùin, ach mar an ceudna dhoibh-san a tha anamèineach.

19 Oir *a ta* so cliu-thoillteannach, ma dh'iomchaireas neach sam bith doilgheas air son coguis a thaobh Dhé, a' fulang gu h-eucorach.

20 Oir ciod an t-aobhar molaidh *a ta ann*, ma's e an uair a ghabhar oirbh air son bhur cionta, gu'n giùlain sibh gu foighidneach e? ach ma's e 'n uair a ta sibh a' deanamh maith, agus a' fulang *air a shon*, gu'n giùlain sibh e gu foighidneach, *tha* so taitneach do Dhia.

21 Oir is ann a dh'ionnsuidh so a ghairmeadh sibh: do bhrìgh gu'n d'fhuiling Criosd mar an ceudna air bhur son, a' fàgail eisempleir agaibh, chum gu leanadh sibh a cheumanna:

22 Neach nach d'rinn peacadh, ni mò a fhuaradh cealg 'n a bheul:

23 Neach, 'n uair a chàineadh e, nach do chàin a ris; 'n uair a dh'fhuiling e, nach do bhagair; ach a dh'earb *e féin* ris-san a bheir breth cheart:

24 Neach a ghiùlain ar peacanna e féin 'n a chorp féin air a' chrann, chum air dhuinn bhi marbh do'n pheacadh, gu'm bitheamaid beò do fhìreantachd: neach le a bhuillibh-san a tha sibh air bhur tèarnadh.

25 Oir bha sibh mar chaor-aich a' dol air seacharan; ach philleadh sibh a nis chum Buachaill agus Easbuig bhur n-anama.

CAIB. III.

MAR an ceudna, a mhnai, *bithibh* ùmhal do 'ur fearaibh féin, chum ma tha dream air bith eas-ùmhal do'n fhocal, gu'm bi iadsan mar an ceudna, as eugmhais an fhocail, air an cosnadh le deadh chaithe-beatha nam ban.

2 'N uair a bheachdaicheas iad air bhur caithe-beatha gheamnuidh maille ri h-eagal.

3 Na b'i bhur breaghachd, figheadh an fhuilt agus a' cur

òir oirbh, agus dheadh thrusg-
an umaibh, a' *bhrèaghachd*
sin o'n leth muigh :

4 Ach duine folaichte a'
chridhe, ann an neo-thruaill-
idheachd spioraid mhacanta
agus chiùin, ni a tha ro luach-
mhor ann an sealladh Dhé.

5 Oir b'ann mar so a rinn
na mnàì naomha o shean, aig
an robh am muinghin ann an
Dia, iad féin breagha, air
dhoibh bhi ùmhal d'am fear-
aibh féin ;

6 Amhuil a thug Sarah
ùmhlaichd do Abraham, a'
gairm tighearna dheth : d'an
nigheana sibhse am feadh a ni
sibh gu maith, agus gun gheilt
oirbh le h-uamhas sam bith.

7 Mar an ceudna, fheara,
gabhaibh-sa còmhnuidh maille
riu a réir eòlais, a' tabhairt
urraim do'n mhnaoi mar an
soitheach a's anmhuinne, agus
mar mhuinntir a tha 'n an
comh-oighreachaibh air gràs
na beatha ; chum nach cuirear
bacadh air bhur n-urnuighibh.

8 Fa dhèidh, *bithibh* uile a
dh'aon inntinn, biodh comh-
fhulangas agaibh r'a chéile
gràdhaichibh a chéile mar
bhràithre, *bithibh* truacanta,
càirdeil :

9 Na òcaibh ole air son uile,
no càineadh air son càinidh :
ach 'n a ghaidh sin, beannaich-
ibh ; air dhuibh fios bhi agaibh
gur ann a dh'ionnsuidh so a
ghairmeadh sibh, chum gu'n
sealbhaicheadh sibh beann-
achadh mar oighreachd :

10 Oir ge b'e le'm b'àill

beatha a ghràdhachadh, agus
làithean maithe fhaicinn, cum-
adh e a theangadh o ole, agus
a bhilean o labhairt ceilg.

11 Seachnadh e ole, agus
deanadh e maith ; iarradh e
sìth, agus leanadh e i.

12 Oir *tha* sùilean an Tigh-
earn air na fìreanaibh, agus a
chluasa fosgailte r'an urnuigh :
ach *tha* gnùis an Tighearn an
aghaidh na muinntir a ni ole.

13 Agus cò e a ni ole oirbh,
ma bhios sibh 'n ur luchd-
leanmhuin air an ni sin a ta
maith ?

14 Ach eadhon ma dh'-
fhuilingeas sibh air sgàth fìr-
eantachd, *is* sona sibh : agus
na biodh fiamh an eagail-san
oirbh, agus na bithibh mi-
shuaimhneach ;

15 Ach naomhaichibh an
Tighearn Dia ann bhur cridh-
eachaibh : agus *bithibh* ullamh
a ghnàth chum freagradh a
thoirt, maille ri ceannsachd a-
gus eagal, do gach uile dhuine
a dh'iarras oirbh reuson an
dòchais a tha annaibh :

16 Air dhuibh deadh chog-
uis a bhi agaibh ; chum, 'n uair
a tha iad a' labhairt uile 'n 'ur
n-aghaidh mar luchd mi-
ghnìomh, gu'n gabh iadsan
nàire, a tha toirt toibheim do
'ur deadh chaithe-beatha ann
an Criosd.

17 Oir *is* fearr, ma's e sin
toil Dé, sibh a dh'fhulang air
son maith a dheanamh, na air
son ole a dheanamh.

18 Oir dh'fhuiling Criosd
féin aon uair air son pheac-

anna, am firean air son nan neo-fhirean, (chum gu'n tugadh e sinne gu Dia,) air dha bhi air e chur gu bàs 's an fheadil, ach air a bheothachadh tre an Spiorad :

19 Leis an deachaidh e mar an ceudna, agus an do shearmonaich e do na spioradaibh ann am prìosan ;

20 A bha o shean eas-ùmhail, 'n uair a dh'fheith fad-fhulangas Dé aon uair ann an làithibh Noah, am feadh a bha àirc 'g a h-ulluchadh, anns an robh beagan, sin r'a ràdh, ocd anaman, air an tèarnadh tre uisge.

21 Tha am baisteadh, mar shamhlachas a tha comh-fhreagradh dha so, (cha-n e cur dhinn sal na feòla, ach freagradh deadh choguis thaobh Dhé,) nis 'g ar tèarnadh-ne, tre aiseirigh Iosa Criosd :

22 Neach air dha dol gu nèamh, a tha air deas làimh Dhé, air do ainglibh, agus do uachdranachdaibh, agus do chumbachdaibh bhi air an cur fo 'cheannsal-san.

CAIB. IV.

UIME sin, o dh'fhuiling Criosd air ar son-ne 's an fheadil, armaichibh-sa mar an ceudna sibh féin leis an inn-tinn cheudna : oir an ti a dh'fhuiling anns an fheadil, sguir e do pheacadh ;

2 Chum nach caitheadh e fuigheall 'aimsiranns an fheadil, a réir ana-mianna dhaoine, ach a réir toile Dé.

3 Oir is leoir dhuinn a' chuid a chaidh seachad do aimsir ar beatha gu toil nan Cinneach a dheanamh, 'n uair a shiubhail sinn ann am mac-nus, ann an ana-miannaibh, ann an anabharra fìona, ann an geòcaireachd, ann am pòit-eireachd, agus ann an ìodhol-aoradh an-dligheach :

4 Ni anns am bheil iad a' gabhail iongantais, do bhrìgh nach 'eil sibhse a' ruith maille riu anns an neo-mheasarrachd cheudna gun tomhas, a' labhairt uile *umaibh* :

5 Muinntir a bheir cunntas dhasan, a tha ullamh gu breth a thoirt air na beothaibh agus air na marbhaibh.

6 Oir is ann chum na crìche so a shearmonaicheadh an soisgeul dhoibh-san a tha marbh mar an ceudna, chum gu'n tugtadh breth orra a réir dhaoine s' an fheadil, ach gu'm biodh iad beò a réir Dhé 's an Spiorad.

7 Ach a ta crìoch nan uile nithe am fagus : uime sin bithibh measarra, agus deanaibh faire chum urnuigh.

8 Agus roimh na h-uile nithibh biodh agaibh teas-ghràdh d'a chéile ; oir cuiridh gràdh folach air mòran pheacanna.

9 Thugaibh aoidheachd d'a chéile gun ghearan.

10 A réir mar a fhuair gach aon an tiodhlac, *mar sin* deanaibh frithealadh d'a chéile, mar dheadh stiùbhardaibh air gràs eagsamhuil Dé.

11 Ma labhras neach sam

bith, *labhradh e* mar bhriathraibh Dhé; ma tha neach sam bith ri frithealadh, *deanadh se e* mar o'n chomas a bheir Dia *dha*; chum gu'm bi Dia air a ghlòrachadh anns na h-uile nithibh tre Iosa Crìosd: dhasan gu robh glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 A mhuinntir mo ghràidh, na biodh iongantais oirbh thaobh na deuchainn theinntich, a thig oirbh chum bhur dearbhadh, margu'n tarladh nì-éigin neo-ghnàthach dhuibh:

13 Ach do bhrìgh gu bheil sibh 'n 'ur luchd-comhpairt do fhulangasaibh Chrìosd, dean-aibh gairdeachas; chum mar an ceudna, ann an àm foillseachaidh a ghlòire, gu'n dean sibh gairdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.

14 Ma mhaslaichear sibh air son ainme Chrìosd, *is* sona sibh; oir a ta Spiorad na glòire, agus Dhé a' gabhail còmhnuidh oirbh; d'an taobh-san gu deimhin tha e 'faotainn toibheim, ach do 'ur taobh-sa tha e air a ghlòrachadh.

15 Ach na fuilingeadh aon agaibh mar mhortair, no *mar* ghaduiche, no *mar* fhear droch-bheirt, no mar neach a ghabhas gnothuch ri nithibh nach buin da.

16 Gidheadh ma *dh'fhuilingeas duine* mar Chrìosduidh, na biodh nàire air; ach thugadh e glòir do Dhia as a leth so.

17 Oir *thàinig an t-àm* anns an tòisich breitheanas aig tigh

Dhé: agus ma thòisicheas e againne, ciod *is* crìoch dhoibhsan a tha eas-ùmhail do shoisgeul Dé?

18 Agus ma's ann air éigin a thèarnar am firean, c'ait an taisbein an duine mi-dhiadhaidh agus peacach e féin?

19 Uime sin, an dream a dh'fhuilingeas a réir toile Dé, earbadh iad an anama *ris-san* ann an deanamh maith, mar ri Chruithear dìleas.

CAIB. V.

NA seanairean a ta 'n 'ur measg tha mi ag carail, air bhi dhomh féin a' m' shean-air mar an ceudna, agus a'm' fhianuis air fulangasaibh Chrìosd, agus mar an ceudna a'm' fhear comhpairt do'n ghlòir sin, a tha gu bhi air a foillseachadh:

2 Beathaichibh treud Dhé a tha 'n 'ur measg, 'a gabhail cùraim *dheth*, cha-n ann a dh'aindeoin, ach gu deònach; cha-n ann air son buannachd shalaich, ach le h-inntinn ealamh;

3 Ni mò mar thighearnaibh os ceann oighreachd *Dhé*, ach mar dhream a tha 'n an eisempleiribh do'n treud.

4 Agus an uair a dh'fhoillsichear an t-àrd-bhuachail, gheibh sibh crùn na glòire nach searg as.

5 Mar an ceudna, a dhaoine òga, bithibh ùmhail do na sean-airibh: seadh, bithibh uile ùmhail d'a chéile, agus bithibh air bhur sgeadachadh le h-ir-

ioslachd: oir tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibh-san a tha iriosal

6 Uime sin irioslaichibh sibh féin fo làimh chumhachdaich Dhé, chum as gu'n àrd-aich e sibh ann an àm iomchuidh:

7 A' tilgeadh bhur n-uile-chùraim airsa; oir a ta cùram aige dhibh.

8 Bithibh stuama, deanaibh faire; do bhrìgh gu bheil bhur nàmhaid an diabhul, mar leòmhann beuchdach, ag imeachd mu'n cuairt, a' sireadh cò a dh'fheudas e shlugadh suas.

9 Cuiribh-sa 'n a aghaidh, air dhuibh bhi daingean 's a' chreidimh, agus fhios a bhi agaibh gu bheil na fulangais cheudna air an coimhlionadh ann bhur bràithribh, a tha 's an t-saoghal.

10 Ach gu deanadh Dia féin nan uile ghràs, a ghairm sinne chum a' ghlòire shiorruidh tre Iosa Croisd, an déigh dhuibh fulang rè ùine bhig, iomlan sibh; gu daingnich-eadh, gu neartaicheadh, gu socraicheadh e sibh.

11 Dhasan *gu robh* glòir agus cumbachd, gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 Le Siluanus bràthair dìleas, (a réir mo bharrail-sa,) sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh gu h-aithghearr, a' teagasg, agus a' deanamh fianuis, gur e so fìor-ghràs Dé, anns am bheil sibh 'n 'ur seasamh.

13 Tha *an eaglais* ann am Babilon, a thaghadh maille ribhse, a' cur fàilte oirbh, agus Marcus mo mhac.

14 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig ghràidh. Sìth *gu robh* maille ribh uile a tha ann an Iosa Criosd. Amen.

DARA LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL PHEADAIR

CAIB. I.

SIMON Peadar, seirbhis-each agus abstol Iosa Criosd, dhoibh-san a fhuair an creidimh luachmhor ceudna ruinne, tre fhìreantachd ar Dé agus ar Slànuighir Iosa Criosd:

2 Gu robh gràs agus sìth air am meudachadh dhuibh, tre eòlas Dé, agus Iosa ar Tighearna,

3 A réir mar a dhednuich

a chumhachd diadhaidh-san dhuinne na nithe sin uile a *bhuineas* do bheatha agus do dhiadhachd, tre eòlas an ti sin a ghairm sinn chum glòire, agus deadh-bheus:

4 Tre an d'thugadh dhuinn geallanna ro mhòr agus luachmhor, chum d'an trìd-san gu'm biodh sibhse air bhur deanamh 'n 'ur luchd-comhpairt do nàdur na diadhachd, air dhuibh dol as o'n truaillidheachd a ta

anns an t-saoghal tre anamian.

5 Agus a thuilleadh air so, air deanamh an uile dhìchill duibhse, cuiribh ri 'ur creidimh, deadh-bheus; agus ri deadh-bheus, eòlas;

6 Agus ri h-eòlas, stuaim; agus ri stuaim, foighidin; agus ri foighidin, diadhachd;

7 Agus ri diadhachd, gràdh bràthaireil; agus ri gràdh bràthaireil, seirc.

8 Oir ma bhios na nithe so annaibh, agus pailte, bheir iad *oirbh* gun bhi leasg, no mithorrach ann an eòlas ar Tighearna Iosa Criosd.

9 Ach an ti aig nach 'eil na nithe sin, tha e dall, agus gearr-sheallach, a' dìchuimhneachadh gu'n do ghlanadh e o a sheann pheacaibh.

10 Uime sin, a bhràithre, deanaibh tuilleadh dhìchill chum bhur gairm agus bhur taghadh a dheanamh cinnteach: oir ma ni sibh na nithe so, cha tuit sibh a chaidh;

11 Oir mar sin frithealar gu pailt dhuibh slighe a steach do rìoghachd shiorruidh ar Tighearna agus ar Slànuighir Iosa Criosd.

12 Uime sin cha dearmad mi na nithe so ghnàth-chur an cuimhne dhuibh, ged is aithne dhuibh *iad*, agus ged tha sibh air bhur daingneachadh 's an fhìrinn a làthair.

13 Ach tha mi a' meas gur còir, am feadha ta mi 's a' phàill-iun so, sibhse a bhrosnuchadh le 'ur cur an cuimhne:

14 Air dhomh fios a bhi agam gur fagus dhomh àm cur dhiom mo phàilliuin so, amhuil a dh'fhoillsich ar Tighearna Iosa Criosd dhomh.

15 Ach ni mise dhìchioll, chum an déigh dhomh siubhal, gu'm bi agaibh-sa gnàth-chuimhne air na nithibh so.

16 Oir cha do lean sinne faoin-sgeulachda a dhealbhadh gu h-innleachdach, 'n uair a chuir sinn an céill duibh cumhachd agus teachd ar Tighearna Iosa Criosd, ach rinneadh sinn 'n ar sùil-fhianuisibh air a mhòrachd-san.

17 Oir fhuair e o Dhia an t-Athair urram agus glòir, 'n uair a thàinig a' shamhuil so do ghuth d'a ionnsuidh o'n ghlòir òirdheire, Is e so mo Mhac gràdhach-sa, anns am bheil mo mhòr-thlachd.

18 Agus chuala sinne an guth so a thàinig o nèamh, 'n uair a bha sinn maille ris air an t'sliabh naomh.

19 Tha againn mar an ceudna focal fàidheadaireachd a's cinntiche; d'am maith a ni sibh aire a thoirt, mar do lòchran a tha 'toirt soluis uaith ann an ionad dorcha, gus an soillsich an là, agus an éirich an reult-mhaidne 'n 'ur cridheach-aibh:

20 Air dhuibh fhios so a bhi agaibh air tùs, nach 'eil fàidheadaireachd air bith do'n sgrìobtuir o thogradh *dhaoine* féin.

21 Oir cha d'thàinig an fhàidheadaireachd a réir toil

duine o shean: ach labhair daoine naomha Dhé, mar a sheòladh iad leis an Spiorad naomh.

CAIB. II.

ACH bha fàidhean bréige mar an ceudna am measg an t-sluaigh, amhuil a bhios luchd-teagaisg bréige 'n 'ur measg-sa, dream a bheir a steach an uaignidheas saobh-chreidimh millteach, eadhon ag àicheadh an Tighearn a cheannaich iad, agus a bheir sgrios obann orra féin.

2 Agus leanaidh mòran an slighean millteach tre am faigh slighe na fìrinn mi-chliu.

3 Agus tre shannt ni iad ceannachd oirbh le briathraibh mealltach: dream nach 'eil am breitheanas a nis o chian a' deanamh moille, agus cha-n 'eil an sgrios a' tur-chodal.

4 Oir mur do chaomhain Dia na h-aingil a pheacaich, ach air dha an tilgeadh sìos do ifrinn, gu'n d'thug e thairis iad gu bhi air an coimhead ann an slabhraidhibh dorch-adais, fa chomhair breitheanais;

5 Agus nach do chaomhain e an seann saoghal, ach gu'n do shaor e Noah an t-ochdamh *pearsa*, searmonaiche fìreantachd, air dha an dìle a thoirt air saoghal nan daoine mi-dhiadhaidh;

6 Agus a' tionndadh caithriche Shodoim agus Ghomorrah gu luaithre, gu'n do dhìt e le léir-sgrios iad, 'g an

deanamh 'n am ball-sampuill dhoibh-san, a bhiodh mi-dhiadhaidh an déigh sin;

7 Agus gu'n do shaor e Lot am firean, a bha fo champar le caithe-beatha neòghloin nan aingidh:

8 (Oir chràidh an t-ionracan sin, agus e gabhail còmhnuidh 'n am measg, 'anam fireanta o là gu là, le bhi 'faicinn agus a' cluinntinn an gnìomharan andligheach:)

9 Is aithne do'n Tighearn na daoine diadhaidh a shaoradh o bhuaireadh, agus na daoine eucorach a choimhead gu là a' bhreitheanais chum peanas a dheanamh orra:

10 Ach gu h-àraidh iadsan a leanas an fheadil ann an anamian na neòghloine, agus a ni tàir air uachdaranachd: Air dhoibh bhi an-dàna, féin thoileil, cha-n eagal leo ana-cainnt a thoirt dhoibh-san a tha ann an àrd-inbhe:

11 An uair nach toir aingil a's mò ann an neart agus ann an cumbachd, casaid thobheumach 'n an aghaidh 'am fianuis an Tighearn.

12 Ach iadsan, mar ainmhidhean nàdurra eu-céillidh, a rinneadh gu bhi air an glacadh agus an sgrios, air dhoibh bhi labhairt gu toibheumach mu na nithibh nach tuig iad, sgriosar iad 'n an truaillidheachd féin;

13 Agus gheibh iad tuarasdál na h-euceirt, *mar* dhream a mheasas mar shubhachas sògh 's an là: is smala iad agus

aobhar-maslaidh, a' gabhail toileachas-inntinn 'n am meall-taireachd féin, am feadh a ta iad air cuirmibh maille ribh;

14 Aig am bheil an sùilean làn do adhaltrannas, agus do nach 'eil e'n comas sgur do pheacadh; a' mealladh anama neo-shuidhichte; aig am bheil an cridhe air a chleachdadh ri gnìomharaibh sanntach; clann nam mallachd:

15 A thréig an t-slighe dhìreach, agus a chaidh air seacharan, a' leantuinn slighe Bhalaaim *mhic* Bhosoir, a ghràdhaich duais na h-eucorach;

16 Ach a fhuair achmhasan air son 'aingidheachd: oir labhair an asal bhalbh le cainnt duine, agus thoirmisg i mi-chiall an fhàidh.

17 Is tobair gun uisge iad so, neoil air an iomain le iomghaoith: fa chomhair am bheil duibhre an dorchadais air a thasgaidh gu siorruidh.

18 Oir an uair a labhras iad *briathran* atmhor dìomhanais, meallaidh iad tre ana-miannaibh na feòla, tre mhacnus, iadsan a chaidh gu glan as uathasan a tha 'caitheadh am beatha ann an seacharan:

19 A' gealltuinn saorsa dhoibh, agus gun annta féin ach tràillea na truailidheachd: oir ge b'e ni le 'm buadhaichear air duine, do'n ni sin féin tha e air a chur fo dhaorsa.

20 Oir an déigh dhoibh dol as o shalcharaibh an t-saoghail

tre eòlas an Tighearn agus an t-Slànuighir Iosa Criosd, ma bhios iad a rìs air an ribeadh annta, agus air an cur fo ghéill, tha an deireadh aca nì's miosa na an toiseach.

21 Oir b'fhearr dhoibh gun eòlas a bhi aca air slighe na fireantachd, na, an déigh a h-eòlas fhaotainn, pilleadh o'n àithne naomh a thugadh dhoibh.

22 Ach thachair dhoibh a réir an t-sean-fhocail fhìrinnich, Phill am madadh air ais chum a sgeith féin; agus, A' mhuc a chaidh nigheadh, chum a h-aoirneagan 's an làth-aich.

CAIB. III.

AN dara litir so, a mhuinntir mo ghràidh, tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh a nis; annta *le chèile* tha mi a' brosnachadh bhur n-inntinn fhìor-ghloin le 'ur cur an cuimhne:

2 Chum gu'm bi sibh cuimhneachail air na briathraibh a labhradh roimh leis na fàidhibh naomha, agus air ar n-àithne-ne, abstola an Tighearn agus an t-Slànuighir:

3 Air dhuibh fhios so bhi agaibh air tùs, gu'n tig anns na làithibh deireannach luchd-fochaid, ag imeachd a réir an ana-mainn féin,

4 Agus ag ràdh, C'àit am bheil gealladh a theachd? oir o choidil na h-aithriche, tha na h-uile nithe a' fantuinn mar *a bha iad* o thoiseach a' chruthachaidh.

5 Oir tha iad aineolach air so d'an deoin, gu'n robh na nèamha ann o chian, agus an talamh 'n a sheasamh as an uisge, agus anns an uisge, tre fhocal Dé :

6 Tre'n deachaidh an saogh-al a bha'n sin ann a sgrios, air teachd do'n dìlinn air.

7 Ach tha na nèamha agus an talamh a tha nis ann, leis an fhocal sin féin air an tasgaidh suas, agus air an gleidheadh fa chomhair teine air cheann là a' bhreitheanais, agus sgrios dhaoine ain-diadhaidh.

8 Ach, a mhuinntir mo ghràidh, na bithibh-sa aineolach air an aon ni so, Gu *bheil* aon là aig an Tighearn mar mhìle bliadhna, agus mìle bliadhna mar aon là.

9 Cha-n 'eil an Tighearn mall a thaobh a gheallaidh, (mar a mbeasas dream àraidh moille,) ach tha e fad fhulangach do ar taobh-ne, gun toil aige dream sam bith a bhi caillte, ach na h-uile *dhaoine* theachd gu h-aithreachas.

10 Ach thig là an Tighearna marghaduiche's an oidhche; anns an téid na nèamha thairis le toirm mhòir, agus *anns* an leagh na dùile le dian-theas; agus bithidh an talamh mar an ceudna, agus na h-oibre a ta air, air an losgadh suas.

11 Uime sin do bhrìgh gu'm bi na nithe so uile air an sgaoileadh as a chéile, ciod a' ghnè dhaoine bu chòir a bhi annaibh, ann an caithe-

beatha naomh, agus diadhachd,

12 Le sùil a bhi agaibh ris, agus luathachadh chum teachd là Dhé, anns am bi na nèamha air dhoibh bhi ri theine, air an sgaoileadh o chéile, agus anns an leaghar na dùile le dian-theas?

13 Gidheadh tha dùil againne ri nèamhaibh nuadha agus talamh nuadh, a réir a gheallaidh, anns an còmhnuich fireantachd.

14 Uime sin, a mhuinntir ionmhuinn, o tha dùil agaibh ris na nithibh sin, deanaibh bhur dìchioll chum gu faigh-ear leis-san ann an sìth sibh, gun smal agus neo-lochdach :

15 Agus measaibh gur slàinte fad-fhulangas ar Tighearn; amhuil a sgrìobh ar bràthair gràdhach Pòl mar an ceudna do 'ur n-ionnsuidh, a réir a' ghliocais a thugadh dha;

16 Amhuil mar 'n a litrichibh uile, a' labhairt annta mu na nithibh so: anns am bheil cuid do nithibh do-thuigsinn, a tha an dream a tha neo-fhòghlumta agus neo-sheasmhach a' fiaradh, amhuil mar na sgriobtuirean eile, chum an sgrios féin.

17 Ach sibhse, a mhuinntir mo ghràidh, o's aithne dhuibh *na nithe* so roimh-làimh, thugaibh aire air eagal air dhuibhse mar an ceudna bhi air bhur tarruing air falbh le seacharan nan daoine ain-diadhaidh, gu'n tuit sibh o bhur seasmhachd féin.

18 Ach fàsaibh ann an gràs, agus *ann an* eòlas ar Tighearn agus ar Slànuighir Iosa Crìosd. | Dhasan *gu robh* glòir a nis agus gu sìorruidh. Amen.

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL EOIN.

CAIB. I.

AN ni a bha ann o thùs, an ni a chuala sinne, a chunnaic sinn le ar sùilibh, air an d'amhaire sinn, agus a làimhsich ar làmha thaobh focail na beatha;

2 (Oir dh'fhoillsicheadh a' bheatha, agus chunnaic sinne i, agus tha sinn a' deanamh fianuis, agus a' cur an céill dhuibhse na beatha maireannaich ud a bha maille ris an Athair, agus a dh'fhoillsicheadh dhuinne;)

3 An ni a chunnaic agus a chuala sinn, tha sinn a' cur an céill dhuibhse, chum gu'm bi agaibh-sa mar an ceudna commonn ruinne: agus gu firinneach tha ar commonn-ne ris an Athair, agus r'a Mhac Iosa Crìosd.

4 Agus tha sinn a' sgrìobhadh nan nithe so do 'ur n-ionnsuidh, chum gu'm bi bhuir gairdeachas coimhionta.

5 Agus is i so an teachdair eachd a chuala sinn uaith-san, agus a tha sinn a' cur an céill dhuibhse, Gur solus Dia, agus nach 'eil dorchadas air bith annsan.

6 Ma their sinn gu bheil commonn againn ris, agus sinn a' gluasad ann an dorchadas, tha sinn a' deanamh bréige,

agus cha-n 'eil sinn a' deanamh na firinn:

7 Ach ma ghluaiseas sinn anns an t-solus, mar a tha esan 'san t-solus, tha commonn againn r'a chéile, agus glanaidh fuil Iosa Crìosd a Mhic sinn o gach uile pheacadh.

8 Ma their sinn nach 'eil peacadh againn, tha sinn 'g ar mealladh féin, agus cha-n 'eil an fhìrinn annainn.

9 Ma dh'aidicheas sinn ar peacanna, tha esan firinneach agus ceart, chum *ar* peacanna a mhaitheadh dhuinn, agus ar glanadh o gach uile neo-fhàrantachd.

10 Ma their sinn nach do pheacaich sinn, tha sinn a' deanamh breugaire dheth-san, agus cha-n 'eil 'fhocal annainn.

CAIB. II.

MO chlann bheag, na nithe so tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, chum nach peacaich sibh. Agus ma pheacaicheas neach air bith, tha fear-tagraidh againn maille ris an Athair, Iosa Crìosd am fìrean:

2 Agus is esan an ìobairt-réitich air son ar peacanna; agus cha-n e air son ar peacanna a mhàin, ach mar an

ceudna air son *peacanna* an t-saoghail uile.

3 Agus le so tha fhios againn gur aithne dhuinn e, ma choimhideas sinn 'aitheantan.

4 An ti a their, Is aithne dhomh e, agus nach 'eil a' coimhead 'aitheantan, is breugaire e, agus cha-n 'eil an fhìrinn ann.

5 Ach ge b'e choimhideas fhocal, annsan gu deimhin tha gràdh Dhé air a choimh-ionadh : le so is aithne dhuinn gu bheil sinn annsan.

6 An ti a their gu bheil e fantuinn annsan, is còir dhasan mar an ceudna gluasad, eadhon mar a ghluais esan.

7 A bhràithre, cha-n 'eil mi a' sgrìobhadh àithne nuaidh do 'ur n-ionnsuidh, ach seann àithne, a bha agaibh o'n toiseach : is i an t-seann àithne am focal a chuala sibh o thùs.

8 A rìs tha mi a' sgrìobhadh àithne nuaidh do 'ur n-ionnsuidh, ni a ta fìor annsan agus annaibh-sa : do bhrìgh gun d'imich an dorchadas thairis, agus gu bheil a nis an solus fìor a' dealrachadh.

9 An ti a their gu bheil e 's an t-solus, agus a tha 'fuathachadh a bhràthar, tha e 's an dorchadas gu s a nis.

10 An ti aig am bheil gràdh d'a bhràthair, tha e 'n a chòmh-nuidh 's an t-solus, agus cha-n 'eil aobhar oilbheim air bith ann.

11 Ach an ti a ta 'fuathachadh a bhràthar, tha e anns an dorchadas, agus ag imeachd

anns an dorchadas, agus cha-n aithne dha c'ait am bheil e 'dol, do bhrìgh gu'n do dhall an dorchadas a shùilean.

12 Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrìgh gu bheil bhur peacanna, air am maith-eadh dhuibh air sgàth 'ainme-san.

13 Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, aithriche, do bhrìgh gu'm b' aithne dhuibh esan *a ta* o thùs. Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, òganacha, do bhrìgh gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon. Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrìgh gu'm b'aithne dhuibh an t-Athair.

14 Sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, aithriche, do bhrìgh gu'm b'aithne dhuibh an ti *a ta* ann o thùs. Sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, òganacha, do bhrìgh gu bheil sibh làidir, agus gu bheil focal Dhé 'n a chòmh-nuidh annaibh, agus gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon.

15 Na gràdhaichibh an saoghal, no na nithe *a ta* 's an t-saoghal. Ma ghràdhaicheas neach air bith an saoghal, cha-n 'eil gràdh an Athar ann.

16 Oir na h-uile *a ta* anns an t-saoghal, ana-miann na feòla, agus ana-miann nan sùl, agus uabhar na beatha, cha-n ann o'n Athair a tha iad, ach o'n t-saoghal.

17 Agus siubhlaidh an saoghal seachad, agus 'ana-miann.

ach an ti a ni toil Dé, mairidh e chaidh.

18 A chlann bheag, is i an aimsir dheireannach a tha ann: agus mar a chuala sibh gu'n tig an t-ana-criosd, is ann mar sin a ta nis iomadh ana-criosd ann; o'm bheil sinn a' tuigsinn gur i 'n aimsir dheireannach a ta ann.

19 Chaidh iad a mach uainne, ach cha robh iad dhinn: oir nam biodh iad dhinn, gu deimhin dh'fhanadh iad maille ruinn: ach *chaidh iad a mach*, chum gu deantadh follaiseach iad, nach robh iad uile dhinn.

20 Ach tha agaibh-sa ung-adh o'n ti naomh, agus is aithne dhuibh na h-uile nithe.

21 Cha do sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, do bhrìgh nach aithne dhuibh an fhìrinn; ach do bhrìgh gur aithne dhuibh i, agus nach 'eil breug air bith o'n fhìrinn.

22 Cò a tha 'n a bhreugaire, ach esan a dh'àicheadhas gur e Iosa an Criosd? Is e so an t-ana-criosd, a tha 'g àicheadh an Athair agus a' Mhic.

23 Ge b'e neach a dh'àicheadhas am Mac, cha-n 'eil an t-Athair aige: [ach an ti a dh'aidicheas am Mac, tha an t-Athair aige mar an ceudna.]

24 Uime sin fanadh an ni sin annaibh-sa a chuala sibh o thùs. Ma dh'fhanas an ni a chuala sibh o thùs annaibh, fanaidh sibhse mar an ceudna anns a' Mhac, agus anns an Athair.

25 Agus is e so an gealladh a gheall e dhuinn, *eadhon* a' bheatha mhaireannach.

26 Sgrìobh mi na nithe so do 'ur n-ionnsuidh, mu thimchioll na dream a tha 'g ur mealladh.

27 Ach tha an t-ungadh a fhuaire sibh uaith-san, a' fantuinn annaibh: agus cha-n 'eil feum agaibh gu'n teagaisgeadh aon neach sibh: Ach, mar a ta an t-ungadh so féin 'g ur teagasg mu thimchioll nan uile nithe, agus a ta e fìor, agus nach breug e, eadhon mar a theagaisg e sibh, fanaibh ann.

28 Agus a nis, a chlann bheag, fanaibh annsan; chum 'n uair a dh'fhoillsichear e, gu'm bi dànachd againn, agus nach bi nàire oirnn 'n a làthair aig a theachd.

29 Ma tha fhios agaibh gu bheil esan fìreanta, tha fhios agaibh gu bheil gach neach a ni fireantachd, air a bhreith uaith-san.

CAIB. III.

FEUCHAIBH, ciod a' ghné ghràidh a thug an t-Athair dhuinne, gu'n goirt-eadh clann Dé dhinn! uime sin cha-n aithne do'n t-saoghal sinn, do bhrìgh nach b'àithne dha esan.

2 A mhuinntir mo ghràidh, a nis is sinne mic Dhé; agus cha-n 'eil e soilleir fathast ciod a bhitheas sinn: ach a ta fhios againn, 'n uair a dh'fhoillsichear esan, gu'm bi

sinn cosmhuil ris; oir chi sinn e mar a ta e.

3 Agus gach neach aig am bheil an dòchas so ann, glan-aidh se e féin, mar a ta esan glan.

4 Ge b'e neach a ni peacadh, tha e mar an ceudna a' briseadh an lagha: oir is e am peacadh briseadh an lagha.

5 Agus tha fhios agaibh gu'n d'fhoillsicheadh esan chum ar peacanna thoirt air falbh; agus cha-n 'eil peacadh sam bith annsan.

6 Gach neach a dh'fhanas annsan, cha dean e peacadh: ge b'e air bith a pheacaicheas, cha-n fhac e esan, agus cha robh eòlas aige air.

7 A chlann bheag, na mealladh neach air bith sibh: an ti a ni fireantachd is firean e, mar is firean esan:

8 An ti a ni peacadh, is ann o'n diabhul a ta e: oir tha an diabhul a' peacachadh o thùs. Is ann chum na crìche so a dh'fhoillsicheadh Mac Dhé, chum gu'n sgriosadh e oibre an diabhuil.

9 Ge b'e neach a ghineadh o Dhia, cha dean e peacadh: oir a ta a shìolsan a' fantuinn ann: agus cha-n 'eil e'n comas da peacadh a dheanamb, do bhrìgh gu'n do ghineadh o Dhia e.

10 An so tha clann Dé, agus clann an diabhuil follais-each: Ge b'e neach nach dean fireantachd, cha-n ann o Dhia a tha e, no an ti nach gràdhaich a bhràthair.

11 Oir is i so an teachdair-eachd a chuala sibh o thùs, sinn a thoirt gràidh d'a chéile:

12 Cha-n ann mar Chain, a bha o'n droch aon, agus a mharbh a bhràthair: Agus c'ar son a mharbh se e? A chionn gu'n robh 'oibre féin ole, agus oibre a bhràthar fir-eanta.

13 Nà biodhioghnadhoirbh, mo bhràithre, ged dh'fhuathaicheas an saoghal sibh.

14 Tha fhios againn gu'n deachaidh sinn thairis o bhàs gu beatha, do bhrìgh gu bheil gràdh againn do na bràithribh: an ti nach gràdhaich a bhràthair, fanaidh e ann am bàs.

15 Gach neach a dh'fhuathaicheas a bhràthair, is mortair e; agus tha fhios agaibh nach 'eil aig mortair sam bith a' bheatha mhaireannach a' fantuinn ann.

16 Le so is aithne dhuinn gràdh *Dhé*, do bhrìgh gu'n do chuir esan sìos 'anam féin air ar son-ne: agus is còir dhuinne *ar* n-anama féin a chur sìos air son nam bràithre.

17 Agus ge b'e neach aig am bheil maoin an t-saoghail so, agus a chi a bhràthair ann an uireasbhuidh, agus a dhruid-eas a' chridhe 'n a aghaidh cionnus a tha gràdh *Dhé* a gabhail còmhnuidh annsan?

18 Mo chlann bheag, na gràdhaicheamaid ann am focal no ann an teangaidh; ach ann an gnìomh agus ann am fìrinn.

19 Agus le so is aithne dhuinn gu bheil sinn do'n fhìrinn, agus bheir sinn dearbh-bheachd do 'ur cridheachaibh 'n a làthair.

20 Oir ma dhìteas ar cridhe sinn, is mò Dia na ar cridhe, agus is aithne dha na h-uile nithe.

21 A mhuinntir mo ghràidh, mur dìt ar cridhe sinn, tha dànachd againn a thaobh Dhé.

22 Agus ge b'e ni a dh'iarras sinn, gheibh sinn uaith e, do bhrìgh gu bheil sinn a' coimhead 'aithneantan, agus a' deanamh nan nithe a tha taitneach 'n a fhianuis-san.

23 Agus is i so 'aithne-san, gu'n creideamaid ann an ainm a Mhic Iosa Criosd, agus gu'n gràdhaicheamaid a chéile, mar a thug esan aithne dhuinn.

24 Agus an ti a choimhdeas 'aithneantas, tha e 'gabhaile còmhnuidh ann, agus esan annsan: agus le so is aithne dhuinn gu bheil esan a' fuir-each annainn, o'n Spiorad a thug e dhuinn.

CAIB IV.

A MHUINNTIR ionmhuinn, na creidibh gach uile spiorad, ach dearbh-aibh na spioradan, an ann o Dhia a tha iad: do bhrìgh gu bheil mòran do fhàidhibh bréige air dol a mach do'n t-saoghal.

2 Le so aithnichibh Spiorad Dhé: gach uile spiorad a dh'aidicheas gu'n d'fhàinig

Iosa Criosd 's an fheòil, is ann o Dhia a tha e.

3 Agus gach uile spiorad nach aidich gu bheil Iosa Criosd air teachd 's an fheòil, cha-n ann o Dhia a tha e; agus is e so *spiorad* sin an ana-criosd, neach a chuala sibh e bhi teachd, agus a nis tha e cheana anns an t-saoghal.

4 A chlann bheag, tha sibh-se o Dhia, agus thug sibh buaidh orra-san; do bhrìgh gur mò esan a ta annaibh-sa, na esan a ta anns an t-saoghal.

5 Tha iadsan o'n t-saoghal: uime sin tha iad a' labhairt mu'n t-saoghal, agus tha'n saoghal ag éisdeachd riu.

6 Tha sinne o Dhia: an ti aig am bheil eòlas air Dia, éisdidh e ruinne; an ti nach 'eil o Dhia, cha-n éisd e ruinn. O so aithnichidh sinn spiorad na fìrinn, agus spiorad an t-seacharain.

7 A mhuinntir ionmhuinn, gràdhaicheamaid a chéile: oir is ann o Dhia tha'n gràdh; agus gach neach a ghràdhaicheas, ghineadh o Dhia e, agus is aithne dha Dia.

8 An ti nach gràdhaich, cha-n aithne dha Dia; oir is gràdh Dia.

9 An so dh'fhoillsicheadh gràdh Dhé dhuinne, do bhrìgh gu'n do chuir Dia aon-ghin Mhic do'n t-saoghal, chum gu'm bitheamaid beò trid-san.

10 An so a ta gràdh, cha-n e gu'n do ghràdhaich sinne Dia, ach gu'n do ghràdhaich esan sinne, agus gu'n do chuir

e a Mhac fèin *gu bhi* 'n a iob-airt-rèitich air son ar peac-anna.

11 A mhuinntir ionmhuinn, ma ghràdhaich Dia sinne mar sin, tha e mar fhiachaibh oirne a chéile a ghràdhachadh mar an ceudna.

12 Cha-n fhaca neach air bith Dia riamh. Ma ghràdh-aicheas sinn a chéile, tha Dia 'n a chòmhnuidh annainn, agus tha a ghràdh air a choimhlionadh annainn.

13 O so is aithne dhuinn gu bheil sinne 'n ar còmhnuidh annsan, agus esan annainne, do bhrìgh gu'n d'thug e dhuinn d'a Spiorad.

14 Agus chunnaic sinn agus tha sinn a' deanamh fianuis, gu'n do chuir an t-Athair am Mac uaith mar Shlànuighear an domhain.

15 Ge b'e neach a dh'aidicheas gur e Iosa Mac Dhé, tha Dia 'n a chòmhnuidh annsan, agus esan ann an Dia.

16 Agus fhuair sinn aithne air agus chreid sinn an gràdh a tha aig Dia dhuinn. Is gràdh Dia; agus an ti a tha fantuinn ann an gràdh, tha e 'n a chòmhnuidh ann an Dia, agus Dia annsan.

17 An so tha ar gràdh-ne air a dheanamh coimhlionta, chum gu'm bi againn dànachd ann an là a' bhreitheanais: do bhrìgh mar a tha esan, gur amhuil sin a tha sinne anns an t-saoghal so.

18 Cha-n 'eil eagal ann an gràdh; ach tilgidh gràdh

diongmbhalta an t-eagal a mach; do bhrìgh gu bheil pian 's an eagal: an ti a tha eagalach, cha d'rinneadh coimhlionta ann an gràdh e.

19 Tha gràdh againne dhasan, do bhrìgh gu'n do ghràdh-aich esan sinne an toiseach.

20 Ma their neach, Tha gràdh agam do Dhia, agus fuath aige d'a bhràthair, is breugaire e: oir an ti nach gràdhaich a bhràthair a chunnaic e, cionnus a dh'fheudas e Dia nach fac e a ghràdhachadh?

21 Agus an àithne so tha againn uaith-san, An ti a ghràdh-aicheas Dia, gu'n gràdhaich e a bhràthair mar an ceudna.

CAIB. V.

GE b'e neach a chreideas gur e Iosa an Criosd, ghineadh o Dhia e; agus ge b'e ghràdh-aicheas an ti a ghin, gràdhaichidh e mar an ceudna an ti a ghineadh leis.

2 O so is aithne dhuinn gu bheil gràdh againn do chloinn Dé, 'n uair a ghràdh-aicheas sinn Dia, agus a choimhideas sinn 'àitheantan.

3 Oir is e so gràdh Dhé, sinn a choimhead 'àitheantan: agus cha-n 'eil 'àitheantansan trom.

4 Oir gach uile ni a ghinear o Dhia, bheir e buaidh air an t-saoghal: agus is i so a' bhuaidh a bhuadhaicheas air an t-saoghal, *eadhon* ar creidimh-ne.

5 Cò an ti a bhuadhaicheas

air an t-saoghal, ach esan a tha 'creidsinn gur e Iosa Mac Dhé.

6 Is e so esan a thàinig tre uisge agus tre fhuil, Iosa Criosd; cha-n e tre uisge a mhàin, ach tre uisge agus fuil: agus is e an Spiorad a ni fianuis, do bhrìgh gur fìrinn an Spiorad.

7 Oir tha triuir a tha 'deanamh fianuis air nèamh, an t-Athair, am Focal, agus an Spiorad naomh: agus an triuir sin is aon iad.

8 Agus tha triuir a tha 'deanamh fianuis air an talamh, an Spiorad, agus an t-uisge, agus an fhuil: agus thig an triuir sin r'a chéile ann an aon.

9 Ma ghabhas sinn ri fianuis dhaoine, 's i fianuis Dé a's mò: oir is i so fianuis Dé, a thug e mu thimchioll a Mhic.

10 An ti a chreideas ann am Mac Dhé, tha'n fhianuis aige ann féin: an ti nach creid Dia, rinn e breugaire dheth, do bhrìgh nach do chreid e an fhianuis a rinn Dia mu thimchioll a Mhic.

11 Agus is i so an fhianuis, gu'n d'thug Dia dhuinn beatha mhaireannach: agus tha a' bheatha so 'n a Mhac.

12 An ti aig am bheil am Mac, tha beatha aige: an ti aige nach 'eil Mac Dhé, cha-n 'eil beatha aige.

13 Na nithe so sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, a tha creidsinn ann an ainm Mhic Dhé; chum gu'm bi fios agaibh gu bheil a' bheatha mhaireannach

agaibh, agus chum gu'n creid sibh ann an ainm Mhic Dhé.

14 Agus is e so an dòchas a ta againn annsan, ma dh'iarras sinn ni sam bith a réir a thoile, gu'n éisd e ruinn.

15 Agus ma ta fhios againn gu'n éisd e ruinn, ge b'e ni a dh'iarras sinn, tha fhios againn gu bheil ar n-iarrtuis a dh'iarr sinn air againn.

16 Ma chi neach sam bith a bhràthair a' peacachadh peacaidh nach 'eil a chum bàis, iarraidh e, agus bheir e beatha dha, dhoibh-san nach 'eil a' peacachadh chum bàis. Tha peacadh chum bàis ann: a thaobh sin, cha-n 'eil mi ag ràdh gur còir dha guidheadh.

17 Is peacadh gach uile eucoir: agus tha peacadh ann nach 'eil a chum bàis.

18 Tha fhios againn ge b'e neach a ghineadh le Dia, nach peacaich e; ach an ti a ghineadh o Dhia, coimhididh se e féin, agus cha bhean an droch aon ris.

19 Tha fhios againn gur ann o Dhia a tha sinne, agus tha'n saoghal uile 'na luidhe'san olc.

20 Agus tha fhios againn gu'n d'thàinig Mac Dhé, agus gu'n d'thug e tuigse dhuinn, chum gu'm b'aithne dhuinn esan a ta fìor: agus tha sinne annsan a ta fìor, ann a Mhac Iosa Criosd. Is e so an Dia fìor, agus a' bheatha mhaireannach.

21 A chlann bheag, coimhidibh sibh féin o ìodholaibh. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL EOIN.

AN seanair chum na bantighearna taghta, agus chum a cloinne, a's ionmhuinn leamsa anns an fhìrinn; agus cha-n ann leamsa mhàin, ach leosan uile mar an ceudna a ghabh eòlas air an fhìrinn;

2 Air son na fìrinn a tha 'n a còmhnuidh annainne, agus a bhios maille ruinn gu bràth:

3 Gràs, tròcair, agus sìth gu robh maille ribh o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd Mac an Athar, ann am fìrinn agus ann an gràdh.

4 Bha gairdeachas mòr orm, do bhrìgh gu'n d'fhuair mi do d' chloinn-sa ag imeachd anns an fhìrinn, a réir mar a fhuair sinne àithne o'n Athair.

5 Agus a nis guidheam ort, a bhan-tighearn, cha-n e mar gu'n sgrìobhainn àithne nuadh a d'ionnsuidh, ach *an aithne* a bha againn o thùs, gu'n gràdh-aicheamaid a chéile.

6 Agus is e so an gràdh, gu'n imicheamaid a réir 'àitheanta-san. 'S i so an àithne, mar a chuala sibh o thùs, gu'n imicheadh sibh innte.

7 Oir tha mòran mhealltair-

ean air teachd a steach do'n t-saoghal, nach 'eil ag aid-eachadh gu bheil Criosd air teachd 's an fheadail. Is meallt-air so agus ana-criosd.

8 Thugaibh aire dhuibh féin, nach caill sinn na nithe sin a shaothraich sinn, ach gu faigh sinn làn-duais.

9 Ge b'e neach a bhriseas *an lagh*, agus nach fan ann an teagasg Chriosd, cha-n 'eil Dia aige: an ti a dh'fhanas ann an teagasg Chriosd, tha araon an t-Athair agus am Mac aige.

10 Ma thig neach air bith do 'ur n-ionnsuidh, agus nach toir e an teagasg so leis, na gabhaibh e steach do 'ur tigh, agus na abraibh ris, Gu ma subhach dhuit.

11 Oir ge b'e neach a their ris, Gu ma subhach dhuit, tha comhpairt aige d'a dhroch oib-ribh.

12 Air dhomh mòran a bhi agam r'a sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, cha b'àill leam *sgrìobhadh* le paiper agus dubh; ach tha dòchas agam teachd do 'ur n-ionnsuidh, agus labhairt beul ri beul, chum gu'm bi ar gairdeachas coimhlionta.

13 Tha clann do pheathar taghta a' cur fàilte ort. Amen.

TREAS LITIR AN ABSTOIL EOIN.

AN seanair chum Ghaiuis ghràdhaich, a's ion-mhuinn leam 's an fhìrinn.

2 A *bhràthair* ghràdhaich, 's e mo ghuidheadh thaobh gach uile ni gu 'n soirbhich-eadh leat agus gu'm biodh tu slàn, mar a ta soirbheachadh le t'anam.

3 Oir rinn mi gairdeachas gu mòr 'n uair a thàinig na bràithrean, agus a rinn iad fianuis do'n fhìrinn a tha ann-adsa, mar a ta thusa ag im-eachd 's an fhìrinn.

4 Cha-n 'eil gairdeachas ag-am a's mò na bhi 'cluinninn gu bheil mo chlann ag im-eachd 's an fhìrinn.

5 A *bhràthair* ghràdhaich, is dìleas a ni thu gach ni a ta thu 'deanamh do na bràithribh, agus do choigrich;

6 Muinntir a rinn fianuis air do ghràdh an làthair na h-eaglais: ma bheir thu air an aghaidh iad 'n an slighe mar is cubbaidh do Dhia, is maith a ni thu:

7 Oir chaidh iad a mach air sgàth 'ainme-san, gun ni air bith a ghabhail o na Cinnich.

8 Uime sin tha e mar fhiachaibh oirne gabhail r'an leithidibh sin, chum gu'm bitheamaid 'n ar comh-shaoth-raichibh do'n fhìrinn.

9 Sgrìobh mi chum na h-eaglais: ach cha ghabh Diotrefhes, leis am miann àrd-cheannas a bhi aige 'n am measg, ruinne.

10 Uime sin ma thig mi, cuiridh mi an cuimhne 'oibre a ta e deanamh, a' bith-labhairt 'n ar n-aghaidh le briathraibh aingidh: agus cha leoir leis sin, ach ni mò a tha e féin a' gabhail ris na bràithribh, agus tha e a' bacadh na dream leis am b'àill, agus 'g an tilgeadh mach as an eaglais.

11 A *bhràthair* ghràdhaich, na lean an ni a ta olc, ach an ni a ta maith. An ti a ni maith, is ann o Dhia a ta e; ach an ti a ni olc, cha-n fhac e Dia.

12 Tha deadh theisteanas air Demetrius o na h-uile, agus o'n fhìrinn féin: agus tha sinne *mar an ceudna* a' deanamh fianuis; agus tha fios agaibh gu bheil ar fianuis-ne fìor.

13 Bha mòran agam r'a sgrìobhadh, ach cha-n àill leam sgrìobhadh le dubh agus peann a d'ionnsuidh:

14 Ach tha dòchas agam t-fhaicinn gun dàil, agus labhairidh sinn beul ri beul. Sìth maille riut. Tha na càirdean a' cur fàilte ort. Cuir fàilte air na càirdibh air an ainm.

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL IUDAIS.

IUDAS seirbhiseach Iosa Criosd, agus bràthair Sheumais, chum na dream a tha air an naombachadh le Dia an t-Athair, agus air an coimhead le Iosa Criosd, air an gairm :

2 Gu robh tròcair, agus sìth, agus gràdh air am meudachadh dhuibh-sa.

3 A mhuinntir ionmhuinn, air dhomh an uile dhèichioll a dheanamh chum sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh mu thimchioll na slàinte choitchionn, b'fheumail domh sgrìobhadh do bhur n-ionnsuidh, 'g 'ur n-earalachadh sibh a chathachadh gu dìchiollach air son a' chreidimh a thugadh aon uair do na naoimh.

4 Oir ghoid daoine àraidh a steach, a dh'orduicheadh roimh o shean chum an dèidh so, *daoine* mi-dhiadhaidh, a' tionndadh gràis ar Dé-ne gu macnus, agus ag àicheadh Dhé, a's aon Uachdaran ann, agus ar Tighearna Iosa Criosd.

5 Uime sin is àillleam bhur cur an cuimhne, ged bha fhios agaibh aon uair air so, cionnus an déigh do'n Tighearn am pobull a shaoradh á tur na h-Eiphit, a sgrios e an déigh sin an dream nach do chreid.

6 Agus na h-aingil nach do ghléidh an ceud inbhe, ach a dh'fhàg an àite-còmhnuidh

féin, choimhid e ann an geimhlibh sìorruidh fo dhorchadas, fa chomhair breitheanaid an là mhòir.

7 Amhuil a ta Sodom agus Gomorrah, agus na bailte mu'n cuairt orra, a thug iad féin thairis do striopachas air a' mhodh cheudna, agus a bha leantuinn feòla coimhich, air an cur suas 'n am ball-sampuill, a' fulang dioghaltaid teine shìorruidh.

8 Mar an ceudna fòs tha an luchd-bruadair sin a' salachadh na feòla, a' deanamh tàir air uchdaranachd, agus a' labhairt gu toibheumach air àrd-inbhìbh.

9 Gidheadh cha do ghabh Michael an t-àrd-aingeal, 'n uair a chathaich e an aghaidh an diabhail, agus a rinn e deasboireachd mu chorp Mhaois, dànadas air casaid thoibheumach a thoirt 'n a aghaidh, ach thubhairt e, Gu cronuicheadh an Tighearn thu.

10 Ach tha'n dream sin a' labhairt gu toibheumach air na nithibh nach aithne dhoibh : ach na nithe sin a's aithne dhoibh air mhodh nàdurra, mar ainmhidhibh gun reuson, tha iad 'g an truailleadh féin anna.

11 Is an-aoibhin doibh ! oir dh'imich iad ann an slighe Chain, agus ruith iad gu togarrach ann an seacharan Bha-

laaim air ghaol tuarasdail, agus sgriosadh iad ann an ana-cainnt cheannaircich Chore.

12 Is smala iad sin ann bhur cuirmibh gràidh, 'n uair a tha iad air cuirmibh maille ribh, 'g am beathachadh féin gun eagal: *is* nedil *iad* gun uisge, air an giùlan mu'n cuairt le gaothaibh; craobhan searg-mheasach, gun toradh; dà uair marbh, air an spìonadh as am freumhaibh;

13 Garbh thonna na fairge, a sgeitheas an nàire féin mar chobhar; reulta seachranach, d'am bheil duibhre an dorch-adais gu sìorruidh air a thasgaidh.

14 Agus rinn Enoch mar an ceudna, an seachdamh *pear-sa* o Adhamh, fàidheadair-eachd orra sin, ag ràdh, Feuch, tha'n Tighearn a' teachd le deich mìle d'a naomhaibh,

15 A dheanamh breitheanaish air na h-uile, agus chum iadsan uile a tha mi-dhiadhaidh 'n am measg fhàgail ris, a thaobh an uile ghnìomhara mi-dhiadhaidh a rinn iad gu mi-dhiadhaidh, agus a thaobh an uile *bhriathar* cruaidhe, a labhair peacaich mi-dhiadhaidh 'n a aghaidh.

16 Is luchd cànrain agus gearain an dream so, a tha 'g imeachd a réir an ana-miann féin; agus tha'm beul a' labhairt *bhriathar* atmhòr, agus iad a' gabhail iongantais do

phearsaibh dhaoine air sgàth buannachd.

17 Ach cuimhnichibh-sa, a mhuinntir mo ghràidh, na focail a labhradh roimh le abstol-aibh ar Tighearna Iosa Crìosd;

18 Mar a thubhairt iad ribh, gu'm biodh anns an aimsir dheireannaich luchd-fanoid, a ghluaiseadh a réir an ana-mianna mi-dhiadhaidh féin.

19 'S iad sin an dream a sgaras iad féin o *chàch*, collaidh, gun an Spiorad aca.

20 Ach air bhi dhuibhse, a mhuinntir ionmhuinn, 'gur togail féin suas ann bhur creidimh rò naomha, a' deanamh urnuigh 's an Spiorad naomh,

21 Coimhidibh sibh féin ann an gràdh Dhé, le sùil ri tròc-air ar Tighearna Iosa Crìosd chum na beatha maireannaich.

22 Agus gabhaibh truas do dhream àraidh, a' deanamh eadar-dhealachaidh:

23 Agus tèarnaibh dream eile le h-eagal, 'g an spìonadh as an teine; a' fuathachadh eadhon an eudaich air am bheil smal na feòla.

24 A nis dhasan a tha comasach air bhur gleidheadh o thuisleadh, agus *bhur* cur gu neo-lochdach an làthair a ghlòire le h-aoibhneas ro mhòr,

25 Do'n Dia a ta mhàin glic, ar Slànuighear, *gu robh* glòir agus mòralachd, neart agus cumhachd, a nis agus air feadh nan uile linn. Amen.

TAISBEAN EOIN AN DIADHAIR.

CAIB. I.

TAISBEAN Iosa Criosd, a thug Dia dha, a dh'fhoill-seachadh d'a sheirbhisich nithe a's éigin teachd gu crìch ann an ùine ghearr; agus chuir e teachdaireachd uaith, agus le 'aingear féin dh'fhoillsich e *iad* d'a sheirbhiseach Eoin:

2 A rinn fianuis air focal Dé, agus air teisteanas Iosa Criosd, agus air gach ni a chunnaic e.

3 *Is* beannaichte an ti a leughas, agus iadsan a dh'éisdeas ri briathraibh na fàidheadaireachd so, agus a choimhideas na nithe a tha sgrìobhta innte: oir tha'n t-àinm am fagus.

4 **E** OIN chum nan seachd eaglaisean a ta 's an Asia: Gràs dhuibh, agus sìth o'n Ti a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd; agus o na seachd spioradaibh a tha 'm fianuis a rìgh-chaithreach-san;

5 Agus o Iosa Criosd, an fhianuis fhìor, an ceud-ghin o na marbhaibh, agus uachdaran rìghre na talmhainn: Dhasan a ghràdhaich sinn, agus, a dh'ionnlaid sinn o ar peacaibh 'n a fhuil féin,

6 Agus a rinn rìghre dhinn agus sagairt do Dhia agus d'a Athair-san; dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

7 Feuch, tha e teachd le neulaibh; agus chi gach sùil

e, agus iadsan *mar an ceudna* a lot e: agus ni uile threubha na talmhainn caoidhair a shonsan: gu ma h-amhluidh a bhitheas. Amen.

8 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh, tha an Tighearn ag ràdh, a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd, an t-Uile-chumhachdach.

9 Bha mise Eoin, bhur dearbh-bhràthair, agus bhur companach ann an àmhghar, agus ann an rìoghachd agus 'am foighidin Iosa Criosd, anns an eilean ris an abrar Patmos, air son focail Dé, agus air son fianuis Iosa Criosd.

10 Bha mi 's an Spiorad air là an Tighearn, agus chuala mi air mo chùlaobh guth mòr, *mar ghuth* trompaid,

11 Ag ràdh, Is mise Alpha agus Omega, an ceud neach agus an neach deireannach: agus, Sgrìobhsa ann an leabhar an ni a chi thu, agus cuir e chum nan seachd eaglaisean a tha 's an Asia; chum Ephesus, agus chum Smirna, agus chum Phergamois, agus chum Thiatira, agus chum Shardis, agus chum Philadelphia, agus chum Laodicea.

12 Agus thionndaidh mi a dh'fhaicinn a ghutha a labhair rium. Agus air tionndadh dhomh, chunnaic mi seachd coinnleirean òir;

13 Agus 'am meadhon nan

seachd coinnleirean, *neach* cosmhuil ri Mac an duine, air an robh eudach a ràinig sìos gu 'shàilbh, agus crioslaichte le crios òir mu 'chìochaibh.

14 *Bha* a cheann agus 'fholt geal mar oluinn ghil, mar shneachda; agus a shùilean mar lasair theine;

15 Agus a chosa cosmhuil ri umba fìor-ghlan, mar gu'm bitheadh iad a' dearg-losgadh ann an àmhuinn; agus a ghuth mar thoirm mhòran uisgeach-an.

16 Agus bha aige 'n a làimh dheis seachd reultan: agus claidheamh geur dà fhaobhair a' teachd a mach as a bheul; agus *bha* a ghnùis mar a' ghrian a' dealrachadh 'n a làn neart.

17 Agus an uair a chunnaic mi e, thuit mi sìos aig a chosaibh an riochd mairbh: agus chuir e a làmh dheas orm, ag ràdh rium, Na biodh eagal ort: is mise an ceud neach agus an neach deireannach.

18 *Is mise* an ti a ta beò, agus a bha marbh; agus, feuch, tha mi beò gu saoghal nan saoghal, Amen; agus tha iuchraiche ifrinn agus a' bhàis agam.

19 Sgrìobh na nithe achunnaic thu, agus na nithe a ta ann, agus na nithe a bhitheas an déigh so:

20 Rùn-dìomhair nan seachd reultan a chunnaic thu ann am làimh dheis, agus nan seachd coinnleirean òir. Is iad na seachd reultan, aingil

nan seachd eaglaisean: agus is iad na seachd coinnleirean a chunnaic thu, na seachd eaglaisean.

CAIB. II.

CHUM aingil eaglais Ephe-suis, Sgrìobh; Is iad so na nithe a ta an ti a tha cumail nan seachd reultan 'n a làimh dheis, a tha 'g imeachd ann am meadhon nan seachd coinnleirean òir, ag ràdh;

2 Is aithne dhomh t'òibre, agus do shaothair, agus t'fhoighidin, agus nach urrainn thu giùlan leosan a tha olc; agus gu'n do dhearbhu thu iad-san a their gur abstoil iad féin, agus nach eadh, agus gu'n d'fhuair thu iad breugach;

3 Agus gu'n do ghiùlain thu, agus gu bheil foighidin agad, agus air sgàth m'ainme-sa gu'n d'rinn thu saothair, agus nach d'thug thu thairis.

4 Gidheadh, tha *ni-éigin* agam a d' aghaidh, do bhrìgh gu'n do thréig thu do cheud ghràdh.

5 Cuimhnich uime sin cia uaith a thuit thu, agus gabh aithreachas, agus dean na ceud oibre; no thig mi ort gu grad, agus atharraichidh mi do chionnleir as 'àit, mur gabh thu aithreachas.

6 Ach a ta so agad, gur fuathach leat oibre nan Nicol-aiteach, nithe mar an ceudna a's fuathach leam-sa.

7 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh;

Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mise r'a itheadh do chraoibh na beatha, a tha ann am meadhon phàrrais Dé.

8 Agus chum aingil eaglais Smirna, sgrìobh, Na nithe so a ta esan ag ràdh, an ti a's e'n ceud neach agus an neach deireannach, a bha marbh, agus a tha beò;

9 Is aithne dhomh t'oire, agus t-àmhghar, agus do bhochdainn, (gidheadh a ta thu beartach,) agus *is aithne dhomh* toibheum na muinntir a their gur Iudhaich iad féin, agus nach eadh, ach sionagog Shàtain.

10 Na biodh eagal ort roimh aon do na nithibh sin a dh'fhuilingeas tu: feuch, tilgidh an diabhl cuid dhibh ann am prìosan, chum gu'n dearbhar sibh; agus bithidh àmhghar agaibh rè dheich làithean: bi-sa fìrinneach gu bàs, agus bheir mise dhuit crùn na beatha.

11 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh: An ti a bheir buaidh, cha chiurrar leis an dara bàs e.

12 Agus chum aingil na h-eaglais a ta ann am Pergamos, sgrìobh; Na nithe so a ta esan, aig am bheil an claidheamh geur dà fhaobhair, ag ràdh:

13 Is aithne dhomh t'oire, agus c'àit am bheil thu a'd' chòmhnuidh, *eadhon* far am bheil caithir Shàtain: agus a ta thu a' cumail m' ainme-sa

gu daingean, agus cha d' àicheadh thu mo chreidimh, eadhon anns na làithibh sin anns *an robh* Antipas 'n a fhianuis fhìrinneach dhomh, a mharbhadh 'n 'ur measg, far am bheil Sàtan 'n a chòmhnuidh.

14 Gidheadh, tha beagan agam a'd' aghaidh, do bhrìgh gu bheil agad an sin an dream a tha 'cumail teagaisg Bhalacaim, a theagaisg do Bhalac ceap-tuislidh a chur roimh chloinn Israeil, chum nithe a dh'ìobradh do dh'ìodholaibh itheadh, agus strìopachas a dheanamh.

15 Is amhuil sin a ta agad mar an ceudna an dream a tha 'cumail teagaisg nan Nicolaitheach, ni a's fuathach leamsa.

16 Dean aithreachas, no thig mi a d'ionnsuidh gu grad, agus cogaidh mi 'n an aghaidh le claidheamh mo bheòil.

17 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh: Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi r'a itheadh do'n mhana fholuichte, agus bheir mi dha clach gheal, agus air a' chloich ainm nuadh sgrìobhta, nach aithne do neach air bith, ach do'n ti a gheibh i.

18 Agus chum aingil na h-eaglais a ta ann an Tiatira, sgrìobh; Na nithe so tha Mac Dhé, aig am bheil a shùilean mar lasair theine, agus a chos-an mar umha fìor-ghlan, ag ràdh;

19 Is aithne dhomh t'oire agus do ghràdh, agus do sheir-

bhis, agus *do* chreidimh, agus t'fhoighidin, agus t'oibre déir-eannach ; gu *bheil iad* nì's mò na do cheud oibre.

20 Gidheadh, tha agam beagan do nithibh a'd aghaidh, gu bheil thu a' fulang do'n mhnaoi sin Isebel, a tha 'g radh gur ban-fhàidh i féin, mo sheirbhisich a theagasg agus a mhealladh chum strìopachas a dheanamh, agus nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh itheadh.

21 Agus thug mi dhi ùine gu aithreachas a ghabhail d'a strìopachas; agus cha do ghabh i aithreachas.

22 Feuch, tilgidh mi i ann an leabaidh, agus iadsan a tha 'deanamh adhaltrannais rithe ann an àmhghar mòr, mur gabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.

23 Agus marbhaidh mi a clann leis a' bhàs; agus bithidh fhios aig na h-eaglaisibh uile gur mise an ti sin a sgrùdas na h-àirnean agus na cridheachan : agus bheir mi do gach aon agaibh-sa a réir bhur n-oibre.

24 Ach ribhse a ta mi àg ràdh, agus ris a' chuid eile ann an Tiatira, Mheud aig nach 'eil an teagasg so, agus do nach b'aithne doimhneachda Shàtain, mar a their iad, cha chuir mi uallach eile oirbh ;

25 Ach cumaibh gu daingean an nì a ta agaibh, gus an tig mi.

26 Agus an ti a bhuadhniceas, agus a ghleidheas m'-

oibre gus a' chrìoch, dhasan bheir mi cumhachd os ceann nan Cinneach :

27 (Agus riaghlaidh e iad le slait iarunn : mar shoith-ichibh creadha brisear 'n am bloighdibh iad;) amhuil a fhuair mise o m' Athair.

28 Agus bheir mi dha reult na maidne.

29 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

CAIB. III.

A GUS chum aingil na h-eaglais a *tha* ann an Sardis, sgrìobh ; Na nithe so a ta an ti aig am bheil seachd spiorada Dhé, agus na seachd reultan, ag ràdh ; Is aithne dhomh t'oibre, gu bheil ainm agad, gu bheil thu beò, gidheadh a ta thu marbh.

2 Bi faireil, agus neartaich na nithe a ta làthair, agus a ta ullamh gu bàsachadh : oir cha d'fhuair mi t'oibre coimhlionta am fianuis Dé.

3 Cuimhnich uime sin cionnus a fhuair agus a chuala tu, agus gléidh, agus gabh aithreachas. Uime sin mur dean thu faire, thig mi ort mar ghaduiche, agus cha bhi fios agad ciod i an uair anns an tig mi ort.

4 Tha beagan ainmean agad eadhon ann an Sardis, nach do shalaich an eudach ; agus imichidh iad maille riumsa ann an *culaidhibh* geala : oir is airdh iad.

5 An ti a bheir buaidh,

sgeadaichear e ann an eudach geal; agus cha dubh mi mach ainm à leabhar na beatha, ach aidichidh mi ainm-san am fianuis m' Athar, agus am fianuis aingle-san.

6 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

7 Agus chum aingil na h-eaglais ann am Philadelphia, sgrìobh; Na nithe so a ta an ti naomh ag ràdh, an ti fìor, an ti aig am bheil iuchair Dhaibhidh, an ti a dh'fhosg-las, agus cha dùin neach air bith; agus a dhùineas, agus cha-n fhosgail neach air bith:

8 Is aithne dhomh t'òibre: feuch, chuir mi dorus fosgailte romhad, agus cha-n urrainn neach air bith a dhùnadh: oir a ta neart beag agad, agus ghléidh thu m' fhocal, agus cha d'àicheadh thu m'ainm.

9 Feuch, bheir mise *orra-san* do shionagog Shàtain, (a tha 'g ràdh gur Iudhaich iad féin, agus nach eadh, ach a ta deanamh bréige,) feuch, bheir mise orra gu'n tig iad agus gu'n dean iad aoradh aig do chosaibh, agus gu'm bi fios aca gu'n do ghràdhaich mise thu.

10 A chionn gu'n do ghléidh thu focal m' fhoighidin-sa, gleidhidh mise thusa mar an ceudna o uair a' bhuiridh, a thig air an t-saoghal uile, a dhearbhadh na muinntir sin a tha 'n an còmhnuidh air an talamh.

11 Feuch, tha mi a' teachd gu grad: dean greim daingean

air na bheil agad, chum nach glac neach air bith do chrùn.

12 An ti a bheir buaidh, ni mi e 'n a phost ann an team-pull mo Dhé, agus cha téid e ni's mò a mach as: agus sgrìobhaidh mi ainm mo Dhé air, agus ainm caithreach mo Dhé, *a's i* Ierusalem nuadh, a thig a nuas o nèamh o m' Dhia: agus *sgrìobhaidh* mi m'ainm nuadh féin air.

13 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

14 Agus chum aingil na h-eaglais ann an Laodicea, sgrìobh; Na nithe so a ta an Amen, an fhianuis dhìleas agus fhàrrinneach, toiseach cruthachaidh Dhé ag ràdh;

15 Is aithne dhomh t'òibre, nach 'eil thu aon chuid fuar no teth: b'fhearr leam gu'm bitheadh tu fuar no teth.

16 Uime sin do bhrìgh gu bheil thu meagh-bhlàth, agus nach 'eil thu aon chuid fuar no teth, sgeithidh mi thu mach as mo bheul.

17 Do bhrìgh gu bheil thu ag ràdh, Tha mi beartach, agus air fàs ann an saoibhreas, agus gun fheum agam air ni sam bith; agus gun fhios agad gu bheil thu dòruinneach, agus truagh, agus bochd, agus dall, agus lomnochd:

18 Comhairlicheam dhuit òr a cheannach uamsa, air a dhearbhadh 's an teine, chum gu'm bi thu saoibhir; agus eudach geal, chum gu'n còmh-daichear thu, agus nach bi

nàire do lomnochduidh follaiseach; agus ung do shùile le sàbh-shùl, chum gur léir dhuit.

19 Mheud as is ionmhuinn leam, tha mi a' cronachadh agus a' smachdachadh; uime sin biodh agadsa teas-ghràdh, agus dean aithreachas.

20 Feuch, tha mi a'm' sheasamh aig an dorus, agus a' bualadh: ma dh'éisdeas neach sam bith ri m' ghuth, agus gu'm fosgail e'n dorus, thig mi a steach d'a ionnsuidh, agus gabhaidh mi mo shuipair maille ris, agus esan maille riumsa.

21 Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi comas suidhe maille riumsa air mo righ-chaithir, amhuil fòs a bhuadhaich mise, agus a shuidh mi maille ri m' Athair air a righ-chaithir-san.

22 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

CAIB. IV.

AN déigh so dh'amhaire mi, agus, feuch, *bha* dorus fosgailte air nèamh; agus *bha* an ceud ghuth a chuala mi, mar *fhuaim* trompaid a' labhairt rium, ag ràdh, Thig a nìos an so, agus nochdaidh mise dhuit nithe a's éigin tachairt an déigh so.

2 Agus air ball *bha* mi 's an Spiorad: agus, feuch, bharigh-chaithir air a suidheachadh air nèamh, agus *bha* neach 'n a shuidhe air an righ-chaithir.

3 Agus *bha* an ti a shuidh,

r'a amharc air, cosmhuil ri cloich Iasper, agus Shardis: agus *bha* bogha-frois timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt, cosmhuil, r'a fhaicinn, ri Emerald.

4 Agus timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt *bha* ceithir chaithriche fichead; agus air na caithrichibh chunnaic mi ceithir seanaire fichead 'n an suidhe, air an sgeadachadh ann an culaidhibh geala; agus *bha* ac' air an cinn crùn òir.

5 Agus chaidh a mach as an righ-chaithir dealanaich, agus tairneanaich, agus guthanna: agus *bha* seachd lòchrain theine a' dearg-lasadh am fianuis na righ-chaithreach, a's iad seachd spiorada Dhé.

6 Agus roimh an righ-chaithir *bha* fairge ghloine cosmhuil ri criostal: agus ann am meadhon na righ-chaithreach, agus mu'n cuairt do'n righ-chaithir, *bha* ceithir bheathaiche làn do shuilibh air am beulaobh agus air an cùlaobh.

7 Agus *bha* an ceud bheathach cosmhuil ri leòmhann, agus an dara beathach cosmhuil ri laogh, agus *bha* aig an treas beathach aghaidh mar dhuine, agus *bha* an ceathramh beathach cosmhuil ri iolar ag iteal-aich.

8 Agus aig na ceithir bheathaichibh, aig gach aon diubh fa leth, *bha* sè sgiathan mu'n cuairt da, agus *bha* iad làn do shùilibh an taobh a stigh;

agus cha do sguir iad a là no dh'oidhche, ag ràdh, Naomh, naomh, naomh, an Tighearn Dia uile-chumhachdach, a bha, agus a ta, agus a bhitheas.

9 Agus an uair a thug na beathaiche sin glòir, agus urram, agus buidheachas do'n ti a bha 'n a shuidhe air an righ-chaithir, a ta beò gu saoghal nan saoghal,

10 Thuit na ceithir seanaire fichead sìos an làthair an ti a bha 'n a shuidhe air an righ-chaithir, agus rinn iad aoradh dhasan a ta beò gu saoghal nan saoghal, agus thilg iad sìos an crùin an làthair na righ-chaithreach, ag ràdh,

11 Is airidh thusa, a Thighearn, air glòir, agus urram, agus cumhachd fhaotainn; oir chruthaich thu na h-uile nithe, agus air son do thoile-sa tha iad, agus chruthaichheadh iad.

CAIB. V

A GUS chunnaic mi ann an làimh dheis an ti a shuidh air an righ-chaithir, leabhar sgrìobhta 's an taobh a stigh dheth agus air a chùlaobh, air a sheulachadh le seachd seulaibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal treun a' gairm le guth àrd, Cò a's airidh air an leabhar fhosgladh, agus air a sheulachan fhuasgladh?

3 Agus cha robh aon neach air nèamh, no air thalamh, no fuidh'n talamh comasach air an leabhar fhosgladh, no sealltuinn air.

4 Agus ghuil mi gu mòr, do bhrìgh nach d' fhuaradh aon neach a b'airidh air an leabhar fhosgladh, agus a leughadh, no sealltuinn air.

5 Agus thubhairt aon do na seanairibh rium, Na guil: feuch, bhuadhaich an Leòmh-an a tha do thréibh Iudah, Freumh Dhaibhidh, air an leabhar fhosgladh, agus a sheachd seulachan fhuasgladh.

6 Agus dh'amhairc mi, agus, feuch, ann am meadhon na righ-chaithreach, agus nan ceithir bheathaichean, agus ann am meadhon nan sean-aircan, Uan 'n a sheasamh mar gu'm biodh e air a mharbhadh, aig an robh seachd adhaircean, agus seachd sùilean, a's iad seachd spiorada Dhé, a chuireadh a mach chum na talmhainn uile.

7 Agus thàinig e, agus ghlac e an leabhar á deas làimh an ti a bha 'n a shuidhe air an righ-chaithir.

8 Agus an uair a ghlac e'n leabhar, thuit na ceithir bheathaichean, agus na ceithir seanaire fichead sìos an làthair an Uain, agus aig gach aon diubh clàrsaichean, agus tùis-shoithichean òir làn do nithibh deadh-fhàile, nithe a's iad urnuighean nan naomh.

9 Agus sheinn iad òran nuadh, ag ràdh, Is airidh thusa air an leabhar a ghlacadh, agus a sheulachan fhosgladh, do bhrìgh gu'n do mharbhadh thu, agus gu'n do shaor thu sinne do Dhia le t'fhuil

féin, as gach uile thréibh, agus theangaidh, agus shluagh, agus chinneach ;

10 Agus gu'n d'rinn thu rìghrean dhinn agus sagairt do ar Dia : agus rìghichidh sinn air ann talamh.

11 Agus dh'amhaire mi, agus chuala mi guth mhòran aingeal timchioll na rìghchaithreach, agus nam beathaichean, agus nan seanairean ; agus b'e an àireamh deich mìle uair deich mìle, agus mìlte do mhìltibh ;

12 Ag ràdh le guth àrd, Is airidh an t-Uan a chaidh mharbhadh, air cumhachd, agus saoihbheas, agus gliocas, agus neart, agus urram, agus glòir, agus moladh fhaotainn.

13 Agus chuala mi gach uile chreutair a ta air nèamh, agus air an talamh, agus fuidh'n talamh, agus a ta air a' chuan, agus na h-uile nithe a ta annta, ag ràdh, Moladh, agus urram, agus glòir, agus cumhachd, *gu robh* dhasan a ta 'n a shuidhe air an rìghchaithir, agus do'n Uan gu saoghal nan saoghal.

14 Agus thubhairt na ceithir bheathaiche, Amen. Agus thuit na ceithir seanaire fìthead sìos, agus rinn iad aoradh dhasan a ta beò gu saoghal nan saoghal.

CAIB. VI.

A GUS chunnaic mi, 'n uair a dh'fhosgail an t-Uan aon do na seulaibh, agus chuala mi aon do na ceithir

bheathaichibh ag ràdh, mar le fuaim tairneanaich, Thig agus faic.

2 Agus chunnaic mi, agus, feuch, each geal ; agus bha aig an ti a shuidh air, bogha : agus thugadh dha crùn, agus chaidh e mach a' buadhachadh, agus chum gu buadhaicheadh e.

3 Agus an uair a dh'fhosgail e'n dara seula, chuala mi an dara beathach ag ràdh, Thig, agus faic.

4 Agus chaidh each eile mach, *a bha* dearg ; agus thugadh *cumhachd* dhasan a shuidh air, chum sìth a thoirt o'n talamh, ionnus gu marbhadh iad a chéile : agus thugadh claidheamh mòr dha.

5 Agus an uair a dh'fhosgail e an treas seula, chuala mi an treas beathach ag ràdh, Thig, agus faic. Agus dh'amhaire mi, agus, feuch, each dubh, agus bha aig an ti a shuidh air, meidh 'n a làimh.

6 Agus chuala mi guth ann am meadhon nan ceithir bheathaichean ag ràdh, Tomhas cruithneachd air son peghinn, agus tri tomhasan eòrna air pheghinn ; agus na dean cron air an oladh, no air an fhìon.

7 Agus an uair a dh'fhosgail e'n ceathramh seula, chuala mi guth a' cheathramh beathaich ag ràdh, Thig, agus faic.

8 Agus dh'amhaire mi, agus feuch each glas ; agus b'e ainm an ti a shuidh air, am Bàs, agus lean ifrinn 'n a

chuideachd : agus thugadh dhoibh-san cumbachd air a' cheathramh cuid do'n talamh, a mharbhadh le claidheamh, agus le gorta, agus le bàs, agus le fiadh-bheathaichibh na talmhainn.

9 Agus an uair a dh'fhosgail e an cùigeadh seula, chunnaic mi fuidh'n altair, anama na muinntir sin a mharbhadh air son focail Dé, agus air son na fianuis a chum iad :

10 Agus ghlaodh iad le guth mòr, ag ràdh, Cia fhad a bhitheas, O Thighearna naomh agus fhèrinnich, gus an dean thu breitheanas, agus an diol thu ar fuil-ne orrasan a ta 'n an còmhnuidh air an talamh?

11 Agus thugadh do gach aon diubh trusgana fada geala, agus chaidh a ràdh riu, iad a ghabhail fois fathast rè ùine bhig, gus am biodh an comh-sheirbhisich mar an ceudna, agus am bràithrean a rachadh a mharbhadh mar a chaidh iad-san, air an coimhlionadh.

12 Agus dh'amhaire mi 'n uair a dh'fhosgaile an seathadh seula, agus, feuch, bha crith mhòr thalmhainn ann; agus dh'fhàs a' ghrian dubh mar shaic-eudach ròin, agus dh'fhàs a' ghealach mar fhuil.

13 Agus thuit reulta nèimh air an talamh, mar a thilgeas craobh-fhìge a figean an-abaidh, 'n uair a chrathar i le gaoith mhòir.

14 Agus chaidh nèamh thairis mar rola leabhair air fhìll-

eadh air a chéile; agus dh'atharraicheadh gach beinn agus eilean as an ionadaibh féin :

15 Agus dh'fholaich rìghre na talmhainn, agus na daoine mòra, agus na daoine saoi-bhir, agus na h-àrd cheannardan, agus na daoine cumhachdach, agus gach tràill, agus gach duine saor, iad féin ann an uamhaibh agus ann an creag-aibh nam beann;

16 Agus thubhairt iad ris na sléibhtibh agus ris na creag-aibh, Tuitibh oirne, agus fol-aichibh sinn o ghnùis an ti a tha 'n a shuidhe air an rìghchaithir, agus o fheirg an Uain :

17 Oir thàinig là mòr 'fheirge-san; agus cò a dh'fheudas seasamh?

CAIB. VII.

AGUS an déigh nan nithe sin, chunnaic mi ceithir aingil 'n an seasamh air ceithir oisinnibh na talmhainn, a' cumail ceithir ghaothanna na talmhainn, chum nach séideadh a' ghaoth air an talamh, no air an fhairge, no air aon chràobh.

2 Agus chunnaic mi ain-geal eile ag éirigh o'n àird an ear, aig an robh seula an Dé bheò; agus ghlaodh e le guth mòr ris na ceithir aingil, d'an d'thugadh *cumbachd* cron a dheanamh air an talamh agus air an fhairge,

3 Ag ràdh, na deanaibh dochann do'n talamh, no do'n fhairge, no do na craobhaibh,

gus an cuir sinn seula air seir-
bhisich ar Dé air clàraibh an
eudain.

4 Agus chuala mi àireamh
na dream a sheulaicheadh :
ceud agus dà fhichead agus
ceithir mìle, a sheulaicheadh do
uile threubhaibh chloinn Israeil.

5 Do thréibh Iudah sheul-
aicheadh dà mhìle dheug. Do
thréibh Reubein sheulaich-
eadh dà mhìle dheug. Do
thréibh Ghad sheulaicheadh
dà mhìle dheug.

6 Do thréibh Aseir sheul-
aicheadh dà mhìle dheug. Do
thréibh Nephtalim sheulaich-
eadh dà mhìle dheug. Do
thréibh Mhanaseis sheulaich-
eadh dà mhìle dheug.

7 Do thréibh Shimeoin
sheulaicheadh dà mhìle dheug.
Do thréibh Lebhi sheulaich-
eadh dà mhìle dheug. Do
thréibh Isachair sheulaicheadh
dà mhìle dheug.

8 Do thréibh Shabuloin
sheulaicheadh dà mhìle dheug.
Do thréibh Ioseiph sheulaich-
eadh dà mhìle dheug. Do
thréibh Bheniamin sheulaich-
eadh dà mhìle dheug.

9 An déigh so dh'amhairc
mi, agus, feuch, sluagh mòr,
nach robh neach sam bith
comasach air àireamh, do na
h-uile chinnich, agus threubh-
aibh, agus shluaghaibh, agus
theangaidhibh, 'n an seasamh
an làthair na righ-chaithreach,
agus an làthair an Uain, air an
sgèdachadh, le trusganaibh
fada geala, agus pailm aca
'n an làmbaibh ;

10 Agus ghlaodh iad le
guth àrd, ag ràdh, Slàinte do
ar Dia-ne a ta 'n a shuidhe
air an righ-chaithir, agus do'n
Uan.

11 Agus sheas na h-aingil
uile timchioll na righ-chaith-
reach, agus nan seanairean,
agus nan ceithir bheathaich-
ean, agus thuit iad air an agh-
aidh an làthair na righ-chaith-
reach, agus rinn iad aoradh
do Dhia,

12 Ag ràdh, Amen : Mol-
adh, agus glòir, agus gliocas,
agus buidheachas, agus urram,
agus cumhachd, agus neart *gu
robh* do ar Dia-ne gu saoghal
nan saoghal. Amen.

13 Agus fhreagair aon do
na seanairibh, ag ràdh rium,
Cò iad sin a ta air an sgead-
achadh le trusganaibh fada
geala? agus cia as a thàinig
iad ?

14 Agus thubhairt mi ris,
A Thighearn, tha fhios agad-
sa. Agus thubhairt e rium,
Is iad so iadsan a thàinig á
h-àmghar mòr; agus nigh
iad an trusgain, agus rinn iad
geal iad ann am fuil an Uain.

15 Uime sin tha iad an
làthair righ-chaithreach Dhé,
agus a' deanamh aoraidh dha
a là agus a dh'oidheche 'n a
theampull : agus gabhaidh an
ti a tha 'n a shuidhe air an
righ-chaithir còmhnuidh 'n am
measg.

16 Cha bhi ocras orra tuill-
eadh, no tart ni's mò; cha
mìd a bhuaileas a' ghrian orra,
no teas air bith.

17 Oir beathaichidh an t-Uan a tha am meadhon na righ-chaithreach iad, agus treòraichidh e iad gu beò-thobraichibh uisge: agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh.

CAIB. VIII.

AGUS an uair a dh'fhosgail e an seachdamh seula, bha tosd air nèamh mu thimchioll leth-uaire.

2 Agus chunnaic mi na seachd aingil a sheas am fianuis Dè; agus thugadh dhoibhsan seachd trompaidean.

3 Agus thàinig aingeal eile, agus sheas e aig an altair, agus tùisear òir aige; agus thugadh dha mòran tùise, chum gu'n tugadh se e maille ri urnuighibh nan uile naomh air an altair òir, a bha'n làthair na righ-chaithreach.

4 Agus chaidh deatach na tùise suas maille ri urnuighibh nan naomh, o làimh an aingil, an làthair Dhé.

5 Agus ghlac an t-aingeal an tùiseir, agus lion se e le teine na h-altarach, agus thilg e air an talamh e; agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich, agus criththalmhainn ann.

6 Agus dh'ulluich na seachd aingil aig an robh na seachd trompaidean iad féin, chum an séideadh.

7 Agus shéid an ceud aingeal, agus bha clocha-meallain ann, agus teine air am measgadh le fuil, agus thilgeadh air

an talamh iad; agus loisgeadh an treas cuid do na craobhaibh, agus am feur glas uile.

8 Agus shéid an dara aingeal, agus thilgeadh mar gu'm bu bheinn mhòr a' losgadh le teine anns an fhairge: agus dh'fhàs an treas cuid do'n fhairge 'n a fuil:

9 Agus fhuair an treas cuid do na creutairibh a bha anns an fhairge, aig an robh anam, bàs; agus mhilleadh an treas cuid do na longaibh.

10 Agus shéid an treas aingeal, agus thuit reult mhòr o nèamh, a' dearg-lasadh mar lòchran, agus thuit i air an treas cuid do na h-aimhnichibh, agus air na tobraichibh uisge;

11 Agus is e an t-ainm a ghoirear do'n reult Burmaid: agus rinneadh an treas cuid do na h-uisgeachaibh 'n am burmaid; agus fhuair mòran dhaoine bàs leis na h-uisgeachaibh, do bhrìgh gu'n d'rinneadh an treas cuid diubh dorchas, agus nach do dhealraich an là rè an treas cuid dheth, no an oidheche air a' mhodh cheudna.

12 Agus shéid an ceathramh aingeal, agus bhuaileadh an treas cuid do'n ghréin, agus an treas cuid do'n ghealaich, agus an treas cuid do na reultaibh; ionnus gu'n d'rinneadh an treas cuid diubh dorchas, agus nach do dhealraich an là rè an treas cuid dheth, no an oidheche air a' mhodh cheudna.

13 Agus dh'amhaire mi, agus chuala mi aingeal ag itealaich ann am meadhon nèimh, ag ràdh le guth àrd, Is truagh,

truagh, truagh, do luchd-àit-eachaidh na talmhainn, air son guthanna eile trompaid nan tri aingeal a tha fathast gu séideadh !

CAIB. IX.

A GUS shéid an cùigeadh aingeal a thrompaid, agus chunnaic mi reult a' tuit-eam o nèamh chum na talmhainn : agus thugadh dha iuchair sluichd an dubh-aig-ein.

2 Agus dh'fhosgail e slochd an dubh-aig-ein, agus dh'éirich deatach as an t'slochd, mar dheataich àmhuinn mhòir *theinntich* ; agus rinneadh a' ghrian agus an t-athar dorchale deataich an t-sluichd.

3 Agus thàinig a mach as an deataich air an talamh locuist ; agus thugadh cumhachd dhoibh, a réir mar a tha cumhachd aig scorpionaibh na talmhainn.

4 Agus chaidh a ràdh riu gun iad a dheanamh dochann air feur na talmhainn, no air nì sam bith glas, no air craoibh sam bith ; ach air na daoineibh sin a mhàin aig nach 'eil seula Dhé air clàr an eudain.

5 Agus thugadh dhoibh, cha-n e gu marbhadh siad iad, ach gu'm biodh iad air am pianadh rè chùig mìosa : agus *bha* am pian cosmhuil ri péin scorpion, 'n uair a bhuaileas e duine.

6 Agus anns na làithibh sin iarraidh daoine am bàs, agus cha-n fhaigh iad e ; agus bith-

idh déidh aca air bàsachadh agus teichidh am bàs uatha.

7 Agus *bha* cruth nan locust cosmhuil ri h-eachaibh air an ulluchadh chum catha ; agus *bha* air an cinn mar gu'm biodh crùin cosmhuil ri h-òr, agus *bha* an aghaidhean cosmhuil ri h-aghaidhibh dhaoine.

8 Agus bha folt orra cosmhuil ri folt bhan, agus bha am fiacla mar *fhiaclaibh* leòmh-an.

9 Agus bha aca uchd-éididhean, mar uchd-éididhean iaruin ; agus *bha* fuaimean an sgiathan mar fhuaimean charbada mhòran each a ruith chum catha.

10 Agus bha earbuill aca cosmhuil ri scorpionaibh ; agus bha gathanna 'n an earbalaibh : agus *b'e* an cumhachd daoine a chiurradh rè chùig mìosa.

11 Agus bha rìgh aca os an ceann, *eadhon* aingeal an dubh-aig-ein, agus 's e a's ainm dha 's an Eabhra, Abaddon, ach anns a' Ghréigis 's e a's ainm dha Apolon.

12 Chaidhaon truaighe thairis ; feuch, tha dà thruaighe ri teachd fathast an déigh so.

13 Agus shéid an seathadh aingeal a thrompaid, agus chuala mi guth o cheithir adharcaibh na h-altair òir, a tha 'm fianus Dé,

14 Ag ràdh ris an t-seathadh aingeal aig an robh an trompaid, Fuasgail na ceithir aingil a tha ceangailte aig an amhainn mhòir Euphrates.

15 Agus dh'fhuasgladh na ceithir aingil, a bha ulluichte fa chomhair uaire, agus là, agus mìosa, agus bliadhna, chum gu'm marbhadh iad an treas cuid do dhaoinibh.

16 Agus *b'e* àireamh armailtean a' mharc-shluaigh fichead mìle do dheich mìlteibh : agus chuala mi an àireamh.

17 Agus mar so chunnaic mi na h-eich anns an taisbean, agus iadsan a shuidh orra, aig an robh uchd-éididhean do theine, agus do hiacint, agus do phronnusc : agus *bha* cinn nan each mar chinn leòmhann ; agus as am beòil thàinig a mach teine, agus deataich, agus pronnusc.

18 Leis na tri *plàighibh* so mharbhadh an treas cuid do dhaoinibh, leis an teine, agus leis an deataich, agus leis a' phronnusc, a chaidh a mach as am beoil.

19 Oir tha an cumhachda 'n am beul, agus 'n an earb-laibh : oir *bha* an earbuill cosmhuil ri nathraichibh nimhe, agus bha cinn aca, agus leo sin ni iad dochann.

20 Agus cha do ghabh a' chuid eile do na daoinibh, nach do mharbhadh leis na plàighibh sin, aithreachas do oibribh an làmh, ionnus nach deanadh iad aoradh do dheamhaibh, agus do dhealbhaibh òir, agus airgid, agus umha, agus cloiche, agus fiodha ; nach urrainn faicinn, no cluinntinn, no imeachd :

21 Agus cha mhò a ghabh iad aithreachas d'am mort-aibh, no d'an druidheachd, no d'an strìopachas, no d'an gadachdaibh.

CAIB. X.

A GUS chunnaic mi aingeal cumhachdach eile a' teachd a nuas o nèamh, air a sgeadachadh le neul, agus bogha-frois air a cheann, agus 'aghaidh mar a' ghrian, agus a chosa mar phuist teine.

2 Agus bha aige 'n a làimh leabhran fosgailte : agus chuir e a chos dheas air an fhairge, agus a *chos* chlì air an talamh,

3 Agus ghlaodh e le guth àrd, mar a bheuchdas leòmhann : agus an uair a ghlaodh e, labhair seachd tairneanaich an guthanna féin.

4 Agus an uair a labhair na seachd tairneanaich an guthanna féin, oha mi dol a sgrìobhadh : agus chuala mi guth o nèamh, ag ràdh rium, Seulaich na nithe a labhair na seachd tairneanaich, agus na sgrìobh iad.

5 Agus thog an t-aingeal, a chunnaic mi 'n a sheasamh air a' mhuir, agus air an talamh, a làmh gu nèamh,

6 Agus mhionnaich e air-san a tha beò gu saoghal nan saoghal, a chruthaich nèamh agus na nithe a ta ann, agus an talamh agus na nithe a ta ann, agus an fhairge agus na nithe a ta innte, Nach bi aimsir ann ni's mò ;

7 Ach ann an làithibh gutha

an t-seachdamh aingil, 'n uair a thòisicheas e air séideadh, an sin gu'm biodh rùn-dìomha-air Dhé air a chrìochnachadh, mar a dh'innis e d'a sheirbhisich na fàidhean.

8 Agus labhair an guth a chuala mi o nèamh, rium a rìs, agus thubhairt e, Imich, glac an leabhran a tha fosgailte ann an làimh an aingil a tha 'n a sheasamh air an fhairge, agus air an talamh.

9 Agus chaidh mi dh'ionnsuidh an aingil, agus thubhairt mi ris, Thoir dhomhsa an leabhran : agus thubhairt esan rium, Glac, agus ith suas e ; agus ni e do bhroinn searbh, ach bithidh e ann do bheul milis mar mhill.

10 Agus ghlac mi an leabhran á làimh an aingil, agus dh'ith mi suas e ; agus bha e ann mo bheul milis mar mhill ; agus an uair a dh'ith mi e, rinneadh mo bhrù searbh.

11 Agus thubhairt e rium, Is éigin duit a rìs fàidheadaireachd a dheanamh am fianuis shlògh, agus chinneach, agus theanganna, agus rìghre lìonmhor.

CAIB. XI.

A GUS thugadh dhomheuil cosmhuil ri slait : agus sheas an t-aingeal, ag ràdh, Eirich, agus tomhais teampull Dhé, agus an altair, agus iad-san a tha 'deanamh aoraidh ann.

2 Ach fàg a mach a' chùirt a tha'n taobh a muigh do'n

teampull, agus na tomhais i ; oir thugadh i do na Cinnich : agus saltraidh iad fo 'n cosaibh am baile naomh rè dhà mhìos agus dhà fhichead.

3 Agus bheir mise *cumhachd* do 'm dhithis fhianuis-ean, agus ni iad fàidheadaireachd rè mìle agus dà cheud agus trì fichead là, eudaichte ann an saic-eudach.

4 Is iad so an dà chrann oladh, agus an dà choinnleir a tha 'n an seasamh an làthair Dhé na talmhainn.

5 Agus ma chiurras neach air bith iad, théid teine a mach as am beul, agus claoidhidh e an naimhdean : agus ma chiurras neach air bith iad, is éigin da bhi air a mharbhadh mar so.

6 Tha cumhachd aca so nèamh a dhùnadh, ionnus nach bi uisge ann, ann an làithibh am fàidheadaireachd-san : agus tha cumhachd aca air uisge-eachaibh chum an tionndadh gu fuil, agus an talamh a bhualadh leis an uile phlàigh, co minic 's is toil leo.

7 Agus an uair a chrìochnaicheas iad am fianuis, ni am fiadh-bheathach a dh'éireas as an t-slochd gun iochdar cogadh 'n an aghaidh, agus bheir e buaidh orra, agus marbhaidh e iad.

8 Agus *bithidh* an cuirp mharbha 'n an *luidhe* ann an sràid a' bhaile mhòir, ris an abrar gu spioradail Sodom agus an Eiphit, far mar an ceudna an do cheusadh ar Tighearn.

9 Agus chi *cuid* do na sluagh-aibh, agus do threubhaibh, agus do theangannaibh, agus do chinnich, an cuirp mharbha rè thri làithean gu leth, agus cha leig iad an cuirp mharbha a chur ann an uaighibh.

10 Agus ni luchd-àiteachaidh na talmhainn gairdeachas os an ceann, agus bithidh iad subhach, agus cuiridh iad tiodhlacan dh'ionnsuidh a chéile; do bhrìgh gu'n do phian an dà fhàidh so iadsan a bha chòmhnuidh air an talamh.

11 Agus an déigh thri làithean gu leth, chaidh Spiorad na beatha o Dhia a steach annta, agus sheas iad air an cosaibh; agus thuit eagal mòr orra-san a chunnaic iad.

12 Agus chual iad guth mòr o nèamh ag ràdh riu, Thigibh a nìos an so. Agus chaidh iad suas do nèamh air neul; agus chunnaic an naimhdean iad.

13 Agus anns an uair sin féin bha crith mhòr thalmhainn ann, agus thuit an deicheamh cuid do'n bhàile, agus mharbhadh seachd mìle pearsa's a' chrith-thalmhainn; agus ghabh a' chuid eile eagal, agus thug iad glòir do Dhia nèimh.

14 Chaidh an dara truaighe thairis: feuch, thig an treas truaighe gu h-aithghearr.

15 Agus shéid an seachdamh aingeal a thrompaid; agus bha guthanna mòra air nèamh, ag ràdh, Rinneadh

rioghachdan an t-saoghail 'n an *rioghachdaibh* do ar Tighearn, agus d'a Chrìosd-san; agus bithidh e 'n a Rìgh gu saoghal nan saoghal.

16 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, a bha 'n an suidhe air an caithrichibh 'am fianuis Dé, sìos air an aghaidh, agus rinn iad aoradh do Dhia,

17 Ag ràdh, Bheireamaid buidheachas duitse, O Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, a ta, agus a bha, agus a bhitheas; air son gu'n do ghabh thu do chumhachd mòr a d'ionnsuidh, agus gu'n do rìghich thu.

18 Agus bha fearg air na cinnich, agus thàinig t'fheargsa, agus àm nam marbh gu'n tugtadh breth orra, agus gu'n tugadh tusa duais do d'sheirbhisich na fàidhean, agus do na naoimh, agus dhoibh-san air am bheil eagal t'ainme, do na big agus do na mòir, agus gu sgriosadh tu iadsan a sgriosas an talamh.

19 Agus dh'fhosgladh teampull Dé air nèamh, agus chunnacas ann a theampull àire a' choimheangail: agus bha dealanaich, agus guthanna, agus tairneanaich, agus crith-thalmhainn, agus clochameallain mòra ann.

CAIB. XII.

A GUS chunnacas iongantach mòr air nèamh, bean air a sgeadachadh leis a' ghréin, agus a' ghealach fuidh

a cosaibh, agus air a ceann crùn do dhà reult dheug.

2 Agus air dhi bhi torrach, ghlaodh i, ri saothair-chloinne, agus bha i air a pianadh chum a h-aisead.

3 Agus chunnacas iongant-as eile air nèamh, agus, feuch, dragon mòr dearg, aig an robh seachd cinn, agus deich adh-aircean, agus air a chinn seachd crùin.

4 Agus tharruing 'earball an treas cuid do reultaibh nèimh, agus thilg e iad chum na talmhainn: agus sheas an dragon fa chomhair na mnà, a bha ullamh gu bhi air a h-aisead, chum a leanabh a shlugadh suas 'n uair a bheir-eadh i e.

5 Agus rug i leanabh mic, a bha gus na cinnich uile a riaghladh le slait iaruin: agus thogadh a leanabh suas chum Dhé, agus *chum* a righ-chaitheach-san.

6 Agus theich a' bhean do'n fhàsach, far am bheil aice ionad air ulluchadh le Dia, chum gu'm biodh i air a beathachadh an sin rè mìle *agus* dà cheud *agus* trì fichead là.

7 Agus bha cogadh air nèamh; rinn Michael agus 'aingil cogadh an aghaidh an dragoin; agus chog an dragon agus 'aingil féin;

8 Agus cha d'thug iad buaidh, cha mhò a fhuaradh an àite ni's mò air nèamh.

9 Agus thilgeadh a mach an dragon mòr, an t-seann uathair sin, ris an abrar an

diabhul agus Sàtan, a tha mealladh an t-saoghail uile: thilgeadh a mach e chum na talmhainn, agus thilgeadh a mach 'aingil maille ris.

10 Agus chuala mi guth mòr ag ràdh air nèamh, A nis tha slàinte agus neart, agus rìoghachd ar Dé-ne, agus cumhachd a Chriosd air teachd; oir thilgeadh sìos fear-casaid ar bràithrean, a bha 'g an casaid an làthair ar Dé-ne a là agus a dh'oidheche.

11 Agus thug iad buaidh air tre fhuil an Uain, agus tre fhocal am fianuis-san; agus cha do ghràdhaich iad an anama féin gu bàs.

12 Uime sin biodh gairdeachas oirbh, O a nèamha, agus oirbhse a tha 'n 'ur còmh-nuidh anna. An-aobhin do luchd-àiteachaidh na talmhainn, agus na fairge! oir thàinig an diabhul a nuas do 'ur n-ionnsuidh, agus fearg ro mhòr air, do bhrìgh gur fiosrach e nach 'eil aige ach ùine ghearr.

13 Agus an uair a chunnaic an dragon gu'n do thilgeadh e chum na talmhainn, rinn e geur-leanmhuinn air a' mhnaoi a rug an *leanabh* mic.

14 Agus do'n mhnaoi thugadh dà sgéith iolaire mòire, chum gu'n rachadh i air iteal-aich leo do'n fhàsach, chum a h-ionaid féin; far am bheil i air a h-altrum rè aimsir, agus aimsairean, agus leth-aimsir, o aghaidh na nathrach.

15 Agus thilg an nathair as

a beul uisge mar thuil, an déigh na mnà, chum gu'n tugadh i oirre bhi air a giùlan air falbh leis an t-sruth.

16 Agus rinn an talamh còmhnaidh ris a' mhnaoi; agus dh'fhosgail an talamh a bheul, agus shluig e suas an tuil, a thilg an dragon as a bheul.

17 Agus bha fearg air an dragon ris a' mhnaoi, agus chaidh e dheanamh cogaidh ris a' chuid eile d'a sliochd, a tha coimhead àitheanta Dhé, agus aig am bheil fianuis Iosa Criosd.

CAIB. XIII.

AGUS sheas mi air gain-eimh na fairge, agus chunnaic mi fiadh-bheathach ag éirigh suas as an fhairge, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air 'adharcaibh deich crùin, agus air a chinn ainm toibheim.

2 Agus bu chosmhail am fiadh-bheathach a chunnaic mi ri leopard, agus bha a chosan mar *chosuibh* math-ghamhna, agus a bheul mar bheul leòmhain: agus thug an dragon a neart, agus a chaithir, agus cumhachd mòr dha.

3 Agus chunnaic mi aon d'a chinn mar gu'm biodh e air a lotadh gu bàs; agus leigh-iseadh a lot bàsmhor: agus ghabh an talamh uile iongant-as an déigh an fhiadh-bheathach.

4 Agus rinn iad aoradh do'n dragon, a thug a chumhachd

do'n fhiadh-bheathach: agus rinn iad aoradh do'n fhiadh-bheathach, ag ràdh, Cò a ta cosmhail ris an fhiadh-bheathach? Cò a ta comasach air cogadh a dheanamh 'n a aghaidh?

5 Agus thugadh dha beul a' labhairt nithe mòra, agus thoibheum; agus thugadh cumhachd dha cogadh a dheanamh rè dhà mhios agus dà fhichead.

6 Agus dh'fhosgail e 'bheul ann an toibheum an aghaidh Dhé, chum toibheum a thoirt d'a ainm, agus d'a phàillium, agus do'n dream a ta 'n an còmhnuidh air nèamh.

7 Agus thugadh dha cogadh a dheanamh an aghaidh nan naomh, agus buaidh a thoirt orra: agus thugadh dha cumhachd os ceann gach uile thréibh, agus theangaidh, agus chinnich.

8 Agus ni iadsan uile, a tha 'n an còmhnuidh air an talamh, aoradh dha, aig nach 'eil an ainmean sgrìobhta ann an leabhar beatha an Uain, a mharbhadh o thoiseach an t-saoghail.

9 Ma tha cluas aig neach air bith, éisdeadh e.

10 Ma bheir neach air bith am braighdeanas, théid e féin am braighdeanas: ma mharbhas neach air bith leis a' chlaidheamh, is éigin e féin bhi air a mharbhadh leis a' chlaidheamh. Is ann an so a ta foighidin agus creidimh nan naomh.

11 Agus chunnaic mi fiadh-bheathach eile ag éirigh as an talamh ; agus bha aige dà adh-aire cosmhuil ri uan, agus labhair e mar dhragon.

12 Agus tha e a' cur an gnìomh cumhachd a' cheud fhiadh-bheathaich uile 'n a fhianuis, agus tha e toirt air an talamh, agus orrasan a tha 'n an còmhnuidh ann, aoradh a dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach, aig an robh a lot bàsmhor air a leigheas.

13 Agus tha e a' deanamh chomhara mòra, ionnus gu bheil e toirt air teine teachd a nuas o nèamh air an talamh, ann am fianuis dhaoine.

14 Agus tha e a' mealladh na dream a tha 'n an còmh-nuidh air an talamh, leis na comharaibh sin a thugadh dha a dheanamh an làthair an fhiadh-bheathaich, ag ràdh ri luchd-àiteachaidh na tal-mhainn, ìomhaigh a dheanamh do'n bheathach aig an robh an lot claidheimh, agus a bha beò.

15 Agus thugadh cumhachd dha beatha a thoirt do ìomh-aigh an fhiadh-bheathaich, ionnus gu'n labhradh ìomh-aigh an fhiadh-bheathaich, agus gu'n tugadh e fa'near gu'm biodh a mheud as nach dean-adh aoradh do ìomhaigh an fhiadh-bheathaich, air am marbhadh.

16 Agus tha e toirt air na h-uile *dhaoine*, araon beag agus mòr, saoi bhir agus daoibh-ir, saor agus daor, comhara a

ghabhail air an làimh dheis, no air clàr an eudain ;

17 Agus nach feudadh neach sam bith ceannach no reic, ach esan aig am biodh an comhara, no ainm an fhiadh-bheath-aich, no àireamh 'ainme.

18 An so tha gliocas. An ti aig am bheil tuigse, àirmheadh e àireamh an fhiadh-bheathaich : oir is àireamh duine e ; agus is e 'àireamh sè ceud agus tri fichead agus sè.

CAIB. XIV.

A GUS dh'amhairc mi, agus, feuch, Uan 'n a sheas-amh air sliabh Shioin, agus maille ris ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, aig an robh ainm 'Atharsan sgrìobhta air clàr an eudain.

2 Agus chuala mi guth o fhlaithneas, mar fhuaim mhòran uisgeacha, agus mar fhuaim tairneanaich mhòir ; agus chuala mi fuaim chlàrsairean, a' deanamh ciùil le'n clàrsaichibh féin :

3 Agus sheinn iad mar gu'm b'òran nuadh e an làthair na rìgh-chainnreach, agus an làth-air nan ceithir bheathaichean, agus nan seanairean : agus cha b'urrainn neach sam bith an t-òran sin fhòghlum, ach an ceud agus dà fhichead agus na ceithir mìle, a shaoradh o'n talamh.

4 Is iad so an dream nach do shalaicheadh le mnàibh ; oir is òighean iad : is iad so an dream a tha leantuinn an

Uain ge b'e àit an téid e : shaoradh iad so o mheasg dhaoine, 'n an ceud thoradh do Dhia, agus do'n Uan.

5 Agus 'n am beul cha d' fhuaradh cealg : oir tha iad gun lochd an làthair righ-chaitheach Dhé.

6 Agus chunnaic mi aingeal eile ag itealaichann am meadhon nèimh, aig an robh an soisgeul siorruidh r'a shearmonachadh dhoibh-san a tha 'n an còmhnuidh air an talamh, agus do gach uile chinneach, agus thréibh, agus theangaidh, agus shluagh,

7 Ag ràdh le guth àrd, Biodh eagal Dé oirbh, agus thugaibh glòir dha ; oir thàinig uair a bhreitheanais : agus deanaibh aoradh dhasan a rinn nèamh, agus talamh, agus an fhairge, agus na tobair uisge.

8 Agus lean aingeal eile, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon, am baile mòr sin, do bhrìgh gu'n d'thug i air gach uile chinneach òl do fhìon feirge a strìopachais.

9 Agus lean an treas aingeal iad, ag ràdh le guth àrd, Ma ni neach air bith aoradh do'n fhiadh-bheathach, agus d'a ìomhaigh, agus ma ghabhas e a chomhara air clàr 'eudain, no air a làimh,

10 Olaidh esan do fhìon feirge Dhé, a tha air a dhòrtadh gun mheasgadh, ann an cupan 'fheirge-san ; agus bithidh e air a phianadh le teine agus pronnsuc, am fianuis nan

aingeal naomha, agus am fianuis an Uain.

11 Agus bithidh deatach am péine-san ag éirigh suas gu saoghal nan saoghal : agus cha-n 'eil fois sam bith a là no dh'oidhche acasan a ni aoradh do'n fhiadh-bheathach agus d'a ìomhaigh, no aig neach air bith a ghabhas comhara 'ainme-san.

12 An so tha foighidin nan naomh : an so *tha'n* dream a choimhideas àitheanta Dhé, agus creidimh Iosa.

13 Agus chuala mi guth o nèamh, ag ràdh rium, Sgrìobh, *Is* beannaichte na mairbh a gheibh bàs 's an Tighearn, á so a mach : Seadh, a ta an Spiorad ag ràdh, chum gu faigh iad fois o'n saothair ; agus leanaidh an oibre iad.

14 Agus dh'amhaire mi, agus feuch, neul geal, agus air an neul *neach* 'n a shuidhe cosmhuil ri Mac an duine, aig an robh crùn òir air a cheann, agus corran geur 'n a làimh.

15 Agus thàinig aingeal eile mach as an teampull, a' glaothaich le guth àrd ris an ti a bha 'n a shuidhe air an neul, Sàth a steach do chorrann, agus buain : oir thàinig àm dhuit buain ; oir tha foghar na talmhainn abuich.

16 Agus shàth an ti a bha 'n a shuidhe air an neul, a chorrann 's an talamh ; agus bhuaineadh an talamh.

17 Agus thàinig aingeal eile mach as an teampull a ta

air nèamh, agus corran geur aige-san mar an ceudna.

18 Agus thàinig aingeal eile mach o'n altair, aig an robh cumhachd os ceann teine, agus ghlaodh e le glaoth àrd ris an ti aig an robh an corran geur, ag ràdh, Sàth a steach do chorran geur, agus cnuasaich baguidean fìonain na talmhainn: oir a ta a fìon-dhearc-an làn abuich.

19 Agus shàth an t-aingeal a chorran 's an talamh, agus chnuasaich e fìonain na talmhainn, agus thilg e i ann am fìon-amar mòr feirge Dhé.

20 Agus shaltradh am fìon-amar an taobh a muigh do'n bhaile, agus thàinig fuil a mach as an fhìon-amar, gu sréin nan each, feadh mhìle agus shè ceud stàid.

CAIB. XV

A GUS chunnaic mi comh-ara eile air nèamh, mòr agus iongantach, seachd aingil aig an robh na seachd plàighean deireannach; oir annta so tha fearg Dhé air a coimhlionadh.

2 Agus chunnaic mi mar gu'm b'fhaire ghloine, air a measgadh le teine; agus iad-san a thugbuaidh air an fhiadh-bheathach, agus air ìomhaigh, agus air a chomhara, agus air àireamh 'ainme, 'n an seasamh air an fhaire ghloine, agus clàrsaiche Dhé aca.

3 Agus tha iad a' seinn òrain Mhaois òglaich Dhé, agus òrain an Uain, ag ràdh,

Is mòr, agus is iongantach t'oibre, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich; is ceart agus is fìor do shlighean-sa, a Rìgh nan naomh.

4 Cò air nach biodh eagall romhad, O Thighearn, agus nach tugadh glòir do t'ainm? oir *is tusa* a mhàin *a ta* naomh: oir thig na h-uile chinnich, agus ni iad aoradh ann do làth-air; do bhrìgh gu bheil do bhreitheanais air an deanamh follaiseach.

5 Agus an déigh so dh'amb-airc mi, agus, feuch, dh'fhosgladh teampull pàilliuin na fianuis air nèamh.

6 Agus thàinig a mach as an teampull na seachd aingil, aig an robh na seachd plàighean, air an sgeadachadh le lìon-eudach glan agus dealrach, agus air an crioslachadh mu'n uchd le criosaibh òir.

7 Agus thug aon do na ceithir bheathaichibh do na seachd aingil seachd soithichean òir, làn do fheirg an Dé a ta beò gu saoghal nan saoghal.

8 Agus lìonadh an teampull le deataich o ghlòir Dhé, agus o 'chumhachd-san; agus cha b'urrainn neach sam bith dol a stigh do'n teampull, gu am biodh seachd plàighean nan seachd aingeal air an coimhlionadh.

CAIB. XVI.

A GUS chuala mi guth mòr as an teampull, ag ràdh ris na seachd aingil, Imichibh,

agus taomaibh soithiche feirge Dhé air an talamh.

2 Agus dh'imich an ceud aingeal agus thaom e a shoitheach air an talamh; agus dh'éirich droch neasgaid nimhneach air na daoineibh sin aig an robh comhara an fhiadh-bheathaich, agus *orra-san* a rinn aoradh d'a Ìomhaigh.

3 Agus thaom an dara aingeal a shoitheach 's an fhairge; agus rinneadh i mar fhuil *duine* mhairbh: agus fhuair gach anam beò bàs anns an fhairge.

4 Agus thaom an treas aingeal a shoitheach anns na h-aimhnichibh agus anns na tobraichibh uisge; agus rinneadh iad 'n am fuil.

5 Agus chuala mi aingeal nan uisgeacha ag ràdh, Is cothromach thusa, O Thighearn, a ta, agus a bha, agus a bhitheas, do bhrìgh gu'n d'thug thu breth air an dòigh so:

6 Oir dhòirt iadsan fuil naomh agus fhàidhean, agus thug thusa dhoibh fuil r'a h-òl; oir is toillteanach iad.

7 Agus chuala mi neach eile o'n altair ag ràdh, Seadh, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, is fìor agus cothromach do bhreitheanais.

8 Agus thaom an ceathramh aingeal a shoitheach air a' ghréin; agus thugadh *cumhachd* dha daoine a phianadh le h-ain-teas teine.

9 Agus bha daoine air an losgadh le teas mòr, agus thug

iad toibheum do ainm Dhé, aig am bheil cumhachd air na plàighibh sin: agus cha d'rinn iad aithreachas, chum glòir a thoirt dhasan.

10 Agus thaom an cùigeadh aingeal a shoitheach air rìghchaithir an fhiadh-bheathaich; agus rinneadh a rìoghachd dorcha; agus chagainn *daoine* an teanganna tre phéin,

11 Agus thug iad toibheum do Dhia nèimh air son am pianta agus an creuchda, agus cha do ghabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.

12 Agus thaom an seathadh aingeal a shoitheach air an ambainn mhòir Euphrates; agus thiormaicheadh a h-uisge, chum gu'n ulluichteadh slighe rìghrean na h-àirde 'n ear.

13 Agus chunnaic mi *teachd* a mach á beul an dragoin, agus á beul an fhiadh-bheathaich, agus á beul an fhàidhbhréige, tri spiorada neòghlan, cosmhuil ri losguinn.

14 Oir is iad *sin* spiorada dheamhan, a' deanamh chomhara a tha dol a mach chum rìghre na talmhainn, agus an domhain uile, gu'n cruinneachadh chum catha là mhòir sin an Dé uile-chumhachdaich.

15 Feuch, a ta mi a' teachd mar ghaduiche. *Is* beannaichte esan a ni faire, agus a ghleidheas 'eudach, chum nach imich e lomnochd, agus nach faic *daoine* a nàire.

16 Agus chruinnich e iad r'a chéile chum ionaid ris an abrar san Eabhra, Armagedon.

17 Agus thaom an seachd-amh aingeal a shoitheach 's an athar; agus thàinig guth mòr a mach á teampull nèimh, o'n rìgh-chaithir, ag ràdh, Tha e deanta.

18 Agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich ann; agus bha crith mhòr thalmhainn ann, nach robh a leithid ann o bha daoine air an talamh, a samhuil do chrith-thalmhainn co mhòir.

19 Agus bha am baile mòr air a roinn 'n a thri earrannaibh, agus thuit bailtean nan cinneach: agus thàinig Babilon mhòr an cuimhne an làth-air Dhé, a thoirt di copan fìona fraoich 'fheirge.

20 Agus theich gach uile eilean as, agus cha d'fhuaradh na beannta.

21 Agus thàinig clachameallain mòra nuas o néamh air daoineibh, *gach clach* co throm ri talann: agus thug daoine toibheum do Dhia, air son plàigh nan clacha-meallain; oir bha am plàigh-san ro mhòr.

CAIB. XVII.

A GUS thàinig aon do na seachd aingil aig an robh na seachd soithichean, agus labhair e rium, ag ràdh rium, Thig an so; nochdaidh mi dhuit breitheanas na strìopachiche mòire, a tha 'n a suidhe air mòran uisgeacha:

2 Ris an d'rinn rìghre na talmhainn strìopachas, agus aig an do chuireadh luchd-

àiteachaidh na talmhainn air mhisg le fìon a strìopachais.

3 Agus thug e leis mi anns an spiorad do'n fhàsach: agus chunnaic mi bean 'n a suidhe air fiadh-bheathach air dhath scarlaid, làn do ainmibh toibheim, air an robh seachd cinn agus deich adhaircean.

4 Agus bha a' bhean air a sgeadachadh ann am purpur, agus ann an scarlaid, agus air a deanamh breagha le h-òr, agus clachaibh luachmhor, agus neamhnuidibh, agus copan òir aice 'n a làimh, làn do ghràineileachd agus do neòghloine a strìopachais.

5 Agus air clàr a h-eudain *bha* ainm sgrìobhta, RUNDIOMHAIR, BABILON MHOR, MATHAIR NAN STRIOPACH AGUS GHRAINEILEACHD A NA TALMHAINN.

6 Agus chunnaic mi a' bhean air mhisg le fuil nan naomh, agus le fuil fhianuisèan Iosa: agus an uair a chunnaic mi i, ghabh mi iongantas le h-iongantas mòr.

7 Agus thubhairt an t-aingeal rium, C'ar son a ghabh thu iongantas? Innsidh mise dhuit rùn-dìomhair na mnà, agus an fhiadh-bheathaich a tha 'g a giùlan, air am bheil na seachd cinn agus na deich adhaircean.

8 Am fiadh-bheathach a chunnaic thu, bha e, agus cha-n 'eil e ann; agus éiridh e suas á slochd an dubh-aigein, agus théid e am mugha: agus

gabhaidh luchd-àiteachaidh na talmhainn, (aig nach 'eil an ainmean sgrìobhta ann an leabhar na beatha o thoiseach an t-saoghail,) iongantais, 'n uair a chi iad am fiadh-bheathach a bha, agus nach 'eil, agus a bhitheas ann.

9 An so ta an inntinn aig am bheil gliocas. Na seachd cinn is seachd sléibhtean iad, air am bheil a' bhean 'n a suidhe.

10 Is seachd rìghrean iad mar an ceudna: tha cùig *dhiubh* air tuiteam, agus a ta h-aon ann: cha d'thàinig am fear eile fathast; agus an uair a thig e, is éigin da fantuinn rè ùine bhig.

11 Agus am fiadh-bheathach a bha, agus nach 'eil ann, is esan an t-ochdamh, agus tha e o'n t-seachdnar, agus théid e am mugh.

12 Agus na deich adhaircean a chunnaic thu, is deich rìghrean iad, nach d'fhuair rìoghachd fathast, ach a ta 'faotainn cumhachd mar rìghrean rè aon uaire maille ris an fhiadh-bheathach.

13 Tha aca sin aon inntinn, agus bheir iad an neart agus an cumhachd do'n fhiadh-bheathach.

14 Ni iad sin cogadh an aghaidh an Uain, agus bheir an t-Uan buaidh orra: oir is esan Tighearna nan Tighearna, agus Rìgh nan Rìgh; agus *tha* an dream a tha maille ris, air an gairm, agus air an taghadh, agus dìleas.

15 Agus tha e ag ràdh rium, Na h-uisgeachan a chunnaic thu, far am bheil an strìopach 'n a suidhe, is slòigh, agus coimhthionail, agus cinnich, agus teanganna iad.

16 Agus na deach adhaircean a chunnaic thu air an fhiadh-bheathach, bheir iad sin fuath do'n strìopaich, agus ni iad fàs i, agus lomnochd, agus ithidh iad a feòil, agus loisgidh iad i le teine.

17 Oir chuir Dia 'n an cridhe a thoil a choimhlionadh, agus a bhi dh'aon chomhairle, agus an rìoghachd a thoirt do'n fhiadh-bheathach, agus an coimhlionar briathran Dhé.

18 Agus is i a' bhean a chunnaic thusa, am baile mòr sin, a tha rìoghachadh os ceann rìghre na talmhainn.

CAIB. XVIII.

A GUS an déigh nan nithe so chunnaic mi aingeal eile 'teachd a nuas o nèamh, aig an robh cumhachd mòr; agus dhealraich an talamh le 'ghlòir.

2 Agus ghlaodh e gu làidir le guth mòr, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon mhòr, agus rinn-eadh i 'n a h-aite-còmhnuidh dheamhan, 'n a prìosan do gach spiorad neòghlan, 'n a h-ionad cumail do gach eun neòghlan agus fuathmhor.

3 Oir dh'òl na h-uile chinnich do fhìon feirge a strìopachais, agus rinn rìghre na talmhainn strìopachas rithe, agus rinneadh saobhir ceann-

aichean na talmhainn le pailt-eas a sògha.

4 Agus chuala mi guth eile o nèamh, ag ràdh, Thigibh a mach aisde, mo phobull, chum nach bi sibh comhpairteach d'a peacaibh, agus nach faigh sibh *cuid* d'a plàighibh;

5 Oir tha a peacanna air ruigheachd suas gu nèamh, agus chuimhnich Dia a h-eucearta.

6 Thugaibh ath-dhiol di mar a dhiol ise ribh, agus thugaibh dhi a dhà uiread, a réir a h-oibre: anns a' chupan a lìon i, lìonaibh a dhà uiread di.

7 A mheud as a ghlòraich si i féin, agus a chaith i a beatha gu sòghail, co mòr as sin thugaibh dhi do pheanas agus do bhròn: oir a ta i ag ràdh 'n a cridhe féin, Tha mi a'm' shuidhe a'm' bhan-righinn, agus cha bhantrach mi. agus cha-n fhaic mi bròn.

8 Uime sin ann an aon là thig a plàighean, bàs, agus bròn, agus gorta; agus loisgear i gu tur le teine: oir is neartmhor an Tighearna Dia a bheir breth oirre.

9 Agus ni rìghre na talmhainn, a rinn strìopachas agus a chaith am beatha gu sòghail maille rithe, gul agus caoidh air a son, 'n uair a chi iad deatach a losgaidh,

10 A' seasamh fad as, tre eagal a peanais, ag ràdh, Mo thruaighe, mo thruaighe! a' chaithir mhòr sin Babilon! a' chaithir threun sin! oir ann

an aon uair thàinig do bhreith-eanas.

11 Agus ni ceannaichean na talmhainn gul agus caoidh air a son; oir cha cheannaich neach sam bith am bathar ni's mò.

12 Bathar òir, agus airgid, agus chlach luachmhor, agus neamhnuidean, agus lìon-eudach ghrinn, agus phurpur, agus shìde, agus scarlaid, agus gach uile ghnè fhiodha thine, agus gach uile ghnè shoithiche do ibhori, agus gach uile ghnè shoithiche do fhiodh ro luachmhor, agus do umha, agus do iarunn, agus do mhar-mor,

13 Agus canal, agus nithe deadh-fhàile, agus oladh-ungaidh, agus tùis, agus fìon, agus oladh, agus min mhìn, agus cruithneachd, agus ainmhidhean, agus caoraich, agus eich, agus carbadan, agus tràillea, agus anama dhaoine.

14 Agus dh'imich na toraidh, air an robh mòr dhéidh t'anama, uait, agus dh'imich na h-uile nithe annasach agus maiseach uait, agus cha-n fhaigh thu iad ni's mò.

15 Seasaidh ceannaichean nan nithe so a rinneadh saobhair leatha, am fad, air eagal a peanais, a' gul agus a' caoidh,

16 Agus ag ràdh, Is truagh, am baile mòr sin, a bha air a sgeadachadh le lìon-eudach grinn, agus purpur, agus scarlaid, agus a bha air a dheanamh breagha le h-òr, agus le

clachaibh luachmhor, agus le neamhnuidibh!

17 Oir ann an aon uair thugadh saoihbheas cò mòr gu neo-ni. Agus sheas gach uile long-mhaighstir, agus gach uile chuideachd a théid air longaibh, agus na seòladair-ean, agus a' mheud 's a ni gnothuichean air fairge, am fad,

18 Agus ghlaodh iad, an uair a chunnaic iad deatach a losgaidh, ag ràdh, *Cò e am baile a's cosmhuil ris a' bhaile mhòr so?*

19 Agus thilg iad duslach air an cinn, agus ghlaodh iad, a' gul agus a' caoidh, ag ràdh, Is truagh, is truagh, am baile mòr sin, anns an d'rinneadh saoi bhir iadsan uile aig an robh longa air an fhairge, tre a ghreadhnachas-san! oir ann an aon uair dh'fhàsaicheadh e.

20 Dean gairdeachas os a cheann, O a nèamh, agus sibhse abstola naomha agus fhàidhean; oir dhìol Dia sibhse air.

21 Agus thog aingeal treun clach mar chloich-mhuilinn mhòir, agus thilg e 's an fhairge i, ag ràdh, Is ann mar so le neart a thilgear sìos am baile mòr sin Babilon, agus cha-n fhaighear e ni's mò.

22 Agus cha chluinnear annad ni's mò fuaim chlarsairean, agus luchd-ciùil, agus phìobairean, agus thrompad-airean; agus cha-n fhaighear annad ni's mò fear-ceird, do ghnè ceirde sam bith; agus

cha chluinnear fuaim cloiche-muilinn annad ni's mò;

23 Agus cha soillsich solus coinnle annad ni's mò; agus cha chluinnear annad ni's mò guth fear-bainnse no bean-bainnse: oir b'iad do cheann-aichean daoine mòra na tal-mhainn; agus le d' dhruidh-eachd bha na h-uile chinnich air am mealladh:

24 Agus fhuaradh ann fuil fhàidhean, agus naomh, agus nan uile *dhaoine* a mharbhadh air an talamh.

CAIB. XIX.

A GUS an déigh nan nithe so, chuala mi guth àrd mhòr-shluaigh air nèamh, ag ràdh, Aleluia; Slainte, agus glòir, agus urram, agus cumhachd do'n Tighearn ar Dia-ne:

2 Oir is fìor agus is cothromach a bhreitheanais; oir thug e breth air an strìopaich mhòir, a thruaill an talamh le a strìopachas, agus dhìol e fuil a sheirbhiseach féin air a làimh.

3 Agus a ris thubhairt iad, Aleluia. Agus chaidh a deatach suas gu saoghal nan saogh-al.

4 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, agus na ceithir bheathaiche sìos, agus rinn iad aoradh go Dhia, a bha 'n a shuidhe air an rìgh-chaitir, ag ràdh, Amen; Aleluia.

5 Agus thàinig guth a mach o'n rìgh-chaitir, ag ràdh, Molaibh ar Dia-ne, sibhse uile a's seirbhisich dha. agus air

am bheil 'eagalsan, eadar bheag agus mhòr.

6 Agus chuala mi mar ghuth mòr-shluaigh, agus mar fhuaime mhòran uisgeacha, agus mar thoirm tairneanaich chumhachdaich, ag ràdh, Aleluia: oir a ta an Tighearna Dia uile-chumhachdach a' rioghachadh.

7 Bitheamaid aoibhinn agus deanamaid gairdeachas, agus thugamaid glòir dhasan: oir thàinig pòsadh an Uain, agus dh'ulluich a bhean i féin.

8 Agus thugadh dhi gu'm biodh i air a sgeadachadh le lìon-eudach grinn, glan agus dealrach: oir is e an lìon-eudach grinn fireantachd nan naomh.

9 Agus thubhairt e rium, Sgrìobh, *Is* beannaichte iad-san a tha air an cuireadh gu suipeir-bhainnse an Uain. Agus thubhairt e rium, *Is* iad so briathra fìrinneach Dhé.

10 Agus thuit mi sìos aig a chosaibh chum aoradh'dheanamh dha: agus thubhairt e rium, Feuch nach *dean thu* e: is comh-sheirbhiseach dhuit féin mise, agus do d' bhràithribh aig am bheil fianuis Iosa: dean aoradh do Dhia: oir is i fianuis Iosa spiorad na fàidheadaireachd.

11 Agus chunnaic mi nèamh air fhosgladh, agus, feuch, each geal; agus ghoireadh do'n tì a shuidh air Dìleas, agus Fìor; agus ann am fireantachd tha e deanamh breitheanais agus cogaidh.

12 Agus *bha* a shùilean mar lasair theine, agus air a cheann *bha* mòran chrùn; agus *bha* ainm aige sgrìobhta, nach b'aithne do neach sam bith ach e féin;

13 Agus *bha* e air a sgeadachadh le trusgan tumta 'am fuil: agus is e'n t'ainm a ghoirear dheth, F O C A L D E.

14 Agus lean na h-armailtean a *bha* air nèamh e air eachaibh geala, air an sgeadachadh le lìon-eudach grinn, geal agus glan.

15 Agus as a bheul tha claidheamh geur a' dol a mach, chum gu'm buaileadh e na cinnich leis; agus riaghlaidh e iad le slait iarunn: agus tha e a' saltradh fion-amair fraoich feirge an Dé uile chumhachdaich.

16 Agus tha aige air a thrusgan agus air a léis ainm sgrìobhta, R I G H N A N R I G H, AGUS TIGHEARNA NAN TIGHEARNA.

17 Agus chunnaic mi ainneal àraidh 'n a sheasamh 's a' ghréin; agus ghlaodh e le guth àrd, ag ràdh ris an eunlaith uile, a *bha* 'g itealaich ann am meadhon nèimh, Thigibh, agus cruinnichibh sibh féin chum suipeir an Dé mhòir;

18 Chum gu'n ith sibh feòil rìghrean, agus feòil àrd-cheannard, agus feòil dhaoine cumhachdach, agus feòil each agus na muinntir a shuidheas orra, agus feòil nan uile

dhaoine, araon shaor agus dhaor, araon bheag agus mhòr.

19 Agus chunnaic mi am fiadh-bheathach, agus rìghrean na talmhainn, agus an armailtean air an cruinneachadh, a dheanamh cogaidh an aghaidh an tì a bha 'n a shuidhe air an each, agus an aghaidh 'armailtsan.

20 Agus ghlacadh am fiadh-bheathach, agus maille ris-san am fàidh-bréige a rinn mìorbhuilean 'n a làthair, leis an do mheall e an dream a ghabh orra comhara an fhiadh-bheathaich, agus iadsan a rinn aoradh d'a ìomhaigh. Thilgeadh iad sin 'n an dithis beò ann an loch teine a' dearg-lasadh le pronnusc.

21 Agus mharbhadh a' chuid eile le claidheamh an tì a bha 'n a shuidhe air an each, a thàinig a mach as a bheul: agus bha an eunlaith uile air an lìonadh le'm feòil.

CAIB. XX.

AGUS chunnaic mi aingeal, a' teachd a nuas o nèamh, agus iuchair sluichd an dubh-aigein aige, agus slabhraidh mhòr 'n a làimh.

2 Agus rug e air an dragon, an t-seann nathair nimhe sin, a's e an diabhl agus Sàtan, agus cheangail se e rè mhìle bliadhna;

3 Agus thilg se e do shlochd an dubh-aigein, agus dhùin e stigh e, agus chuir e seula air, chum nach mealladh e na cinnich tuilleadh, gus an crìoch-

naicheadh am mìle bliadhna: agus an déigh sin, is éigin gu fuasgailear e rè ùine bhig.

4 Agus chunnaic mi rìghchaithrichean, agus shuidh iad orra, agus thugadh breitheanas doibh: agus *chunnaic mi* anaman na muinntir d'an do chuireadh an cinn air son fianuis Iosa, agus focail Dé, agus nach d'rinn aoradh do'n fhiadh-bheathach, no d'a ìomhaigh, agus nach do ghabh a chomhara air clàr an eudain, no air an làmbaibh; agus bha iad beò, agus rìghich iad maille ri Crìosd rè mhìle bliadhna.

5 Ach cha d'ath-bheothaicheadh a' chuid eile do na mairbh gus an robh am mìle bliadhna air an crìochnachadh. *Is i so* a' cheud aiseirigh.

6 *Is* beannaichte agus *is* naomha an tì aig am bheil cuid anns a' cheud aiseirigh: orra so cha-n 'eil cumhachd aig an dara bàs; ach bithidh iad 'n an sagartaibh do Dhia, agus do Chrìosd, agus rìghichidh iad maille ris mìle bliadhna.

7 Agus an uair a chrìochnaichear am mìle bliadhna, fuasgailear Sàtan as a phrìosan,

8 Agus théid e mach a mhealladh nan cinneach, a tha ann a' ceithir chearnaibh na talmhainn, Gog agus Magog, chum an cruinneachadh gu cath; muinntir *a tha* ann an àireamh mar ghaineimh na fairge.

9 Agus chaidh iad suas air

leud na talmhainn, agus chuairtich iad camp nan naomh, agus am baile ion-mhuinn: agus thàinig teine nuas o Dhia á nèamh, agus chuir e as doibh.

10 Agus thilgeadh an diabhl a mheall iad, 's an loch theine agus phronnuisc, far *am bheil* am fiadh-bheathach, agus am fàidh-bréige, agus bithidh iad air am pianadh a là agus a dh'oidhche, gu saoghal nan saoghal.

11 Agus chunnaic mi righchaithir mhòr gheal, agus an ti a shuidh oirre, neach d'an do theich nèamh agus talamh o a ghnùis; agus cha d'fhuaradh àite dhoibh.

12 Agus chunnaic mi na mairbh, beag agus mòr, 'n an seasamh 'am fianuis Dé; agus dh'fhosgladh na leabhraichean: agus dh'fhosgladh leabhar eile, *eadhon leabhar* na beatha: agus thugadh breth air na mairbh as na nithibh sina bhasgrìobhta 's na leabhraicheibh, a réir an gnìomhara.

13 Agus thug an fhairge uaipe na mairbh a bha innte; agus thug am bàs agus an uaigh uatha na mairbh a bha anna: agus thugadh breth orragach aon a réir an gnìomhara.

14 Agus thilgeadh am bàs agus ifrinn do'n loch theine: Is e so an dara bàs.

15 Agus ge b'e air bith nach d' fhuaradh sgrìobhta ann an leabhar na beatha, thilgeadh e 's an loch theine.

CAIB. XXI.

A GUS chunnaic mi nèamh nuadh, agus talamh nuadh: oir chaidh an ceud nèamh agus an ceud talamh thairis; agus cha robh fairge ann ni's mò.

2 Agus chunnaic mise Eoin am baile naomh, Ierusalem nuadh, a' teachd a nuas o Dhia á nèamh, air ulluchadh mar bhean-bainnse air a sgeadachadh fa chomhair a fir.

3 Agus chuala mi guth mòr á nèamh, ag ràdh, Feuch, *tha* pàillion Dhé maille ri daoineibh, agus ni esan còmhnuidh maille riu, agus bithidh iadsan 'n an sluagh dha, agus bithidh Dia féin maille riu, agus 'n a Dhia dhoibh.

4 Agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh; agus cha bhi bàs ann ni's mò, no bròn, no éighich, agus cha bhi pian ann ni's mò; oir chaidh na ceud nithe thairis.

5 Agus thubhairt an ti a bha 'n a shuidhe air an righchaithir, Feuch, *tha* mi a' deanamh nan uile nithe nuadh. Agus thubhairt e rium, Sgrìobh, oir *tha* na briathra so fìrinneach agus dìleas.

6 Agus thubhairt e rium, Tha e deanta. Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh: bheir mi dhasan air am bheil tart, do thobar uisge na beatha gu saor.

7 Sealbhaichidh an ti a bheir buaidh na h-uile nithe; agus bithidh mise a'm' Dhia dhan

san, agus bithidh esan 'n a mhac dhomhsa.

8 Ach aig an dream sin a ta gealtach, agus mi-chreid-each, agus gràineil, agus aig luchd mortaidh, agus strìop-achais, agus druidheachd, agus ìodhol-aoraidh, agus aig na h-uile bhreugairibh, bithidh an cuibhrionn anns an loch a ta dearg-lasadh le teine agus pronnusc; ni a's e an dara bàs.

9 Agus thàinig a m' ionn-suidh aon do na seachd aingil, aig an robh na seachd soithichean làn do na seachd plàigh-ibh deireannach, agus labhair e rium, ag ràdh, Thig an so, nochdaidh mise dhuit a' bhean nuadh-phòsda, bean an Uain.

10 Agus thug e leis mi anns an spiorad gu beinn mhòir agus àird, agus dh'fheuch e dhomh am baile mòr sin, Ierusalem naomh, a' teachd a nuas á nèamh o Dhia,

11 Aig an robh glòir Dhé: agus *bha* a shoillse cosmhuil ri cloich ro luachmhoir, mar chloich Iaspis, soilleir mar chriostal;

12 Agus bha balla mòr agus àrd aig, air an robh dà gheata dheug, agus aig na geataibh dà aingeal dheug, agus ainmean sgrìobhta orra, eadhon *ainmean* dà thréibh dheug chloinn Israeil.

13 Air an taobh an ear, tri gheatacha; air an taobh thuath, tri gheatacha; air an taobh deas, tri gheatacha; a-

gus air an taobh an iar, tri gheatacha.

14 Agus bha aig balla a' bhaile dà bhunait dheug, agus annta-san ainmean dà abstol deug an Uain.

15 Agus bha aig an ti a labhair rium, cuile-shlat òir, chum gu'n tomhaiseadh e am baile, agus a gheatacha, agus a bhalla.

16 Agus tha am baile 'n a luidhe ceithir-chearnach, agus tha 'fhad co mòr r'a leud: agus thomhais e am baile leis a' chuile-shlait, dà mhìle dheug stàide: is ionnan fad, agus leud, agus àirde dha.

17 Agus thomhais e abhalla, ceud agus dà fhichead agus ceithir lāmha-coille, a réir tomhais duine, eadhon an aingil.

18 Agus bha a bhalla air a thogail do chloich Iaspis; agus *b'òr* fìor-ghlan am baile, cosmhuil ri gloin shoilleir.

19 Agus *bha* bunaitean balla a' bhaile air an deanamh sgiambach leis gach uile ghnè chlocha luachmhor. *Bu* iaspis an ceud bunait; *bu* shaphir, an dara; *bu* chalcedon, an treas; *b'emerald*, an ceathramh *bunait*;

20 *Bu* shardonics, an cùig-eadh; *bu* shardius, an seath-adh; *bu* chrisolit, an seachdamh; *bu* bheril, an t-ochdamh; *bu* topas, an naothadh; *bu* chrisoprasus, an deicheamh; *bu* hiacint, an t-aon deug; *b'ametist*, an dara *bunait* deug.

21 Agus an dà gheata dheug bu dà neamhnuid dheug iad; bha gach aon fa leth do na geataibh air a dheanamh do aon neamhnuid: agus b'òr fìorghlan sràid a' bhaile, mar ghloin shoilleir.

22 Agus cha-n fhaca mi teampull ann: oir is e'n Tighearna Dia uile-chumhachdach, agus an t-Uan a's teampull da.

23 Agus cha-n 'eil feum aig a' bhaile air a ghréin, no air a' ghealaich a dhealrachadh ann: oir shoillsich glòir Dhé e, agus is e an t-Uan a's solus da.

24 Agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'n a sholus: agus bheir rìghre na talmhainn an glòir agus an urram d'a ionnsuidh.

25 Agus cha dùinear a gheatacha 's an là: oir cha bhi oidhche an sin.

26 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a ionnsuidh.

27 Agus cha téid air chor sam bith a steach ann ni air bith a shalaicheas, no a dh'oibricheas gràineileachd, no a ni breug: ach iadsan a mhàin á tha sgriobhta ann an leabhar beatha an Uain.

CAIB. XXII.

A GUS dh'fheuch e dhomh amhainn fhìor-ghlan do uisge na beatha, soilleir mar chrìostal, a' teachd a mach á rìgh-chaithir Dhé, agus an Uain.

2 Ann am meadhon sràide na caithreach, agus air gach taobh-

do'n amhainn, bha craobh na beatha, à giùlan dà ghné dheug thoraidh, agus a' toirt a toraidh uaipe gach uile mhìos; agus bha duilleadh na craoibhe chum leighis nan cinneach.

3 Agus cha bhi mallachd air bith ann ni's mò: ach bithidh rìgh-chaithir Dhé agus an Uain innte; agus ni a sheirbhisich seirbhis da.

4 Agus chi iad 'aghaidh; agus bithidh 'ainm-san air clàr an eudain.

5 Agus cha bhi oidhche an sin, agus cha-n 'eil feum aca air coinnil, no air solus na gréine; oir bheir an Tighearna Dia solus doibh: agus rìghichidh iad gu saoghal nan saoghal.

6 Agus thubhairt e rium, Tha na briathra so dìleas agus fìrinneach. Agus chuir an Tighearna, Dia nam fàidhean naomha, 'aingeal féin a nochdadh d'a sheirbhisich na nithe sin a's éigin tachairt gu h-aithghearr.

7 Feuch, tha mi a' teachd gu luath: is beannaichte an ti a choimhideas briathra fàidheadaireachd an leabhair so.

8 Agus chunnaic mise Eoin na nithe so, agus chuala mi iad: agus an uair a chuala agus a chunnaic mi iad, thuit mi sìos a' deanamh aoraidh roimh chosaibh an aingil, a nochd na nithe so dhomh.

9 An sin thubhairt e rium, Feuch nach dean thu e: oir is comh-sheirbhiseach dhuit mise, agus do d'bhràithribh na fàidhean, agus dhoibh-san a choimh-

ideas briathran an leabhair so :
dean aoradh do Dhia.

10 Agus thubhairt e rium,
Na seulaich focail fàidheadair-
eachd an leabhair so : oir tha
an t-àm am fagus.

11 An ti a ni eucoir, dean-
adh e eucoir a ghnàth : agus
an ti a tha salach, biodh e sal-
ach a ghnàth : agus an ti a
tha 'n a fhìrean, biodh e 'n a
fhìrean a ghnàth : agus an ti a
tha naomh, biodh e naomh a
ghnàth.

12 Agus, feuch, tha mi a'
teachd gu h-aithghearr ; agus
a ta mo luach-saoithreach
maille rium, a thoirt do gach
aon fa leth, a réir mar a bhith-
eas a ghnìomhara.

13 Is mise Alpha agus O-
mega, an toiseach agus a'
chrìoch, an ceud *neach* agus
an *neach* deireannach.

14 Is beannaichte iadsan a ni
'àitheanta-san, chum gu'm bi
còir aca air craoibh na beatha,
agus gu'n téid iad à stigh tre
na geataibh do'n bhaile.

15 Oir an taobh a muigh *tha*
madraidh, agus luchd-druidh-
eachd, agus luchd-strìopach-
ais, agus luchd-mortaidh, agus
luchd ìodhol-aoraidh, agus
gach neach a ghràdhaicheas à-
gus a ni breug.

16 Chuir mise Iosa m'ain-

geal a dheanamh fianuis duibh-
se air na nithibh so anns na
h-eaglaisibh. Is mise freumh
agus gineal Dhaibhidh, an
reult dhealrach agus mbaidne.

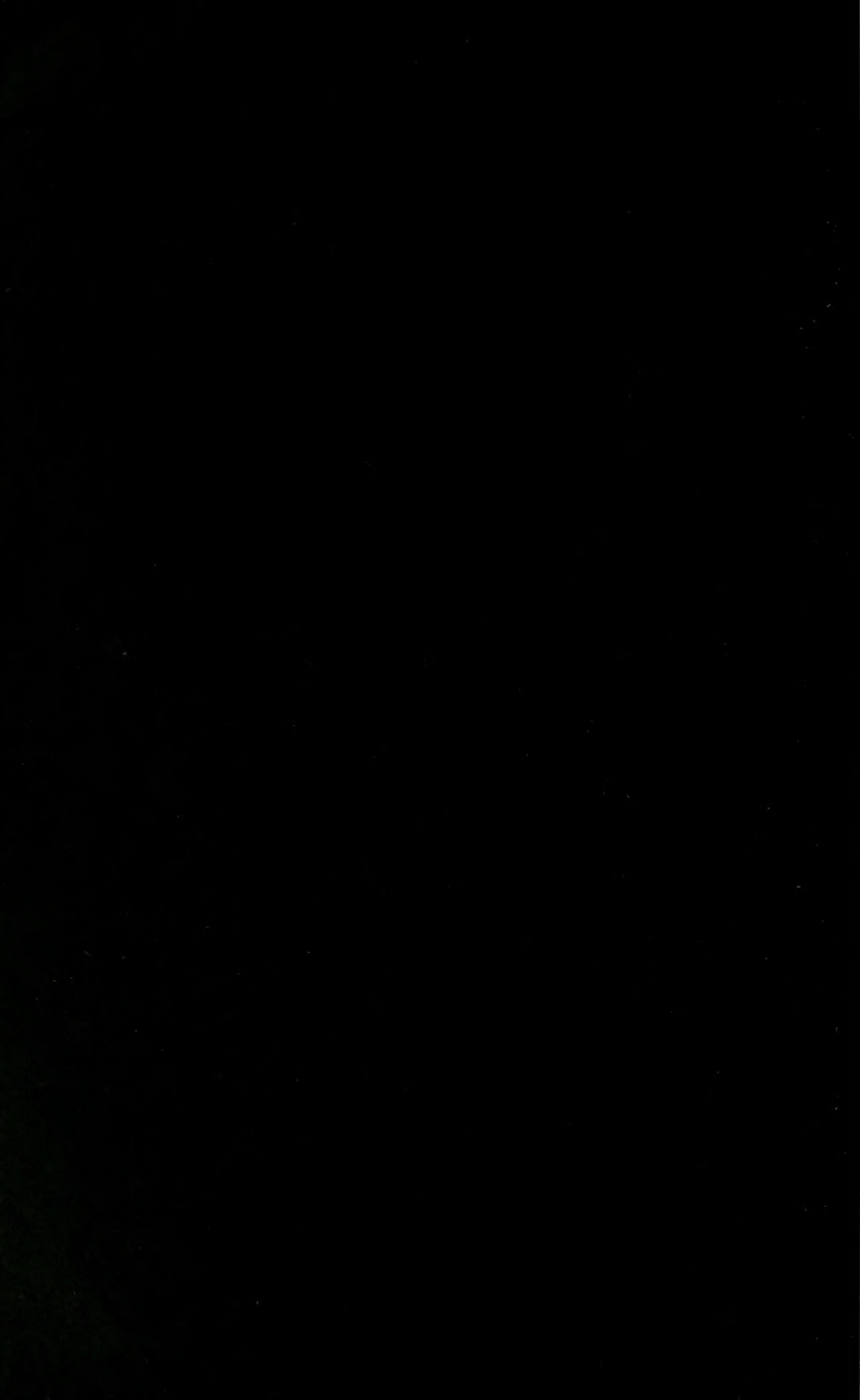
17 Agus a ta an Spiorad a-
gus a' bhean nuadh-phòsda ag
ràdh, Thig. Agus abradh an
ti a chluinneas, Thig. Agus
an neach air am bheil tart,
thigeadh e. Agus ge b'e neach
leis an àill, gabhadh e uisge
na beatha gu saor.

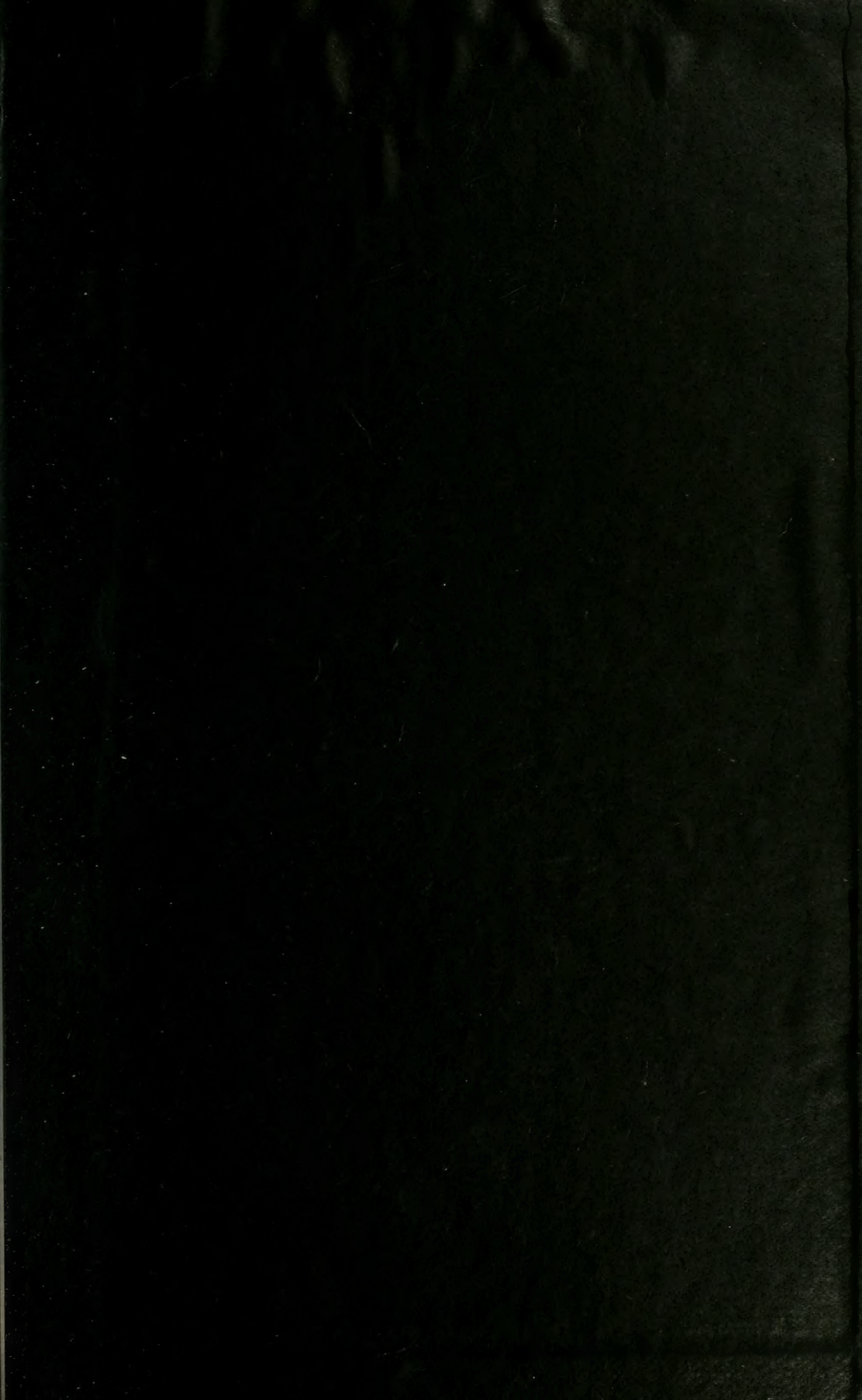
18 Oir tha mi 'deanamh fia-
nuis do gach uile neach a
chluinneas briathra fàidhead-
aireachd an leabhair so, Ma
chuireas neach air bith ris
na nithibh so, cuiridh Dia air-
san na plàighean a tha sgrìobh-
ta anns an leabhar so :

19 Agus ma bheir neach
air bith o bhriathraibh leabh-
air na fàidheadaireachd so,
bheir Dia a chuibhrionn-san á
leabhar na beatha, agus as a'
bhaile naomh, agus as na nith-
ibh a tha sgrìobhta anns an
leabhar so.

20 A ta an ti a tha 'toirt
fianuis air na nithibh so ag-
ràdh, Gu deimhin a ta mi a'
teachd an aithghearr. Amen.
Seadh, thig, a Thighearna Iosa.

21 Gràs ar Tighearna Iosa
Criosd *gu robh* maille ribh
uile. Amen.

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 03 10 02 002 7